

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

LIBRARY
OF THE
DIVINITY SCHOOL.

Rec'd

10 May, 1892.

0

ANALECTA HYMNICA

MEDII AEVI.

XI.

HYMNI INEDITI.

Liturgische Hymnen

des

Mittelalters

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,

S. J.

Leipzig.

O. R. Re i s l a n d.

1891.

HYMNI INEDITI.

Liturgische Hymnen

des

Mittelalters

aus

Handschriften und Wiegendrucken.

Zweite Folge

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,

S. J. —

Leipzig.

O. R. Re i s l a n d.

1891.

1010112

Highway School.

BV

465

AL

v. 11-12

VORWORT.

Das hier vorliegende Heft dieser Analecta schließt sich inhaltlich dem IV. derselben an. Es führt die mit letzterem begonnene Publikation der in den verschiedenen Brevieren, Antiphonarien, Processionalien zerstreuten liturgischen Hymnen fort. Bezüglich des Inhaltes sowohl, als rücksichtlich der bei Aufnahme und Redaction der Hymnen auch hier festgehaltenen Grundsätze verweise ich daher auf das in der Vorrede zu jenem Hefte Gesagte. Von denselben abzugehen lag kein Grund und keine Möglichkeit vor.

Da die Analecta mit diesem Hefte in ihre zweite Dekade eintreten, ist es vielleicht nicht unangebracht, den voraussichtlichen Fortgang derselben mit einigen Strichen zu skizzieren, um so mehr, als nicht selten diesbezügliche Anfragen bei der Verlagshandlung einlaufen.

Der Zweck dieser Sammlung ist im Vorworte zum zweiten Bande derselben hinlänglich umschrieben worden. Es soll die vortridentinische Hymnenlitteratur in einer Vollständigkeit zugänglich gemacht werden, welche einen litterarhistorischen Überblick derselben möglich macht. Diese zu erstrebende Vollständigkeit kann eine absolute, selbst mit alleiniger Rücksicht auf das noch Bestehende, nicht sein; eine solche zu erreichen ist schlechterdings unmöglich, sie anstreben, Utopie, am meisten für den, der ausschließlich auf die eigene Arbeitskraft angewiesen. Nachlesen werden immer noch einzelnes Material zu fördern vermögen; dieselben müssen aber Spicilegien bleiben, d. h. es muß den Nachlesern unmöglich werden, so viel Neues beizubringen, daß dadurch Linien des Gesamtbildes verschoben oder gar ihre Vorgänger numerisch überboten und erdrückt werden, wie solches schon jetzt diese Analecten erreicht haben. Es verhält sich

hiemit ähnlich wie mit dem bekannten scholastischen Probleme vom Rossschweife. Jedes einzelne Haar ist in und zu demselben unnötig, kann fortbleiben oder wegfallen, ohne daß der Schweif aufhörte zu sein, was er ist und war. Und doch trägt ebenso jedes Haar das Seinige zum Entstehen und Bestande des Ganzen bei. So kann auch hier im Grunde jedes einzelne Lied fortfallen, ohne eine fühlbare Lücke zu lassen. Dennoch schliesse ich grundsätzlich, eben weil ich nicht jedem einzelnen Liede nachzugehen vermag, keines der erreichbaren Lieder aus. Am wenigsten kann es mir beifallen, mittelmäßige und schlechte Lieder ausscheiden zu wollen. Abgesehen davon, daß ein schlechtes Lied in der einen oder andern Richtung lehrreicher und interessanter sein kann als ein gutes, würde durch ein anthologisches Verfahren ein den thatsächlichen Verhältnissen nicht entsprechendes Bild zu stande kommen, das Beste und Gute in einem andern als dem wirklichen Verhältnisse auftreten, der breite Hintergrund alles Menschlichen, die Mittelmäßigkeit, von dem das durch Licht oder Schatten Hervorragende sich abhebt, in höchst ungenügender Weise gezeichnet, für sprachliche und metrische Untersuchungen bestimmter Perioden ein ungenügendes und darum irreführendes Material geboten sein.

Es wird immer das Bestreben der Hymnologie sein müssen, dem namen- und herrenlosen Gute der Adespota möglichst viel abzurufen. Leider wird, wie der Liturge im allgemeinen, so insbesondere der Hymnologe sich immer einem unverhältnismäßigen Bestande unbestimmten und unbestimmbaren Materials gegenübersehen. Dasselbe teilt sich in mehrere Ströme: Hymnen im engern Sinne, Sequenzen, Reimofficien, Cantiones, Leselieder, wie ich mit einem in neuerer Zeit üblich gewordenen Namen außerliturgische für die Privat- und Einzelandacht geschriebene Hymnen nennen will. Von den letzteren zweigen sich wieder als Art von der Gattung die s. g. Psalterien ab. Alle diese Ströme sind mit Ausnahme der Leselieder und Psalterien bereits begonnen, die Hymnen in Heft II und IV, die Sequenzen in Heft VII, VIII, IX, X, die Reimofficien mit Band V, die Cantiones mit Heft I. Sie alle müssen weitergeführt werden. Sequenzen umfassen VII bis X, zusammen anderthalbtausend gegenüber ca. 900 bei Kehrein, der die größte Sequenzensammlung zusammengestellt hatte. Und damit ist der Vorrat ungedruckter

Sequenzen noch keineswegs erschöpft. Wenn ich deren Publikation mit diesem Hefte unterbreche, um zunächst die der übrigen Zweige aufzunehmen, so geschieht es, um die Resultate einiger paralleler, in nächster Zeit zu erwartender Veröffentlichungen, namentlich der englischen Bradshaw-Society abzuwarten. Bei der ohnehin erdrückenden Last des zu bewältigenden Materials wäre es bedauerlich, den kostbaren Raum an Dinge zu verschwenden, die anderweitig zugänglich werden.

Da die Hymnen dank ihrer durchschnittlichen Kürze sich zu je 500 in einem Hefte vereinen lassen, dürften zur Vollendung derselben drei bis vier weitere Hefte genügen, für die Reimofficien, die ich für den wichtigsten Teil halte, ebenfalls drei bis vier, für Cantiones eines, für Psalterien zwei, für sonstige Lieder zwei bis drei. Den Schluss des Ganzen sollen außer den nötigen Indices der Lieder, der Heiligen, der Verfasser, der Handschriften etc., durch welche das Werk erst seine völlige Brauchbarkeit erlangen wird, Nachträge und Berichtigungen zu den bisher erschienenen hymnologischen Sammlungen bilden. Dies das Zukunftsbild, soweit ich ein solches in diesem Augenblicke zu zeichnen imstande bin. Ich brauche wohl nicht zu erwähnen, daß bis zur Erreichung dieses Zieles noch ein weiter Weg bleibt und zur Verwirklichung des Planes eine Reihe günstiger Umstände mitwirken müssen, mit denen weder der Verleger noch der Herausgeber einen festen Bund zu flechten vermögen. Auch hier heißt es, das Beste hoffen und das Schlimmste befürchten.

Trier, den 7. Juni 1891.

G. M. Dreves.

I.
DE TEMPORE.

---

1. De ss. Trinitate.

Mente canam Domino grates laudesque rependens
Pro cunctis, tribuit sacra quae mihi gratia Christi.
Credo Deum patrem, verbo qui cuncta creavit,
Qui genitor rerum mundum sub lege coerces
Et nulla sub lege manet, cui condere velle est,
Quem frons nulla videt sed totum conspicit ipse.
Credo Deum Christum, passus qui cuncta novavit,
Omnia pacificans unum qui fecit utraque;
Qui Deus et homo natura perfectus utraque,
Certa salus constat, vitae spes unica terris,
Qui regit aeternum princeps in principe regnum.
Credo Deum pariter summum te, spiritus alme,
Qui coelo veniens purgasti crimina mundi
Multiplicique hominum replesti pectora dono.

Cod. Londinens. Reg. 2 A XX. saec. 8/9. mit der Aufschrift: Versus cuñ
(= Cuth. Cuthberti?) de s. Trinitate, woraus eine spätere Hand Versus cujus-
dam etc. gemacht hat. Da die Handschrift in altirischen Charakteren ge-
schrieben, mag das officiële Alter (saec. 8.) immerhin zu hoch gegriffen sein.

2. De ss. Trinitate.

1. Omnipotens, verax, solus genitor, unus Deus,
Initio cum fine carens, pater omnia gestans,
Da fidei lucem nobis panemque salutis.
2. Christe Deus, verbum patris, genitus genitore,
De pleno plenus, lumen de lumine natus,
Vita, salus, pietas, vitam largire perennem.
3. Spiritus alme Deus, paraclitus, illuminator,
Procedens a patre simul natoque potenter,
Almificae majestatis nos effice templum.
4. Gloria celsa patri geniti, genitoque perenni,
Sit quoque spiritui sancto laus, gloria semper
Aequalis, mansura jugis per saecula cuncta.

Psalt. c. Hymn. ms. S. Vincentii Cenomannens. saec. 15. Cod. Cenomannens.
134. — 4, 1 genite genitorque Hs. — 4, 3 mensura jugis Hs.

3. De ss. Trinitate.

Ad Processionem.

1. Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua colitur trinus unus ubique Deus.
2. Themate praefixo laudis decorisque supremo
Hymnidici solito psallite corde sacro.
3. Hic Deus immensus, Adonai, trinus et unus
Est pater et verbum dulceque pneuma sacrum.
4. Dies, de qua canimus, res est incognita mundo,
Ingenium superat, effugit omne loqui.
5. O pater ingenite, dulcissime fons deitatis,
Dulce tuis famulis influe vera salus.
6. Christe, dei splendor, servorum parce ruinis,
Pro quibus arsisisti vulnera dira pati.
7. Spiritus alme, patris prolis simul, ignis amoris,
Fac nos exuri semper amore tui.
8. Summa Deo trino sit gloria sitque protestas,
Imperium, virtus, laus, decus, hymnus, honor.

Process. ms. S. Osithae saec. 15. Cod. Oxoniens. Laud. Miscell. 329. —
Das erste Distichon kehrt nach jedem der folgenden als Rundreim wieder.

4. De sanctissima Trinitate.

Ad Vesp. et Noct.

1. Adesto, pater Domine Lumenque venerabile, Nobis te deprecantibus Cordis et oris laudibus.	3. Paraclitusque spiritus Mittatur a te coelitus, Qui nos adornet splendidis Morum bonorum meritis.
2. Adsitque tuus filius, Aequalis unigenitus, Qui nos redemit proprio Sui cruoris pretio.	4. Tu principalis trinitas Nec non perennis unitas, Adsiste votis supplicum Et terge sordes criminum.
5. Laus, honor, virtus, gloria Deo patri et filio Sancto simul paraclito In sempiterna saecula.	

Brev. ms. S. Trinitatis Vindocinens. saec. 13. Cod. Vindocinens. 17 E.
A. — Brev. ms. S. Trinitatis Vindocinens. saec. 15. Cod. Vindocinens. 187
B. — Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Turonens. 143. C. — Hymn. ms.
S. Dominici in Silos saec. 15. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 2190. D.

5. De ss. Trinitate.

Ad Matutinum.

1. O benedicta Trinitas Et adoranda unitas, Quod pie tibi canimus, Tuis adspira laudibus. 2. In personarum numero Unum te Deum credimus, Cunctipotentem omnium Creaturarum principem.	3. Hujus fidei firmitas Tuam nobis conciliet Optatam votis gratiam Boni totius praevidiam. 4. Concedat trina deitas, Praestet una divinitas, Ut suae laudis cantica Sint nobis salutifera.

Brev. ms. S. Trinitatis Vindocinens. saec. 13. Cod. Vindocinens. 17 E.

A. — Brev. ms. S. Trinitatis Vindocinens. saec. 15. Cod. Vindocinens. 187.

B. — Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Turonens. 143. C.

6. De ss. Trinitate.

Ad Laudes.

1. Aeternum ens principium Te summa, Deus, trinitas, Rerum creator omnium, Felix collaudat unitas. 2. Chori ternorum ordinum Tuo fruuntur lumine, Ad quod mens spirat hominum, Dragma reperta sanguine.	3. Cum sit immensus genitor, Compar est illi genitus, Sic par utrisque conditor Paraclitus est spiritus. 4. Cuncta regens superior, Trinitas his profundior, Fers, circumdas exterior Orbem, reple interior.
5. In hoc carnis exsilio
Conservet nos a crimine
Pari pater cum filio.
Ac spiritus munimine.

Brev. ms. Franciscan. saec. 14/15. Cod. Parisiens. 1290. — 2, 3 mens fehlt.

7. In Nativitate DN.

Ad Processionem.

1. Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua Deus in utero virginis exstat homo.
2. Haec dies celebris donis micat inclita claris,
Qua solem genuit stella Maria maris.
3. Ecce dies alma, nostrae salutis origo,
Laetitiaeque novae sit benedicta dies.
4. En celsus Gabriel, affert ubi virgo salutem
Mundo mellifluam, sit benedicta dies.
5. Haec lux virgineam de coelo traxit in alvum
Patris verbigenam; sit benedicta dies.

6. En ancilla Dei, respondens virgo beata
Concepit Dominum; sit benedicta dies.
7. Ast hodie fit Adam, Christus quoque sanguine fuso
In cruce nos emit, sit benedicta dies.
8. Germina camporum linguunt cunabula terrae,
Assiliunt Domino; sit benedicta dies.
9. Haec benedicta dies limbum sociavit Olympo,
Gaudia fudit homo; sit benedicta dies.

Process. ms. S. Osithae saec. 15. Cod. Oxoniens. Laud. Miscell. 329.

8. In Nativitate DN.

1. Lux hodierna Fulget in arva, Rex quia regum Patris ab acre Virgineo se Infudit alvo. 2. Parvulus iste Natus in orbe, Alta gubernans Imaque visans, Tollere venit Crimina mundi. 3. Stella refulget, Cui dedit amplum Sidere signum, Quo duce gentes Currere possint Regis ad aulam.	4. O quam stupenda Res fuit acta Conditor orbis, Est homo factus, Estque creatus Ipse creator. 5. Psallite summo, Psallite regi, Psallite Jesu, Psallite Christo, Psallite vivo, Psallite vero. 6. Cujus in ortu Nos, pater atque Spiritus alme, Respice clemens, Cui manet omnis Gloria tecum.

Grad. et Antiph. ms. Nivernense saec. 12. Cod. Parisien. Nouv. acq. 1235. — Dieser Hymnus entlehnt Str. 5 einem verwandten von Brower Rhaban zugeschriebenen Liede; vgl. Dümmler, Poetae Latini Aevi Carolini II, 167. — 1, 6 l: intulit?

9. De pannis DN.

Ad Vesperas.

1. Adest dies laetitiae, Adest tempus infantiae Adae novi, qui reparat Adae vetusta veteris. 2. Vetus Adam vult effici Sciendo Deo similis, Sed gustans fructum arboris Reus mortis efficitur.	3. Fructum mater virginea, Quae nec fallit nec fallitur, Reclinat in praesepio, Ut vitam det edentibus. 4. Non foliis vel pellibus, Quae sunt peccati tegmina, Panis hic vitae tegitur, Immo pannis involvitur.

5. Infans Jesus congregiēns
Amoris funda dimicat,
Qua paupertatis lapides
Jacit superbum perimens.
6. His armis tui proelii
Laetamur, rex altissime,
Quod in Bethlehem inchoans
In Hierusalem terminas.

7. Deus, vis nostri roboris,
In nobis cuncta supera,
Quae nos impugnant vitia,
Tua devincens gratia.
8. Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de virgine,
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisien. 916. —
Mel.: Béate martyr prospera.

10. De pannis DN.

Ad Nocturnum.

1. Nox et dies praeconio
Boni Jesu deserviant,
Nam utrumque sanctificant
Dulcis amoris opera.
2. Nox tunc luce perfunditur,
Quando lux et ver nascitur,
Dies tunc nocte premitur,
Vita nostra cum moritur.
3. Noctem tua nativitas
Miro perlustrat radio,
Dum replet mentes veritas
Jungens humana superis.
4. Ecce nunc acceptabile
Tempus, in quo virginitas
Involvens Deum parvulum
Reclinat in praesepio.

5. Rubus, quem vidit Moyses
Non comburitur,
Nec sentiunt imendii
Damnum panni praesepii.
6. Exsultat cor, dum oculi
Haec cernunt mirabilia,
Crescit fides et concinit
Lingua Dei magnalia.
7. Infans-verbum, converte nos
Prece matris et parvulis
Similes fac, ut coelitus
Regnemus cum coelicolis.
8. Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de virgine,
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916. add.
saec. 15. — 2, 1 profunditur. — 5, 2 Lücke von 3 Silben. 1: Ardet sed non
comburitur?

11. De pannis DN.

Ad Laudes.

1. Quam ingens est suavitas
Absconditae dulcedinis
In carne verbi pauperis,
Vagientis infantuli.
2. In domo panis Bethlehem
Descendens panis coelicus
Locatur, ut reficiat
Et confortet cor hominis.

3. Domus veri pacificis
Fit obscurum pandochium,
Thronus ejus eburneus
Fit inter animalia.
4. Pannis vestitur pauperum,
Dum paupertatem consecrat,
Nec erubescit angelus
Hoc signum dans pastoribus.

5. Jesus, magister optime,
Ut amemus, quod edoces,
Nostras amaritudines
Tua vincat suavitas.

6. Gloria tibi Domine,
Qui natus es de virgine,
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisien. 916. add. saec. 15. — Mel.: Dieselbe wie ad Vesperas.

12. De ss. Nomine Jesu.

In 1. Vesperis.

1. Exsultet cor praecordiis
Sonante Jesu nomine,
Praecellit in deliciis
Omni plenum dulcedine.
2. Nomen confortans miseros
Jesu, qui sanat scelera,
Nomen deterrens inferos,
Nomen fugans mortifera.
3. Nomen sonans suaviter,
In metro, prosa, carmine,
Quod levat nos alacriter
Mulcens suo solamine.

4. Nomen excelsum resonet
Jesu in ore omnium,
Et cor cum voce consonet,
Ut sanet omne vitium.
5. Jesu, salus peccantium,
Adesto nostris precibus,
Sis director errantium
Et parce nostris actibus.
6. Nomen tuum nos muniat
Praeservans a periculis,
In bonis et perficiat
Amotis culpae maculis.

7. Tibi, Christe, sit gloria
Fulgens hoc sacro nomine,
Honor tuus sit latria,
Jesu, benigne Domine.

Brev. ms. S. Mariae Trimmens. saec. 15. Cod. Collegii Trinitatis Dublinens. B. 3. 12. A. — Brev. Herefordense imp. Rotomagi 1505. B. — Brev. sec. usum Sarum imp. Parisiis 1494. C. — Brev. Aberdonense imp. Edinburgae 1510. D.

13. De Transfiguratione DN.

Ad Vesp. et Noct.

1. Cantemus in obsequio
Dei, qui monstrum gloriae
Demonstravit in filio
Sub claritatis specie.
2. De coelo testimonium
Habuit, quod percipitur,
Eo quod pater filium
Vocavit et sic creditur.
3. De terra tres discipuli
Suis firmarunt vocibus,
Quidquid viderunt singuli
Vel perceperunt auribus.

4. Paradisus exhibuit
Eliam huic miraculo,
Nec Moysen detinuit
Infernus mortis vinculo.
5. Nos tibi junge, saeculi
Redemptor, pater veniae,
Quem tui tradunt famuli
Transfiguratum hodie.
6. Tibi patri concinimus
Natoque tuo gloriam,
Cui paraclitum addimus
Sperantes ejus gratiam.

Brev. ms. Senecense saec. 13. Cod. Carpentoractens. 81. A. — Brev. ms. Grassense saec. 14. Cod. Carpentoractens. 43. B. — Brev. ms. Viennense saec. 14. Cod. Parisiens. 1285. C. — Brev. Grassense imp. Lugduni 1528. D. — 1, 2 nostrum gloriae C. — 2, 3 patre C. — 3, 2 firmavit C. — Str. 5 fehlt C.

14. De Transfiguratione DN.

Ad Laudes.

1. Assumpsit Jesus socios, Cum ad montem ascenderet, Hos ut testes et socios Gloriae suae redderet.	4. Transfigurati gloriam Non ferentes discipuli Standi perdunt potentiam Lucis fulgore tremuli.
2. Primo Petrum connumera, Cui Jacobum associates Et Johannem, ut litera Testatur, quam reperies.	5. Cunctis tandem indicitur, Ne quisquam visa diceret, Donec, a quo praecipitur, A mortuis resurgeret.
3. Tria Petrus optaverat Tabernacula fieri, Tamquam illud, quod viderat, Vitae praeferret alteri.	6. Sit trinitati gloria Honorque tribus pariter In una sit essentia Regnantibus perenniter.

Brev. ms. Senecense saec. 13. Cod. Carpentoractens. 81. A. — Brev. ms. Grassense saec. 14. Cod. Carpentoractens. 43. B. — Brev. ms. Viennense saec. 14. Cod. Parisiens. 1285. C. — Brev. Grassense imp. Lugduni 1528. D. — 1, 2 in montem C. — 1, 3 testes et conscios D. — 2, 1 Primum cum numera C. — 2, 2 associates C. — Str. 3 fehlt C. — 4, 3 Stantem perdunt C. — Str. 5 fehlt C.

15. De Transfiguratione DN.

Ad Vesp. et Noct.

1. Fons pietatis culmina Thabor petens potentiam Patefecit discipulis Occultam sui numinis.	3. Moyses hinc et Elias Immensas ferunt gratias, Quod adimplere venerat, Quae dudum jam praedixerat.
2. Cujus refulsit facies Velut sol in meridie, Et corporis velamina Ut nix facta sunt candida.	4. Prisci proceres temporis Intuentes apostoli Coeperunt Christo dicere: Bonum est hic consistere.
5. Sed vox de coelo tonuit, Prostratos illos terruit, Quos Christus sursum sublevans Sua confirmat gratia.	

Brev. ms. Romano-Augustin. saec. 15. Cod. Duacens. 166. A. — Brev. ms. Servorum B. M. V. Venet. anni 1473. Cod. Oxoniens. Douce 314. B. — Psalt. et hymn. ms. Italic. saec. 15. Cod. Oxoniens. Lat. Liturg. a 1. c. C.

16. De Transfiguratione DN.

Ad Laudes.

1. Jesus postquam monstraverat Tribus coelestem gloriam Descendens mandat ceteros Hoc latere discipulos. 2. Nulli liceat dicere, Devicto mortis principe Donec filius hominis Victor surgat a mortuis.	3. Arcana surgens reserat, Clausam pandit, aenigmata, Quae dudum templum texerat, Sensum pandit, mysteria. 4. Gloria tibi, trinitas, Aequalis una deitas, Et ante omnia saecula Et nunc et in perpetuum.

Brev. ms. Romano-Augustin. saec. 15. Cod. Duacens. 166. A. — Brev. ms. Servorum B. M. V. Venet. anni 1473 Cod. Oxoniens. Douce 314. B. — Psalt. et hymn. ms. Italic. saec. 15. Cod. Oxoniens. Lat. Liturg. a 1. c. C. — In A ist dieser Hymnus mit dem vorhergehenden zu einem verbunden. — 4, 3 1: omne saeculum B.

17. Tempore Quadragesimali.

Ad Vesperas.

1. Ut nox tenebris obsita Aequans per horas tempora Ternis quater successibus Reddit diem mortalibus; 2. Sic ter quaternis trahitur Horis dies ad vesperum, Occasu sol praenuntians Noctis redire tempora. 3. Nos ergo signo Domini Tutemus casta pectora, Ne serpens ille callidus Intrandi attemplet aditus,	4. Sed armis pudicitiae Mens fulta vigil libere Sobrietate comite Hostem repellat improbum. 5. Sed nec ciborum crapula Tandem distendat corpora, Ne vi per somnum animam Ludificatam polluat. 6. Gloria Deo sit patri, Gloria unigenito Una cum sancto spiritu In sempiterna saecula.

Hymn. ms. Sangallense (?) saec. 11. Cod. Berolinens. Oct. 1.

18. Tempore Quadragesimali.

1. Ut nox tenebris obsita Aequans per horas tempora Ternis quater successibus Reddit diem mortalibus; 2. Sic ter quaternis trahitur Horis dies ad vesperum, Sol occidens reciproca Nocti resignat sidera.	3. Sanctae crucis signaculo Signamus ora sedulo, Serpens ut ille callidus Abhinc recedat longius. 4. Manus pudicis actibus Et corda puris sensibus Armentur, ut perterritum Hostem repellant improbum,

5. Et ne ciborum crapula Distendat unquam copora, Ne somnus ingens incidat Vagosque mentes opprimat.	6. Haec est deo gratis[sima] Jejuniorum hostia, Si corpus et cor sobrium Noxa carebunt criminum.
7. Summo patri sit gloria Prolique [sit] quam maxima, Sancto que sit spiramini Per cuncta saec(u)la saeculi.	

Hymn. ms. Sangallense (?) saec. 11. Cod. Berolin. Oct. 1. mit der Überschrift: Item unde supra alio modo; das Lied ist eine Überarbeitung des vorigen.

19. De Sepulchro DN.

Ad Vesp. et Noct.

1. Verbum de coelo prodiit Novis utens prodigiis, Coelum clausum aperuit Ruptis amaris vinculis.	5. Labe reatus liberans Solvit sanctorum animas Umbrosasque voragines Mox illustrat per singulas.
2. Spoliatis Aegyptiis Transit ad claustra carceris Tremendus et terribilis, Conturbatis jam impiis.	6. Tremunt videntes Dominum Infernorum carnifices, Dulcis sonat vox carminum, Personat apud coelites.
3. Ad sanctorum ergastula Descendit sed ex infimis Non egressit collegia Foedata culpis pessimis.	7. Egrediuntur agmina Dealbatorum pariter Possidentia culmina Coelorum jam feliciter.
4. Succumbit tunc imperium Mortis atque dominium, Cedunt indomabilium Manus ferales civium.	8. Nos ipsorum participes Dator opulentissime, Fac, ut precamur supplices, A fauce mortis erue.

Brev. ms. Brivatense saec. 15. (Privatbesitz) A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisiens. 1274. B. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 116. C. — 1, 3 clausis BC. — Ruptis fehlt BC.; amoris BC. — 2, 2 claustrum A. — 3, 3 ejecit BC. — 6, 1 Tremunt A. — 6, 4 coelibes BC. — 7, 3 Possidentes A. — 8, 2 epulantissime A. — 8, 4 eripe A.

20. De Sepulchro DN.

Ad Laudes.

1. Rex gloriose nimium Triumphatorque zabuli, Mortis tenens imperium Inhabitor tumuli.	3. De corde terrae floridus Ascendit hic spectabilis, Qui prius velut marcidus Aruerat horribilis.
2. Accubasti dulciter Obstrusus in cubiculo, Qui ut leo velociter Resurrexisti clanculo.	4. Felix Joseph, qui tumulum Tuum dedisti Domino Et contemnens periculum Sepelivisti patulo.

5. O quam formosus claruit
Indutus stola gloriae,
Ortus ut sol exsiluit
De supulchri congerie.

6. Aequalis est haec unio,
Quae in sepulchro nectitur,
Haec jam non est opinio,
Sed fides vera cernitur.

7. Nos in die novissimo,
Pater, per unigenitum
In statu praeclarissimo
Suscita in perpetuum.

Brev. ms. Brivatense saec. 15. A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisiens. 1274 B. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 116. C. — Mit diesem Hymnus ist zu vergleichen Anal. Hymn. IV. Nr. 26. — 1, 4 Inhabitor zabuli BC, saeculi A; vgl. Anal. l. c. — 2, 1 Occubuisti BC. — 7, 2 per fehlt BC; pro unigenito A. — 7, 3 in strato B.

21. In Resurrectione Domini.

1. Salve, rex Sabaoth, victor a morte resurgens,
Cui placuit tristem laetificare diem.
2. Gloria, Christe, tuis maneat per saecula triumphis,
Cui mors ultra nocens non dominabitur hic.
3. Rex, hodie tecum surrexit vita tuorum,
Unde tibi laudes cithara nostra sonat.
4. Nunc superata tuis mors languet amara triumphis
In qua nostra semel mortua vita fuit.
5. Salve sancta dies, salve resurrectio sancta,
Jam concussa gemit mors inimica tibi.
6. Jam tibi Christe tui referunt sua vota redempti,
Victoria morte obvia turba canit.
7. Euge, beata dies, tantis radiata lucernis.
Salve semper ave, lux hodierna vale!
8. Haec nox sancta dies, nobis reparavit amoena,
Qui mulierum oculis clarior enituit.
9. Tunc placuere tibi mulieres facta sacratis
Et vota obsequiis grata fuere tuis;
10. Nunc placeant tibi, rex, famulorum vota clientum,
Qui cupiunt solum te reamare Deum.

Cod. Mazarineus 1707 (H 1318) saec. 10/11. Nach jedem Distichon wiederholt sich als Rundreim: Salve rex resurgens morte. — 4, 1 languescit Hs.

22. In Resurrectione DN.

1. O dulcis hora et fulgida, Mysteriorum conscia, In qua orbis ille conditor Regressus est a tartaris.	2. Salve, redemptor gentium, Pergens triumpho inclito, Lamenta per quem tristia Conversa sunt in gaudia.

3. Gloria tibi Domine.

Psalt. et. hymn. ms. S. Vincentii Cenomannens. saec. 15. Cod. Cenomannens 134.

23. In Resurrectione DN.

1. Quicumque fletis mortuum Christum sepulchro conditum, Moerore cordis ablato Laetamini jam redditum.	2. Surrexit, ipse ut dixerat, Die redemptor tertia, Carne tumulo condita Corruptionis nescia.
3. Cum vultus ille nobilis Refulsit orbi ab inferis, Et mors vorata corrui, Quando sepulchro rediit.	

Psalt. et hymn. ms. S. Vincentii Cenomannens. saec. 15. Cod. Cenomannens.
134. — Doxologie: Gloria tibi Domine. — 1, 1 Quicumque fletu mortium Hs.

24. In Inventione s. Crucis.

1. Christe, rex regum, dominator orbis,
Angelorum lux, hominum redemptor,
Vita, pax, virtus, via, spes salusque
Unica mundi.
2. Debitas laudes meritasque grates
Corde devoto tibi deferentes
Intimo mentis gemitu precamur,
Erige lapsos.
3. Quos redemisti proprio cruore
In crucis ligno patulas cruentos
Per manus fixos tolerando clavos,
Christe redemptor.
4. Inde cum stauros labaro profectus
Desuper caeli valida phalange
Terra bellator spoliando mortis
Regna petisti.
5. Morte vastata, Phlegetonte fracto
Cum triumphali remeans trophaeo
In throno patris resides gubernans
Saecula cuncta.
6. Dulce per lignum celebresque clavos
Et sacrosanctum lateris cruorem
Nos tuos semper famulos tuere
Fraudibus hostis.
7. Aufer a nobis procul effugando,
Quidquid humanae noceat saluti,
Daque consortes fieri tuorum
Perpete regno.

8. Laus Deo patri patris atque nato,
Laus, honor, virtus tibi, pneuma sanctum,
Nunc et aeterno celebretur aevo
Continuatim.

Hymn. ms. Sangallens. (?) saec. 11. Cod. Berolinen. Oct. 1. A. — Hymn. ms. Sangallens. 18 saec. 12. B. — Hymn. ms. Sangallens. 387 saec. 11. C.

25. In Inventionē s. Crucis.

Ad Vesperas.

1. Splendor superni luminis, Totius orbis conditor, Christe, redemptor omnium, Adesto nostris sensibus. 2. Dum mente clara pangimus Almae crucis mysterium, Cujus tibi solemnitas Exigit odas maximas. 3. In hac salus, redemptio, Vita et resurrectio, Qua gloriari convenit Hoste fugato noxio.	4. Haec ara est, tu victima, Haec mensa, tu es hostia, Haec arbor salutifera, Tu esca botri coelica. 5. Quae sola digna cernitur Jam ferre mundi pretium, Regem coelorum Dominum Et nationum omnium. 6. Cui omne genu flectitur, Coelestium, terrestrium Et infernorum, publice Dei fatentur filium.

7. Jesu, Dei verbum Deus,
Largire nunc fidelibus
Nullo fuscari crimine
Tuo redemptos sanguine.

Brev. ms. Eduense saec. 13. Cod. Belnens. 26. A. — Antiph. ms. Eduense saec. 13/14. Cod. Semin. Eduens. 11. B. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Carpentoractens. 78. C. — Brev. ms. Belnense saec. 15. Cod. Divionens. 112. D. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduens. 135. E. — Brev. Belnense imp. s. l. et a. F. — 1, 1 Splendor paterni F.

26. In Exaltatione s. Crucis.

1. Adsunt, o socii, festa diei,
In quo catholicae plebs aciei
Christi laude crucem regis honorat,
Quam flexis genibus mundus adorat.
2. Victrix Heraclii regia dextra,
Jus regni moderans intus et extra,
Persarum populis cornua fregit
Et verae fidei regna subegit.
3. Cui miranda crucis signa ferenti
Et laudes Domino corde canenti
Occurrunt populi, patria turbae
Fit vox Jerusalem laudis in urbe.

4. Haec est illa dies, plena decore,
Quem cunctus venerans orbis honore
Exaltansque crucis gaudia festa
Replet laetitia pectora maesta.
5. Humani generis summe redemptor,
Mortis morte tua, Christe, peremptor,
Armis vivifici protege ligni,
Ne nos corda ruant fraude maligni.
6. Cives aetherei nos tueantur,
Virtutes animo ne moriantur,
Sit per cuncta Deo saecula regnum,
Virtus, doxa, salus nunc et in aevum.

Hymn. Anglo-Saxon. saec. 11. Cod. Londinens. Jul. A VI. add. saec. 12. ex.

27. In Exaltatione s. Crucis.

1. Protector omnium Deus, Infunde nostris oculis Magnam crucis dominicae Victoriam psallentibus.	4. Pulsetur aether vocibus, Coelum resultet laudibus Et personent terrestria Scandentem ad coelestia.
2. Qua prodeunte noxia Castra fugantur daemonum, Mors cujus est in stipite Sacro perempta sanguine.	5. Indigna, Christe, remove, Clemens veniam tribue, Affer praedulces epulas, Quo te fruamur jugiter.
3. Jesu redemptor, adspice, Qui devios amplecteris, Nosque Deo concilia, Reple tuo nos spiritu.	6. Sit trinitati gloria, Virtus, potestas, claritas, Laus, honor in perpetuum Per infinita saecula.

Psalt. et. hymn. ms. S. Vincentii Cenomannens. saec. 15. Cod. Cenomannens. 134. — 1, 3 Magna Hs. — 4, 3 personant Hs. — 5, 1 Indigna Christi Hs.

28. In Exaltatione s. Crucis.

In 1. Vesperis.

1. Salve, vitae lignum, Sacrum crucis signum, Salve, noster honor, Mortis delens onus.	2. Per te mors destructa Et vita reducta, Per te nos salvet Christus Dudum in te fixus.
3. Sit laus patri summo, Ejus quoque nato, Spiritu sancto Saecula per aeterna.	

Brev. Elnense imp. Perpiniani anno 1500.

29. Tempore aestatis.

1. Dura quae gignit et amara cunctis
Tempus aestivum resonare cogor,
Saphico tristi modulante versu,
Omnia passus.
2. Nunc polus Phoebi nimio calore
Aestifer flagrat fluviosque siccatur,
Intonat tristi jaculansque vibrat
Fulmina dira.
3. Ingruit imber inimicus uvis,
Flore nam suevit spoliare vites,
Spem quoque frugum populat nivosus
Grando lapillis.
4. Bufo nunc turgescit et amica silvis
Vipera laedit gelidusque serpens,
Scorpius ictu vigilat paratque
Stellio pestem.
5. Musca nunc saevit piceaque blatta
Et culex mordax olidusque cimex,
Suetus in nocte vigilare pulex
Corpora pungit.
6. Tolle tot monstra, Deus, imprecanti,
Pelle languorem, tribue quietem,
Ut queam gratas placido sopore
Carpere noctes.

Cod. Parisien. 2832 saec. 9. — Der Hymnus ist verwandt mit den ähnlichen des Mozarabischen Breviers bei Dürre, Kriegsgefahr, Überschwemmung (Daniel I, 29, 31, 112, 114), und mag hier in der Kreuzwoche seine Stelle finden, obschon sein liturgischer Gebrauch mehr denn zweifelhaft ist.

30. In Festo Pentecostes.

Ad Completorium.

1. Illuminator omnium In saeculo fidelium, Patris natiue spiritus, Communiter paraclitus;	3. Dignare clemens ingeri Nostro, precamur, pectori Tuumque nos, piissime, Templum misertus effice.
2. Tu septiformis gratia Apostolorum pectora Illuminans in igneis Linguis in ipsos veniens,	4. Quo luce spiritalium Pulsis probris charismatum In mente semper sanctitas, In carne regnet castitas.
5. Praesta pater piissime.	

Psalt. et hymn. ms. Cameracens. saec. 12/13. Cod. Cameracens. 31. A. —
Hymn. ms. Cameracens. saec. 15. Cod. Cameracens. 32. B. — 4, 2 chris-
matum A.

31. In die sancto Pentecostes.

Ad Processionem.

1. Sanctus terrarum qui replet spiritus orbem,
Quaesumus, in nostris cordibus esto pius.
2. Illustret, petimus, nostras tua gratia mentes,
Semper ut in nobis certa fides maneat
3. Credendi, quoniam procedens attamen idem
Cum patre cum nato, Deus es omnipotens.
4. Procedis, non divideris, spirans, ubi temet
Consors consimilis par deitasque vehet.
5. Clemens corda rigas sanctorum rore superno,
Pectore tu nostro conresides, Domine.

Process. ms. Cremifanense 309 saec. 12/13. — 1, 1 replet Hs. — 3, 1
quoniam proclimens Hs. — 5, 2 conreside Hs.

32. De Corpore Christi.

Ad Primam.

1. Jam lucis orto sidere Sacramenti mysterium Corde, ore et opere Psallat turba fidelium.	2. Ut nos servet a crimine, Qui pro salute omnium Natus fuit de virgine Et passus mortis taedium.
3. Deo patri sit gloria Ejusque soli filio, Qui sacramenti gratia Nos coronet in praemio.	

Brev. ms. S. Petri Carnotens. saec. 14. Cod. Carnotens. 546. (292 bis).
A. — Brev. ms. S. Petri Carnotens. saec. 14 in. Cod. Carnotens. 554. B. —
Brev. ms. S. Petri Carnotens. saec. 15. Cod. Carnotens. 572. C.

33. De Corpore Christi.

Ad Tertiam.

1. Hora diei tertia Psallat coetus fidelium Celebrans cum laetitia Sacramenti mysterium.	2. Hic est panis angelicus, Animarum refectio, Quem colit ordo coelicus In coelesti palatio.
3. Deo patri sit gloria.	

Brev. ms. S. Petri Carnotens. saec. 14. Cod. Carnotens. 546 (292 bis).
A. — Brev. ms. S. Petri Carnotens. saec. 14 in. Cod. Carnotens. 554. B. —
Brev. ms. S. Petri Carnotens. saec. 15. Cod. Carnotens. 572. C.

34. De Corpore Christi.

Ad Sextam.

1. Rector potens, verax Deus, Per crucem et opprobria Dedit victor idoneus Beata nobis gaudia.	2. Exsultet coelum laudibus De te, qui es refectio Sanctae Sion fidelibus, Jesu, nostra redemptio.
3. Tibi, Christe, splendor patris,
Sit laus, decus, imperium,
Salva nos per preces matris
Et corporis mysterium.

Brev. ms. S. Petri Carnotens. saec. 14. Cod. Carnotens. 546 (292 bis).
A. — Brev. ms. S. Petri Carnotens. saec. 14 in. Cod. Carnotens. 554. B. —
Brev. ms. S. Petri Carnotens. saec. 15. Cod. Carnotens. 572. C.

35. De Corpore Christi.

Ad Nonam.

1. Rerum, Deus, tenax vigor, Nobis datus in specie Panis, esto noster rigor, Splendor paternae gloriae.	2. Aeterne rex altissime, Salva corpus et sanguinem Confitentes purissime Deum esse et hominem.
3. Uni trinoque Domino
Sit sempiterna gloria,
Qui vitam sine termino
Nobis donet in patria.

Brev. ms. S. Petri Carnotens. saec. 14. Cod. Carnotens. 546 (292 bis).
A. — Brev. ms. S. Petri Carnotens. saec. 14 in. Cod. Carnotens. 554. B. —
Brev. ms. S. Petri Carnotens. saec. 15. Cod. Carnotens. 572. C.

36. De Corpore Christi.

Ad Completorium.

1. Quam bona gratia, quam grata bonitas,
Mira remedia ut summa caritas,
Mortis dispendia, haec ne fragilitas
Ingerat odia, consulit deitas.
2. Qua sua colitur mors, culpa tergitur,
Poena minuitur, virtus intenditur,
Firmior redditur, hostis repellitur,
Si digne sumitur, ad quod conficitur.

3. Mortis dominicae qui sacra colimus,
Nos decet mystice sequi, quod agimus,
Carni vivificae si jungi cupimus,
Qua nos mirifice pascit altissimus.
4. Hujus clementia se dat edulia
Mundo salubria, quae via regia
Sunt traductoria ad mundi gaudia,
Ubi pax, gloria et Deus omnia.
5. Pater et filius atque concordia,
Aeternae gloriae donent communia,
Ut sine termino laudum praeconia
Solvamus jugiter in vera patria.

Brev. ms. S. Petri Carnotens. saec. 14 in. Cod. Carnotens. 554. A. —
Brev. ms. S. Petri Carnotens. anni 1499. Cod. Carnotens. 569. B. — Brev.
ms. S. Petri Carnotens. saec. 15. Cod. Carnotens. 572. C.

37. In Festo Corporis Christi.

Ad Processionem.

1. Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua caro Messiae fit cibus ecclesiae.
2. Christus in coena turba cinctus duodena
Se tenet in manu, se cibatur ille cibus.
3. Te merito, Christe, jubilans laudat chorus iste,
Cui vitam caro dat tua sancta caro.
4. Sic decrevisti, sic pascere nos voluisti,
Tu cum sis vita, nos pie pascis ita.
5. Fit caro de pane, vinum cruor, haec duo plane
Christus discipulis dat memoranda suis.
6. Hic cibus, hic potus causat, quod numine totus
Sumens plenus erit, si bene crediderit.
7. Si credis, comedis si, non sine luce recedis,
Ergo cibus vitae non juvat absque fide.
8. Crede Deum Christum fore, qui panem dedit istum,
Qui negat esse Deum, mens mala perdat eum.
9. Qui capit indigne, iudex se puniet igne,
Qui digne capiunt, hi bene proficiunt.
10. Lumbos cingentes, pedibus tegumenta ferentes,
Sint baculi manibus, et valet iste cibus.
11. Casta caro, mundum sit cor, cruce contere mundum,
Sumere tunc poteris, quo bene pastus eris.

12. Non caro sola cibo dare vitam sola nequibo,
Solaque quod nequeo, do caro juncta Deo.

13. Panis vivifici virtus praestet, quod amici
Possumus esse Dei. Gratia semper ei!

Process. ms. S. Osithae saec. 15 ex. Cod. Oxoniens. Laud. Miscell. 329.

38. De Sanctis Reliquiis.

Ad Vesperas.

1. Beata nobis gaudia Lux haec solemnis attulit, Christi pandens insignia, Quibus superbum perculit.	4. Hic vestis inconsutilis Colatur et purpurea, Crux arbor una nobilis Atque corona spinea.
2. Beatae crucis brachiis Pependit auctor saeculi, Exponens se pro impiis, Spes, vita, salus populi.	5. Beata lux et celebris Tantis clarens magnalibus, Quibus in mortis tenebris Lux orta est sedentibus.
3. Beati, quorum oculi Christi gaudent sudario, Corona, parte tumuli Et cruoris profluvio.	6. Beata tibi trinitas, Horum dator magnalium, Laudes solventes debitas Nos duc ad coeli gaudium.

Hymn. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisiens. 12040. A. —
Brev. ms. Johannaë Ebroicae, Reginae Franciae † 1371 (Privatbesitz) B. —
Brev. ms. Xanctonense (?) saec. 15. Cod. Parisinus (ol. S. Germani a Pratis)
13233. C. — Das Lied steht an dieser Stelle, weil es über Reliquien des
Herrn handelt, die man zu besitzen glaubte. In BC lautet St. 4:

Beata sunt donaria
Christi sceptrum et lancea,
Panni, catena, spongia,
Crux et chlamys coccinea.

39. De sanctis reliquiis.

Ad Nocturnum.

1. Psallat chorus fidelium Sedulo mentis jubilo, Noctis frangat silentium Nocturno plaudens jubilo.	3. Hic capillorum portio Veneretur et lintheus, Sepulchrum cum sudario Lacque matris et virginis.
2. O quanta decent gaudia Subjectum Christo populum, Quem collaudant insignia, Quibus confudit zabulum.	4. Hujus chorus ecclesiae Colat pannos infantiae Christi sanguinemque pium, Nostrae salutis pretium.
5. Gloria tibi, trinitas, Et gratiarum actio, Cujus immensa bonitas Nos tanto replet gaudio.	

Hymn. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisiens. 12040. A. —
Brev. ms. Xanctonense (?) saec. 15. Cod. Parisiens. 13233. B. — 2, 3 Dum
collaudat insignia, was nach einer verbessernden Hand schmeckt B. — Von
Str. 3 an weicht B ab:

3. Haec sunt crux, sanguis, lancea, Sceptrum, corona spinea, Clavis, sepulchri portio, Catena cum sudario.	Lac, partem pepli virginis Et sanguinem imaginis.
4. Laudet chorus infantiae Pannos cum parte spongiae,	5. Laudet Clementem, Blasium, Baptistam Christi praeivum Cum Simeone, capita Quorum laus decet inclita.
6. Gloria tibi, trinitas.	

40. De Sanctis Reliquiis.

Ad Laudes.

1. Plaudat chorus fidelium Cum matutinis laudibus Christi cantans praeconium Cordis et oris nisibus.	4. Est digna laudum munio Virgo mater per saecula, Cujus est grata datio Lac cum pepli particula.
2. Hic nobis arma tribuit In amoris signaculum, Quibus nos victor eruit A morte vincens aemulum.	5. Laudum solvamus munia Sanctis Dei martyribus, Quorum nostra solemnia Digne gaudent capitibus.
3. Laudet et laudans ferveat Redemptorum devotio, Quos tantis donis recreat Redemptoris dilectio.	6. Patri, nato, spiritui Sit laus semper et gloria, Qui nos dent festis perfrui Aeternis post praesentia.

Brev. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisiens. 13239. A. —
Brev. ms. Xanctonense(?) saec. 15. Cod. Parisiens. 13233. B. — Brev. ms.
Johannae Ebroicae, reginae Franciae C. — 1, 1 chorus psallentium BC. —
4, 4 Lactis ejus particula A.

41. In Exsequis Defuncti.

1. Auctor salutis hominum, Jesu, nostrum refugium, Te invocamus cernui, Etsi indigni famuli, Ut eum, pro quo petimus, Reddas coelorum civibus Suffragantibus coelicis Patriarcharum cuneis.	2. Beata vere civitas, Quam illustrat divinitas, Hierusalem, coelestibus Exornata lapidibus, In quorum aedificio Sit prophetarum merito, Quem tibi, Jesu Domine, Commendamus pia fide.
3. Compassionis gratia Christi perfecta caritas Carnis sumpsit exuvias, Ut dirae mortis compedes Sua morte dissolveret, Cujus sancti apostoli Obtineant ex meritis, Ut hic vivat in Domino, Qui est defunctus saeculo.	

Cod. Oxoniens. Bodl. 572. add. saec. ¹¹/₁₂. Die Handschrift enthält an dieser Stelle eine Reihe von Antiphonen, von denen obige die ersten. Darauf folgen andere in Prosa, die weder durch fortlaufenden Sinn noch weitergehenden Abcdarismus mit jenen verknüpft sind. Diese drei Strophen sind entweder der Anfang eines vollständigen Alphabetums, dessen Rest verloren ist, oder aber ein Ganzes; denn es finden sich auch Abcdarische Lieder von 3, 5, 6 Strophen, sehr oft solche mit den drei ersten, oder aber den drei letzten Buchstaben des Alphabets.

II.
DE BEATA.

---

42. De Conceptione BMV.

1. Gaude, caterva, lux hodierna
Annua festa sorte reformat,
Concipitur qua virgo Maria.
2. Haec sacra vatum ore profatur,
Stirpe Davidica concipienda,
Deinque divam gignere prolem.
3. Pulchra puella, vota novella
Legē negata solvere flagrat,
Virgo manere, mente nitere.
4. Quam fuit aptum hoc holocaustum
Comprobat orbis, jura salutis
Pro hoc adeptus atque redemptus.
5. Unde melodas pangimus odas
Te venerantes teque precantes,
Sis pia nobis, sis hera nobis.
6. Annue, Christe, nate Mariae,
Semper ut adsit gratia matris,
Qua tueamur ac foveamur.
7. Cui sine meta cum patre doxa
Et tibi, pneuma, cujus in umbra
Virgo triumphat prole gavisā.

Brev. ms. S. Petri de Cultura saec. 13. Cod. Cenomannens. 188. A. —
Brev. ms. Piperacense anni 1440. Cod. Capit. Aniciens. s. n. B. — 1, 1
Plaude caterva B. — 2, 1 natum ore A.; ore proplatum B. — 3, 1 voto
tenella B. — 3, 2 fragrat A. — 5, 3 Sit pia B. — 7, 1 Qui sine A. —

43. De Conceptione BMV.

1. Regina virginum, Divino data munere Genuit Dominum, Coelesti praeminens opere.	3. Beata domina, Servorum munera suscipe, Praeclara femina, Precamur, lacrimas abluē.
2. Spes poenitentium, Humani generis gloria, Porta peccantium, Mundani sceleris venia.	4. Nos tibi supplices Exaudi, virgo piissima, Vitae participes Aeternae fac, benignissima.

5. Sit tibi jugiter
 Accepta nostra memoria,
 Sit tibi pariter
 Nato, spiritui gloria.

Brev. ms. S. Petri de Cultura saec. 13. Cod. Cenomannens. 188. —
 3, 4 wieder lacrimas suscipe Hs. — 4, 2 virgo Maria piissima Hs.

44. In Conceptione BMV.

1. Mare, solum, cives throni Plaudant, psallant, laudent proni Virginis conceptioni, Vox concinat rationi, Mens levetur gaudio, Spem salutis audio.	4. Arte prodiit superna Missa virgo sempiterna Lege patrisque materna Stat effecta sui verna, Capis hic subtilius, Matrem parit filius.
2. Surgat radix infecunda Prole virens laetabunda, Sparsa vivi roris unda, Proles haec probatur funda, Vitae ferens medium, Dans Goliae taedium.	5. O quam digna, quam honesta Hodierna fulgent festa, Jam primaeva cadunt maesta, Salus redit in funesta, Culpa gemens moritur, Christi mater oritur.
3. Stella Jacob, Gedeonis Vellus, templum Salomonis, Rubus incombustionis, Porta miris clausa donis, Hac in Annae filia Carex pascit lilia.	6. Deo laus omnipotenti, Christo decus sit viventi, Virtus ab his procedenti, Gratia nos intuenti Praesenti diecula Et per cuncta saecula.

Brev. ms. Lubicense s. n. saec. 15. — 1, 2 laudant Hs. — 1, 4 concinnant Hs. — 3, 5 Haec in Annae Hs. —

45. De conceptione BMV.

Ad Vesperas.

1. Primo dierum omnium Mundo fulsit lux hodie, Qua suum ornat solium Splendorpaternae gloriae.	4. Lux ecce surgit aurea, Dum lucis fulta munere Carnis vestiris trabea Jam lucis orto sidere.
2. Aurora lucis rutilat Novo corruscans lumine, Lux noctem cernu ventilat A solis ortus cardine.	5. O lux beata trinitas, A tenebris nos erue, Quos lucis ortu visitas, Lucis creator optime.
3. Ales diei nuntius, Maria, decus virginum, Praenuntiaret saepius Te lucis ante terminum.	6. Christe, qui lux es et dies, In vera lucis patria Nos tuo vultu saties, Aeterna coeli gloria.

Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1032.

46. De Conceptione BMV.

Ad Nocturnum.

1. Vox aurorae novo more
Novans terrae faciem,
Nos perfundens et retundens
Tenebrarum aciem,
Surgit grata, gratis data
Praeter rerum ordinem,
2. Tu hoc festo chorus esto
Totus laudi deditus,
In quo Jesse parat esse
Deus virgam primitus,
Ut florescat et quiescat
Sanctus flore spiritus.
3. Caro pura de natura
caro surgit unica,
De qua sola carnis stola,
Tecta luce deica,
Coeli rore virga flore
Vernat Aronitica.
4. Vestes ecce de Rebeccae
Parantur industria,
Quibus seni puer pleni
Sub agri flagrantia
Cibos donet et supponet
Nato pater omnia.
5. Sic paravit fortis David
Fundam sibi provide,
Qua dum jecit interfecit
Goliath cum lapide,
Quem per ictum reddit vietum
Coetum partis perfidae.
6. Nubes levis carens naevis
Per diem producit,
Tota candens, in qua scandens
Aegyptum ingreditur
Deus gestans, quidquid praestans
Vates ante loquitur.
7. Regi poli dignum proli
Praeparanti solium
Per cunctorum saeculorum
Et locorum spatium
Laudum ritus infinitus,
Honor et imperium.

Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1032.

47. De Conceptione BMV.

Ad Laudes.

1. Ecce lucem, viae ducem,
Viatores, surgite,
Sion, ova, luce nova
Noviter perfundite,
Manus, mentes erigentes
Omnes gentes, plaudite!
2. O lucerna, quae superna
Luce nunc perfunderis,
Ut aurora tam decora
Consurgens progredieris,
Quod aperte cedit per te
Legis umbra veteris.
3. Levigatis Noë ratis
Suae lingnis omnibus,
Arca legis, templum regis
Praeclaris operibus
Te futuram per figuram
Praecinunt fidelibus.
4. Hoc texturae byssi purae
Praeparantur ordine
Purpuraeque, quibus aequae
Juncta fortitudine
Cum decore decet fore
Vestes fortis feminae.

5. Sic crearis ex praeclaris, Gloriosa Domina, Et prophetae laeti de te Clara cantant carmina, Novum mirum profers, virum Dum circumdas, femina.	6. Ipsum virum coeli gyrum Lustrantem potentia, Dei flatu gravida tu Virgo, viri nescia, Paris, cujus ex partu jas Habes super omnia.
7. Jam cum prole regnans, stolae
Fulta luce geminae,
Gratiarum dono, quarum
Polles plenitudine,
Lucis trinae sine fine
Fac nos frui lumine.

Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1032. — 3, 5 Te figuram
per figuram Hs. — 3, 6 Praecedunt fidelibus Hs.

48. De Conceptione BMV.

Ad Vesperas.

1. Fulget dies specialis, Regia concipitur Christi parens virginalis, Per haec mors deprimitur Culpa cunctis generalis, Hac homo reficitur.	4. Judaea gens erubescit Discors et incredula, Quod spiritu requiescit Sanctus in puellula, Nec confessus, quod nitescit Sol de carnis nebula.
2. Ut testatur Isaias Virga Jesse pullulat, Haec, ut refert Jeremias, Virga florem bajulat, Per quam vide prophetias, Homo vetus exsulat.	5. Ut infractum perforatur Radio vas vitreum, Nec in partu reseratur Conclave virgineum, Dolet daemon, depraedatur Et chaos tartareum.
3. Haec est, cujus in conclave Carne juncto numine Caro verbum tam suave Fit non viri semine, Et ex Eva format Ave Evae verso nomine.	6. Haec est nostra mediatrix, Via deviantibus, Reparatrix, advocatrix, Portus naufragantibus, Theophili consolatrix, Vitae datrix omnibus.
7. Sit laus summae trinitati,
Matri jubilatio,
Quae det, nos ut denudati
A carnali pallio
Conregnemus laureati
Coelesti palatio.

Brev. ms. Lexoviense saec. 15. Cod. Suessionens. 106. A. — Diurn.
ms. Pictaviense saec. 16. Cod. Pictaviens. 40. B. — 1, 5 cunctae B. — 2,
5 Perquam inde B. — 2, 6 Homo verus A. — 4, 1 gens incredula erubescit
A. — 4, 3 Pro spiritu B. — 7, 2 Matris jubilatio A. — 7, 3 Qui det AB.

49. In Conceptione BMV.

Ad Nocturnum.

1. Hodiernae lux diei Fulget, qua conceptio Angelorum matris Dei Vernat vaticinio, Consolatrix, datrix spei, Vitae reparatio. 2. Cella cordis veneremur Virginis praeconia, Decantantes collaetermur In ejus memoria, Ignorantes quo mundemur Per ejus primordia. 3. Vox Helsino transfretanti Coelestis praemonuit, Naufragari dubitanti Jubar et emicuit, Hodiernus adjuvanti Conceptus apparuit. 4. Navi nautae jam submersa Procellosis fluctibus, In lamenta voce versa, Mariam conquestibus Imploranti est conversa Vox blandis sermonibus.	5. Desperatis adhibetur Non silenda pactio, Quod Mariae celebretur Idus in Decembrio Sexto palam innovetur Ignota conceptio. 6. Paret abbas his mandatis, Eminet tranquillitas, His vox jubet liberatis, Ut fiat solemnitatis Hujus laudes decantatis Ut refert nativitas. 7. Haec est illa desolatos Quae sibi confoederat, Naufragantes mancipatos Erigendo liberat, Consolidat timorantes Suosque remunerat. 8. Hanc concordēs imploremus, Quod felix dulcedine Nobis donet, ambulemus Contempta voragine, Sic mundana post regnemus In coelorum culmine.

Brev. ms. Lexoviense saec. 15. Cod. Suessionens. 106. A. — Diurn. ms. Pictaviense saec. 16. Cod. Pictaviens. 40. B. — 3, 1 transfretandi B. — 4 2 Procello in fluctibus A. — 4, 3 Ut lamenta voce B. — 4, 4 Maria AB. — Zu 3, 1 sqq. vergl. Anal. Hymn. X, Nr. 78, 10.

50. In Conceptione BMV.

Ad Laudes.

1. Hodiernum veneremur Cum mentis constantia Nos conceptum, jucundemur Virginis memoria Quod per ejus liberemur Memores stipendia. 2. Rex supernae majestatis Hominem amittere Videns sedem claritatis, Voluit virescere Virgam, fructum deitatis Quae posset suscipere.	3. Protoplaustum serpentina Fefellit suggestio, Sprevit Evam pax divina, Parens e contrario Proli dolor, his ruina Datur cum supplicio. 4. Christus ob hanc creaturam Carnem sumpsit hominis, Contra carnem et naturam Intrans alvum virginis, Ut per mortis nos pressuram Salvaret et sanguinis.

5. Cum haec porta reseratur
Ob arcana coelica,
Propulsatur, extirpatur
Pravitas haeretica,
Depraedatur, expiatur
Sordes Sodomitica.

6. Idolorum fana vana
Venit haec repellere
Malesana Christiana
Cordaque reficere,
Nequit laudes vox humana
Virginis exprimere.

7. Imploramus hanc devoti
Cordis, oris vocibus,
In cineres ut promoti
Juncti [quo]que vermibus
Habitemus laeti toti
Coelorum in sedibus.

Brev. ms. Lexoviense saec. 15. Cod. Suessionen. 106. — 1, 6 Memor. Hs.

51. De Conceptione BMV.

Ad Vesperas.

1. Vergente mundi vespere
Aeterni patris filius,
Ut mundum purget scelere,
Fit nobis carne proximus.

3. O Anna beatissima,
Procedit velut lilium
Ex te Maria filia,
Ut Dei paret filium.

2. Ex Anna diu sterili
Maria dum concipitur,
Velut ex terra fertili
Fructus vitae producit.

4. Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de virgine,
Cum patre, sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Brev. ms. Francisc. saec. 15. Cod. Parisiens. 760. A. — Brev. ms. Romanum saec. 15. Cod. Oxoniens. Miscell. Lat. 167. B. — 3, 1 O fehlt B.

52. De Conceptione BMV.

Ad Matutinum.

1. Adest conceptus nobilis
Festumque coeli curiae,
Quo Anna diu sterilis
Mundum illustrat homine.

3. Ex Annae sacro utero
Virgo Maria prodiit,
Per quam labenti saeculo
Deus salutem contulit.

2. Anna, mater munditiae
Et virtutum sacrarium,
Suae conceptum filiae
Sanctum novit per angelum.

4. Gloria tibi Domine,
Qui natus es de virgine,
Cum patre, sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Brev. ms. Francisc. saec. 15. Cod. Parisiens. 760. A. — Brev. ms. Romanum saec. 15. Cod. Oxoniens. Miscell. Lat. 167. B. — 3, 4 Rex salutem A.

53. De Conceptione BMV.

Ad Laudes.

1. Noctis expulsis tenebris Cantemus laudes Domino, Nam Anna diu sterilis Novo laetatur gaudio. 2. Infecunda pro tempore Mariam tandem concipit, In cujus Deus corpore Nostram salutem conficit.	3. Plaude chorus coelestium Omnis terraque gaudeat, Per Annae namque meritum Deus mundum sanctificat. 4. Gloria tibi Domine, Qui natus es de virgine, Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Parisiens. 760 A. — Brev. ms. Romanum saec. 15. Cod. Oxoniens. Miscell. Lat. 167. B. — 3, 1 chorum coelicum A. — 3, 2 congaudeat A. — 3, 4 Christus mundum B.

54. De Conceptione BMV.

Ad Vesperas.

1. Ante mundi principium Deus, creator omnium, Jam vidit, ut per filium Nobis daret consilium. 2. Ad Joachim, ut legitur, Per angelam promittitur Proles, qua salus redditur, Unde dies haec agitur. 3. Hujus diei gaudia Ut salutis primordia Fidelium ecclesia Celebret cum laetitia. 4. Transacta patrum serie Hanna concepit hodie Per nuntium laetitiae Et spem post Deum veniae.	5. Ut sidus inter nubila Et ut in spinis rosula Apparuit haec virgula Fructum praebens per saecula. 6. Haec virginis conceptio Est laus et exsultatio Angelorum collegio, Mundum implevit gaudio. 7. Hanc igitur selemniter Colamus et fideliter, Hanc amemus veraciter, Ut nos conservet jugiter. 8. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine, Cum patre, almo spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Eremitarum S. Augustini anni 1469. Cod. Londinens. Add. 16891. — 1, 3 Invidit ut per Hs.

55. De Conceptione BMV.

Ad Nocturnum.

1. Magna res nobis memoranda semper
Hoc die toto celebratur orbe,
Nempe conceptam recolit Mariam
Terra polusque.

2. Ecce conceptus novus atque mirus,
Cui nihil taetrae maculosus Adam
Miscuit labis, solitus nepotes
Quosque nigrare.
3. Hoc reservabat sibi vas decorum
Ille telluris superumque rector,
Quo premens sese pateretur abdi
Carne tegendus.
4. Gaudeamus, Christicolae fideles,
Si modo ingratos pudet huic videri,
Gaudeamus Christiferam canentes
Rite parentem.
5. Gloria patri genitaeque proli etc.

Brev. Aberdonense imp. Edinburgae 1509.

56. De Conceptione BMV.

Ad Laudes.

1. Maria, virgo regia, Ex stirpe David inclita, Non tam paterna nobilis Quam dignitate sobolis.	3. Stella marisque lucida Nos miseros illumina, De tenebris nos revoca, Quas infundunt peccamina.
2. Tu nos avulsos veteri Complanta novo lumini, Per te sit genus omnium Regale sacerdotium.	4. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine, Cum patre et sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. Lundense imp. Parisiis 1517.

57. In Conceptione BMV.

Ad Vesperas.

1. Ave, gloriosa, Virgo speciosa, Ave, stella maris, Clara lux solaris.	4. Ave, Christi cella, Mater et puella, Templum deitatis, Gemma claritatis.
2. Ave coeli porta, De qua lux est orta, Mater orphanorum, Portus miserorum.	5. Ave, flos sanctorum, Decus et eorum, Felix virgo, gaude, Omni digna laude.
3. Ave, nostrum decus, Per quod videt caecus, Pro nobis beatum Ora, parens, natum.	6. Ave, virgo bona, Vitam nobis dona, Aula castitatis, Flos virginitatis.

7. Ave, fons hortorum,
Salus populorum,
Per te plebs in caelis
Salvetur fidelis.

8. Ave, sanctitatis
Fons et bonitatis,
Summi sponsa Dei
Materque diei.

9. Ave, specialis
Mater virginalis,
Nobis, virgo pia,
Succurre Maria.

10. Sit laus trinitati,
Honor deitati,
Nos quae vitae regnum
Ducat ad supernum.

Brev. ms. S. Mauritii Turonens. anni 1343. Cod. Turonens. 145.

58. De Conceptione BMV.

Ad Matutinum.

1. Exsultet novo carmine
Laudans coetus fidelium
In benedicto semine,
Quo datur salus gentium.

2. Virga premens daemonium,
Signa miranda faciens,
Det mundi mare pervium,
Terram promissam largiens.

3. Currus ignis accenditur
Sanctificante gratia,
Zelo legis quo tenditur,
Via monstratur regia.

4. Scala Jacob erigitur,
Qua tendamus ad gaudia,
Mundus, caro despicitur.
Surgamus ad coelestia.

5. Fructus sacratae virginis,
Jesu, dulcedo gratiae,
In nostrae vitae terminis
Nos redde luci gloriae.

Brev. ms. Avenionense saec. 15. Cod. Lugdunens. 468. A. — Brev. ms. Arelatense saec. 15. Cod. Parisiens. 1284. B. — Brev. ms. FF. Minorum de Brageriaco anni 1485. Cod. Burdigalens. 88. D. — Brev. Arelatense imp. Arelati 1501 E. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. F. — 1, 2 Laudes coetus B. — 2, 3 De mundo mare B; mundo matre E. — 3, 1 Cujus ignis B. — 4, 2 tendimus B. — 5, 4 luci gratiae E.

59. De Conceptione BMV.

1. Gaude, virgo gloriosa,
En tua conceptio,
Velut gemma virtuosa
Jam reluxit saeculo,
Nobis facta fructuosa
Virtutum miraculo.

2. Tu aeterni regis nata,
Mater es et filia,
Tuque nostra advocata
Es et vitae domina,
Peccatorum vena lata
Nobis stillando balsama.

3. Virgo namque concepisti
Redemptorem saeculi,
Virgo tuque permansisti
Facta mater filii,
Placa hunc, quem genuisti,
Sic renascantur perdit.

4. Alma mater, te conceptam
Exaltent puellulae,
Matrem tuam venerantes
Pro concepto semine,
Quo producto augeantur
Festivitates Mariae.

5. Festum sacrum hoc colentes, Hic in maris impetu Voce pia implorantes, Ut ab omni gemitu Eruamur et laetemur Nostrae in mortis exitu.	6. Deo patri laus aeterna Sit et suo filio, Qui salutem ih superna Dat cum sancto spiritu, Cui honor sine fine In sempiterna saecula.

Psalt. et hymn. imp. Lipsiae (Melchior Lotther) 1521. Mel.: Pange lingua.

60. De Conceptione BMV.

Ad Vesp. et Noct.

1. Gaude, fidelis concio, Cui virginis conceptio Solemne praestat gaudium Paratque coeli praemium.	4. O virgo salve nobilis, Cui nulla prorsus sinilis, Tuam colentes gloriam Duc ad supernam patriam.
2. In hac die lux virginum, Quae parturivit Dominum, Concepta rite creditur, Hinc Jesse stirps extollitur.	5. Maria mater gratiae, Mater misericordiae, Tu nos ab hoste protege In hora mortis suscipe.
3. Stirps Jesse virgam protulit, Flos unde Christus ortus est, Qui jura mortis abstulit, Dum pro reis occisus est.	6. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de Virgine, Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. S. Gudilae imp. Parisiis 1516.

61. De conceptione BMV.

In Laudibus.

1. Maria, virgo regia, Vitae perennis janua De stirpe David prodiit, Sol unde verus exiit.	4. O sancta, praesens gaudium Arceat vires hostium, Et redde pressis hostibus Nos paradisi sedibus.
2. Stirps floruit propaginis Latura florem numinis, Concepta crevit virgula, Quae nostra fregit vincula.	5. Maria, mater gratiae, Mater misericordiae, Tu nos ab hoste protege Et hora mortis suscipe.
3. Illam creavit coelitus Et extulit paraclitus Suo repletam lumine Servans ab omni crimine.	6. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine, Cum patre et sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. S. Gudilae imp. Parisiis 1516. — 4, 1 O sancte.

62. In Nativitate BMV.

Ad Processionem.

1. Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua nova regina gignitur orbis hera.
2. Conditur in lumbis almi lux publica mundi,
Anchora firma spei, pervia porta Dei.
3. O felix Joachim, sed erat felicior Anna,
Quae matrem Domini gignere promeruit.
4. Angelice flatus sese monere parentes
Et pariunt prolem, quae fuit absque pare.
5. Haec proles deica mulsit suspiria nata,
Dum mundi pretium protulit ipsa Deum.
6. Ex hac mirifice Libani pulcherrima cedrus
Prosiliit crescens mystica mira ferens.
7. Hanc chorus angelicus prolem venerantur in aevum
Cumque tuis sanctis nos tibi concinimus.
8. O decus, o dulcis, petimus, dulcissima rerum,
Dulcia da famulis coelica dona tuis.

Process. ms. S. Osithae saec. 15. Cod. Oxoniens. Laud. Miscell. 329.

63. In festo Illationis Mariae.

1. Ave, Christi cella, Regia puella, Deo dedicata, Jugiter serata.	4. Gaude, Salomonis Mater, regionis Rectrix, legionis Eburneis thronis.
2. Salve, prophetarum Finis, antiquarum Scripturarum glosa, Paradisi rosa.	5. Mater miserorum, Spes desolatorum, Ductrix viatorum, Honor beatorum.
3. Vale, vestimentum Carnis, fundamentum, Petram novae legis Carnis veste tegis.	6. Solve catenatos, Leva desperatos, Dirige caecatos, Lactifica beatos.
7. Sit laus patri Deo, Summum decus Christo, Spiritus sancto Unitate trino.	

Psalt. ms. Borkense A 6. saec. 15. A. — Antiph. ms. Borkense A 8.
saec. 15. B. — Mel.: Ave maris stella.

64. In festo Illationis BMV.

Ad Completorium.

1. Quam summa coeli curia Laude frequentat sedula, Rite laudemus infimi Terrae cultores miseri.	3. Ut tibi servientibus In teque confidentibus Fiat misericordia, Quam in te sperant, domina.
2. Ave, regina gloriae, Quae coeli gaudes culmine, Mater misericordiae, Te quaerentes dirige.	4. Maria, vena veniae, Latex misericordiae, Post te pulsantes respice, Ad templum tecum suscipe.
5. Deo patri sit gloria Ejusque soli filio etc.	

Psalt. ms. Borkense A. 6. saec. 15. A. — Antiph. ms. Borkense A 8. saec. 15. B. — Mel.: Signum crucis mirabile.

65. In Praesentatione BMV.

Ad Vesperas.

1. Fac diem festum, Deus alme, nobis
Inclitae matris, virginis beatae,
Quo tibi cara voluit praeclara
Sacrificari.
2. Sacrificata servit tibi grata,
Ut Dei mater foret praeparata,
Exhilarata divis disciplinis
Exagitata.
3. Sancta fuisti, nasci dum coepisti,
Virgo beata, sanctior probata,
Te dum vovisti nec non obtulisti
Hostiam Deo.
4. Profectum magnum nobis in salutis
Cescit res acta merito virtutis,
Qua Dei verbum paris caro factum
Tu virgo nobis.
5. Hinc tibi grates referentes omnes
Strati precamur, miserere pia,
Manum peccanti prope da labanti,
Virgo Maria.
6. Praestes hoc nobis, deitas beata
Patris ac nati spiritusque sancti,
Memorans tui populi miserta
Succurre nobis.

Cod. Lubicens. (ol. Fol. 22) saec. 15. — 4, 1 salutem Ha. — Verfasser des Hymnus ist Magister Johannes Hauc. Vgl. Anal. Hymn. V. 8. 61.

66. In Praesentatione BMV.

Ad Completorium.

1. Aeterni patris filium Conceptura carnaliter Huic parat domicilium Decorans se mentaliter;	3. Oblatam Christo virginem Laudemus omnes pariter, Relinquit quia neminem Devotum sibi taliter.
2. Quod Christus sibi filius Mariae nil profuerit, Si non mente felicius Quam carne hunc gestaverit.	4. Laus pater tibi Domine Genitoque de virgine Cum sancto sit spiramine, Uni Deo in numine.

Cod. Lubicens. (ol. Fol. 22) saec. 15. Verfasser: Magister Johannes Hauc.

67. De Praesentatione BMV.

1. Jam dies redit annua, In qua beata femina Virgunculam praenobilem Praesentat in Jerusalem.	3. Recolitur memoria Pro Jesu Christi gloria Vel matris ejus inclitae, Quam replicamus hodie.
2. Sion, attolle jubulum, Dum mater regis omnium, Totius plena gratiae, Templum dignatur visere.	4. Mater benigna judicis, Opem ferto Christicolis, Ut tecum templa subeant, Quae caelibes inhabitant.
5. Coeleste sanctuarium, Quod templi per mysterium Signavit legis litera, Tibi devotis impetra.	

Brev. ms. Lubicense (ol. 22) saec. 15. A. — Brev. Paderbornense imp. Lipsiae 1513. B. — Brev. Havelbergense imp. Lipsiae 1518. C.

68. De visitatione BMV.

In 1. Vesperis.

1. Laeto plaudat obsequio Fidelium devotio, Mariae visitatio Mundum replevit gaudio.	3. Memoria Zacharias, Elisabeth saturitas Domini Dei talia Coaptantur mysteria.
2. Jesus venit salutaris Cum Maria stella maris, Gaudet intra palatia Johannes, in quo gratia.	4. Insignis visitatio, Justorum congregatio, Res inaudita saeculo, Nostrae salutis ratio.

5. Virgo Deum carne portat,
Sterilis vatem bajulat,
Verbum ad vocem properat,
Lucerna lumen reserat.

6. Te, simplex una deitas,
Cuncta collaudant, trinitas,
Quos deprimit fragilitas,
Tua salvet benignitas.

Brev. ms. Lubicense (ol. 62.) saec. 15.

69. De Visitatione BMV.

Ad Completorium.

1. Tenore mundus jubilat
Novo, matrum concelebrat
Festum, quo virgo visitat,
Matrem prophetae salutat.

2. Baptistam portat uterus
Senis, Deum virgineus,
Occurrit servo Dominus,
Parvum beat paraclitus.

3. Symmista novus utero
Interno mentis oculo
Videns spiritus júbilo
Applaudit regi Domino.

4. Legis umbra sinu patris
Clausum sentit alvo matris,
Ventre propheta veteris
Ad vocem plaudit virginis.

5. Jucunda sit ingenito
Patri laus, unigenito,
Parvum implenti gaudio
Spiritu paraclito.

Brev. ms. Lubicense (ol. 62.) saec. 15.

70. De Visitatione BMV.

Ad Completorium.

1. Coelestis regni gaudia
Designant haec solemnia,
Quisquis ea desiderat
Mariae laudes concinat.

2. Quae Dei patris filium
Duxit in hoc exsilium,
Ut perducatur ad patriam,
Quos genuit per gratiam.

3. Quod docet nos Elisabeth,
Dum exsultasse perhibet
Praecursorem in utero
Ex adventu virgineo.

4. Eva in ave mutatur,
Mitis pro superba datur,
Virgo sterilisque parit,
Novus Adam coelum dabit.

5. Haec est illa eximia,
Quae miscuit sata tria
Cor fidei, Deum homini,
Maternitatem virgini.

6. Eja mater et filia,
Christo nos reconcilia,
Redde, quod Eva perdidit,
Duc, hostis unde cecidit.

7. Da, pater, nobis gaudia
Per filium repromissa,
Sancti spiritus gratia
Nos fovente per saecula.

Brev. ms. Lubicense saec. 15. s. n. A. — Brev. ms. Lubicense saec. 15. s. n. B. — 7, 1 Praesta pater gaudia A.

71. De Visitatione BMV.

Ad Matutinum.

1. Benedicta mater Christi, Festinanter ipsamet Surgens in montanis isti Visitans Elisabeth, Quam salutas et fecisti Gaudium utrilibet. 2. Tu salutas salutata Non per loca devia Sed in domo valde strata Neptim, cum sit obvia; Ergo, virgo fecundata, Esto nobis praevia. 3. In tua virginitate Clausum sensit parvulum Clausus in sterilitate, Qui se novit servulum; Ergo flexit pietate Gaudenter corpusculum.	4. Mulieribus majorem Sterilis te citius Novit, se inferiorem, Dixit hinc felicius: Unde mihi dat honorem Dei mater verius. 5. Et idcirco, virgo pia, Vera spes humilium, Visita nos hac in via Orans tuum filium, Ut det nobis dona dia Mox in hoc exilium. 6. Praesta pater hoc aeterne Et per tuum genitum Causas nostras jam discerne Mittens sanctum spiritum, Qui nos vocat ad supernae Vitae regni meritum.

Brev. ms. S. Michaelis Burdigalens. saec. 15. Cod. Burdigalens. 86. —
3, 3 clausa Hs. — 4, 3 Vovit Hs. — 4, 5 det honorem Hs.

72. In Visitatione BMV.

Ad Vesp. et Noct.

1. Nunc cantemus de Maria Deo cum laetitia Hymnum cordis melodia, Quo psallat ecclesia, Festinavit virgo pia Praestare praesidia. 2. In montana haec ascendit Iter carpens asperum, Cujus grave parvipendit, Quamvis gestat filium, Ad cognatae domum tendit Regem portans omnium. 3. Dum salutat virgo sancta Oritur laetitia, Quae haec sit et qualis, quanta, Hoc probat infantia Necdum nata neque tanta, Ut formet eloquia.	4. Clausus infans mox laetatur Deum secum sentiens, Cujus mater admiratur Ad Mariam inquires: Tua vox, quae hic formatur, Est laeta perficiens. 5. O beata et electa, Quae credisti Domino, Fient mox per te perfecta Verba, quae ab angelo Audivisti, ne infecta Maneat annuntio. 6. Deo laudem personemus Summo cum tripudio Et Mariam collaudemus Tali sub officio, Ut ambobus conregnemus Vivendo in gaudio.

Brev. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. Londinens. Reg. 2 A XII. — 3, 3 Quae haec fit in qualis Hs. — 5, 2 credisti und 5, 6 annuntio statt annuntiatio sind Formen, deren Korrektur nur auf Kosten der Korrektheit des Versmaßes geschehen könnte. Da der Dichter sich nicht an ihnen gestoßen hat, wird es geraten sein, gleiche Toleranz zu üben.

73. In Visitatione BMV.

Ad Laudes.

1. Verbum ex ore prodiens Altissimi, ingrediens Et virginem, qua visitat Vatem, hic chorus recitat.	4. Jacob, scripturae conscius, Tis ultro tamen nescius, Et verum Deum abnegat, Quem vates clausus praedicat.
2. Qui finis et principium Elisabeth et filium Perunxit in officium Praeconizandi Dominum.	5. Mariae salutatio Vatem levat in utero, Ut quanto possit gaudio Exsultet suo Domino.
3. O tua, Deus, opera Quam sunt inscrutabilia, A, nondum nato nosceris Inclusus ventre virginis.	6. Nunc ergo, dilectissimi, Laudes cantemus virgini Et cordis cum praeconio Laudes dicamus Domino.
7. Laus patri sit et filio, Laus sancto sit spiritui, Pro humili officio Laus sit Mariae virgini.	

Brev. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. Londinens. Reg. 2 A XII. — 4, 1
Jacob hier gleichbedeutend mit Israel, Judaei.

74. In Visitatione BMV.

Ad Laudes.

1. O salutaris micans stella maris,
Generans prolem, aequitatis solem,
Lucis auctorem retinens pudorem,
Suscipe votum.
2. Congratulamur et tuas conamur
Canere laudes, quae Deo congaudes,
Sed non condignis praevalemus hymnis
Dicere totum.
3. Quam veterana traxit in montana
Gressu festinam rosam matutinam,
Te veneramur, per pia precamur
Haec quoque gesta.
4. Vocem Rachelis audias de caelis,
Quae te implorat filiosque plorat
Veni, solare jubar, et solare,
Pelle molesta.

5. O mediatrix, orbis reparatrix,
Gaudium maestis, mundi lux coelestis,
Pace serena populum serena
Simul et clerum.
6. Summo gignenti sit tibi mittenti,
Ex te nascenti proli prominenti
Ac procedenti, supervenienti
Laus tota rerum.

Brev. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. Londinens. Reg. 2 A XIV add. saec. 15 ex. A. — Brev. ms. S. Johannis Dublinens. saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinens. B 1. 4. B. — Brev. Aberdonense imp. Edinburgae 1510. C.

75. De visitatione BMV.

In Vesperis.

1. Salve sponsa Dei, Sacra parens verbi, Jura tenens clara Virginis et matris.	4. Mater mox beata Munere factoris Portaque coelestis Fatur a consorte.
2. Flammaque splendente Pneumatis ardentis Scandis artum Pindum Rura petens gnatae.	5. Tectus in angusto Dum puer exsultat, Mirum pandit opus Numine formatum.
3. Quam fides et fervor, Spes animi vera, Sermo prophetiae Firmant absque mora.	6. Dona redemptoris Inde canat chorus, Unde gratulantur Pignora sanctorum.
7. Patri sit immenso Gloria perennis Atque nato verbo Flamine cum sancto.	

Brev. ms. Romano-Franciscan. saec. 15. Cod. Parisiens. 760 A. — Brev. ms. Romano-Augustin. saec. 15. Cod. Londinens. Harl. 2872. B. — 2, 4 gnatae hier gleich cognatae. — 3, 4 Firmans A.

76. De visitatione BMV.

Ad Matutinum.

1. Sator aeternus tempore statuto
Crimen disponens tollere commissum
Nasci de matre verbum coaeternum
Virgine mandat.
2. Mox paranympus lares petit sponsae,
Technas confirmat sterilis exemplo,
Nec protelatur humile responsum:
Fiat honeste.

3. Nascitur verbum tempora praecedens,
Junguntur jura virginis et matris,
O res miranda, sequitur exemplum
Satrix et virgo.
4. Erga parentem dirigat mox fides,
Spes in ascensum gressus format leves,
Montis in summo caritas monstratur
Osculo sancto.
5. Mentis excessu partus exsultavit
Inter materna viscera locatus,
Voxque beatum clamat genitricem,
Lucide probat.
6. Felix hic actus, quo mater et natus
Munera captant nimium stupenda,
Illa prophetat, iste gratulatur
Ventris in antro.
7. Summo parenti genitoque verbo,
Flamini sancto gloria perennis,
Quorum afflatu genitrix et proles
Christum adorant.

Brev. ms. Romano-Franciscan. saec. 15. Cod. Parisiens. 760. — 2, 2 Teclas confirmat Hs.

77. In Visitatione BMV.

1. Salve Deo digna, Coelorum regina, Deitatis cella, Mundi fulgens stella. 2. Angelus dum fatur Tecum, in te datur Partus, qui salvator Est et nuncupatur. 3. Quem dum concepisti, Statim abiisti, Nuntians hunc dignis Prodentibus signis. 4. Nam infans exsultat, Matrem dum salutas, Datque laetos plausus Adhuc alvo clausus.	5. Elisabeth dicit: Unde mihi hoc fit, Quod ad me tu venis, Mater Dei cum sis. 6. Confer nobis illum Fructum benedictum, Qui processit ex te Salva castitate. 7. Dele culpas, iram Seda, praesta vitam, Da corde sincero Frui manna vero. 8. Honor patri, nato, Laus spiritui sancto, Decus sit, qui trinus, Decus sit, et unus.

Brev. ms. Lubicense saec. 15. s. n. A. — Brev. Bremense imp. Coloniae 1486. B. — Diurn. Caminense imp. Lipsiae 1519. C. — Brev. Caminense imp. Basileae 1521. D. — 3, 4 Prudentibus signis C. — 4, 1 Jam infans B. — 4, 2 salutat B. — 8, 1 Laus patri, laus nato C.

78. De Visitatione BMV.

Ad Processionem.

1. Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua Christi mater visitat Elisabeth.
2. Sidereum virgo postquam paritura parentem
Sumpserat in gremium ventre tumente Deum,
3. Mox montana domum Zachariae petit alta
Cognatam quaerens, laeta salutat eam.
4. Virginis ac sacra cum vox penetraverat auras
Elisabeth, puer in ventre jocando salit.
5. Res est quidem mira, quis talia coeperat alta,
Ut Dominus servum visitet ipse suum.
6. Filius et mater sacrato neumate pleni,
Feta Jesu verba cum prius ediderit.
7. Exclamans magna voce inquit cana senectus:
In mulieribus es tu benedicta magis,
8. Atque tui ventris fructus laudetur in aevum,
Qui mihi cum nato gaudia tanta dedit.
9. Unde mihi veniat quod mater et arca tonantis
Id fieri meritis non reputabo meis.

Process. ms. S. Osithae in Essexia saec. 15 ex. Cod. Oxoniens. Laud.
Miscell. 329.

79. De Compassione BMV.

Ad Vesperas.

1. Plangas cum lacrymis, turba fidelium,
Quae mortem recolis heu nimis asperam,
Quam pro te statuit in cruce perpeti
Christus, conditor omnium.
2. Hic semper patrio pectore nascitur,
Hunc nobis genuit virgo puerpera,
Ut culpa veteris debita solveret
Offenso nimium patri.
3. Hinc se subdiderat mille laboribus,
Non auro redimens crimine perditos,
Sed sacrum maluit fundere sanguinem,
Nec majus pretium fuit.
4. Verum quae poterit lingua retexere,
Poenas, Christe, tuas heu nimium graves,
Nimirum genitrix quas tua diceret
Cordis cum gemitu sui.

5. Quae tristis steterat sub trabe lignea
Fundens et lacrimas anxia plurimas,
Cujus cor gladius tunc penetraverat,
Dum vidit tua vulnera.
6. Blasphemant miseri, mater et audiit,
Non murmur resonat nec quaerimonia,
Implenturque tamen corda doloribus
Servata patientia.
7. Oramus, domina martyr et inclita,
Per sacri rosea vulnera germinis
Praestes auxilium supplicibus tuis
Inter mille pericula.
8. Ut dum tempus erit corpora relinquere,
Ne nos tunc barathrum natus in horridum
Trudat sed faciat sumere largiter
Cum justis bona praemia.
9. Sit laus, virtus, honor, summe pater, tibi
Sancto cum genito cumque paraclito,
Qui cunctis veniam das pereuntibus
Per nati pia vulnera.

Brev. ms. Eremit. S. Augustini saec. 15. Cod. Oxoniens. Miscell. Liturg.
253. A. — Brev. Lubicense imp. absque. B. — Brev. Havelbergense imp.
Lipsiae 1518. C. — Diurn. Caminense imp. Lipsiae 1519. D. — A nur Str.
1. 3. 4. 5. 9.

80. De Compassione BMV.

Ad Nocturnum.

1. Matris beatae viscera Commota sunt, dum filius Extensus in crucis trabe Sacrum cruorem funderet.	4. O martyr invictissima, Fortissimorum fortior, Dolore poscimus tuo, Nunc corda nostra vulneres,
2. Vidit manus, pedes suos Stillare rubrum sanguinem, Vidit sacratum verticem Diris foratum sentibus.	5. Regnator ut Christus Deus Nos jungat almis sedibus Suaeque collegas crucis Larga coronet dextera.
3. Vultum decorum filii Sputisque vidit illitum, Flet virgo mater inclita Consors dolorum tristium.	6. Te, summa trinitas Deus, Collaudat omnis spiritus, Quos per crucis mysterium Salvas, rege per saecula.

Brev. Lubicense imp. s. l. et a. A. — Brev. Halberstadiense imp. Lip-
siae 1518 B. — Diurn. Caminense imp. Lipsiae 1519. C.

81. De Compassione BMV.

1. Stabat ad lignum crucis ansiata
Ex dolorosa crucifixione
Filii Jesu lacrimis profusis
Inclita mater.
2. Quis tuos posset gemitus referre
Ac abundanter lacrimas fluentes,
Corde transfixo, Simeon ut inquit,
Ense doloris.
3. Quos fugis natum pariens labores,
Hos eo passo cumulata plusquam
Millibus pensas, animi dolore
Sub cruce martyr.
4. Missus ut dixit Gabriel Olympto:
Filiū summi paries tonantis,
Voce jucunda Dominum canendo
Magnificabas.
5. Moesta nunc audis probra perfidorum
Qui negant Christum sibi destinatum;
Liberet, clamant, cruce se, Dei si
Filius hic est.
6. Fac, ut adstemus tibi condolentes,
Christe, cum matre cruce sub cruenta
Cordium veris lacrimis in hujus
Tempore vitae.
7. Ut revelata facie perennis
Gloriae tandem patria superna
Cum tua matre mereamur et nos
Esse beati.
8. Hoc pater tecum, hoc idem sacratus
Praestet amborum, pie Christe, flatus,
Cum quibus regnas Deus unus omni
Jugiter aevo.

Brev. Spirensē imp. Venetiis 1509.

82. De Compassione BMV.

Ad Vesperas.

1. Adsunt probra matris Jesu nate patris,
Quae nos modulemur, digne veneremur,
Nobis sint honori, cum contingit mori,
Labamur ne supplicio.
2. Quae vox aut quae lingua nobis reserabit,
Quanta vis doloris divam molestavit,
Dum exui carnes supplicio gaudet
Praemori atque filio.

3. Quantum est afflicta illa benedicta,
Attente signate, laudes corruscate,
Nam pertulit corde, quae conditor carne,
Augentur sic angustiae.
4. Nocte dum media Christus captivatur,
Annae mox praedio vinctus praesentatur,
Quo comperto mater stupuit dolore,
Sic crevit vulnus vulnere.
5. Virgo dum auscultat ictus in tormentis
Jesu propugnantis vulnus suae gentis,
Aruit moerore perduto decore
Dilecti unigeniti.
6. Coelum, terra, mare, vide desolatum,
Vinctum, trusum, caesum, perfidis prostratum,
Mihi compatere, adjuva ploratum
Pro tanta poena filii.
7. Nati juxta crucem nos fac tecum stare,
Deservire, virgo, sic coelesti arae,
Paradisi pratis ut laetemur vere
Cruenta per passagia.
8. Pater nobis donet immortalitatis
Locum, Christus cibum verae caritatis,
Paraclitus rivum suae voluptatis
Messiae per supplicia.
9. Gloria sit trino Domino et uni,
Nobis qui gaudia praestet reserata,
Per natum promissa, flamine praevisa
Per infinita saecula.

Brev. ms. Zutphaniense saec. 15. Cod. Bollandian. s. n. A. — B
Sleswicense imp. in Sleswic 1512. B. — 5, 3 memoriae B. — Das Li
soll nach dem Schema von Sanctorum meritis oder Sacris solemniis geh

83. In Assumptione BMV.

Ad Laudes.

1. Virgo Dei genitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit viscera factus homo.
2. Vera fides geniti purgavit crimina mundi,
Et tibi virginitas inviolata manet.
3. Te matrem pietatis opem te clamat orbis,
Subvenias famulis, o benedicta tuis.
4. Gloria magna patri, compar tibi gloria, nate,
Cum sancto spiritu gloria magna patri.

Antiph. ms. Eduense saec. 13 in. Cod. Semin. Eduens. 151*. A. — Brev.
ms. Bituricense saec. 14. Cod. Parisiens. 475. B. — Brev. ms. Parisiense saec.
15. Cod. Parisiens. 476. C. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Edu-
ens. 135. D. — Brev. Noviomense imp. Parisiis 1515. E. — Brev. Senonense
imp. Parisiis 1519. F.

84. In Assumptione BMV.

Ad Tertiam.

1. Rex pretiose luminum, Post te, virgo, currentium Sol angelorum sensibus Illabere credentium. 2. Quod digne laudes virginis Sacrae matrisque Domini Devota mente debitas Nunc valeamus plaudere.	3. Haec conditorem siderum, Haec largitorem munerum, Splendorem patris unicum Gestavit intra viscera. 4. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine, Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. S. Trinitatis Pictaviens. saec. 15. Cod. Semin. Pictaviens. s. n.

85. In Assumptione BMV.

Ad Sextam.

1. Quem aula non capit poli Nec mare, tellus, insulae, Alvus Mariae virginis Nutu Dei jam bajulat. 2. Beata Dei genitrix, Assumpta super aethera, Omnipotentis thalamus, Spiritus almi vasculum.	3. Ne vitiemur penitus Corruptionis vulnere, Apud supernum arbitrum, Quem genuisti, obtine. 4. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine, Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. S. Trinitatis Pictaviens. saec. 15. Cod. Semin. Pictaviens. s. n. — 3, 1 Nec vitiemur Hs.

86. In Assumptione BMV.

Ad Nonam.

1. O stella maris fulgida, Lucis perennis janua Et porta regis inclita, Coeli secreta serena.	2. Tu, virgo sancta virginum, Inter piorum numerum Te venerantes undique Omnes potenter aggrega.

Gloria tibi Domine.

Brev. ms. S. Trinitatis Pictaviens. saec. 15. Cod. Semin. Pictaviens. s. n.

87. In Assumptione BMV.

Ad Processionem.

1. Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua fuit assumpta virgo Maria pia.
2. Stella Maria maris coeli super astra levaris,
Assistens nato, virgo beata, tuo.
3. Hac regina die coelos conscendis et arce
Sublimi resides sceptraque jure tenes.

4. Hinc exaltaris, Kyria, chaire, jubilaris
Et pia laudaris coetibus angelicis.
5. Tu Libani cedrus, Moysi rubus, integra nardus
Et Aaron virga, tu Jerichoque rosa.
6. Inclita stirps Jesse, felici climata messe
Orbis tu reficis virgo Deumque paris.
7. Coelitus inquit ave paranympus missus ab arce
Intulit atque tibi missus ab arce poli:
8. Sacris visceribus descendet spiritus almus,
Concipies natum, sed paritura Deum.
9. Mater eris virgo, nova res, nova gaudia mundo,
Concipies utero, qui Deus est et homo.
10. Nunc exaltata, supra sanctos honorata,
Nobilis et grata, sis precor atque pia.
11. Cordis tu scelera compurgans, virgo docora,
Coelica des decora, virgo salutifera.

Process. ms. S. Osithae in Essexia saec. 15 ex. Cod. Oxoniens. Laud. Miscell. 239.

88. In Festo Reliquiarum BMV.

Ad Laudes.

1. Quam salutavit angelus, De supernis inferius Missus, pro primo gaudio Jesum gestat in utero.	4. Quam passionis gladius Perforavit inferius, Sicut Simeon praedixit, Ad montem Sion ascendit.
2. Pro secundo puerpera Audit cantantes gloria In excelsis et munera Suscepit tertio tria.	5. Hoc est supremum gaudium, Cum mater ad aethereum Assumpta manet thalamum Et sedet juxta filium.
3. Quarto cum senex puerum Portat, quinto quod mortuum Vidit viventem, adspicit Sexto dum coelos appetit.	6. Pro resurgentis gloria Cum honorificentia Beatae matris virginis Decantemus Alleluja.
7. Gloria tibi Domine, Qui surrexisti a mortuis etc.	

Brev. ms. Rutenense saec. 15. Cod. Parisien. 1262. — Der Inhalt des Hymnus entspricht nicht dem Feste, handelt vielmehr von den sg. sieben Freuden Marias.

89. In Festo Reliquiarum BMV.

Ad Vesp. et Noct.

1. In hoc paschali gaudio Nostra promat devotio Reliquiarum virginis Matris laudes cum canticis.	2. Quod supra caput habuit, Velum habere meruit Nostra praesens ecclesia, Non est sine laetitia.

3. Quem calciavit sotular,
Si dixero, non mentiar,
Hoc est pedis et capitis
Hujus ornatus virginis.

4. Pro resurgentis gloria
Cum honorificentia
Beatae matris virginis
Decantemus Alleluja.

5. Gloria tibi, Domine,
Qui surrexisti a mortuis etc.

Brev. ms. Rutenense saec. 15. Cod. Parisien. 1262. — Man vergleiche mit diesem Hymnus Anal. Hymn. IX, Nr. 81, Str. 12.

90. De Beata Maria V.

1. O genitrix aeterni
Maria virgo verbi,
Quae vox, quae lingua carnis
Par erit tuae laudi.

2. Tu nova maris stella,
Celsa poli fenestra,
Scala, quae coelum terris
Jungis, ima supernis.

3. Immensum concepisti.
Parentem peperisti,
Fit factor ex factura,
Creans ex creatura.

4. Oritur ortus rerum,
Fit antiquus dierum,
Orbis origo coepit,
Factus ex his, quae fecit.

5. Quem mundus ferre nequit,
Totum virgo concepit,
Quo circuitur aether,
Puellae claudit venter.

6. Est angelorum cibus
Tuo lacte nutritus,
Qui maris premit undas,
Papillae sugit guttas.

7. Blandire, mater, caro,
Qui te creavit, nato,
Oscula grata fige,
Fasciis membra cinge.

8. Tu Aaron es virga
Fecunda licet sicca,
Quae florem protulisti
Et virgo permansisti.

9. Te rubus praelucebat,
Qui ardens non ardebat,
Quae sine aestu mentis
Fructum dedisti ventris.

10. Ave virgo jam feta,
Ave gratia plena,
Nostrum Ave digneris
Ut illud Gabrielis.

11. Ille dum te salutat,
Evae nomen commutat,
Reduc nos virgo sancta,
Unde est nequam lapsa.

Hymn. ms. Anglo-Saxonium saec. 11. Cod. Londin. Jul. A. VI. add. saec. ¹¹/₁₂. mit Neumen.

91. Ad Beatam Mariam V.

1. Jam dulcis amica venito,
Quam sicut cor meum diligo,
Intra cubiculum meum
Ornamentis cunctis ornatum.

2. Ibi sunt sedilia strata
Atque velis domus ornata,
Floresque in domo sparguntur,
Herbaeque flagrant miscentur.

3. Est ibi mensa apposita,
Universis cibus ornata,
Ibi claram vinum abundat
Et quidquid te, cara, delectat.
4. Ibi sonant dulces harmoniae,
Infantur et altius tibiae,
Ibi puer et docta puella
Cantant tibi cantica pulchra.
5. Hic cum plectro citharam tangit,
Illa melos cum lyra pangit,
Portantque ministri pateras
Universis [dapibus] plenas.
6. Ego fui sola in silva
Et dilexi loca secreta,
Et frequenter effugi tumultum
Et vitavi populum multum.
7. Jam nix glaciesque liquescit,
Folium et herba virescit,
Philomela jam cantat in alto,
Ardet amor cordis in antro.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 10. Cod. Parisiens. 1118. mit
Neumen. — Zu Grunde liegt Cantica 2, 11 sq. (7, 1 sqq.); 5, 1 (3, 1 sqq.).

92. De Beata Maria V.

Ad Vesperas.

1. Salve, virgo singularis, gratiae puerpera, Castitatis imperatrix, sola mater innuba, Germinasti virga florem vestientem saecula. 2. O Maria, melodia civium gaudentium, O Maria, vox suavis exsulum moerentium, O gementis et dolentis pauperis solatium.	3. Obsoletis noxiali mentium fuligine Redde vestem, virgo, textam virginali vellere, Candidatam victimali mitis agni sanguine. 4. Gloriam Christo canamus cum choris coelestibus, Trinitatem conferentes sonoris concentibus, Continentem, quae creavit, sempiternis legibus.

Brev. ms. Fontanellense saec. 13. Cod. Rotomagens. 207. A. — Brev.
ms. Rotomagensense saec. 15. Cod. S. Genovefas Parisiens. BBl 8° 20. B. —
Brev. ms. Rotomagensense saec. 15. Cod. Rotomagens. 200. C.

III.

DE SANCTIS.

---

93. De Omnibus Sanctis.

1. Omnium, Christe, pariter tuorum
Festa sanctorum colimus precantes,
Hos, tibi qui jam meruere jungi,
Nostra tueri.
2. Vincla nostrorum scelerum resolvant,
Luce virtutum populos adornent,
Vindicerent nobis pietate sola
Regna polorum.
3. Ut quibus vitae stadium magistri
Curritur, horum precibus beatiss
Fulgido coeli gremio locemur
Perpetue vita.
4. Gloriam sanctae pie trinitati
Turba resultat, canat et revolvat,
Quae manens regnat Deus unus omni
Tempore saeculi.

Hymn. ms. Dunelmensis. saec. 11. Cod. Dunelmensis. B III 23. A. — Cod. Londinensis. Julius A VI saec. 11. B. — Brev. ms. Hispanicum saec. 11/12. Cod. Londinensis. Add. 130848 D. — Brev. ms. S. Petri Carnotensis saec. 12. Cod. Carnotensis. 579. E. — Brev. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisiens. 13225 F. — Brev. ms. S. Nazarii Carcassonensis. saec. 14. Cod. Parisiens. 1036. G. — Brev. ms. Benedict. Senonensis. saec. 14. Cod. Parisiens. 1041. H. — Hymn. ms. Andegavensis. saec. 14. Cod. Andegavensis. 105. I. — Hymn. ms. Andegavensis. saec. 14. Cod. Andegavensis. 106. K. — 2, 2 adornant F. — 2, 3 Vindicem nobis E. — 4, 1 Gloria sanctae FG. — 4, 2 resultat G.; persultet DH., canet H. — 2, 4 Regna superna D. — Vgl. Stephenson, Latin Hymns of the Anglo-Saxon church. S. 120.

94. De Omnibus Sanctis.

1. Sanctorum splendor omnium Atque corona martyrum Rex Christe, patris dextera, Tu nos clementer visita.	3. Sancte Stephane domine Ac Dionysi inclite, Vos cum sanctorum agmine Pro nobis preces fundite.
2. Mirabilis puerpera, Mater et virgo Maria, Nobis deposce veniam Tui nati per gratiam.	4. Pro regibus et ducibus Et populis fidelibus, Et nobis hic psallentibus Munimen ferte precibus.

5. Ut hostis semper invidus Ac quisquis adversarius Nihil nocere valeat Sed victus procul abeat. 6. Et corda dominantium, Regum et regni principum Non sint nobis crudelia Sed pia dent solatia.	7. Et hujus habitaculum Urbis servetur solidum, Sit hoc inhabitantibus Pax atque salus omnibus. 8. Depulsis quoque tenebris Ac vitiorum nebulis Sint sancta nobis gaudia Mundi per omnis tempora 9. Hoc praesta, pater luminum, Tuum per unigenitum Cum spiritu paraclito, Qui regis omne saeculum.

Brev. ms. Valentinense saec. 15. Cod. Atrebatens. 1142 (552) A. — Brev. ms. Tullense saec. 15. (Privatbesitz) B. — Brev. Tullense imp. Parisiis 1510. C. — 8, 3 Mundi per omnia tempora C.

95. De Omnibus Sanctis. Ad Processionem.

1. Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua Deus in sanctis regnat ubique suis.
2. Summa Deus trinitas, nos salves et benedicas
Et, petimus omnes, nos miserando juves.
3. Sancta Dei genitrix, mundi decus et reparatrix,
Ora pro miseris subveniendo reis.
4. Angelicus coetus, coeli super ardua laetus,
Nos sibi consociet, nos quoque laetificet.
5. Coetus apostolicus, duodeno sidere comptus,
Propitius cunctos protege nos famulos.
6. Vos in martyrio decorati sanguine sancto,
Jam veniam nostris ferte juvando malis.
7. Sic confessorum nos adjuvet ordo piorum,
Succurrant miseris precibus assiduus.
8. Turba puellarum castissima coelicolarum,
Auxilio tutos undique redde tuos.
9. Omnibus ut sanctis jungamur semper in astris,
Orent pro nostris criminibus variis.

Process. ms. S. Osithae saec. 15 ex. Cod. Oxoniens. Laud. Miscell. 329.

96. De sancto Aegidio.

1. Aegidii sollemnia Sacra colens ecclesia Jubilet hymnidicis, Canora laude canticis.	2. Qui ortus est ex Graecia Illustri de prosapia, Signorum multifaria Illuxit mundo gratia.

3. Surdis auditum praestitit Et caecis visum reddidit, Membris quoque debilibus Sacris opem dat precibus. 4. Hic exsulans a patria Deserti petit devia, Ad victus necessaria Cerva praestat subsidia. 5. Tandem ibi de regia Repertus est familia Perque regis imperium Mox exstruxit coenobium.	6. In quo accitis fratribus Insignis vixit actibus, Mundi triumphans syrtibus Nunc regnat in coelestibus. 7. Cujus fulta suffragio Devota nostra concio Coeli jungatur civibus Carnis mundata sordibus. 8. Tanti patris memoria Patri natoque gloria, Laus utrorumque nexui Semper sancto spiritui.

Antiph. ms. Sanctense saec. 13. s. n. add. saec. 13/14. A. — Brev. ms. S. Mariae apud Resam anni 1601. Cod. Berolinens. Oct. 120. B.

97. De sancto Agrippano.

Ad Vesp. et Noct.

1. Christe sanctorum gloria, Lux perpes et laetitia, Da nobis digne psallere Festumque patris colere. 2. Fac nosque tuos famulos In tua laude sedulos Sacri praesulis inclita Agrippani solemnia. 3. Qui spiritali gratia Perfusus mundi gaudia Sprevit, devovit, renuit, Deumque solum coluit.	4. Hic praesul Vallanensium Pontificis officium Exercuit operibus Docuitque sermonibus. 5. Divini verbi semina Dum serit, intra limina Regni coelestis rapitur, Quo vita jugi fruitur. 6. O martyr atque pontifex, Clemens sis noster opifex, Ut tuis sacris precibus Summis jungamur civibus.
7. Sit laus patri cum filio
Flaminique propitio,
Sit trinitati sedula
Laus in immensa saecula.

Brev. ms. Aniciense saec. 14. Cod. Capit. Aniciens. s. n. A. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. 278. B. — Brev. Aniciense imp. Lugduni 1511? C. — 6, 4 jungans B. — Der Hymnus befindet sich, wie sehr viele des alten Breviers von Le Puy noch in dem unter Bischof Juste de Serre 1624 gedruckten Sanctorale. Sämmtlich sind sie indes hier völlig umgearbeitet, und so unbrauchbar.

98. De sancto Agrippano.

Ad Laudes.

1. Lucis hujus solemnia Colat praesens ecclesia, Agrippani quae praesulis Sacris fulgens miraculis.	2. Qui spernens persequentium Ferores minas hominum Fit martyr fuso sanguine Passus pro Christi nomine.

3. Coelestis per martirium
Adeptus regni bravium
Stola relinquens terrea
Est redimitus rosea.

4. O gemma fulgens praesulum,
Serva praesentem populum,
Ut per tua suffragia
Consequamur coelestia.

5. Sit honor, laus et gloria
Patri, nato per omnia,
Sit flamini propitio
Decus et jubilatio.

Brev. ms. Aniciense saec. 14. Cod. Capit. Aniciens. s. n. A. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 273. B. — 1, 1 hujus insignia B. — 1, 4 Celebrans festa canticis A. — 2, 1 Dum spernit insequentium A. — 3, 1 Coelestia per A. — 3, 4 Cum redimitus B. — 5, 2 nati B. — 5, 4 Laus et jubilatio B.

99. De sancto Aigulpho.

Ad Vesperas.

1. O cursor facilis,
Per te mirabilis
Splendor Italiae
Relucet Galliae.
2. Apportas propere
Cum fratris corpore
Plebi monasticae
Corpus Scholasticae.
3. Antiquus proditor,
Bonorum perditor
Tuis felicibus
Invidit actibus.
4. Qui Judam turpiter
Egit ad laqueum,
In te crudeliter
Armavit cuneum.

5. Vexat discipulos
Furor, hi saeviunt,
Abbatis oculos
Cum lingua rapiunt.
6. Caesa redarguit
Lingua nequitiam,
Natura stupuit
Rem tam contrariam.
7. O invincibilis
Martyr amabilis,
Ista miracula
Vivent per saecula.
8. Sit laus Deo patri,
Summo Christo decus,
Spiritus sancto
Tribus honor unus.

Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecens. 109. A. — Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecens. 1974. B. — 7, 4 Vicent per saecula B.; inuicit A. — Mel.: Ave maris stella.

100. De sancto Aigulpho.

Ad Matutinum.

1. Aigulphi sancti merita
Depromat vox hymnidica,
Surgant rerum miracula
Sacra vocis melodia.

2. Elinguis verba sonuit,
Praedicamenta contulit,
Quae auditu sufficerent
Et salutem concederent.

3. Partes notat carnificis
Effusi gutta sanguinis
Et sub figura circuli
Leti dat signum debiti.

4. Fulva cedit Glauconia,
Obducta nitent lumina,
Propulsantur crepuscula,
Deo nostro sit gloria.

Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecens. 109. A. — Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecens. 1974. B — 4, 1 Furna cedit A.; Glauconia B.

101. De sancto Aigulpho.

Ad Laudes.

1. Adesto, martyr, laudibus,
Quas tibi fudit grex tuus,
Tuis sacratis precibus
Nos coeli junge civibus.

2. Tu nobis sis praesidio,
Dum versamur in saeculo,
Tu post mortem nos ponito
In coelesti palatio.

3. Hic caritatis vinculo
Tuo necte suffragio,
Illic hilares facito
Sanctorum contubernio.

4. Hic hostes nostros dissipa,
Illic Christo concilia,
Tua prece sanctissima,
Deo nostro sit gloria.

Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecens. 109. A. — Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecens. 1974. B.

102. De sancto Aigulpho.

Ad Vesperas.

1. Pangat Lirinensis chori laetitia
Laudibus immensis martyrum praemia,
Qui fulti laetantur coelica gloria,
Fideles qua praemiantur.

2. Aigulphum stirps pia dudum progenuit,
Castrum in Gallia Blesense meruit,
Illo progenito infernus horruit,
Ejus more praecognito.

3. Fit omnibus lenis jam plenus gratia,
Succurrit egenis largiens propria,
Virtutes eligit atque per omnia
Terrena cuncta negligit.

4. Prece prae nimia, virtutibus ratis,
Pro salutis via moribus probatis,
Aggregatur gregi Mumoli abbatis
Atque verae Christi legi.

5. Christi zelatorem, ordinis liliū,
Elegit pastorem Liri coenobium,
Mundana gaudia ferens in odium
Salvandi dat remedia.

6. Te, summa deitas, supplices poscimus,
Veri sit caritas, qua te recolimus,
Et duc per semitas tuas, quo tendimus,
Ubi vere inhabitas.

Brev. ms. Lirinense saec. 15. Cod. Parisien. 10486. — 4, 2 probatur.

103. De sancto Aigulpho.

Ad Nocturnum.

1. Sideri celso Olympi supremi
Inclita gesta martyrum triumphi
Modula voce menteque suavi,
Concio, prome.
2. Dogmate dudum sacro praepollentem
In Dei sanctum diros reformantem
Altera ruens pars gregis perperam
Exemplo saevit.
3. Splendida coeli terebrato visu
Non minus visu divino tuitur,
Semota lingua inclita virtutum
Merita pandit.
4. Ut cruciatu pari crucientur,
Consortes sancti sanctum comitantur,
Sanctos consortes vir sanctus hortatur,
Ovanter pati.
5. Perfide gregis Columbe Lirini,
Tu complex atrox, infelix Arcadi,
Quid ab improbis meruere probi,
Tam dire caedi.
6. Sit Deo patri decus, victoria,
Genitae proli virtus et gloria,
Consolatori simul per immensa
Perpetim saecula.

Brev. ms. Lirinense saec. 15. Cod. Parisien. 10486. — 1, 4 Concito Hs. —
2, 1 praepollente Hs. — 4, 2 sanctos Hs. — 5, 1 Perfice Hs.

104. De sancto Aigulpho.

Ad Laudes.

1. Martyrum gemma praefulgens, Pulsis Satanae fraudibus Da pius reis indulgens Aigulphi frui laudibus.	2. Hic vasto monte Cassino Absque notula delicti Jussu transtulit divino Almum corpus Benedicti.

3. Vera cum nititur lege Reformari coenobium, Ejus irruente grege Iram incurrit vilium. 4. Vincti, caesi Deo grati Hic faventesque torquentur, Linguis ac visu privati A suis morti traduntur.	5. Martyres, Christi milites, Supplices cuncti precemur, Ut verae vitis palmites Effecti sursum laetemur. 6. Uni trinoque Domino Sit sempiterna gloria, Qui vitam sine termino Nobis donet in patria.

Brev. ms. Lirinense saec. 15. Cod. Parisien. 10486.

105. De sancto Aigulpho.

In 2. Vesperis.

1. Aigulphi pangat sacrati Nitorem ecclesia, Decore rite vallati Res gestaque munia Ejus vitae regulati, Adsint justi lilia. 2. Sumpsit legis orthodoxae Decus laudis varium, Ejus aetas gloriose Prompsit ratum bravium, Laete, mite, curiose Aufert vanum gaudium. 3. Chorus martyrem Lirinus Elegit Deo gratum, Necat error Columbinus Conscius mira passum, Ignis obumbrans divinus Assumit neci datum.	4. Ejus cohors triumphantis Gemens haurit certamen, Regis alti praepollentis Egreditur velamen, Gregis vincit jubilantis In aethere solamen. 5. Unda lavat corpuscula Sanguinis orbatorum, Amputarunt novacula Bis linguas afflictorum, Benigne sumunt oscula A capite tortorum. 6. Sursum corda suspendentes In coelum conspiciunt, Viam dextram praestolantes Sinistram despiciunt, Spiritus tandem vomentes Iter vitae rapiunt.

7. Trinitati sit gloria,
Firma jubilatio,
Illi decus, victoria,
Excelsa laudatio
Regnanti per cuncta saecula
In superno solio.

Brev. ms. Lirinense saec. 15. Cod. Parisien. 10486. — 2, 5 Lebe mite Hs.
— Von Str. 5, 5 fehlt das Weitere; dies ist ergänzt aus Acta SS. Sept. I, 743;
nur liest man dort 6, 3 Vitam dextram; 6, 6 Iter viae; 7, 5 cuncta saecula.

106. De sancto Albano.

1. Ecclesiae prosapies, Veri patris effigies, Melos pangamus humiles Albani sancti memores.	2. Qui fide plenus catholica Mundum sprexit et idola, Christi sequens vestigia Arma tempsit barbarica.

3. Addictus ex sententia Mactandus Deo victima, Ejus siccavit gratia Sequenti plebi flumina. 4. Instructus hospes hospite Securus coram iudice Confesso trino nomine Fuso triumphat sanguine.	5. Commenda nos altissimo, Martyr amande Domino, Ora misericorditer, Cum quo regnas feliciter. 6. Hujus diei gaudium Tale dedit martyrium, Sic fit excelsi placide Immutatio dexteræ.
7. Laus illi jubilatio
Et gratiarum actio,
Qui sedens in arce poli
Orbem tuetur sæculi.

Brev. ms. S. Albani sæc. 12. in. Cod. Londinens. Reg. 2 A. X. A. —
Hymn. ms. Berchinense sæc. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Cantabrigens.
O III 54. B. — 3, 4 sq.: Transivit fluvialia Gressu vigente carbasa B. —
Str. 4 lautet in B.:

Nondum tinctus baptismate
Perfekte coepit credere,
Confesso trino nomine
Sacro purgatur sanguine.

6, 4 Invitatio dexteræ B.

107. De sancto Albano.

1. Ecce votiva recoluntur festa,
Quae protomartyr sanguine dicavit
Inclito magnus nomine Albanus,
Rite colendus.
2. Ille tyrannos spreuit iracundos,
Verberum plagas, laniorum iras,
Fuso cruore decoratur inde
Laurea vitae.
3. Hinc populosae gratulentur turbae,
Carmina clavis meditentur hymnis,
Quo patris prece mereantur jungi
Civibus coeli.
4. Jam nunc, patrone meritis excelse,
Martyr Albane, servulos attende,
Fer opem cunctis tibi nunc canoris
Atque devotis.
5. Esto protector famulis et fautor,
Plebis adjutor, pacis et largitor,
Nobis defensor, domus hujus cultor
Et habitator.

6. Daemonum truces procul pelle vires,
Hostium diras calca potens iras,
Teque juvante adscribamur digne
In libro vitae.
7. Te Deum sanctum, trinum atque unum,
Supplices claro reboamus hymno,
Landem chorea cui dat superna
Per saecula cuncta.

Brev. Othinense imp. Lubecae 1497. — Str. 5 und 6 mit Doxol. als eignen Hymnus; letztere sind indes nur eine divisio. — 1, 3 Incliti. — 2, 1 iracundus. — 2, 2 planas laniorum. — 3, 3 prece fehlt. — Zu 1, 2 bemerke ich, daß S. Alban der „protomartyr Angliae“ genannt wird.

108. De sancto Alpino.

1. Instat clara dies, quo recolendus
Et rutilans meritis luceque splendens
Scandit excelsi sidera coeli
Alpinus, decori necne saluti
Qui datus est praesul munere Christi,
O Catalaunum, lux tibi magna.
2. Fulgebat gemino lumine quondam
Gallia belligera, quam recreabant
Seminibus verbi Lupus, Amandus
Germanusque pius, quis sociatus
Inclitus effulsit, sed prius almo
Conjunctus vixit dogmate Lupo.
3. Corruptos haeresi Pelagiana
Britones et variis cladibus actos
Eripiunt sancti faucibus hostis;
Horum praecipuus in comitatu
Claruit Alpinus, quem sibi carum
Hac sublimavit Christus in urbe.
4. In summo positus praecluit orbi,
Altitonans famulum extulit alte,
Tempore dum sancti Attila dirus
Hunnorum populos rex domuisset,
Praesulis electi fletibus urbs est
Gaudens exempta strage ferocis.
5. Claescit meritum pluribus ejus,
Ad tumulum properans, quo veneratur
Memmius illustris, reperit unum
Functum, quem precibus vivere fecit,
Nec minus in septem tu micuisti
Rector puellis coelica pandens.

6. Liquisti fragiles tunc sacer artus
Et celer aetheream vectus ad aulam,
Posce pium nobis affore regem
Ac nostris veniam expete noxis,
Quo tibi conjunctos aetheris arce
Det conregnare tripudiantes.
7. Sit laus, lux et honor cunctipotenti,
Gloria sit genito ingenitoque,
Spiritus sancto parque potestas,
Per quem cuncta tremit machina mundi,
Qui tamen est trinus semper et unus
In deitate flans ab utroque.

Brev. ms. Catalaunense saec. 13. Cod. Calmontan. 31 A. — Brev. ms. Catalaunense saec. 14 in. Cod. Parisiens. (Arsen.) 595. B. — Diurn. ms. Catalaunense saec. 15. Cod. Parisiens. 1069. C. — Hymn. ms. Catalaunense saec. 15. Cod. Parisiens. 1089. D. — 1, 3 scandit B. — 1, 6 Catalaun D; Catalaunis B; Cathalamus C. — 2, 1 Fulgebit C. — 6, 3 Mannius C.; Mimius D. — 6, 4 expete nobis C.

109. In Depositione s. Amandi.

Ad Vesperas.

1. Amande, praesul inclite, Tutela plebis subditaie, Dignus amore Domini Tuo respondens nomini.	4. Dum via vitae panditur, Signorum virtus sequitur, Cedit maligni feritas, Reformat aegros sanitas.
2. Cujus secutus gratiam Patrem fugis et patriam Vitamque gerens exsulem Promotus es in praesulem.	5. Pedes, manus et oculos Curando mulces populos, Cruce sua fur moritur, Prece tua mors vincitur.
3. Divina per te bonitas Vitae docebat semitas Fundendo sitientibus Fluenta verbi gentibus.	6. Nos quoque, pater optime, De manu mortis exime, Ut ad perenne gaudium Te prosequamur praeivium.

7. Praesta pater piissime.

Brev. ms. Elnonense saec. 12. Cod. Valentianens. 95. A. — Brev. ms. Elnonense saec. 12. Cod. Valentianens. 97. B. — Brev. ms. Elnonense saec. 14. Cod. Valentianens. 96. B. — Brev. ms. Aquicinctense saec. 14. Cod. Duacens 153. D. — Psalt. hymn. ms. S. Bavonis saec. 15. Cod. Gandavens. 73 (16). E.

110. In Depositione s. Amandi.

Ad Nocturnum.

1. O Jesu, dator gratiae, Lux mundi, splendor gloriae, Adsunt coram te supplices Filii lucis vigiles.	2. Qui Amandum amabilem Mundo facis mirabilem, Ejus canentes merita Tua luce clarifica.

3. Amande, pater lucide, Verbo lucens et opere, Auctorem ora luminis, Ut nos purget a tenebris.	4. Qui furem prece suscitas, Caecam cruce illuminas, Mortis pressis caligine Vitam et lucem obtine.
5. Te adoramus, trinitas, Oramus, simplex unitas, Per Amandi suffragia Tua nos salvet gratia.	

Brev. ms. Elnonense saec. 12. Cod. Valentianens. 95. A. — Brev. ms. Elnonense saec. 12. Cod. Valentianens. 97. B. — Brev. ms. Elnonense saec. 14. Cod. Valentianens. 96. C. — Brev. ms. Aquicinctense saec. 14. Cod. Duacens. 153. D.

III. In Depositione s. Amandi.

Ad Laudes.

1. Exortus sol in tenebris, Proles beatæ virginis, Persistentes in laudibus Fac lucere virtutibus.	3. Ave, sacrate pontifex, Multis jam datus opifex, Unda, qua manus abluis, Caeco lumen restituis.
2. Amandum vita splendidum Ponis super candelabrum, Cum urbi Trajectensium Ipsam donas episcopum.	4. Salve, pater amabilis, Signis, vita laudabilis, Te patronum colentibus Piis succurre precibus.

5. Te adoramus trinitas.

Brev. ms. Elnonense saec. 12. Cod. Valentianens. 95. A. — Brev. ms. Elnonense saec. 12. Cod. Valentianens. 96. B. — Brev. ms. Elnonense saec. 14. Cod. Valentianens. 96. C. — Brev. ms. Aquicinctense saec. 14. Cod. Duacens. 153. D.

III. De sancto Amando.

1. Amande, praesul optime, Dignus tuo qui nomine Amando Christum congruum Sortitus es vocabulum.	4. Pater pius, pastor bonus Multis fuisti gentibus, Has recreando flumine, Illos docendo flamine.
2. Audi tuorum dulcia Vernaculorum carmina, Quae concinunt gratissimo Praecordiorum gaudio.	5. Frater pupilli flebilis, Soror gementis exsulis, Patrem vocavit orphanus Matremque sensit languidus.
3. Dum floruisti corpore, Mundum replesti lumine, Astrum poli nunc splendidam Candore vincis Cynthiam.	6. Caecis ocellus lucidus Claudisque pes tutissimus, Per teque ligno pendulus Vitam recepit mortuus.

7. Quid plura, miles inclite, Nostro canamus carmine, Quicumque venit debilis, Nullus recessit flebilis. 8. Nunc Abrahae vernantibus Laetis quiescis sedibus, De Jesu dulcis corpore Mandis bibisque sanguine.	9. Nam copulatus intimis Archangelorum gaudiis Vertex rubescit gemmulis Et colla candent infulis. 10. Nostri memor, sanctissime, Hinc exsulantum corpore, Cujus popellus adsumus, Succurre nobis, quaesumus.
11. Et quando Jesus venerit
Cum carne, qua hinc abiit,
Non segregemur a tuo
Clemens pater consortio.

Brev. ms. S. Amandi Rotomagens. saec. 14. Cod. Rotomagens. 1027. — Denselben Hymnus hat G. Henschius aus einem Antwerpener Manuskripte abgedruckt (Acta SS. Feb. I, 912), aber wie! Alle Zeilen laufen, ich weiß nicht, nach welchem Gesetze, durcheinander, so daß absolut kein Sinn vorhanden. Migne PP. LL. 87, 1273 hat das nachgedruckt.

113. De sancto Aniano.

Ad Vesperas.

1. Hymnum novae laetitiae Cum novitate cantici Chorus persolvat hodie Aniano pontifici. 2. Ex nobili prosapia Urbs Viennensis edidit, Quem vitae sanctimonia Nobiliorem reddidit. 3. Mundi fugit illecebras In aetate juvencula, Salubres optans latebras Arta reclusus cellula.	4. Tandem junctus Evurtio Aurelianis graditur, Apud quam sacerdotio Fungens abbas efficitur. 5. Ter in plebe nominatus Per infantis eloquium, Divinitus praesulatus Assequitur officium. 6. Laudemus cum laetitia Supernum regem inclitum, Qui nos jungat in gloria Per Aniani meritum.

Brev. ms. Atrebatense saec. 14. Cod. Atrebatens. 717. A. — Brev. ms. Atrebatense saec. 15. Cod. Atrebatens. 1034. B. — 3, 2 juvencina A.

114. De sancto Aniano.

Ad Nocturnum.

1. Nocturno sub silentio Devota mens evigilet, Cum cordis desiderio Vox indefessa jubilet. 2. Noctem praesentem transigant Laudis amoenae cantica, Quibus digne nos obligant Gesta patris magnifica.	3. Agrippinum lapis ferit Nolentem vinctos reddere, Sic, quod praesul sanctum quae- rit, Mox absolvit a carcere. 4. Hunnorum saevit gladius In vita sancti praesulis, Quos devicit Aëtius Fultus ejus miraculis.

5. In anno, quo gens extera Deletur exterminio, Fit in duplo fructifera Aureliana regio.	6. Laudemus cum laetitia Supernum regem inclitum, Qui nos jungat in gloria Per Aniani meritum.

Brev. ms. Atrebatense saec. 14. Cod. Atrebatens. 717. A. — Brev. ms. Atrebatense saec. 15. Cod. Atrebatens. 1034. B. — 4, 3 Agelius. AB.

115. De sancto Aniano.

Ad Laudes.

1. Laus matutina personet Aniani praeconium, Cujus vita nos admonet Christi sequi vestigium.	4. Mamerto vitam tribuit Intra mortis confinia, Signo crucis restituit Collapsam ab ecclesia.
2. Mundum calcans sub pedibus Manum misit ad fortia, Cunctis pollens virtutibus, Verbo, signis et gratia.	5. Carnis solutus trabea Coelo fertur empyreo, Cum mercede virginea Sanctorum fulgens cuneo.
3. Abbas senex et orbatus Quondam utroque lumine Clare videt illustratus Sancti viri spiramine.	6. Laudemus cum laetitia Supernum regem inclitum, Qui nos jungat in gloria Per Aniani meritum.

Brev. ms. Atrebatense saec. 14. Cod. Atrebatens. 717. A. — Brev. ms. Atrebatense saec. 15. Cod. Atrebatens. 1034. B.

116. De sancta Anna.

Ad Nocturnum.

1. Irradiat jucunda dies, qua transiit Anna,
Victrix ad superos cantansque triumphat hosanna.
2. Luce sub hac subvecta polo praeclsa virago
Contemplatur ovans, qualis sit patris imago.
3. Quem genuit, quae virgo fuit, sine semine florem,
Intemerata viri servans intacta pudorem.
4. Laudis honor, pater alme, tibi, sit gloria proli,
Virtus spiritui divino sit gratia soli.

Hymn. ms. Berchingens. saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Cantabrigens. O III 54.

117. De sancta Anna.

Ad Nocturnum.

1. Hymnis conjubilet turma melodis
Festivamque diem concrepet odis,
Qua coeli subiens Anna senatum
Cernit, quem peperit, filia natum.

2. Est enixa parens inclita prolem,
Quae mundo genuit splendida solem,
Hinc laudis jubilat gloria tantae,
Natus luciferum qui manet ante.
3. Felix stirps Aaron, linea Jesse,
De qua virgo parens venit ad esse,
Ut mater fieret innuba Christi,
Clemens Anna gregi consulat isti.
4. Sit laus, Christe, tibi, lux genitori,
Amborum pariter splendor amori,
Uni doxa Deo, lumen honorque,
Virtus, imperium, vita decorque.

Brev. ms. S. Amandi Rotomagens. saec. 14. Cod. Parisiens. 1027. A. —
Hymn. ms. Berchinens. saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Cantabrigens.
O III 54. B.

118. De sancta Anna.

Ad Laudes.

1. Pretiosa splendet Anna, matris Christi genitrix, Qua humanae salus vitae colit festa debitrix Et precamur opportunum ipsius auxilium. 2. Haec de Juda est exorta ad splendorem saeculo, De qua nova sic aurora processit diluculo, Hac prodiret ut de matre Christus, sol justitiae.	3. O quam felix, quam jucundum Mariae palatium, Quod reges et patriarchae fundaverunt solidum, Haec precatu suae natae jungat nos cum culmine. 4. Mater Anna, novae legis fons et hortus gratiae, Quasi fortis ut athleta in ejus progenie, Et renascitur ad regnum gens quaeque fidelium.
5. Sit aeterno regi Christo
virtus, decus, gloria,
Salus, honor et potestas,
sit laus et victoria
Qui nos Annae sacra prece
det cum sanctis vivere.

Brev. ms. Coldoniense saec. 13/14. Cod. Londinens. Harl. 4664. add. saec. 15 ex. A. — Hymn. ms. Berchinens. saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Cantabrigens. O III 54. B. — Brev. Herefordense imp. Rotomagi 1505. C. — 1, 3 Quam A. — 1, 4 colit sancta C. — 3, 4 fecundarunt solidum A. — 3, 5 sq: Cujus voces prophetarum roborarunt brachium C. — 4, 1 sq: Mater Anna quasi meta legis est et gratiae C. — 4, 3 Qua fortis ruit armatus C. — 4, 6 gens quoque A. — 5, 1 aeterno regi virtus C. — 5, 2 et decus et gloria C. — 5, 5 sq: Qui nobis Annae precatu det aeterna gaudia C. — Diese letzten Verse beweisen, daß C überarbeitet, denn es fehlt ihnen der Reim, der sonst die zwei letzten Zeilen jeder Strophe verbindet.

119. De sancta Anna.

Ad Laudes.

1. Clara sanctorum civitas Annae matri conjubilat, Cujus felix fecunditas Superna damna reparat. 2. Quam multis plena gaudiis Exsultat in coelestibus, Quae talibus praeconiis Collaudatur ab omnibus. 3. Beata parens merito, Cujus proles deifica Suo profudit gremio Jesum regentem omnia.	4. Nos quoque tui servuli Votis, quibus sufficimus, Per omne tempus saeculi, Te matrem benedicimus. 5. Esto nobis propitia, Matrona venerabilis, Ut per tua suffragia Bonis fruamur superis. 6. Laus patri sit cum filio, Sancto quoque spiritui, Sit perpes benedictio Trino Deo et simplici.

Brev. ms. Carmelit. Hibern. saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinens. B. 3. 10.

120. De sancto Ansuero.

Ad Vesp. et Noct.

1. Aeterna Christi gloria De martyrum victoria Laudetur cum tripudio In cordium palatio. 2. Cultores vineae Dei In caritate flammei, Ansuerus nam cum sociis Sunt juncti coeli incolis.	3. Pro fletu transitorio Vescuntur coeli gaudio, Quorum nobis precatio Sit mentis jubilatio. 4. Laudemus patrem omnium, Laudemus ejus filium, Laudemus sanctum spiritum, Trinum et unum Dominum.

Brev. Sleswicen. imp. Sleswici 1512. — Brev. Laciburgense imp. Lubecae 1506. nicht vgl.

121. De sancto Ansuero.

Ad Laudes.

1. Rex gloriose martyrum, Remunerator omnium, Qui sanctos per martyrium Perducis in empyreum. 2. Rubescit in Slavonia Flos, quem divina gratia Extraxit ex Holsatia, Quem trivit gens incredula. 3. Hic vir in pueritia Subjecit cuncta vitia, Sub Benedicti regula Vixit in castimonia.	4. Quod experiens aemulus Castitatis diabolus Hunc contra sanctum stimulis Tumultuavit plurimis. 5. In abbatem eligitur, Quod vir justus renititur, Sed victus prece populi Suscepit jugum Domini. 6. Trinitati sit gloria, Per cujus beneficia Ansuerus his cum sociis Tantis claret miraculis.

Brev. Sleswicen. imp. Sleswici 1512.

122. De sancto Arigio.

Ad Vesperas.

1. Adest dies laetitiae, Quo scandit supra aethera, Ab hac valle miseriae Arigius in gloria.	5. Angelorum Arigius Chorum in terra audiit, Ubi coruscans vocibus Promit Christus quem censuit.
2. Praeclarus ex progenie, Lucidus in operibus, Praesul fit sacro munere Vapincensis vir inclitus.	6. Lascivum operarium Maledixit in Domino, Quem suffocabat venenum, Sanat ejus oratio.
3. Nullum contempsit indolem Curam habens de ovibus, Extra caulas vertibilem Trahit gregi flectibilem.	7. Arigium Gregorius Morum, vita, scientia Sibi aequat, fert fortius, Non similem in Gallia.
4. In die coenae Domini Tres elephanti sordidos Lavacro pedum supplici Orans sanavit morbos.	8. Qui per hunc sanas languidos Fulgentem claris titulis, Jesu, qui hic sis nostra dos, Gloria, laus in saecula.

Brev. Vapincense imp. s. l. 1499. — 5, 2 Chorum in terra adhuc. —
8, 3 Jesu qui ciscis (!) nostra dos.

123. De sancto Arigio.

Ad Laudes.

1. Laudes addamus laudibus, Christum laudent Christicolae, Resonent chorda, vocibus Vapincenses deicolae.	4. Arigius calcaneo Grandem serpentem atterit Et pastorali baculo Saevas feras perdomuit.
2. Crebris orationibus Peragit noctis spatia Mammetis sancti clavibus Sublatus in ecclesia.	5. Bono datus Arigius Niveo peplo vestitur, In cinere, cilicio Nudum corpus resolvitur.
3. Hic apri invincibilis Ori afferit baculum, Sic capitur, qui ferreis Non potuit per populum.	6. Hic verbis, vita praedicat, Jugis orationibus, Munera regum abdicat Patrator in coelestibus.
7. Qui per hunc sanas languidos.

Brev. Vapincense imp. s l. 1499.

124. De sancto Arigio.

Ad Nocturnum.

1. Modulizet ecclesia, Jubilet chorus cantico, Arigii magnalia Recolant coeli Domino.	2. Velut sidus irradians Aetate prima claruit Et sanctitate medians Fine regnum obtinuit.

3. Clausas portas tenaciter Seris orans Arigius Patefecit viriliter Per Christum clementissimus. 4. Fluctu navim rupis rupit, Sed dextera angelica Sanctum a morte eripit, Saxo fixit vestigia.	5. Arigius redarguit Papam infectum crimine, Culpa solutus meruit Christo regi adsistere. 6. Collum ursi jugum premit Jussu almi Arigii, Pro bove, quem interemit, Vapincum traxit hoc ei.

7. Qui per hunc sanas languidos.

Brev. Vapincense imp. s. l. 1499. — 3, 4 Per ipsum clementissimum. — 6, 1 ursi fehlt. — 6, 3 quem interiit. — 6, 4 Vapincum traxit hō id; ob obige Konjektur hoc (jugum) ei das Richtige trifft, bleibt dahingestellt.

125. De sancto Arigio.

In 1. Vesperis.

1. Jesu redemptor omnium, Confessoris egregii In hac die Arigii Sume laudes fidelium. 2. Qui doctor sanctae fidei Reluxit in templo Dei, Probant ejus miracula Patefacta per saecula.	3. Hic gloriam sprexit mundi Fuit atque cordis mundi, Appetendo coelestia Contemnebat terrestria. 4. Meritis ergo istius Arigii confessoris Sit nobis hic propitius, Qui praemium est laboris.
5. Deo patri et filio
Sit laus atque paraclito,
In cujus exstat filio
Locatus iste inclito.

Grad. ms. Nivernense anni 1532. Cod. Parisiens. 908.

126. De sancto Arigio.

Ad Laudes.

1. Aeterne rex altissime, Arigii festa fove Colentes et vilissimae Noxia culpae remove. 2. Sanctus vixit Arigius Pius, pudicus, humilis, Castus, prudens et sobrius, In mundo pastor utilis. 3. Unde per summum judicem Ut plenus Dei gratia Electus in pontificem Exstitit de Nivernia.	4. Dum beatus Nivernicam Pontifex sedem tenuit, Praedicando catholicam Fidem subjectos docuit. 5. Ursum Nivernis miserat, Qui periit fluminibus, Christus hunc, qui perierat, Resuscitavit precibus. 6. Nivernis corpus positum Ligeris ad ripariam Sine remis post obitum Scandit apud Disesiam

7. Hujus ergo solemnia
Celebremus cum jubilo,
Pro cujus est Disesia
Decorata praeconio.

8. Deo patri perpetua
Sit laus et jubilatio,
Super hunc chorum, quem sua
Defendat benedictio.

Brev. ms. Nivernense saec. 15. Cod. Dolens. 41. A. — Grad. ms. Nivernense anni 1532. Cod. Parisiens. 908 B. — 3, 2 fehlt B. — 6, 4 Dizesiam A; Disecssiam B.

127. De sancto Arnulpho.

In Vesperis.

1. Laudemus laudibus laude dignissimum,
Ipsam in mentibus geramus intimum,
Qui Vapincensibus patrem peroptimum
Contulit in regimine.
2. Per ipsum igitur regat nos hodie,
Qui pater dicitur misericordiae,
Quia vix quaeritur via justitiae,
Adesto nobis, Domine.
3. Omnino periit fides et caritas,
Penitus subiit fraus et duplicitas,
Quia jam abiit antiqua veritas
Ab omni quasi homine.
4. Supremi gaudii mater dulcissima,
Hujus exsilio ductrix tutissima,
Virtute filii adsis, piissima,
In districto examine.
5. Sit laus et gloria patri ingenito,
Sit sapientia ejusque genito,
Adsit clementia spiritui sancto
In saeculorum saecula.

Brev. ms. Vapincense saec. 14. Cod. Parisiens. 1261. A. — Brev. Vapincense imp. s. l. 1499. B. — Brev. Narbonense imp. Carcassonae 1535. C. — Ad Laudes BC. — 1, 1 Gaudemus laudibus A. — 2, 1 nos regat BC. — 3, 2 In mundo penitus fraus et C. — 4, 3 adsit BC.

128. De sancto Arnulpho.

Ad Matutinum.

1. Ad sacri praesulis Arnulphi merita,
Nostris in saeculis coelitus dedita,
Clerus cum populis gaudia debita
Resonet cum tripudio.
2. Non motu corporis nec pedum gressibus
Sed vis facinoris cedat virtutibus,
Curaque pectoris intendat moribus
Sancto virtutum studio.

3. Sequantur clerici patris vestigia
Non corde duplici sed via regia,
Gregis dominici propulsent taedia
Exemplo sancto praevio.
4. Cesset lascivia et omnis vanitas,
Subintret praevia in nobis caritas,
Quia jam devia falsa prosperitas
Falso decipit gaudio.
5. Sit laus et gloria patri ingenito,
Sit sapientia ejusque genito,
Adsit clementia spiritui sancto
In saeculorum saecula.

Brev. ms. Vapincense saec. 14. Cod. Parisien. 1261. A. — Brev. Vapincense imp. s. l. 1499. B. — Brev. Narbonense imp. Carcassonae 1535 C. — 1, 1 meritam B. — 2, 1 Con metu A. — 3, 3 propulset C. — Ad Vesperas BC.

129. De sancto Arnulpho.

In Laudibus.

1. Mater ecclesia colat in gloria,
Quae Deus gloriae contulit hodie
Arnulpho praesuli, ut nostri oculi
Cernunt praesentialiter.
2. Carnis integritas est cordis puritas,
Linguam blasphemiae zelus justitiae
Punit et merito, ne servi subito
Peccent contemptibiliter.
3. Stimulis moritur mortis, a mortuis
Rediit artifex, quem sacer opifex
Vitae restituit, sic Deo placuit,
Dignum laude memoriter.
4. Ferreum vinculum per Dei famulum
Solvitur libere divino munere
Sicque fit venia in conscientia
Prius laesa letaliter.
5. Sit laus et gloria patri ingenito,
Sit sapientia ejusque genito,
Adsit clementia spiritui sancto
In saeculorum saecula.

Brev. ms. Vapincense saec. 14. Cod. Parisien. 1261. A. — Brev. Vapincense imp. s. l. 1499. B. — Brev. Narbonense imp. Carcassonae 1535. C. — 3, 1 Stimulis mortuis AB, morituris C. — 3, 3 Perimit et merito C. — 3, 4 Digna laude A. — Ad Nocturnum BC.

130. De sancto Audoenò.

1. Viae Sion hymnidicis Nunc constipentur gaudiis Ac prorumpat in iubilo Mitis ordo fidelium. 2. Namque solaris orbita Festa reddit insignia, Quis Audoenus coelicum Pervenit ad collegium. 3. Beatus ubi lucidum Fulget sidus pontificum, Ob sanctitatis merita Christi gaudens praesentia. 4. Qui tiro novus saeculi Summo servivit principi, Clam sub toga purpurea Sancta gerens praecordia.	5. Scribarum primus annulum Gestabat signatorium, Se post lotus baptisinate Signans crucis caractere. 6. Saepe raptus e corpore Mira vidit in aethere Coram multis alloquio Dignatus et angelico. 7. Sit trinitati gloria Sublimis et potentia, Quae sanctum fecit praesulem Tantae virtutis compotem. 8. Cujus mota precatibus Et nos ornet virtutibus, Ut cum justis pacifice Collocemur in requie.

Brev. ms. S. Audoeni Rotomagens. saec. 13. Cod. Rotomagens. 192. A.
— Brev. ms. S. Amandi Rotomagens. saec. 14. Cod. Parisiens. 1027 B. —
Brev. S. Audoeni Rotomagens. imp. Rotomagi 1521. C. — 1, 3 Aut pro-
rumpat B. — 1, 4 Mittis ordo B. — 4, 4 gerens praeconia B. — 5, 3 Sic
post lotus B.

131. De sancto Augustino.

1. Exsultet aula coelica, Resultet voce melica Clerus colens insignia Augustini solemnia. 2. Quem in aeterno speculo Suo praevidit populo Didascalum eximium Deus creator omnium. 3. Hic dum gregi praeficitur Pastor bonus dignoscitur, Verbo studens et opere Lupos a grege pellere.	4. Hujus praeclara dogmata Splendent mundi per climata, Hujus terunt vestigia Sacrae scripturae studia. 5. Clero pater praecipuus, Dux et doctor conspicuus Normam tradit egregiam, Viam ad coelos regiam. 6. Clarum jubar ecclesiae, Fac claros dono gratiae Tua prece nos sedula Mundans a mundi nebula.
7. Hoc, pater tu ingenite,
Hoc, fili unigenite,
Hoc dona nobis, spiritus,
Dextrae dei tu digitus.

Autiph. ms. Sanctense saec. 13. s. n. add. saec. 14.

132. De sancto Augustino.

Ad Processionem.

1. Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua patris immensi fit memor ecclesia.
2. Augustinus erat facundus rhetoris arte,
Qui legit per se, quidquid ei placuit.
3. Ut rosa praerutilans oritur, sic prodiit ipse
Ex patre Patricio, matre quidem Monica.
4. Patricius gentilis erat Monicaque renata,
Quae sua per merita reddit utrumque Deo.
5. Planxit eum mater flens caecae mentis ob umbram,
Quando Manichaeos ille secutus erat.
6. Doctorum monitis gemit peccata pudore,
Quem perlustravit gratia summa Dei.
7. Afflixit vehemens languor dentium cruciatu,
Supplicat affectu, fugit et ille dolor.
8. Pristina fermenta renuens in fonte sacrato
Baptismum sumpsit, postea Christicola.
9. Exstirpans haereses coepit convivere sanctis
Et datur invito pontificatus ei.
10. Praecipuus sanctus perseveranter obibat,
Pauper divitiis, dives erat Domino.

Process. ms. S. Osithae saec. 15. ex. Cod. Oxoniens. Laud. Miscell. 329.

133. De sancto Baldo.

Ad Vesperas.

1. Ad honorem salvatoris Ex affectu cordium Nostri melos et vox oris Proferat in medium Baldi sancti confessoris Insigne praeconium.	3. Navigare per hoc mare Docte doctus studuit, Mundi dolos contrectare Penitus abhorruit, Multa carnem edomare Cruce non erubuit.
2. Stirpe natus generosa Morum flore floruit, Vita cujus radiosa Ut stella resplenduit, Mundo fragrans velut rosa, Quae nondum emarcuit.	4. Maceratus et attritus Per frequens jejunium, Non injectu sed invitus Voto pari civium Turonensis est sortitus Urbis pontificium.

5. Aurum sui praecessoris Dispersit pauperibus, Corde mundus, intus, foris Innocens et manibus, Morbi pestes et languores Suis sanans precibus. 6. Hoste, carne, mundo stratis Migravit a saeculo, Prece cujus sanitatis Dona dantur populo, Claudis gressus, lux orbatis, Vita redit parvulo.	7. Hujus ergo sancta prece, Summe Deus, expia Peccatorum nos a faece, Expiatos gratia Tua servet nos a nece, Quae est finis nescia. 8. Trinitati summae detur Virtus et victoria, Per quam Baldus promovetur Ad coeli fastigia, Quae vocare nos dignetur De poenis ad gaudia.

Brev. Lochense imp. Turonibus 1536.

134. De sancto Baldo.

Ad Matutinum.

1. Ad laudem Baldi praesulis, Cujus gaudemus corpore, Vocum vota cum modulis Concordent omni tempore. 2. Praeclaro natus genere Praeclaris fuit actibus, Sermone, signis, opere Palam emicans omnibus. 3. Regis referendarius, Quae Dei sunt, exsequitur, Christi membris uberius Erogando compatitur. 4. Turonensis ecclesiae Summum sortitus apicem, Sanctitatis eximiae Fructum dedit multiplicem.	5. Praemonstrat admirabilem Hunc virtutum immensitas, Spes altum, fides stabilem, Latum perfecta caritas. 6. Peracto vitae circulo, Multis pollens virtutibus, Felix migrat a saeculo Carnis solutus nexibus. 7. Coelum conscendit spiritus, Corpus condit Vernulium, Quod datum sibi coelitus Nunc castrum servat Lochium. 8. Trino Deo et simplici Digna laudum praeambula Sint et Baldo pontifici Per infinita saecula.

Brev. Lochense imp. Turonibus 1536.

135. De sancta Barbara.

In 1. Vesperis.

1. Proles de coelo prodiit, Nobilitate claudit, Dum in Barbaram saeviens Barbara gens exaruit.	2. Spoliatis haec vestibus Dilaniatur acriter Cum flagris atque fustibus Et hoc suffert alacriter.

3. Assumpta mente coelitus Amoris ab incendio, Christo pangit medullitus In tormentorum medio. 4. Fac et fer testimonia De passione virginis Quaque dulcis harmonia Dei fuit imaginis.	5. Legi amoris dedita, Sponso conjuncta nobili, Tortoribus est tradita, Ut placeret ignobili. 6. Dum ejus caro frangitur Ab impiorum manibus, Magis animo jungitur Christo psallens cum laudibus. 7. Domum Dei nos consecra Tua prece, o Barbara, Nec non pro nobis obsecra, Ne consequamur tartara.

Psalter. c. hymn. ms. S. Barbarae in Algia saec. 14¹⁵. Cod. S. Genovefae Paris. BBL. Fol. 22. add. saec. 15. Mel. = Proles de coelo.

136. De sancta Barbara.

Ad Nocturnum.

1. In coelesti palatio Nova regina colitur, In virginum consortio Stella resplendens oritur. 2. Barbara catechumina Paternis stans in laribus Post cathesin cacumina Poli scandit virtutibus. 3. Metit de messe triticum Ex radicali germine Orationum supplicum Sacro regente flamine. 4. Haec carnis desideria Velut nefas abhorruit, At erga ministeria Spiritus semper floruit. 5. Linguae virus compescuit, Falsi loquelam variam, Meramque facto docuit Doctrinam multifariam.	6. In virili conjugio Decrevit non exsistere, Cum sponso Christo regio Praeelegit consistere. 7. Ad judicem adducitur, Patris dum spernit monita, Tuncque poenis addicitur Nec ob hoc est attonita. 8. Vita, virtute splenduit, Dum patiens fert verbera, Et angelus, dum induit Stola, medetur ubera. 9. Summi regis o filia, Ora pro nobis Dominum, Quae pascis inter lilia Choris nunc degens virginum. 10. De tenebris fulgentibus Educti comi jubare, Sacro tandem coelestibus Meritum demur Barbarae.

Psalt. c. hymn. ms. S. Barbarae in Algia saec. 14¹⁵. Cod. S. Genovefae Parisien. BBL. Fol. 22. add. saec. 15. — Mel. = Proles de coelo prodiit. — 5, 1 vire compescuit Hs. — 7, 3 addiscitur Hs. — 8, 4 medens ubera Hs. — 9, 3 Qui pascis Hs.

137. De sancta Barbara.

Ad Laudes.

1. Plaude, turba virginea, Barbarae cantans dulciter, Eamque nunc cum chorea Tibi junge feliciter.	4. Carnem terendam praebuit Suppliciis immanibus, Quae triumphare meruit Impiorum de manibus.
2. Haec simplex et amabilis Decoraque conspicitur Et virtute mirabilis Ex gestis ejus noscitur.	5. Pauper pro Christo spernitur, Quem vera colit latria, Tandem ditata cernitur Secum regnans in patria.
3. Vili contempto scelere Carnis, licet juvencula, Gedeonis haec vellere Signatur absque macula.	6. Verorum mater inclita Servorum, qui quotidie Tua reclamant merita, Adsis tu memor hodie.
7. Patri, natoque flamine
Sit decus, honor, gloria,
Barbarae quoque virgini
Detur in coeli curia.

Psalt. c. hymn. S. Barbarae in Algia saec. 14/15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBL. Fol. 22. add. saec. 15. Mel.: Proles de coelo prodiit. — 7, 4 Demur Hs.

138. De sancta Barbara.

In 2. Vesperis.

1. Decus florum, fons hortorum, Odorem reddit nimium Virgo fragrans, in te fragrans, Christe, redemptor omnium.	5. Hanc sequantur, qui vexantur, Nam poenae cito transeunt, Recte vient, ne devient, Vexilla regis prodeunt.
2. Plaudat reus, parcit Deus Barbarae sacris precibus, Hinc sit laetus praesens coetus, Exsultet coelum lau- dibus.	6. Regis signum Christi dignum Amoris pacto foedere In hac fulsit, sic refulsit Jam lucis orto sidere.
3. Demptam fore mundi flore Carnis testantur vulnera, Quae dum portat, haec reportat Aeterna Christi munera.	7. Est lux lucens, tute ducens Hujus viae per stadia, Non offendit sed ostendit Beata nobis gaudia.
4. Pro te, Christe, dolor iste Virtute patientiae Sibi levis fitque brevis, Summae Deus clemen- tiae.	8. Mina sursum nostri cursum, Directrix callis fulgidi, Quo tendamus et canamus Ad coenam agni providi.

Psalter. c. hymn. ms. S. Barbarae in Algia saec. 14/15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBL. Fol. 22. add. saec. 15. Mel.: Proles de coelo prodiit.

139. De sancta Bathilde.

1. Inter triumphos nobiles, Praeclari Christi milites Tendentes ad aetherea Aeterna ferunt praemia. 2. Fuit Bathildis optima Coelestis regis famula, Quae regnavit in Francia Favente Dei gratia. 3. Haec femina laudabilis, Et honorata meritis, Moribus quae pollet sanctis, Sic triumphat cum angelis. 4. Forma quoque egregia Et mente subtilissima, Electa est a Domino Ex genere Saxonico. 5. Quae peregrina venerat, Regi Francorum nupserat, Quam Deus magna gratia Vocavit ad coelestia. 6. Diligens certe Dominum Ex corde devotissimo, Christi vero pauperibus Ut mater erat omnibus.	7. Frequentabat ecclesias, Orans Deum cum lacrimis, Vigiliis, jejuniis Inhaerebat assiduus. 8. Sub regis namque copula Ut femina devotissima Quaesivit regi optimo Jesu adhaerere Domino. 9. Abjecit vana omnia, Concupivit aetherea, Nunc possidet coelestia Aeterni regis praemia. 10. Contemnens mundi gloriam- Menteque devotissima Post perfectam justitiam Migravit ad coelestia. 11. Cujus per sacra merita Facit Deus miracula, Ad ejus sacros cineres Plures curantur debiles. 12. Gloria clementissimo Deo patri et filio Una cum sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Suessionense saec. 14. Cod. Mazarin. 348 (766) A. — Brev. ms. ss. Trinitatis Pictaviens. saec. 15. Cod. Semin. Pictaviens. s. n. B. — De sancta Radegunde B. — 1, 2 Praeclaros Christi A; Praeclara Christi merita B. — 1, 4 Aeternis ferunt B. — 2, 1 Ut Radegundis optima B. — Str. 3 lautet in B:

Haec est femina laudabilis
Meritisque honorabilis
Sanctis quoque moribus
Et praecipue in omnibus.

4, 1 quoque decora B. — 4, 4 genere Toringo B. — Str. 5 fehlt B. — 6, 2 corde perfectissimo B. — 7, 2 orans vero B. — 8, 2 femina egregia B. — 8, 4 Certe adhaerere B. — Str. 9 hinter Str. 10 B. — 9, 4 aeternis fruit (!) praemiis B. — 11, 1 sancta merita B. — 11, 4 curantur infirma. — 12, 4 Regnante in perpetuum B.

140. De sancta Benedicta.

1. Ut remicent magnalia Facta solo Dei nutu, Laxentur fauces et ora Cordis vero cum gemitu.	2. Stirps sobolesque regia Claret miro intuitu, Dum effugat daemonia Supernaque vocat jussu.

3. Gaude nunc tu, Burdegala, Tantis ditata thesauris, Quos tribuit Veronica Ducissae verbis devotis.	5. Hinc detulit sudarium Cum vestimentis virginis Ossaue innocentium, Quos occidit rex immanis.
4. Lac expressum ex mamillis, Quas suxit Christi labium Cum saxis protomartyris Tuum ornant coenobium.	6. Gloria inde sit patri Ejusque unigenito, Sancto simul paraclito Excellenti trinitate.

Brev. Burdigalense imp. Burdigalae 15**.

141. De sancto Benedicto.

1. Conditor rerum omnium, Deus,
Lucis origo, luminis verbum,
Redemptor orbis, fons animarum,
Pastor aeterne, immaculatus.
2. Concentum suave praebe sonantem,
Infunde corda lacrimis unda,
Ut praecinamus carmina laudum
Tibi, qui sanctis praemia donas.
3. Praebes in cunctis opem de summis,
Prophetis almis dona partiris,
Inter quos iste confessor tuus
Sortem adeptus est Benedictus.
4. Merito pollet opus et nomen,
In signis claret virtutibusque,
Spiritu sancto repletus manet,
Praesagus exstitit omnium mentes.
5. Nociva mundi calcat jactura
Rebus exutus desertum petens,
Eliae particeps exstitit vatum,
Pauli, Antonii, magni Johannis.
6. Arma adsumens praeclara sancta,
Praecinctus ense, clipeo, hasta,
Caritas quaeque, spes, fides certa,
Indutus vicit hostem antiquum.
7. Dubiae mentis arguens fratrem
Discipulumque imperans verbo,
Stagna aquarum pedibus calcans
Petri ad instar signibus pollet.

Brev. ms. Hispanicum saec. 11/12. Cod. Londinens. Add. 30848. — 5, 4 Antoni, magni Johannes Hs. — 6, 2 clipeum, asta Hs. — 6, 3 Claritas Hs.; quaeque statt quae, wozu sunt zu ergänzen; die theologischen Tugenden sind Schwert, Schild, Lanze. — 6, 4 vincit Hs. — 7, 4 fratrum Hs.

142. De sancto Benigno.

1. Hymnos nunc Domino voce sonora
Mens canat in iubilo pluribus una,
Nomine condigno festa Benigni
Sectando celebris martyris alma,
Qui tenet immensi gaudia regni
Coelestis, junctus civibus ejus.
2. O felix nimium macte Benignus,
Gratia quem meritis summa benigne
Martyrii palma glorificandum
Ex praenominibus auxit in uno
Regis honorandum culmine sacri
Altaris nec non lumine verbi.
3. Gallorum tenera nam pietate
Subdidit altitonans colla ferina
Mira per orata, mira per acta,
Victor dumque tua jussio, certat
Subdere se morti, te dare vitae
Regis perversi crimine diro.
4. Pascendus dapibus aethere missis,
Carceris horribiles igne probate,
Nil metuis, miles, ire tenebras;
Te post supplicia plura peracta
Lancea transfixit, et velut agnum
Te sibi magnus sustulit agnus.
5. Jam simplex anima funere leti
Corporis et propria luce relictā
Tendit in excelsis promere laudes
Scandens clara poli regna figura,
Nate Dei, mundo spiritus almus,
Qua te monstravit voce paterna.
6. En sciri, patere teque Benignum
Visere ne pigeat te refovendo,
Sarcina quos quassat fortiter actos
Delictis gravibus, dum premit hostis
Trux miseros curis; gratia Christi
Nos, quo te, salvos sidere donet.
7. Sit laus, imperium, pax, honor omnis,
Gloria sitque tibi vita, potestas,
Semper ut exstitit, qui regis orbem,
De nullo genitus et tibi nato
Flamine cum sancto, qui tamen unus
Es, et cui constat est sine fine.

Psalt. et hymn. ms. S. Benigni Divionens. saec. 12. Cod. Belnens. 63. A. — Brev. ms. S. Benigni Divionens. saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 274. B. — Antiph. ms. Fiscannense saec. 13. Cod. Rotomagens. 245. C. — Brev. ms. Fiscannense saec. 14. Cod. Rotomagens. 105. D. — 1, 2 Mens fehlt B. — 2, 1 Benignis AB. — 3, 3 Mira per orata fehlt B. — 5, 4 regna figina B. — 7, 6 Et est cui constat et sine A; Es est cui constat et sine B; τὸ est hier gleich τὸ esse. — Str. 5, 6 und 7 bilden eigenen Hymnus in B.

143. De sancto Benigno.

1. Benignitatis spiritu In his sacris solemniis Donare jam non differat Aeterna nos benignitas. 2. Hujus resciri nomine Magno dat hoc in munere Cum gratiae praeconiis, Qui largus est in praemiis.	3. Tanti micans praenominis Noster patronus gloria Tormenta tempsit plurima, Derisit et gravissima. 4. Adeptus est quam maxima Hic ter beatus gaudia, Nos nostra solvens debita Reddat supernis civibus. 5. Sit trinitati gloria, Cujus Benignus gratia Mentem columbam simplicem Misit figurans spiritum.

Psalt. c. hymn. ms. S. Benigni Divionens. saec. 12. Cod. Belnens 63. A. — Brev. ms. S. Benigni Divionens. saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 274. B. — Antiph. ms. Fiscannense saec. 13. Cod. Rotomagens. 245. C. — 1, 1 spiritus AB. — 1, 2 Sacris in his solemniis B. — 4, 2 Hic te beatus B.

144. De sancto Benigno.

1. Hic justus esse creditur, Nam tam benignus nomine Quam gratia, qua cernitur Micare tot virtutibus. 2. Hic clara caecis lumina, Hic gratis multis famina, Hic pansa surdis monita, Hic recta claudis pervia, 3. Hic corporum, hic mentium Optanda dat fidelibus Ut optimae clementiae Vir atque sincerissimae.	4. Qui pane pavit martyrem Coelo Benignum, conferat Ejus precatu coelitus Nobis petendum pabulum. 5. Quo pervius sit transitus Hinc patriam conantibus Adire felicissimam Per aequitatis semitam. 6. Sit trinitati gloria, Cujus Benignus gratia Mentem columbam simplicem Misit figurans spiritum.

Antiph. ms. Fiscannense saec. 13. Cod. Rotomagens. 245. — Das Lied ist daselbst an den vorhergehenden Hymnus angehängt, charakterisiert sich indes, auch abgesehen von seinem Fehlen in den Dijoner Handschriften, als selbständiges Ganze.

145. In Revelatione s. Benigni.

Ad Vesperas.

1. Gaude, mater ecclesia, Lauda Christi clementiam, Quae Benignum de Graecia Transmisit in Burgundiam.	4. Post pedes sic dispositos Denae ponuntur subulae Per denos ejus digitos Ardentes quasi faculae.
2. Roborare dum mittitur Martyr fidem viriliter, Jussu tyranni capitur Et tractatur crudeliter.	5. Bina perfossus lancea, Caput vecte percutitur, Columba quaedam nivea Ex ipso tunc egreditur.
3. Super pedes effunditur Ipsius plumbum bulliens, Nec clamat nec conqueritur Pro Christo mori sitiens.	6. Sic rosa delectabilis Offertur regi gloriae, Miles inexpugnabilis Remuneratur hodie.
7. Trinitati sit dedita Laus, honor, virtus gloria, Quae per Benigni merita Nos ducat ad coelestia.	

Brev. ms. S. Benigni Divionen. saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 274.

146. In Revelatione s. Benigni.

Ad Nocturnum.

1. Exsultet coelum laudibus, Resultet terra gaudiis, Benignus in coelestibus Laetus potitur praemiis	4. Cum furibundis canibus Missus fuit in carcerem, Figurans in aliquibus Sic Danielelem veterem.
2. Mundanam calcans gloriam Benignus, martyr inclitus, Pro Christo contumeliam Pati dignus est habitus.	5. O virum ineffabilem, Omni dignum memoria, Quem reddunt commendabilem Vita, mors, signa varia.
3. Devotionis adipe Repletus et pinguedine, Agonizat cum principe Sanctus pro Christi nomine.	6. Trinitati sit dedita Laus, honor, virtus, gloria, Quae per Benigni merita Nos ducat ad coelestia.

Brev. ms. S. Benigni Divionen. saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 274.

147. In Revelatione s. Benigni.

Ad Laudes.

1. Hymnum novae laetitiae Decantemus alacriter, Nam Benigni reliquiae Transferuntur solemniter.	2. Dum conatur, ut populus Errores suos corrigat, Aureliani famulus Illum catenis alligat.

3. Ante conspectum ducitur Martyr Benignus praesidis, Tormentis non pervertitur Nec blandimentis callidis.	5. O gloriosa passio, Quam felix ejus anima, Cujus fiunt suffragio Per mundum signa plurima.
4. Triumphat per martyrrium Coeli Benignus incola, Nunc in choro coelestium Bina gaudet aureola.	6. Conemus totis viribus, Ut cuncta nostra debita Solvantur ejus precibus Praesentia, praeterita.
7. Trinitati sit debita etc.

Brev. ms. S. Benigni Divionen. saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 274.

148. De sancto Berchare.

1. Alme Berchare, venerande martyr,
Sume servorum modulos tuorum,
Qui tibi festum celebrant ovanter
Laudibus hymnum.
2. Tu Dei nostri famulando jussis,
Dote sublimi fidei perennis
Signa virtutum dederas per orbem
Munere Christi.
3. Templa sacraasti populo fideli
Et decus normae monachalis aptans
Plebibus justis patriam supernam
Esse dedisti.
4. Sicque per magnos operum labores
Atque praeclaros meriti triumphos
Celsa coelorum roseo cruore
Regna petisti.
5. Nunc, potens pastor, famulis adesto
Aure praestanti gemitus egentum
Mitis exaudi simul et vetustum
Terge reatum.
6. Tu vides, quantis terimur malorum
Casibus, quantos patimur labores.
Dexteram nobis pietatis infer,
Sancte, rogamus.
7. Pelle vexantes scelerum ruinas,
Comprimens hostes jugiter nocentes,
Fraudis invitae jaculis resiste
Praeside Christo.
8. Lumen immensae deitatis almae,
Mentibus nostris miserans creatos
Conferas vitam simul et beatam
Omne per aevum.

Brev. ms. Dervense saec. 14/15. Cod. Calmontanus 30. — 3, 2 monachilis
Hs. — 8, 1 deitas Hs.

149. De sancto Bernwardo.

Ad Vesperas.

1. Aula coelestis patriae Exsultet nunc et jugiter, Quam praesul sanctus hodie Civis intrat feliciter.	3. Bernwardus vita, moribus Virtutum culmen tenuit, Exemplum suis ovibus Ad veram vitam praebuit.
2. Laetabunda Saxonia Ejus festa suscipiat, Cujus clara prosapia Hanc coeli rosam germinat.	4. Eja, ejus vestigia Totis sequamur viribus, Ut nos ad coeli gaudia Ducat cum suis precibus.
5. Regem regum et principem Beatorum spirituum Omnes laudemus pariter Et nunc et aeternaliter.	

Brev. ms. Hildesiense saec. 15. Cod. Capit. Trevirens. 180. A. — Brev.
Sleswicense imp. Sleswici 1512. B. — Brev. Bremense imp. Coloniae 1486.
C. — Brev. Mindense imp. s. l. anno 1515. D. — 1, 3 praesul noster CD.

150. De sancto Bernwardo.

Ad Laudes.

1. Amor Dei praecordia Emolliat Saxonica, Ut Bernwardi solemnia Peragant cum laetitia.	3. Solvit gazophylacium Jesu Christi per gemitum, Dum accepit Dominicum Lignum per coeli nuntium.
2. Virgo coeli hunc praesulem Suae fecit ecclesiae, Qui vitam ducens coelibem Est decus suae patriae.	4. Angelis templum condidit De suo patrimonio, Quem Michael nunc addidit Beatorum collegio.
5. Regem regum et principem Beatorum spirituum Omnes laudemus pariter Et nunc et aeternaliter.	

Brev. ms. Hildesiense saec. 15. Cod. Capit. Trevirens. 180. A. — Brev.
Sleswicense imp. Sleswici 1512. B.

151. De sancto Bertrando.

Ad Vesp. et Laudes.

1. Laus tibi sit, Christe, laetus cantat chorus iste,
Omne procul triste depelle maloque resiste.

2. Adsunt festa patris, exsultent viscera matris,
Edere quae natum vere meruere beatum.
3. Vir Domini natus, dicta est ecclesia mater,
Sit pastor gratus, sit pius ipse pater.
4. Nos vitiis munda, pie dux, da corpora munda,
Munere fecunda salvans a morte secunda.
5. Gloria sit patri, genito cum flamine sancto,
Eripiens baratri tenebris nos lumine sancto.

Brev. ms. Tolosanum saec. 14. Cod. Tolosan. 74. A. — Brev. Tolosanum imp. Parisiis 1553. B. — 1, 1 laetus psallit A. — 3, 1 dictus est B.

152. De sancto Bertrando.

Ad Matutinum.

1. Insula Jordanis non es sterilis nec inanis,
Quae famulum Christi mundo tam laeta dedisti.
2. Deditus hic mundo mentem cum corpore mundo
Christo servavit se totum moxque dicavit.
3. Hunc Convenarum divino munere clarum
Plebs sibi pastorem fecit dans patris honorem.
4. O pie, nos serva cui psallit juncta caterva,
Suscipe, defende, coelestia dona repende.
5. Gloria, laus et honor genito sit cum genitore,
Sancto spiritui, quod corde canamus et ore.

Brev. ms. Tolosanum saec. 14. Cod. Tolosan. 74. A. — Brev. Tolosanum imp. Parisiis 1553. B. — 5, 2 quod corde et ore canamus B. gegen den Reim.

153. De sancto Bonaventura.

In 1. Vesperis.

1. Novum sidus emicuit Miris fulgens indiciis, Lumen caecis enituit Sacris sparsis scientiis.	4. Quem dum lux Thomas saeculi Comparem perguit visere, Dictantis haerent oculi Coelis, hinc jubet cedere.
2. Qui spretis transitoriis Fit post minorum minimus, Purum Adae contagiis Hales fatur eximius.	5. Sublimatur honoribus Religioni primitus, Praest praesul cardinibus, Humiliat se funditus.
3. Jesu pedibus oscula Bonaventura ingerit, Fructifera hinc dogmata Suxit, prae cunctis floruit	6. Tusa Graecorum pectora Sacro reduxit flamine Quinque sprevere litora Christi quos emit sanguine.

7. Patri, nato, paraclito
Detur honor et gloria,
Bonaventurae merito
Sint nobis plena gaudia.

Antiph. ms. Hibernorum saec. 15. ex. Cod. Collegii SS. Trinitatis Dublinens. B. 1. 2.

154. De sancto Bonaventura.

Ad Nocturnum.

1. In doctorum hierarchia Bonaventura colitur, In sanctorum amoenia Mirandus vir extollitur.	5. De secretis scientiae Haurit et abundantius, De factis conscientiae Hic providet consultius.
2. Francisci verus filius, Forma factus humilium, Fitque doctor egregius Florens ut candens lilium.	6. Datur in lucem omnibus Splendens vita, miraculis, Ornatus sanctis moribus Fulget virtutum titulis.
3. Vacat sedule studio Fretus divina gratia, Auget ei devotio Merita multiplicia.	7. Mortem Christi plangit, plorat Doctor, vir devotissimus, Et pro delictis exorat, Quem exaudit altissimus.
4. Hic mundum spernit penitus Servans Francisci regulam, Sanctimoniae deditus, Gestans minorum cordulam.	8. Pro nobis intercedere Placeat sua gratia, Ut salvator tribuere Dignetur sua gaudia.

Antiph. ms. Hibernorum saec. 15. ex. Cod. Collegii SS. Trinitatis Dublinens. B 1. 2. A. — Nocturn. ms. Franciscan. saec. 15. ex. Cod. Lugdunens. 476. B. — 1, 3 aemoenia AB.

155. De sancto Bonaventura.

Ad Laudes.

1. Plaude, minorum plantula, Multum ditata prospere, Doctore dante pocula Sacro depressa ubere.	4. Hic vir magna aggreditur, Ut aurora progreditur, Ne perdat Dei munera, Carni infligit aspera.
2. Hic pastor, rector humilis, Noxae ultor mirabilis, Semen in agro fertili Serens doctrina utili.	5. Carmen devotum proferens, Pestes et morbos auferens, Coeleste regnum meruit, Aureolam, dum docuit.
3. Pontificali culmine, Sancto splendens tegmine, Signat Dei charismata, Christi dum gestat schemata.	6. Luce vera praeambula Francisci sequens semitam Cucurrit absque macula Ad palmam justis creditam.

7. Patri, genito, flmini
Devota reddant agnima
Laudem condignam numini
Per matutina carmina.

Antiph. ms. Hibernorum saec. 15. ex. Cod. Collegii SS. Trinitatis Dublinens. B. 1. 2.

156. De sancto Bonaventura.

In 2. Vesperis.

1. Decus morum, lux doctorum, Bonaventura omnibus Fertur motus et devotus Exsultet coelum laudibus.	4. Bonis claret, ut monstraret Donatum sibi meritum, Fama crescit nec decrescit, Deus, tuorum militum.
2. Pastor gregis, doctor legis Gaudet corde mirifico, Datus Christo saeclo isto Ex more docti mystico.	5. Contemplator et amator Devotioni deditus Ardet dignis, splendet signis, Veni, creator spiritus.
3. Meditatur, sublimatur, Divina eum subvehunt, Alta rapit, sancta sapit, Vexilla regis prouident.	6. Doctor sanus, quem laudamus, Devictor hostis callidi, Nos eamus, te rogamus, Ad coenam agni prouidi.

Antiph. ms. Hibernorum saec. 15. ex. Cod. Collegii SS. Trinitatis Dublinens. B. 1. 2.

157. De sancta Brigida.

Ad Vesp. et Noct.

1. Adest dies laetitiae, Qua sancta virgo Brigida De tenebris miseriae Transit ad regna lucida.	3. Haec est laurus Hiberniae Cujus viror non marcuit, Plena misericordiae Nulli petenti defuit.
2. A statu pudicitiae Deo servire studuit, Dono pollens munditiae Sponso superno placuit.	4. Per saecula sine terminis Soli Deo sit gloria, Qui prece tantae virginis Nos ducat ad coelestia.

Antiph. ms. Clondalkinense saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinens. B. 1. 3. A. — Antiph. ms. Kilmonense saec. 15. Cod. Coll. ss. Trinit. Dublinens. B. 1. 5. B. — Brev. ms. Dublinense saec. 15. Cod. Coll. ss. Trinitatis Dublinens. B. 3. 13. C. — Brev. ms. Hibernicum saec. 15. Cod. Oxoniens. Miscell. Liturg. 215. D. — Doxol: Gloria tibi Domine, qui natus es de virgine etc. A.

158. De sancta Brigida.

Ad Laudes.

1. Christo canamus gloriam, Qui per beatam Brigidam Decoravit Hiberniam. Vitam dans ejus lucidam. 2. Haec speculum munditiae, Quae mundo late claruit, Haec rosa temperantiae, Cujus virtus non languit.	3. Manco manum restituit, Leprosos mundans maculis, Gressum claudis exhibuit, Sanans privatos oculis. 4. Coenam fecit mirabilem Multis de uno modio, Totum praebens durabilem Toto paschali gaudio. 5. Per saecula sine termino etc.

Antiph. ms. Clondalkinense saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinens. B 1. 3. A. — Antiph. ms. Kilmonense saec. 15. Cod. Coll. ss. Trinitatis Dublinens. B 1. 4. B. — Brev. ms. Dublinense saec. 15. Cod. Coll. ss. Trinitatis Dublinens. B 3. 13. C. — Brev. ms. Hibernicum saec. 15. Cod. Oxoniens. Miscell. Liturg. 215. D. — Doxol: Gloria tibi Domine A; Coeli Deo sit gloria C. — Mel.: Exsultet coelum laudibus.

159. De sancto Cannico.

Ad Vesp. et Noct.

1. Dulci resultet cantico Laeta turba fidelium, Sancto decantans Cannico Tota virtute cordium. 2. Qui natus in Kenacia Claram traxit originem, Attingens Dei gratia Virtutum celsitudinem.	3. Hic ab adolescentia Jugum portavit Domini Divina providentia Sancto se douans ordini. 4. Mundum calcat sub pedibus Suspirans ad coelestia, Multis clarus virtutibus Laetus gaudet in patria. 5. In trinitate simplici Soli Deo sit gloria, Qui prece sancti Cannici Nos ducat ad coelestia.

Antiph. ms. Clondalkinense saec. 15. Cod. Collegii SS. Trinitatis Dublinens. B 1, 3. — 2, 1 natus oder ortus fehlt.

160. De sancto Cannico.

Ad Laudes.

1. Jesu, redemptor omnium, Nos servos sancti Cannici Per ipsius suffragium Regni fac cives coelici.	2. Divino sub obsequio Plures habens discipulos Erexit pio studio Sacros virtutum titulos.

3. Dum sanctae vitae regulis Devota mente paruit, Verbo, vita, miraculis Late per orbem claruit.	4. Ingressus in Italiam Ignis fornacem superat, Quem miram per potentiam Deus a mari liberat.

5. In trinitate simplici etc.

Antiph. ms. Clondalkinense saec. 15. Cod. Collegii SS. Trinitatis Dubli-
nens. B 1. 3. — Mel.: Jesu redemptor omnium.

161. De sancto Claro.

Ad Vesperas.

1. Martyr beate, summe Clare pontifex,
Aegris salutis saepe mirus artifex,
Caecis habendi promptus auctor luminis,
Cujusque demum restitutor debilis,
Cujusque saevi mox repulsor daemonis.
2. Sanator adsis talis aegris moribus,
Illuminator talis orbis mentibus,
Gressus reforma claudicantium debiles,
Pacis viam salutis atque tramites
Pergant siti durent et illassabiles.
3. Quidquid miselli intulere criminis
Astu maligno daemones, nequissimis
Mentes agentes persuasionibus,
Precando dele, dona posce spiritus,
Grates tibi quo concinat noster chorus.
4. Festum frequentat obsequentum concio
Colitque supplex nostra te devotio,
Tu corde mundo atque justos actibus,
Tutos periculis ac malis ab omnibus,
Terris levatos redde nos coelestibus.
5. Rerum parenti, trinitati simplici,
Cum patre nato, septiformi flamine
Devota laudum personent praeconia,
Grates agantur, concinatur gloria
Per haec et ultra quaeque semper saecula.

Brev. ms. Tutelense saec. 11/12. Cod. Parisiens. 1256.

162. De sancto Claro.

Ad Laudes.

1. Clari recurrit annua Dum gloriosi gloria Totus piorum sobriis Orbis resultet gaudiis.	2. Tutela, tanti martyris Servans thesaurum corporis, Tu persona gaudentius Tui patroni laudibus.

3. Turbas per orbem plebium Everterat gentilium, Divina dicta severat, Messis beata fuerat.	5. Terris reliquit dulcia Ossum suorum pignora, Collata nobis coelitus Colamus haec devotius;
4. Sacer sator fructus sui Laboris ac miles Dei Palnam triumphi nobilis Coelestibus refert thronis.	6. Beatus horum spiritus Revisat ut nos saepius Reddatque summo numini Cum patre proli, flamine.

Brev. ms. Tutelense saec. 11/12. Cod. Parisiens. 1256.

163. De sancto Claro.

Ad Vesperas.

1. Ut queat sacrum celebrare festum
Praesulis Clari chorus hic salubri
Laude pro tanti meritis patroni,
Annue, Christe.
2. Da tuis mores famulis decentes,
Alleva lapsos stabili labentes,
Ut patri nostro mereamur in hoc
Psallere grato.
3. Qui tui clarus radiis amoris
Omnibus mundi populis refulsit,
Factus exemplis bonitatis omnis
Lucifer orbis.
4. Iste Nannetis fuit almus urbis
Pastor et noster, modo fit patronus,
Nam tuetur nos pretiosa gleba
Corporis ejus.
5. Servus ut prudens simul et fidelis
Lucra de sumptis retulit talentis,
Namque conservis tribuit salutis
Optime victum.
6. Actibus, verbis pariterque signis
Rem satis digne populi suamque
Egit, hinc regnum meruit supernum
Scandere felix.
7. Hujus a cunctis precibus periclis
Atque peccatis, pie rex, tuere
Hanc domum, virtus in ea sit et pax
Tempore cuncto.
8. Una majestas, honor et potestas
Sit patri summo parilique nato
Flamini nec non utriusque sancto
Perpete saeclo.

Brev. ms. S. Albini Andegavens. saec. 15. ex. Cod. Andegavens. 108. A. —
Brev. S. Albini Andegavens. imp. Andegavi 1531. B.

164. De sancto Claro.

Ad Laudes.

1. Hymnum tibi, Jesu bone, Quem pangimus, tu suscipe, Qui gloriosus in tuis Sanctis es et mirabilis.	4. Quem de lucratis plebibus Multis refertum mercibus Ad litus almus spiritus Verae quietis appulit.
2. Laudamus ecce nunc tua Solemniter magnalia Pro gloria, quam nobili Claro dedisti praesuli.	5. Illic supernis civibus Conjunctus in his dulcibus Grates tuae clementiae Gaudet perennes reddere.
3. Qui sidus ut clarissimum Illuminavit saeculum, Ejusque conversatio Virtutis exemplar fuit.	6. Hujus precatu turbidi Nos eruens de saeculi Periculis fac advehi Vitae beate portui.
7. Laus trinitati simplici In laude sit sancti sui, Nobis quae praestet omnia Laudare se per saecula.	

Brev. ms. S. Albini Andegavens. saec. 15. ex. Cod. Andegavens. 108.
A. — Brev. S. Albini Andegavens. imp. 1531. B.

165. De sancto Claudio.

Ad Nocturnum.

1. Christum laudemus dominantem astris,
Novae qui laudis radiis illustrat
Nomen antiquum praesulis beati
Regna petentis.
2. Noctis demersit Hesperum rigentem
Rubens aurora Claudii natali,
Qui vitae ductu temerata patrum
Jura piavit.
3. Fulget prophetae genitus camoena,
Cujus ad chordas modulante plectro
Restitit torrens, siluere venti
Haud redituri.
4. Liquit perito regimen magistro
Forti jam sole medioque vere,
Tantos emensus pelagi labores
Non vagus errat.

5. Nobiles ramos nemoris sacrati
Satis audaci tetigit carina,
Extera fune religavit ora
Fonte secunda.
6. Occidit regnis procul a paternis
Tectus insigni tumulo priorum,
Vadit, qua pignus populo relicto
Dulce reportet.
7. Fluxit praepotens Claudia propago,
Subjectus orbis ditioni cujus
Paruit, prolis postera cadentis
Gloria surgit.
8. Jesu, quem votis redimita colit
Turba, grandaevi puerique grates
Cui jam persolvunt, precibus precamur,
Parce ruinis.

Cod. Parisiens. 915. saec. 15.

166. De sancto Claudio.

Ad Laudes.

1. Jesu, largitor veniae, Virtutis dulce praemium Triumphum sacri praesulis Pangit fidelis concio.	6. Fontis ex hausto gurgite Formosus infans occidit, Pastor quem pius reddidit Patri lugenti sospitem.
2. Sidus aeterni luminis Propulsis umbris emicat, Cujus nitore pascimur Beata laudis gloria.	7. Felix antistes Claudius, Natale cujus rutilat, Gentes exsultant supplici Voto canentes gloriam.
3. Victor hic est, qui perfido Hoste calcato Domini Crucis fulgens insignibus Tollensque crucem sequitur.	8. Sic te mercedis genere, Sacerdos, ornat vario Christus compage corporis Relicta terris integra.
4. Funus crudele vetuit Afflictae matris unici Votivi quaestus arbiter Tutorque nati pervigil.	9. O lux et gemma praesulum, Decore coelos amplians, Caducum genus meritis Adae parentis sustine.
5. Puer amissos resumit Spiritus annis floridus, Gaudet incessu libera Opem matrona sentiens.	10. Christo sit virtus genito, Celso qui throno praesidet, Cum patre et sancto spiritu Regnans rex septus angelis.

Cod. Parisien. 915. saec. 15.

167. De sancto Columba.

Ad Vesp. et. Noct.

1. Columba penna nivea Collo resplendens roseo Loca petit siderea E clauastro mundi luteo.	3. Hic nidum sibi posuit In petra poenitentiae, Devotos Christo genuit Pullos per verbum gratiae.
2. Matre carens corporea Patre gaudet empyreo, Cum magistra virginea Doctorum fulget cuneo.	4. Pro dulci cantu quaerulis Intendebat gemitibus, Crebros adjungens sedulis Fletus orationibus.
5. Soli Deo sit gloria, Qui nos post cursus stadia Columbae per suffragia Ducat ad coeli gaudia.	

Brev. ms. Dublinense saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinens.
B. 3. 13. A. — Brev. ms. Hibernicum saec. 15. Cod. Oxoniens. Miscell.
Liturg. 215. B.

168. De sancto Columba.

Ad Laudes.

1. Jesu, redemptor omnium, Sérvos benigne respice, Per Columbae suffragium Mites et castos effice.	4. Felle carens et simplicem Mentis habens intuitum Laudem canit multiplicem Super aquarum transitum.
2. Hic pietatis moribus Refulsit in ecclesia, Columbinis operibus Cum summa pudicitia.	5. Mundum calcans sub pedibus Suspirat ad coelestia, Sacris plenus operibus Laetus gaudet in patria.
3. Vitans sordis malitiam Peccati pro diluvio Quaesivit sibi requiem In arcae sacrae solio.	6. Soli Deo sit gloria, Qui nos post cursus stadia Columbae per suffragia Ducat ad coeli gaudia.

Brev. ms. Dublinense saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinens.
B. 3. 13. A. — Brev. ms. Hibernicum saec. 15. Cod. Oxoniens. Miscell.
Liturg. 215 B.

169. De ss. Cosma et Damiano.

Ad Vesperas.

1. Congaudentes exsulemus Pari concordantia, Regem regum collaudemus Christum super omnia Et devote postulemus Sanctorum suffragia.	2. Vox exsultet, plaudat manus, Corda sint simplicia, Cosmas atque Damianus Adsunt ad praesidia, Quos afflixit vir profanus Lysias insania.

3. Ortum ambo sortiuntur Uno patre gemini Et baptismum assequuntur, Legem summi Domini, Imbuendique traduntur Simul sacrae pagini. 4. Inde simul amplexantur Medicinae studium, Dare gratis gloriantur Infirmis auxilium, A sanatis aspernantur Habere stipendium. 5. Hi virtute meritorum Corruscant miraculis, Surdus audit et caecorum Visus datur oculis, Manus mancis, mutus fatur Rectis verbis, modulis.	6. Fama currens germanorum Divulgat solertiam, Quisquis venit infirmorum Ad horum praesentiam, Expers recedit dolorum Per Dei clementiam. 7. Quo comperto furibundus Vocat ad praetorium Praeses fratres iracundus, Inquirat vestigium. His sermo Dei facundus Confirmat eloquium. 8. Sua fratrumque suorum Confitentur nomina, Illos praeses ad deorum Invitat libamina, Renuenti tormentorum Promittit discrimina.
9. Laus sit patri, laus sit proli,
 Laus sit sancto flameni,
 Laus perenni Deo soli,
 Laus et honor numini,
 Nutu cujus alta poli
 Conceduntur homini.

Brev. ms. SS. Cosmae et Damiani prope Turones saec. 15. Cod. Turonens 152. — 1, 2 Pari concordemus. — 5, 5 Manus mansit. — 6, 5 Hi sermo. — 7, 1 suorum fehlt.

170. De ss. Cosma et Damiano.

Ad Matutinum.

1. Renitentes sacra dare Germani daemoniis Hos procurat fatigare. Praeses poenis variis, Sed non prodest hos gravare Illatis suppliciis. 2. Superatis sic tormentis Et maris naufragio Exstiterunt sanae mentis Confuso supplicio, Hostis premit saevientis Animi confusio.	3. Post haec iudex praeparavit Flammarum incendium, Quod in nullum contristavit In veste, in medium Flamma furens sed cremavit Partem circumstantium. 4. Hos cum iudex per tormenta Non posset devincere Nec per sua blandimenta Ad deos adducere, Sanctos jubet crucifigi, Quos sic credit perdere.

5. Crucifixi, lapidati Sunt petrarum ictibus, Sed lapides retrodati Vulnus dant jactantibus, Permanserunt Deo grati Illaeisis corporibus. 6. Judex jubet evocari Militum consortium, Quorum sperat sanctis dari Sagittis exitium, Sed non possunt violari Ictu ferientium.	7. Ictu dati retrolati Cadunt in adstantibus, Quibus multi cruentati Jacent mortis nexibus, Tunc privati sunt beati Germani capitibus. 8. Laus sit patri, laus sit proli, Laus sit sancto flamine, Laus perenni Deo soli, Laus et honor numini, Nutu cujus alta poli Conceduntur homini.

Brev. ms. SS. Cosmae et Damiani saec. 15. Cod. Turonens 152. — 3, 4 In vestes Hs. -- 6, 6 furientium Hs.

171. De ss. Cosma et Damiano.

Ad Laudes.

1. Cum duobus subierunt Tres fratres martyrism, Qui praesentes adfuerunt Ad fratrum supplicium Ad coeleste transierunt Supernorum gaudium. 2. Cumque quidam fide clari Starent ad spectacula Cogitantes, inhumari Quo possent corpuscula, Tunc camelus coepit fari Recensens miracula, 3. Quae fuerunt declarata Per germanos populo, A quo vox est sic prolata, Ut eodem tumulo Sint duorum collocata Corpora cum titulo.	4. Admirantes sunt parentes Hoc viso miraculo, Decollatos reponentes In eodem loculo, Christum laudent obsequentes Sanctis corde sedulo. 5. Fratrum turma jam gaudente Coelis, quos optaverat, Liberatur a serpente Vir, in quem intraverat. Qui sanctorum pura mente Deum invocaverat. 6. Vir uxore commendata Sanctis exit patriam, Quae dum iret sauciata Daemonis fallaciam Sentit, sed est liberata Per fratrum praesentiam.
7. Laus sit patri, laus sit proli.

Brev. ms. SS. Cosmae et Damiani saec. 15. Cod. Turonens 152.

172. De ss. Cosma et Damiano.

1. Rex, diadema militum Tibi agonizantium, Intende melos, quaesumus, Quod tibi corde canimus.	2. Glorificamus martyres, Quos tu besti homines, Cosmam excellentissimum Damianumque socium.

3. Hi testes tuae gloriae Lisia diro praeside Tibi triumphant, Domine, Sanctorum spei maximae. 4. Devicto primum vinculo Hi vinciuntur denuo, Mari praeses immerberat, Angelus mox ejecerat.	5. Hinc fornacis incendium Devicere per spiritum, Aestuat ignis clibanus, Plus fervet ardor spiritus. 6. Post crucis sanctae vulnera Iam praescinduntur capita, Te triumphante spiritus Coeli redduntur sedibus.
7. Christe, per eos, quaesumus,
Esto nobis propitius
Cum patre et sancto pneumate
Regnans per omne saeculum.

Brev. Mindense imp. s. l. anno 1515.

173. De sancto Cuthberto.

Ad Vesperas.

1. Magnus miles mirabilis, Multis effulgens meritis, Cuthbertus nunc cum Domino Gaudet perenni praemio. 2. Carnis terens incendia Corde credidit Domino, Caduca cuncta contemnens Caritatis officio. 3. Legis mandata Domini Laetus implevit opere, Largus, libens, lucifluus Laudabatur in meritis.	4. Fecit manare flumina Fontis signo perpetui, Ubi nulla vestigia Videbantur fonticuli. 5. Linguam resolvit vinculis Longo tempore retentam Petrosa terra segetem Parvo produxit tempore. 6. Illius nos auxilium Deprecamur perpetuum, Ut mereamur dicere Sine fine cum gaudio:
7. Gloria patri ingenito
Ejusque unigenito
Una cum sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Brev. ms. Dunelmense (?) saec. 10. Cod. Londinens. Harl. 2691. A. —
Brev. ms. Coldoniense saec. 13/14. Cod. Londinens. Harl. 4664. B. — Hymn.
ms. Anglo-Saxonicum saec. 10/11. Cod. Londinens. Vesp. D. VIII. C. — Bei
Stephenson, Latin Hymnus etc. p. 68. — 1, 2 et fulgens B.

174. De sancto Cuthberto.

Ad Matutinum.

1. Anglorum populi plaudite cuncti,
Hymnum dulcisona voce canentes
Cuthbertumque patrem signipotentem
Coelesti júbilo rite canentes.

2. Quem sol justitiae luminis auctor
Concessit nitidam stare lucernam,
Quo pellat tenebras daemonis atras
Pandat ac populis gaudia lucis.
3. Per quem mira Deus signa peregit,
Quae novit numero claudere nemo,
Fulserunt quoniam plurima valde
Totum quadrifidum nota per orbem.
4. Hujus voce madens arida tellus
Produxit liquido gurgite fontem
Petrosoque solo tempore parvo
Fecit multiplicem crescere messem.
5. Christi fortis erat miles inermis,
Ducens angelicam sedule vitam,
Multos eripiens mortis ab ore
Et cunctis reserans atria vitae.
6. Ejus per meritum, Christe, precamur,
Ut nobis reseres lumen Olympi,
Qui cum patre Deo paraclitoque
Regnas ac moderas saecula cuncta.

Brev. ms. Coldoniense saec. 13/14. Cod. Londinens. Harl. 4664.

175. De sancto Cuthberto.

Ad Laudes.

1. Adesto nobis, inclite Confessor et egregie, Cuthberte, qui in coelica Cum Christo regnas gloria.	3. Centena tibi praemia Christi donavit gratia, Quia fideli pectore Parvo servisti tempore.
2. Beatus es, emerite Et gloriose pontifex, Cujus per omne saeculum Pollet nomen et meritum.	4. Dignanter ergo supplicum Exaudi vota pauperum Et solita clementia Tu defer indulgentiam.
4. Est qui rex regum Dominus, Unus Deus omnipotens, Sit benedictus omnia Per saeculorum saecula.	

Brev. ms. Coldoniense saec. 13/14. Cod. Londinens. Harl. 4664.

176. De s. Cypriano Pictaviensi.

1. Cypriani laudiflui Festum colentes martyris, Christe, dignanter respice Mercatos tuo sanguine.	2. Hic martyr insignis tuus, Coelo terraeque rutilus, Pro te effundens sanguinem Pro nobis effundat precem.

3. Pollet claris qui meritis,
Nos solvat nexu criminis
Et impetratam protinus
Det nobis opem, petimus.

4. Monachorum plebeculae
Memento, martyr inclite,
Salvando clerum devotum
Et miserantem populum.

5. Sexum tu fove fragilem
Omnisque coetus ordinem,
Orando pacis inclitae
Munus nobis assurgere.

6. Praesta, pater, per filium
Hoc nobis unigenitum
Conjuncto sancto flamine
Omni per aevum tempore.

Brev. ms. SS. Trinitatis Pictaviens. saec. 15. ex. Cod. Semin. Pictaviens
s. n. — 2, 1 insignis tuis Hs. — 3, 1 clarisque Hs. — 4, 1 plebiculae.

177. De ss. Cyrice et Julitta.

1. Omnes terrarum incolae.
Ad diem festum currite,
Ut in virtute stabiles
Glorificetis martyres.

2. Julitta quaedam nobilis,
Martyr et mater martyris,
Hac die caesa gladio
Coelum petit cum filio.

3. Haec orta de nobilibus
Iconiorum civibus,
Gentilem sectam respuit
Et Christianam coluit.

4. Corporeorum uberum
Lacte fovendo puerum
Spirituali ubere
Fidem docebat sugere

5. Quo Alexander cognito
Opus requirit solitum
Et sui moris studio
Ferit utrumque gladio.

6. O magne martyr Cyrice,
Possesor aulae coelicae,
Per tuam innocentiam
Nobis acquire veniam.

7. Julitta, mater inclita,
Sanctarum choris addita,
Cum omni coetu virginum
Pro nobis ora Dominum.

8. Ut nos ad vestram gloriam
Per suam ducat gratiam
Et dominorum meritis
Det libertatem famulis.

9. In sua sapientia
Sit patri Deo gloria
Et patris sapientiae
Virtus in sancto flamine.

Brev. ms. Elnonense saec. 12. Cod. Valentianens. 95. A. — Grad. et
Antiph. ms. Nivernense saec. 12. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1235. B. — Brev.
ms. Nivernense saec. 15. Cod. Dolens 41. C. — 2, 3 Coelum ivit A. — Str.
4 fehlt C. — 5, 1 Quod Alexandro cognitum BC. — Der Hymnus ist von
Hucbald; cfr. J. Desilve, De schola Elnonensi. Lovanii 1890. p. 108. not. 4;
die Melodie ist in B dieselbe wie zum Hymnus Beata nobis gaudia.

178. De ss. Cyrice et Julitta.

Ad Matutinum.

1. Audi, redemptor saeculi,
Voces cantantis populi
Bella Cyrici fortia
Et Julitae praeconia.

2. Cyricus. martyr inclitus,
Passus est martyr subditus
Membraque gerens tenera
Sub Alexandro vetera.

3. Trusit ambos in carcere, Prunas ardentes temere Iussit addi capitibus Abstractis horum pellibus. 4. Prunae coronae citius Splendentes tamquam radius Solis fiunt per merita Super eorum capita. 5. Sanctos fecit dividere Serris et artus frangere Tunc Alexander impius, Ne loqui possent amplius.	6. Carnes frixae sartagine Ex divino spiramine Resurgunt palam omnibus Conversis decem milibus. 7. Cyrici linguam scindere Fecit et virus bibere, Quod a mendico traditur Et hoc hausto convertitur. 8. In catasta sunt positi Completo cursu meriti, Signantes plectunt capita. Cyricus atque Julitta.
9. Vitam nobis in lumine
Eorum prece, Domine,
Da post vitae curricula
In sempiterna saecula.

Brev. ms. Nivernense saec. 15. Cod. Dolens. 41.

179. De sancto Desiderio.

Ad Nocturnum.

1. Atroci turbae obviat antistes
Lapide sistens monitu placare,
Prece satagit: parce quaeso ovi,
Macta pastorem.
2. Insontes pios, famine, delectos,
Mammas lambentes jugulat acerba
Manus et ictu celeri mactatis
Aethera pandunt.
3. Advolat clamor abdita per sentes,
Accurrunt cives celeri pro fuga
Aedem petentes, quos scelesti cohors
Perimit ense.
4. Vatis venusti cervicem pacatam
Tolli rex jubet, celeri attritus
Transvolat ictu spiritus excelsa
Carne dissutus.
5. Gloriam Deo superis maximam
Persolvant omnes sancti, qui proclivas
Preces attollant, quarum operatus
Ad coelos vehat.

Antiph. ms. S. Desiderii Avenionens. saec. 15. Cod. Avenionens. I. add. saec. 15/16. — Mel: Iste confessor. — Der Hymnus ad Vesp. ausgerissen, wodurch der Anfang der Erzählung verloren ist. — 1, 2 Lepide sistens monitum placare Hs. — 5, 3 attollat Hs.

180. De sancto Desiderio.

Ad Laudes.

1. Praesulis sacri lumine exstincto
Diris caeduntur spiculis et oves,
Pastori haerent martyrum catervae
Foetu demisso.
2. Allidit rupe fanaticus lictor
Caput impudens, cerebro conspersit
Lutea humi, spiritu discerpens
Vitam efflavit.
3. Carpitur Croscus, Arelate saevit,
Tument et turbae, rigide absorptus
Occubat nece, sceleris auctorem
Fana propugnant.
4. Accipe, praesul, peccantum praesagas
Supplicum laudes, numine orbatis
Lumen refunde, superi ut nobis
Ostia pandant.
5. Gloriam Deo superis maximam
Persolvant omnes sancti, qui proclivas
Preces attolant, quarum operatus
Ad coelos trahat.

Antiph. ms. S. Desiderii Avenionens. saec. 15. Cod. Avenionens. I. add. saec. 15/16. — 3, 1 Crescus Hs. Cfr. Greg. Turon. Hist. Franc. I, 32. — 3, 4 propugnat. — 4, 1 praesago. — 4, 2 laude. — 5, 3 attollant; opem ratus.

181. De sancto Domnino.

Ad Vesperas.

1. Christe, qui es vita Sanctorum, lux, via, Salus atque forma, Nostra sume vota.	4. Unde tibi laudes Decantemus omnes, Hymnum depromentes Votaque solventes.
2. Qui fecisti tuum Puerum Domnium Sumere triumphum, Vicit quo tormenta.	5. Meritis ipsius, Christe, te rogamus, Nostros regens actus Nobis sis placatus.
3. Coeli nunc in aula Ovat hinc corona, In terris qui mira Patrat per te signa.	6. Nostrum et reatum Deleas per ipsum, Colamus ut festum Ejus mente laetum.
7. Honor tibi, virtus Atque summum decus, Sit, Deus, qui trinus Es semper et unus.	

Brev. ms. Aniciense saec. 14. Cod. Capit. Aniciense s. n. A. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. 1304. B. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 277. C. — 1, 2 Sanctorum tu, das weitere fehlt B. — 2, 3 Sumeret triumphum B. — 2, 4 Vincique tormenta B. — 3, 2 Ornat hunc (l. hunc) B. — 4, 3 fehlt B. — 7, 3 Sit decus qui B.

182. De sancto Dominino.

Ad Laudes.

1. Omnium rector Deus et creator
Atque sanctorum bravium tuorum,
Domnini nobis colere triumphum
Annue sacrum.
2. Cumque bis quinos ageret hic annos,
Vile calcando, nititum petendo
Se tuo iugo copulavit ultro
Corde benigno.
3. Praesidi ductus stetit ut vir actus,
Signa virtutis meritis opimis
Monstrarunt virum populo beatum
Munere sacrum.
4. Invocans regem superos regentem
Templa destruxit, zabulum fugavit,
Reddidit vitae gelidos supernae
Atque catervae.
5. Spernit hic mundum sitiens Olymum,
Diligens Christum posuit se ipsum,
Sic se per dirum meruit tormentum
Scandere coelum.
6. Te Deum cujus meritis rogamus,
Arceas crimen, tribuas iuvamen,
Ut tibi iuncti valeamus almam
Ducere vitam.
7. Sit decus summo pariterque nato,
Flamini sancto simul et beato,
Qui regit cosmum sine fine trinus
Solus et unus.

Brev. ms. Aniciense saec. 14. Cod. Capit. Aniciense s. n. A. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. 1304. B. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 277. C. — 3, 2 virtutis nobis opimis C. — 3, 3 populum beatum fehlt B. — 5, 2 sq. posuit se ipsum sic se per dirum fehlt B. — 7, 2 Flaminique B; Flamini iuncto C; simul et beato fehlt B. — 7, 3 cosma C; sine fine fehlt B. — 7, 4 Solus fehlt B.

183. De sancto Donatiano.

Ad Vesperas.

1. Christo cohaerens concio Deo laudes altissimo Donatiani praesulis Piis solvat solemniis.	5. Ad martyrum consortia Crucis tendens victoria, Sacerdotum praefulgida Est poderatus infula.
2. Praecordiorum abdita, Concentuum praeconia Dulci frequentent gloria Tanti patroni gratia.	6. Necserta desunt virginum, Gemma pudoris caelibum, Agnum Dei patris pium Cum cantico sequentium.
3. Hic carne vixit angelus, Archos patrum sanctissimus In spiritu propheticus, Magnis nitens virtutibus.	7. Hujus, redemptor, inclita Nos protegant solemnia, Ut ejus in regno tuo Communicemus praemio.
4. Apostolorum praeditus Auctoritate vivida Dono superni spiritus Solvit reorum vincula.	8. Deo patri sit gloria Ejusque soli filio Cum spiritu paraclito Et nunc et in perpetuum.

Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Laudunens. 256. A. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracens. 93. B. — Brev. Cameracense imp. Parisiis 1497. C. — Brev. S. Donatiani Brugens. imp. Parisiis 1520. D. — 7, 3 Nunc ejus in A. —

184. De sancto Donatiano.

Ad Laudes.

1. Praesul magnificus, Donatianus,
Cujus de meritis sol hodiernus
Solemnis rutilat, tempora vitae
Virtutum titulis extulit apte.
2. Hinc arcem solii pontificalis
Salvator Dominus contulit illi
Clara metropoli, Gallia tota
Qua spectabilis est orbi universo.
3. Pastor sollicitus pro grege Christi
Sacris excubiis invigilavit
Adventum Domini pervigil orans
Et desiderio mentis anhelans.
4. O felix nimium, quem vigilantem
Dominus invenit, quem venerando
Occursu procerum coelicolarum
Hoc lucis jubare transtulit ad se.

5. Castris angelicis consociatus
Et vultus deici luce locatus
Nobis obtineat gaudia regni,
Destinata tuis, conditor orbis.
6. Hoc largire pater luminis omnis
Natum per proprium flamine sacro,
Qui tecum nitida vivit in aethra
Regnans et moderans saecula cuncta.

Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Laudunens. 256. A. — Brev. ms. Camerscense saec. 15. Cod. Cameracens. 93. B. — Brev. Cameracense imp. 1497. C. — 2, 1 Hic arcem A. — 2, 4 spectabilis es C.

185. De sancto Donato.

Ad Vesperas.

1. Iste confessor Domini Donatus,
A Deo patre coelitus donatus,
Hodie coelo fuit coronatus
Miro splendore.
2. Qui pius, prudens, flos religionis,
Qui sine naevo reprehensionis
Multos convertit conversationis
Flagrans odore.
3. Ad sacrum cujus tumultum sanantur
Saepe, qui corde puro deprecantur
Vario morbo licet opprimantur
Sive languore.
4. Unde nunc noster vocibus canoris
Chorus exsultet laude confessoris,
Ut sociemur angelicis choris
Ejus amore.
5. Sit salus illi summae trinitati,
Quae gloriosis meritis Donati
Sanctorum jungat nos societati
Cum redemptore.

Brev. Sistaricense. imp. Sistarici 1513. — 2, 2 Ubi sine naevo. — 2, 3 Flagrans.

186. De sancto Donato.

Ad Nocturnum.

1. Pange lingua praeconium Donati, Dei famuli, Qui propter coeli gaudium Contempsit pompam saeculi.	2. Sanctus ad sacerdotii Sacrum promotus ordinem, Tanti memor officii Fugit in solitudinem.

3. Artare studens cellula Mundi vitae incendium, Ut posset sine macula Servare sacerdotium.	4. Doctrinae theologicae Ferventi vacans studio, Vixit anachoretice Cum Florentino socio.
5. Praesta nobis, rex gloriae, Sancti Donati meritis Supernae jungi gloriae Cum sanctis tuis inclitis.	

Brev. Sistaricense imp. Sistarici anno 1513. — 3, 1 trudens. — 3, 2 vita. — 4, 3 anachorice. — 5, 4 sanctis tuis ignosce, offenbar verdruckt.

187. De sancto Donato.

Ad Laudes.

1. Bodonensis ecclesiae Abbas, Marius nomine, Virtutum forma, lumine Pollebat sapientiae.	4. Soluta carnis vinculo Post labores certaminum Aeternae vitae pabulo Sumpto migrat ad Dominum.
2. Hic in spiritu visitat Donatum, Dei famulum, Sanctus obviam cursitat, Dant sibi pacis osculum.	5. Sanctus vir illum Marius Florentinusque tumulant, Ad cujus tumbam crebrius Virtutes multae pullulant.
3. Post dulcia colloquia Introeunt ecclesiam, Donatus eucharistiam Petit cum reverentia.	6. Praesta nobis, rex gloriae, Sancti Donati meritis Supernae jungi gloriae Cum sanctis tuis inclitis.

Brev. Sistaricense imp. Sistarici anno 1513. — 4, 2 laboris. — 4, 4 Spreto (sic) migrat. — 5, 1 vir ergänzt. — 6, 4 vgl. den vorhergehenden Hymnus. —

188. De sancto Dunstano.

Ad Vesperas.

1. Ave, Dunstane, praesulum Sidus decusque splendidum, Lux vera gentis Anglicae Et ad Deum dux praevie.	4. Offer, sacerdos, hostias Christo precum gratissimas, Quibus placatus criminum Solvat catenas ferreas.
2. Tu spes tuorum maxima Dulcedo nec non intima Spirans odorum balsama Vitalium melliflua.	5. Per quas Anglorum terminis Ecclesiaeque filiis Et nationes perfidae Pestesque cedant noxiae.
3. Tibi, pater, nos credimus, Quibus te nil jucundius, Ad te manus expandimus, Tibi preces effundimus.	6. Per te, pater, spes unica, Per te, proles, pax unica, Et, spiritus, lux unica, Adsit nobis in saecula.

Hymn. ms. Anglo-Saxonicum saec. 10/11. Cod. Londinens. Vesp. D. XII.
 A. — Psalt. et Hymn. ms. Cantuariens. saec. 15. Cod. Lambethanus 558.
 B. — Psalt. et Hymn. ms. Cantuariens. saec. 14. in. Cod. Oxoniens. Ashmol. 1525. C. — Bei Stephenson p. 98. —

189. De sancto Dunstano.

Ad Nocturnum.

1. Per te nitecat, rex Deus, Nox ista luce clarius, Illuminat quam transitus Tui Dunstani praesulis. 2. Hunc matris inter viscera Tua repletum gratia Ad usque mortis tempora Magna ditasti gloria.	3. Per hujus en insignia Christi tui praeconia Sanctorum inter agmina Crementa captant aurea. 4. Et mater virgo ecclesia Ejus sequens vestigia Ad patriam felicibus Anhelat morum passibus. 6. Hinc laus, honor, hinc gloria Deo patri et filio, Sancto simul paraclito Nunc et per cuncta saecula.

Psalt. et Hymn. ms. Cantuariens. saec. 15. Cod. Lambethanus 558. A. —
 Psalt. et Hymn. ms. Cantuariens. saec. 14. in. Cod. Oxoniens. Ashmol. 1525 B.

190. De sancto Dunstano.

Ad Laudes.

1. Dunstanus en coelestia Ovans petit palatia, Sequamur desiderio Hoc consonantes cantico. 2. Ascensor euge coelice Regnator et Olympice, Felix coronis utere Deique regnum posside.	3. Per haec rogamus gaudia, Quae nunc petis perennia, Haec festa nobis prospera Tuis coronis fulgida. 4. Nobis Deum et nos Deo Offer pio suffragio, Ubi cum angelis tuo Communicemus gaudio. 5. Praesta, pater, per filium, Praesta per alnum spiritum, Ut Dunstani ad consortia. Tua tendamus gratia.

Psalt. et Hymn. ms. Cantuariens. saec. 15. Cod. Lambethanus 558. A. —
 Psalt. et Hymn. ms. Cantuariens. saec. 14. in. Cod. Oxoniens. Ashmol. 1525. B.

191. De sancto Eleario.

In 1. Vesperis.

1. Iste confessor Domini sacratus,
 Carnis repressor et mundani status,
 Rite possessor factus est beatus
 Regni coelorum.

2. Qui pius, prudens, humilis, pudicus
Verbo colludens sponsi fit amicus,
Recte concludens pergit inoblitus
Viam justorum.
3. Ad sacrum cujus tumultum frequenter
Plasmator suus adspicit clementer,
Meritibus hujus abigit potenter
Mala morborum.
4. Unde nunc chorus hujus in honorem
Cantu sonorus laudat creatorem,
Sponsus decorus det, ut per amorem
Loca piorum.
5. Laus Deo trino unique reddatur,
Situ supino tellus quo firmatur
Poloque bino coelum regyratur,
Deo deorum.

Brev. ms. S. Victoris Massiliensis anni 1497 (Privatbesitz) A. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. B. — A schreibt Elciarius und Elziarius.

192. De sancto Eleario.

Ad Nocturnum.

1. Jesu, corona omnium, Perpes sanctorum gloria, Dona per Elearium Te frui nos in patria. 2. Tui sacri qui nominis Memor hora septemplici, Laudes devoti carminis Persolvit corde supplici.	3. Qui rite mundi gaudia Hujus caduca respuens, Sanctorum lustrat atria In mente Deum contuens. 4. Hujus benigne annue Juvare nos suffragiis Donumque nobis influe Sacris viri vestigiis. 5. Sit, Christe, rex piissime, Tibi, patri cum spiritu Honor, decus, amplissime, Mundi totius ambitu.

Brev. ms. S. Victoris Massiliens. anni 1497 (Privatbesitz). A. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. B. — 3, 4 continens B. — 5, 2 cum flamine B.

193. De sancto Eleario.

Ad Laudes.

1. Jesu, corona celsior, Sanctorum lux et praemium, In coelis qui sublimior Coronas Elearium.	2. Da supplicanti coetui Expiari criminibus, Opus jungas affectui In hujus sancti laudibus.

3. Anni decurso tempore Trigenique septennio Exit mortali corpore Junctus coeli collegio. 4. Hic vana terrae gaudia Luxumque carnis horruit, Inter sponsae conjugia Virgo purus emicuit. 5. Te, Christe, rex piissime, Hic contemplando jugiter Sic transformatur intime In te, quem sitit fortiter.	6. Virtutum actu continens Jejuna membra detulit, Hic coeli dapes obtinens, Quas carnis cibo praetulit. 7. Proinde te, piissime, Precamur omnes supplices, Alme, precibus annue, In vita secum colloces. 8. Gloria tibi, Domine, Gloria unigenito, Simplo qui regnas numine Cum spiritu paraclito.

Brev. ms. S. Victoris Massiliensis anni 1497 (Privatbesitz) A. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. B.

194. De sancto Eleario.

. In 2. Vesperis.

1. Jesu, corona virginum, Elearius coluit Sanctus, cum carnis cubitum Cum sponsa motus horruit. 2. Qui pascis inter lilia Sancti sanctaeque conjugis, Propinqua dum praesentia Temptamenta plus abigis.	3. Quocumque pergis virgines Te prosequuntur laudibus, Quorumque membra continens A spurcis luxus actibus. 4. Te deprecamur largius, Sic sensus mentis foedera, Ut evitemus plenius Corruptionis vulnera.
5. Laus, honor, virtus gloria
Patri, prolique flamini,
Quo carnis cum victoria
Puro jungamur agmini.

Brev. ms. S. Victoris Massiliens. anni 1497 (Privatbesitz). — 2, 4 abigit Hs. — 3, 2 Horumque . . . continens Hs. — 3, 4 spursis. Hs. — 4, 3 Ut fehlt Hs.

195. De sancto Eleutherio.

Ad Vesperas.

1. Renovantur solemnia Pastoris Eleutherii, Quibus praesens familia Pangit affectum gaudii. 2. Portum salutis reperit Post Syrtes hujus saeculi, Cum eum non terruerit Tristis adspectus zabuli.	3. Per hunc fides renascitur Effusione sanguinis, Sic enim truncus moritur, Ut vis erumpat germinis. 4. Vox est audita coelitus, Visa lucis serenitas, Cum fertur ejus spiritus Per rectas vitae semitas.

5. Sol quondam tectus nebula
Claro refulsit lumine,
Dum post mortem miracula
Clarent in ejus nomine.

6. Dei trini et simplicis
Collaudemus magnalia,
Qui nos tanti pontificis
Prece ducat ad gaudia.

Brev. ms. Tornacense saec. 14. Cod. Tornacens. XXI. A. — Brev. ms. Tornacense saec. 15. Cod. Insulens. 10. B. — Brev. ms. Tornacense saec. 15. Cod. Valentianens. 98. C. — Brev. Tornacense imp. s. l. 1497. D.

196. De sancto Eleutherio.

Ad Laudes.

1. Dies adspirat celebris
Cum pater sanctus libere
Fugit a mundi tenebris
Jam lucis orto sidere.

3. Pulsis procul molestiis
Et hostis fraude lividi
Modulatur in nuptiis
Ad coenam agni providi.

2. Victor triumphat inclitus,
Per ipsius suffragia
Confer, creator spiritus,
Beata nobis gaudia.

4. Tribus est vita mortuis.
Data per ejus meritum,
Siccine laudes adstruis,
Deus, tuorum militum?

5. Finito vitae spatio
Da libertatem transitus,
Unum patri cum filio,
Nunc sancte nobis spiritus.

Brev. ms. Tornacense saec. 14. Cod. Tornacens. XXI. A. — Brev. ms. Tornacense saec. 15. Cod. Insulens. 10. B. — Brev. ms. Tornacense saec. 15. Cod. Valentianens. 98. C. — Brev. Tornacense imp. s. l. 1497. D.

197. De sancto Eligio.

In 1. Vesperis.

1. De fabri ministerio
Assumptus in pontificem,
Pastoris in officio
Renovavit aurificem.

4. Malleus verbi ratio,
Fornax zeli constantia
Follis est inspiratio,
Incus obedientia.

2. Verbo potens et opere,
Servire Christi nomini,
Novo vasorum genere
Exornat templum Domini.

5. Sic faber in pontificem,
In montem crevit atomus,
Lemovicae aurificem,
Patrem jactat Noviomus.

3. Manum misit ad malleum
Verbum exemplis adstruens,
Sic vas format idoneum,
Verbum vita non destruens.

6. Faber et fabri filius,
Fabrum creans Eligium,
Nobis adsit propitius
Per hujus fabri studium.

Brev. ms. Augustodunense saec. 15. Cod. Parisiens. 1056. A. — Brev. ms. Cenomannense saec. 15. Cod. Parisiens. 1302. B. — Brev. ms. Belnense saec. 15. Cod. Divionens. 112. C. — Psalt. et Hymn. ms. Lirens. saec. 14. in. Cod. Londinens. Add. 16975. add. saec. 15. D. — Brev. Gebennense imp. Gebennae 1479. E. — Brev. Belnense imp. s. l. et a. F. — Brev. Noviomense imp. Parisiis. 1515. G. — 2, 2 Christi servire G. — 5, 1 Hic faber A; Fit faber G.

198. De sancto Eligio.

Ad Nocturnum.

1. Hymnorum modulis cordeque consono
Laudari Dominum condecet omnium,
Nobis Eligium qui dedit inclitum,
Illum pontificem pium.
2. Hic prudens laicus dogmata diruit,
Quae fudit rabies haeresiarchium,
Ejus cor sophia namque repleverat,
Per quam terrea spreverat.
3. Fultus hoc fidei tramite coelitus
Plebis eligitur pastor Eligius,
Quam mire docuit dans opus arduum
Sancto flamine praevio.
4. Illi simplicitas adfuit alitis,
Quae, quod felle caret, nescit ineptias,
Ac cautam speciem pinxerat anguim
Puro corde reconditum.
5. Eligi, poscimus te, pater optime,
Pro nobis Domino funde preces pio,
Nos mundet scelerum sorde foetentium
Donans foedere coelitem.
6. Te, summa deitas unaque, poscimus,
Ut culpas abluas, noxia subtrahas,
Des pacem famulis, nos quoque gloriam
Per cuncta tibi saecula.

Brev. ms. Cenomannense saec. 15. Cod. Parisiens. 1302. A. — Brev. Noviomense imp. Parisiis 1515. B. — Brev. ms. Lingonense anni 1480. Cod. Lugdunens. 474. C. — Brev. ms. Lingonense saec. 15. Cod. Calmontanus 26 (Invent. Robert). D. — 1, 2 Laudare A; omnibus A. — 1, 3 inclitis A. — 1, 4 Illis A. — 2, 4 Per quem CD. — 3, 1 Multus haec CD. — 3, 2 Plebe deligitur A; Plebis diligitur CD. — 3, 3 Quem mire A; quem ire C. — 4, 1 adfuit halitus A, alitus C. — 4, 3 Ac tantum species A; ac cautum specimen B; Ancantum speciem C; antcautum speciem D. — 5, 1 Eligi te petimus C. — 5, 3 sorde frequentium AB. — 5, 4 sedera coelitus AB. — 6, 2—4 fehlen A. — 6, 4 tibi fehlt C.

199. De sancto Eligio.

Ad Laudes.

1. Quis similis Eligio In pietatis munere, Cujus curat oratio Morbos in omni genere. 2. Sanandis animalibus Medelam praestat simplicem, Medicandis hominibus Curam impendit duplicem. 3. Sanandis animalibus Est corporalis medicus, Medicandis spiritibus Spiritualis practicus.	4. Dum attendit in homine Conditoris imaginem, Vitali medicamine Utrumque sanat hominem. 5. Miramur in Eligio Pastorem, fabrum, medicum, In triplici mysterio Tria commendant unicum. 6. Pastor pascit, aedificat Faber, medetur medicus, Trinitatem magnificat In tribus praestans unicus.
7. Faber et fabri filius etc.

Brev. ms. Augustodunense saec. 15. Cod. Parisiens. 1056. A. — Brev. ms. Cenomannense saec. 15. Cod. Parisiens. 1515. B. — Brev. Gebennense imp. Gebennae 1479, C. — Brev. Belnense s. l. et a. D. — Brev. ms. Belnense saec. 15. Cod. Divionens. 112. E. — 1, 4 omni tempore A. — 3, 4 Spiritualis medicus A; Spiritus paraclitus B. — 5, 1 Mirantur AB.

200. De sancto Eligio.

In 2. Vesperis.

1. Pium patrem Eligium, Electum Dei gratia, Mundo reddunt eximium Meritorum insignia. 2. Oriundus Lemovicis Agens fabrile studium Omnem vincit aurificis Sculpturam et ingenium. 3. Hic in arte mirifica Fabrum contemplans omnium, Rerum videt in fabrica Trinitatis vestigium.	4. Opus naturae superat Per artis pulchritudinem, In utroque considerat Speciem, modum, ordinem. 5. Lemovicorum civitas Tanto floret artifice, Noviomorum dignitas Tanti pastoris apice. 6. Dum vas regi Lothario Ex auri massa fabricat, Aurum in fabri studio Summus faber multiplicat.
7. Faber et fabri filius etc.

Brev. ms. Augustodunense saec. 15. Cod. Parisiens. 1056. A. — Brev. ms. Belnense saec. 15. Cod. Divionens. 112. B. — Brev. Noviomense imp. Parisiis 1515. C. — Brev. Gebennense imp. Gebennae 1479. B. — Brev. Belnense imp. absque. E. — Psalt. et. Hymn. ms. Lirens. saec. 14. in. Cod. Londinens. Add. 16975. F. — 1, 1. Olim patrem Eligium AB. — 1, 4 Meritorum in curia A. — 2, 2 fabricae studium A. — 2, 3 Omne vincit AB. — 4, 3 In utrumque A. — 6, 1 Cum vas C.

201. De sancta Elisabeth.

1. Insigne sidus claruit Elisabeth, quae respuit Mundi pompas pro Domino Sacro fulta evangelio.	4. Non cessabat intuitu Contemplari pervigili Sponsum haec in miseria, Quem patris cernit in gloria.
2. Vitam elegit pauperem Miro se reddens humilem, Expendit large praedia Dans egenis necessaria.	5. Ad tumbam testimonia Sanctitatis indicia Crebro per mundi climata Christus revelavit plurima.
3. Attrectabat obsequiis Leprosos, quosque debiles, Pupillis atque orphanis Affectu matris deserviens.	6. Visum caeci recipiunt, Claudi salvi exsiliunt, Spiritus mersis mortuis Revocatur ejus meritis.
7. Precamur, regis filia, Ut per tua suffragia Tecum post transitoria Fruamur Christi praesentia.	

Brev. Havelbergense imp. Lipsiae 1518. — Jede vierte Zeile hat eine Silbe mehr als die übrigen.

202. De sancto Eparchio.

Ad Vesp. et Noct.

1. Pangat mater ecclesia Eparchii praeconia, In ejus laude resonent Mens et lingua, ne dissonent.	4. Caecis visum restituit, Aegris salutem praebuit, Defunctis vitam reddidit, Daemones fugans perdidit.
2. Cujus insedit pectori, Ut non faveret corpori, Sed ancillaret animae Illud castigans apprime.	5. Qui devote obsequitur Eparchio, vix patitur Repulsam, quin obtineat Hoc, quod quaerit, et habeat.
3. Insignis iste genere Tria tentavit sincere, Mundum, serpentem veterem, Carnem, sibi dans carcerem.	6. Honor patri, laus filio, Flamini benedictio, Trinitati sit gloria, Cujus fruamur gratia.

Officia ms. Engolismensia saec. 16. Cod. Burdigalens. 81.

203. De sancto Eparchio.

Ad Laudes.

1. Confessorum eximio Laudes demus Eparchio, Qui nos sanctis in aethere Felici jungat foedere.	2. Qui furi vitam reddidit, Qui diu furcae pendidit, Mortis fugans dispendium, Salutis praebens praemium.

3. Qui abstulit huic praedium, Vi tandem tactus febrium Nunquam sanari potuit, Donec illud restituit.	5. Qui portum naufragantibus Dedit ad se clamantibus, Nobis salutem praebeat Et ad superna provehat.
4. Angelus ei praestitit Cibum, dum cella perstitit, Nec ullo usus alio Est ibidem edulio.	6. Sit laus sancto spiritui, Virtute cujus indui Poscimus, nobis filius Sit cum patre propitius.

Officia ms. Engolismensia saec. 16. Cod. Burdigalens. 81. 2, 3 fugiens Hs.

204. De sancto Erconwaldo.

1. Festiva dies annua Nobis refert solemnia, Qua Erconwaldus coelicam Est translatus ad patriam.	3. Hic vitam duxit coelibem, Per quam est nactus requiem, Ad animae proficuum Cursus finivit temporum.
2. Qui primum abbas nobilis Vitae fulsit in meritis Deique nutu deinceps Lundoniae fit pontifex.	4. Cujus nos prece Dominus Donis ditet coelestibus, Conferat et perpetuam Cum patrono laetitiam.

5. Gloria tibi, Domine, etc.

Hymn. ms. Berchingens. saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Cantabrigens. O III. 54.

205. De sancto Ethelberto.

1. Sanctorum meritis jungat praeconia
Regis et martyris praesens ecclesia,
Qui Christo studuit a pueritia
Placere super omnia.
2. Tu stirpis regiae germen eximium,
Tu pudicitiae non marcens lilium,
Tu terra proferens fructum centesimum,
Tu vernans rosa martyrum.
3. O digna laudibus tui memoria,
Qui coeli civibus pares in gloria,
Cum sorta singulis sint data singula,
Tu digne fers duplicia.
4. Tu cum virginibus agnum insequeris,
Tu cum martyribus gloria frueris,
Tu innocentibus innocens jungeris,
Cunctorum fretus gaudiis.
5. Sit laus et gloria patri cum filio,
Sancto spiritui sit jubilatio,
Pax et imperium sit tribus in uno,
Qui regnat sine termino.

Brev. Herefordense imp. Rotomagi 1505.

206. De sancta Ethelburga.

Ad Vesperas.

1. Adsis nobis matris amore, Adsis, Ethelburga, favore, Tu nos in Christo genuisti, Tu lactasti, tu solidasti. 2. Nos custos jugi pietate De coelesti sede tuere, Et nobiscum prompta manere Tecum fac et nos habitare. 3. Assuevisti munere divo Hoc septum splendore superno Et suavi gratanter odore Nutu dulci mirificare.	4. Huic et pronam porrigis auram Et multam das larga salutem, Diversos morbos maculasque Hic Jesus curat, pia, per te. 5. Congaudent tua lumina bina Hildelit Wilfridque beata, Nobis tres caecae sua quaeque Sanantur trina bonitate. 6. Hinc trinum laudemus et unum Patrem, natum, pneumaque sanctum, Nos solvet vestra prece trina, Qui regnat per saecula cuncta.

Hymn. ms. Berchingens. saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Cantabrigens. O III 54.

207. De sancta Ethelburga.

Ad Nocturnum.

1. Lucent Ethelburga mira Sublimiter miracula, Quae trudit hostes efferos Et sanat aegros anxios. 2. Ursus, leo, lupo sacra Sua servant per te limina Arcentque longe noxios, Quos mox receptant credulos.	3. Ferina sic ferocitas Hominum domatur per feras, Et qui rapaces venerant, Opima dona victimant. 4. Orare sueta debilis Ad corpus almae virginis, Hinc dum foras excluditur, Foris saluti redditur.
5. Deo patri sit gloria etc.

Hymn. ms. Berchingens. saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Cantabrigens. O III 54. — 1, 3 effores Hs. — 2, 3 lumina Hs.

208. De sancta Ethelburga.

Ad Laudes.

1. Haec aula Christo concinat, Quo lux Ethelburga micat, Sol verus hanc illuminat Gratamque signis comprobant. 2. Hostes pavore luminis Pelluntur aede virginis Et mente capti lubricant, Ne busta sancta proterant.	3. Ecclesiae furem suae Jactat marino turbine, Tranquillitas mox redditur, Dum virgo votis poscitur. 4. Ferratus hinc abscesserat, Qua caritas matris vocat, Cadunt regresso vincula Per caritatem diruta.
5. Deo patri sit gloria etc.

Hymn. ms. Berchingens. saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Cantabrigens. O III 54.

209. De sancta Ethelreda.

Ad Vesperas.

1. Quam jucunda dies fulget in orbe,
Laetetur pia plebs conjubiletque
Festum concelebrans virginis almae
Prolis sceptrigeri praecluis Annae.
2. Haec ignita poli regis amore
Terrenos thalamos tempsit amare,
Carnis comminuit spicula mire,
Coelesti clipeo tecta per omne.
3. Aeternis inhians nocte dieque
Mundi postposuit florida quaeque,
Nunc ergo supera regnat in arce,
Felix virgineae juncta choreae.
4. Ethelreda tuos virgo tuere,
Noxarum, petimus, vincula rumpe,
Virtutum studiis pectora subde,
Da, simus nitidi corpore, mente.
5. Sit laus ingenito luxque decusque,
Nato doxa, salus imperiumque,
Virtus spiritui, splendor honorque,
Nobis, une deus, auxiliare.

Brev. ms. Eliense saec. 13. Cod. Cantabrigens. li IV 20. A. — Brev.
ms. Eliense (?) saec. 13. Cod. Parisiens. 12036. B. — 1, 4 procluis B. —
2, 3 comminute B.

210. De sancta Ethelreda.

Ad Nocturnum.

1. Audi, Jesu rex, cantica, Quae plebs canit hymnidica, Festa colens praedulcia Ethelredae pro gloria.	3. Regni linquens fastigia Coenobii fit incola, Auro texta purpurea Calcavit tamquam stercora.
2. Quae tua ingens gratia Carnis vicit incendia, Maritali sub copula Virgo manens in saecula.	4. Trinitati sit gloria, Laus, virtus et potentia, Regi regum, qui omnia Nutu regit imperia.

Brev. ms. Eliense saec. 13. Cod. Cantabrigens. li IV 20. A. — Brev.
ms. Eliense (?) saec. 13. Cod. Parisiens. 12036. B. — 3, 1 fastidia B.

211. De sancta Ethelreda.

Ad Laudes.

1. Noctis decurso nubilo Mundum lustrat sol radio, Psallat chorus in jubilo In reginae tripudio.	3. Cujus corpus in tumulo Pausat velut in thalamo, Prorsus abest corruptio Castitatis indicio.
2. Quae trito luxu carneo Sponso nupsit virgineo, Cum quo gaudens perpetuo Coeli regnat in solio.	4. Sit patri laus ingenito, Sit pax et honor genito, Sit gloria paraclito, Uni Deo et Domino.

Brev. ms. Eliense saec. 13. Cod. Cantabrigens. Ii. IV. 20.

212. De sancto Eugendo.

Ad Matutinum.

1. Emicat almifici famuli
Coelitus alma dies Domini,
Eugendi cluit altus honor,
Perpetuo renitens bravio.
2. Hunc puerum Deus aptificat
Ordinis angelici gregibus,
Membra sopor tenet et trahitur
Mens bona, quo videat Dominum.
3. Coelica cum patribus geminis
Agmina cernit in horomate,
Vestibulo rapitur proprio,
Vivat ut altithrono Domino.
4. Hinc orientis ab axe patet
Semita cum gradibus rutilis,
Cum jubilant superi socii
De egregio Domini famulo.
5. Sic nova progenies meritis
Claruit eximiis patulo
Militiaeque tuae, bone rex,
Pars nitet haud nimis exigua.
6. Gloria cum patre sit genito,
Spirituque proinde sacro,
Qui Deus unus et omnipotens
Hunc memorum faciat memorem.

Brev. ms. S. Claudii saec. 11. ex. Cod. Bisuntin. 136. — 5, 4 aut nimis
Hs. — 6, 1 sqq. Doxologie nur angefangen. Mel. offenbar: Martyris ecce
dies Agathae.

213. De sancto Eugendo.

Ad Laudes.

1. O generatio recta satis,
Spiritus ut loquitur Domini,
O benedicte pater geniti,
Munera qui capis ampla Dei.
2. Respuit ut Babel ac tenebras
Pusio curriculis teneris,
Lilia cum violis tenuit
Praeposuitque Deum vitiis.
3. Optat amare Deum monachus,
Cum monachis sua claustra tenens,
Ut sequipes Domini cruciger
Splendida signa ferens populis.
4. Fretus amore Dei valuit
Pellere moestificos fremitus,
Spargere praesidium miseris
Monstraque frangere daemonica.
5. Nota Dei bonitate fruens
Fulsit apostolico solio,
Discipulumque globum meruit
Dogmate pascere clarifico.
6. Ergo tuis, pater, esto favens,
Cui voluere poli procures
Se comites dare conspicuos,
Affer opem propriis ovibus.
7. Sospitet ecclesiam Domini
Excubiasque tui tua prex,
Dilue crimina dira satis
Conciliaque Deo monachos.
8. Gloria cum patre sit genito
Spirituque proinde sacro,
Qui deus unus et omnipotens
Hunc memorum faciat memorem.

Brev. ms. S. Claudii saec. 11. ex. Cod. Bisuntin. 136.

214. De sancta Eufemia.

1. Eufemia vere bona Tu vocaris femina, Per divina capax dona Dans viriutum semina, Cincta castitatis zona, Caritate gemina.	2. Bonum omne percepisti Ex amore comparis, Bonum omne possedisti Vi superni jubaris, Bonum omne collegisti Fonte sacri nectaris.

3. Tibi bonum imprecamur
Omne, virgo regia,
Fac, ut bonum assequamur,
Post hanc vitam, eia,
Dei vultu perfruamur
Carentes elegia.
4. Quia bona, posce bonum,
Hic qui stamus pavide,
Veri Salomonis thronum
Ut petamus avide,
Dent hoc tua festa donum
His, qui jacent gravide.

5. Gaude, virgo gloriosa,
Gaudia feliciter
Coeli prudens et formosa
Meruisti largiter,
Nostra pectora petrosa
Frange rore suaviter.
6. Trinitati conregnanti
Laus sit et imperium,
Quae dat vires triumphanti,
Menti refrigerium,
Plebi suae sit adstanti
Bonum desiderium.

Brev. ms. Lubicense (ol. 62) saec. 15.

215. De sancta Eulalia.

In 1. Vesperis.

1. Tripudium Eulaliae
Emeritensis hodie
Elnensis psallat concio
Ejus fulta praesidio.
2. Quae tormenta carnificum
Diraque jussa principum
Sprevit freta munimine,
Qui dat augmentum gratiae.
3. In annis namque teneris
Dictis obvians praesidis
Protecta sancto flamine
Tuta fit in certamine.
4. Corpus chalci immergitur,
Cujus vis mox refellitur,
Suspensa in equuleo
Nive albatur roseo.
5. Acerbitas jam chalcea,
Mira cogit flagrantia
Adstantes nunc persolvere
Deo laudes cum munere.
6. Gloria sit altissimo
Ejusque nato inclito,
Qui martyrem in solio
Collocavit aethereo.

Brev. ms. Elnense saec. 13/14. (Privatbesitz) A. — Brev. Elnense imp. Perpiniani 1500. B. — 3, 3 sq. und 4, 3 sq. vertauscht B. — 4, 1 Chalci corpus B. — 6, 3 martyrem insolito B.

216. De sancta Eulalia.

Ad Nocturnum.

1. Jucunda vox fidelium
Ingens depromat meritum
Hujus sacratae virginis
Triumphantis cum angelis.
2. Puellare nunc proelium,
Pangamus atque praemium,
Nam in aetate tenera
Hostis vicit molimina.
3. Imbuta sancto pneumate
Fraudes elidit Satanae,
Audacter fatur praesidem,
Se fore Christi cultricem.
4. Nudata quoque corpore
Constantior fit in mente
Praecincta Dei balteo
Reddit laudes altissimo.

5. Annuat nostris sensibus,
Sustinere certamina,
Quae jam victrix in aethera
Cuncta regnat per saecula.

Brev. ms. Elnense saec. 13¹⁴. A. — Brev. Elnense imp. Perpiniani
1500 B. — 4, 3 Munda praecincta balteo B.

217. De sancta Eulalia.

Ad Laudes.

1. Virginis nunc Eulaliae Laudes promamus hodie Concrepantes in iubilo Claras voces cum cantico.	3. Senum superat rabiem Imbecillis infantia, Fraudemque prostrat hostium Coelesti sapientia.
2. Recensentes victoriam Martyrii et gloriam, Qua triumphat cum angelis Residensque in superis.	4. Laus honor, virtus, gloria Deo patri et filio, Sancto simul paraclito In sempiterna saecula.

Brev. ms. Elnense saec. 13¹⁴. A. — Brev. Elnense imp. Perpiniani
1500 B. — 3, 3 Frandesque B; prostat B.

218. De sancta Eusebia.

1. Christe, redemptor omnium, Infirma nostri corporis Mudentur et peccamina Tua pia clementia.	4. Cujus precibus inclitis Adsis benignus miseris. Corruptionis <i>vulnera</i> Nescire prorsus omnia.
2. Quo tibi laudes debitas Reddamus piae virginis, Devota nunc Eusebiae Venerantes solemnia.	5. Ut contemnentes gaudia Mundana, semper perfrui Possimus hic et perpetim Vultus tui praesentia.
3. Quae tuo dira vulnera Amore flagrans <i>pertulit</i> Paterno et imperio Fratris semper recentia.	6. O pia virgo, aggrega Cum sanctis tuos omnibus In patris Dei dextera. Quo te sedere credimus.

7. Sit, Christe rex etc.

Psalt. ms. Marchianense saec. 9. Cod. Duacens. 170. add. saec 10. Die
durch liegenden Druck bezeichneten Stellen fehlen in Folge von Beschädigung
der Handschr. und sind durch Konjekturen ergänzt — 6, 2 tuis.

219. De sancta Eusebia.

1. Audi, benigne conditor Mundique factor omnium. Festa colentes virginis Redde beatæ vigiles.	2. Eusebiae, mentibus Quo tibi laudes debitas Vocis canamus Domino Universorum strenui.

8. Haec tua virgo jugiter Dira flagella pertulit Vitae perennis gratia Nunc regnans in coelestibus.	4. Cujus obtentu gloriae Tuis hic pie famulis Dimitte noxam criminis Vitam beatam tribuens.
5. Laus et perennis gloria.	

Psalt. ms. Marchianense saec. 9. Cod. Duacens. 170. add. saec. 10.

220. De sancto Evodio.

Ad Vesperas.

1. Summe confessor inclite, Antistes devotissime, Cum ceteris sodalibus Adesto nostris precibus. 2. Praesul Evodi nomine Scrutarioque comite Cum ceterorum agmine Veniam lapsis tribue. 3. O felix gemma praesulum, Actus honor pontificum Amicusque fidelium, Exaudi preces supplicum 4. Hic decorator patriae Spectabilisque genere Vallanorum ecclesiam Miro fundavit opere. 5. Nunc fulget in coelestibus Cum supernorum civibus Ornatus diademate Ex pretioso lapide.	6. Chorus laetatur martyrum, Quem de cruore roseo Confessione personat Albescens quasi lilium. 7. Hos protectores saeculi Fecit virtus altissimi, Ut precibus obtineant, Quaecunque velint fieri. 8. Hinc psallat omnis populus, Summis resultet viribus, Uterque sexus hominum Praestet illis obsequium. 9. O gloriosi praesules, Adstantis cleri memores, Subvenite piissimi Ante conspectum Domini. 10. Gloria sit ingenito Ejusque unigenito Cum spiritu paraclito In sempiterna saecula.

Brev. ms. Aniciense saec. 14. Cod. Capit. Aniciens. s. n. A. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. 1304. B. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 277. C. — 3, 2 Artus honor C. — 3, 3 Cum ambitu fidelium AC. — 5, 1 Hic fulget A. — 7, 1 Vos protectores B; Hinc protectores A. — 7, 2 Cessit virtus B. — 9, 1 O fehlt ABC. — 10, 1 Gloria patri ingenito AC; Gloria patri sit ingenito B.

221. De sancto Evodio.

Ad Laudes.

1. Christe cunctorum dominator alme,
Dulciter hymnum benignus assume
Sancti Evodii nec non Scrutarii
Ac ceterorum.

2. Quos in amore electos a mundo
Aurea namque descripsit arundo
Dei dictante dextera clementi
Ac bonitate.
3. Hic praesulatus ascendens honore
Grex laetabundus claruit in orbe,
Confessionis felicitis excessu
Vivere linquens.
4. Hinc coeli cives penitus effecti,
Laetos heroes aethera mirantur,
Quos indefessus rutilus fulgoris
Splendor illustrat.
5. Unde sanctorum modulantes cleri
Praesulis hujus meritis immensi
Ac ceterorum celebri triumpho
Canite laudes.
6. Ut in extremo agamur excelsi
Flaminis instar coelitus emissi
Nos sine fine lux alma circumdet
Vitae perennis.
7. Laus, honor, virtus, gloria, potestas,
Sit patri summo pariterque nato
Paracritoque sancto spiritui
Nunc et in aevum.

Brev. ms. Aniciense saec. 14. Cod. Capit. Aniciens. s. n. A. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. 1304. B. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 277. C. — 1, 1 Christe tuorum B. — 1, 2 Dulcior hymnum A. — 2, 1 Quos in albore C; a fehlt C; electos eundo A. — 2, 3 Dei dedicavit B. — 3, 1 conscendens A, contendens B. — 3, 4 Munere linquens B. — 4, 2 Laetos heroes C. — 4, 3 Que indefectus C; rutilus B. — 5, 1 Inde AB. — 6, 1 Et in A; agamus A, agimus B, agminis C; excelso B. — 7, 2 Fluminis instar AC. — 8, 2 summo paracritoque nato A. — 8, 3 Pariterque sancto A. — 8, 4 in aeternum B.

222. De sancta Fide.

1. Hymnum novum decantemus generosae virginis, Hymnum novum ac praeclarum gloriosae martyris, Hymnum faustum sacrae Fidis virginis et martyris.	3. Plaudat polus, plaudat tellus hoc fecunda germine, Plaudat chorus monachorum tanta laetus martyre Et chorea puellarum hac resplendens lampade.
2. Hymnum Christo decantemus et regi piissimo, Qui decorem sibi Fidis amore perpetuo Concupivit et aeterno sociavit thalamo.	4. Urbs Agennum primo felix tali flore floruit, Post infelix ob neglectum graviter ingemuit, Cum orbata sua gemma lusca mox erubuit.

5. Istum florem Daciani
rabies desecuit,
Sed in hortis reparatus
paradisi floridis
Vincit omnem virgultorum
decus semper viridis.

6. In odore unguentorum
hujus vir Caprasius
Animatus recucurrit
ad sacrum martyrium,
Ut tenellae vir puellae
augeretur viribus.

7. In odore unguentorum
hujus sacrae virginis
Jam curramus et virtutum
constipati flosculis
Ante thorum hujus demus
dulce carmen dramatis.

8. Salve sancta, salve pulchra,
post Mariam inclitam
Quam habemus singularem
feminarum gloriam,
Signis cunctis praepollentem
summi patris gratia.

9. Sit laus, decus, honor, virtus
patri, proli, flmini,
Qui dignatus famulatum
sanctae Fidis virginis
Sponsam sibi sublimavit
in coeli palatiis.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 10. Cod. Parisiens. 1240 add. saec. 11. A. — Brev. ms. Eliense saec. 13. Cod. Cantabrigens. II IV 20. B. — Brev. ms. S. Audoeni Rotomagens. saec. 13. Cod. Rotomagens. 192. C. — Brev. ms. S. Aldegundis Malbodiens. saec. 14. Cod. Cameracens. 129. D. — Brev. S. Audoeni Rotomagens. imp. Rotomagi 1521. E. — 1, 2 virgini A. — 1, 3 hymnum dulcem ac B. — 1, 5 sq. Hymnum laeti concinamus virgini dignissimae B; diese Handschrift giebt nämlich das Lied (Str. 1. 2. 3. 8. 9.) als de s. Ethelreda. — 4, 1 Aginnis E; Aginnum D. — Str. 6 und 7 umgestellt D. — 7, 3 curremus A. — 8, 2 inclita B. — 8, 6 gratiam A. — Str. 9 lautet in B:

Sit laus summo patri, decus patris proli, flmini,
Qui dignatus famulatum sanctae suae virginis
Sponsam sibi sublimavit in coeli palatiis.

223. De sancta Fide.

1. Te, Christe, sponse virginum,
Laudamus odis pneumatum
Sanctam canentes martyrem
Inter choreas coelitum.

2. Haec nempe virgo inclita
Prima in virtutis via
Tua sequens vestigia
Ad certa venit gaudia.

3. Quieta nempe, provida,
Piaque casta, sobria
Omni dabat prudentia
Exempla cunctis maxima.

4. Virtutis in quo culmine
Erecta sic altissime,
Servans fidem cum nomine
Consurgit in certamine.

5. Corpusque tradit ignibus
Fervens amore spiritus
Cunctisque poenarum modis
Munita vexillo crucis.

6. Pugnante virgine sacra
Ales venit mitissima
Ejusque gemmis inclita
Caput perornat laurea.

7. Cyclade vero nivea
Apparuit circumdata,
Talique Fides gloria
Finita est sanctissima.

8. Hujus, Jesu, prece pia
Adimple nostra gaudia,
Qui de paterna dextera
Sanctis praebes juvamina.

9. Exhinc tibi laus unico
Patrique perpetim Deo,
Cum spiritu paraclito
Nostro sonent ab organo.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicen. saec. 10. Cod. Parisiens. 1240. add. saec. 11. A. — Brev. ms. Bethuniense saec. 16. Cod. Atrebatens. 884. B. — 1, 1 sponsum B. — 2, 2 virtutis in via B. — 4, 1 inquam culmine. B.

224. De sancto Florentio.

Ad Vesperas.

1. Amator ardentissime,
Florenti, Christi gloriae,
Hic tibi fuit vivere
Lucrumque mori corpore.

2. Eo ducem Pannoniae,
Peremptorem ecclesiae,
Adisti gratis avidus
Esse cum illo citius.

3. Sed tormentorum plurima
Jam passo cum laetitia
Jesus transmisit angelum
Talem ferentem nuntium:

4. Non tibi dat brevissimi
Palnam Deus martyrii,
At a Martino Turonis
Sacerdos ordinaberis.

5. Patravit sic episcopus,
Nam se sic jussit angelus,
Et confessor largissimum
Post nactus est martyrium.

6. Precamur ergo supplices
Servi, quibus non indiges,
Ut prece nobis impetres
Salvatis esse compares.

7. Deo deorum gloria,
A quo petenda omnia,
Qui suos hic bonificat
Et in coelis salvificat.

Brev. ms. Sancti Florentii saec. 15. Cod. Salmuriens. 245. A. — Brev. Sancti Florentii imp. s. l. anno 1526. B. — Brev. ms. S. Florentii saec. 15. Cod. Rotomagens. 215. C. — Brev. ms. S. Florentii saec. 15. Cod. Bruxellens. 5155. D. — 3, 4 Tale AB. — 4, 3 a fehlt B.

225. De sancto Florentio.

Ad Matutinum.

1. Canat chorus fidelium
Devotione cordium
Patri supremo gloriam,
Qui dat indignis gratiam.

2. De qua beati credimus,
Licet non promerentibus,
Adesse nobis prosperam
Florentii praesentiam.

Dreves, Hymni Inediti.

3. Hic peregrinus terreo
Sub corporis hospitio
Salutis opem coelitus
Ferebat indigentibus

4. Nunc jam potitus requie
Civis perennis patriae
Imploret efficacius
Nobis benignis precibus,

5. Ut per virtutum studia
Hic debellantes vitia
Vita cum illo perfrui,
Possimus digni fieri.

6. Summo patri cum filio
Et spiritu paracrito
Sit laus et jugis gloria
Per saeculorum saecula.

Brev. ms. S. Florentii saec. 15. Cod. Salmuriens. 245. A. — Brev. Sancti Florentii imp. s. l. 1526. B. — Brev. ms. S. Florentii saec. 15. Cod. Rotomagens. 215. C. — Brev. ms. S. Florentii saec. 15. Cod. Bruxellens. 5155. D. — 6, 2 Et cum pio paracrito D.

226. De sancto Florentio.

Ad Laudes.

1. Humana lingua coelici
Laudes canat Florentii
Splendentis in martyribus
Junctique confessoribus.

3. At cum necandum ducitur,
Vinculis ab alto solvitur
Et monitus per angelum
Ad clima venit Gallicum.

2. Christi bibit nam calicem
Agressus ultro judicem,
Qui bis eum tignis dolat
Et scapulas serris secat.

4. Claris fulsit miraculis
Sacrique verbi radiis,
Quo lux datur cum filio
Caecae amne merso triduo.

5. Altissimo sit gloria
Agatur atque gratia,
Ipso frui quo nos pii
Preces juvent Florentii.

Brev. ms. Sancti Florentii saec. 15. Cod. Salmuriens. 245. A. — Brev. Sancti Florentii imp. s. l. 1526. B. — Brev. ms. S. Florentii saec. 15. Cod. Rotomagens. 215. C. — 2, 3 bis enim linguis B. — 3, 2 Vinculis B; ab alio A. — 4, 1 Clarus fit hinc miraculis B. — 4, 2 Sacrisque verbi B. — 4, 4 Caecae Annae B.

227. De sancto Florentio.

1. Christe, Dei victoria,
Noster honor et gloria
Anastasis signaculum
Esto reis pinculum.

3. Qualem triumphum perfida
In te stupet corruptio,
Longus dies tamen saeculi
Aufert tuo nil corpori.

2. Praesul sacer Florentius,
Vita fuisti floridus,
Vivam revicturis fidem
Et spem preceris post necem.

4. Lex est tibi placabilis,
Quam fert homo damnabilis,
Notam trahens ex pulvere,
Poenam luens ex crimine.

5. Ergo Dei clementiam
Nobis roga, det veniam,
Jungamur ut Christo Dei,
Summo bono nostrae spei.

Brev. Magdeburgense imp. Norimbergae 1491. — 3, 3 saeculi.

228. In festo stigmatum s. Francisci.

Ad Vesperas.

1. Proles, patris praeconia Extolle cantu mystico, Crucis profert insignia Laudis exsultans cantico.	5. Cruci configens studio Carnis et mundi opera, Transfixa crucis gladio Franciscus portat viscera.
2. Dux in nostra militia Crucis vexillum sumere, Christi sequens vestigia, Divino ferens munere.	6. Crux luce fulget coelitus Ex ejus ore prodiens, Cujus virtute territus Draco fugatur saeviens.
3. Crucifixum conspiciens Christo cruce configitur, Corde passo compatiens Sic mundo crucifigitur.	7. Dum crucis Christi gloriam Sacer docet Antonius, Cruce tensus praesentiam Hic sui praebet clarius.
4. Trinae vocis mysterio Dum crux Francisco imperat, Parens ejus imperio Hic trinam domum reparat.	8. Seraph in cruce posito In volis, plantis, latere Impresso Dei digito Consignatur caractere.
9. Laus patri, nato, flamine Sit per Francisci stigmata, Qui huic donet agmini Sua grata charismata.	

Brev. ms. Francisc. saec. 15. Cod. Parisien. 1046. — Brev. ms. Minorum de Brageriaco saec. 15. Cod. Burdigalens. 88. B. — 2, 1 Lux in A. — 4, 4 Hoc firma A.

229. In festo stigmatum s. Francisci.

Ad Nocturnum.

1. In coelesti collegio Franciscus fulget gloria Insigni privilegio Christi portans insignia.	4. Hic martyr desiderio Crucem post Jesum bajulat, Quem martyrum consortio Christus in coelis copulat.
2. Hic cancellatis manibus Ut patriarcha pauperum Dum benedicit fratribus, Tendit ad regem superum.	5. Crucem per abstinentiam Franciscus ferens jugiter Jam confessorum gloriam Adeptus est feliciter.
3. Hic coetus apostolici Est factus consors pauperis Crucem in se dominici Signum reportans foederis.	6. Candens decore niveo Passum hic sequens Dominum Nunc castitatis praemio Gaudet in choro virginum.

7. Franciscus, vir Seraphicus, Signum portat dominicum, Quem suscipit angelicus Chorus ad regnum coelicum.	8. Pater, natus cum flamine Nos per Francisci vulnera Lustret divino lumine Aeterna donans munera.

Brev. ms. Franciscan. Hispan. saec. 15. Cod. Parisiens. 1046. A. —
Brev. ms. Minorum de Brageriaco saec. 15. Cod. Burdigalens. 88. B. — In
1. Vesp.: Mons Alvernus, in 2. Vesp.: Christi arma fulgentia. B.

230. In festo stigmatum s. Francisci.

Ad 1. Vesperas.

1. Franciscus amat unice Jesum, qui crucifigitur, Mente devota supplice Crucifixo contigitur. 2. Franciscum amor ebriat Jesu pro nobis mortui, Franciscum mire sauciat Vis amoris praecipui. 3. Franciscus Jesu munio Amore dum afficitur, Fit ejus transformatio In Jesum, qui diligitur.	4. Franciscum amor iniit Amato singulariter, Mentalis amor prodiit In carnem quinquiformiter. 5. Franciscus in congerie Flammarum quarto cernitur, Qui similis in specie Dei nato describitur. 6. Francisce, sua vulnera Jesu digneris pandere, Nos patria quo prospera Concedat semper vivere.

Brev. ms. Francisc. Hispan. saec. 15/16. Cod. Parisien. 1064. — 6, 3
patriamque Hs.

231. In festo stigmatum s. Francisci.

Ad Nocturnum.

1. Franciscus mundi prospera Umbram fore conspiciens, Cum Jesu firmat foedera, Ad Jesum lucem sitiens. 2. Francisci de stigmatibus Gregorius dum mussitat, Nocturnis in soporibus Franciscus illum visitat.	3. Franciscus caesus duriter Sero per viros scelerum, Mox sanat mirabiliter Suorum tactu vulnerum. 4. Francisci bina tabula Christi descripta passio Ipsam reddit per saecula Omni dignum obsequio. 5. Francisce, sua vulnera etc.

Brev. ms. Francisc. Hispan. saec. 15/16. Cod. Parisien. 1064.

232. In festum stigmatum s. Francisci.

Ad Laudes.

1. Francisci in visceribus Amor Jesu qui latuit, Pulchris Jesu vulneribus Mire foras emicuit.	2. Franciscus miles inclitus, Dignus regis insigniis, Vexillum dum exercitus Meretur factis praevis.

3. Franciscus solus similis Deo in Dei filiis, Coelo, terrae mirabilis, Summis dignus praeconiis.	4. Francisci haec humilitas Et caritas, qua fervuit, Mundi contemptus, puritas Et crucis planctus meruit.

5. Francisce, sua vulnera etc.

Brev. ms. Francisc. Hispan. saec. 15/16. Cod. Parisiens. 1064.

233. De sancto Frodeberto.

Ad Vesperas.

1. Ad Christi regis gloriam Celebremus solemnia, Quis Frodebertus coelica Transivit ad palatia. 2. Recurrant ad memoriam Gesta rerum mirifica, Mundo quibus innotuit, Quo vitae cultu claruit. 3. Columbina simplicitas Et serpentis prudentia In ejus corde sobrium Fecere domicilium. 4. In puerili dextera Redduntur matri lumina, Nova reformat sanctitas, Quod culpa vetus fregerat.	5. In meri redundantia Nutritur alma caritas, Quod largitur benignitas, Summa refudit deitas. 6. Sacris insertus precibus Inediaque marcidus, Imperabat daemonibus, Immundos arcens spiritus. 7. O vir tam magni meriti, Funde preces cum servulis, Qui in tuo obsequio Dant sua vota Domino. 8. Sit trinitati gloria, Quae Deus est per saecula, A quo procedunt omnia Electorum miracula.

Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecens. 109. A. — Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecens. 1974. B.

234. De sancto Frodeberto.

Ad Matutinum.

1. Hic vir sanctus, cujus diem festivum recolimus, Adhuc degens in terrenis et in carne positus Contemplaturis miscetur secretis coelestibus. 2. Quadam namque die sacra, dum serit colloquia Circumjectis, hora quidem in diei tertia, Hymnos audit, quos canebant angelorum agmina.	3. Signo crucis expedito effugantur daemones, Demens facta pleno sensu reformatur mulier, Quidquid rogat majestatem, implet efficaciter. 4. Ave, magne Frodoberte, pastor inclitissime, Qui, quod verbis docuisti, compegisti opere, Nostras preces, laudes, vota serenatus respice.

5. Nos, qui tibi famulamur,
dum sumus in corpore,
Impetra praesentis vitae
cursum sic dirigere,
Ut post frui mereamur
paradisi requie.

6. Sit laus patri, sit et proli
sanctoque spiritui,
Uni Deo, vivo, vero,
in nullo dissimili,
Summa virtus, honor, decus,
potestas imperii.

Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecens. 109. A. — Brev. ms. Trecense saec. 14. Cod. Trecens. 1974. B. — 1, 4 Contemplaturae A. — 2, 3 Circum-
jectus A. — 3, 5 regat A.

235. De sancto Frodeberto.

Ad Laudes.

1. Frodeberte, monastici
Maxime cultor ordinis,
Fer opem suspirantibus
Ad te voce cum gemitu.
2. Adquire reis gratiam,
Locum, statum et gloriam,
Quae primus homo perdidit
Et culpa nobis abstulit.
3. Sicut curasti languidum,
Quem stravit matricidium,
Sic transeat gregem tuum
Omne, quod censes noxium.

4. In tuis sacris ossibus
Aurum scatet pro vermibus,
Docens mundi contagiis,
Qua puritate vixeris.
5. Ergo subveni omnibus
Pia prece fidelibus
Ac nos, qui hymnos pangimus,
Junge choris coelestibus.
6. Sit Deo nostro gloria,
Iaus, virtus et potentia,
Splendor, magnificentia
Per infinita saecula.

Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecens. 109. A. — Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecens. 1974. B.

236. De sancto Frontone.

In Vesperis.

1. Roma legatum protulit
Missum de Petri latere,
Virus, quod serpens intulit,
Divino purgat munere.
2. Hic defunctum Georgium
A somno mortis revocat
Et mentes infidelium
Ad fidem Christi provocat.
3. Petrarum de Petragoris
Primus exhausit gurgitem
Et demolitis idolis
Ostendit vitae limitem.
4. Camelorum obsequio
Deo ducente pascitur,
Sed divino consilio
Mox desertum ingreditur.

5. Egressus evangelium
Praedicavit sollicitus,
Nullum timens supplicium
Confortatus divinitus.
6. Dum ad Marthae funebria
Praesul sacratus rapitur,
Absens Dei potentia
Praesens adesse cernitur.
7. Chirotheca deseritur,
Novit Dei scientia.
Cum sic ille qui dicitur
Sit absens in praesentia.
8. Virtutum cultu floruit,
Refloret et miraculis,
Cum signis vita claruit,
Exemplum praestat populis.

9. Patri, nato, paraclito
Laus offeratur inclita
A grege Deo subdito,
Laudem adornent merita.

Brev. ms. Xanctonense saec. 14. Cod. Parisien. 16309. — Mel.: Quem terra pontus.

237. De sancto Frontone.

Ad Nocturnum.

1. Gratuletur ecclesia, Gallicorum in populis Extollantur praeconia Sancti Frontonis praesulis.	5. Manuum, pedum, lateris Christi respexit vulnera Redeuntis ab inferis Ac scandentis ad sidera.
2. Assumptus cum discipulis Christum devote sequitur, Cujus doctrinae poculis Aegris salus tribuitur.	6. Venientis cum sonitu Nova recepit munera, Repletus sancto spiritu Linguarum novit genera.
3. Christi factus discipulus Sui comes itineris Fit imitator sedulus Verbi simul et operis.	7. Fatur Dei magnalia, Corruscat et virtutibus, Fugat Dei potentia Languores cum daemonibus.
4. Post esum agni veteris Cum sancto coenans agmine, Sumpsit ipse cum ceteris Christi corpus cum sanguine.	8. Cum ceteris apostolis Laetus potitur gloria, Fronto nos suis precibus Perducat ad coelestia.

Brev. ms. Xanctonense saec. 14. Cod. Parisiens. 16309. — Mel.: Quem terra pontus.

238. De sancto Furseo.

1. Laudes almi confessoris Fursei vox resera, Qui ad instar praecursoris Matris inter viscera Loquens avi nequioris Arguebat scelera.	4. Adolescens monachatur, Gemellis infantibus Ejus prece vita datur Regulam sequentibus, Illis mare transfretatur Immersis corporibus.
2. Ille ferox opinatur, Quod falsa sit visio, Triplex rogos apparatur, Mater stillicidio Lacrimarum liberatur Ignis ab incendio.	5. Hic insultus et conflictum Patitur in transitu Daemonemque reddit victum Angelico monitu, Redivivus portat ictum, Quem sensit in spiritu.
3. Patrem fugit haec profanum Sponsi comes exsulis, Inde venit ad Brandanum, Jubar ejus oculis Nocte signum dat arcanum Affuturi praesulis.	6. Vitae reddit homo mitis Hamonis infantulum Aperitque compeditis Carceris ergastulum, Furorem matronae ditis Expellit per baculum.

7. Migrat sanctus ad coronam Trina morte praevia, Erchembaldus ob personam Ejus movet proelia, Trahunt boves ad Peronam Dei providentia. 8. Excaecata lumen binum Resumit incredula, Bibens aquam factam vinum Languens muliercula Fert juvamen repentinum Per ejus miracula.	9. Hujus ergo confessoris Agentes memoriam Sic possimus Salvatoris Promereri gratiam, Ut nos sui fax amoris Perducat ad gloriam. 10. Gloria et honor Deo Usquequo altissimo, Una patri filioque, Inclito paraclito, Cui laus est et potestas Per aeterna saecula.

Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Parisiens. 17295 A. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracens. 93. B. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 1263. C. — Brev. Noviomense imp. Parisiis 1515 D. — 1, 2 referas C. — 1, 5 Loquens cui C. — 3, 3 Brendanum B. — 4, 6 Immersis soviel als Non mersis; immensis C. — 5, 1 Sic insultus C. — 5, 2 patitur fehlt C. — 7, 3 Erchenaldus D Hercenaldus B. — 7, 5 Peronem C; hunc Peronam D. — 8, 1 lumen vivum C. — 8, 3 aqua factum D. — Str. 10 fehlt D. — Divisio ad Laudes nach Str. 6.

239. De sancto Gabriele.

In 1. Vesperis.

1. Pange, virgo, gloriosi Angeli proloquium, Gabrielis pretiosi Verbi ministerium, Regis sponsi generosi Mirum matrimonium. 2. Cum orarem mente tota Angelorum dominum, Sollicita de matrona, Regis sponsi virginum, Ecce jam audiavi nova Redemptoris hominum. 3. Venit ad me paranympheus Quidam magnus subito, Gabriel, ille benignus Angelus, insolito Salutavit, commendavit Et turbavit oppido. 4. Ad me missus est de caelis Gabriel archangelus Dicens: Ave, mater eris, Nam veniet Dominus Vitae, per te, si tu velis, Salvus erit populus.	5. Et quomodo fiet istud, Gabriel archangele, Quia virum non cognosco? Hoc erit mirabile, Opus est omnipotentis, Verbum ineffabile. 6. Novum factum, novum mirum, Nova placent omnia, Virgo circumdedit virum, Pape, plena gratia; Fiat mihi sicut, dixit Semper virgo Maria. 7. Ecce, virgo, concepisti Gabriele nuntio, Et sic, mater, remansisti Virgo sine dubio, Immaculata fuisti Semper ab initio. 8. Alma mater, virgo pura. Aeterna virginitas, Te extollunt dona plura Signanter humilitas, Angelica te natura Salutat et deitas.

9. Gloria, laus in excelsis
Patri sit et sophiae,
Procedenti ut est λῆξις,
Et virgini Mariae,
Quam semper Deus dilexit
Tamquam sponsus proprie.

Brev. ms. Piperacense anni 1440. Cod. Capit. Aniciens. s. sign. A. —
Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Musaei Luciliburgen. s. n. B. — 4, 5
In te per te B. — 5, 3 quoniam A. — 6, 1 novum magnum AB.

240. De sancto Gabriele.

Ad Laudes.

1. Verbum aeternum oriens A patre misit nuntium, Ad opus suum exiens Venit ad completorium.	5. Laus regi plena gaudio In saeculorum saecula, De Gabriele nuntio Gaude, turba paupercula.
2. Sedens ad patris dexteram Stellatum habens solium, Venit ad mundi vesperam Deus in adjutorium.	6. Ales diei nuntius, Consors paternae dexteræ, Splendor paternae gloriae Vultum solatur virginis.
3. Angelus autem mittitur Ad virginem per filium, Per quem Mariae loquitur Deus, nostrum refugium.	7. Primo dierum omnium Jam lucis orto sidere Concinat plebs fidelium, En gratulemur hodie.
4. Gaudet similis simili In coelesti collegio, Gabriel missus virgini Nazareth in rosario.	8. Primo patri et filio Spirituque medio Cum matre Dei Maria Omnis honor et gloria.

Brev. ms. Piperacense anni 1440. Cod. Capit. Aniciens. s. sign. A. —
Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Musaei Luciliburgen. s. n. B. — 1, 1
internum B. — 3, 1 autem fehlt A. — 4, 1 Plaudet AB.

241. De sancto Gabriele.

In 2. Vesperis.

1. Verbum aeternum prodiens A patre naturaliter, Opus suum incipiens Se fecit temporaliter Carnem, salutem sitiens Hominum paternaliter.	3. Gabriel exit sedulus A solis ortus cardine, Nostrae salutis aemulus Exsequitur cum lumine Mandatum, quod acceperat, De salutanda virgine.
2. Verbum misit ad virginem Ab aeterno ordinatam Gabrielem, ad hominem Joseph viro desponsatam, Ut praepararet angelus A Domino praeparatam.	4. Salutat virgo virginem Nostrae salutis nuntius, Pavet puella juvenem, Qui venerat propitius, Concepit homo hominem Obumbrata perfectius.

5. Gaude, virgo, Gabrielis
Adventu salvifico
Et magni Emmanuelis
Conceptu mirifico,
Regnabis semper in caelis
Cum rege magnifico.

6. O Gabriel archangele,
Benedic Patri Domino,
Nam opus admirabile
Tibi commisit oppido,
Justum rationabile
Pro redimendo populo.

7. Patri Deo et filio
Procedenti flamini
Honor, virtus et gloria,
Et matri semper virgini
Signanter hyperdulia
Sit in nomine Domini.

Brev. ms. Piperacense anni 1440. Cod. Capit. Aniciens. s. sign. A. —
Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Musaei Luciliburgen. s. n. B. — 1, 4
Se fecit esse temporaliter A. — 1, 6 temporaliter B. — 3, 2 A solis ortu A. —
7, 2 Cum fehlt A.

242. De sancto Gatiano.

Ad Vesperas.

1. Hymnum, fideles populi,
Regi Christo concinite,
Qui est salvator saeculi,
Et illi laudem dicite.

3. Ab ipso sacro neumate
Affatim illustratus est
Et praesulatus schemate
A Petro ordinatus est.

2. Hujus sequens vestigia
Gatianus vir inclitus
Mundi cavit fastigia
Et carnis molles habitus.

4. Cujus jussu almifico
Turonis petit ocus,
Qua instinctus demonico
Frendebat gens atrocius.

5. Cujus annue precibus,
Rex regum, Christe Domine,
Ut exuti corporibus
Tuo fruamur lumine.

Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1032. A. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Mazarin. 352 (780). B. — Brev. Turonense imp. Parisiis 1522. C. — Brev. ms. Lingonense anni 1480. Cod. Lugdunens. 474. D. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Turonens. 148. E. — Brev. ms. Turonense anni 1412. Cod. Turonens. 146. F. — Hymn. ms. Andegavens. saec. 14. Cod. Andegavens. 105. G. — Hymn. ms. Andegavens. saec. 14. Cod. Andegavens. 106. H. — Brev. ms. Lingonense saec. 15. Cod. Calmontan. 26 (Inv. Robert). I. — 2, 3 vestigia A. — 4, 3 Qui instructus A. — 5, 1 Hujus annue C.

243. De sancto Gatiano.

In Laudibus.

1. Aurora vultu roseo
Nitet splendore phoebeo,
Noctis umbra reconditur
Et lux terris refunditur.

2. Gatiani solemnia
Adsunt ecce praesentia,
Quae celebrat ecclesia
Fidei cum laetitia.

3. Hic illustri prosapia Ortus adolescentia Regna spernit terrestria Spirans ad coelestia. 4. Tandem Turonis civibus Tunc idola colentibus Pastor datus divinitus, Ut vitae pandat aditus. 5. Ubi quidem innumeris Radiavit miraculis, Modo regnat cum superis, Reddit perdita singulis.	6. Huic avis, illi bestia, Huic propulsa molestia Pax, vita, salus redditur, Cum puro corde petitur. 7. Procul pellit incendia Gatianus prece pia, Nullus rogatu fallitur, Sospes quisque regreditur. 8. Cujas annue precibus, Rex regum, Christe Domine, Ut exuti corporibus Tuò fruamur lumine.

Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1032 A. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Mazarin. 352 (780). B. — Brev. Turonense imp. Parisiis 1522 C. — Brev. ms. Lingonense anni 1418. Cod. Lugdunens. 474. D. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Turonens. 143. E. — Brev. ms. Turonense anni 1412. Cod. Turonens. 146. F. — Hymn. ms. Andegavens. saec. 14. Cod. Andegavens. 105. G. — Hymn. ms. Andegavens. saec. 14. Cod. Andegavens. 106. H. — Brev. ms. Lingonense saec. 15. Cod. Calmontan. 26 (Inv. Robert). I. — 3, 2 ab adolescentia A. — 6, 2 Hinc propulsa C.

244. De sancto Gaugerico.

1. Salve festa dies et celeberrima,
Quae nobis replicas annua gaudia
Patris Gaugerici, praesulis incliti,
Quo concive polus gaudet amabili.
2. Alternas igitur nostra catervula
Laudes atque modos personet inclitos,
Attollatque patrem Cameracensium,
Magnum pontificem, sanctificum virum.
3. Hic virtute cluens ut medicus potens
Curavit gemina peste misellulum,
Quem diversicolor lepra notaverat
Gentilisque furor excerebraverat.
4. Allidens precibus ferrea vincula
Nexus eripuit terque decennibus
Sopitos oculos noctibus excitans
Infuso penitus sole retexerat.
5. Praeter quod Domini propalat angelus,
Quanti sit meriti tantus episcopus,
Cui mox exhibitus fit bacularius,
Dum de morte pias explicuit preces.
6. Confessor Domini, vir venerabilis,
Laudes, quas canimus, suscipe, quaesumus,
Et nostris veniam lapsibus impetra
Et tecum superam scandere patriam.

7. Laus patri Domino, laus quoque filio,
Laus et perpetuo spiritui sacro,
Laus trinae monadi summaque gloria,
Laus simplae triadi saecula per omnia.

Psalt. et hymn. ms. Cameracens. saec. 12/13. Cod. Cameracens. 31. A. — Brev. ms. Cameracense saec. 12. Cod. Cameracens. 48. B. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Laudunens. 256. C. — Brev. Cameracense imp. Parisiis 1497. D. — Divisio nach Str. 5.

245. De sancta Genovefa.

Ad Vesperas.

1. Genovefae preconia Vox una promat omnium, Laude redundant labia, Vocem praeformet gaudium.	4. Sub hujus lucis termino Vitae sortita terminum Reviviscit in Domino Choris inserta virginum.
2. Virgo prudens et humilis In vase custos olei, Lampas inextinguibilis Luce refulsit fidei.	5. O Genovefa, respice, Nos pietatis oculo, Consors lucis angelicae, Coelesti clara titulo.
3. Sexus oblita fragilis Manum misit ad fortia, Signis et vita nobilis Cooperante gratia.	6. Regis adsistens vultui Nos regi reconcilia, Da nobis sponso perfrui, Sponsa sponsique filia.
7. Simplici laus essentiae, Patri, proli, paraclito, Qui nos reformet gloriae Pro Genovefae merito.	

Brev. ms. S. Genovefae saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. IV° 15. A. — Brev. ms. Meldense saec. 15. Cod. Parisiens. 1054. B. — Brev. ms. Tullense saec. 15. (Privatbesitz) C. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. D. — Brev. Aurelianense imp. s. l. et a. E. — Brev. Canonic. S. Augustini imp. Parisiis 1523. F.

246. De sancta Genovefa.

Ad Nocturnum.

1. In praeclarae Genovefae Virginis celebritate Apostolica resultat Omni laude ecclesia.	3. Inter ignitos lapides Aeterni diadematis Gemma Dei Genovefa In aethereis est nexa.
2. Sincera cordis in ara Litet grata libamina Atque voce hymnidica Concrepet carmina dicens.	4. Perennis ovans gloriae Fulget lampade corrusca, Virgineis juncta choris Aurea possidet astra.

5. In terrisque innumeris
Praenitescit prodigiis,
Quam excoluit Gallia
Immensam sui gloriam.

6. Unde laus aeterno patri
Una cum ejus filio,
Sit spiritui paraclito
In sempiterna saecula.

Brev. ms. S. Genovefae saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. IV° 15. A. — Brev. ms. Meldense saec. 15. Cod. Parisiens. 1054. B. — Brev. ms. Tullense saec. 15. C. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. D. — Brev. Aurelianense imp. absque. E. — Brev. Canonic. S. Augustini imp. Parisiis. 1553. F. — 5, 4 Immensam suae D; immensa sui AB. — Den Hymnus ad Laudes BC.

247. De sancta Genovefa.

Ad Laudes.

1. Chorus exsultet spiritu,
Vox erumpat melliflua,
Pro Genovefae transitu
Laus recensetur annua.

4. Lux corruscans in tenebris,
Aeterni soli speculum,
Signorum laude celebris
Sexum vicit et saeculum.

2. Vox cordi se contemperet,
Affectus vocem superet,
Ne plene possint exprimi
Dulces successus animi.

5. Immunis labe criminum,
Vitae suspirans terminum,
Patre vocante luminum
Choros illustrat virginum.

3. Supra mensuram hominis
Laus Genovefae virginis,
Laudemus tamen virginem
Vitae sequentes ordinem.

6. Gaude, mater ecclesia,
Matri laus est in filia,
Ex hujus membri gloria
Congloriantur omnia.

Brev. ms. S. Genovefae saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. IV° 15. A. — Brev. Roschildense imp. Parisiis. 1517. B. — Brev. Aurelianense imp. s. l. et a. C. — Brev. Canonic. S. Augustini imp. Parisiis 1523. D. — Brev. ms. Meldense saec. 15. Cod. Parisiens. 1054. E; Letzteres ad Nocturnum und mit folgender Str. beginnend:

Genovefae translatio
Nos ad superna transferat,
Suspensa desiderio
Mens gustet, quod desiderat.

248. De sancto Georgio.

1. Ad laudem sancti martyris
Laxemus fibras gutturis,
Qui Sylonam a serpente
Liberavit rugiente.

4. Jam templum deum ruerat,
Cum tellus aperta erat,
Ut populum destrueret
Quodque fanum absorberet.

2. Cujus virus odiosum
Multis fuit venenosum,
Hoc animal crudelius
Interficit Georgius.

5. O felix conjux regia,
Cui parata coeli via
Relicta idolatria
Per martyris subsidia.

3. Protectus Dei galea
Potum repletum letea
Faece hausit tamquam rorem
Deludens imperatorem.

6. Consurgit gens ab inferis
Disruptis vinculis feris,
Baptizantur et salvantur
Post haec nullis visa dantur.

7. Quaesumus, auctor omnium,
Nos Georgii precibus
Ut post praesens exsilium
Jungamur coeli civibus.

8. Gloria tibi, Domine,
Qui surrexisti a mortuis,
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Brev. ms. S. Waldetrudis saec. 15. Cod. Duacens. 164. — 3, 2 Potu
Hs. — 4, 2 apertum Hs. — 5, 2 Tibi parata Hs.

249. De sancto Georgio.

In Vesp. et Noct.

1. Pange, lingua, gloriosum
Certamen Georgii
Et triumphum pretiosum
Martyris egregii,
Diem festum et jocosum
Celebremus socii.

2. Stirps produxit generosa
Ducem Cappadociae,
Cujus vita gloriosa
Illuxit ecclesiae,
Et mors ejus pretiosa
Memoratur hodie.

3. Olim fervens Dacianus
Zelo idolatriae
Patefecit, quam profanus
Et quantae malitiae,
Quam crudelis, quam insanus,
Quam plenus perfidiae.

4. Sanctos Dei laniabat
Trahens ad supplia,
Nomen Christi blasphemabat
Et colens sculptilia
Muta, surda adorabat
Sensuque carentia.

Brev. Belnense imp. s. l. et a.

5. Daciano saevienti
Accurrit Georgius,
Dacianus resistenti
Poenas infert impius,
Et sic sordes sordescenti
Accreverunt amplius.

6. Justus plus justificatur,
Dum flagellis teritur,
Quando ferrum elimatur,
Clarius efficitur,
Vinum ut eliciatur,
Uva calce premitur.

7. Aurum fornace probatur
Et excussa palea,
Granum purum deportatur
Domini in horrea,
Nullus, nisi excolatur,
Fructus reddit vinea.

8. Gloria et honor Deo
Usquequo altissimo,
Una patri filioque
Inclito paraclito,
Cui laus est et potestas
Per aeterna saecula.

250. De sancto Georgio.

Ad Laudes.

1. Praeparatur habens rota
Serras velut gladios,
Martyr mente stat immota
Nec tortores impios
Timet, cujus spes est tota
In te, Christe hagnos.

2. Quidquid potest cogitari
Ad torquendum gravius,
Jubet praeses praeparari,
Sed torquetur acrius
Torquens et se superari
Dolet vehementius.

3. Sese victum erubescit,
Et in se confunditur
Et, quid agat, amens nescit,
In diversa trahitur,
Hinc victori laus accrescit,
Qui nunc palma fruitur.

4. Clamat martyr: Daciane,
Ego sum Christicola,
Quid insanis, rex profane,
Adorando idola,
Verba loquor Christianae
Fidei non frivola.

5. Unum Deum verum colo
Ipsi soli servio,
Praeest terrae, mari, polo,
Quem videre cupio,
Quem adoro sine dolo
Toto cordis studio.

6. Gloria et honor Deo
Usquequo altissimo,
Una patri filioque
Inclito paraclito,
Cui laus est et potestas
Per aeterna saecula.

Brev. Belnense imp. s. l. et a.

251. De s. Georgio Episcopo.

Ad Vesperas.

1. Exsultent mundi cardines
Necnonque terrae limites,
Cunctis celebritatibus
Celebrior sit haec dies.

2. Qua doctor beatissimus
Et antistes Georgius,
Auditor apostolicus
Hinc ad coelos evehitur.

3. Nam Gallicanis partibus
A praeceptore traditus
Frontonis sacri praesulis,
Fit comes fidelissimus.

4. Cui confestim flebile
Accidit in itinere
Commissi sibi comitis
Destitui solamine.

5. His relatis apostolo
Donatur ejus baculo,
Cujus tactu mirifico
Fratrem eduxit tumulo.

6. Sic profecti Provinicam
Aliments egregiam
Fluentis evangelicis
Reddiderunt uberrimam.

7. Vallanensis ecclesiae
Adeptus pontificium
Dono supernae gratiae
Coeli subiit palatium.

8. Cujus cunctis solemnia
Celebremus insignia,
Summi regis praeconia
Ferentes super aethera.

9. Laus, honor, virtus gloria,
Salus atque victoria
Deo regenti omnia
Per infinita saecula.

Brev. ms. Aniciense saec. 14. Cod. Capit. Aniciens. s. n. A. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. 1304. B. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 277. C. — 2, 4 advehitur B; avertitur C. — 4, 2 in itinere fehlt B. — 6, 1 Hi profecti AB. — 6, 2 Anicensis egregia B.

252. De s. Georgio Episcopo.

Ad Laudes.

1. Exaudi, Christe redemptor, Totius orbis conditor, Pro tanta mole criminum Exaudi preces supplicum. 2. Qui stellarum innumera Tu solus noscens nomina, Imperas maris fluctibus, Ne procedant ulterius. 3. Petri beati, principis Apostolorum, meritis Antistitem Georgium Sublimasti discipulum.	4. Qui suscepto regimine Vallanensis ecclesiae Late patentis claruit Illuminator patriae. 5. Hunc ultra mundi limites Coelestis aulae milites Pro sanctitatis merito Venerantur obsequio. 6. Cujus tamen insignia Celebremus solemnina, Ut tanti viri precibus Laetemur in coelestibus.
7. Laus, honor et tripudium,
Potestas et imperium
Cum glorioso flamine
Decet patrem et filium.

Brev. ms. Aniciense saec. 14. Cod. Capit. Aniciens. s. n. A. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. 1504. B. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 277. C. — 1, 4 Audi preces B. — 2, 3 Immensi maris B. — 2, 4 prodeant AC; ulceribus A. — 5, 1 Tunc A, Nunc B. — 7, 4 Donet AB, Docet C.

253. De s. Georgio Episcopo.

1. Pateant fores cordium Ad laudandum Georgium, Hymnum canendo civium More supracoelestium. 2. Qui salus Vallanensium Per fidei mysterium Subvertit idolatrium Fugavitque daemonium. 3. Nam Frontonis instantia Mortis fracta potentia Fit praesul in Vallania Praedicans evangelia.	4. Gaudeat nunc ecclesia Pro tanti viri gratia Ipsius cum laetia Recolendo magnalia. 5. Tanti patris regimine Gaudentesque solamine Regi nato de virgine Fio canamus carmine. 6. Gloria tibi, Domine, Patri, nato cum flamine, Qui es in rerum culmine Trinus sub uno numine.

Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisien. (Arsen.) 278.

254. De s. Georgio Episcopo.

Ad Laudes.

1. Festum colamus hac die Primi patris Vallaniae, Qui dum pro grege vigilat. Aurora lucis rutilat.	2. Gentes totius patriae Vacabant idolatriae, Has convertit, ut legimus, Cum vir ille fortissimus.

3. Ille, qui clausus lapide
Morti dabatur avidae,
Revivens lucem reserat
Quae Vallanis latuerat.

4. Solutis jam gemitibus
Sedatisque moeroribus
Fronto divino munere
Socium gaudet vivere.

5. Georgi, pastor inclite,
Memento curae traditae,
Ne gregem tibi creditum
Lupus trahat ad obitum.

6. Genitori cum genito
Flaminique paraclito
Sit decus et laus sedula
Per saeculorum saecula.

Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 278. — 1, 1 hac ergänzt.

255. De sancto Germano.

Ad Vesperas.

1. Sublime festum saeculis
Indicit annus versilis,
Hymnis resultant sidera,
Plaudunt canore terrea.

2. Germanus admirabilis
Est hujus index luminis,
Quo nemo post apostolos
Alter fuit praestantius.

3. Testatur orbis Italus
Claris frequens virtutibus,
Testatur ecce Gallia
Pollens magistri gloria.

4. Fatetur hoc oceanus
Bis navigando pervius,
Fatetur et Britannia
Erroris unco libera.

5. Eliminati daemones
Clamore coelum concitant,
Non verba, non praesentiam
Tanti ferentes praesulis.

6. Remissa moerent tartara,
Damnisque mors illacrimans,
Caduca dum post funera
Vitae refundit corpora.

7. His te beatum mercibus
Reposcit aether igneus
Fessumque Christus visitans
Invitat ad perennia:

8. Germane, dicens, inclitam,
Triumphum duc in patriam,
Victrice clarus laurea
Super futurus sidera.

9. Quo te, beata trinitas,
Superna laudat civitas,
Laudando cernit affatim,
Cernendo vivit perpetim.

Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Parisien. 1032. A. — Brev. Antisiodorens imp. Cabeliae 1483 B. — 1, 1 saeculi A. — 5, 1 Eliminat A. — 6, 1 Devulsa moerent B. — 7, 1 beatum mentibus A. — 9, 1 Quod te A.

256. De sancto Germano.

1. Praecelsa Germani fides,
Parisiis antistitis,
Quam mira signa praebuit,
Loqui nec lingua sufficit.

Dreves, Hymni Inediti.

2. Quem mater optans perdere
Nec per venena decipit,
Ut infantem exstingueret,
Nec venter pressus projicit.

3. Fenilis accensos globos Pressit crucis signaculo Sanctaque claro lumine Cornuta frons apparuit.	6. Mutis loquelam conferens, Virtute claudos dirigens, Hic octo caecis obruta Resuscitavit lumina.
4. Orans foris a carcere Fregit catenas quinquies Vinctumque per signaculum Dissolvit mox amantium.	7. Tribus die sub ultimo Lapsum refudit spiritum, Hic palpitanti Attilae Vitam refert de funere.
5. Praeter virum podagricum Virum medens hydropicum, Sunt quinque sani reddit Languore de paralyisi.	8. Hic per supernam gratiam Divina dans miracula Promissa sumens munera Vivit perenni gloria.
9. Deo patri sit gloria.	

Hymn. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisiens. 12040. A. —
Brev. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisiens. 13239. B. — Nach
Str. 5 Divisio.

257. De sancto Germano.

Per octavam.

1. Ecclesiae speculum, veniae vigor, ara reorum,
Et pater et medicus, pastor amorque gregis.
2. Germanus virtute, fide cordeque beatus,
Carne tenet tumulum, mentis honore polum.
3. Vir, cui dura nihil nocuerunt fata sepulchri,
Vivit enim, nam mors, quem tulit ipsa, timet.
4. Crevit adhuc potius justus post funera, namque
Fictile vas fregerat, gemma superna micat.
5. Cujus opem ac meritum mutis data verba loquuntur,
Redditus et caecis praedicat ore dies.
6. Hic vir apostolicus rapiens de carne trophaeum
Jure triumphali considet arce throni.
7. Gloria sit patri Domino, pariter quoque nato
Hisque coequali saecula per innumera.

Brev. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisien. 13239.

258. De sancto Germano.

1. Iste confessor meritis praeclarus,
Cujus virtutes pangimus et actus,
Hodie coelos penetrat devotus
Carne solutus.

2. Istius corpus sacratum involvit
Felix regina sericis condignis,
Post ejus glebam patriae remisit
Precibus sancti.
3. Iste post mortem Vercellis translatus
Surgit a lecto angelis vallatus,
Consecrat aulam basilicae sanctam
Pactum secutus.
4. Sub cujus gleba mulier succumbit,
Quam semivivam paralysis urit,
Sed mane facto curata resurgit
Prece defuncti.
5. Annis ducentis in duplo peractis
Corpus intactum cernitur cum pannis
Sine jactura, quibus imperatrix
Cinxerat illud.
6. Gloria patri genitaeque proli
Et tibi, compar utriusque semper
Spiritus alme, Deus unus omni
Tempore saeculi.

Brev. ms. Atrebatense saec. 14. Cod. Atrebatens. 717.

259. De sancto Germano.

1. Germani meritis inclita gaudia
Laudibus debitis pangat ecclesia,
Transiens hodie ad regnum gloriae
Christi pervenit gratia.
2. Quae vox, quae poterit lingua retexere,
Quanto perfulserit Germanus munere,
Fecit et docuit, vitae vox congruit,
Probavit fidem opere.
3. Mundana respuit in mundo positus,
Et mundum censuit spernendum penitus,
Te solum eligens, te vere diligens,
Rex Christe bone coelitus.
4. Te summa deitas unaque poscimus,
Ut culpas abluas, noxia subtrahas,
Des pacem famulis, nos quoque gloriam
Per cuncta tibi saecula.

Brev. Noviomense imp. Parisiis 1515. — Von der Doxologie nur der Anfang.

260. De sancto Germano M.

1. Haec festiva dies hortatur quosque fideles
Germani sacro plaudere martyrio.
2. Gallus et Hispanus currant et Scotica tellus
Doctori magno reddere vota suo.
3. Hos plebs praecedat, quam membris martyr honorat,
Promens gesta patris canticis hymnidicis.
4. Esto memor nostri, Germane, purissime martyr,
Hos ut ab hoste trahas, corpore quos decoras.
5. Doxa patri ingenito et genito cum flamine sancto,
Unus in hoc trino qui Deus est numero.

Brev. ms. S. Fusciani saec. 18/14. Cod. Ambianens. 111.

261. De sancta Gertrude.

Ad Vesperas.

1. Novo creator siderum Coelum vestivit sidere, Tellus arida mentium Rore cujus refluuit.	4. Velox festinat flosculus Vitae angustae miserae, Testes proclamant sidera: Brevior vitae portio.
2. Sidus fecundis imbribus Expurget nos sceleribus Atque nostrorum visitet Deserta regna cordium.	5. Una igitur hominum, Spes una, salus omnium, Supremum Deum colere, Deum verum agnoscere.
3. Ira mansuescit effera, Pestis mitescit fervida, Almis dum flectit iudicem Gertrudis precum viribus.	6. Rerum parenti gloria, Nato decus, victoria Atque sacrato flamine Per saeculorum saecula.

Brev. Aarhusiense imp. Aarhusiae 1519.

262. De sancta Gertrude.

Ad Nocturnum.

1. In votis virgo sancta vocabitur,
Nam plenitudo vera gratiarum
Multum largiter ejus egregio
Enitet ore.
2. Umbras profundae noctis evitavit
Anima felix, aevi dum ad metas
Pervenit dati, clarissimam coeli
Meruit aulam.
3. Est luce magis dilecta Domino
Sponsa, quam nulli flexere potentes
Nec rex nec duces, quos terra triumphis
Fertilis alit.

4. Gloria patri, pendet quo meatus
Solis et lunae, cuncta moderanti
Pneumati sacro filioque Dei
Psallimus omnes.

Brev. Aarhusiense imp. Aarhusiae 1519. — 2, 1 Umbris.

263. De sancta Gertrude.

Ad Laudes.

1. Axis stellati celsam ascendere
Meruit arcem hodie Gertrudis,
Cujus illustrem non gravant terreni
Animam artus.
2. Ejus immenso respondet labori
Gloria sedis patria coelesti,
Statim post luctus dignior virginis
Agitur aetas.
3. Felix miranda virgo potentia
Mundum devicit carnis et reatum,
Omni praebuit vultus modestiam
Hospita turbae.
4. Optanti summum moerens philomena
Deum amplecti, quem nondum cognovit,
Cognitum amat, amato fruitur
Clarius luce.
5. Gloria Deo, axi astrifero
Aera, polis astra qui fixisti,
Tu fundavisti igneas virtutes
Ordine suo.

Brev. Aarhusiense imp. Aarhusiae 1519.

264. De sancta Gertrude.

Ad Vesperas.

1. Plaude, mater ecclesia, Sanctae Gertrudis hodie Recensentur solemnia, Adest dies laetitiae.	3. Matris parens imperio Sacrum velamen accipit, Ardenti desiderio Christum pro sponso suscipit.
2. Haec annis licet tenera Mente senili claruit, Toto corde Christifera Soli se solam praebuit.	4. Conservans sine macula Virginitatis lilium, Profert amoris jacula Missa per Dei filium.
5. Trino Deo et simplici Laus, honor, virtus, gloria, Qui nos dono septemplici Ditet in coeli curia.	

Diurn. ms. Dominican. saec. 15. Cod. Rostochiens. Ms. theol. 13.

265. De sancta Gertrude.

Ad Laudes.

1. Collauda, coetus virginum, In virginis solemnio Tibi paratur gaudium Virginali consortio.	3. Post agnum sponsum cursitat Cum ceteris virginibus Hymnosque dulces personat Nunc fruens in coelestibus.
2. Orans sponsum fideliter Interno mentis gaudio Nunc regnat aeternaliter Dei conjuncta filio.	4. Ergo, fideles, currite Ad virginis solemnia, Melos suave procinite Regnanti super omnia.
5. Trino Deo et simplici
Laus, honor, virtus, gloria,
Qui nos dono septemplici
Ditet in coeli curia.

Diurn. ms. Dominican. saec. 15. Cod. Rostochiens. Ms. theol. 13.

266. De sancto Girardo.

Ad Vesperas.

1. Pangat novum melos Monachorum coetus, Nova prole caelos Ornat parens vetus.	5. Hospes mundi flagrat Coelorum amore, In carne mens fragrat Superno dulcore.
2. Girardi miranda Norint coenobitae, Sibi referenda Pro lucerna vitae.	6. Draco, vulpis, aves, Daemon et protervi Parent ut suaves Voci Dei servi.
3. Infans clare natus Doctus vana terit, Ut sit Deo gratus, Acre jugum gerit.	7. Cruce, prece, tactu Sanavit languores, Occultorum actu Prophetat rumores.
4. Ferro, fame, siti Corpus domat castum, Mitis cedit liti, Pellit omnem fastum.	8. Uni sit et trino Deo laus aeterna, Qui sine termino Dat regna superna.

Brev. ms. S. Albini Andegavens. Cod. Andegavens. 108. A. — Brev. S. Albini Andegavensis imp. Andegavi 1531. B.

267. De sancto Girardo.

Ad Laudes.

1. Laude, corona jubilent Artus, voces cum viribus, Cum gesta sacra rutilant His in nostris climatibus.	2. Girardus hic aevo recens Totus canescit moribus, Senibus est forma decens Et speculum juvenibus.

3. Vitam laudat angelicam Mater regis angelorum, Lucem pandit propheticam Praesaga mens arcanorum.	5. Hujus fragmine ciborum Ac ope multifaria Pestes curantur morborum Et pelluntur daemonia.
4. Carnem mentis obsequio Dat, ne pinguis lasciviat, Atrocior martyrio Est poena, qua se cruciat.	6. Nostras preces cum fletibus Offerat et praeconium Deo coelique civibus Nostrum jungat auxilium.
7. Deo patri et filio, Flamini sit et gloria, Ubi vera distinctio Est ac simplex essentia.	

Brev. ms. S. Albini Andegavens. saec. 15. Cod. Andegavens. 108. A. —
Brev. S. Albini Andegavens. imp. Andegavi 1531. B.

268. De sancto Heriberto.

1. Clara coelorum celebret chorea
Festa terrarum pia, cara, laeta,
Dum salus aegris venit et medela
Per Heribertum.
2. Cujus laudatur merito beata
Vita, virtutum pretiosa palma,
Dote signorum rutilans in alta
Aetheris aula.
3. Languidos sanat, mala cuncta purgat,
Corda moestorum prece, pace firmat,
Apta componit, regit et gubernat,
Tristia sedat.
4. Hic frequentantem tua sancta plebem,
Vota promentem, bona te petentem
Et chorum nostrum jubilantem audi,
Inclite pastor.
5. Sit decus, virtus superiorum regi,
Qui Deus simplex pariterque trinus
Ima cum summis moderando regnat,
Imperat unus.

Cod. Londinens. Add. 26788 (ol. S. Heriberti Tuitiens.) saec. 12.

269. De sancto Heriberto.

1. Optata saeculis gaudia, Heriberti natalia, Cantet piorum curia Laudans Dei magnalia.	2. Hic vir sacerdotalia Multa polluit gloria, Vita refulgens inclita, Factus futuris regula.

3. Ad corpus ejus vincula Solvuntur et peccamina, Roratur indulgentia Stillatur et clementia.	5. Tu nos, sacerdos, adjuva Mundando cor et corpora, Omnis juvamen sentiat, Qui signa Christi praeferat.
4. Hinc sacra splendent atria, Promuntur voces, organa, Servit fidelis turmula Sperans pro istis ardua.	6. Praesta, pater, per filium, Praesta per alium spiritum, Cui nullu sunt primordia Et semper est essentia.

Cod. Londinens. Add. 26788 (ol. S. Heriberti Tuitiens.) saec. 12.

270. De sancto Hermelando.

Ad Vesperas.

1. Hermelandi familia, Patre dotata nobili, Laudis exprome gaudia Corde decantans humili.	4. Se servavit innocuum A carnali contagio, Vas oleo non vacuum Dei praesentans filio.
2. Ex illustri prosapia Natus regis custodiae Deputatur insignia Suscepturus militiae.	5. Lochas, locus egregius, A laude ne cessaveris, Quem dotavit uberius Hermelandus prae ceteris.
3. Mundi videns inania, Cujus fallunt blanditiae, Mundi fugit contagia, Mundus custos munditiae.	6. Tantorum datrix munerum, Audi sancta nos trinitas, Et choro junge superum, Ubi jugis jucunditas.

Brev. Lochense imp. Turonibus 1536.

271. De sancto Hermelando.

Ad Matutinum.

1. Cantemus multifarie Hermelandi magnalia Ad laudem regis gloriae, Cujus fecit haec gratia.	4. Vita patris eximia, Curae languorum variae, Missa manus ad fortia, Signa sunt sanctimoniae.
2. Pincerna regis Franciae Suo cessit officio, Ardens amore patriae Dei servire filio.	5. Noviomi progenitum Corpus Lochas nobilitat, Coelo redonans spiritum, Ubi cum sanctis habitat.
3. A regente terrestria Transit ad regem gloriae, Durant quippe coelestia, Mundanae fallunt curiae.	6. Tantorum datrix munerum, Audi sancta nos trinitas, Et choro junge superum, Ubi jugis jucunditas.

Brev. Lochense imp. Turonibus 1536.

272. De sancto Hermelando.

Ad Laudes.

1. Viso virtutis opere Hermelandi praeconium Nos oportet extollere Devota mente cordium.	4. Animarum ingressio Sancti patet vigiliae, Candor in oratorio Attestatur munditiae.
2. Fides firma, spes, caritas In beato praecipue Ostendunt, quae sit bonitas In eodem assidue.	5. Viri beati merito Genus erucæ noxium Locum relinquit subito Sicut olim Aegyptium.
3. Piscis sufficientiae Et aucti vini copia, Coelestis amor patriae Magni pandunt magnalia.	6. Tantorum datrix munerum, Audi sancta nos trinitas, Et choro junge superum, Ubi jugis jucunditas.

Brev. Lochense imp. Turonibus 1536.

273. De ss. Hermelando et Baldo.

1. Sanctorum meritis inclita gaudia
Pangat haec debitis odis ecclesia,
Quorum pignoribus rerumque copia
Praepollet haec insignibus.
2. Hi summi consulis praecones incliti,
Vernantes titulis immensi meriti,
Clari miraculis, moribus praediti,
Extorres a piaculis.
3. Hic splendet sanctitas, viget perfectio,
Flectit humilitas, fervet devotio.
Praecellit bonitas, normat religio,
Nitescit et virginitas.
4. Hic nitet puritas et innocentia,
Vernat tranquillitas, rorat modestia,
Triumphat veritas, parent per omnia
Fides hic, spes et caritas.
5. Hermelande pie Baldeque beate,
Coelestis regiae vestris reserate
Famulis aditum nosque foederate
Christo post carnis exitum.
6. Sit laudis actio condigna numini,
Patri cum filio sanctoque flamine,
Qui nos coelestium civium agmini
Jungat post cursus stadium.

Brev. Lochense imp. Turonibus. 1536.

274. De sancto Hilario.

1. Praesul fuit Pictavensis
nobilis Hilarius,
Fide, corde, ore Christi
confessor clarissimus.
2. Laicali cum uxore
constitutus ordine,
Unicam habebat natam
Abram beatissimam.
3. Moribus honestis Deo
serviebant pariter,
Jejunantes et orantes
castitate caelibes.
4. Nec lumen abscondi tantum
potuit sub modio,
Sed super lucendo cunctis
ponitur candelabrum.
5. Ille pius, ille prudens
ac eloquentissimus.
Sobrius, pudicus, castus,
humilis, pacificus.
6. Favor crescit popularis,
vox coelestis intonat,
Fit sacerdos naufraganti
utilis ecclesiae.
7. Ariana pullulabat
haeresis pestifera,
Fidem fuco pravitatis
maculans catholicam.
8. Valens erat caput sectae
hujus cum Ursacio,
Rege sibi depravato
favente Constantio.
9. Qui videntes se non posse
coram sancto vincere,
Virum bonum et modestum
condemnant exsilio.
10. Unde anno redit quarto
jubente Constantio,
Haeresim convicit illam
generali synodo.
11. Sed agente rege pravo
falsis cum episcopis,
Rursus fides Arimino
violatur oppido.
12. Tunc sacerdos regi sacros
tres libellos obtulit
Pro licentia pugnandi
contra hostes fidei.
13. Nullus tamen inde locus
datur prudentissimo,
Rege magis compellente
Pictavum regreditur.
14. Gratulantur collaudantes
universi Dominum,
Quod ecclesia doctorem,
grex pastorem recipit.
15. Non cessabat plebem sanctis
erudire monitis,
Mortuis vitam donabat,
vivis indulgentiam.
16. Filiam direxit divos
grandaevus ad thalamos
Sponsi sibi repromissi,
Jesu Christi Domini.
17. Mater natam poscit sequi
supplex a pontifice,
Quam et ipsam destinavit
splendori perpetuo.
18. Multa quidem fecit mire
vivens mirabilia,
Quae si cuncta scriberentur,
deessent, qui legerent.
19. Felix tandem miles Christi,
athleta sophisticus,
Fortis quoque agonista
migrat ad coelestia.
20. Ordines archangelorum
gaudent in coelestibus,
Coeli cives simul cuncti
adventum Hilarii.

21. Quem pro nobis exorare flagitemus Dominum, Vitam nobis sanctam, finem bonum, regnum tribuat.	22. Regnum pacis secum nobis impetret perpetuae, Ubi Christus secum suos colligit in gloria.

23. Quod praestare Deus pater
dignetur cum filio,
Spiritus et ipse sanctus,
unus verus Dominus.

Cod. Parisiens. 196. saec. 11. A. — Cod. Parisiens. 1146 saec. 15. B. —
Brev. ms. Pictaviense saec. 16. Cod. Pictaviens. 40. C. — BC ad Nocturnum
Str. 1—6 incl. aber in 4 sechszeiligen Strophen; dann:

Trinitati summae decus, quam praesul Hilarius
Simplicem in deitate praedicavit colere,
Cui nos conjungat sanctus suis sanctis precibus.

Ad Laudes Str. 7—11, 3 + Doxol. wie vorstehend BC. — 4, 3 lucendum A. —
Str. 9—10, 3 fehlen A. — 11, 3 Arunino A, Avinino B, Arrimino C.

275. De sancto Hippolyto.

1. Christe, corona gloriae, Tuae sponsus ecclesiae, Quam redemisti sanguine, Exaudi preces hodie.	3. Solus non venit hodie Martyr ad regem gloriae, Sed tota cum familia Intravit ad coelestia.
2. Hodie miles nobilis, Confessor tui nominis. Pro te effuso sanguine Triumphat in certamine.	4. O miles salve splendide, Salve, martyr Hippolyte, Tuo nos nunc precamine Commenda regi gloriae.
5. In hujus ergo martyris
Tam praeclari solemniis
Devotos nos exaudias,
O lux beata trinitas.

Psalt. et hymn. ms. S. Mariae ad Arborem saec. 15. Cod. Sanctens. Regist.
XVI. 2.

276. De sancto Honorato.

1. Praesul insignis, alme Honorate,
Hodie laetus coelitus a Christo
Regnis assumptus, memor hujus semper
Agminis esto.
2. Sicut praesentem Dominus ditavit
Insulam per te, sic tuis a cunctis
Incolas ejus protegat adversis
Precibus almis.

3. Divina quidem gratia repletus,
Sedulo Christi verus imitator
Nomine fratris decorari miris
Promeruisti.
4. Flamme sacro plenius edoctus
Corde sincero Domino servire,
Lumen virtutum nimirum fuisti
Saeculo isto.
5. Inclitus pastor primo Lirinensis,
Speculum vitae monasticae dignum,
Post gloriosus praesul exstitisti
Arelatensis.
6. Subditos sacris instruens doctrinis,
Nexibus quoque resistere cunctis
Atque divinis parere praeceptis
Pectore miro.
7. Hoc tibi festum solemne colentes
Corde devoto tuere benignus,
Ut in obtentu possimus adversa
Vincere cuncta.
8. Praesulis hujus meritis, o Christe,
Nobis reatus indulgeas omnes,
Nos tibi semper faciens servire
Mente fidei.
9. Sit Deo patri gloria perennis
Natoque simul cum spiritu sancto,
Qui sine fine gloriatur Deus
Trinus et unus.

Brev. ms. Valentinense anni 1420. Cod. Parisiens. (Arsen.) 105. A. — Brev. Forojuliense imp. Taurinis 1495. B. — Brev. Grassense imp. Lugduni 1528. C. — 2, 2 Insula A. — 3, 1 gratia praeventus BC. — 4, 3 nimium A. — 6, 3 parcere A. — 7, 1 Nunc tibi festum BC. — 7, 3 Tui obtentu pius adversa A. — 9, 1 gloria solemnis BC.

277. De sancto Jacobo.

Ad. Vesperas.

1. Deum deorum, regem saeculorum
Animo toto cordeque devoto
Digne laudemus atque celebremus
Inclita festa.
2. A Deo datum Jacobum beatum
Veluti rivum vitae primitivum
Hymnis adoret et teres honoret
Circulus orbis.

3. Qui viam duram ob vitam futuram
Fide munitus carpsit nec invitus
Probra perpressus solum est confessus
Astra regentem.
4. Cum jura daret et fidem plantaret,
Vota perfecit, idola dejecit,
Aegros sanavit et caecis monstravit
Coelica regna.
5. Demum nec poenis victus nec catenis
Pugil electus milesque perfectus
Coelo locatus regnat coronatus
Arce superna.
6. Mitis ac bone Jacobe patrone,
Preces attende miseros defende
Et te secutos laqueos exutos
Junge beatis.
7. Salus, honestas, virtus et potestas
Rerum rectori, summo genitori,
Qui nos plasmavit sibique dicavit
Trinus et unus.

Brev. ms. Lubicense (ol. 62) saec. 15.

278. De sanctis Innocentibus.

Ad Vesperas.

1. Plaude, mater ecclesia, De infantum victoria, Quos perimit saevitia Nequam Herodis pessima.	4. Nam jubet omnes parvulos De Bethlehem confinibus, Ut natum regem perderet, Occidi sine numero.
2. Nunc inchoant primordia, Agnorum dantur pingua Paranturque mysteria Agni novelli mystica.	5. Occultant matres genitos Neces paventes torridas, Sed illi cum vagitibus Se produnt carnificibus.
3. Herodes vulpes subdola Magos sciscitatur cautius, Ut veneretur parvulum, Quem perdere decreverat.	6. Maternae voces concrepant In natorum interitu, Vox in Rama audita est, Terra repletur sanguine.
7. Gloria tibi, Domine.

Diurn. ms. Benedictin. saec. 15. Cod. Parisien 10530.

279. De sanctis Innocentibus.

Ad Laudes.

1. Christi redempti sanguine, Divino fulti dogmate, Hymnum cantando congruum Dicamus Innocentium.	3. Quos Herodis perfidia Occidit sine macula, Moriuntur in Domino, Confessi sunt altissimo.
2. Quid, Herodis, tam pessima Tantum valent funera, Terra reddendo corpora In coelis captant praemia.	4. Noli, Rachel, cum lacrimis Multum flere de filiis, Moriuntur in Domino, Qui moritur pro populo.
5. Gloria tibi, Domine.
Gloria, unigenite,
Cum patre, sancto flamine.
Per saecula sine tempore.

Brev. ms. S. Trinitatis. Pictaviens. saec. 15. Cod. Semin. Pictaviens. s. n.

280. De sanctis Innocentibus.

Ad Laudes.

1. Hymnum Deo decantemus pio mentis jubilo, Innocentum cui adstat candidata concio Nova semper laetabundo citharizans modulo.	2. Quo adscisci mereamur eorum collegio, Rachelis sanctae piati ploratu gratissimo, Quae non optat consolari de natorum jugulo.
3. Laus sit patri per aeterna
flaminique mystico,
Honor jugis perseveret
nobis nato puero,
Per quem pollet puerorum
sanguinis effusio.

Brev. ms. Catalaunense saec. 14. in. Cod. Parisiens. (Arsen). 595.

281. De s. Johanne Baptista.

1. Salve, Johannes, nomine Praesago Dei gratia, Felix felici omine Dictus Dei clementia.	3. De sterili non sterilis Prodis proles magnifica, Prolis pater mirabilis Effectus vita coelica.
2. Ultra legem nascentium Ortum praecurris gaudio, Deum salutas omnium, Clausus plaudis in gremio.	4. In coetum apostolicum Tui translati filii Patrem probant mirificum Doctorem evangelii.

5. In patrem pater omnium Te specialem eligit, Baptistae ministerium Dum Christus a te exigit.	6. Tu gaudes privilegio Prae cunctis natis hominum, Sanctorum in collegio Primatus per officium.

7. Trinitati deificae
Laus, honor, virtus, gloria
Johannis in mirificae
Sanctitatis memoria.

Noct. ms. Veteris montis saec. 14. Cod. Dusseldorpiens. C. 61.

282. De s. Johanne Baptista.

Ad Completorium.

1. Amice sponsi, patulas Aures praebe psallentibus, Ut peccatorum maculas. Fervor detergat mentibus.	4. Tu vitae magisterium, Justitiae tu normula, Schola virtutum omnium, Tu sanctitatis formula.
2. Tu paranympheus nobilis, Nulli secundus hominum, Jesu sponsi spectabilis Nos ducas ad consortium.	5. Tu titulus munditiae, Virginitatis speculum, Exemplum pudicitiae, Prophetarum silentium.
3. Sponsum cum serto triplici Tu comitaris gratius, In stola cum multiplici Gemma praefulges clarius.	6. Tu summa legis, angelis Par, major quovis homine, Lucerna mundi, judicis, Praecursor plenus lumine.

7. Trinitati deificae
Laus, honor, virtus, gloria,
Johannis in mirificae
Sanctitatis memoria.

Nocturnale ms. Veteris montis saec. 14. Cod. Dusseldorpiens. C. 61. A. —
Antiph. ms. Villariense saec. 13. Cod. Bruxellens. 268. add. saec. 14/15. B. —
3, 4 refulgens B.

283. In Decollatione s. Johannis B.

Ad Vesp. et Laudes.

1. Beata nobis gaudia Refert mater ecclesia, Dum recolit insignia Praecursoris solennia.	3. Linguis refertur omnibus, Quod rex junctis principibus In coena discumbentibus Hunc suis damnat artibus.
2. Ignis ardens cum lumine Hic pro incestus crimine Carceris in caligine Clauditur sub ligamine.	4. Secreta sunt haec lubricae Dolo moechantis publice, Dare neci artifice Justo perempto judice.

5. Te nunc, precor, piissime, Ad te recurro maxime, Ut illustres clarissime Oculum nostrae animae.	6. Tu esto nostrum gaudium Et gaudii solatium Gubernatorque omnium, Esto nostrum refugium.

7. Sit laus patri cum filio
Sanctoque flmini pio,
Sitque nostra salvatio
Baptistae deprecatio.

Brev. Vasatense imp. Vasati 1530. — 4, 3 Dare nescit artifice.

284. In Decollatione s. Johannis B.

Ad Matutinum.

1. Pange, lingua, praecursoris Palma admirabilem, Qui superni vas dulcoris Vitam spreuit labilem, Caritate redemptoris Mortem passus flebilem.	4. Capitali tandem poena Vir triumphans plectitur, Sed matrona fide plena Cruorem amplectitur, Qui de justa fluens vena Pyxide reconditur.
2. Ex Olympo distillavit In tonantis gratia, Quae baptistam fecundavit Sic virtutum copia, Quod, dum vixit, dimicavit Pro legis justitia.	5. Post haec maris fluctuoso Concussa gravamine, Prosperatur procelloso Quiescente turbine, Austro flante pretioso Patefacto sanguine.
3. Veritatis novus praeco Callem pandens aetheris Prohibebat regi moecho Palam actus sceleris, Cur diurne mansit caeco Clausus antro carceris.	6. Sic matrona liberatur A marinis fluctibus, Urbs Vasati gloriatur Cruoris muneribus, Gansericus rex fugatur Cum suis complicibus.

7. Ergo, felix turma, psalle
His solemnitatibus,
Sic expurgans in hac valle
Mentem de criminibus,
Ut procedens recto calle
Vivas cum coelestibus.

Brev. Vasatense imp. Vasati 1530. — 3, 1 novis. — 3, 2 pendens. —
3, 6 Clausus intro. — 5, 1 haec nobis fluctuoso. — 6, 5 Gausericus. — 7, 1
O felix turma.

285. De s. Johanne Evangelista.

1. Hymnum pangat solemnibus Plebs jucunda concentibus. Cum jubar evangelicum Melos decet angelicum.	6. Quem rex de cruce filium Donat matri vicarium Rursusque matrem sedulo Huic commendat discipulo.
2. Johannes, Dei gratia, Patrem linquens et retia In Galilaeae litore Est vocatus ab aequore.	7. Ut regni princeps solium Johannes subit dolium, Ferventi sed in oleo Rore madet aethereo.
3. Sequens Christi vestigia Per virtutum fastigia. A nuptiis dum destitit. In aevum virgo perstitit.	8. Transfertur ad exsilium, Sed non deest auxilium De coelo sibi veniens Ejusque curas leniens.
4. Nec vacat a mysterio, Quod in coenae convivio Hausit Jesu de pectore, Quod diffudit in tempore.	9. O coeli potens aquila, Pro omnibus invigila, Johannes, qui te diligunt Teque patronum eligunt.
5. Verbum, quod in principio Patris erat in gremio. Carnem factum edocuit Jusque nostrum asseruit.	10. Sit decus regi gloriae, Qui vitae transitoriae Johannem post certamina Transfert ad coeli culmina.

Brev. ms. Hollandense saec. 13. Cod. Collegii Universitatis Oxoniens. 101.

286. De s. Johanne Evangelista.

1. Tubae coelesti, clangite Johanni,
Evangelistae Domini dilecto,
Fonti sacrato gurgitis fluentis
Credite, cuncti.
2. Ille arcana penetravit verba
Hauriens lympham ex fonte superno,
De quo fluente manavit doctrinam
Corde sereno.
3. More volantis aquilae in altum
Plus petit centrum inchoans, sic verbum
Ceteris alium sermone divinum
Pandit mellitum.
4. Tempora ante patrem semper esse,
Filium ejus ad dextram sedere,
Fatetur quoque spiritum benignum
In trinitate.
5. Hic est praeclarus et lucerna ardens,
Hic non consumens sed perpetim pollens,
Hic supra pectus Domini recubans,
Virgo permanens.

6. Virginem matrem isti commendavit,
In passione filium vocavit,
Postea plures dogmate salutis
Corroboravit.

7. Tanti potentis generosi regis
Prece precemur hymniferis choris
Per quod ascendi queamus in altis
Aureis templis.

8. Triforme culmen, trinitatis decus,
Sit tibi ingens gloria perennis,
Honor ac virtus, aeterna potestas
Semper in aevum.

Brev. Piperacense anni 1440. Cod. Capit. Aniciens. s. sign. A. — Brev. S. Trinitatis Pictaviens. saec. 15. ex. Cod. Semin. Pictaviens. s. n. B. — 1, 3 Fonte A. — 3, 4 Pandit inclitum B. — 7, 1 potenti A. — 8, 1 Tu forma trinitatis B. — 8, 2 perpes gloria B.

287. De sancta Isabella.

Ad Vesp. et Laud.

1. Nostrae matris praeconia,
Solemni digna cantico,
Devota promat filia
Cantu plaudens angelico.

2. Matris hujus religio
Et adspectus gratissimus
Monstrabant, quid de praemio
Ejus gustaret animus.

3. Monstrant quoque miracula,
Quanta sit in coelestibus,
Morbos, pestes, pericula
Suis fugando precibus.

4. O quam dulce spectaculum
In nostra matre cerneret,
Qui fidei signaculum,
Ejus vultum inspiceret.

5. Nam vultus ejus claritas
Nunquam in terra corrui,
Nec affectus benignitas
Deo praesente caruit.

6. Trinitati deificae
Laus, honor, virtus, gloria,
Qui nos matris mirificae
Coronet per suffragia.

Antiph. ms. Longicampense saec. 15/16. Cod. Parisiens. 912. — Mel.: In coelesti collegio.

288. De sancta Isabella.

Ad Nocturnum.

1. Clara diei gaudia
Modulizet ecclesia
In beata Isabella
Pangens coeli miracula.

2. Illa regum progenies
Et religionis series
Stirpem illustrem patribus
Suis ornavit actibus.

3. Infecunda caret prole
Quasi marcescens corpore,
Decreto patris luminum
Parit conventum virginum.

4. Virgineus flos, lilium
Decore fulgens roseo,
Normam gerens filiarum
Adsistit coram Domino.

5. Cujus nos ipse precibus
Sua locet in dextera,
Cui laus est et gloria
Per infinita saecula.

6. Devicto mundi principe
Ut sidus inter sidera
In Christi pollet agmine
Felix mater Isabella.

Antiph. ms. Longicampense saec. 15/16. Cod. Parisiens. 912. — Mel.: Plaudeturba pauperula. — Der Text lehnt sich mehrfach an den Hymnus gleichen Anfangs de s. Anna an.

289. De sancto Ivone.

Ad 1. Vesperas.

1. Mater vidit in somnio,
Ivonem ejus filium
Fore sanctum eximium,
Jesu, nostra redemptio.

3. Ivo a pueritia
Sacrum dilexit studium,
Quem tua traxit gratia,
Deus, creator omnium.

2. Sancti Ivonis animum
Dedicavit devotio,
Accendit Christi passio,
Amor et desiderium.

4. Per sacra exercitia
Duxit Ivonem puerum
Deus sola clementia,
Homo in fine temporum.

5. Laus patri, proli, neumati
Sit Ivonis per merita,
Cujus attentis dogmati
Coeli cernamus munera.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisiens. 1273. A. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII. 24. B. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Massiliens. Eb. 303. C. — 1, 1 Martyr vidit A. — 2, 3 Ascendit Christi A. — 5, 1 Decus patri A.

290. De sancto Ivone.

Ad Matutinum.

1. Laus resonet hymnidica
In auribus fidelium,
Virtus Ivonis coelica
Praestet nobis praesidium.

3. Ex patria Britannica
Ivo exortum lilium
In vita beatifica
Possidet coeli solium.

2. Concordia angelica
Et beatorum omnium
Laude gaudet gratifica
Propter Ivonis praemium.

4. Potestas apostolica,
Clementis sexti brachium,
Canonizat authentica
Ivonem ex vi clavium.

5. Honor et laus thearchica,
Trinitas, et imperium
Sit tibi, et justifica
Nos per Ivonis bravium.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisiens. 1273. A. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII. 24. B. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Massiliens. Eb. 303. C. — Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504. D. — 5, 2 Trinitati imperium A.

291. De sancto Ivone.

• Ad Laudes.

1. Hymnis laudes concrepemus Mente salutifera Et Ivonem collaudemus Situm super sidera.	3. Lectus tuus erat terra Et lapis sub capite Et sic carnem vicit guerra Corde stante sospite.
2. Se super se elevavit Adjutrice gratia Ivo, quem Christus ligavit Caritatis fascia.	4. Ivo, fortis sicut leo, Regalibus servulis Solus aufert cum tropheo Palefredum praesulis.
5. Pater, proles et spiritus
Nos per ejus merita
Ad coeli ducant aditus
Parcendo demerita.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisiens. 1273. A. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII° 24. B. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Massiliens. Eb. 303. C. — Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504. D.

292. De sancto Ivone.

In 2. Vesperis.

1. Absit torpor, adsit vigor, Ut Ivo sonet coelitus, Laetis votis et devotis Veni, creator spiritus.	3. Jesu bone, in Ivone Qui sedisti justitia, Nostras mentes poenitentes Imple superna gratia.
2. Clara norma, clara forma Tibique vita tradita, Ivo celse ac praeclse, Mentes tuorum visita.	4. O superne et aeterne, Ivonis complens opera, Illustrare, inflammare, Quae tu creasti pectora.
5. Duc ad altum coeli saltum
Nos Ivonis instantia,
Deus, para nunc praeclara
Beata nobis gaudia.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisiens. 1273. A. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII° 24. B.

293. De sancto Ivone.

Ad Vesp. et Noct.

1. Exsultet gens catholica, Laetetur plebs Britannica Deo exprimens cantica, Ivoni qui dat coelica.	2. Nemo posset concipere Nec vox posset exprimere, Quantis sit dignus laudibus, Quantis rogandus precibus.

3. Ab aetatis primordio Dei se dans obsequio, Mundi spernens divitias, Honores et delicias, 4. Sed coelestia sitiens, Vera gaudia ambiens, Sancta frequentans opera Translatus est ad supera.	5. Rogemus piis mentibus, Devotis precaminibus, Ut ejus sacris precibus Jungamur coeli civibus. 6. Quod nobis Christus annuat, Nos a peccatis abluat, Precum ejus instantia Dei fruamur gloria.

Brev. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 1024. A. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1032. B. — Antiph. ms. S. Martini de Estoviano saec. 14. Cod. Parisiens. 786. C. — Brev. ms. Aniciense anni 1440. Cod. Capit. Aniciens. s. n. D. — Brev. Aurelianense imp. absque. E.

294. De sancto Ivone.

Ad Laudes.

1. Jesu, redemptor saeculi, Peccatis parce populi, Ivonis sacris precibus Nostris faveto vocibus. 2. Monstrant ejus austeritas Et illibata puritas, Quid sperabat de praemio Non gaudens transitorio. 3. Nullus posset per singula Ejus crebra miracula Narrare, quae per saecula Lucent et clarent sedula.	4. Mortuos vitae reparat, Aegros a morbis liberat, Coelum precibus reserat Ac daemonibus imperat. 5. Hujus testes sunt Gallici, Quod ad haec nequit objici, Quae vera dicunt omnia Ejus adjuti gratia. 6. Ergo nos, pater inclite, Vultu respice cernuo, Nos majestati deicae Cives dones perpetuo.

Brev. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 1024. A. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1032. B. — Antiph. ms. S. Martini de Estoviano saec. 14. Cod. Parisiens. 786. C. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Capit. Aniciens. s. n. D. — Brev. Aurelianense imp. absque. E. — 5, 1 Cujus testes D; sunt Anglici B; sunt populi D. — Zwischen 5, 1 und 5, 2: Aquitani et Gallici B; Aquitani et Anglici CE, wodurch die Strophe fünfzeilig wird. — 5, 2 Qui ad hoc nescit objici C, quod ad hoc nescit objici E, quod de hoc nequit objici D. — 5, 3 Quidquid sed quae vera dici B; Vera dicunt omnia C; Qui vera ducunt omnia D; Qui vera dicunt omnia E. — Mel. = Exsultet gens catholica C.

295. De sancto Ivone.

Ad Vesperas.

1. Gaude, mater ecclesia, Et exsulta, Britannia, Nam per orbem celebria Sunt Ivonis praeconia.	2. Hic veri solis radius, Praedicator egregius, In convescendo sobrius Egenis erat socius.

3. Ipsi una refectio De praegrossis cibariis, Nec huic plus erat socio Quam illis erat sociis. 4. Fidelis in obsequiis Et justus in iudicio, Discretus in consiliis, Pressis erat praesidio. 5. Intentus pio studio In sedandis discordiis Nullaque sibi ultio De susceptis injuriis.	6. Una vultus hilaritas, Una mentis constantia, Quam non fregit adversitas Nec resolvit laetitia. 7. Assiduo circuito Ibat praedicans populis, Fusco contentus habitu Sed corruscans miraculis. 8. Sit laus trino et simplici Deo, qui per suffragia Ivonis tam munifici Det nobis coeli gaudia.

Brev. ms. Bituricense saec. 14. Cod. Parisiens. 745. A. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 746. a. B. — Brev. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 1052 C. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 1294. D. — Brev. Leonense imp. Parisiis 1516. E

296. De sancto Ivone.

Ad Laudes.

1. Ivo, quis tibi debitas Sufficit laudes solvere, Qui ad vitam resuscitas Vitae privatos munere. 2. Ivo, tu flammis imperas, Obsessos a daemoniis Mirabiliter liberas Tuis sanctis suffragiis. 3. Ivo, caecos illuminas, Claudis gressum restituis, Rixas et bella terminas, Pacem firmas et statuis.	4. Ivo, tu curas corpora A quibusvis languoribus, Tranquilla reddis aequora Sedatis tempestatibus. 5. Ivo, solvis a vinculis Te poscentes humiliter Et adstas in periculis Tuos minans salubriter. 6. Ivo, ad tuos famulos, Quos mundi premunt aspera, Pios convertens oculos Nos a tot malis libera.
7. Laus, honor et imperium
Sit trinitati deicae,
Quae coeli magisterium
Ivoni dat mirifice.

Brev. ms. Bituricense saec. 14. Cod. Parisiens. 475. A. — Brev. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 1052. B. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 1294. C. — Brev. Leonense imp. Parisiis 1516. D. — 1, 3 fehlt A. — 1, 4 Vitae fehlt A. — 5, 3 estas impartiris A. — 6, 3 converte A. — 7, 3 coeli fehlt A.

297. De sancto Ivone.

Ad Vesperas.

1. Ivo, coelorum corruscans ab alto
Orbis tenebras taetras illustrando,
Proclamat laudes personare Christo
Hymno coelesti.

2. Unum hunc, mater Hadou, peperisti,
In plebem magnum venturum fovisti,
Futurum sanctum tibi revelatum
Tu prophetasti.
3. Ortus huic mundo Haelorio patre,
Coelicularum terrigenarumque,
Britigenarum Treorumque plebem
Cohilarasti.
4. Honesti normam regulamque justi
Literis praestans cunctis illuxisti,
Dum Parisiis Aurelianisque
Constituisti.
5. Aeternae legis et juris humani
Zelator rectus cunctis jus dixisti,
Judex pravorum piorumque causas
Examinasti.
6. Lux vitae, morum limes et medicus,
Plebium Christi ministerque dignus,
Rector et custos et sacerdos sanctus
Esse sanxisti.
7. Omnia demum miranda fecisti
Cunctis in rebus summis, imis, quid ni,
Vitam et mortem tibi subdis omnem
Virtute Christi.
8. Rimans aeterna terrena liquisti,
Transiens Jordanem viaticum sumpisti,
Te flentes docens, nihil extimescens
Sidera adisti.
9. Unde ima sumis summo genitori
Juncta depromant gratias in omni
Unigenito flaminique sacro
Tempore saeculi.

Legenda ms. Trecorensis saec. 15. Cod. Parisiens. 1148. — 8, 2 scheint verdorben, ohne daß sich die richtige Lesart nahelegte.

298. De sancto Ivone.

Ad Laudes.

1. Ivo Haelori rutilus Velut radius illustrat Mundum, cum ejus affectus Et effectus pius gustat.	3. Triumphator in agone Sui corporis et animae, Potens ope et sermone Confert aegris in utrisque.
2. Donis plenus coelestibus Amplificatus corruscat, Quae largiens sterilibus Magnis fructibus venustat.	4. Perlustrans coeli lumina Celsa contemplatione, Terrae dat verbi semina Mira conversatione.

5. Splendens miris prodigiis
Dat mundo toti gaudia,
Ipsum suis vestigiis
Pertrahens ad coelestia.

6. Trino Deo et simplici,
Laus, honor, virtus, gloria,
Qui prece patris supplici
Nobis det coeli gaudia.

Legenda ms. Trecorensis saec. 15. Cod. Parisiens. 1148.

299. De sancta Katharina.

Ad Nocturnum.

1. Congaudentes cum angelis
Et cum choris virgineis
Festum colamus virginis
Katharinae cum canticis.

4. De cujus sacro vulnere
Lac manavit pro sanguine
Hoc non venit ex ubere
Sed ex divino munere.

2. Quam Dominus in carcere
Per columbam mirifice
Sua pavit dulcedine
De dono suae gratiae.

5. Cujus lactis rigamine
Nos foveat rex gloriae,
Ut in exitu animae
Donis fruamur gloriae.

3. Hanc spiritus sic docuit
Sapienter ut decuit,
Quod in doctis praevaluit
Nec superari potuit.

6. Praesta, pater ingenite,
Et tu, fili altissime,
Cum spiritu paraclito
Qui regnas in perpetuo.

Brev. ms. saec. 14. Cod. bibl. Rossianae s. n. A. — Brev. ms. Benedictin. saec. 15. Cod. Parisiens. 1043. B. — Brev. ms. Valentinense anni 1420. Cod. Parisiens. (Arsen.) 105. C. — Brev. ms. S. Victoris Massiliens. anni 1497 (Privatbesitz). D. — Brev. ms. Tolosanum saec. 15. Cod. Tolosan. 74. F. — Brev. Pampelonense imp. Lugduni 1562. E. — Brev. Vasatense imp. Vasati 1530. F. — Brev. Tolosanum imp. Parisiis 1553. G. — 2 1 Et quam Deus in carcere B. — 3, 4 Si superari A; superare C. — 4, 3 fehlt A. — 5, 1 actis unguimine B. — 6, 1 pater altissime B. — 6, 2 fili piissime. B.

300. De s. Laurentio Dublinensi.

In Vesperis.

1. Ab occidentis partibus
Sol splendescens virtutibus
Lucem transfundit Galliae
Antistes Dubilinae.

3. Hunc laureatum coelitus
Mira declarant opera,
Quae per ipsum divinitus
Patrata sunt et munera.

2. Hinc laetetur Hibernia,
Sed Augensis ecclesia
Majori jam tripudio
Laudes solvat Laurentio.

4. Morbos sanat, daemonia
Fugat, defunctos suscitatur
Ac pro fide subsidia
Dari cunctis efflagitat.

5. Sit pro dono multiplici
Deo trino et simplici
Ad laudem sui praesulis
Honor in cunctis saeculis.

Brev. ms. Dublinense saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinens. B 3. 13. — 3, 1 Hinc laureatum Hs. — 4, 4 afflagitat Hs. — Die Hymnen sind ursprünglich für Eu in der Normandie gedichtet, gingen aber später unverändert in das Brevier von Dublin über.

301. De s. Laurentio Dublinensi.

Ad Laudes.

1. Jesu, palma certantium, Justorum certum praemium, In laudem tui praesulis Fac nos canoros modulis.	4. Mundum, carnem, daemonia Caute sibi suppeditans, Vana sprevit et noxia Aeterna semper meditans.
2. Clarus regali sanguine Claro datus est nomine, Ut a lauro Laurentius Nomen trahat jucundius.	5. Sanctitate, miraculis, Doctrina vivens claudit, Sic terrae suae populis Modis diversis profuit.
3. Transcendens annos pueri Vir factus a virtutibus, Abbas, post praesul fieri Dignis meretur moribus.	6. Archipraesul egregie, Palnam adeptus gloriae Nobis per tua merita, Culparum laxa debita.
7. Pro beato Laurentio
Sit Deo jubilatio,
Qui nos ipsius precibus
Supernis jungat civibus.

Brev. ms. Dublinense saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinens. B
3. 13. — 1, 4 canoros indulis Hs. — 2, 2 Clare datur Hs. — 5, 1 Quantitate miraculis Hs.

302. De sancto Lazaro.

Ad Vesperas.

1. Amicum Dei Lazarum, Regia stirpe genitum, Vocemus in auxilium Pro nobis apud Dominum.	6. Mariaque cum crinibus Exhibuit obsequium, Ut imperaret mitius Remissionem scelerum.
2. Quem cum vidisset Lazarus Suscitaturum puerum, Adhaesit vero lumini Invitans ad convivium.	7. Infirmitate Lazari Certificarunt Dominum, Statim ipse discipulis Manifestavit obitum.
3. Quod gerebat interius Reserans ejus animum Pedes ejus humiliter Appropinquans ad osculum.	8. Gaudeo, inquit, propter vos, Ut non sit in vos scrupulum, Sed accedamus breviter Et suscitamus Lazarum.
4. Tunc pie gestans Dominus, Advertens ejus meritum, Dilectum suum Lazarum Assumpsit in discipulum.	9. Cum venit ergo Dominus Ad monumentum foetidum, Suscitavit discipulum Quatriduanum mortuum.
5. Nuntiavit sororibus Venturum Dei filium, Ut laeta Martha hospiti Praepararet hospitium.	10. Et multi, qui tunc venerant, Glorificarunt Dominum, Ut, quod jam ore dixerat, Non appareret irritum.

11. Sit trinitati gloria,
Laus, decus et imperium,
Qui suscitavit Lazarum
Ad monumentum foetidum.

Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduens. 135. A. — Antiph. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduens. 150 B. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII° 18. C. — Die Handsch. 26 von Beaune, ein Brevier von Autun aus dem 13. Jahrh., hat zum Feste des Heiligen noch die Hymnen de communi.

303. De sancto Lazaro.

Ad Nocturnum.

1. Resuscitatus Lazarus Exstitit Dei famulus Prae ceteris humillimus Et caritate fervidus.	6. Inter quos fuit Lazarus Cum duabus sororibus, Maximinus cum pluribus Verum Deum colentibus.
2. Sed timore perterritus Necis gustatae primitus Cibis immittit cineres, Ut esset Deo placidus.	7. Qui impositi pelago Et ducti ad miseriam Recte ducente Domino Advenerunt Marsiliam.
3. Et, quae in facultatibus Habebat cum sororibus, Juxta doctrinam Domini Communicarunt omnibus.	8. Ubi fidei sarculo Et per Dei clementiam Exstirparunt radicitus Idolorum nequitiam.
4. Sic permanentes pauperes In bonis temporalibus, Ut inde forent divites Donis Christi regalibus.	9. Et nedum in Marsiliam Sed per totam Provinciam Plantaverunt ecclesiam Ad salutem et gloriam.
5. Judaeorum nequitia Designata praesentibus Fugavit Christi famulos A se et suis finibus.	10. Sit laus patri cum filio, Sancto simul paraclito, Qui nobis praestet gratiam Et delictorum veniam.

Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Carpenteractens. 78. A. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduens. 135. B. — Antiph. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduens. 150. C. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII° 18. D.

304. De sancto Lazaro.

Ad Laudes.

1. Egente Dei populo Pastore in Marsiliam Misit Christus paraclitum In columbina specie.	2. Qui descendit in Lazarum Demonstrando justitiam, Ut baptizato Domino Praessinans amicitiam.

3. Dum cognovisset populus Mentem Dei et gratiam, Voto sua tunc dirigunt Ad Lazari clementiam. 4. Tunc pastor fidelissimus Gregem pascens ad gloriam Defertur apud Caesarem, Quod convertisset Galliam. 5. Caesar ergo nequissimus Cumulando malitiam Trahi fecit pontificem Et caedi per nequitiam. 6. Ut rubricati lapides Tincti per effundentiam Consumpsissent immaniter Totam carnis substantiam.	7. Demum obscuro carcere Per tres dies recluditur, Post haec lata sententia Caput sibi abscinditur. 8. Et sic amicus Domini Martyr ejus efficitur, Et corona tunc gloriae Capiti suo ponitur. 9. In civitate propria Sepulturae tunc traditur, Per Giraldum episcopum Ad Eduam perducitur. 10. Ubi post suum transitum Laus sua sic ostenditur, Quod hic devote postulans Nullus repulsam patitur. 11. Deo patri sit gloria, Quae per Lazarum colitur, Nobis dando suffragium, Per quem salus revertitur.

Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Carpentoractens. 78. A. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduens. 135. B. — Antiph. ms. Eduense saec. 15. Cod. Eduens. 150. C. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII° 18. D. — 4, 4 convertisset Marciliam A.

305. De sancto Lazaro.

Ad Vesperas.

1. Veni, creator siderum, Terge maculas scelerum Devoti tui populi Precibus sancti Lazari. 2. Qui te convivam saepius Habuit et alacrius Recepit aede propria Ministrante Martha pia. 3. Hunc suscitasti, Domine, Sacro spirante flamine, Prece cujus nos visita Visitatosque suscita.	4. Qui vitam, quam obtinuit, Secundo nunquam timuit Pro tuo sacro nomine Perdere fuso sanguine. 5. Ob hoc ipsum perpetuo Vis pleno frui gaudio, Quem ostendisti lacrimis Amicum fore numinis. 6. Laus patri sit et genito, Decus atque paraclito, Beatus vero Lazarus Oret pro nobis omnibus.

Brev. ms. Parisiense (?) saec. 15. Cod. Parisiens. 751. A. — Brev. Illerdense imp. Illerdae 1479. B. — Brev. Forojuliense imp. Taurini 1495. C. — Brev. Aquense imp. Lugduni 1499. D. — Brev. Grassense imp. Lugduni 1528. E. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. F.

306. De sancto Lazaro.

Ad Laudes.

1. Martyr ad hunc, qui cordium Secreta noscit omnium, Pro nobis intercedere Velis, beate Lazare.	3. Soluta tibi praemia Nobis ut suffragantia Scutum, arcus et pharetra Sint, pastor noster, impetra.
2. Tui precatu meriti Regno jungamur perpeti, Et nostro Christus pectori Sit hoste pulso veteri.	4. Laus patri sit et genito, Decus atque paraclito, Beatus vero Lazarus Oret pro nobis omnibus.

Brev. ms. Parisiense (?) saec. 15. Cod. Parisiens. 751 A. — Brev. Forojuliense imp. Taurini 1495. B. — Brev. Aquense imp. Lugduni 1499. C. — Brev. Grassense imp. Lugduni 1528. D. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. E. — 1, 1 Martyr adhuc qui cordium ABCDE. — 2, 3 E nostro Christe C.

307. De sancto Lazaro.

Ad Vesperas.

1. Pange, lingua, pretiosum Lazari commercium, Ut qui lapsus tenebrosum In mortis supplicium Hinc per Dei gloriosum Sit extractus filium.	4. Corpus multo cum lamento Sepulturae traditur, Et ex hoc jam putrulento Foetor magnus nascitur, Proximusque monumento Aer jam inficitur.
2. Lazarus infirmabatur Iste in Bethania, Cum Martha famulabatur, Cum sorore Maria Valdeque lacrimabatur Pro ejus miseria.	5. Nam completo quarto die Dei adest filius, Qui condolens morti tantae Statuque ipsius Affectum, quem gerit corde, Nec retinet amplius.
3. Sed illarum nihil fletus Aegrotanti sufficit, Nam spiritus inquietus Corpus suum despicit Et ad Orcum sed non laetus Iter suum perficit.	6. Flens et fremens exclamavit: Veni foras, Lazare; Ille statim se levavit Coepitque mox pergere, Omnis plebs Deum laudavit, Hoc potentem facere.
7. Sit laus Deo, summo patri, Ejus atque filio, Qui Lazarum de baratri Extraxit exsilio Collocavitque theatri Coelestis in gaudio.	

Brev. Fontebraldense imp. Parisiis 1514.

308. De sancto Lazaro.

Ad Laudes.

1. Postquam fuit revocatus Lazarus a fovea, Dignitatem praesulatus Huic divina gratia Dedit, nec Deo ingratus Viva vixit hostia.	3. Corpus suum macerabat Paucis fruens dapibus, Multum tamen erogabat Domini pauperibus Eumque semper orabat Pro commissis ovibus.
2. Humilis, prudens, pudicus Manu gessit baculum Cunctisque factus amicus Recte rexit populum, Clericus hunc et laicus Dei sensit famulum.	4. In hac tanta bonitate Perseverans ut pius, A mundi calamitate Translatus est altius, Regnans in aeternitate Cum Domino ipsius.
5. Patri sit omnipotenti Laus ejusque genito, Ex utroque procedenti Sit honor paraclito, Coelique semper regenti Consortio inclito.	

Brev. Fontebraldense imp. Parisiis. 1514. — 3, 6 commissis omnibus. —
5, 5 semper regnanti.

309. De sancto Lazaro.

1. Ecce factum mirabile Et in clero laudabile, Quod contigit in Edua, Civitate ingenua.	6. Doctus Ursus ita fecit, Nam quem lepra sic infecit, Christi virtus mox refecit Propter Lazari merita
2. Quidam archidiaconus, Ecclesiae doctor bonus, Ortus praeclaro semine, Ursus dictus est nomine.	7. O quam felix es, Edua, Laude digna perpetua In saeculorum saecula Per Lazari miracula.
3. Lepra pertusus nimia Non invenit remedia, Toto deformis corpore Longo sic vixit tempore.	8. Ursus sumpta licentia Sanus redit ad propria, Redeunti plebs obvia Occurrit cum laetitia.
4. De salute sollicitus, Sed jam desperans penitus, In visione monitus Fertur esse divinitus,	9. Viso tanto miraculo Tam a clero quam populo, Lazarus a Remensibus Dignis effertur laudibus.
5. Ad Eduam ut veniat, Ut, quod quaerit, inveniatur, Ubi Lazarus conferat Salutem, quam desiderat.	10. Nos ergo laudes Lazari Voce pangamus hilari, Lazarumque cum gaudio Nostra collaudat concio.

11. Insistentes tuae laudi,
O Lazare, nos exaudi,
Ut laudantes nomen tuum
Laetemur in perpetuum.

12. Trinae sit laus unitati,
Sit laus simplae trinitati,
Laus personis in usia,
Laude resultent omnia.

Brev. ms. Cluniacense saec. 15. Cod. S. Genovefae Paris. BBl. VIII° 15. —
Str. 1—7 + Doxol. ad Vesp. et Noct.; Str. 8—11 + Doxol. ad Laudes.
Das Ganze ist indes nur ein Hymnus. — 1, 3 contingit Hs.

310. In Revelatione s. Lazari.

Ad Vesperas.

1. Exsultet cum tripudio
Civitas Eduensium
In Lazari solemnio,
Qui comes est coelestium.

2. Hunc gens afferens posuit
Sub arbore diu sicca,
Statim virescens floruit
In ipsius praesentia.

3. Hic Lazarus, martyr Dei,
Praecelluit miraculis,
Ursus preces fundens ei
A lepra spoliatur bis.

4. Dum festo Lazari pio
Evangelium canitur,
Auditus, lingua, ratio
Jorando restituitur.

5. Hac hora dum capsula ruit
Rachonis super plurimos,
Nullus laesus inde fuit,
Cum haberet tres cubitos.

6. Castrum Caminum, gaudeas,
Cum mutum a cunabulis
Recte loquentem habeas
Nostri Lazari meritis.

7. Sit trinitati gloria,
Patri, nato cum flamine,
Qui Lazari prece pia
Nos purget omni crimine.

Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Carpentoractens. 78. A. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduens. 135. B. — Antiph. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduens. 150. C. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII° 18. D.

311. In Revelatione s. Lazari.

Ad Nocturnum.

1. Omnes Eduae clerici
Hymnum Lazaro canite,
Miracula, quae fecit hic,
Concinendo exprimate.

2. Infans lumine privatus
Videt, ludit atque ridet
Cum pomis et cum nucibus,
Quae pavimentum possidet.

3. Dextrum latus cum brachio
Paralysis percusserat
Sauxae, cujus oratio
Utroque morbo liberat.

4. Onerati plaustrum rota
Adellerino non obfuit,
Nulla laesionis nota
Membris ejus apparuit.

5. Zona damnum sustinuit,
Hoc est dictum mirabile,
Quia tripartita fuit
Dicto Lazari nomine.

6. Laus, honor, virtus, gloria
Sit patri, nato, flamine,
Qui nos facit solemnia
Colere sancti Lazari.

Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Carpentoractens. 78. A. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduens. 135. B. — Antiph. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduens. 150. C. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBL VIII° 18. D. — 5, 3 tripartita B. — 6, 2 patri natoque A.

312. In Revelatione s. Lazari.

Ad Laudea.

1. Gaude gaudenter, Edua, Quatriduanum possidens, Pro quo plura miracula Nobis fecit omnipotens.	4. Exclamat infans mortuus Scamno se volens inniti, Insano pessimo sensus Redit Hugoni militi.
2. Surgere fecit contractum Anedilias projectus Dentibus, nervis trepidum Offert statuale rectus.	5. Alter Hugo monocus Post caecus non immerito, Est statim illuminatus Se precibus exposito.
3. Linguae, pedum ac manuum Percussorum paralyti Revertitur officium Deprecanti Beatrici.	6. Lingua, mens, cor et spiritus Noster, Lazarum poscite, Ut erga nos sit hic pius, Qui manet in trinitate.

Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Carpentoractens. 78. A. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduens. 135. B. — Antiph. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduens. 150. C. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBL VIII° 18. D. — 2, 2 Anedilias A. — 2, 4 Affert A; aufert D. — 6, 2 Nostrum Lazarum A.

313. De sancto Leonharde.

Ad Laudes.

1. Deo demus grates, hymnos, laudes,
Leonharde, gaudeas et laudes,
Rex quem laudat tua gaudens laude,
Te laus laudum laudat, ergo gaude.
2. Os, cor, vita nostra laudet Deum,
Vir laudande, fac hoc laudans eum,
Ut laudemus, quem laudamus, digne,
Vitiorum solve nos ab igne.
3. Sit laus Deo, summo genitori,
Sit laus Christo, nostro salvatori,
Sit laus sancto tristes consolanti,
Uno Deo trino permanenti.

Brev. ms. Nobiliacense saec. 13. Cod. Burdigalens. 85. — 1, 1 damus Hs. — 1, 3 gaude H. — 3, 1 summo fehlt Hs.

314. De sancto Liborio.

1. Lux est sollemnis hodie, Mundi laetetur machina, Liborii memoriae Coeli congaudent agmina.	5. Revera non huic demitur Virtus impetratoria, Cui tot signorum traditur Notissima memoria.
2. Illustri de prosapia Gallorum qui progenitus, Excrevit elegantia Virtutum stirpem penitus.	6. Inter quae fugans daemones Obsessis a corporibus, Quam plures curat homines A variis languoribus.
3. Benigne, sancte, sobrie Sese regens in omnibus, Praefectus est ecclesiae Praesul regendis ovibus.	7. Virtus viri tam celebris Et jugis interventio Salvet nos ab illecebris Et coeli jungat gaudio.
4. O dignitas eximia, Quam meruit divinitus, Praesidia sublimia Sunt, quae praestat humanitus.	8. Sit tibi virtus, gloria, Laus, personarum trinitas, In quibus nil per omnia Quam numinis est unitas.

Brev. Paderbornense imp. Lipsiae 1513.

315. De sancta Lucia.

1. Conditor alme virginum Et detestator criminum, Castae mentis consilium, Audi voces fidelium.	4. Poenas cucurrit fortiter Et sustulit viriliter, Verens mundi voraginem Pro Christo fudit sanguinem.
2. Hujus sacratae virginis, Quae labem nescit criminis, Plebs celebret martyria Et sempiterna praemia.	5. Sicque forti potentia Christi favente gratia Terrena spernens praedia Coelorum intrat gaudia.
3. Virgo flammis exurit, Ferro guttur transfigitur, Totum corpus dat pretium, Ut pertingat ad bravium.	6. Laus, honor, virtus, gloria Deo patri et filio, Sancto simul paraclito In sempiterna saecula.

Brev. Noviomense imp. Parisiis 1515.

316. De sancto Ludgero.

1. Confessor dignissime, Nos lapsos clemens respice, Laetentur inculpabiles, Per te sanentur fragiles.	2. Beata generatio, Fecunda tali filio, Sit felix illa civitas, Quam rexit hujus pietas.
3. Laus, honor, virtus, gloria Deo patri et filio Una cum sancto spiritu In sempiterna saecula.	

Brev. Monasteriense imp. s. l. 1497.

317. De sancto Ludovico.

Ad Vesperas.

1. Gande, mater ecclesia, Novae laudis praeconio, Quam Ludovici gloria Solemni replet gaudio. 2. De regno terrae vehitur Ad regni coeli solium, Cujus vita dignoscitur Forma virtutum omnium. 3. Fide purus, spe patiens Et caritate fervidus, Omnipotenti largiens, Pius, pudicus, providus.	4. Fraus, furor, violentia Relegantur a subditis, Signa corruscant varia Virtutum ejus meritis. 5. Pro corona justitiae Jam coronatus gloria, Nostrae memor miseriae Coeli procuret praemia. 6. Trino Deo et simplici Laus, honor, virtus, gloria, Qui nos regis mirifici Coronet per suffragia.

Brev. ms. Bituricense saec. 14. Cod. Parisiens. 745. A. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 746. B. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 746 a. C. — Brev. ms. Lexoviense saec. 15. (Privatbesitz.) D.

318. De sancto Ludovico.

Ad Matutinum.

1. Nova regis praeconia Solemni digna cantico Devota promat Francia Cantu plaudens angelico. 2. Regis hujus religio Et adspectus gratissimus Monstrabat, quid de praemio Ejus gustaret animus. 3. Monstrant quoque miracula, Quantus sit in coelestibus, Morbos, pestes, pericula Suis fugando precibus.	4. O quam dulce spectaculum In Ludovico cerneret, Qui virtutis signaculum, Ejus vultum inspiceret. 5. Nam vultus ejus claritas Nunquam in terra corrui, Nec affectus benignitas Deo praesente caruit. 6. Trino Deo et simplici Laus, honor, virtus, gloria, Qui nos regis mirifici Coronet per suffragia.

Brev. ms. Bituricense saec. 14. Cod. Parisiens. 745. A. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 746. B. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 476 a. C. — Brev. ms. Lexoviense saec. 15. D.

319. De sancto Ludovico.

Ad Laudes.

1. Hymnum novae laetitiae Regi canamus omnium, Qui sancto regi Franciae Novi dat regni solium.	2. Ludovicus ex nomine Lucis dator exprimitur, Et custos in certamine Praesentis vitae ponitur.

3. Crucis hostes concutiens,
Concussus aegritudine,
Vitam invenit moriens
Tali felix certamine.

4. Nam sic in vita vigit,
Ut patiando vinceret,
Et hoc in morte meruit,
Ut moriendo viveret.

5. Vivit ergo feliciter
Rex Francorum in gloria,
Quem Christus singulariter
Sua replevit gratia.

6. Trino Deo et simplici
Laus, honor, virtus, gloria,
Qui nos regis mirifici
Coronet per suffragia.

Brev. ms. Bituricense saec. 14. Cod. Parisiens. 745. A. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 746. B. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 746 a. C. — Brev. ms. Lexoviense saec. 15. D. — 4, 1 Nam sicut A.

320. De sancto Ludovico.

Ad Vesperas.

1. Pulset coelum laus amoena,
Laus cunctorum fidelium,
Moduletur vox serena
Ludovici praeconium.

2. Ludovicus infantulus
Devotae mentis studio
Coepit vacare sedulus
Virtutum exercitio.

3. Fide constans, spe subvectus,
Caritatis operibus
Digne vacans est electus
Ex profectorum milibus.

4. Omnem reatum animae,
Quem contraxit humanitus,
Piae laverunt lacrimae
Simul et maris transitus.

5. Omnis spiritus invocet
Supernum regem inclitum,
Qui nos in regno collocet
Per Ludovici meritum.

Brev. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisiens. 13239. A. — Brev. ms. S. Dionysii saec. 14/15. Cod. Oxoniens. Miscell. Liturg. 192. B. — Brev. S. Dionysii imp. Parisiis 1550. C.

321. De sancto Ludovico.

Ad Nocturnum.

1. Nocturni cursus tempore
Devota mens evigilet,
Casto producta corpore
Vox indefessa jubilet.

2. Genti Francorum oritur
Laudis novellae gaudium,
Ludovicus assequitur
In coelo thronum regium.

3. Post laborem exsilii,
Post virtutum congeriem
Viam currens compendii
Ad beatorum requiem.

4. Quod vidit aenigmatice
Carnis clausus ergastulo,
Sublato videt obice
Lucis aeternae speculo.

5. Omnis spiritus invocet.

Brev. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisiens. 13239. A. — Brev. ms. S. Dionysii saec. 14/15. Cod. Oxoniens. Miscell. Liturg. 192. B. — Brev. S. Dionysii imp. Parisiis 1550. C.

322. De sancto Ludovico.

In Laudibus.

1. Laus matutina suscitet Somnolentos ad cantica, Psallentium vox recitet Gesta regis magnifica. 2. Principibus prae ceteris Magnificat humilitas, In adversis et prosperis Mira mentis aequalitas.	3. Mentis monstrat modestiam Vultus ejus angelicus, Moderatam molestiam Status regni pacificus. 4. Sectatorem modestiae Collaudent viri simplices, Zelatorem justitiae Commendent viri judices. 5. Omnis spiritus invocet.

Brev. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisiens. 13239. A. —
Brev. ms. S. Dionysii saec. 14/15. Cod. Oxoniens. Miscell. Liturg. 192. B. —
Brev. S. Dionysii imp. Parisiis 1550. C.

323. De sancto Ludovico.

Ad Vesperas.

1. Gaudet chorus fidelium Pro Ludovici gloria, Coelestium, terrestrium, Tota simul ecclesia. 2. Hic puer simplex, docilis, Adolescens amabilis, Juvenis fide ferbuit, Pro qua se senex posuit.	3. Regnum sprexit et omnia Christi sequens vestigia, Non pepercit divitiis, Non uxori, non filiis. 4. De navi, quam ascenderat, Ut transfretaret maria, Tres natos, quos assumpserat, Hortatur ad similia. 5. Gloria tibi, Domine, Qui simul in hoc homine Exemplum das mortalibus Et gaudium coelestibus.

Brev. ms. Mariae de Valentia, Comitissae de Pembroke, saec. 14. Cod. Cantabrigens. Dd V 5. A. — Brev. ms. Card. Borbonii saec. 16. Cod. Parisiens. 1288. B. — Brev. ms. Ebroicense saec. 15. Cod. Ebroicens. 12. C. — Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Turonens. 143. D. — Brev. ms. Gallicum saec. 15. Cod. Londinens. Harl. 2864. E. — 1, 1 Gaude chorus BD.

324. De sancto Ludovico.

Ad Nocturnum.

1. In coelesti collegio Ludovicus suscipitur, Pro cujus natalitio Festivitas haec agitur. 2. Majestate rex inclitus, Honestate compositus, Hunc abscondit humilitas, Quem revelavit caritas.	3. Cum Christo ab infantia Excrevit miseratio, Pro qua potitur gloria In sanctorum collegio. 4. Hic recreator pauperum Collatione munerum Et informator procerum Perfectione operum.

5. Sit laus patri ingenito
Natoque ejus unico,
Sancto simul paraclito,
Qui haec dedit Ludovico.

Brev. ms. Comitissae de Pembroke saec. 14. Cod. Cantabrigens. Dd V. 5.
— Brev. ms. Cardin. Borbonii saec. 16. Cod. Parisiens. 1288. B. — Brev.
ms. Ebroicense saec. 15. Cod. Ebroicens. 12. C. — Brev. ms. Franciscan. saec.
15. Cod. Turonens. 143. D. -- Brev. ms. Gallicum saec. 15. Cod. Londinens.
Harl. 2864. E.

325. De sancto Ludovico.

Ad Laudes.

1. Beata nobis gaudia Nostri regis dant merita, Pro cujus tanta gloria Laudum solvamus debita.	4. Mutus, surdus recuperat Verbum simul et auditum, Et, qui visum amiserat, Lumen recipit perditum.
2. Ad sacrum ejus tumulum, Ubi fiunt miracula, A struma super oculum Liberatur juvencula.	5. Illic plenae sanitati Redduntur epilentici, Contracti et fistulati Multique paralitici.
3. Anus annis quadraginta Tremula toto corpore, Annorum jam sexaginta, Redit resumpto robore.	6. Patri, nato, paraclito Decus, honor et gloria, Qui Ludovici merito Tanta fecit magnalia.

Brev. ms. Comitissae de Pembroke saec. 14. Cod. Cantabrigens. Dd V
5. A. — Brev. ms. Card. Borbonii saec. 16. Cod. Parisiens. 1288. B. — Brev.
ms. Ebroicense saec. 15. Cod. Ebroicens. 12. C. — Brev. ms. Franciscan.
saec. 15. Cod. Turonens. 143. D. — Brev. ms. Gallicum saec. 15. Cod. Lon-
dinens. Harl. 2864. E. — 2, 3 A strima E. — 5, 2 Reddantur epilentia B.

326. In Translatione s. Ludovici.

Ad Vesperas.

1. Studeamus attollere Ludovicum ex viribus, Quem scimus Dei munere Dignum devotis laudibus.	3. Bis pro fide Christiana Transfretavit, quem graviter Captum duxit gens profana, Quod pertulit humiliter.
2. Ab aetatis primordiis Fecit hunc mater imbui Moribus et scientiis Et studere profectui.	4. Fidem in reverentia Semper habere studuit Nec in hanc indecentia Verba proferri voluit.
5. Quaesumus, auctor omnium, In tanti festi gaudio Sit nobis in subsidium Ludovici translatio.	

Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisien. 746 a. A. — Brev. ms.
Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 1024. B.

327. In Translatione s. Ludovici.

Ad Matutinum.

1. Jucundetur ecclesia Dulce producens canticum, De cujus horto lilia Fructum reddunt mirificum.	3. De quieto regimine Gloriabantur subditi, Nullo pressi gravamine Tutela regis incliti.
2. Fructu vitae jam vescitur Ludovicus in gloria, Cujus vitae dignoscitur Resplenduisse gratia.	4. Impendebat obsequium Infirmis et debilibus, Non negans beneficium Personis indigentibus.
5. Quaesumus, auctor omnium.	

Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisien. 746 a. A. — Brev. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 1024. B.

328. In Translatione s. Ludovici.

Ad Laudes.

1. Hymnum dicant cum gaudio Cuncti coetus ecclesiae, Sedet in coeli solio Ludovicus rex Franciae.	3. Sumpto crucis signaculo Captus ab infidelibus Cultu colebat sedulo Deum verbis et actibus.
2. In praeceptis Dominicis Apponens diligentiam Sedensque sede judicis Dissipabat malitiam.	4. Mors timetur ab omnibus Nave collisa subito, Sed liberantur precibus Pii regis et merito.
5. Quaesumus, auctor omnium.	

Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 746 a. A. — Brev. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 1024. B.

329. De sancto Ludovico.

Ad Primam.

1. Jam lucis orto sidere Ludovicum ex viribus Studeamus attollere Dignum devotis laudibus.	2. Ab aetatis primordiis Fecit hunc mater imbui Virtutibus, scientiis Et studere profectui.
3. Praesta, pater piissime, Ludovici suffragiis Splendorem lucis intimae Quo purgemur a vitiis.	

Brev. ms. Xanctonense (?) saec. 15. Cod. Parisiens. 13233.

330. De sancto Ludovico.

Ad Tertiam.

1. Nunc sancte nobis spiritus Laudis praebe materiam, Nam Ludovicus inclitus Jam coeli tenet gloriam.	2. Dum hic adhuc adolescens Studeret conscientiae, Semper in virtute crescens Rex est effectus Franciae.

3. Praesta, pater piissime.

Brev. ms. Xanctoniense (?) saec. 15. Cod. Parisien. 13233.

331. De sancto Ludovico.

Ad Sextam.

1. Rector potens, verax Deus, Amore tui nominis Dimittit rex spontaneus Terram sui regiminis.	2. Bis pro fide Christiana Transfretavit, quem graviter Captum duxit gens profana, Quod portavit humiliter.

3. Praesta, pater piissime.

Brev. ms. Xanctonense (?) saec. 15. Cod. Parisien. 13233.

332. De sancto Ludovico.

Ad Nonam.

1. Rerum Deus, tenax vigor Ludovicum justitiae, Semper sociavit rigor Cum virtute clementiae.	2. Fidem in reverentia Semper habere studuit, Nec in hanc indecentia Verba proferre voluit.

3. Praesta, pater piissime.

Brev. ms. Xanctonense (?) saec. 15. Cod. Parisien. 13233.

333. De sancto Ludovico.

Ad Completorium.

1. Te lucis ante terminum, Christe, sacramentaliter Recepit rex et Dominum Confessus est humiliter.	2. Quod finito certamine Vivat nunc rex in saecula Cum beatorum agmine, Probant plura miracula.

3. Praesta, pater piissime.

Brev. ms. Xanctonense (?) saec. 15. Cod. Parisien. 13233.

334. De s. Ludovico Episcopo.

In 1. Vesperis.

1. Aurea sacro Rorida nimbo Lilia morum In Ludovico Praesule sancto Clare nitescent.	4. Stirpe serenus, Tempore parvus, Carne tenellus Aspera frangit, Mollia linquit, Coelica quaerit.
2. Nam Ludovici, Regis alumni, Praesulis almi, Floris odorem Vitae suavem Fundit in orbem.	5. Regna refutat, Gaudia mundi, Fune peroptat Paupere cingi, Cinctus amore Fune salubri.
3. Conterit hostes Mitior agno, Foeda perhorret Mundior auro, Spernit honores Dignior astro.	6. Gloria patri Cunctipotenti, Gloria proli Cuncta regenti, Gloria luci Pneumatis almi.

Brev. Romanum imp. Venetiis 1521.

335. De s. Ludovici Episcopo.

Ad Matutinum.

1. Plantula regum Credita terris, Virgula florum Actibus almis Coelicum fructum Multiplicavit.	4. Praedicat, orat, Crimina damnat, Dogmate rorat, Arguit artans, Obsecrat instans, Increpat obstans.
2. Pectore purus, Corpore castus, Mente corruscus, Per sacra totus Fit Ludovicus Gesta sacratus.	5. Fons probitatis, Cor bonitatis, Mel pietatis, Donat egenos, Visitat aegros Palpat et ipsos.
3. De cruce pensans, In cruce mirans, Cum cruce plorans Foedere fixo Concrucifixus Fit crucifixus.	6. Gloria patri Cunctipotenti, Gloria proli Cuncta regenti, Gloria luci Pneumatis almi.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Parisiens. 1314. A. — Brev. Romanum imp. Venetiis 1521. B.

336. De s. Ludovico Episcopo.

Ad Laudes.

1. Stella corruscat, Lumina monstrat Lux Ludovicus, Lumina praestat Signaque parat Coelica virtus.	4. Organa mutis, Tempora surdis Apta ministrat, Corpora clauda Fortia reddit, Monstra reformat.
2. Languida sanat Membraque curat Subdita guttae, Morbida servat, Mortua donat Corpora vitae.	5. Optime frater, Summe sacerdos, Inclite praesul, Munera nobis Posce salutis, Pastor amoene.
3. Femina morbo Capta caduco Credula sancto Supplicat instans, Sed pius illam Liberat orans..	6. Gloria patri Cunctipotenti, Gloria proli Cuncta regenti, Gloria luci Pneumatis almi.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Parisiens. 1314. A. — Brev. Romanum imp. Venetiis 1521. B.

337. De sancto Ludovico Ep.

Ad Primam.

1. Jam lucis orto sidere Novella stella rutilat, Dulcis camoena jubilat Ludovicum in aetere.	2. Deo trino sit gloria, Qui [fecit] suo munere Ludovicum clarescere Per opera magnalia.

Brev. ms. Xanctonense (?) saec. 15. Cod. Parisiens. 13233.

338. De sancto Ludovico Ep.

Ad Tertiam.

1. Nunc sancte nobis spiritus Amoris ignemingere, Per quem fecisti scandere Ludovicum divinitus.	2. Praesta, beata trinitas, Ut Ludovici precibus Cunctis insit fidelibus Pacis nexus et unitas.

Brev. ms. Xanctonense (?) saec. 15. Cod. Parisien. 13233.

339. De sancto Ludovico Ep.

Ad Sextam.

1. Rector potens, verax Deus, Tua lux istum praesulem A mundo facit exsulem, Ut ad te currat igneus.	2. Deo trino sit gloria, Qui fecit suo munere Ludovicum clarescere Per opera magnalia.

Brev. ms. Xanctonense (?) saec. 15. Cod. Parisien. 13233.

340. De sancto Ludovico Ep.

Ad Nonam.

1. Rerum Deus, jus, ratio, Tu doces mentem nobilem, Ut chorda cingat humilem Spreto regali solio.	2. Praesta, beata trinitas, Ut Ludovici precibus Cunctis insit fidelibus Pacis nexus et unitas.

Brev. ms. Xanctonense (?) saec. 15. Cod. Parisien. 13233.

341. De sancto Ludovico Ep.

Ad Completorium.

1. Jesu, fida custodia, Custodi nos salubriter Et fac nos sequi jugiter Ludovici vestigia.	2. Praesta, beata trinitas, Ut Ludovici precibus Cunctis insit fidelibus Pacis nexus et unitas.

Brev. ms. Xanctonense (?) saec. 15. Cod. Parisien. 13233.

342. De sancto Lupo.

Ad Vesperas.

1. Trecassinorum antistitem, Virtute Christi nobilem, Lupum, beatum praesulem, Canamus nunc suppliciter.	4. Languida de paralyti Quaedam jacens aegerrima Sancti precans oraculum Surgens stetit vestigio.
2. Clarus licet natalibus, Sed clarior virtutibus Prolatus est, insignia Processit per miracula.	5. Mutae puellae pristinum Reformat pius organum, Et clausa quae jam non erat, Vox est loquendi reddita.
3. Qui Attilano tempore Totam oppressam Galliam Dum bella cuncta perderent, Orando Trecas muniit.	6. Clarissimumque Claudium, Germani namque filium, Tristem propinquo funere Morti repente subtrahit.

7. Cuidam visendo debili Manus pedesque reddidit Et visitato publice Orando morbus effugit.	8. Iste sacer mysteriis Repletus astra possidens Pro plebe promptus suggerat Et liberet periculis.
9. Gloria sit Deo patri.
 Gloria unigenito
 Una cum sancto spiritu
 In sempiterna saecula.

Brev. ms. Trecense saec. 12. Cod. Trecens. 571. A. — Brev. ms. Trecense saec. 15. Cod. Trecens. 1847. B. — Brev. ms. S. Lupi Trecens. anni 1515. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII. 23. C. — Brev. ms. S. Lupi Trecens. anni 1511. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII. 23². D. — Ad Vesperas A; ad Laudes C. — 3, 1 Quartillano tempore A. — 3, 3 sq. citiert Beda in seinem Martyrologium und beweist dadurch das Alter des Hymnus: „Eodem die depositio S. Lupi episcopi de Trecas . . . qui tempore Attilae, qui Galliam vastabat, sicut in Hymno ejus canitur: Dum bella cuncta perderent, orando Trecas muniit.“

343. De sancto Lupo.

Ad Nocturnum.

1. Pange, lingua, gloriosi Lupi nunc solemnia, Patris nati generosi De linca regia, Cujus actus generosi Vigent ab infantia. 2. Prudens fuit et quietus, Omni placens homini Sanctitateque repletus, Nulli vacans crimini, Nunc cum sanctis regnat laetus In conspectu Domini. 3. Praesul fuit sublimatus In urbe Trecassina, Scripturas est amplexatus Cum divina pagina, Miranda res, uxoratus Virgo fit cum femina. 4. Innumeris aegris fecit Lupus adjutoria, Signo crucis hic ejecit A multis daemonia, Desolatis non defecit Conferre solatia.	5. Britannia damnabatur Per haeresin publicam, Fide Lupi revocatur Ad fidem catholicam, Tanta virtus Lupo datur, Vim vincit haereticam. 6. Memorium tumulavit Cum sacro collegio, Signo crucis penetravit Saxones in proelio, Hos fugavit, liberavit Trecas ab incendio. 7. Renuebat praesulatum Trecensis civitatis, Dicens, se non esse gratum, Vir mirae sanctitatis, Vellet, nollet, sumpsit statum Praesulum dignitatis. 8. Paralysis de dolore Lupus dat remedium, Pressos sanat a languore, Mutis dat eloquium, Caecis pietatis rore Reddit visus gaudium.

9. Sit laus summae trinitati,
Honor et imperium,
Qui det nobis ter beati
Lupi per suffragium,
Omnes simus coronati
Cum turba coelestium.

Brev. ms. S. Lupi Trecens. anni 1511. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII. 23^a. A. — Brev. ms. S. Lupi Trecens. anni 1515. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII. 23. B. — 7, 2 Trecensis dignitatis B.

344. De sancto Lupo.

Ad Laudes.

1. Pietatis, Lupe, pater Et decus ecclesiae, Coelestis turbae confrater, Fac precibus hodie, Nobis Jesu pia mater Praestet statum gratiae.	4. Satan, lupus venenosus, Aegros quos oppresserat Et quos idem furiosus Furia repleverat, Lupus praesul gloriosus Signo crucis liberat.
2. Lupus mundum deceptorem Audiens a singulis, Jesum mundi conditorem Praemisit prae oculis, Quem vocavit defensorem In mundi periculis.	5. Esto nobis, Lupe, custos In cunctis operibus, Fac nos reos esse justos Tuis sanctis precibus, Ne uramur inter ustos Flammis infernalibus.
3. Lupus mundus sprexit mundum Et ipsius opera, Mundo vixit non secundum Opera mortifera, Sed ut iret ad jucundum Chorum supra sidera.	6. Sit laus summae trinitati, Honor et imperium, Qui det nobis ter beati Lupi per suffragium, Omnes simus coronati Cum turba coelestium.

Brev. ms. S. Lupi Trecens. anni 1511. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII. 23^a. A. — Brev. ms. S. Lupi Trecens. anni 1515. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII. 23. B.

345. De sancto Lupo.

1. Clara sanctorum meritis trophaea
Dum piis votis veneratur orbis,
Condecens Christo famulatus apte
Redditur et laus.
2. Annuae lucis revolutus orbis
Ad Lupi vatis celebres honores
Nosmet invitat, monet et beata
Gesta sonare.

3. Qui jugum Christi tenero sub aevo
Ferre pertemptans meruit gradatim
Arduum felix apicem subire
Mente virili.
4. Jamque praelatus populi sacerdos
Coepit insigni radiare vita,
Mira virtutum vitiis subactis
Pandere facta.
5. Lucra de Christi gregibus requirens
Lucra despexit fugientis aevi,
Ut polis gazas sibi sic suisque
Conderet almas.
6. Qui sibi pauper, locuples egenis,
Hospes effectus miseris vagisque,
Larga jejunis jugiter minister
Fercula praebet.
7. Squamei pulso colubri veneno
Peste langentes varioque plures
Saucios morbo studuit saluti
Reddere priscae.
8. Quanta per Christum, venerande praesul,
Gesseris, nullus valet ore fari,
Nec eges nostro retinens superna
Regna favore.
9. Sancte tu nobis miseris sacerdos
Semper implores veniam, precamur,
Civibus coeli mereamur omnes
Ut sociari.
10. Trina te semper deitas et una
Angeli digno celebrent honore,
Cum quibus nostras humiles, rogamus,
Suscipe laudes.

Cod. Parisiensis 2832 saec. 9.

346. De sancto Lupo.

1. Aeterna Christi praemia Et praesulis per debita Lupi ferentes hymnica Laeti canamus cantica.	3. Signatus Lupi nomine, Pastoris auctus munere, Quaerens non ovem carpere Sed septa ductam reddere.
2. Secreta specus petiit, Pollens solum sic respuit, Celsis adhaerens parvulus, Christi fiens tyrunculus.	4. Devota pectoris fide Coeli potiris patria, Sanctorum consors meritis Aeternis fruens optimis.

5. O pastor, libens respice, Voces precantum suscipe. Laudes canentum placide Coelum ferendo dirige. 6. Oves, quas quondam paveras, Ac fraude hostis dempseras, Jam nos defer ad patriam Regni beati placidam.	7. Ad claustra coeli, inclite Confessorque magnifice, Pastor vigil ecclesiae Nos celsa duc sanctissime. 8. Quo grex perveniat tuus, Pastor ubi sistit bonus, Bonum ovile permanens Et unus rector praesidens.
9. Laudes canamus Domino,
Patri Deoque filio,
Sancto simul paraclito
In sempiterna saecula.

Brev. Lugdunense imp. absque (Lugduni 1498). — 6, 2 hostis detempseras.
— 8, 1 Quo grex pervente unicus. — 8, 3 Lies: Unum ovile?

347. De sancto Magno.

Ad Vesperas.

1. Aeterna Magni gloria Coelestis gaudet curia, Clarus vitae munditia Dat toti mundo gaudia. 2. Tractus Christi dulcedine Mundi vicit ludibria, Dum coepit caste vivere Carnis stravit contagia. 3. Orbatus sacra conjuge Virginalis munditiae Magnus ornatur lumine Haeres aeternae gloriae.	4. Sancta mater ecclesia, Christi fundata sanguine, Dat Magno testimonia De sanctitatis culmine. 5. Unda devoti sanguinis Aegrotis dat remedia, Excelsum Magnum praedicant Mare, mundus et sidera. 6. Laus patri sit ingenito, Nato et sacro flamini, Qui sancti Magni merito Nos coeli jungat agmini.

Brev. Aarhusiense imp. Aarhusiae 1519. — 5, 2 Aegris.

348. De sancto Magno.

Ad Nocturnum.

1. Meritis totum gloria martyris
Impleat orbem effuso cruore,
Cujus crudelis pectora bipennis
Perforat ictu.
2. Tempore nullo passio deletur
Martyris Magni, trepidis qui solet
Saluti fore, reis adjumento
Tempus in omne.

3. Carnis superbae lubrica compressit
Pondera Magnus puer atque senex,
Inclitus victor pervenit ad regna
Debita justis.
4. Thalamo decor celebri quaesitus
Animo castos, corpore quos servat,
Conjuges nunquam pariter traxerunt
Veneris ignes.
5. Qui coelum stellis pinxerat mirandis,
Floribus terrae globum decoratis,
Auctori pacis omnia gratias
Saecula psallant.

Brev. Aarhusiense imp. Aarhusiae 1519. — 2, 3 Salutis.

349. De sancto Magno.

Ad Laudes.

1. Martyris cervix languida pependit,
Colla videntur percussa bipenne,
Nece martyris sanguis in viscera
Gelidus pallet.
2. Gaudent coelestes cernere majores
Corpore nostro vires resistendo
Vitiis, nostra quibus fragilitas
Subdita jacet.
3. Scelerum facis vincere ministrum,
Christe, quos mundi agitant labores,
Scis, quam subito casu rapiuntur
Saecula nostra.
4. O Magne martyr, veneranda cujus
Haec dies totum colitur per orbem,
Quas tibi cantat chorus hic fidelis,
Accipe laudes.
5. Summa sit Christo salus et perennis
Gloria patri flaminique sacro,
Quorum adorat numen venerandum
Spiritus omnis.

Brev. Aarhusiense imp. Aarhusiae 1519.

350. De sancto Marcellino.

Ad Vesp. et Noct.

1. Clarens in coelis clauit Mundo signis, prodigiis, Coelum caecis aperuit Marcellinus vir humilis.	2. Sanctum gerens officium Gratumque pontificium Gessit et Vallanensium Gentem traxit ad Dominum.

3. Aures surdis aperuit Et auditum restituit Et sanctorum vestigiis Haesit vita et meritis. 4. Hostem malignum propulit, Hostem mentis et corporis, Qui nos ubique circuit Devorans, quos hic decipit. 5. Ingressus et dementatus, A daemone fatigatus, Sancti patris eripitur Meritis, sospes redditur.	6. Marcelline sanctissime, Caelebs gloriosissime, Fac nos hic sancte vivere Castamque vitam ducere. 7. In coelis in martyribus Sanctisque confessoribus Laudes immensas jubilas Et trinitati personas. 8. Laus, decus et imperium Patri, nato, paraclito, Det qui nobis solatium In coelesti palatio.

Brev. ms. Aniciense anni 1440. Cod. Capit. Aniciens. s. n. A. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. 1304. B. — 5, 1 Ingressu demeritans A; Ingressus deméntatus B. — 5, 2 fatigatus fehlt A. — 5, 4 Et sospes inde redditur A. — 7, 3 jubilat AB. — 7, 4 personat B.

351. De sancto Marcellino.

Ad Laudes.

1. Plaudat tota Vallania, Gratuletur urbs vetula Ob Marcellini merita Jubilantis in gloria. 2. Puellae manus haeserat Ansaе vasis, quam strinxerat, Nullus mederi poterat, Quam pater sacer solverat. 3. Non utens unus usibus Linguae, manibus, pedibus Collisus surdis auribus, Curatur sanctis precibus. 4. Ut columna marmorea Fide firmus aetherea Videt loca siderea Regnaque patris aurea.	5. Deprecemur hunc inclitum Numero Christi militum; Consortemque divinitum Sanctorum propter meritum. 6. O praesul sacer humilis, Multum Christo amabilis Et ab ipsis cunabulis Sibi dicatus saeculis. 7. Nobis regna coelestia Procura, summa gaudia, Per te donetur gloria In summa coeli patria. 8. Patri, nato, paraclito Laus, honor, virtus, gloria, Marcellinique merito Tollantur nostra crimina.

Brev. ms. Aniciense anni 1440. Cod. Capit. Aniciens. s. n. A. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisiens. 1304. B. — Cfr. Officium sanctorum peculiarium etc. imp. Anicii 1624. — 1, 1 Gaudet tota B. — 1, 2 Lactetur urbs Netulana B; Gratuletur urbs Metulana A. — 2, 1 manus reserat B. — 2, 2 Ossa vasis exstinserat A; Ossa vasis extrinsecat B. — 3, 2 Linguae manus et pedibus A. — 3, 3 Tollitus surdis B. — 3, 4 Curatus A. — 5, 1 Te precamur A. — 5, 3 que fehlt B. — 5, 4 pater meritum B. — 6, 4 Sibi dedicatus similis A; dicatus sedulis B. — 8, 2 gloria fehlt A. — 8, 3s q. Qui nos prece Marcellini Ducat ad coeli gaudia B.

352. De sancto Martiali.

Ad Vesperas.

1. Jucundis pangat mentibus Chorus ecclesiasticus Laudum Christo praeconia Hac die celeberrima, 2. Qua Martialis inclitus Deoque dilectissimus Sacris translatus arcibus, Omnis congaudet populus. 3. Suis praeclaris actibus Ac divinis affectibus Vana detestans idola Christum recepit Gallia.	4. Exsultet Aquitania Tanto patrono praedita, Plebs maxime Lemovica Laeta depromat cantica. 5. Huic devota supplicet Et incessanter invocet, Quo piis sese precibus Coeli jungat civibus. 6. O Martialis optime, Pastor et dux egregie, Pro nostris facinoribus Interveni propitius. 7. Acquire nobis veniam Apud Christi clementiam, Ut expiatis sordibus Deo fruamur plenius.

Brev. ms. Tutelense saec. 11/12. Cod. Parisiens. 1256. A. — Brev. ms. Soliniacense saec. 13. Cod. Londinens. Harl. 2928. B. — Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916. C. — Offic. ms. S. Martialis. Lemovicens. saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 666. D. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 746 a. E. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 751. F. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. 24². G. — Brev. ms. Nivernense saec. 15. Cod. Dolens. 41. H. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Laudunens. 256. I. — Brev. Cameracense imp. Parisiis. 1497. K. — Brev. Forojuliense imp. Taurini 1495. L. — Brev. Aquense imp. Lugduni 1499. M. — C hat nur Str. 6 und 7. — 7, 4 Deo fruamur precibus E. — Nach Str. 7: Praestet aeterna trinitas Cuncta gubernans deitas. C.

353. De sancto Martiali.

Ad Matutinum.

1. Martiali apostolo, Aquitano domino, Psallat mater ecclesia Colens ejus solemnia. 2. Hic adolescens nobilis Usus Christi colloquiis Adamavit coelestia, Parvipendens terrestria. 3. Linqvens Judaeae patriam Devenit Antiochiam, Apostolorum principi Corde vinctus unanimi.	4. Cum ipso Romam petiit, Hinc Aquitanos adiit, Datus pastor divinitus Lemovicinis civibus. 5. Hic frangens idolatriam, Consecravit ecclesiam, Quam pie semper diligit Et ad superna dirigit. 6. Sit in excelsis gloria Deo, qui fecit omnia, In terra pax hominibus Sursum corda levantibus.

Brev. ms. Tutelense saec. 11/12. Cod. Parisiens. 1265. A. — Brev. ms. Soliniacense saec. 13. Cod. Londinens. Harl. 2928. B. — Psalt. et hymn. ms. Coelestin. in Gentilino saec. 14/15. Cod. Avenionens. s. n. C. — Brev. ms. Nivernense saec. 15. Cod. Dolens. 41. D. — Brev. ms. Aquense saec. 15. Cod. Parisiens. 1061. E. — Brev. Aquense imp. Lugduni 1499. F. — 1, 1 sq. Martiali pontifici, Aquitanorum principi B; dies ist die ursprüngl. Lesart, welche beweist, daß das Lied vor 1031 gedichtet ist. — 4, 1 Cum apostolo Romam petit E. — Mel: Aurora lucis rutilat C.

354. De sancto Martiali.

Ad Laudes.

1. Festiva lux enituit, Dies praeclara splenduit, Qua Martialis anima Regna conscendit coelica.	4. Tam denique mirabilis Inter mortales claruit, Ut Galliarum populum Converteret ad Dominum.
2. Hanc devotis obsequiis, Honoribus hanc congruis Nostra caterva celebret Deoque gaudens jubilet.	5. Vitae defunctos revocans, Aegris salutem reparans Obsessis e corporibus Immundos pellens spiritus.
3. Hic vir tantis virtutibus Tam probis fulsit moribus, Ut terris adhuc positus Haereret Deo penitus.	6. Hujus nos, Christe, meritis Cunctis emunda vitiis Et decoros virtutibus Coeli conjunge civibus.
7. Laudemus rerum principem, Trinam Deum et simplicem, Cui decus et gloria Per infinita saecula.	

Brev. ms. Tutelense saec. 11/12. Cod. Parisiens. 1256. A. — Brev. ms. Soliniacense saec. 13. Cod. Londinens. Harl. 2928. B. — Psalt. et hymn. ms. Coelestin. in Gentilino saec. 14/15. Cod. Avenionens. s. n. C. — Offic. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 666. D. — Brev. ms. Nivernense saec. 15. Cod. Dolens. 41. E. — Cod. Parisiens. 1146. saec. 15. F. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Laudunens. 256. G. — Brev. Cameracense imp. Parisiis 1497. H. — Brev. Forojuliense imp. Taurini 1495. I. — 1, 1 emicuit I. — 2, 1 Hunc devotis I. — 2, 2 Honoribus ac congruis AL. — Str. 3 fehlt AL. — 4, 1 Jam denique F; Tandemque et mirabilis I. — Str. 6 fehlt A. — 6, 1 Ejus nos D; Cujus nos I. — 7, 2 Deum ac DF. — 7, 2 Cujus decus F. — Mel. Aurora lucis rutilat. C.

355. De sancto Maximino.

Ad Vesperas.

1. Plaudat Aquensis concio Pastoris natalitio, Maximini quam actio Vertit et praedicatio.	3. Cunctis suis sequacibus, Contraria fallacibus. Per hunc Dei miraculo Christi crucis signaculo
2. Cujus freta praesidio Et fidei suffragio Aeterna sumet munera, Quae dat Deus innumera	4. Surdis auditus panditur, Mutis loquela redditur, Caecisque datur visio Et aridis aditio.

5. Laus sit patri et filio,
Coeli regnanti solio
Una cum sancto flamine,
Cujus simus in agmine.

Brev. ms. Aquense saec. 14. Cod. Parisiens. 1038. A. — Brev. ms. Aquense saec. 15. Cod. Parisiens. 1061. B. — Brev. Aquense imp. Lugduni 1499. C. — 2, 8 sumens B. — 4, 4 additio B. — 5, 2 regnavit A.

356. De sancto Maximino.

Ad Nocturnum.

1. Jucundare, Provincia, Sancto ditata praesule, Melos simul cum gloria Mentis propina sedule.	4. Suum praescivit transitum Praerogativae gratia, Cujus transvexit spiritum Salvator ad coelestia.
2. Maximini per merita Ardens respirat populus, Salutis suae monita Sumpsit prius incredulus.	5. Prope tumulum complicitis Ponunt, sicut praeceperat, Corpus sancti pontificis, Ubi signis exuberat.
3. Praefulgens in regimine Vita fulsit et moribus, Satis salutis semine Finem ponit erroribus.	6. Sit trinitati gloria, Maximinus ut docuit, Nos inter temporalia Mereamur, quod meruit.

Brev. ms. Aquense saec. 14. Cod. Parisiens. 1038. A. — Brev. ms. Aquense saec. 15. Cod. Parisiens. 1061. B. — Brev. ms. Aquense imp. Lugduni 1499. C.

357. De sancto Maximino.

Ad Laudes.

1. Chorus, exsultans jubila Ejus festo, qui nubila Erroris a te depulit Iterque tutum protulit.	3. Docebat prava fugere Et trita mundi spernere, Ut spretis cunctis lubricis Bonis fruamur coelicis.
2. Christi fuit discipulus, Confessor, ut agniculus Mitis, quietus, sobrius, Saeculi futuri praescius.	4. Laus sit patri et filio, Coeli regnanti solio, Una cum sancto flamine, Cujus simus in agmine.

Brev. ms. Aquense saec. 14. Cod. Parisiens. 1038. A. — Brev. ms. Aquense saec. 15. Cod. Parisiens. 1061. B. — Brev. Aquense imp. Lugduni 1499. C. — 1, 1 exsultat A. — 3, 4 coelicis fehlt A.

358. De sancto Maximo.

Ad Vesp. et Noct.

1. O vir excelsae meritis, Athleta Christi, Maxime, Quas devote effundimus, Tu preces nostras suscipe.	2. O sacerdos dignissime, Nos tuas oves protege, Tuisque sanctis precibus Tu dele, quod deliquimus,

3. O vir vitae purissimae, O confessor egregie, Qui meruisti quatuor Resuscitare mortuos. 4. Tu pura Christi hostia, Pure tractasti omnia, Ardens, pater, coelestia Sprevisti saecularia.	5. Tu intrasti per ostium Factus praeses Regensium, Digne tractas officium Curans languores omnium. 6. Nos tua intercessio Gratos reddat altissimo, Peracto vitae spatio Coeli fruamur gaudio.
7. Patrem laudamus omnium
Christumque ejus filium,
In utriusque spiritum
Credamus omni tempore.

Brev. ms. Viennense saec. 14. Cod. Parisiens. 1285. A. — Brev. ms. Lirinense saec. 15. Cod. Parisiens. 10486. B. — Brev. Aquense imp. Lugduni 1499. C. — 1, 1 excelsis meritis A, excelsi meritis B. — Str. 4 fehlt A.

359. De sancto Maximo.

Ad Laudes.

1. Stella fulgens matutina, Lux salubris animae, Ne claudamur sub ruina Caecitatis intimae, Illustrare nos festina Luce Christi, Maxime. 2. Per te sumat rex coelestis preces, quas effundimus, Ut sit procul culpae pestis, Nobis esto proximus, Dignitate, fama, gestis Magnus, major, maximus. 3. Vir, cujus vis olim stravit Daemonum molimina, Virum nuper demonstravit In virtutis pagina, Latens cujus occupavit Guttur plumbi lamina.	4. Cum tu potens sis patronus, Erubescat haesitans, Quod sis quoque tutor bonus Tuos pie visitans, Quem quadrigae pressit onus, Probat lingua palpitans. 5. Ad honorem tibi cedit Et tuis ad meritum Status, ad quem puer redit Post ruinae strepitum, Quem fidelis coetus credit Exhalasse spiritum. 6. Genitori genitoque Sit laus, honor, gloria, Procedenti ab utroque Adjuncta memoria, Per quem clero populoque Vitae dantur praemia.

Brev. ms. Viennense saec. 14. Cod. Parisiens. 1285. A. — Brev. ms. Lirinense saec. 15. Cod. Parisiens. 10486. B. — Brev. Aquense imp. Lugduni 1499. C. — Str. 3 und 4 fehlen A. — 4, 1 Quin tu potens C. — 5, 5 Quam fidelis totus A. — 5, 6 Exhalasset A. — Str. 6 fehlt AB.

360. De sancto Maximo.

Ad Vesp. et Noct.

1. Gande, Sion, hymnidica Christo psallens praeconia, A quo percepit hodie Maximus stolam gloriae.	2. Hic ab annis infantiae Dono coelestis gratiae Mundi contempsit omnia Christi sequens vestigia.

3. Ob sanctitatis meritum Electus pastor ovium Cum doctrinae facundia Virtutum fulsit gloria. 4. O dignum Deo praesulem, Ad cujus precem humilem Caecis redduntur oculi, Tres suscitantur mortui. 5. Post signorum insignia Et agonum certamina Carnis deponens onera Sanctus conscendit aethera.	6. O virtus admirabilis, Elisaeo vir similis Suo tactam cadavere Defunctam fecit surgere. 7. De coelo, praesul inclite, Te venerantes respice Et nos a malis omnibus Tuis defende precibus. 8. Sit trinitati gloria, Laus, decus et potentia, Cui sine fine Maximus Conregnat in coelestibus.

Brev. ms. Morinense saec. 15. Cod. Parisiens. 17997.

361. De sancto Maximo.

Ad Laudes.

1. Christe, mundi pro salute pontifex et hostia, Crucis ara morte tua nostra delens crimina, Hujus festa sacerdotis recolentes visita. 2. Tu corona confessorum, tu palma certantium, Per quem pater hic triumphum adeptus perpetuum Gloriatur beatorum in sorte pontificum.	3. Ergo tuis adsistentes festis, praesul Maxime, Sempiterno nos commenda semper regi gloriae, Cujus fulges claritate ut sol in meridie. 4. Sit aeterno patri Deo laudum jubilatio Filioque coaeterno ejus unigenito, Spiritus quoque sancto amborum paraclito.

Brev. ms. Morinense saec. 15. Cod. Parisien. 17997. A. — Brev. Morinense (?) saec. 15. Cod. Atrebatens. 393. B.

362. De ss. Medardo et Gildardo.

In Vesperis.

1. Sanctum Medardum praesulem Fratremque clarum antistitem Solemnibus praeconiis Canamus et melodiis. 2. Ambo gemini gentibus Fulsere digni laudibus Simulque Christi munere Sumpserunt palmam gloriae.	3. Quos carnis ut germanitas Sic vera junxit caritas, Fidesque fecit nobiles Totius orbis principes. 4. Nunc in superna curia Decora splendent lumina Stolisque fulgent candidis Videndo regem luminis.

5. Precum suarum munere Nos eruant a crimine Et post ruinam saeculi Poscant coronam praemii.	6. Summo Deo sit gloria In saeculorum saecula, Per quam ministri coelici Nobis corruscant gratiae.

Brev. ms. S. Stephani Divionens. saec. 14. in. Cod. S. Josephi Lugdunens. Ya 5.

363. De ss. Medardo et Gildardo.

Ad Nocturnum.

1. Pastor Medardus inclitus Gildardus et dux praevious Ut bina luminaria Dei nitent in gloria.	3. Quorum potestas eminet Et vim per omnes obtinet, Ut jure solvant credulos Verboque nectant perfidos.
2. Hi sunt beati principes Et gloriosi praesules, Qui plebis actus excolunt Et vota coelis inferunt.	4. Hac lege lata coelitus Opem ferant poscentibus Et sic solutos corpore Donent beato munere.

5. Praestet paterna claritas
Natique compar unitas
Et spiritus paraclitus
Cunctis datus fidelibus.

Brev. ms. S. Stephani Divionens. saec. 14. in. Cod. S. Josephi Lugdunens. Ya 5.

364. De ss. Medardo et Gildardo.

Ad Laudes.

1. O gloriosi principes Fortesque Christi milites, Dum carmen aptum concinunt, Audite vota supplicum.	3. Nexu soluti corporis In sempiternum vivitis, Nos de profundo tollite Et ad superna ducite.
2. Cum floristis saeculo, Prompti fuistis naufrago, Festum diem colentibus Portum parate, quaesumus.	4. Pater Deusque filius Horumque sanctus spiritus Optata donent servulis Fusis patrum suffragiis.

Brev. ms. S. Stephani Divionens. saec. 14. in. Cod. S. Josephi Lugdunens. Ya 5.

365. De sancto Medardo.

1. Inter Christicolae, quos actio vexit ad astra,
Pars tibi pro meritis magna, Medarde, patet.
2. Qui sic vixisti terrenis hospes in oris,
Ut coelos patriam crederes esse tuam.

3. Exutus tenebris, vestitus tegmine lucis,
Post obitum frueris liberiore die.
4. Quid referam, mutis verbo qui verba dedisti,
Quod gravat ejiciens, quod juvat omne locans.
5. Si caecus venit, rapuit palpando salutem,
In mediis tenebris fulsit operta dies.
6. Posce Deum, felix, propriae pro crimine plebis,
Quod valeat tecum scandere laeta polum.
7. Gloria magna patri, semper tibi gloria, nate,
Cum sancto spiritu gloria magna patri.

Brev. Noviomense imp. Parisiis 1515. A. — Brev. Turonense imp. Parisiis 1522, letzteres als Antiphonen ad Laudes.

366. De sancto Melanio.

Ad Vesperas.

1. Gaudeat credens ubicumque mundus,
Cum dies nobis remeat sacratus,
Qua fuit coelos merito receptus
Iste patronus.
2. Occidentali fuit iste mundo
Ductor et doctor, medicus, precator,
Omnibus justis, mediis et altis
Gratus et imis.
3. Filiam regis zabulo piavit
Et simul regem satis increpavit,
Hunc gravi morbo prece liberavit,
Mira peregit.
4. Dum pater quidam rogaret illum,
Ut sibi natum zabulo retentum
Redderet sanum, malus antevenit
Vique peremit.
5. Mortuum sancto pater anteponit,
Supplicat praesul, puer oscitavit,
Et per id facto populo fideli
Sanctus abivit.
6. Hic manens terris revelavit omnes
Quoslibet morbos sibi confitentes,
Nunc manens coelis sibi servientes
Adjuvet omnes.
7. Gloriam patri pariterque nato,
Flamini nec non ab utroque misso,
Personent unum Dominum colentes
Quique fideles.

Brev. S. Florentii imp. s. l. 1526.

367. De sancto Melanio.

Ad Nocturnum.

1. Summis canamus vocibus Summis sedentem sedibus, Qui de suis fidelibus Lumen dat infidelibus.	4. Nec daemonis versutia Nec ulla pestilentia Latebat unquam seria Melanii precamina.
2. Qui non ferens Britanniam Ferri per ignorantiam, Accendit illi praevidiam Melanii praesentiam.	5. Pater Melani, propera, Quaecunque nobis aspera, Interna sint vel externa, Nostrae saluti tempera.
3. Qui subditorum moribus Aptis medens sermonibus, Miraculis insignibus Opem tulit languentibus.	6. Per saecula permanentia Regi superno gloria, Qui ducit ad coelestia Tanta suos cum gloria.

Brev. Sancti Florentii imp. s. l. 1526.

368. De sancto Melanio.

Ad Laudes.

1. In unitate spiritus Pater manens et filius Sit laude summâ praeditus, Sit omnis illi subditus.	4. O mortuum mirabilem, Qui retro fluctum labilem, Petram facit qui perviam, Caecam videre feminam.
2. Qui praesulem Melanium In urbe Redonensium Britanniam colentium Dedit saluti praemium.	5. Vixit nitens miraculis, Transivit in miraculis, Ad funus hujus praesulis Sunt praesules miraculis.
3. Cujus cadaver mortuum Fert flumen urbi refluxum, Cui fracta turris noxios Permittit ire liberos.	6. Hic trinitati supplicet, Templum sibi nos dedicet, Cunctis malis nox explicet Tollens, quod sibi displicet.

Brev. Sancti Florentii imp. s. l. 1526.

369. De sancto Neoto.

Ad Vesperas.

1. Cantet Christi ecclesia Christo decenter cantica Celebrando solemnia Sancti Neoti annua.	3. Effectus ipse monachus Bonis fulgebat moribus, Praepollens abstinencia Et caritate gemina.
2. Ortus regali stemmate Regnum contempsit labile, Et nunc exutus corpore Renitet diademate.	4. Electus inde presbyter Consecratur nobiliter, Vices implet pontificis Memor prioris ordinis.

5. Admonetur ab angelo Ut secedat in eremo, Quo vixit solitarius Septem annis incognitus. 6. Forma fuit credentibus Christum sequi studentibus, Miles coelestis curiae Militavit legitime. 7. Vir sanctus Romam adiit, Ubi mandata suscipit, Quo seminet assiduum Verbum Dei in gentibus.	8. Regem peccantem increpat, Illi ventura nuntiat, Exiturum de saeculo Se praedicat in proximo. 9. Par prophetis prioribus, Compar sanctis martyribus, Coequalis apostolis Regnat cum sanctis angelis. 10. Illi canentes cantica Ejus poscamus munera, Ut nos a malis omnibus Defendat sanctis precibus. 11. Sit laus patri per saecula, Laus et perennis gloria, Honor, virtus sit filio, Sit potestas paraclito.

Psalt. ms. Croylandense (?) saec. 18/14. Cod. Lambethanus 563.

370. De sancto Neoto.

Ad Nocturnum.

1. Hymnum conjubilet turma fidelis,
Pax terris redolet, gloria caelis,
Ad praeclara patris festa Neoti
Occurrunt celebri laude remoti.
2. Qui regum rutilo sanguine natus
Et morum nitida luce probatus,
A mundo retrahit corporis actus,
Vir mundana super nubila factus.
3. In monasterii sorte locatur
Et dux presbyteri dote sacratur,
Cura pontificis germina verbi
Per mentes populi spargit acerbi.
4. Septenis eremum percolit annis,
Hirtis membra tegens hispida pannis,
Arcem Romuleae visitat urbis,
Hinc divina serit semina turbis.
5. Regnum praecinuit perdere regem
Peccantemque docet discere legem,
Ad sceptrum replicat post reditum,
Pandens continuo se moriturum.

6. Sit cum patre Deo gratia proli,
Par laus spiritui doxaque soli,
Et mundus celebret gaudia totus
Quae victor meruit morte Neotus.

Psalt. ms. Croylandense (?) saec. 13/14. Cod. Lambethanus 563. — 3, 3
gramina verbi.

371. De sancto Nicasio.

1. Gaudeat ecclesia Festa colens annua, Quibus vitae ostium Admisit Nicasium.	5. Postremo Vandalica Grassante vesania Pastor bonus patitur Pro commissis ovibus.
2. Hic Remorum pontifex, Sanctitatis opifex, Luminavit Belgicam, Immo totam Galliam.	6. Mactatur Eutropia, Soror ejus innuba, Levita Florentius Cum Jucundo caeditur.
3. Cocco bis tincto sibi Ephod legis texuit, Byssos retorta quoque Se praecinxit sobrie.	7. Victimantur plurimi Tam cleri quam populi, Ad bibendum calicem Imitati praesulem.
4. Sedem episcopii Hoc in templum transtulit, Quod dictante angelo Fundavit theotoco.	8. Vere martyr, amicus Nicasii nicheseos, Pro nostris excessibus Intercede, quaesumus.
9. Deo patri gloria, Cujus indulgentia Per sanctorum merita Levet nos in aethera.	

Psalt. ms. Remense saec. 14. Cod. Remens. 200. — 8, 1 amicos.

372. De sancto Nicasio.

1. Lux vera, vita, praemium, Palma et corona martyrum, Jesu, redemptor omnium, Votis faveto supplicum.	4. Verbi sacri dulcedine Plebem cibans assidue, Quod praedicavit famine, Complevit hoc certamine.
2. In hoc triumpho martyr Insignis atque praesulis Hymnum canendo psallimus Laudes tibi persolvimus.	5. Athleta fortis congruum Adeptus est vocabulum, Vincendo victor inclitus Almus pater Nicasius.
3. Pastor bonus hic exstitit Doctorque verus claruit, Oves pia custodia Coeli vocans ad pascua.	6. Nam barbaris furentibus Contra fideles saevius Ut miles invictissimus Se praeparavit obvius.

7. Magnus sacerdos hostiam Sese Deo gratissimam Gregemque plebis subditae Mox obtulit dignissime. 8. Hinc candidatus martyrum Junctus choris fidelium Stolam perennis gloriae Tuo recepit munere.	9. Hujus precatu, quaesumus, Aeterne rex, clementius Resolve nexus criminum Nobis ferens remedium. 10. Ut post caduca tempora Tua repleti gratia Regnis beatæ patriæ Laeti fruamur perpetim.

11. Sit trinitati gloria,
Deo patri cum filio,
Sancto simul paraclito
In sempiterna saecula.

Brev. ms. Tornacense saec. 14. Cod. Tornacens. XXI. A. — Brev. ms. Tornacense saec. 15. Cod. Valentianens. 98. B. — Brev. Tornacense imp. 1497. C. — 1, 2 Palma fehlt B. — Nach Str. 6 Divisio B. — 8, 1 Sic candidatus C.

373. De sancto Nicolao.

Ad Vesperas.

1. Christi miles pretiosus Victor vietis hostibus Gaudet summis sociari Perfruens commerciis, Intercessor quo pro nostri reatu sit criminis.	2. Copiosae caritatis Nicolae pontifex, Qui cum Deo gloriaris in coeli palatio, Condescende, supplicamus, ad te suspirantibus.

3. Gloria et honor Deo.

Brev. ms. S. Claudii saec. 11. ex. Cod. Bisuntin. 136.

374. De sancto Nicolao.

Ad Vesperas.

1. Omnium clemens petimus creator,
Ut pius nostros miserans labores
Supplices cantus humilis catervae
Votaque sumas.
2. Hanc diem grato celebrare festo
Dat pater carus tibi Nicolaus
Pontifex, in qua requiem supernam
Laetus adivit.
3. Interest claris ubi nunc choreis
Atque sanctorum comes angelorum,
In tuae vita deitatis alma
Laude perennat.

4. Unde nos crebro miseros revisat,
Quos adhuc terrae gravat incolatus,
Liberos carnis petat et vocari,
Quo manet ipse.

5. Glorïae summum decus atque laudis,
Trinitas verax Deus unitasque,
Sit tibi semper, sit ubique cuncto
Fine remoto.

Brev. ms. S. Vincentii Cenomannens. saec. 15. Cod. Semin. Cenomannens.
s. num.

375. De sancto Nicolao.

Ad Matutinum.

1. Inter illa claritatis apte luminaria, Qua Sion beata mater micat multifaria, Nicolaus gloriosa fulget eminentia.	4. Corpus edomans in unum paene sese saeviit, Inbecillos universos corde patris pertulit, Sancta vitae seminare verba nunquam deficit.
2. Huic origo procreatur stirpe nobilissima, Ipse sed nativitatis comprimens fastigia. Servituti conditoris vixit innocentia.	5. Sospitatis septiformis distributor efficax Repulit maligna cuncta, quaeque praebens commoda, Tersit omnis moestus illo leniente lacrimam.
3. In caduca carne degens, caritatis fervidae In Deum fratremque firmus copioso munere, Vana mundi vilipendit et obscurum vivere.	6. Gloria virtutis atque laudis excellentia, Summa patri filioque sit sacroque flmini, Una semper et coeva saeculorum saeculis.

Brev. ms. S. Vincentii Cenomannens. saec. 15. Cod. Semin. Cenomannens.
s. num.

376. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. Christe, regum rex et auctor in bonis potentium, In beato Nicolao, dignitate praesulum, Nos tuae fac laudis aptum consonare canticum.	2. Creditum confessionis quem decore granditer Sic ubique das lucere res per admirabiles, Totus orbis ut per illum te benignum praedicet.

3. Paupertati patris ante motus indigentia, Quam quaerelis tactus ullis, absque conscientia Subvenire, praestolare fraudis artem cogitat.	5. Naufragis furente ponto mox vocatus adfuit, Imperavit et procellis ac metu praemortuis, Non quietem dico portus, immo vitam reddidit.
4. Propriae nocturnus arcae praedo furtim cursitat, Anxium ditat, repellit virginum ludibria, Purgat auro sic utrosque sordis ex infamia.	6. Gloria virtutis atque laudis excellentia Summa patri filioque sit sacroque flmini, Una semper et coeva saeculorum saeculis.

Brev. ms. S. Vincentii Cenomannens. saec. 15. Cod. Semin. Cenomannens.
s. num.

377. De sancto Nicolao.

Ad Vesperas.

1. Festa condignis celebremus hymnis
Praesulis magni merito colendi,
Qui Deo dignus meruit probari
Voce superna.
2. Pontifex factus Nicolaus almus
Clarus in dictis nituitque factis,
Hostiam puram Domino sacravit
Corpore casto.
3. Virgines stupris vetuit nefandis,
Aureis donis redimens pudorem,
Quae dedit patri miserans eorum
Turpia lucra.
4. Hic suis Christo placuit diebus
Creditae plebi vigilans sibi,
Infulas sacras retinens sacerdos
Jure perenni.
5. Nec carent donis cineres sacrati,
Ejus emanans liquor a sepulchro
Debiles curat meritumque monstrat
Praesulis almi.
6. Nunc in aeternum meritis corruscat
Clarus, in mundo manifestus toto,
Qui Deo soli studuit placere
Corpore vivens.

7. Pastor insignis rutilans in astris,
A Deo nobis veniam precare,
Qui viros nece puniendos saeva
Tres liberasti.

8. Conditor mundi, pater atque fili,
Spiritu sancto dominans in alto,
Illius prece sacra nos tuere
Nunc et in aevum.

Brev. Aarhusiense imp. Aarhusiae 1519.

378. De sancto Nicolao.

Ad Nocturnum.

1. Orta fame gens tabescit
Regionis Lyciae,
Far concedens minus nescit,
Grates refert gratiae,
Sed concessum far excrescit
Supremum inopiae.

2. Hic Hebraeum revocavit
In auri miraculo,
Tres scholares liberavit
Mortis ab ergastulo,
Prolem patri conservavit
In maris periculo.

3. Dum Dianae purgat ritum
Oleum conficitur
Et, ut templum hoc linitum
Cremetur, transmittitur,
Sed ut aequor est ignitum
Fraus Dianae panditur.

4. Instat dissolutionis
Tempus, ut exsilium
Praesul mutet Babylonis
Solum petens patrium,
Ex Aegypto Pharaonis
Pater vocat filium.

5. Ex ipsius tumba manat
Oleum cum latice,
Hoc a pede fluens sanat
Intus, hic a vertice
Extra sedat et complanat
Morbida mirifice.

6. Gloria sit trinitati
In personis triplici,
Virtus, honor unitati,
Soli Deo simplici,
Patri, nato, bonitati
Cum laude multiplici.

Brev. Roschildense imp. Parisiis. 1517. — Ad Vesp. befindet sich der
Hymnus Pange lingua Nicolai, Mone III, 463.

379. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. Zyma vetus expurgetur
Mundo domicilio,
Novus homo dominetur
Ut purgato vitio
Nicolauum aemuletur
Mundum munda concio.

2. Huic parentes floruerunt
Cives urbis Paterae
Et famosi claruerunt
Fide, vita, genere,
Cleri gemmam genuerunt,
Prodit sol de sidere.

3. Infans semel lac sugebat Quarta, sexta feria, Adolescens incolebat Scripturae gymnasia, Sed aetatis fugiebat Venenosae devia. 4. Virtus cum aetate crescit Et virtutum opera, Opus dextrae laeva nescit, Pauperum ad onera Reprimenda non quiescit Pietatis dextera.	5. Auro pudor puellaris Clanculo redimitur, A fornice lupanaris Castitas eripitur, Clara quondam, nunc vulgaris Sors patris erigitur. 6. Fide firmum condit vita, Imbuit scientia Nicolaum et mellita Polit eloquentia, Mox futuri pandunt ita Praesulis praeludia.
7. Virtus patris potestati,
 Proles sapientiae,
 Honor, laus benignitati,
 Amborum concordiae,
 Sicque donet caritati
 Dandae donum gratiae.

Brev. Othinense imp. Lubecae 1497. A. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. B. — 1, 4 Ut fehlt B. — 1, 5 emeletur B. — 2, 1 Hinc parentes A. — 6, 1 Inde firmum A.

380. De sancto Olavo.

In Vesperis.

1. Pange, lingua, gloriose Diei solemnia, Regum jubar pretiose, Rex Olave, praemia Posce tuis amorose Frui lucis gloria. 2. Caput tuum diadema Cingit dote varia, Mira colit hoc emblemata Factoris industria, Cujus aemulatur schema Virtutum insignia. 3. Mole carnis aggravatus Carnis fugis devia, Mente pura sublevatus Totus in coelestia, Velut caenum aspernatus Mundi transitoria.	4. Regni tenens moderamen Dictante justitia, Pius piis, relevamen Oppressis injuria, Justis scutum et tutamen Es arcens rebellia. 5. Orthodoxae dum fundaris Fidei constantia, Pravitati reluctaris Firma permanentia, Sacri fontis nec vexaris Derivans eloquia. 6. Fulgens honestate morum Et doctrinae gratia, Corda mollis efferorum Mira patientia, Saepe ferens servulorum Minas et convitia.

7. Dum rarescit impiorum
Erroris amentia,
Pia manus conversorum
Conferunt donaria,
Marcet cultus idolorum
Et floret ecclesia.

8. Patri digne laus debetur,
Qui creavit omnia,
Redimentis veneretur
Nos prolis clementia,
Laus sit ei, cui debetur
Delictorum venia.

Brev. Lundense imp. Parisiis 1517. A. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. B.

381. De sancto Olavo.

Ad Nocturnum.

1. Procul pulso jam torpore
Consurgamus ocius,
Regis hujus in honore
Psallamus devotius,
Ut dignetur nobis fore
Clemens et propitius.
2. Adhuc vivens veneranda
Quae gessit miracula,
Praesens digne memoranda
Recolit diecula,
Plebs fidelis haec laudanda
Conclamat per saecula.
3. Luce solis contingebat
Rex volutans varia,
Lignum caedens nec habebat
Diem in memoria,
Quidam adstans, cras dicebat
Est secunda feria.
4. Se fuisse non praevisum
Rex instanter gemit,
Perurendum mox decusum
Palmae superposuit,
Post extinctum flammae nisum
Illaesum apparuit.

5. Largum iter naviganti
Rupes scissa praebuit,
Hostis vires viri tanti
Metuens obstupuit,
Qua virtute tam praestanti
Scindi petra potuit.
6. Nocte diem praecedente,
Qua vis saevit hostica,
Audit martyr alloquente
Se voce dominica:
Veni, care, jam repente
Percepturus coelica.
7. Hoc audito se rex laetus
Offerebat proelio,
Impugnantis partis coetus
Corde coit impio,
Justus cadit, fit completus
Labor et promissio.
8. Summo detur creatori
Laus et jubilatio,
Honor, virtus redemptori,
Patris soli filio,
Ab utroque laus amori,
Cujus est promissio.

Brev. Roschildense imp. Parisiis. 1517 A. — Brev. Lundense imp. Parisiis 1517. B. — 1, 4 psallemus AB. — 7, 3 partes A.

382. De sancto Olavo.

Ad Laudes.

1. Polum pingit jam aurora
Luce, lampas aurea,
Ista Christo laudes hora
Testa promat lutea,
Sacri flatus cor et ora
Virtus purget ignea.

2. Postquam corpus sancti lotum
Et latex ejicitur,
Caecus iter ad ignotum
It, in aquam labitur,
Obumbramen fit remotum,
Organum dum tingitur.

3. Festo panis ut coquatur
Defertur materia,
A fornace deportatur
Saxea substantia,
Caecitate malleatur
Jubentis saevitia.
4. Sacerdotis amputatur
Lingua, totus tunditur,
Corde martyr invocatur
Medicina petitur,
Plectrum linguae reformatur,
Salus restituitur.
5. Innocenter vir damnatur
Ductus ad patibulum
Sic suspendi sanctus, datur
Pedi sustentaculum
Ivit secta nec artatur,
Vitale spiraculum.
6. Liberatur a letali
Juvenis angustia,
Inter vinctos carcerali
Detentus custodia,
Odor canum naturali
Caret efficacia.
7. Praepes cura coartata
Mulier deformiter
Ad sepulchrum sancti lata
Poscit opem jugiter,
Reformata fit sanata,
Remeat alacriter.
8. Summae laus sit trinitati,
Simplex Deo simplici,
Honor, virtus unitati
In persona triplici,
Patri, proli, caritati
Muneris mirifici.

Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. A. — Brev. Lundense imp. Parisiis 1517. B.

383. De sancto Olavo.

1. Rex Olavus gloriosus,
Sanctus martyr Domini,
Agonista pretiosus
Dat honorem numini,
Spe constanti copiosus
Offertur certamini.
2. Lumen vitae dat paganis,
Sulcat agros cordium,
Seminatur vitae panis
In sulcis gentilium,
Exstirpatis cunctis vanis
Spes crescit fidelium.
3. Omne malum aquilonis
Aufertur de medio,
Gentem durae regionis
Mollit praedicatio,
Trinum laudat in personis
Gentilis confessio.
4. Christi fidem confitentes
In fonte baptismatis,
Late credunt Christo gentes
Dono sancti pneumatis,
Quos confortat rex credentes
Novitate dogmatis.
5. Tu confirmes spem tuorum
Fidei constantia,
Vim feramus tormentorum
Pari patientia,
Ut speremus angelorum
Sempiterna gaudia.
6. Tardi quidem ad credendum
Nova jura fidei
Christum negant confitendum
Suntque corde saxeï,
Sic conspirant ad perdendum
Plantatorem fidei.
7. Multitudo adunatur
Et bellum indicitur,
Iniquitas dominatur,
In regem erigitur,
Leo fortis victimatur,
Et justus conteritur.
8. Christiani mox caeduntur,
Rex truncatur gladio,
Quorum animae creduntur
Clariores radio,
Sede sacra disponuntur
Victores in stadio.

9. Caecus lapsus casu bono, Aqua tangit pupillam, Visum capit aquae dono, Visus perdit maculam, Christum laudat dulci sono Lucis videns faculam.	11. Sacerdotis detruncati Membris truncus vehitur Regis aram ad beati Et ibidem ponitur, Restauratur sanitati Et sospes regreditur.
10. Lingua cuidam amputatur Et mutus efficitur, Opem sancti deprecatur, Martyr prece flectitur, Usus linguae reformatur, Adolescens loquitur.	12. Sit laus, honor patri Deo Dilectoque filio, Sancto flamine cum eo Et ejus imperio, Super martyris trophaeo Laetetur haec concio.

Brev. Nidrosiense imp. Parisiis 1519. — Str. 1—6 + Doxol. ad Vesperas,
6—12 ad Laudes. Das Ganze ist aber nur ein Hymnus.

384. De sancta Ositha.

1. Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua decus Anglorum scandit Ositha polum.
2. Anglia, laetare, tu, flava Britannia, gaude,
Sublimi patria gaudet alumna tua.
3. Virginitas laudem sibi confert atque decorem,
Dum manet in sorte conjugis et viduae.
4. Conjux regalis prius haec, sed post monialis,
Dum sexum superat, martyrium celebrat.
5. Hinc hostem veterem vincit fundendo cruorem,
Dum corpus moritur, florida palma datur.
6. Fert caput abscissum stadiis tribus haec ad asylum
Petri vel Pauli, quo libat illud ibi.
7. Utque fores tetigit, aditus cardo reseravit,
Signa fores decorant, signa cruenta patent.
8. O felix vita, magis immo mors pretiosa,
Qua datur aeternam transitus ad patriam.
9. Sic, sic praelatam nostram fore constat Ositham,
Quam decorat gemini laurea martyrii.
10. Virginitas, sanguis quasi lilia mixta rosetis,
Jure sui meriti cui patet aula poli.
11. Illic nempe suam decorant utrimque coronam
Ordinibus variis lilia mixta rosis.
12. Dulciter in coelis requiescit semper amoenis,
Undique per Anglos sit sibi magnus honos.

13. Post mortem carnis ut ei jungamur in astris,
Laudes quisque Deo jam sonet ore pio.

Process. ms. S. Osithae in Essexia saec. 15. ex. Cod. Oxoniens. Laud. Miscell. 329. — Eine späte Hand hat mehrere Korrekturen angebracht, meist zur Beseitigung unterlaufender Hiatus; dieselben sind natürlich hier fortgelassen.

385. De sancto Ottone.

1. Dies nunc celebris Ottonis pontificis Incitat animos Promere modulos, Ut Deo animam Carnisque materiam Terrae dedit feliciter.	4. Hic pro nobis omnibus Preces fundat, quaesumus, Ad regem exercituum, Omnium principium, Qui finem et medium Regit in perpetuum Virtutum pius opifex.
2. Christum qui colere Idolaque fugere Pommeranos docuit Arasque diruit Fundans ecclesias, Lucrificans animas Plures Deo viriliter.	5. Ut post hoc exsilium Carnisque interitum Posttergatis vitiis Cunctisque suppliciis Nos angelorum coetibus Jungat, agminibus Viventium per saecula.
3. Vir Dei nominis Virtute cursum fluminis Restrinxit precibus, Ut fidem infidelibus Populis imbueret Profanaque destrueret Praeclarus iste pontifex.	6. Praestet ingenitus Pater, unigenitus Filius, Spiritus Simul paraclitus Indivisa unitas Totaque trinitas Coelorum regens climata.

Brev. ms. Trebonense saec. 15. Cod. Pragense. VI F 20. A. — Brev. sec. Notulam et Ritum Dominorum Theutonicorum imp. 1500. B. — Diurn. Caminense imp. Lipsiae 1519. C. — Wäre das Versmaß regelrecht gehandhabt, müßten mit Ausnahme jedes letzten Verses die Zeilen der Strophen 6 Silben haben, sie schwanken aber zwischen 6 und 8. — 2, 6 Lucrificans A. — 3, 5 imbueret populis A. — 4, 5 finem regit et BC. — 4, 6 nunc et in perpetuum A, was nicht in den Vers geht; nunc et perenniter BC, was gegen den Reim fehlt. — 6, 1 sq. pater ingenitus ABC. — 6, 4 Simul fehlt A. — 6, 5 Hoc indivisa BC.

386. De sancto Oswaldo.

1. Regalis ostro sanguinis Lux purpuratur praecluis, Oswaldus arce gloriae Qua regna intrat aethere.	2. Princeps paterque patriae, Amor, decus coronaque Cum luce sanctimoniae Splendebat almo culmine.

3. Pacem dedit victoriis Victricis obtentu crucis Flexusque regum principi Grates genu fert supplici. 4. Christi fidelis armiger, Ecclesiarum signifer, Pro jure Christi bellicus, Gaudet necari fortius.	5. Victoriosa victima, Plus vincit innocentia, Martyr triumphat nobilis Armis ferendis strenuis. 6. Lux astra pulsat fulgide Effusa sancto corpore, Locusque cunctis martyris Auget salutem credulis.
7. Oswalde, jam regno tuo
Trino Deo et unico
Tecum canentes gloriam
Fac nos suam familiam.

Brev. ms. Coldoniense saec. 18/14. Cod. Londinens. Harl 4664. — Nach Str. 3 Divisio.

387. De sancto Papulo.

Ad Vesp. et Laudes.

1. In laude regis gloriae Coelum resultet hodie, Et in terris ecclesia Festiva sonet gaudia. 2. Qua die sacer Papulus, Petri bonus discipulus, Coelum intrat in gaudio Laureatus martyrio. 3. Hic civis Antiochiae, Qua sedit primas Graeciae, Filius fuit praesidis, Praeclarus de Romulidis.	4. Dum verbum vitae civibus Praedicaret apostolus, Haud mora, Christo credidit, Petro servum se tradidit. 5. Ergo relictis omnibus, Domo, patre, parentibus, Apostolos prosequitur, Romam simul ingreditur. 6. Gloria tibi, Domine, Jesu Christe, rex gloriae, Cum patre, sancto flamine Nunc et in omni tempore.

Brev. Tolosanum imp. Parisiis 1553. — 3, 2 Qui sedit.

388. De sancto Papulo.

Ad Matutinum.

1. Decertat coram Caesare Simon cum mago Simone, Papulus testimonium Firmat quaerens martyrium. 2. Post martyrii victoriam Clemens conscendit cathedram, Athletas multos colligit, Totum per orbem dirigit.	3. Saturninum cum Papulo Destinat huic populo, Ambo pro Christi nomine Triumphant fuso sanguine. 4. Tu, sancte martyr Papule, Decus istius patriae, Servis indignis gratiae Impetra locum veniae.
5. Gloria tibi, Domine.

Brev. Tolosanum imp. Parisiis 1553. — 3, 2 huic patibulo.

389. De sancto Pardulpho.

Ad Vesperas.

1. Fideles cuncti gaudeant Et Christo grates referant, Quod lumen ejus gratiae Possunt et caeci capere.	4. Amavit sapientiam, Justitiam, modestiam, Justus fuit extrinsecus, Misericors intrinsecus.
2. Pardulphus adhuc parvulus Et aetate puerulus Novit Christum diligere Sub caecitatis verbere.	5. Effugavit daemonia, Eliminavit vitia, Pastor fidelis omnium Tam mentium quam corporum.
3. Nam quo carne debilior, Factus mente robustior, Occisionem vulneris Vertit in causam muneris.	6. Da nobis, pater, saeculo Uti fruique Domino, Cui patrique filio Est honor ac paraclito.

Brev. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Mazarin. 350. (787.)

390. De sancto Pardulpho.

Ad Laudes.

1. Pardulphi patris incliti Virique praestantissimi Dum contemplamur opera, Miramur Christi munera.	6. Jejuniis, vigiliis, Suspiriis et lacrimis Attenuans corpusculum Et crucifigens animum.
2. Qui flagellando parvulum Aurum fecit purissimum, Cum sublatam forinsecus Lucem clausit intrinsecus.	7. Unus et omnis omnibus, Egenis, aegris medicus, Morbi et pestes variae Praecepto ejus subditae.
3. Tunc rectam viam tenuit Summumque bonum coluit, Mundum substernens pedibus, Crucem levat cervicibus.	8. Testantur hoc daemonia Captos jussu linquentia, Scit contractus Turonicus, Quem non revexit asinus.
4. Casus namque ramusculi Obscuritatem peperit, Sed plures caesus protulit Ramos, in quibus floruit.	9. Sed Pardulphus restituit, Quem Martinus destituit, Arnulphi equus pendulis Hoc non negavit oculis.
5. Qui sicut ferrum vertitur, Cum flammae cedit viribus, Sic amoris incanduit Igne Dei et proximi.	10. Pardulphe, pater optime, Audi preces familiae Et caecitatis mentium Tollas morbosque corporum.
11. Quatenus ejus gloriae
Participemus unicae,
Quae est patri cum filio
Et flamine vivifico.

Brev. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Mazarin. 350. (787.) — 8, 3 pendulus Hs. Vgl. übrigens bezüglich des Gegenstandes Acta SS. Oct. III, 437.

391. De sancto Patricio.

In Vesp. et Noct.

1. Exsultent filii matris ecclesiae,
Hymnumque, socii, pangamus hodie,
Adest Patricii festivae gloriae
Dies et lux laetitiae.
2. Hunc dum retinuit mundus in vinculis
Carnis, effloruit multis miraculis,
Hibernicis fuit salus hic populis
Doctrinae sacris pabulis.
3. Per orbis spatia fidem disseminat
Et ab Hibernia virus exterminat,
Claudis vestigia dat et illuminat
Caecos, ei plebs concinat.
4. Virtus ostenditur novi miraculi,
Hircus cognoscitur ventre latrunculi
Balata, igitur mirantur populi
Virtutem Dei famuli.
5. Patri ingenito honor, devotio,
Laus unigenito sit Dei filio,
Sancto paracrito aequalis actio
In sempiterna saecula.

Brev. ms. Dublinense saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinens. B 3. 18. A. — Antiph. ms. Clondalkinense saec. 15. Cod. Coll. ss. Trinitatis Dublinens. B 1. 3. B. — Antiph. ms. Hibernorum saec. 15. ex. Cod. Coll. ss. Trinitatis Dublinens. B 1. 2. C. — Antiph. ms. S. Johannis Dublinens. saec. 15. Cod. Coll. ss. Trinitatis Dublinens. B 1. 4. D. — Brev. ms. Hibernicum saec. 15. Cod. Oxoniens. Miscell. Liturg. 215. E.

392. De sancto Patricio.

Ad Laudes.

1. Jesu, corona praesulum, Conserva tuum populum, Qui hodie Patricium Vocas ad coeli solium.	3. Sumpta Christi parabola Propalat evangelica, Per hunc facta christicola Tota gaudet Hibernia.
2. Vir sacer magni meriti Affert lucrum dominici Talenti sibi traditi Auctum fructu multiplici.	4. Hic est doctor benevolus, Hibernorum apostolus, Cui loca purgatoria Ostendit Dei gratia.
5. Praesta, beata trinitas, Concede simplex unitas, Ut precibus Patricii Haeredes simus gaudii.	

Brev. ms. Dublinense saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinens. B 3. 13. A. — Antiph. ms. Hibernorum saec. 15 ex. Cod. Coll. ss. Trinit. Dublinens. B 1. 2. B. — Antiph. ms. S. Johannis Dublinens. saec. 15. Cod. Coll. ss. Trinit. Dublinens. B 1. 4. C. — Brev. ms. Hibernicum saec. 15. Cod. Oxoniens. Miscell. Liturg. 215. D.

393. De sancto Patricio.

Ad Laudes.

1. Patricius, doctor nobilis De finibus Britanniae, Ut statim illum edidit Mater, fecit miracula.	5. Et magorum praestigia Superabat venefica Cum principe diabolo Antiquo hoste hominis.
2. Caeco donavit lumina Petra scatente rivulo, Tunc autem ignorans literas Sacrum baptismum perlegit.	6. Quos novos fecit sarcienis Implevit musti poculis, Faecemque spurci criminis Fonte lavit baptismatis.
3. Qui jussione Domini Missus est ad Hiberniam, Quae plena fuit idolis Dura cervice incredula.	7. Surdos et caecos munerans Auditu atque oculis, Curabat paralyticos Suscitabat et mortuos.
4. Qui tenebras idolatriae Scoticae gentis abstulit Et praedicavit omnibus Fidem praeclaro lumine.	8. Genitori ingenito, Ejus coaevo genito Procedentique flamine Sempiterna sit gloria.

Antiph. ms. Kilmonense saec. 15. Cod. Coll. ss. Trinitatis Dublinens. B 1. 5. — 4, 2 Scotiae Hs. — 6, 1 Hec novos Hs. — 6, 3 spurii Hs. — 7, 1 surdos sed caecos Hs. — 8, 2 ejus fehlt Hs. — Dies Lied ist augenscheinlich viel älter als die beiden vorhergehenden.

394. De sancto Paulo Leonensi.

Ad Vesperas.

1. Praecelsa praesulis Pauli praeconia
Sonorum modulis cantet ecclesia,
Extollat gaudia prae cunctis populis
Nostra felix Leonia.
2. Aetate tenera spernens lasciviam,
Mente virigera Christi scientiam
Ebibat plenius Hilduti opera
Doctor factus egregius.
3. Aciem avium, quae fruges carpserat,
Ut gregem ovium minans incarcerat,
Quibus, dum revolant, jubet exsilium,
Quod exinde non violant.
4. Hinc artitudini sese subjiciens,
Se vastitudini dat mundum fugiens,
Solam in poculum aquam accipiens,
Panem et sal in pabulum.

5. Navigans patriam nostram applicuit,
Ubi ad nimiam salutem profuit,
Anguis, quem populus et miles horruit,
Undis per hunc occubuit.
6. Summae monarchiae honor et gloria,
Quae suae gratiae det beneficia
Tanta Leoniae, quod possit talia
Pauli sequi vestigia.

Brev. Leonense imp. Parisiis 1516. — 2, 3 Ylduti. — 5, 2 salutem
nimiam.

395. De sancto Paulo Leonensi.

Ad Nocturnum.

1. Poli summum opificem Nostrum collaudet canticum, Qui Paulum tam mirificum Nobis dedit pontificem.	4. Pauli verens praesentiam Ursus in praeceps corruit, Caecis visum restituit, Elinguibus facundiam.
2. Pauli paret imperio Pelagus terram deserens, De terra fontem proferens Potum praebet collegio.	5. Paulo ad domum Withuri Negatum tintinabulum Affertur per miraculum Piscis ablatum gutturi.
3. Paulus lapides parvulos In bases grandes erigit, Apram et suos porculos Domat, bubalum abigit.	6. Pauli profusis precibus Curantur paralytici, Magna dispersit pluribus De massa mellis modici.
7. Paulum precemur praesulem
Propitiari patriae,
Pro qua se fecit exsulem
Nutu coelestis gratiae.

Brev. Leonense imp. Parisiis 1516. — 5, 1 Guithuri. — 6, 1 Paulo
perfusis precibus. — 6, 3 dispersis.

396. De sancto Paulo Leonensi.

Ad Laudes.

1. Laude devota tibi, Paule, vota
Nostra cantamus, flagita, rogamus,
Gloriae regem, velit hunc ut gregem
Salvificare.
2. Tu salus isti patriae fuisti,
Pontifex factus et ad hoc coactus,
Praedicans doxam meruisti noxam
Mundificare.

3. Praevidens mortem nocuamque sortem
Insulae dicis tuis hoc amicis
Et monachorum ac canonicorum
Seditionem.
4. Te tamen plaustrum retro linquens claustrum
Fert ad hanc aedem, cathedralem sedem,
In qua rogamus, fac, ut evadamus
Perditionem.

Brev. Leonense imp. Parisiis 1516.

397. De sancto Paulo Narbonensi.

Ad Vesperas.

1. Misit Narbonae summum bonum Deus,
Virus electum, sanctum et prudentem
Vultu venustum, vita praenitentem,
Sanguine clarum.
2. Et ut noscatur, quid agere gliscit,
Destinat illi, quo fidem accepit,
Paulum, ex Saulo alumni honore
Post nominatum.
3. Inde confessor coelitus hortatus,
Mox gressum carpens omnibus relictis,
Verbo et signis Christum propalavit
Ubique viae.
4. Quem sibi datum cives Narbonenses
Procul exquirunt fama suscitati,
Visae agnoscunt bonae Paulum oves
Bene pastorem.
5. Sit salus illi, decus atque virtus,
Qui supra coeli residens cacumen,
Totius mundi machinam gubernat
Trinus et unus.

Brev. Narbonense imp. Carcassonae 1535. — 2, 3 Paulus. — 4, 2 suscitati.

398. De sancto Paulo Narbonensi.

Ad Laudes.

1. Approximante foribus Sibi misso divinitus Exit Narbona penitus Crumpens ex rumoribus.	3. Petunt in Christo instrui, Dogma verum exhaustiunt, Debriari plus sitiunt, A sacro Paulo imbui.
2. Nonis, sertis, luminibus Grex pastorem aggreditur, Claudens urbem ingreditur Cinctus utrimque civibus.	4. Dulcis praesul memoriter Cerne honoris munia, Vivat in nobis gratia Te supplicante jugiter.

5. Deo patri et filio
Et amborum spiritui
Sit laus et nostro coetui
Ejus perpes fruitio.

Brev. Narbonense imp. Carcassonae 1535.

399. De Paulo Narbonensi.

Ad Vesp. et Noct.

1. Verbi divini sator copiosus
Die vergente ad summum vocatus,
Illo pulsatur, quo est applicatus
Sacro labori.
2. Ter commendatus ubi invitatus
Excessum pandit, nam certificatus,
Rursum decumbens de mercede ratus
Gaudet resolvi.
3. Ecclesiarum cura substituta,
Plebe sciente ista visitatus,
Ipsam moerentem blande consolatus
Pastor ovilis.
4. Docet agenda, praesagit cavenda,
Obit, fit civis gloriae coelestis,
Paulus Narbonam inde praelugentem
Nardo solatur.
5. Sit salus illi, decus atque virtus
Qui supra coeli residens cacumen
Totius mundi machinam gubernat
Trinus et unus.

Brev. Narbonense imp. Carcassonae 1535. — 3, 2 Plebem scientie.

400. De s. Paulo Narbonensi.

Ad Laudes.

1. Didascali discipulus Excitantis frequentius, Evocantis ad gloriam Mente pertractat sedulus.	3. Quo vita functo labili Corpus ejus excipiunt Alumni et sepeliunt Modo praevenabili.
2. Discessurus in proximo Liquit innixus ovibus Paulus doctrinam omnibus Instinctu motus optimo.	4. Cujus vacatur hodie, Sacer antistes, laudibus, Enixis junge precibus Tuos sanctorum gloriae.

5. Deo patri et filio
Et amborum spiritui
Sit laus et nostro coetui
Ejus perpes fruitio.

Brev. Narbonense imp. Carcassonae 1535. — 1, 4 pertracta. — 4, 3
Enixos. — 4, 4 Tuis.

401. De ss. Petro et Paulo.

Ad Processionem.

1. Salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
Qua laudes Paulo quisque dat atque Petro.
2. Quos Deus in terris nimio connectit amore,
Diligunt in coelo, quos mors non segregat.
3. Coelorum claves Petro dedit hinc Deus unus,
Quod claudat, reseret ostia laeta suis.
4. Doctorem populi Paulum statuit Deus idem,
Dispersas ut oves mox ad ovile vocet.
5. Regnant in coelo Petrus, Paulus sacrosancti,
Haec duo candelabra proxima throno Dei.
6. Et idcirco, Deus, audi voces famulorum
Ac trahe corda tibi versaue sint vitio.
7. Solve catenatos Orci sic carceris umbris
Et renova sursum, quidquid ad ima ruit.
8. Laus tibi sit, genitor, genito cum flamine sacro,
Tres licet et unus [semper] adesto Deus.

Process. ms. S. Osithae saec. 15. ex. Cod. Oxoniens. Laud. Miscell. 329.

402. De s. Petro Confessore.

In Vesp. et Noct.

1. Clangat hymnum dulcorosum Haec devota familia, A te festum gaudiosum Fit in Petri memoria.	4. Petrus, angelus terrestris, Mundo factus est silvestris, Antrum petit desertorum, Fit contemptor mundanorum.
2. In coelesti hierarchia, Ubi dulcis harmonia, Conlaetatur in gloria Inter sanctorum lilia.	5. Salve pater, arca legis, Audi preces tui gregis, In conspectu trinitatis Fac vivamus cum beatis.
3. Caritate viscerosus Fuit, verbo gratiosus, Miraculis operosus, Virtutibus functuosus.	6. Et populum commendatum Duc ad portum praeoptatum, Ne mergamur navigantes Inter undas fluctuantes.

7. Sit trinitati gloria,
Laus, honor et imperium,
Salus et sapientia,
Potestas et dominium.

Brev. ms. Piperacense anni 1440. Cod. Capit. Anicien. s. sign. — 1, 1
Plangat Hs. — 1, 2 Hic devota Hs. — 5, 1 Salva pater Hs. — 6, 1 Ut
populum.

403. De s. Petro Confessore.

In Laudibus.

1. Jubilemus in hac die Ad Christi praeconia, Laudes Petri recitemus Vocali laetitia.	4. Donat febricitantibus Suum desiderium, Subvenit infirmantibus Dans gratis auxilium.
2. Inter choros supernorum Gratulatur civium, In ordine confessorum Vernat sicut lilium.	5. Feminam carnis vitio Inflammatam turpiter Ejus sanat oratio Hanc curans dupliciter.
3. Intus ardens caritate Claret in miraculis, Extra pollens honestate Multis floret titulis.	6. Impetret nobis veniam Praesenti exsilio Et post aeternam gloriam In coeli palatio.
7. Deprecamur trinitatem, Quod Petri suffragio Videamus claritatem Coram Dei filio.	

Brev. ms. Piperacense anni 1440. Cod. Capit. Anicien. s. sign.

404. De sancto Piato.

1. Solemne festum praecluit Triumphatoris maximi Piat, quo coelestia Victor ascendit culmina.	4. Docentem cum post agmina Satelles dirus reperit, Bibens ipsius sanguinem Christi perfecit martyrem.
2. Qui magni Dionysii Comes junctus carissimus Egressus Romae moenibus Francorum dat se finibus.	5. Oramus, martyr inclite, Preces admitte pauperum Ad summi regis januam, Reportans indulgentiam.
3. Hinc praedicando gentibus Cursum Tornaco protrahit, Christi baptisma largiens Ecclesiasque construens.	6. Honor, virtus et gloria Deo patri et filio, Simul divino flmini In saeculorum saecula.

Psalt. et hymn. ms. Cameracens. saec. 13. Cod. Cameracens. 35. A. —
Brev. S. Petri Insulens. imp. Parisiis 1533. B. — 1, 1 festum colitur B.

405. De sancto Piato.

Ad Vesperas.

1. Pange chorus in his festis Piatī praeconium, Gloriosi Christi testis Recolens martyrīum, A primaevis sumens gestis Sermonis initium. 2. Pollens prolis honestate, Fulgens morum radiis, Decens formae venustate Comitum prae filiis, Prima datur sub aetate Literarum studiis. 3. Vultu simplex, verbo lenis, Ornatus virtutibus, Cor extollens a terrenis Adhaesit coelestibus, Christum pavit in egenis Large fuis opibus. 4. Cujus mentem non illexit Fallax amor patriae, Sed egressus iter flexit Ad extrema Galliae, Ubi multos jam erexit Ad cultum justitiae.	5. Fervens igne caritatis Relictis consortibus Tornacensis civitatis Adjunctus est gentibus, Quas doctrina veritatis Traxit ab erroribus. 6. Semen verbi salutaris Dante Christi famulo Confitetur popularis Turba corde credulo Hunc, quem partus singularis Nostro fudit saeculo. 7. Corde chorus laetabundo Laudet regem gloriae, Quem Piatūs victo mundo Coronatus hodie Regno videt in jucundo Revelata facie. 8. Collaudemus corde toto Tam patrem quam genitum, Deprecantes pari voto Paraclitum spiritum, Velo carnis ut amoto Fruamur post obitum.

Brev. ms. Tornacense saec. 14. Cod. Tornacens. XXI. A. — Brev. ms. Tornacense saec. 15. Cod. Valentianens. 98. B. — Brev. Tornacense imp. s. l. 1497. C.

406. De sancto Piato.

Ad Laudes.

1. Pange, lingua, triumphalem Piatī constantiam, Qui sub poenis spiritalem Servans patientiam, Immolavit specialem Christo carnis hostiam. 2. Ritum legis immutari Mente ferens anxia, Sanctum sibi praesentari Passurum supplicia Caesar jubet vel damnari Peste mortis impia.	3. Jussu regis destinatis Tribus nequam servulis Invenitur cum renatis In Christo discipulis In plateis civitatis Augens fidem populis. 4. Metu verbi saevientis Et angusto verbere Moliuntur statum mentis Lictores pervertere, Sed nec minis nec tormentis Valent eum flectere.

5. Instar agni passus mortem
Triumphat sub gladio,
Quem divina fecit fortem
Virtus in supplicio,
Parem fecit et consortem
Martyrem in gaudio.

6. Collaudemus corde toto
Tam patrem quam genitum,
Deprecantes pari voto
Paraclitum spiritum,
Velo carnis ut amoto
Fruamur post obitum.

Brev. ms. Tornacense saec. 14. Cod. Tornacens. XXI. A. — Brev. ms. Tornacense saec. 15. Cod. Insulens. 10. B. — Brev. ms. Tornacense saec. 15. Cod. Valentianens. 98 C. — Brev. Tornacense imp. s. l. 1497. D. — 2, 5 Caesar turbet A. — 4, 2 Et augusto C.

407. De sanctis Puellis.

Ad Matutinum.

1. Hymnum novum laetitiae
Canamus regi gloriae,
Puellae sanctae regiae
Gaudent in coeli acie.

3. Haec imago prosapiae
Duplex manet in superis,
Actus habet justitiae,
Per quam videmus oculis.

2. Miratur status hominis
De hoc monstro almifico,
Fugat catervam daemonis,
Fides accescit illico.

4. Una stipes in infimis
Resultat vultu placido,
Flamen habet in intimis
Sistens cum corde lucido.

5. Trinitatis imperium
Laudemus omni tempore
Ipsiusque triclinium
Pro puellarum robore.

Brev. Tolosanum imp. Parisiis 1553.

408. De sanctis Puellis.

Ad Laudes.

1. Proles ortu magnifica,
Cunctis exstans mirifica,
Gentem tuam multiplica,
Exsultet aula coelica.

3. Sol refulgens in clipeis
Illustrat mentes hominum,
Assumptus ex aethereis
Applaudit coetus virginum.

2. Stipes hujus propaginis
Fructum donavit gratiae,
Arbor decori germinis
Umbram induit gloriae.

4. Gaude demum et, popule,
Christo Jesu dans latriam,
Orant pro nobis plantulae,
Quae coeli tenent patriam.

5. Trinitatis imperium.

Brev. Tolosanum imp. Parisiis 1553.

409. De ss. Quinque Fratribus.

Ad Nocturnum.

1. Deus, creator omnium, Nostrum salva collegium Per patronorum corpora, Quae foveat Boleslavia.	3. Perveniat omnis aetas, Evitet mortis latebras Hujus labentis saeculi, Jesu redemptor saeculi.
2. Jucundum sit eloquium Nostrum simul obsequium, Ut transferamur fervidi Ad coenam agni providi.	4. Concurrat omnis populus Et laudis adsit jubilus, Jucundo quod jucundius, Cum veneratur Dominus.
5. Ipsi laus sit et gloria, Cui populus in latria Semper sonet divinitus In sanctis quinque fratribus.	

Brev. ms. Trebonense saec. 15. Cod. Pragense. VI G 6. A. — Brev. ms. Pragense IV F 4. saec. 15. B. — 1, 4 fove B. — 3, 4 Jesu labentis saeculi B; das doppelte saeculi nach mittelalterlicher Metrik nicht fehlerhaft, weil in verschiedener Bedeutung gebraucht. — 5, 2 Qui populum in latria A; populum latera B.

410. De sancto Quintino.

Ad Vesperas.

1. Neuma chorus hic hodie Sonet, festum melliflue Sancti Quintini incliti Adest, qui martyr Domini.	4. Funde pro nobis jugiter Preces ad Christum dulciter, Nostros hymnos ut audiat Suamque dextram porrigat.
2. Cujus latus clientuli Rictiovari pessimi Totum laesere horride Ignis calore maxime.	5. Per te noscamus judicem, Malis poena terribilem, Justis donantem gloriam Sanctis rite mellifluam.
3. Et quae lucerna splendida Ades sanctorum gloria, Decus sanctorum virginum Nostrum simulque omnium,	6. Laus sit patri mirifico Ejusque unigenito, Una cum sancto spiritu In sempiterna saecula.

Offic. ms. S Quintini saec. 16. Cod. Oxoniens. Miscell. Liturg. 313. — Alle drei Hymnen sind alt. Zur Zeit, da der Codex geschrieben wurde, war niemand fähig, in diesem Stil zu dichten.

411. De sancto Quintino.

Ad Nocturnum.

1. Nunc cantor omnis cogitet Odas Quintini promere Theos volentis splendidam Sancti videre gloriam.	2. Quem Varus saeve Riccio Laesit flagello pessimo, Servus Arverni aridi, Stantis in porta Domini.

3. Audire vocem meruit Sanctam, quae coelo sonuit: O Quintine, famule Alme, coronam accipe.	4. Nostra tu dele vitia, Martyr benigne, horrida, Confer virtutes, almice, Regi summo nos porrige.

5. Sit trinitati gloria,
Quam Quintinus saevissimo
Confessus est supplicio
In sempiterna saecula.

Offic. ms. S. Quintini saec. 16. Cod. Oxoniens. Miscell. Liturg. 313.

412. De sancto Quintino.

Ad Laudes.

1. Promat phonista júbilo Vitae tonum cum maximo, Sancti in laude martyris Atque athletae nobilis.	3. Tuum calorem igneum Corpus portat per Dominum, Semper benigno gratias Patri ferendo maximas.
2. Tulit qui saeve verbera Summi pro Dei gloria, Regem affectans maxime Sanctum videre splendide.	4. Per te Christus nos audiat, Suos dilectos faciat, Dei amator hagiæ, Regnum polorum tribue.

5. Sit trinitati gloria.

Offic. ms. S. Quintini saec. 16. Cod. Oxoniens. Miscell. Liturg. 313.

413. In Elevatione s. Quintini.

Ad Vesperas.

1. Roma Quintinum genuit Sed genitum evomuit, In Somenam absorbuit Noverca facta filio.	3. Aquis lucerna mergitur, Celatur, non exstinguitur, Nec corrupto corrumpitur Corpus sanum a sanie.
2. Tandem mutans imperium In Petri sacerdotium, Rursus honorat filium, Dum ejus fit translatio.	4. Lustris undenis creditum Aqua reddit depositum, Quod reparat intuitum Inventricis Eusebiae.

5. Tu esto nostrum gaudium,
Christe, per cujus studium
Tamquam rosa vel lilium
Martyr refloret hodie.

Brev. ms. S. Quintini saec. 15. Cod. Parisien. 1267. — 5, 2 Christe rex
cujus Hs.

414. De sancto Quintino.

Ad Laudes.

1. Deus, tuorum militum Donator supra meritum, Commutans mortis debitum Vitae perennis gaudio.	4. Ibi cuncta praesentia Confusionis nescia, Ibi cuncta manentia, Risus et consolatio.
2. Ibi nihil praeteritum, Nihil emergens subditum, Nihil vergens ad exitum, Nec dolor nec vexatio.	5. Vinum reclusum dolio Tamquam cella vinaria Servabatur in patria Propinandum convivio.
3. Premit torcular palmitem, Sic poena Christi militem, Hic reclusum in dolio, Ibi coeli cellario.	6. Tandem in lucem editum, In auri vase positum, Coelestibus oppositum Convivis est refectio.
7. Tu esto nostrum gaudium, Manna saporum omnium, Nostrum ad te suspirium, Tua nos pascat visio.	

Brev. ms. S. Quintini saec. 15. Cod. Parisien. 1267.

415. De sancto Quintino.

1. Illuxit dies annua Qua victa mundi gloria Martyr Quintinus rosea Coeli scandit palatia.	4. Tandem succiso capite Tuo perfusus sanguine Per ascensum purpureum Tribunal scandis amoenum.
2. Flamma, ferro et carcere Cruciatus mirifice Durisque tensus cocleis Manes insuperabilis.	5. Tibi quanta suavitas, Quanta tibi sit gloria, Non sufficit vox promere Nec ulla mens conjicere.
3. Vox de coelo te monuit: O Quintine, constans esto, Pro poena, quam nunc pateris Confestim coronaberis.	6. Ergo nostri memor esto, Ut per tua suffragia Vitantes carnis vitia Via curramus ardua.
7. Honor, virtus, imperium Sit summo regi martyrum, Quos per poenas corporeas Transfert ad sedes placidas.	

Brev. ms. Bellovacense saec. 13. Cod. S. Genovefae BB. IV° 7. — Mel.:
= Jam Christus astra ascenderat.

416. De sancta Quiteria.

Ad Vesperas.

1. Talentum Christe virginum, Quiteriae praeconium Sumas, quae post supplicia Coeli scandit palatia.	4. Indicante Catillio Germani furit concio, Ductus quasi per furiam Persequitur Quiteriam.
2. Rosa ramo progrediens, Supra coelos prosiliens, Collega coeli curiae Ministrat regi gloriae.	5. Per quam fulget Vasconia, Fugantur et daemonia Emergit sole clarius Sacrae fidei radius.
3. In Oriano Podio Sacro fungens eloquio, Pro te spernit imperia, Virum atque virilia.	6. Laus, honor et imperium Detur, cui conjugium Servavit proles Calsiae, Mundo pugnans egregie.

Brev. ms. S. Savini in Levitania saec. 14. Cod. Tolosan. 70. A. — Brev. ms. S. Savini saec. 14 et 15. Cod. Tolosan. 73. B. — Brev. ms. Tarbellicum saec. 15. Cod. Tolosan. 76. C. — Brev. ms. Vasatense saec. 15. Cod. Cantabrigens. Kk VI 49. D. — Brev. Vasatense imp. Vasati 1530. E. — 1, 4 scandis AB. — 4, 1 Indicante Brathilio D. — 6, 3 proles Cassiae AB.

417. De sancta Quiteria.

Ad Matutinum.

1. Congaudens plebs Vasconiae Impendat laudes hodie, Nam sua vexillifera Post palmam subit supera.	3. Auditus regi redditur Lumenque, Deo creditur Per hujus mirabilia, Convertitur gens nimia.
2. Ab angelis revincitur, Dum carcere recluditur, Miracula ingentia Divina prompsit gratia.	4. Dum truncaretur vertice, Tulit palmis mirifice Busto cujus fons liquitur, Quo salus aegris redditur.
5. Summae Deus clementiae,
Da nobis locum veniae,
Qui beatae Quiteriae
Dedisti stolam gloriae.

Brev. ms. S. Savini in Levitania saec. 14. Cod. Tolosan. 70. A. — Brev. ms. S. Savini in Levitania saec. 14. et 15. Cod. Tolosan. 73. B. — Brev. ms. Tarbellicum saec. 15. Cod. Tolosan. 76. C. — Brev. ms. Vasatense saec. 15. Cod. Cantabrigens. Kk VI 49. D. — Brev. Vasatense imp. Vasati 1530. E. — 4, 3 Busto cujus fons loquitur D; Busto civis dum loquitur E. — Str. 5 lautet in DE: Laus honor et imperium wie beim vorhergehenden Hymnus.

414. De sancto

Ad I

1. Deus, tuorum militum
Donator supra meritum,
Commotans mortis debitum
Vitae perennis gaudio.
2. Ibi nihil praeteritum,
Nihil emergens subditum
Nihil vergens ad exitum
Nec dolor nec vexatio
3. Premit torcular palmi
Sic poena Christi m
Hic reclusum in do
Ibi coeli cellario.

palchrum
marinoreum,
morbis morbidum
pessimum.
distillans oleum,
effecta omnium,
philorsium,
venia peccaminum.
Sic virgo ferens gaudium
Perducitur ad solium
Regni coelestis inclitum
Nunc atque in perpetuum.

et in patri etc.

14. Cod. Tolosan. 70. A. — Brev.
14. Cod. Tolosan. 78. B. — 4, 1 in sepulchrum
1. — 5, 2 effecta fehlt A. — 5, 4 veniam AB.

Brev. ms. 8.

418. De sancta Quiteria.
In I. Vesperis.

1. Illuxit di
Qua vict
Martyr
Coeli s
2. Flam
Cruc
Dur
Ma
3. Vc
O
I

Comit aula regia
regiae Quiteria,
post carnis supplicia
scandit palatia.
Hec virgo regis filia,
Urbe orta Blancagia,
Jussione angelica
Vallio jacet Aufragia.

3. Post triumphum martyrii
Portarunt eam angeli
Ante conspectum Domini,
Unde gaudent omnes sancti.
4. Per ejus mirabilia
Salus datur et venia
Cunctis, qui in Vasconia
Ejus quaerunt suffragia.

5. Summae Deus clementiae,
Da nobis locum veniae,
Qui beatae Quiteriae
Dedisti stolam gloriae.

Brev. Vasatense imp. Vasati 1590. — 2, 2 Blancagia.

420. De sancta Quiteria.

In 2. Vesperis.

2. Quae primitus Blancagiae,
Demum vallis Aufragiae
Incola fit sub requie
Angelicae custodiae.

1. Exsultet aula regia,
Laetetur et Vasconia,
Cum recolit ecclesia
Quiteriae praeconia.

5. O veneranda domina,
Virgo felixque femina,
Coeli quae scandis culmina,
Nostra sume precamina.
6. Aufer morbi molestiam,
Confer salutis gratiam,
Tolle culpae miseriam,
Infunde lucis gloriam.
7. Praesta, pater eximie,
Dux et amor Quiteriae,
Ut suae vis instantiae
Coeli jungat nos curiae.

Basatense imp. Vasati 1530. — 2, 1 Blanchagiae. — 7, 3 Ut fehlt.

421. De sancta Quiteria.

Ad Vesperas.

1. Hymnum praesens canat turba Dulci Deo symphonia, Dum refert solis orbita Quiteriae solemnia. 2. O beata tu puella, Sponsa Christi Quiteria, Attende nostra cantica Et dulcia suspiria. 3. Nefanda nostra crimina Pelle prece assidua, Ne pro eis tartarea Sentiamus flagitia,	4. Sed cum justis politica Comprehendamus bravia, Tympanizantes organa Melodum consonantia. 5. Tunc infulta ope tua, Virgo Christi eximia, Haec plebs rea Christipara In coeli regnet curia. 6. Ubi regentis omnia Consatiemur gloria Sua favente gratia Per saeculorum saecula.

Brev. ms. Tutelense saec. 14. Cod. Parisien. 278. Die Hs. schreibt überall Quinteria.

422. De sancta Quiteria.

Ad Matutinum.

1. Nocturnum hymnum pangite Et regi vota solvite, Qui talem habet famulam, Laudabilem Quiteriam. 2. Te rector cosmi unice Hymnizonantes hodie, Da prius illis veniam Et post videre gloriam.	3. Qua fruamur perpetue, Hoc virgo nobis obtine, Quam elegit in sponsulam Christus et suam sociam. 4. O quam felices nuptiae Sunt agni et ecclesiae, Cum terget Deus lacrimam Ab electis omnimodam.

5. Per merita Quiteriae,
Tuae dilectae famulae,
Christe, nos vesti trabeam
Nuptialem pulcherrimam.

6. Qua induti nos strenue
Utamur bonis gloriae,
Cantantes tibi coelicam
Quiteriaeque gloriam.

7. Gloria tibi, Domine,
Qui das coronam gloriae,
Qui virginem Quiteriam
Assumpsisti in gloriam.

Brev. ms. Tutelense saec. 14. Cod. Parisien. 1278. — 5, 3 nos venisti Hs.

423. De sancta Quiteria.

Ad Laudes.

1. Lux oritur gratissima,
Qua plaudit aula coelica
Mundique simul fabrica
Cum ingenti laetitia.

2. Quia solaris rotula
Reduxit nobis gaudia,
Sponsae Dei, praemaxima
Quiteriae solemnia.

3. Haec facta est acephala,
Quia spreuit connubia
Nequam viri mortalia
Et fraudulenta oscula.

4. Sed nunc aeterna laurea,
Rosis liliisque consita,
Coronatur in gloria
Et habet diva oscula.

5. Adstat in regis dextera
Induta veste aurea
Virgo Christi sanctissima,
Dulcedine circumdata.

6. Ergo tu patrem, filia,
Tuum sponsum tu flagita,
Tu suscipe precamina
Nostra, virgo Quiteria.

7. Sit summo patri gloria,
Ejus nato perpetua,
Paraclito laetitia
Per infinita saecula.

Brev. ms. Tutelense saec. 14. Cod. Parisien. 1278.

424. De sancta Radegunde.

Ad Vesperas.

1. Mire cunctorum sator et redemptor,
Siderum, terrae, maris atque rector,
Omnium laudes tibi personantum
Solve reatum.

2. Vase qui gemmas fragili recondis,
Viribus fluxas, animo pudicas
Feminas reddens facis atque claros
Ferre triumphos.

3. Quasque in sexu fragiles videmus,
Praerogativa meriti coronas,
Incolas regni facis et perennes
Esse superni.

4. Cum quibus regnat Radegundis alma,
Inclitum cujus in honore festum
Mente devota celebrando dignas
Canimus odas.
5. Quae suo nobis veniam precatu
Impetret casto comitata coetu
Atque coelestem retinere secum
Postulet arcem.
6. Laus patri summo genitoque proli,
Flamini nec non ab utroque fuso
Sit salus perpes honor atque virtus
Omne per aevum.

Brev. ms. Pictaviense saec. 15. Cod. Pictaviens. 39. A. — Brev. ms. ss. Trinitatis Pictaviens. saec. 15. Cod. Semin. Pictaviens. s. n. B. — Brev. ms. Lingonense saec. 15. Cod. Calmontan. 26 (Inv. Robert) C. — Cod. Parisiens. 1146 saec. 15. D. — 4, 1 Radegundis sancta A; regnat Anna beata B. — 5, 2 communicante coetu D.

425. De sancta Radegunde.

1. Ut Christus, schema virginum, Noxas relaxet criminum Tibi posce cantantibus Piis, regina, precibus.	4. Et tot in mundo lucidis Corruscasti miraculis, Esset ut tui obitus Praevisitator Dominus.
2. Quae claro fusa genere, Celsa regum progenie, Terrae spernens divitias Mente subisti coelicas.	5. Quae ergo coeli solio Jam laetaris cum Domino, Nobis posce remedium Repressa labe criminum.
3. Terreno juncta principi, Regina venerabilis, Despectis saecularibus Inhiabas coelestibus.	6. Salus et jubilatio, Virtus et benedictio Sit incessanter omnia Trinitati per saecula.

Brev. ms. Lucionense saec. 14. Cod. Parisien. 1033. A. — Brev. ms. Pictaviense saec. 15. Cod. Pictaviens. 39. B. — Brev. ms. Lingonense saec. 15. Cod. Calmontan. 26. C. — Cod. Parisiens. 1146. saec. 15. D. — 2, 4 subjici D. — 3, 4 Inhiabat A; inhiabas D. — 4, 1 Et toti mundo A; Ut tot in mundo B. — 4, 2 Corruscanti D, corruscati B. — 5, 4 Expresse A.

426. De sancta Radegunde.

Ad Laudes.

1. Corde puro famulorum voces supplicantium Hac in die corruscanti reginae miraculis Supra astra, rex, intende residens mirifice.	2. Cujus amor corda ligat virginum castissima Atque sponsas sic dissolvit virorum connubio, Ut Deo placere queant potius quam saeculo.

3. Ex quibus nobis refulget
Radegundis inclita,
Quae perpulchra velut rosa
inter flores consita
Terreno rege relicto
juncta est regi Deo.

4. Cui sponso gaudet nupta
regina sanctissima,
A quo pudor custoditur
sine sorde integer,
Et corona meritorum
redditur eximium.

5. Hunc placatum reddat nobis
precibus sanctissimis,
Quem devotis postulamus
supplicando vocibus,
Ut sanctorum mereamur
sociari coetibus.

6. Deo patri, verae proli
sanctoque spiritui
Juge decus et potestas
perpes et imperium,
Aequus honor et perennis
hic et in perpetuum.

Brev. ms. Lucionense saec. 14. Cod. Parisiens. 1033. A. — Brev. ms. Pictaviense saec. 15. Cod. Pictaviens. 39. B. — Brev. ms. Lingonense saec. 15. Cod. Calmontan. 26. C. — Cod. Parisiens. 1146. saec. 15. D. — 1, 2 Votis supplicantium A. — 3, 3 Quae pulchra D. — 3, 4 flores rosida AB.

427. De sancta Radegunde.

1. Regum Deus rex omnium,
Qui cuncta solus ordinans,
Audi tuorum, quaesumus,
Voces placatus supplicum.

2. In ista die maxime,
Qua Radegundis funditus
Terrena linquens omnia
Migravit ad coelestia.

3. Haec est virago nobilis,
Quae blandimenta saeculi
Ac principis Chlotarii
Thorum pudica respuit.

4. Plus casta mallens vivere
Sub serio velamine,
Quam purpurata fieri
Regina tanti principis.

5. Nullus fateri praevallet,
Quantum bonis in actibus
Renuntiato saeculo
In hoc loco reffloruit.

6. O quam beata civitas,
Pictavis, esse cerneris,
Quae tam sacratae feminae
Corpus humatum possides.

7. Cujus polo feliciter
Quiescit almus spiritus,
Pro hujus urbis incolis
Funde preces altithrono.

8. Pro quo replemur gaudio
Omnes inenarrabili,
Laudes superno numini
Pangamus ore consono.

Brev. ms. S. Trinitatis Pictaviens. saec. 15. Cod. Semin. Pictaviens. s. n. — 6, 4 Corpus humanum Hs. — 7, 3 orbis Hs.

428. De sancto Raphaelle.

Ad Vesperas.

1. Exsultet coelum gaudiis,
Sonemus ex praecordiis
De Raphaelis gloria
In summa coeli curia.

2. Cantemus illud canticum
Coeleste et seraphicum
Ter sanctus, propter mysticum
Principatum hierarchicum.

3. Omnesque coeli milites, Illustres magis principes, Quorum sunt nota nomina, Merentur laudum carmina.	4. Ut Deus quis sonat Michael, Ut fortis sonat Gabriel, Salutis dona Raphael, Laudatur his Emmanuel.
5. Totius orbis Domino, Applaudat coeli curia, Cum Raphaele jubilans In sempiterna gloria.	

Brev. Herfordense imp. Rotomagi 1505.

429. De sancto Raphaele.

Ad Nocturnum.

1. Aeternam coeli gratiam Per angelorum operam, Christicolae, hic currite Concelebrantes dulciter.	3. Humani hostis generis In sanctum saevit pessime Tobiam caecum, pauperem, Captivumque captivavit.
2. Terrorem spernunt saeculi Et carnales illecebras, Vim et devincunt daemonum Juvando mirabiliter.	4. Sanctorum Saram filiam Opprobriis tunc notavit, Septemviram finaliter Raphael demum sanavit.
5. Laus patri sit cum filio Una cum sancto spiritu, Qui angelorum coetibus Conjungat nos in exitu.	

Brev. Herfordense imp. Rotomagi 1505. — 2, 1 tremit saeculi. — 3, 2 saevit piissime. — 4, 4 demum ergänzt.

430. De sancto Raphaele.

Ad Laudes.

1. Celsorum civium inclita gaudia
Canamus, socii, factaque fortia,
Nam decet, animus ut canat dulciter
Coelorum laudes principi.
2. Hi sunt praecipui regnorum praesides,
Arcendo daemones nunquam sunt desides,
Resistunt aemulis ut fortes milites,
Gigantum genus optimum.
3. Praesunt hi proeliis morte luctantium,
Impugnant spiritus sine vecordia,
Concurrunt concito, mens bene conscia
Reportet ut victoriam.

4. Quae vox, quae poterit scriptura texere,
Quae sanctis angelis dantur in munere,
Ut suos milites possint protegere
Recto coelo dirigere.

5. Te, summa deitas, devote poscimus,
Ut culpas singulas et poenam auferas,
Cum sanctis angelis nostra sit gloria
Per cuncta semper saecula.

Brev. Herfordense imp. Rotomagi 1505. — 1, 1 Excelsorum. — 3, 1
morte juvantium. — 4, 4 Ac recto tramite coelo dirigere.

431. De sancto Renato.

Ad Vesperas.

1. Laudes, praesul sanctissime, Praesentat nostra concio, Renate clementissime, Tibi, fortis opilio.	4. Nam tua praedicatio Caritatis piissimae Fuit ovibus potio Reficiens aptissime.
2. Qui positus in proelio Hujus vitae durissimae Expulso mortis vitio Certasti fidelissime.	5. Placuit libentissime Christo supplex oratio, Rigor sortis artissimae Tuaque sollers actio.
3. Custodisti dulcissime, Ne luporum oppressio Raperet crudelissime Temet et gregem otio.	6. Cujus propitiatio Rogantes intensissime Confortat, quos petitio Tua fovet carissime.
7. Funde preces, mitissime, Patris ut congregatio Locetur amoenissime Tecum coeli palatio.	

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Massiliens. Eb 303. A. — Brev.
ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII. 24.² B. —
Hymn. ms. Andegavens. saec. 14. Cod. Andegavens. 105 add. saec. ¹⁵/₁₆. C. —
Hymn. ms. Andegavens. saec. 14. Cod. Andegavens. 106. add. saec. ¹⁵/₁₆. D. —
Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504. E. — Man beachte bei diesem und
den beiden folgenden Liedern den Reim.

432. De sancto Renato.

Ad Nocturnum.

1. Jubila, fac tripudium, Ducatus Andegaviae, Qui Renatum propitium Habes praesulem patriae.	2. Sordes omnis inaniae Fugit relinquens otium, Militavit in acie Sternendo nocens vitium.

3. Oppressis in auxilium
Fuit et laeta facie,
Pauperes in hospitium
Ducebat fovendo pie.

4. Debiles plenos macie,
Caecis ferens solatium,
Sanabat, data sacie
Cuilibet egentium.

5. Decus, honor, imperium
Et laus coelorum usiae,
Qui dat Renato gaudium
Immensae suae gloriae.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Massiliens. Eb. 303. A. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII. 24.² B. — Hymn. ms. Andegavens. saec. 14. Cod. Andegavens. 105. add. saec. 15/16. C. — Hymn. ms. Andegavens. saec. 14. Cod. Andegavens. 106. add. saec. 15/16. D. — Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504 E.

433. De sancto Renato.

Ad Laudes.

1. Clangat tuba canentium,
Latriam sonet sophiae,
Promant Renati praemium
Philocali hac in die.

3. Hic director simplicium
Amatorum scientiae
Fuit, semper incendium
Exstinguens avaritiae.

2. Decessit infans anxie
Sine dono credentium,
Quem suscitavit proprie
Maurikii subsidium.

4. Pontis ex superficie
Pulsus in aquae medium
Mortem fugit innoxie
Renati per prodigium.

5. Decus, honor, imperium.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. VIII. 24.². A. — Hymn. ms. Andegavens. saec. 14. Cod. Andegavens. 105. add. saec. 15/16. B. — Hymn. ms. Andegavens. saec. 14. Cod. Andegavens. 106. add. saec. 15/16. B. — Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504. D.

434. De sancto Regulo.

Ad Vesp. et Noct.

1. Rex Christe regum, sanctorum corona,
Totius actor elementi pius,
Nostris faveto vocibus clementer
Aure benigna.

2. Qui nobis clarum deputasti lumen
Miscenis ortum schemate praeclaro,
Praecluit pastor undique refulgens,
Regulus almus.

414. De sancto Quintino.

Ad Laudes.

1. Deus, tuorum militum Donator supra meritum, Commutans mortis debitum Vitae perennis gaudio.	4. Ibi cuncta praesentia Confusionis nescia, Ibi cuncta manentia, Risus et consolatio.
2. Ibi nihil praeteritum, Nihil emergens subditum, Nihil vergens ad exitum, Nec dolor nec vexatio.	5. Vinum reclusum dolio Tamquam cella vinaria Servabatur in patria Propinandum convivio.
3. Premit torcular palmitem, Sic poena Christi militem, Hic reclusum in dolio, Ibi coeli cellario.	6. Tandem in lucem editum, In auri vase positum, Coelestibus oppositum Convivis est refectio.
7. Tu esto nostrum gaudium,
Manna saporum omnium,
Nostrum ad te suspirium,
Tua nos pascat visio.

Brev. ms. S. Quintini saec. 15. Cod. Parisien. 1267.

415. De sancto Quintino.

1. Illuxit dies annua Qua victa mundi gloria Martyr Quintinus rosea Coeli scandit palatia.	4. Tandem succiso capite Tuo perfusus sanguine Per ascensum purpureum Tribunal scandis amoenum.
2. Flamma, ferro et carcere Cruciatus mirifice Durisque tensus cocleis Manes insuperabilis.	5. Tibi quanta suavitas, Quanta tibi sit gloria, Non sufficit vox promere Nec ulla mens conjicere.
3. Vox de coelo te monuit: O Quintine, constans esto, Pro poena, quam nunc pateris Confestim coronaberis.	6. Ergo nostri memor esto, Ut per tua suffragia Vitantes carnis vitia Via curramus ardua.
7. Honor, virtus, imperium
Sit summo regi martyrum,
Quos per poenas corporeas
Transfert ad sedes placidas.

Brev. ms. Bellovacense saec. 13. Cod. S. Genovefae BB. IV° 7. — Mel.:
= Jam Christus astra ascenderat.

416. De sancta Quiteria.

Ad Vesperas.

1. Talentum Christe virginum, Quiteriae praeconium Sumas, quae post supplicia Coeli scandit palatia. 2. Rosa ramo progrediens, Supra coelos prosiliens, Collega coeli curiae Ministrat regi gloriae. 3. In Oriano Podio Sacro fungens eloquio, Pro te spernit imperia, Virum atque virilia.	4. Indicante Catillio Germani furit concio, Ductus quasi per furiam Persequitur Quiteriam. 5. Per quam fulget Vasconia, Fugantur et daemonia Emergit sole clarius Sacrae fidei radius. 6. Laus, honor et imperium Detur, cui conjugium Servavit proles Calsiae, Mundo pugnans egregie.

Brev. ms. S. Savini in Levitania saec. 14. Cod. Tolosan. 70. A. — Brev. ms. S. Savini saec. 14 et 15. Cod. Tolosan. 73. B. — Brev. ms. Tarbellicum saec. 15. Cod. Tolosan. 76. C. — Brev. ms. Vasatense saec. 15. Cod. Cantabrigens. Kk VI 49. D. — Brev. Vasatense imp. Vasati 1530. E. — 1, 4 scandis AB. — 4, 1 Indicante Brathilio D. — 6, 3 proles Cassiae AB.

417. De sancta Quiteria.

Ad Matutinum.

1. Congaudens plebs Vasconiae Impendat laudes hodie, Nam sua vexillifera Post palmam subit supera. 2. Ab angelis revincitur, Dum carcere recluditur, Miracula ingentia Divina prompsit gratia.	3. Auditus regi redditur Lumenque, Deo creditur Per hujus mirabilia, Convertitur gens nimia. 4. Dum truncaretur vertice, Tulit palmis mirifice Busto cujus fons liquitur, Quo salus aegris redditur.
5. Summae Deus clementiae,
Da nobis locum veniae,
Qui beatae Quiteriae
Dedisti stolam gloriae.

Brev. ms. S. Savini in Levitania saec. 14. Cod. Tolosan. 70. A. — Brev. ms. S. Savini in Levitania saec. 14. et 15. Cod. Tolosan. 73. B. — Brev. ms. Tarbellicum saec. 15. Cod. Tolosan. 76. C. — Brev. ms. Vasatense saec. 15. Cod. Cantabrigens. Kk VI 49. D. — Brev. Vasatense imp. Vasati 1530. E. — 4, 3 Busto cujus fons loquitur D; Busto civis dum loquitur E. — Str. 5 lautet in DE: Laus honor et imperium wie beim vorhergehenden Hymnus.

437. De sancto Richardo.

Ad Nocturnum.

1. Pange, lingua, gloriosi Praesulis solemnia, Respuentis vitiosi Vana mundi gaudia, Carnis et hostis dolosi Potiti victoria. 2. Summi regis imitatus Richardus vestigia, Viator immaculatus Currrens per compendia, Est hac luce sublimatus Ad coeli palatia. 3. Quem divina decoravit Multiformis gratia, Sacramenta dispensavit Digna reverentia, Tanto patre respiravit Praesens haec ecclesia.	4. Quanta possit apud Deum Probant mirabilia Facta frequenter per eum Laeta jam per milia, Ut per annum jubilaum Relaxantur omnia. 5. Surdi, muti, destituti Quibuscunque sensibus Sua prece restituti Suis gaudent usibus, Mente capti sunt saluti Dati, claudi gressibus. 6. Per Richardum trinitati Laus, honor et gloria, Et nos ejus confortati Jucunda memoria Sentiamus sui nati Paterna suffragia.

Psalt. ms. Cantuariense saec. 13/14. Cod. Oxoniens. Laud. Lat. 95. add. saec. 14. — 4, 2 Praestant mirabilia Hs. — Mel.: Pange lingua.

438. De sancto Richardo.

Ad Laudes.

1. Christi praesul pretiose, Richarde sanctissime, Charitatis viscerosae Nunc in coelis maxime, Psallentes affectuose Tibi culpis exime. 2. Totus mundus sit jucundus In tuis solemniis, Qui sanctorum laetabundus Interes conviviis, Per quem nobis sit secundus Cursus vitae labilis.	3. Exemplum fac imitari Tuae patientiae, Ut nos tecum gloriari Des in pace patriae, Aquam vino fac mutari Laboremque requie. 4. Vivis enim sociatus Civibus angelicis, Pater pie, Deo gratus, Coeli de domesticis, Per te furor mitigatus Sit venturi judicis.
5. Collaudemus Trinitatem
Sanctam individuum,
Qui Richardo claritatem
Contulit perpetuam,
Per quem nobis pietatem
Conferat assiduam.

Psalt. ms. Cantuariense saec. 13/14. Cod. Oxoniens. Laud. Lat. 95. add. saec. 14.

.jus praemia,
 .r indicia
 .gentia
 orruscantia.
 .aba dat rivulum
 .ivaeque poculum,
 sanandum populum
 .a morbi periculum.

5. O veneranda domina,
 Virgo felixque femina,
 Coeli quae scandis culmina,
 Nostra sume precamina.

6. Aufer morbi molestiam,
 Confer salutis gratiam,
 Tolle culpaе miseriam,
 Infunde lucis gloriam.

7. Praesta, pater eximie,
 Dux et amor Quiteriae,
 Ut suae vis instantiae
 Coeli jungat nos curiae.

Brev. Vasatense imp. Vasati 1530. — 2, 1 Blanchagiae. — 7, 3 Ut fehlt.

421. De sancta Quiteria.

Ad Vesperas.

1. Hymnum praesens canat turba Dulci Deo symphonia, Dum refert solis orbita Quiteriae sollemnia. 2. O beata tu puella, Sponsa Christi Quiteria, Attende nostra cantica Et dulcia suspiria. 3. Nefanda nostra crimina Pelle prece assidua, Ne pro eis tartarea Sentiamus flagitia,	4. Sed cum justis politica Comprehendamus bravia, Tympanizantes organa Melodum consonantia. 5. Tunc infulta ope tua, Virgo Christi eximia, Haec plebs rea Christipara In coeli regnet curia. 6. Ubi regentis omnia Consatiemur gloria Sua favente gratia Per saeculorum saecula.

Brev. ms. Tutelense saec. 14. Cod. Parisien. 278. Die Hs. schreibt überall Quinteria.

422. De sancta Quiteria.

Ad Matutinum.

1. Nocturnum hymnum pangite Et regi vota solvite, Qui talem habet famulam, Laudabilem Quiteriam. 2. Te rector cosmi unice Hymnizonantes hodie, Da prius illis veniam Et post videre gloriam.	3. Qua fruamur perpetue, Hoc virgo nobis obtine, Quam elegit in sponsulam Christus et suam sociam. 4. O quam felices nuptiae Sunt agni et ecclesiae, Cum terget Deus lacrimam Ab electis omnimodam.

5. Ergo Rictrudis, speciosa mater,
Flore virtutum rutilans decenter,
Praebuit multis iter ad superna
Regna polorum.
6. Unde gratanter jubilans in astris
Praemiis felix fruitur beatis
Atque cum sanctis radians corruscat
Luce perenni.
7. Ejus obtentu petimus, benigne,
Criminum culpis veniam ferendo
Gaudium nobis tribuas salubre
Omne per aevum.
8. Gloriam patri resonemus omnes,
Et tibi, Christe, genite superne,
Cum quibus sanctus simul et creator
Spiritus regnat.

Psalter. ms. Marchianense saec. 9. Cod. Duacens. 170. add. saec. 10. —
Das Lied ist von Hucbald. — 5, 2 Florem Hs. — Die Doxologie nur an-
gefangen Hs.

441. De sancto Rocho.

1. Rochi conjubilent omnia laudibus,
Axis stelliferi regia gaudeat,
Et mundi teretis concrepet orbita,
Sit vox una canentium.
2. Felix illa suo gaudeat hospite,
Haec patrocinio floreat inclito,
Rochum nam medicum nunc habet optimum,
Qui pestem fugat horridam.
3. Hic qui cuncta simul pauperibus bona
Et sese miseris subsidium dedit,
Aegros mirifico sublevat omine,
Non herba cruce sed sacra.
4. Haec illi merito gratia reddita,
Summo qui studio cordeque fervido
Res et delicias stemmaque gloriae
Sprevit nil retinens sibi.
5. Hujus praesidium rebus in arduis
Poscamus pavido pectore singuli,
Si perfecta fides mensque sit integra,
Nobis mox aderit pius.
6. Te, simplex deitas trinaque poscimus,
Ut Rochi meritis noxia subtrahas,
Des pacem famulis, nos quoque gloriam
Per cuncta tibi saecula.

Brev. Sleswicense imp. Sleswici 1512. A. — Psalt. et hymn. ms. saec. 14. Cod. Tolosanus 72. B, letzteres auf dem Vorsetzblatte und nur teilweise; es fehlen 1, 3 und 4, Str. 5 und 6.

442. De ss. Saviniano et Potentiano.

1. Metropolis urbs Senonum, Cultrix sacrorum canonum, Dempta cultura daemonum Savinianum patronum Ejusque comilitonum Coetum fidei tironum Ut collaudet, est consonum, Tantum consecuta bonum.	3. Idolorum tecta ruunt, Sed Dei templa construunt, Illic servos instituunt, Salutem aegris tribuunt, Ad ipsos multi confluunt, Quos per baptismum abluunt Et armis lucis induunt, Quod plures urbes innuunt.
2. Illi linguae Hebraicae Factae sunt post deificae Ac gentis apostolicae, Hanc urbem, quae in apice Pollet telluris Gallicae, Intrant, cruces in silice Sculpunt urbis Senonicae, Quae patent adhuc publice.	4. Obscuro clausi tegmine Sanantur a discrimine Fustis, Deo et homine Viso cum magno lumine, Revelato Petri fine, Mortem ensis acumine Passi suo in ordine Nunc in coeli sunt agmine.
5. Savinianus, Altinus,
Potentianus, Vicinus,
Noster sanctus Victorinus,
Eoaldus, Serotinus,
Aurem benignam protinus
Apponant nobis, quatinus
Ignoscat nostrum facinus,
Qui vivit unus et trinus.

Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. — 1, 6 Centum fidei.

443. De sancto Savino.

Ad Vesperas.

1. Laetentur mundi climata, Quae dudum erant perdita, Jam nunc ad vitam reddita, Et Christo cantent principi.	3. De partibus Hispaniae Ad vallem Levitaniae Missus defensor patriae, Ut nos a morte liberet.
2. En tellus Levitanica, Gaude et psalle cantica, Nam Savinus jam coelica Securus dona possidet.	4. Juventutis in tempore Mundum discens contemnere Et Christo se conjungere Viam nocendi deserit.

5. Vitam. duxit in eremo,
In loco frigidissimo,
Tugurio strictissimo
Vitae perennis gratia.

6. Summo patri sit gloria,
Verbo cum spiritu, gaudia
Donet nobis cum gratia
In sempiterna saecula.

Brev. ms. S. Savini in Levitania saec. 14. Cod. Tolosan. 70. A. — Brev. ms. S. Savini saec. 14. et 15. Cod. Tolosan. 73. B. — 5, 2 Eine Silbe zu viel AB.

444. De sancto Savino.

Ad Matutinum.

1. Mundi redemptor optime,
Christe Jesu, rex gloriae,
Adesto nobis, Domine,
Precamur omni tempore.

2. Savine, sidus aureum
Et monachorum speculum,
Audi vota precantium
Te devote fidelium.

3. Te quaesumus, sanctissime
Pater et dux egregie,
Preces nostras suscipere
Digneris clementissime.

4. Savine, tuis famulis
Subveni nunc, quos conspicias
Irretitos in laqueis
Chelydri, feri daemonis.

5. Summo patri ingenito
Ejusque unigenito
Et cum pio paraclito
Laudes demus in saecula.

Brev. ms. S. Savini in Levitania saec. 14. Cod. Tolosan. 70. A. — Brev. ms. S. Savini saec. 14. et 15. Cod. Tolosan. 73. B. — 1, 3 nobis fehlt A. — 5, 4 Laudemus in saecula B.

445. De sancto Savino.

Ad Laudes.

1. Gaude, mater ecclesia
Et tota Levitania,
Nam hodie ad coelica
Savinus transit gaudia.

2. Savinus vir catholicus
Et totus apostolicus,
Amori Christi deditus
Reliquit mundum penitus.

3. Religionis speculum,
Monachorum praesidium,
Tristis confert solatium
Et omnibus auxilium.

4. Immundos iste spiritus
Ab obsessis corporibus
Fugabat quidem penitus
Suis orationibus.

5. Vitam duxit in eremo
In paupere tugurio
Sine omni peculio
In habitu asperrimo.

6. Laudes demus altissimo,
Summo patri cum filio
Et cum pio paraclito
In sempiterna saecula.

Brev. ms. S. Savini in Levitania saec. 14. Cod. Tolosan. 70. A. — Brev. ms. S. Savini saec. 14. et 15. Cod. Tolosan. 73. B. — 3, 3 Tristibus confert A.

446. De XXIV Senioribus.

Ad Vesperas.

1. Coeli porta reseratur, Dum arcanum revelatur Zebedaei filio, Qui dum exsul Pathmos intrat, Deus verus nova monstrat Praesuli sanctissimo.	4. Sedis gyrum iris cingit, Mater Christi dum nos tingit Donis patrocinii, Pacis foedus iris notat, Imber mundum quando rotat Cataclismo fervido.
2. Hic dum orans contemplatur, Missus coelo secum fatur Secretorum nuntius, Dicens: Veni, vide, scribe Haec, quae Deus mittit ad te Arguens ecclesias.	5. Paradisus voluptatis, Fulgor fixae caritatis Virgo mater exstitit, Nitor summae pietatis, Mundae ebur castitatis, Namque Deum genuit.
3. Sessor sedis viret, rubet, Coeli, terrae cuncta jubet Homo Deus circulo, Viret Deus, rubet homo, Christus mundum lapsum pomo Patri reconciliat.	6. Quater senos collaudemus, Mundas laudes praesentemus Dulci ex praecordio, Nostros juges advocatos, Thronis celsis coeli datos, Praeregales proceres.
7. Confer, pater, sospitatem, Nate summe, veritatem Sauciis fidelibus, Sancte flatus, ubertatem Trine Deus, claritatem Semper in coelestibus.	

Brev. Lubicense imp. absque.

447. De sancto Severino.

Ad Matutinum.

1. Dulcibus laeti modulis canamus
Hac die nobis nimium colenda,
Qua triumphato Severinus orbe
Astra petivit.
2. Hic pius pastor gregis atque tutor
Lux fuit caecis baculusque claudis,
Signaque fecit Domino favente
Plurima terris.
3. Quique non parvis meritis refulgens,
Membra jam lecto positus, movetur
Nuntio coeli, patriam relinquens
Burdegam ire.

4. Ut pio regi populi catervas
Fraude seductas nocui draconis
Iste doctrinae dapibus refertas
Redderet omnes.
5. Sit Deo nostro decus atque virtus,
Sit salus perpes et honor perennis,
Qui poli summa reridens in arce
Cuncta gubernat.

Brev. Burdigalense imp. Burdigalae (?) 15 * *. — Das einzige bekannte Exemplar dieses Breviers ist leider defekt, so daß Druckort und Jahr unbestimmt bleiben.

448. De sancto Severino.

Ad Laudes.

1. Amandus ergo praesulem Praesul accepit ac libens Jus praesulatus exuit, Ut coelitus jussus fuit.	3. Post membra terrae reddita Gens cuncta vastans barbara, Obsedit urbem saeviens Rapta potiri moliens.
2. Verbi medela morbidos Curavit urbis incolas Brevi solutos reddidit, Quos longa pestis strinxerat.	4. Sancti precatu praesulis Divina virtus impiis Per quaeque fuis avia Obsessa solvit agmina.
5. Patri perennis gloria Natoque sit victoria, Sancto potestas flmini Utrique semper compari.	

Brev. Burdigalense imp. Burdigalae (?) 15 * *. — 3, 4 Raptu; vielleicht auch für raptu.

449. De sancto Severino.

Ad Laudes.

1. Deus, tuorum gloria pontificum,
Vota plebis tuae pius intueri,
Tu solemnitatum institutor omnium,
Nostro huic festo clemens interesto.
2. Quod in honore colit devotissime
Pontificis sui clerus Severini,
Pro modulo suo magno plebs tripudio
Humilis prosequitur, laudat, veneratur.
3. Tam unanimi semper devotioni
Adesse dignare, sancte Severine,
Iter justorum dirige ad Dominum,
l'ecceatorum maculas dilue per lacrimas.

4. Istis merita crescunt per te optima,
Horum poenitentiae spes sit per te veniae,
Inter alias, quas foves, ecclesias
Hanc pius illustra, protege, sanctifica.
5. Unus Deus, pater, verbum et spiritus,
Qui te sic glorificat, per te nos custodiat,
Deo patri, gloriosissimo regi
Laus, honor, victoria omnia per saecula.

Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517.

450. De ss. Severino, Exsuperio
et Feliciano.

1. Laus martyrum tripudiet, Vox quoque celsa personet, Jungamur choris inclitis Angelorum et meritis.	7. Reddamur digni Domino In eorum consortio, Hoc impetret poscentium Fides atque psallentium.
2. Alta coelorum patria Quos recepit in gloria, Laetantur et cum principe, Pro quo fuderunt sanguinem.	8. Turbam repellant daemonum Omniumque phantasmatum, Hanc protegant ecclesiam Christi cruore liberam.
3. Victores exstant milites, Morte triumphant alacres, Sanguine fuso proprio Coeli sedent in solio.	9. Ipsis intercedentibus Fiat nobis propitius Rex regum et perpetuam Nobis conferat gloriam.
4. Sub Antonino Caesare Palmam sumunt victoriae, Tormenta vincunt horrida, Regna petunt coelestia.	10. Resurgamus a vitiis Eorum natalitiis, Nostra gubernent tempora Sacra illorum merita.
5. Magna sunt, Christe, gaudia Haec martyrum nobis festa, Quos coronasti hodie Praeclaro diademate.	11. Voces nostrorum supplices Accipite nunc, martyres Severine, Exsuperi, Feliciane, Domini.
6. Ad salutem colentium Eorum sit auxilium Ac meritorum merita Sentiamus perpetua.	12. Magna sit patri gloria Filioque perpetua, Flamini sancto debita Per saeculorum saecula.

Brev. Sancti Barnardi in Romanis imp. in Romanis 1518.

451. De sancto Stephano.

1. Ave, miles pretiose, protomartyr Stephane, Quem triumphis gloriosum veneramur hodie, Fave votis famulorum tibi servientium.	2. Quo purgati a peccatis tuis oraminibus Mereamur aulam coeli scandere perenniter Et hic frui Christo Deo per aeterna saecula.

3. Gloria et honor Deo.

Hymn. et Prosar. ms. Laudunens. saec. 12. Cod. Laudunens. 263. — 1, 1
Ave martyr pretiose Hs.

452. In Inventionē s. Stephani.

1. Plebs devota Deo mente fideli
Psallens altithrono pectore laeto
Laudes dulcifluas promat ab ore,
Quo sit consona mens voce sonora.
2. Nam praeclara dies fulget in orbe,
Quam cuncti recolunt corde benigno,
Christi vate sacro indice celso
Visu praecipuo jam Luciano.
3. Sanctorum celebris lux hodierna,
Qua sunt magnifica laude reperta
Virtutum meritis corpora sacra,
Odis omnigenis condecoretur.
4. Insignis Stephani, martyris almi,
Doctorisque sacri Gamalielis,
Abibonque simul et Nicodemi,
Festum nos Domino reddat ovantes.
5. In coeli solio hoste subacto
Splendent cum Domino schemate claro,
Quorum de numero coelicus ordo
Gaudet perpetuo temporis aevo.
6. Te, martyr, petimus nunc pius adsis
Sanctis cum sociis munera lucis
Affer supplicibus propitiatus
Nobis daque frui lumine Christi.
7. Sit laus imperium cunctipotenti,
Virtus, lux et honor cum patre proli,
Sancto spiritui cuncta regenti
Lumen vivificum omne per aevum.

Psalt. ms. Marchianense saec. 9. Cod. Duacens. 170 add. saec. 10. A. —
Brev. ms. S. Stephani Divionens. saec. 14. in. Cod. S. Josephi Lugdunens.
Xa 5. B. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 14. in. Cod. Bisuntin. 63. C. —
Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 68. D. — Brev. ms. Bisuntinum
saec. 15. Cod. Bisuntin. 69. E. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod.
Parisiens. 10487. F. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bibl. Archiep.
Remens. s. n. G. — Brev. Gebennense imp. Gebennae 1479. H. — Brev.
Bituricense imp. Venetiis 1481. I.

2, 1 Jam praeclara I; fulget ab ore F. — 2, 2 Qua cuncti A. — 2, 3
Christi nate F; iudice celso F. — 2, 4 Lusu praecipuo A. — 4, 4 reddant
ovantes F. — 5, 1 coelis solio A. — 5, 4 Gaudent perpetuo F. — 6, 2 Cum
sanctis sociis H. — 7, 2 honor numine proli BHI. — 7, 4 Lumine vivi-
ficum F. — Divisio nach Str. 3, Str. 1—3 ad Vesp., 4—7 ad Noct. I.

453. De sancto Taurino.

Ad Vesperas.

1. Novum melos ac cantica Pangamus cuncti dulcia Taurini sub praeconio Hymno gaudentes rhythmico. 2. Insigni cujus gloria Sanctorum gaudent agmina, Fides augetur credulis, Laetitia miraculis. 3. Nobilitatem sanguinis Altis transcendit meritis, Divini fontem luminis Largis infundens populis. 4. Ebroicensem patriam Errori pravo subditam Ad moenia prudentiae Miro provexit dogmate.	5. Signorum claris titulis Defunctis vitam reddidit Immundos pellens spiritus Et fana sternens funditus. 6. Jam pietate candidus, Castitate pulcherrimus, Mitis mansit et salubris, Digna laude laudabilis. 7. Ejus adjuti precibus Mundemur culpis omnibus, Ut coeli capitolium Teneamus per saeculum. 8. Haec nobis donet trinitas, Quae simplex manet deitas, Cui virtus sit perpetua, Salus et summa gloria.

Brev. ms. Fiscannense saec. 12. Cod. Rotomagens. 244. A. — Antiph.
ms. Fiscannense saec. 13. Cod. Rotomagens. 245. B. — Brev. ms. Fiscannense
saec. 14. Cod. Rotomagens. 205. C. — Brev. ms. Fiscannense saec. 14. Cod.
Rotomagens. 206. D. — Brev. ms. Fiscannense saec. 14. Cod. Rotomagens.
251. E. — 5, 1 titulus D.

454. De sancto Taurino.

Ad Laudes.

1. Praesul Taurine, poscimus, Succurre nobis omnibus Et vota nostra suscipe Pietatis precamine. 2. Ab hostium insidiis Te duce simus liberi, Fraus inimica decidat, Quam tua virtus comprimat.	3. Acquire nobis patriam Pio precatu coelicam, Salutem dans corporibus, Amorem Christi mentibus. 4. Cujus nos virtus protegat Incessanter et muniat, Accendens nostra pectora Spirituali gratia.

Brev. ms. Fiscannense saec. 12. Cod. Rotomagens. 244. A. — Antiph.
ms. Fiscannense saec. 13. Cod. Rotomagens. 245. B. — Brev. ms. Fiscannense
saec. 14. Cod. Rotomagens. 205. C. — Brev. ms. Fiscannense saec. 14. Cod.
Rotomagens. 251. D.

455. De sancto Theodgaro.

1. Stella recurrens circuli solaris
Sacra reduxit festa confessoris,
Inclita cujus merita resplendent
Variis signis.

2. Iste restaurat morbidis medelam,
Surdus auditum, tacitis loquelam,
Pedibus claudis robur et virtutem
Precibus dignis.
3. Laude splendebat celebri, dum vixit,
Hincque post mortem conditor evexit,
Conferens illi, quae suis promisit,
Gaudia regni.
4. Corde sincero rogitamus sanctum,
Quatenus nobis tergat Evae planctum,
Audiat libens hujus hymni cantum
Laude perenni.
5. Sit Deo soli decus et potestas,
Cujus in coelis rutilat majestas,
Qui regit mundum, angelos gubernat
Trinus et unus.

Brev. Othoniense imp. Lubecae 1497.

456. De s. Thoma Apostolo.

1. Ecce laudes gloriosae,
Ecce ministerium
Thomae, per quod gratiose
Fidei mysterium
Fulsit lucis speciosae
Praedicando radium.
2. Thomas plenus sanctitatis
Missus est in Indiam
Salvans regis civitatis
Cum marito filiam,
Prius sensit nec ingratis
Pincernae saevitiam.
3. Hujus leo demembravit
Corpus sancti bravio,
Dextram cani praesentavit
Communi convivio,
Quam puella demonstravit
Stupidis prodigio.
4. Thomas regi fabricare
Se promisit regiam,
Quam ut vellet consummare
Suscepit pecuniam,
Nec cessavit erogare
Perpessis inopiam.
5. Aula quippe fabricatur,
Quam non vidit oculus,
De qua regi praedicatur,
Ut sit vitae sedulus,
Aulam istam amplexatur
Rex, frater et populus.
6. Viri manum restauravit
Siccam per exitium,
Cujus sponsam revocavit
Ad vitae solatium,
Prece sua defugavit
A multis daemoniam.
7. Summa virtus declaratur
Ejusdem apostoli,
Per quem daemon coartatur,
Frangens massam idoli
Sic exire, ne laedatur
Ullus homo populi.
8. Thomas primo dubitavit,
Dictus inde Didymus,
Quando plagas depalpavit
Christi fidē minimus,
Sed cum Christum praedicavit
Factus fuit maximus.

9. Omnis homo deprecetur
Ipsius suffragia,
Ut a nobis propulsetur
Legis ignorantia,
Ut regnare nobis detur
In coelesti patria.

Brev. ms. Bethuniense saec. 16. Cod. Atrebatens. 784. — 1, 2 mysterium
Hs. — 2, 3 civitates Hs. — 3, 3 cani Hs.

457. De s. Thoma Cantuariensi.

Ad Vesperas.

1. Solemnis adest hodie In praesulis praeconium Novae dies laetitiae, Novum dans mundo gaudium.	4. Athletae grandis viribus Antistitumque speculo, Laetemur Thomae laudibus Mortisque sacro titulo.
2. Jam Christus, dator munerum, Thomae dans munus gloriae In sanctum locum siderum Mutans locum miseriae.	5. O Thoma, gemma praesulum, Ostende, quantus emices, Contra furentem zabulum Tuos defende supplices.
8. Dum hera laudam Domini Se praesentat praesentibus, Reddamus ejus nomini Laudes votis et vocibus.	6. Uni Deo sit gloria Natoque cum paraclito Per quem ornatur Anglia Pontifice tam inclito.

Brev. ms. Hollandense saec. 13. Cod. Collegii Universit. Oxoniens. 101.
add. saec. 14.

458. De s. Thoma Cantuariensi.

Ad Nocturnum.

1. Duplex Thomae victoria Virtutum probat gratiam, Dum primam mundi gaudia Vicit et post malitiam.	4. Miraculorum gloria Fulget sepulchrum praesulis, Cujus fideles gratia Praeservat a periculis.
2. Carnem terens cilicio Non arsit carnis ignibus, Vicit occumbens gladio Se dans vadem pro gregibus.	5. Illic ab artis pestibus Multos videmus erui, Succurritur languoribus, Resuscitantur mortui.
3. Botrus vitis egregiae Londoniis exoriens Fit merum Cantuariæ Torcular ibi subiens.	6. O Thoma, gemma praesulum, Ostende, quantus emices, Contra furentem zabulum Tuos defende supplices.
7. Uni Deo sit gloria.

Brev. ms. Hollandense saec. 13. Cod. Collegii Universit. Oxoniens. 101.
add. saec. 14.

459. De s. Thoma Cantuariensi.

Ad Laudes.

1. Laetetur Cantuaria, Sancto corruscans sidere, Tota laetetur Anglia Tanto ditata munere. 2. Laetetur urbs Londonia, Se matrem partus effici, Quo nunc omnes in gloria Laetantur cives coelici. 3. Antistes ab ecclesia Fugam inire cogitur, Tota simul a patria Cognatio proscribitur. 4. Dum exsulat in Gallia Vellus a lupo rapitur, Et interim in Anglia Lupus gregi praeficitur.	5. Sex annis post exsilium Ad ovile revertitur Et ante sanctuarium Pastor pro grege moritur. 6. Sparso cruore cerebri Revixit vis ecclesiae, Miraculorum celebri Laude fulgent reliquiae. 7. Caeci receptis visibus Claudos euntes sentiunt, Surdi receptis auribus Mutos loquentes audiunt. 8. O Thoma, gemma praesulum, Ostende, quantus emices, Contra furentem zabulum Tuos defende supplices.

9. Uni Deo sit gloria.

Brev. ms. Hollandense saec. 13. Cod. Collegii Universit. Oxoniens. 101.
add. saec. 14. — 4, 2 a lupo patitur Hs. — 4, 4 gregi perficitur Hs. — 7, 1
recepti Hs.

460. De s. Thoma Herefordensi.

Ad Vesperas.

1. Gaude, mater ecclesia, Cum canticis hymnidicis Laeta colens solemnia Sancti Thomae pontificis. 2. Tota laetetur Anglia Novo dicata lumine, Qui Dei plenus gratia Fuit et sacro flamine.	3. Virgo candens ut lilium, Purus mente et corpore, Durum portans cilicium, In malo cavens opere. 4. Caeci visum recuperant, Surdus auditus redditur, Et qui mortui fuerant, His vita restituitur.
5. Patri, nato, paraclito
Honor, decus et gloria,
Sint sancti Thomae merito
Nobis aeterna gaudia.

Brev. Herefordense imp. Rotomagi 1505.

461. De sancto Trophimo.

1. Jucundemur in Domino Cuncti perenni gaudio In hujus sancti Trophimi Solemno pontificis.	2. Congaudeat ecclesia In ejus laude debita, Sed merito Provincia Per eum vitae reddita.

3. Hic primus condiscipulus Christi Jesu egregius, Post secutus vestigia Petri, Pauli sanctissima. 4. Mileti doctor gentium Hunc reliquit invalidum, Quem salutat ex nomine In suo sancto dogmate. 5. Arelatensi populo Petro monente apostolo Baptismi dedit gratiam Conculcans idolatriam. 6. In Jesu Christi gloria Quam plura dat miracula,	Morborum pellit genera Et vitae spargit semina. 7. Ferocitatis dogmata Et daemonum spurcitia Annullantur a populo Sub viro pontificio. 8. Hic antistes in Domino Vitae peracto circulo Solutus nexu corporis Spiritus coelo reddidit. 9. Nunc sancte Dei Trophime, Patrone clementissime, Te deprecamur supplices Ut nos a malis liberes.
10. Gloria tibi, Domine.

Brev. ms. Arelatense saec. 13. Cod. Parisiens. 1018. A. — Brev. ms. Arelatense saec. 14. Cod. Parisiens. 1037. B. — Brev. ms. Arelatense saec. 14. Cod. Parisiens. 1040. C. — 7, 3 Venerantur a populo BC. — Str. 1—5 und 9 ad Vesperas, 6—8 und 9 ad Laudes ABC; der Zusammenhang beweist indes, daß wir es nicht mit zwei Hymnen, sondern nur mit einer Divisio zu thun haben.

462. De sancto Ursino.

Ad Vesp. et Noct.

1. Exsultet coeli curia, Psallat chorus fidelium, Ex Ursini solemnia Sacrum redundat oleum. 2. Hic idem qui Nathanael Legem novit subtilius Dixitque: Tu rex Israel, Rabbi, tu Dei filius.	3. Ipsum refert historia Esse Christi discipulum, Jam triumphat in gloria, Qui fuit primas praesulum. 4. Ursine pater, respice Nos pietatis oculo, Te diligentes unice Subscribe coeli titulo.
5. Sit trinitati gloria,
Laus, honor in perpetuum,
Jesu, coelesti gratia
Reple corda fidelium.

Brev. ms. Lexoviense saec. 15. Cod. Suessionens. 105 A. — Brev. ms. Lexoviense saec. 15. Cod. Parisiens. 1065. B. — Brev. Abrincense imp. Abrincis 1593. C. — 1, 3 Zu dem Sing. solemnia vgl. das in der Einleitung zu Band VII Gesagte. — 2, 3 sq. rabbi Israel B.

463. De sancto Ursino.

Ad Laudes.

1. Exsurgat cleri concio, Lingua, tribus et natio Ad Ursini sollemnia Exsultent cum laetitia.	4. Hic dixit, quod a Nazareth Quid boni esse poterat, Qui scripturas inspexerat Nec adhuc Jesum viderat.
2. Corde laetentur simplici, Voce deposcant supplici, Ut ipsius suffragia Nos ducant ad coelestia.	5. Primas urbis Bituricae, Huc translatus mirifice, Audi preces fidelium, Exaudi vota supplicum.
3. Hic est ille Nathanael, De quo dixit Emanuel: Israelita verus est Hic et in quo dolus non est.	6. Sit trinitati gloria, Laus, honor in perpetuum, Jesu, coelesti gratia Reple corda fidelium.

Brev. ms. Lexoviense saec. 15. Cod. Suessionens. 105. A. — Brev. Abrincense imp. Abrincis 1593. B. — 3, 4 Hic est de quo B.

464. De sancta Valeria.

1. Valeriae recolamus Illustre martyrium, Laudum ejus attollamus Praeclarum praeconium, Ut ad ejus valeamus Venire consortium.	5. Ducis uxor complexatur Virum plenum gratia, Sibi credit, baptizatur Cum prole Valeria, Baptizatam comitatur Hanc tota familia.
2. Stirpe clara, clari nata Ducis Aquitaniae, Fulsit mira decorata Valeria specie, Mundi spernens sociata Christo regi gloriae.	6. Redit princeps triumphatis Inimicis Stephanus, Rebus sibi declaratis Ardet sicut clibanus, Furit plenus feritatis Sponsae factus orphanus.
3. Pater hujus triumphatur Princeps, mater moritur, Romae fama nuntiatur, Stephanus transmittitur, Virgo sibi desponsatur, Hostis dux aggreditur.	7. Ante ducem firma stante Valeria, gloriam Summi regis praedicante Et miram potentiam, Irritatus dux a fante Mortis dat sententiam.
4. Martialis delegatur Praedicandum gentibus, Verbum Dei seminatur Lemovicis civibus, Gens decepta liberatur A profanis cultibus.	8. Exit virgo conflictura Dimittens palatium. Sub mucrone stat securo Non verens supplicium, In aeternum regnatura Caput solvit proprium.

9. Decollata se direxit Caput sumens manibus, Quasi vivens ipsum vexit Cunctis admirantibus Martialique porrexit Supplex flexis genibus.	11. Martialis advocatus Mortuum resuscitat, Dux plurimum admiratus Baptizari rogitat, Omnis sexus aggregatus Ad baptismum cursitat.
10. Coelum passa scandit ista Coeli gaudens agmine, Sed e contra fit lanista Cadens tactus fulmine, Princeps stupet propter ista Concussus formidine.	12. Nobis ergo suffragare, Preces audi supplicum, Stude tuum defensare Populum Lemovicum, Cum venerit judicare Mundum iudex iudicum.
13. Sit laus summo genitori,
 Regi regum omnium,
 Una Christo redemptori,
 Salvatori gentium,
 Flamini consolatori
 Par decus, imperium.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916. —
 Mel.: Pange lingua. — 5, 1 uxor complatur Hs. — 6, 5 Fuit plenus Hs. —
 10, 6 concussis Hs. — 11, 3 admiratur Hs. — Nach Str. 4 Divisio.

465. De sancta Valeria.

1. Virginis alme Deus soboles,
 Virginis hujus honore tibi
 Carmina Valeriae canimus,
 Accipiasque libens, petimus,
 Atque piis foveas precibus.
2. Haec tua sponsa pudicitiam
 Corpore, corde simulque parans,
 Te sibi consociavit ovans,
 Pneumate plena hagioque Deo,
 Omnia sprexit amore tuo.
3. Conjugium ducis egregii
 Multiplices et opes generis
 Corporis et nitidam speciem
 Nam simul immaculatam animam
 Tempsit, ut acciperet patriam.
4. Quam modo possidet angelico
 Virgineo renitensque choro,
 Et diadema super caput ejus,
 Virginitas sibi quod peperit
 Martyriique cruor genuit.

5. Adjuvet haec petens auxilium
Meritis nos miseros suimet
Memores atque donet veniam
Scelerum, impetret auxilium,
Quae meruit penetrare polum.
6. Dicta Valeria te valeat
Flectere, ne famulos punias,
Haec pia gaudia qui celebrant,
Et requiem in coelis resonant,
Quae pietate tua capiant.
7. Gloria, laus, honor perenniter,
O bone rex, tibi sit jugiter
Cum patre paraclitoque Deo,
Inseparabiliter cujus est
Una potentia, par deitas.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916.
Mel.: Martyris ecce dies Agathae. — 3, 4 Tuam simul Hs. — 4, 2 remittens-
que Hs. — 4, 3 verderbt. — 5, 1 Adjuvet histec Hs. — 5, 3 atque dies
veniam Hs. — 5, 4 intret auxilium Hs. — 5, 5 quae cum quo meruit Hs. —
6, 1 te fehlt.

466. De sancta Valeria.

Ad Vesperas.

1. Ave, virgo Deo digna, Ave martyr Valeria, Tu precibus dele pia, Quae timet conscientia.	2. Adesto servis, domina, Jesum Christum nobis placa, Et impetrata venia Trahe tuos ad supera.
3. Virginitatis filio
Sit laus et benedictio,
Cum patre, sancto flamine
Qui regnat sine tempore.

Brev. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Mazarin. 250 (774). A. — Brev ms.
Lemovicense saec. 15. Cod. Turonens. 154. B. — Brev. ms. Parisiense saec.
15. Cod. Parisiens. 1291. C. — Antiph. ms. Longicampense saec. ¹⁵/₁₆. Cod.
Parisiens. 912. D. — 1, 2 mater Valeria A. — 1, 4 Quae continet con-
scientia A. — 2, 1 Adesto suavis domina C. — 3, 3 patre et sancto spiritu
A. — 3, 4 In sempiterna saecula A. — D hat den Hymnus als de s. Isa-
bella und mit der Mel.: Plaude turba pauperula.

467. De sancta Valeria.

Ad Laudes.

1. Virgineus flos lilii Cruore fusus roseo, Palmam ferens martyrii Adsistit coram Domino.	2. Devicto mundi principe Ut sidus inter sidera In Christi pollet agmine Felix virgo Valeria.

3. Cujus nos ipse precibus
Sua locet in dextera,
Cujus laus est et gloria
Per infinita saecula.

Brev. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Mazarin. 350 (774). A. — Brev. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Turonens. 154. B. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 1291. C. — 3, 1 nos Christe precibus C. — 3, 2 Sua nos locet in A; Suam locet in dexteram C. — 3, 3 Cui laus est C.

468. De sancto Valeriano.

Ad Vesperas.

1. Ad patris nostri gloriam Valeriani martyris Largire nobis gratiam, Fili Mariae virginis.	4. Diversis poenis impius Martyrem torquet inclitum, Sed nescis esse nescius, Deus, tuorum militum.
2. Cujus sacrata passio, Spes, fides et constantia Dent suo patrocinio Beata nobis gaudia.	5. Spe mercedis et praemii Dat coronam victoriae Huic in hora martyrii Splendor paternae gloriae.
3. Liber exit de carcere Jussu coelestis nuntii, Cui dedit hostem vincere Summi largitor praemii.	6. Valeriane, populum Rege, defende proprium, Fac nobis regem sedulum, Qui est perenne gaudium.

Brev. ms. Trenorciense saec. 15. Cod. Semin. Eduens. s. sign.

469. De sancto Valeriano.

Ad Laudes.

1. Solemne mundo gaudium Dies reduxit annua, Qua comptus astris tollitur Valerianus laurea.	3. Grassantur in visceribus Dentis furentis ungulae, Dilaceratis artubus Humus foveatur sanguine.
2. Carcer, catenae, compedes Mentis manente gaudia Carnem fatigant martyris, Haec prima crux vel passio.	4. Consummat ensis hostiam Caput rescindens martyris, Jesus coronat militem, Coelo patenti suscipit.
5. Festis in his quae concinit Plebs, sume, martyr, cantica, Ad festa nos, quae permanent, Tuo rogatu subleva.	

Brev. ms. Trenorciense saec. 16. Cod. Sem. Eduens. s. sign.

470. De sancto Vedasto.

Ad Vesperas.

1. Voce jucunda resonemus omnes
Laudibus sacris studium ferentes
Atrebatensem modulando patrem
Laude Vedastum.
2. Hic pius pastor gregis atque jutor,
Lux fuit caecis baculusque claudis,
Signaque fecit paradisiaca
Plurima terris.
3. Obvius caeco comes ipse regis
Lumen ablatum citius rependit,
Unde cernentes meruere cordis
Sumere lumen.
4. Summa virtutum viguit per ipsum,
Caritas, cunctum superans charisma,
Vase nam sicco dederat amico
Gaudia vitis.
5. Lustra beluarum dedit angelorum
Esse concentum Dominique templum
Ac decachordo roborare psalmum
Nocte dieque.
6. Laus Deo patri genitaeque proli
Et tibi, compar utriusque semper
Spiritus alme, Deus unus omni
Tempore saeculi.

Brev. ms. Vedastinum saec. 13. Cod. Atrebatens. 330. A. — Brev. ms. Vedastinum saec. 14. Cod. Atrebatens. 689. B. — Brev. ms. Vedastinum saec. 14. Cod. Atrebatens. 676. C. — Brev. ms. Vedastinum saec. 14. Cod. Atrebatens. 717. D. — Brev. Cameracense imp. Parisiis 1497. E. — 5, 1 Lustra belluarum ABCDE. — 5, 3 roborare ABCDE; statt reboare?

471. De sancto Vedasto.

Ad Necturnum.

1. Praeclara Christi carmina Digno pangentes iubilo Vedasti summi praesulis Festa devote colimus.	3. Signis virtutum plurimis Pollens doctor egregius. Caecis videre praestitit Et claudis gressum reddidit.
2. Cujus doctrina coelitus Multis collata profuit, Larvales fugans tenebras Verbo fideque radians.	4. Dulcis in patre caritas, Haustum vini nectareum Enophoro sicco dedit, Que laetus hospes rediit.

5. Migrantem hinc ad patriam Laus excepit angelica Et viri sancti meritum Ignis columna prodidit.	6. Honor, virtus et gloria, Potestas et imperium Sit trinitati unicae In sempiterna saecula.

Brev. ms. Vedastinum saec. 14. Cod. Atrebatens. 639. A. — Brev. ms. Vedastinum saec. 14. Cod. Atrebatens. 676. B. — Brev. ms. Vedastinum saec. 14. Cod. Atrebatens. 905. C.

472. De sancto Vedasto.

Ad Laudes.

1. Felix Vedastus pontifex, Cujus coelum mens possidet, In terris templum fieri Corpori mandant angeli.	2. Te, pastor alme, petimus, Nobis deposcas veniam, Ut nos superna civitas Perennes cives habeat.
3. Honor, virtus et gloria,
Potestas et imperium
Sit trinitati unicae
In sempiterno tempore.

Brev. ms. Vedastinum saec. 14. Cod. Atrebatens. 639. A. — Brev. ms. Vedastinum saec. 14. Cod. Atrebatens. 676. B. — Brev. ms. Atrebatense saec. 14. Cod. Atrebatens. 717. C. — Brev. Cameracense imp. Parisiis 1497. D. — 3, 4 Constans aeterno tempore D.

473. In Translatione s. Verani.

Ad Vesp. et Noct.

1. Veni, ductor exercitus, Verane, gregem visita, Fac, ut superna gratia Nostra ditentur pectora.	4. Accende lumen protinus Nostrae mentis obtutibus, Duc nos per rectam semitam In Deum firmans perpetim.
2. Qui paracliti diceris Donis doctus mirificis, Teque perfudit gratia Et spiritalis unctio.	5. Hostem repellas eminus, Sis nobis ductor praevis, Ut cum tuo praesidio Vitemus omne noxium.
3. Tu septiformis munere Miraculis insignibus Et immensis virtutibus Muta dissolvis guttura.	6. Per te sciamus da, pater, Mundi corde et corpore Ut in Deum fideliter Credamus omni tempore.
7. Sit laus patri cum filio
Sancto simul paraclito,
Ut nobis adsit coelitus
Charisma sancti spiritus.

Brev. Cavallicense imp. Avenione 1513. — 3, 4 dissolvit.

474. In Translatione s. Verani.

Ad Laudes.

1. Verane, praesul inclite, Adstantem plebem confove Gubernans tuos famulos Laeto vultu nos respice.	3. Sit laeta cunctis haec dies, Inter coelestes acies Praefulgens Christi facies Sit nobis vera requies.
2. Supplex precatu omnia A nobis pelle noxia, Tui prece ad gaudia Pertingamus perennia.	4. Sit trinitati gloria In simplici substantia, Quam Veranus per omnia Fide prompsit indubia.

Brev. Cavallicense imp. Avenione 1513. — 4, 4 Fide promisit.

475. De sancto Victore.

Ad Vesperas.

1. Alme coelorum conditor, Totius orbis redemptor, Preces benignus tuorum Favens exaudi supplicum.	5. Feliciani incliti, Alexandri generosi, Longini beatissimi, Genitoris, Deuterii.
2. Qui semper es mirabilis Et gloriosus in sanctis, De quorum nunc collegio Vernans rubet martyrio	6. Quos praemittens in supremo Secutus post martyrio, Flagra diversa percurrens Christum solantem intuens.
3. Victor beatus et miles Maximiani praepotens, Imperatoris rabiem Qui triumphavit crudelem.	7. Tandem perplexo capite Vox audita est in sublime: Vicistis, o fortis Victor, Vicisti insignis bellator.
4. Quique per sacra famina Sociorum collegia Consociavit Domino Pater existens lavacro	8. Horum precamur, Domine, Nos interventu protege, Horum fulti praesidio Tuis jungamur sedulo.
9. Laudes canentes Domino
Tibi trino atque uno,
Cujus potestas aeterna
Per cuncta viget saecula,

Brev. ms. Arelatense saec. 13. Cod. Parisiens. 1018. A. — Brev. ms. S. Savini in Levitania saec. 14. Cod. Tolosan. 70. B. — Brev. ms. Arelatense saec. 15. Cod. Parisiens. 1060. C. — 6, 1 promittens A; permittens B. — Altes Lied, wie auch die beiden folgenden, die im Brevier von Marseille durch jüngere ersetzt wurden.

476. De sancto Victore.

Ad Nocturnum.

1. Creator rerum omnium, Honor decusque martyrum, Exaudi nostras hodie Voces et vota respice.	5. Alexandrum et Longinum Et simul Felicianum Retraxit a perfidia Sancti spiritus gratia.
2. Te laudamus in gloria Victoris et victoria, Cujus nos prece credimus Cunctis tueri ab hostibus.	6. Post ductus ante statuum, Ut adoraret luteam, Calcem dedit in populis Et nil doloris pertulit.
3. Hic miles imperterritus Et belliger gloriosus Maximiani rabiem Devicit et insaniam.	7. Tandem devicto iudice Adsunt manus angelicae, Quae deferunt in gloria Victorem cum victoria.
4. Saevi tyranni furiis Datur trium custodiis, Hos sociavit Domino Baptismatis mysterio.	8. Precamur omnes, Domine, Jesu redemptor unice, Quos redemisti sanguine, Sanctis jungas in aethere.

Brev. ms. S. Victoris Massiliens. anni 1497 (Privatbesitz). A. — Brev. ms. S. Savini in Levitania saec. 14. Cod. Tolosan. 70. B.

477. De sancto Victore.

Ad Laudes.

1. Alme cunctorum creator Nec non optime rector, Tu libens voces tuorum Audi nunc famulorum.	6. Brachiis post hinc retortis, Vinctis cruribus ipsis, Tractus est totam per urbem Ad spectacula turbae.
2. Cujus est certamen omne, Quo vincunt in agone Martyres omnesque sancti Hostis tela maligni.	7. Tunc crucem Christum ferentem Cernit sicque loquentem: Ipse sum, qui passiones Nec non porto dolores.
3. E quibus Victor beatus, A quo Maximianus Plebe multa constipatus Est pulchre superatus.	8. Tres custodientes sanctum Viri carcere trusum Decidunt splendore fusi Ad vestigia sancti.
4. Qui Deum Christum fatendo Caeco clauditur antro Sub trium cura virorum Insons more reorum.	9. Qui mari mox baptizati Sancto sunt sociati, Sic simul currunt per astra Ad coelestia castra.
5. Angelus vero per omnem Hunc educere noctem Missus est ad visitandos Solandosque peregrinos.	10. Te, Deus noster, precamur, Propter, quos veneramur, Deleas nostrum reatum Clemens hinc et in aevum.

Brev. ms. S. Savini in Levitania saec. 14. Cod. Tolosan. 70. — 8, 1 sq.
Tres viri custodientes Carcere trusum sanctum, eine Wortstellung, die den
sonst durchgeführten Reim vernichtet.

478. De ss. Victore et Corona.

1. Concio nostra Deo resonans
Sitque canore pio jubilans,
Victor adest quia pro meritis
Atque cruore suo celebris.
2. Agitur ipse fatendo Deum
In digitis manuumque pedum
Missus et in crepitante rogo
Multimodas dat odas Domino.
3. Et bibit omne virus nocuum,
Quod tulerat sibi vas olidum,
Flamma nociva calens olei
Non tetigitque pudenda viri.
4. Lictor et hunc feriens perimit,
Ad jugulum quoque colla dedit,
Consociatus enim superis
Subveniat pius his famulis.
5. Et precibus memorare gregis,
Sancta Corona, tuis sedulis,
Omnibus his data sit requies,
In quibus emicat ista dies.
6. In genitore Deo Domino
Laus, honor, imperium genito,
Spiritus in quibus et pariter
Esse suum retinet jugiter.

Psalt. ms. Ennesiacense saec. 15. Cod. Claromonten. 74. — Mel.: Mar-
tyris ecce dies Agathae. — 4, 1 Victor et Hs. — 5, 1 Ut precibus Hs.

479. De ss. Victore et Corona.

1. Festiva dies omnibus refulget,
Qua Victor sanctus et Corona gaudent
In regno coeli consortes effecti
Cunctipotentis.
2. In poenis fortes ambo perstiterunt,
Malentes mori potius quam vinci,
Corpora sua tormentis dederunt
Martyres Christi.

3. Sed Victor tandem, postquam triumphavit
Ense percussus, aethera conscendit,
Consociatus civibus supernis
In regno vitae.
4. Arbore bina postquam in reflexa
Medio tensa exstitit Corona,
Flexili palma desuper reducta
Fuit divisa.
5. Inde Victoris gratalantur acta,
Per quem salvata vivit et beata,
Precibus quorum donet nobis regnum
Christus aeternum.
6. Laus Deo patri ejus sit et proli,
Flamini sancto jure persistenti,
Qui regit aethra una sub usia,
Pontum et arva.

Psalt. ms. Ennesiacense saec. 15. Cod. Claromont. 74. — Mel: Ut queant
laxis.

480. De ss. Vincentie et Laeto.

Ad Vesperas.

1. Aquensis vota suscipe Cleri ovantis jubilo, Vincenti, quondam pontifex, Gregi adsistens opifex.	4. Quo te poscentes subleva Vinctis dirumpens pedicam, Da fugae mortis impetum, Succurrens moestis aquila.
2. Incursus premunt pestici, Robur absistit proprium. Memento plebis pascuae, Cujus tutela fungeris.	5. Throno patrone perpeti Pro nobis siste praevius, Fatiscat ibi Satanas Laeti tuisque viribus.
3. Collis de sanctis incola Cruentae neci deditus Aquis de prope moenia Subisti montem coelicum.	6. Te nunc, redemptor, quaesumus, Ut nos istorum coetui Jungas psallentes servulos In sempiterna saecula.

Brev. ms. Tarbellicum saec. 15. Cod. Tolosan. 76. — 1, 4 adsistens pon-
tiffex Hs. — 3, 2 deditos Hs. — 4, 3 impetam Hs.

481. De ss. Vincentie et Laeto.

Ad Matutinum.

1. Dira tyrannis gladio Experta fidem militum, Jussit excidi funera, Qua jubet, bustum abdidit.	2. Aquis, aquarum alveus, Horum cruore candida, Loci quietis pulverum Diurnae mansit inscia.

3. Virgo praecluis monacha, Tellurem noscens cineris, Diem triumphi martyrum Edoctris fida tacuit.	5. Hinc hymni novi personent, Profusae vocis modulo, Nam revelatus cecinit Monarchae nostro cantica.
4. Hujus prece Illidius Afflatu sacri pneumatis Tempus accepti bravii Mire suggestit omnibus.	6. Tege ab orco populum, Athleta, tibi creditum, Absit sequela traducis Infirmi sacro gurgite.
7. Tu, Christe, nostrum gaudium, Esto simul et praemium, Sit nostra in te gloria Per cuncta semper saecula.	

Brev. ms. Tarbellicum saec. 15. Cod. Tolosan. 76. — 1, 3 Jussit exendi Hs. — 1, 4 Que jube bustum Hs.; ob die Verbesserung im Text das Richtige trifft, bleibt allerdings mehr wie fraglich. Aber zu Konjekturen wie etwa: Aturus bustum abdidit fehlt die Berechtigung. — 2, 1 Aquis mufs hier, das fordert candida, inscia Nominativ sein; vgl. die Form Aquisgranum. — 3, 1 praecluis Hs. — 5, 2 Perfusae Hs. — 5, 4 nostra cantica Hs. — 7, 2 et fehlt Hs.

482. De sancto Wandregisilo.

Ad Matutinum.

1. Christe, sanctorum decus et corona,
Gloriae virtus, fidei tutela,
Wandregisili meritis tuorum
Respice vota.
2. Festa patroni veneranter hujus
Excolit clerus celebratque vulgus,
Gaudio summo replicat honore
Sexus et aetas.
3. Hic tibi carus, populo celebris,
Largus orbatis, pater et pupillis,
Indigis sumptus fuit et medendis
Causa salutis.
4. Debiles sacra medicavit arte,
Reddidit visus miserans honestos,
Nexibus lapsos solidavit artus
Signifer almus.
5. Unde devotis precibus rogamus,
Qui sibi tantum dederas valere,
Conferas nobis patriae felicitis
Sede locari.
6. Laude suprema patris atque nati,
Spiritus aequa referendo grates
Dona virtutum pariter canamus
Temporis aevo.

Brev. ms. Fontanellense saec. 13. Cod. Rotomagens. 207. A. — Brev. ms. Fontanellense saec. 13. Cod. Rotomagens. 208. B. — Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinens. Add. 29253. C.

483. De sancto Wandregisilo.

Ad Laudes.

1. Qui solus orbis actor es Polum pugillo continens Terramque palmo ponderas, Nostris adesto sensibus.	5. Sponsam suam Christo sacrat Donatque coelo virginem, Et ipse castus permanet Coeli locandus sedibus.
2. Digne queamus promere, Quae sanctus afflatus Deo Wandregesilus gesserat Tua favente gratia.	6. Tunc arma Christi sumpserat Castrisque sanctis se dedit Monasticamque regulam Perquirat aure vigili.
3. Dei vir ipse cretus est Ex stirpe valde nobili, Ex gente clara Franciae Origo carnis tracta est.	7. Verbum Dei fideliter Ubique pandit plebibus, Exempla sancta condocens Plures ad astra vexerat.
4. Mox alma Christi munera Percepit ab infantia Castaeque vitae semina Aetate prisca senserat.	8. Exempla patris incliti Semper tenete, filii, Queatis ut virtutibus Gaudere cum coelestibus.

9. Deo patri sit gloria.

Brev. ms. Fontanellense saec. 13. Cod. Rotomagens. 207. A. — Brev. ms. Fontanellense saec. 13. Cod. Rotomagens. 208. B. — Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinens. Add. 29253. C. — 2, 1 propere A. — 8, 3-4 fehlen AB.

484. De sancta Wenefrida.

Ad Vesperas.

1. Wenefridae virginitas Integrali munditia Servatur pudicitia, Quam conservat et caritas.	4. Coelum petens per aethera, Nihil habens dedecoris, Consensum purgans pectoris, Regna conquiens supera.
2. Divina cujus bonitas Transit ad coeli gaudia, Plagae cujus vestigia Sanat Beunoi sanctitas.	5. Superiorum solatia Martyr et virgo possidet, Ubi cum sanctis residet In trinitatis curia.
3. Sancta vixit post vulnera Per lustra tria temporis, Labem devincens corporis Transcendit supra sidera.	6. Glorietur altissimus, Pater et natus inclitus, Honoretur paraclitus, Trinus Deus potissimus,

7. Unusque simplicissimus,
Trinus et unus coelitus,
Ordo divinus penitus
Fuit gloriosissimus.

Brev. ms. Sarisberiense anni 1434. Cod. Parisiens. 17294.

485. De sancta Wenefrida.

Ad Laudes.

1. Christo regenti saecula Melos canat vox consona, Cujus potenti gratia Virtus crevit in gloria.	4. Flore vestitur roseo Vernans micanti lilio, Victrici cincta gladio Summo potitur gaudio.
2. Quae martyres excoluit, Confessores edocuit, Virgines coelo sustulit. Cunctisque dotem contulit.	5. Illius nos suffragia Perducant ad coelestia, Cujus per mirabilia Divina nitet gratia.
3. Intra quorum consortium Splendorem fert eximium Haec virgo per martyrium Et per virtutis meritum.	6. Sit Christo laus et gloria, Cujus summa potentia Haec virgo plena gratia In coeli gaudet curia.

Brev. ms. Sarisberiense anni 1434. Cod. Parisiens. 17294.

486. De sancto Wilhelmo.

Ad Vesperas.

1. Ad honorem salvatoris psallat plebs fidelium, Pangat sancti confessoris insigne praeconium. Et benigni grex pastoris sequatur vestigium.	4. Mundi sprevit dignitates Et mundanam gloriam, Amplas rerum facultates Reputans miseriam, Carnis odit voluptates Et omnem lasciviam.
2. Pastor iste generosa ortus stirpe claruit, Cujus vita gloriosa in terris enituit Tamquam gemma pretiosa, auro quae praevaluit.	5. Ut ad veram migret lucem Immunis a vitio, Abnegans se tulit crucem Insistens jejunio Et expresso Christum ducem Sequitur vestigio.
3. Tibi, Christe, militavit praesul plenus gratia, Jugum tuum qui portavit ab adolescentia, Tibi soli consecravit annorum primordia.	6. Gloria et honor Deo usquequo altissimo, Una patri filioque, inclito paraclito, Cui laus est et potestas per aeterna saecula.

Brev. ms. Meldense saec. 14. Cod. Parisiens. 1266. A. — Brev. ms. Meldense saec. 15. Cod. Parisiens. 1054. B. — Brev. ms. Trecense saec. 13. Cod. Trecens. 1147. add. saec. 15. C. — Brev. ms. Trecense saec. 14. Cod. Trecens. 1148. D. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 1295. E. — Brev. Bituricense imp. Venetiis 1481. F. — Brev. Trecense imp. Trecis 1483. G. — 5, 1 migrat B. — Mel.: Pange lingua C.

487. De sancto Wilhelmo.

Ad Nocturnum.

1. Amplexatur adolescens Ordinem monasticum, Implere non erubescens Verbum evangelicum, Hostem domat delitescens In claustro domesticum. 2. Maceratus et attritus Per frequens jejunium, Ibi demum est sortitus Abbatis officium, Sed renitens et invitus Gregi praeest ovium. 3. Ad extremum exaltatur Ut cedrus in Libano, Exaltatur, inflammatur Caritatis clibano, Factus primas famulatur Servo, Christi Stephano.	4. Verbo, vita, veritate Moribus irradiat, Nec elatus dignitate Animus lasciviat, Fame, siti, nuditate, Plagis carnem cruciat. 5. Artus cogit jam seniles Servire spiritui, Vestes, escas sumens viles Nec mundano luxui Vacat sanctus Christi miles Optans Christo perfrui. 6. Gloria et honor Deo Usquequo altissimo, Una patri filioque, Inclito paracrito, Cui laus est et potestas Per aeterna saecula.

Brev. ms. Meldense saec. 14. Cod. Parisiens. 1266. A. — Brev. ms. Meldense saec. 15. Cod. Parisiens. 1054. B. — Brev. ms. Trecense saec. 14. Cod. Trecens. 1148. C. — Brev. ms. Trecense saec. 13. Cod. Trecens. 1147. add. saec. 15. D. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 1295. E. — Brev. Bituricense imp. Venetiis 1481. F. — Brev. Trecense imp. Trecis 1483. G. — 2, 5 Sed remittens est inunctus B. — 3, 2 Ut creditur in B. — Mel.: Pange lingua C.

488. De sancto Wilhelmo.

Ad Laudes.

1. O grex felix, tanto regi Qui pastore meruit, Felix pastor tanto gregi Qui placere potuit, Felix, qui superno regi Plus placere studuit.	2. Prudens erat et discretus, Pudicus et humilis, Pius, justus et quietus, Patiens, amabilis, Largus, mitis, mansuetus, Benignus, affabilis.

3. Jam aetate fatisciente Se dissolvi senserat, Jamque languor hunc repente Febrilis invaserat, A robusta tamen mente Vigor non recesserat.	5. Tandem patre consummato Annorum curriculo, Coetu fratrum convocato, Dato pacis osculo, Christo grege commendato, Migravit a saeculo.
4. Quamvis seni post laborem Fit optata cessio, Regit animum victorem Non obstante senio, Non amittit mens vigorem, Nec est labor taedio.	6. Gloria et honor Deo Usquequo altissimo, Una patri filioque Inclito paraclito, Cui laus est et potestas Per aeterna saecula.

Brev. ms. Meldense saec. 14. Cod. Parisiens. 1266. A. — Brev. ms. Meldense saec. 15. Cod. Parisiens. 1054. B. — Brev. ms. Trecense saec. 14. Cod. Trecens. 1148. C. — Brev. ms. Trecense saec. 13. Cod. Trecens. 1147. add. saec. 15. D. — Brev. Bituricense imp. Venetiis 1481. E. — Brev. ms. Trecense imp. Trecis 1483. F. — Mel.: Pange lingua C.

489. De sancto Wilhelmo.

Ad Vesperas.

1. Sanctus Guillelmus jubilat In coelo cum virginibus, Novus in mundo rutilat Sol virtutum operibus.	4. Guillelmi, patris pauperum, Laevam nescivit dextera, Qui cor habebat liberum Ad pietatis opera.
2. Consolatur ecclesia Tanta ditata filio, Quem produxit Britannia De Briocensi gremio.	5. Guillelmus, praesul inclitus, Servus prudens et humilis, Coelesti dono praeditus Mundo fulget miraculis.
3. Hic carnis supercilium Jugo crucis edomuit, In quo pudoris lilium Signis in fine patuit.	6. Summe pater cum filio Nos in mundi certamine Guillelmi patrocinio Salva cum sancto flamine.

Brev. ms. Nannetense saec. 15. (Privatbesitz). A. — Brev. Briocense imp. Redonibus 1548. B.

490. De sancto Wilhelmo.

Ad Nocturnum.

1. Christo canamus hodie Novae laudis praeconium, Qui Guillelmum ecclesiae Novum dedit encennium.	2. Sol in occasu saeculi Signorum fulget radiis Guillelmus, cujus populi Laetantur beneficiis.

3. In sancto pudicitiae Cypressus semper viruit, Quem palma conscientiae Concussum non deseruit.	5. Guillermus per biennium Tumulatus non putruit, Quod pudoris indicium Inviolati praebuit.
4. Hostem, carnem et saeculum Trino vicit certamine, Gregis effectus speculum Salvo pastoris nomine.	6. Christo legatis opibus Migravit pauper inclitus, Cujus nos salvet precibus Pater, natus, paraclitus.

Brev. ms. Nannetense saec. 15. (Privatbesitz) A. — Brev. Briocense imp. Redonibus 1548. B.

491. De sancto Wilhelmo.

Ad Laudes.

1. Gaude, felix Britannia, Quam Guillermus illuminat Miraculorum gratia, Quae tibi large seminat.	3. Miserorum miserias Tulit in cordis sacculo, Quorum supplens inopias Pauper migravit saeculo.
2. In carne Christo militans Carnis spreuit spurcitas, In mundo mundus habitans Hostis cavit insidias.	4. Mansuetus et humilis, Verbis erat et opere Guillermus Christo similis, Neglecto fastus onere.
5. Virtutum plenus gratia
Coelum dives ingreditur,
Sit trinitati gloria,
Qua Guillermus perfruitur.

Brev. ms. Nannetense saec. 15. (Privatbesitz). A. — Brev. Briocense imp. Redonibus 1548. B.

492. De sancto Wilhelmo.

1. Exsultet nunc coelestium Chorus sacratus civium, Lupum fecit agniculum Deus, creator omnium.	4. Romanum ad pontificem Festinans flectit verticem, Post annis reclusit novem Primas sanctae Jerusalem.
2. Bernhardus, sacro munere Abbas sacer et gratiae Repletus, mittit propere Wilhelmum eremiculae.	5. Hinc remeans ad Tusciae Fines privatur lumine, Quod reddit Christus prospere, Splendor paternae gloriae.
3. Erepto labe saeculi Lorica datur militi, Dat spiritum spiritui Summi largitor praemii.	6. Ad montem transit eremi Perdurum miles Domini, Castigans carnem luteam Sic per lorica ferream.

7. Rapit Sathan hunc cellula Viro Dei dans verbera, Cujus coelestis medica Fit porta Christi pervia. 8. Divinum ceu praesidium Fugit ad Rodis stabulum Contemplans dei filium, Nostrae salutis praemium.	9. Voce lapsa divinitus Datur sodali socius, Rubet de diris ictibus Bellator armis strenuus. 10. Sancti hujus praeconia Digne promat ecclesia, Ut impetret in gloria Beata nobis gaudia.

Brev. Lubicense imp. s. l. et a. — 2, 4 Guilelmum hermiculae. — 4, 4
Premas sanctae. — 8, 1 seu.

493. De sancto Willehado.

1. Alme decus et confessor Cohaeresque coelibum, Pater, qui sertum perenne Christi gestas munere, Cernui gregis adstantis miserere, quaesumus.	2. Willehade, coelo perpes digne cum Christo viges, Preces supplicum exaudi ferque opem famulis Et noxarum nos a sorde suffragando dilue.
3. Gloria et honor Deo
usquequo altissimo etc.

Psalt. ms. Bremense saec. 14/15. Cod. Bremens. b. 109. A. — Brev.
Bremense imp. Coloniae 1486. B. — 1, 3 qui certum B. — 1, 4 gestans
B. — 2, 2 vicens B. — 2, 3 exaudi supplicum.

494. De sancto Willibrordo.

1. Nunc instat dies annua Revolvens magna gaudia, Qua pater sanctus obiit, Quem Christi dextra protegit. 2. Beata generatio Tali fecunda filio, Sit felix illa civitas, Quam rexit hujus pietas.	3. Confessor o dignissime, Nos lapsos clemens respice, Laetentur inculpabiles, Per te sanentur fragiles. 4. Laus, honor, virtus, gloria Deo patri et filio Una cum sancto spiritu In sempiterna saecula.

Diurn. ms. Ultrajectinum saec. 15. (Privatbesitz). A. — Brev. Mona-
steriense imp. s. l. 1489. B. — Brev. Monasteriense imp. Parisiis 1518. C. —
Als de S. Martino C; Str. 2, 3, 4 als de Sancto Ludgero BC.

495. De sancta Wulfilda.

1. Conjuncta Christo splendidae Wulfildis arce gloriae Coelos decoro sidere Terrasque lustrat lampade.	2. Haec ante rerum tempora Nutu Dei progenita Jam nascitura saeculo Praedicatur ab angelo.

3. Non regna, non potentia, Non vincit illam gratia, Nec tensa captant retia, Victrix resolvit omnia. 4. Ales nitens ab aethere Ejus sedendo vertice Deo dicatam foederat, Quam possidens illuminat.	5. Virgo parens fit virginum Ignara carnis pignorum, Et sponsa Christi caelibe Fecundior stat germine. 6. Hic illibata munera Deo litans ad sidera Nobis perennem gratiam Lucemque poscat coelicam.
7. Deo patri sit gloria.

Hymn. ms. Berchingense saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Cantabrigens. O III 54.

496. De sancto Xysto.

Ad Vesperas.

1. Magni palmam certaminis Invicta fides contulit, Pro Christo dimicantibus De coelo datur calculus. 2. Sic fortis Xystus athleta Petri sequens martyrrium Ornavit mox ecclesiam Confessionis titulo. 3. Ortus Athenis et altus Philosophorum studiis, Mutavit artem artium Praeceptor apostolicus. 4. Nam carnifex tyrannidis Fremens ut leo rabiens Advectos secum martyres Abdon et Sennen perimit.	5. Dehinc ad Xystum properans Vincla, catenas, carceres Minatur et perniciem Gladioli sententia. 6. Tunc pius ille pontifex Accersiens Laurentium Levitae fidelissimo Commendavit ecclesiam. 7. Utrique consecuti sunt Agonis sui bravium, Esis atque craticulae Coronam dedit passio. 8. Jungamus ergo socii Hymnum gerentes Domino, Ut horum interventibus Nostra purgentur crimina.
9. Gloria tibi, Domine,
Gloria unigenito
Una cum sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Diurn. ms. Benedictin. saec. 15. Cod. Parisiens. 10530.

497. De sancto Xysto.

Ad Laudes.

1. Ecce sacerdos inclitus, Dux ceteris et praevious, Ad passionis gloriam, Xystus, qui pandit januam.	2. Hic ipse cum sodalibus Bonis corruscus omnibus Tuaque, Christe, gratia Ad dura fortis omnia.

7. Rapit Sathan hunc cellula Viro Dei dans verbera, Cujus coelestis medica Fit porta Christi pervia. 8. Divinum ceu praesidium Fugit ad Rodis stabulum Contemplans dei filium, Nostrae salutis praemium.	9. Voce lapsa divinitus Datur sodali socius, Rubet de diris ictibus Bellator armis strenuus. 10. Sancti hujus praeconia Digne promat ecclesia, Ut impetret in gloria Beata nobis gaudia.

Brev. Lubicense imp. s. l. et a. — 2, 4 Guilelmum hermiculae. — 4, 4
Premas sanctae. — 8, 1 seu.

493. De sancto Willehado.

1. Alme decus et confessor Cohaeresque coelibum, Pater, qui sertum perenne Christi gestas munere, Cernui gregis adstantis miserere, quaesumus.	2. Willehade, coelo perpes digne cum Christo viges, Preces supplicum exaudi ferque opem famulis Et noxarum nos a sorde suffragando dilue.
3. Gloria et honor Deo
usquequo altissimo etc.

Psalt. ms. Bremense saec. 14/15. Cod. Bremens. b. 109. A. — Brev.
Bremense imp. Coloniae 1486. B. — 1, 3 qui certum B. — 1, 4 gestans
B. — 2, 2 vicens B. — 2, 3 exaudi supplicum.

494. De sancto Willibrordo.

1. Nunc instat dies annua Revolvens magna gaudia, Qua pater sanctus obiit, Quem Christi dextra protegit. 2. Beata generatio Tali fecunda filio, Sit felix illa civitas, Quam rexit hujus pietas.	3. Confessor o dignissime, Nos lapsos clemens respice, Laetentur inculpabiles, Per te sanentur fragiles. 4. Laus, honor, virtus, gloria Deo patri et filio Una cum sancto spiritu In sempiterna saecula.

Diurn. ms. Ultrajectinum saec. 15. (Privatbesitz). A. — Brev. Mona-
steriense imp. s. l. 1489. B. — Brev. Monasteriense imp. Parisiis 1518. C. —
Als de S. Martino C; Str. 2, 3, 4 als de Sancto Ludgero BC.

495. De sancta Wulfilda.

1. Conjuncta Christo splendidae Wulfildis arce gloriae Coelos decoro sidere Terrasque lustrat lampade.	2. Haec ante rerum tempora Nutu Dei progenita Jam nascitura saeculo Praedicatur ab angelo.

3. Non regna, non potentia, Non vincit illam gratia, Nec tensa captant retia, Victrix resolvit omnia. 4. Ales nitens ab aethere Ejus sedendo vertice Deo dicatam foederat, Quam possidens illuminat.	5. Virgo parens fit virginum Ignara carnis pignorum, Et sponsa Christi caelibe Fecundior stat germine. 6. Hic illibata munera Deo litans ad sidera Nobis perennem gratiam Lucemque poscat coelicam.
7. Deo patri sit gloria.

Hymn. ms. Berchingense saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Cantabrigens. O III 54.

496. De sancto Xysto.

Ad Vesperas.

1. Magni palmam certaminis Invicta fides contulit, Pro Christo dimicantibus De coelo datur calculus. 2. Sic fortis Xystus athleta Petri sequens martyrrium Ornavit mox ecclesiam Confessionis titulo. 3. Ortus Athenis et altus Philosophorum studiis, Mutavit artem artium Praeceptor apostolicus. 4. Nam carnifex tyrannidis Fremens ut leo rabiens Advectos secum martyres Abdon et Sennen perimit.	5. Dehinc ad Xystum properans Vincla, catenas, carceres Minatur et perniciem Gladioli sententia. 6. Tunc pius ille pontifex Accersiens Laurentium Levitae fidelissimo Commendavit ecclesiam. 7. Utrique consecuti sunt Agonis sui bravium, Esis atque craticulae Coronam dedit passio. 8. Jungamus ergo socii Hymnum gerentes Domino, Ut horum interventibus Nostra purgentur crimina.
9. Gloria tibi, Domine,
Gloria unigenito
Una cum sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Diurn. ms. Benedictin. saec. 15. Cod. Parisiens. 10530.

497. De sancto Xysto.

Ad Laudes.

1. Ecce sacerdos inclitus, Dux ceteris et praevious, Ad passionis gloriam, Xystus, qui pandit januam.	2. Hic ipse cum sodalibus Bonis corruscus omnibus Tuaque, Christe, gratia Ad dura fortis omnia.

Inhalts-Übersicht.

	Seite		Seite
Ab occidentis partibus	168	Aquensis vota suscipe	259
Absit torpor adsit vigor	164	Assumpsit Jesus socios.	17
Ad Christi regis gloriam	133	Atroci turbae obviavit	106
Adest conceptus nobilis	38	Auctor salutis hominum	29
Adest dies laetitiae	14	Audi benigne conditor	125
Adest dies laetitiae	76	Audi Jesu rex gloriae	121
Adest dies laetitiae	94	Audi redemptor saeculi.	105
Adesto martyr laudibus	65	Aula coelestis patriae	91
Adesto nobis inclite	104	Aurea sacro.	183
Adesto pater Domini.	12	Aurora vultu roseo	138
Adest triumphus nobilis	268	Ave Christi cella	43
Ad honorem salvatoris	81	Ave Dunstane praesulum	111
Ad honorem salvatoris	262	Ave gloriosa	40
Ad laudem Baldi praesulis	82	Ave miles pretiose.	243
Ad laudem sancti martyris	141	Ave virgo Deo digna	252
Ad patris nostri gloriam	253	Axis stellati celsam	149
Ad sacri praesulis	78	Beata nobis gaudia	28
Adsit nobis matris amore.	120	Beata nobis gaudia	159
Adsunt o socii festa diei.	22	Beata nobis gaudia	180
Adsunt probra matris	53	Benedicta mater Christi	47
Aegidii solemnia	62	Benignitatis spiritu	88
Aeterna Christi gloria	75	Bodonensis ecclesia	111
Aeterna Christi praemia	188	Canat chorus fidelium	129
Aeterna Magni gloria	189	Cantemus in obsequium	16
Aeternam coeli gratiam	231	Cantemus multifarie	152
Aeterne rex altissime	77	Cantet Christi ecclesia	199
Aeterni patris filium	45	Celsorum civium	231
Aeternum ens principium.	13	Chorus exsultans jubila	194
Aigulphi pangat sacrati	67	Chorus exsultet spiritu	141
Aigulphi sancti merita	64	Christe corona gloriae	155
Alme Berchare venerande.	90	Christe cunctorum dominator	126
Alme coelorum conditor	256	Christe Dei victoria	130
Alme cunctorum creator	267	Christe mundi pro salute.	196
Alme decus et confessor	266	Christe qui es vita	107
Amande praesul inclite.	70	Christe redemptor omnium	125
Amande praesul optime	71	Christe regum rex et auctor	203
Amandus ergo praesulem.	242	Christe rex regum	21
Amator ardentissime	129	Christe salvator hominumque	237
Amice sponsi patulas	159	Christe sanctorum decus	260
Amicum Dei Lazarum	169	Christe sanctorum gloria	63
Amor Dei praecordia.	91	Christi miles pretiosus	202
Amplexatur adolescens	263	Christi praesul pretiose	236
Anglorum populi	103	Christi redempti sanguine	158
Ante mundi principium	39	Christo canamus gloriam	95
Approximante foribus	216	Christo canamus hodie	264

	Seite		Seite
Christo cohaerens concio	109	Ecclesiae prosapies	67
Christo regenti saecula	262	Ecclesiae speculum	146
Christum laudemus	98	Ecclesiarum populus sacratus . .	234
Clangat hymnum dulcorosum . .	218	Egente Dei populo	170
Clangat tuba canentium	233	Emicat almifici	122
Clara coelorum celebret	151	Eufemia vere bona	123
Clara diei gaudia	162	Exaudi Christe redemptor . . .	144
Clara sanctorum civitas	75	Exortus sol in tenebris	71
Clara sanctorum meritis	187	Exsultent filii matris	213
Clarens in coelis claruit	190	Exsultent mundi cardines . . .	143
Clari recurrit annua	96	Exsultet aula coelica	80
Coelestis regni gaudia	46	Exsultet aula regia	226
Coeli porta reseratur	241	Exsultet aula regia	226
Collanda coetus virginum	150	Exsultet coeli curia	249
Columba penna nivea	100	Exsultet coelum gaudiis	230
Concio nostra Deo resonans . . .	258	Exsultet coelum laudibus	89
Conditor alme virginum	176	Exsultet cor praecordiis	16
Conditor rerum omnium	86	Exsultet cum tripudio	172
Confessor dignissime	176	Exsultet gens catholica	164
Confessorum eximio	118	Exsultet novo carmine	41
Congaudens plebs Vasconiae . . .	225	Exsultet nunc coelestium	265
Congaudentes cum angelis	168	Exsurgat cleri concio	250
Congaudentes exultemus	100	Fac diem festum	44
Conjuncta Christo splendidae . .	266	Felix Vedastus pontifex	255
Corde puro famulorum	229	Festa condignis celebremus . . .	204
Creator rerum omnium	257	Festiva dies annua	119
Cum duobus subierunt	102	Festiva dies omnibus	258
Cypriani laudiflui	104	Festiva lux enituit	193
Decertat coram Caesare	211	Festum colamus hodie	144
Decus florum fons hortorum . . .	84	Fideles nunc gaudeant	212
Decus morum lux doctorum	94	Fons pietatis culmina	17
De fabri ministerio	15	Francisci in visceribus	132
Deo demus grates	173	Franciscus amat unice	132
Deum deorum regem	156	Franciscus mundi prospera . . .	132
Deus creator omnium	222	Frodeberte monastici	134
Deus tuorum gloria	242	Fulget dies specialis	36
Deus tuorum militum	224	Gaudeat credens ubicunque . . .	198
Didascali discipulus	217	Gaudeat ecclesia	201
Dies adspirat celebris	115	Gaude caterva lux hodierna . . .	33
Dies nunc celebris	210	Gaude felix Britannia	265
Dira tyrannis gladio	259	Gaude fidelis concio	42
Ducis uxor complexatur	250	Gaude gaudenter Edua	173
Dulcibus laeti modulis	241	Gaude mater ecclesia	89
Dulci resultet antico	95	Gaude mater ecclesia	165
Dunstanus en coelestia	112	Gaude mater ecclesia	177
Duplex Thomae victoria	247	Gaude mater ecclesia	240
Dura quae gignit	24	Gaude mater ecclesia	248
Ecce factum mirabile	171	Gaude Sion hymnidica	195
Ecce laudes gloriosae	246	Gaudet chorus fidelium	179
Ecce lucem vitae ducem	35	Gaude virgo gloriosa	41
Ecce sacerdos inclitus	267	Genovefae praeconia	140
Ecce votiva recoluntur	68	Germani meritis	147

	Seite		Seite
Gratuletur ecclesia:	135	In praeclarae Genovefae	140
Haec aula Christo concinat	120	Insigne sidus claruit	118
Haec festiva dies	148	Instat clara dies	69
Hermelandi familia	152	Insula Jordanis	92
Hic justus esse creditur	88	Inter Christicolae	197
Hic vir sanctus cujus diem	133	Inter illa claritatis	203
Hodiernae lux diei	37	Inter triumphos nobiles	85
Hodiernum veneremur	37	In unitate spiritus	199
Hora diei tertia	25	In votis virgo sancta	143
Humana lingua coelici	130	Irradiat jucunda dies	73
Hymnis conjubilet	73	Iste confessor Domini	110
Hymnis laudes concrepemus	158	Iste confessor Domini	112
Hymnorum modulis	116	Iste confessor meritis	147
Hymnos nunc Domino	87	Jubila fac tripudium	232
Hymnum conjubilet turba	200	Jubilemus in hac die	219
Hymnum Deo decantemus	158	Jucundare Provincia	194
Hymnum dicant cum gaudio	181	Jucunda vox fidelium	124
Hymnum fideles populi	138	Jucundemur in Domino	249
Hymnum novae laetitiae	72	Jucundetur ecclesia	181
Hymnum novae laetitiae	89	Jucundis pangat mentibus	192
Hymnum novae laetitiae	177	Ivo coelorum corruscans	166
Hymnum novum decantemus	127	Ivo Haelori rutilus	167
Hymnum novum laetitiae	221	Ivo quis tibi debitas	166
Hymnum pangat solemnibus	161	Laetentur mundi climata	239
Hymnum praesens canat turba	227	Laetetur Cantuaria	248
Hymnum tibi Jesu bone	98	Laeto plaudat obsequio	45
Jam dies redit annua	45	Laude corona jubilent	150
Jam dulcis amica venito	57	Laude devota tibi Paule	215
Jam lucis orto sidere	25	Laudemus laudibus	76
Jam lucis orto sidere	181	Laudes addamus laudibus	76
Jam lucis orto sidere	184	Laudes almi confessoris	135
Jesu corona celsior	113	Laudes praesul sanctissime	232
Jesu corona omnium	113	Laus martyrum tripudiet	243
Jesu corona praesulum	213	Laus matutina personet	73
Jesu corona virginum	114	Laus matutina suscitetur	179
Jesu fida custodia	185	Laus resonet hymnidica	163
Jesu largitor veniae	99	Laus tibi sit Christe	91
Jesu palma certantium	169	Lucent Ethelburgae festa	120
Jesu redemptor omnium	77	Lucis hujus solemnia	63
Jesu redemptor omnium	95	Lux est sollemnis hodie	174
Jesu redemptor omnium	100	Lux hodierna	14
Jesu redemptor saeculi	165	Lux oritur gratissima	228
Jesus postquam monstraverat	18	Lux vera vita praemium	201
Illuminator omnium	24	Magna res nobis	39
Illuxit dies annua	224	Magni palmam certaminis	267
In coelesti collegio	131	Magnus miles mirabilis	103
In coelesti collegio	179	Mare solum cives throni	34
In coelesti palatio	83	Maria virgo regia	40
In doctorum hierarchia	93	Maria virgo regia	42
In hoc paschali gaudio	56	Martiali apostolo	192
In Jesu Christi gratia	249	Martyr ad hunc qui cordium	172
In laude regis Mariae	211	Martyr beate summe	96

	Seite		Seite
Martyris cervix languida	190	Pangat novum melos	150
Martyrum gemma praefulgens	66	Pange chorus in his festis	220
Mater ecclesia colat	79	Pange lingua gloriosae	206
Mater vidit in somnio	163	Pange lingua gloriosi	186
Matris beatae viscera	52	Pange lingua gloriosi	236
Mente canam Domino	11	Pange lingua gloriosum	142
Meritis totum gloria	189	Pange lingua praeconia	110
Metropolis urbs Senonum	239	Pange lingua praecursoris	160
Mire cunctorum sator	228	Pange lingua pretiosum	172
Misit Narbonae summum	216	Pange lingua triumphalem	220
Modulizet ecclesia	76	Pange virgo gloriosi	136
Multitudo gentilium	226	Pardulphi patris incliti	212
Mundi redemptor optime	240	Pastor Medardus inclitus	197
Neuma chorus hic hodie	222	Pateant fores cordium	144
Noctis decurso nubilo	122	Patricius doctor nobilis	214
Noctis expulsis tenebris	39	Per te nitescat rex Deus	112
Nocturni cursus tempore	178	Pietatis Lupe pater	187
Nocturno sub silentio	72	Pium patrem Eligium	117
Nocturnum hymnum pangite	227	Plangas cum lacrimis	51
Nostrae matris praeconia	162	Plantula regum	183
Nova regis praeconia	177	Plaudat Aquensis concio	193
Novo creator siderum	148	Plaudat chorus fidelium	29
Novum melos ac cantica	245	Plaudat tota Vallania	191
Novum sidus emicuit	92	Plaude mater ecclesia	149
Nox et dies praeconio	15	Plaude mater ecclesia	157
Nunc cantemus de Maria	47	Plaude minorum plantula	93
Nunc cantor omnis cogitet	222	Plaude turba virginea	84
Nunc instat dies annua	266	Plebs devota Deo	244
Nunc sancte nobis spiritus	182	Poli summum opificem	215
Nunc sancte nobis spiritus	184	Polum pingit jam aurora	207
O benedicta trinitas	13	Postquam fuit revocatus	173
O cursor facilis	64	Praecelsa praesulis	214
O dulcis hora et fulgida	20	Praeclara Christi carmina	254
O generatio recta satis	123	Praeparatur habens rota	142
O genitrix aeterni	57	Praesul fuit Pictavensis	154
O gloriosi principes	197	Praesul insignis	155
O grex felix tanto regi	263	Praesulis sacri lumine	107
O Jesu dator gratiae	70	Praesul magnificus	109
Omnes Eduae clerici	172	Praesul Taurine poscimus	245
Omnes terrarum incolae	105	Pretiosa splendet Anna	74
Omnium Christe pariter	61	Primo dierum omnium	34
Omnium clemens	202	Procul pulso jam torpore	207
Omnium rector Deus	108	Proles de coelo prodiit	82
Omnipotens et verax	11	Proles ortu magnifica	221
Optata saeculis gaudia	151	Proles patris praeconia	131
Orta fame gens tabescit	205	Promat phonista júbilo	223
O salutaris micans stella	48	Protector omnium Deus	23
O stella maris fulgida	55	Psallat chorus fidelium	28
O vir excelsae meritis	194	Pulset coelum laus amoena	178
Pangat Lirinensis chorus	65	Quam bona gratia	26
Pangat mater ecclesia	118	Quam ingens est suavitas	15

	Seite		Seite
Quam jucunda dies	121	Sanctus terrarum	25
Quam salutavit angelus	56	Sator aeternus	49
Quam summa colit curia	44	Sideri celso Olympi	66
Quem aula non capit poli	55	Sixtus martyr eximius	269
Quis similis Eligio	117	Solemne festum praecluit	219
Qui solus orbis actor es	261	Solemne mundo gaudium	253
Rector potens verax Deus	26	Solemne adest hodie	247
Rector potens verax Deus	182	Splendor superni luminis	22
Rector potens verax Deus	185	Stabat ad lignum crucis	53
Regalis ostro sanguinis	210	Stella corruscat	184
Regi Christo salvatori	237	Stella fulgens matutina	195
Regina virginum	33	Stella recurrens circuli	245
Regum Deus rex omnium	230	Studeamus attollere	180
Renitentes sacra dare	101	Sublime festum saeculis	145
Renovantur solemnia	114	Summe confessor inclite	126
Rerum Deus jus ratio	185	Summis canamus vocibus	199
Rerum Deus tenax virgo	26	Talentum Christe virginum	225
Rerum Deus tenax virgo	182	Te Christe sponse virginum	128
Resuscitatus Lazarus	170	Te lucis ante terminum	182
Rex Christe regum	233	Tenore mundus jubilat	46
Rex diadema militum	102	Trecassinorum antistitem	185
Rex gloriose martyrum	75	Tripudium Eulaliae	124
Rex gloriose nimium	19	Tubae coelesti clangite	161
Rex Olavus gloriosus	208	Ut Christus schema virginum	229
Rex pretiose luminum	55	Ut fons fecundus	235
Rochi conjubilent omnia	238	Ut nox tenebris obsita	18
Roma legatum protulit	134	Ut nox tenebris obsita	18
Roma Quintinum genuit	223	Ut queant sacrum	97
Salve Deo digna	50	Ut remicent magnalia	85
Salve festa dies	12	Valeriae recolamus	250
Salve festa dies	13	Veni creator siderum	171
Salve festa dies	27	Veni ductor exercitus	255
Salve festa dies	43	Verane praesul inclite	256
Salve festa dies	51	Verbi divini sator	217
Salve festa dies	55	Verbum aeternum oriens	137
Salve festa dies	62	Verbum aeternum prodiens	137
Salve festa dies	81	Verbum de coelo prodiit	19
Salve festa dies	139	Verbum ex ore prodiens	48
Salve festa dies	209	Vergente mundi vespere	38
Salve festa dies	218	Viae Sion hymnidicis	80
Salve Johannes nomine	158	Virginis alme Deus	251
Salve rex Sabaoth	20	Virginis nunc Eulaliae	125
Salve sponsa Dei	49	Virgineus flos lilii	252
Salve virgo singularis	92	Virgo Dei genitrix	54
Salve vitae lingnum	23	Virtus perennis omnium	268
Sanctorum meritis	119	Viso virtutis opere	153
Sanctorum meritis	153	Voce jucunda resonemus	254
Sanctorum splendor omnium	61	Vox aurorae novo more	35
Sanctum Medardum praesulem	196	Wenefridae virginitas	261
Sanctus Guillelmus jubilat	264	Zyma vetus expurgetur	205

ANALECTA HYMNICA

MEDII AEVI.

XII

HYMNI INEDITI.

Liturgische Hymnen

des

Mittelalters

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,

S. J.

Leipzig.

O. R. Re i s l a n d.

1892.

2
HYMNI INEDITI.

Liturgische Hymnen

des

Mittelalters

aus

Handschriften und Wiegendrucken.

Dritte Folge

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,

S. J.

Leipzig.

O. R. Re i s l a n d.

1892.

VORWORT.

Der vorliegende Band enthält eine neue Folge zum größten Teile unedierter Hymnen. Ich sage zum größten Teile, denn es entgeht mir nicht, daß einige wenige schon da und dort veröffentlicht sind, so z. B. in den von Rev. J. Stephenson 1851 im Auftrage der Surtees Society herausgegebenen „Latin Hymns of the Anglo-Saxon Church“. Diese Sammlung ist heute schlechterdings unerreichbar geworden; ich selbst bin nach langjährigem erfolglosen Fahnden nur durch die lebenswürdigen Bemühungen des bekannten englischen Hymnologen Rev. J. Mearns in den Besitz derselben gelangt; ich glaubte daher im wohlverstandenen Interesse der Sache zu handeln, wenn ich mich durch jene nicht abhalten liefs, ein Lied aufzunehmen. Bei einzelnen Nummern mag mir auch deren Vorkommen in früheren Sammlungen entgehen; bedarf es doch bei dem großen Umfange des Materials aller Vorsicht, um nicht dasselbe Lied zweimal in die eigene Sammlung schlüpfen zu lassen. Ein veränderter Anfang, ein Pangat statt Clangat, ein Plaude statt Gaude und ähnliches mehr genügt, um in die Irre zu führen.

Von nicht geringem Interesse für die hymnologische Forschung ist es, einen höchst auferkirchlichen, um nicht zu sagen unkirchlichen Gebrauch kirchlicher Hymnen und Lieder zu verfolgen, deren Umdichtung oder Verwertung in politischen oder doch weltlichen Liedern. Solcher Travestieen sind uns eine Reihe erhalten, leider aber in den verschiedensten Büchern, Broschüren und Zeitschriften zerstreut, so daß ein Überblick derselben äußerst schwierig.

Einen interessanten Beitrag zu dieser Litteratur bietet die Handschrift Nr. 203 der Stiftsbibliothek von Admont. Der Vorderdeckel dieser Handschrift ist mit einem Pergamentblatte be-

kleidet, das der Schrift nach noch dem 14. Jahrhundert angehören mag. Auf demselben befinden sich Reste und Trümmer (dank der Schere des Buchbinders nur solche) einer längeren Serie von Liedern zum Lobe des deutschen Kaisers und Königs Heinrich VII aus dem Hause Luxemburg. Diese Lieder enthalten stellenweise, namentlich in Nr. III, so zahlreiche Anklänge an kirchliche Hymnen, daß sie im Kataloge irrtümlich als solche aufgeführt wurden. Diesem Mißverständnisse verdanke ich es, daß ich auf selbe aufmerksam wurde. Ich weise daher diesem Beitrage zu der vorstehend charakterisierten Litteratur hier eine Stelle an. Leider ist mit Ausnahme von Nr. II und VI kein Lied vollständig. Nr. I fehlt der Anfang. Dem erhaltenen Bruchstücke geht noch das Wort egregie vorher.

I.

1. Habuistis et habetis Et ad Caesarem tenetis Cor misericordiae, Inter probos et honestos, Inter pios et modestos Vos estis primitiae.	Virum ineffabilem, In inceptis stabilem, Semen benedictum.
2. O virum laudabilem, Dulcem et affabilem Nec labore victum,	3. Qui post vitam labilem Et parum durabilem, Gaudium post pictum, Ad desiderabile Tendit et mirabile Mundi post conflictum.

II.

1. Hujus mundi amatores, Veri boni desertores, Quid sunt transitoria? Imitemur meliores, Quia saeculi honores Faeces sunt et somnia.	2. Post aerumnas et labores Terrenorum contemptores Crescunt in memoria, Inter Dei dilectores, Inter sanctos sanctiores Caesar sit in gloria.

III.

1. Jam lucis orto sidere Regi mors tristis adfuit, Et inaudito vulnere Totum mundum perterrit.	3. O quanta fuit sanctitas In rege tantae gloriae, O lux beata trinitas, Hunc colloques in requie.
2. Lucis creator optime, Aeterne rex altissime, Vir almus quo demeruit, In flore qui sic corrui?	4. Conditor alme siderum, Qui pascis inter lilia, Hunc ad sanctorum numerum Duc suffragante filia.

5. Jesu, salvator saeculi, Qui das salutem regibus, Imperatorem populi Sanctorum junge coetibus.	6. Nunc sancte nobis spiritus Currentem hunc ad stadium Corona regem coelitus Inter sanctorum bravium.

7. Te . . . . .

IV.

1. . . . Caesar erat humilis, Odiebat fastus, Omnibus amabilis, Sobrius et castus. 2. Ordines superbia Brachio cum sano Percussit de Suevia, De Mediolano. 3. An ignoras, regibus Longas esse manus? Obstans horum legibus Vecors est et vanus. 4. Non ferens injuriam Viris ab ingratis Domuit Liguriam Fraeno potestatis. 5. Quando vires viribus Debeant retundi, Novit cunctis melius Caesar, honos mundi. 6. Caesari displicuit Cor formidolosum, Nunquam mundus habuit Cor tam animosum. 7. Nunquam sibi placuit Cor calumniosum, Potestate domuit Cor praesumptuosum. 8. Non ut plures hominum Abiit post aurum, Qui habebat Dominum Pectoris thesaurum.	9. Super omnes volucres Aquila volavit, Quando victos Ligutres Rex humiliavit. 10. O mortis potentia! Si mors permisisset, Florida Florentia Forsitan ruisset. 11. O quam casus flebilis! Hostes et amici Plangunt mortem nobilis Caesaris Henrici. 12. Hoc patet et patuit, Plangunt nec est mirum, Quia nunquam habuit Mundus talem virum. 13. O quam digne praefuit Caesar, orbis scutum, Cui nunquam defuit Aliqua virtutum. 14. Forsan in hoc latuit Quoddam divum numen, Ex quo foris splenduit Benedictum lumen. 15. Angelorum coetibus, Spero, quod jungatur, Cujus de virtutibus Mundus admiratur. 16. Ad quid lavo laterem, Quare litus aro, Stilum per degenerem Qui laudare paro.

17. Hunc verborum serie
Si laudare quaero
Respectu . . . . .

V.

1. . . . . trarum, Gaudium, quod saeculum Dat, quam datur parum; Dulce, quod praemittitur, Sapit et est clarum, Taedium, quod sequitur, Nimis est amarum.	2. Imperator noverat Hanc conclusionem, Sensum postposuerat Sequens rationem, Saeculo concluserat, Quod dat talionem, Qui semper quaesiverat Divam regionem.

VI.

1. Hic est, qui pauperibus Sua condivisit, Cui totis viribus Saeculum arrisit, Nec ullis temporibus Tamen huic irrisit, Qui ad petram fortiter Parvulos allisit. 2. Caesar fuit optimus Tutor pupillorum, Inter omnes maximus Pater orphanorum, Arbiter aequissimus, Spes desolatorum, Adjutor promptissimus Gratis oppressorum. 3. O quam sanctis aestibus, Hic intus ardebat, Regiis in vestibus Qui foris splendebat,	Pretiosus habitus Fastum praetendebat, Quem vis sancti spiritus Procul repellebat. 4. Ejus cor ab omnibus Immundis immune Ibat totis viribus Ad bonum commune. Nec contentionibus Favit opportune Nec quis obstans legibus Transivit impune. 5. Singulis temporibus Dei in timore Sanctis in operibus Fervebat amore, Orbem justis legibus Rexit cum honore, Quem mors suis falcibus Succidit in flore.

Soweit ist uns zusammenhängender Text erhalten. Von der nun folgenden Nr. VII sind leider nur die ungeraden Zeilen vorhanden, die geraden fehlen:

O gloriosa Domina
 . . . . .
 Fac ut sanctorum agmina
 . . . . .

Ich nehme deshalb Umgang davon, diese abgerissenen Zeilen hier wiederzugeben. Vielleicht würde sich bei vorsichtigem Ablösen des Pergamentes auf der Rückseite des Blattes weiterer Text gewinnen lassen.

Man weiß, mit welcher Begeisterung und welchen Hoffnungen Dante zu dem ritterlichen Heinrich aufsaß und welche Klagetöne er dem zu früh Dahingeshiedenen nachsandte. Ein Echo derselben tönt auch aus diesen, der Form nach gutgearbeiteten Rhythmen. Ich verweise auf den wohlbesorgten zweisilbigen männlichen Reim (der auch IV 9, 3 das merkwürdige *Ligutres* schützt). Daß das Lied einen geistlichen Verfasser hat, liegt offen zutage; ob dasselbe aber aus Italien oder Deutschland stammt, wage ich nicht zu entscheiden, obschon mir letzteres glaublicher scheint. Der zweisilbige männliche Reim ist in Italien nie in der Weise gepflegt worden wie in Deutschland und namentlich in seiner Heimat Frankreich.

Dem Leser wird unter den Marienliedern dieses Bandes eine zusammenhängende Folge nicht entgehen, welche einer Handschrift der Bodleiana entnommen ist. Ich möchte dieser Handschrift, die ein besonderes Interesse beanspruchen darf, hier mit einem Worte Erwähnung thun. Dieselbe trägt die Bezeichnung *Miscellanea Liturgica* 277, ist also in den bisher gedruckten Oxforder Handschriften - Verzeichnissen nicht enthalten. Die Pergamentblätter derselben von 134 × 99 mm. sind von einer Hand des 11. Jahrhunderts in longobardischer u. z. casinensischer Schrift beschrieben und enthalten ein *Officium de ss. Trinitate* nebst mehreren *Officien de Beata*. Zu ersterem finden sich die Hymnen: *Laus trinitati resonet perenni* (ad Noct. fol. 26 a; cfr. *Analecta Hymnica* IV, n. 1), *O veneranda trinitas laudanda* (ad Laudes, fol. 34 a; cfr. Morel n. 2), *O pater sancte, mitis atque pie* (ad Vesp. fol. 39 b; cfr. Mone n. 12); zu letzteren gehören außer den in diesem Bande abgedruckten nur noch die bekannten Hymnen: *Quem terra, pontus, aethera* und *O gloriosa femina*. Es unterliegt keinem Zweifel, daß die Handschrift aus Unteritalien stammt; näher habe ich leider, von den mir zugänglichen Hilfsmitteln im Stiche gelassen, die Herkunft nicht zu bestimmen vermocht, obschon das *Kalendarium* unter andern Umständen diese Bestimmung ermöglichen müßte. Wenn dasselbe im Jänner das Fest des Blutzengen Julianus bringt, so werden wir damit nach Sora gewiesen, dessen Kathedrale überdies der heiligen Maria geweiht ist (vgl. *Acta SS.* Jan. III, 382). In den Feber fallen *Emmerentiana* und *Aldegundis*; ich habe aber keine Heiligen gleichen Namens finden können, deren Fest in diesem

Monat träge; Emmerentiana von Rom wird am 23., Aldegunde von Maubeuge, die man hier ohnehin nicht erwartet, am 30. Januar gefeiert. Ebenso auffallend ist, daß Barbatus, der nach Benevent deutet und sonst im Februar auftritt, hier in den März verlegt ist. Über diejenigen Namen, welche vor allem die Herkunft der Handschrift außer Zweifel stellen mußten: Pinzardo virgo, Bonafilia, Hilibertus confessor, Manapertus episcopus habe ich leider ebensowenig Licht erlangen können als über die Eintragung: XV. Kal. [Maji] obit Adilberga. Sollte mich später ein glücklicher Zufall entdecken lassen, was ich leider vergeblich gesucht, werde ich um so weniger verfehlen, dies nachzutragen, als die in sprachlicher und metrischer Hinsicht gleich interessanten Lieder augenscheinlich von einem Verfasser herrühren.

Trier, den 7. Juni 1891.

G. M. Dreves.

I.

DE TEMPORE.

1. Diebus Dominicis.

Ab Adventu usque ad Quadragesimam.

In Vesperis.

1. Summe Deus, precor, Adonai, Sabaoth, via, virtus,
Tutamen miseris solamenque malis.
2. Vitaque perennis, tu gloria spesque salusque,
Poscimus, optamus, te sine nil petimus.
3. Alma Dei trinitas, famulis succurre modestis,
Sani quo valeant dicere semper Amen.

Hymn. ms. S. Gereonis Colonien. saec. 12. (Privatbesitz.)

2. De Nativitate DN.

1. Angelus Domini Mariae nuntiat: Spiritus sanctus super te veniat.	7. Gaudebant illa duo animalia, Quia videbant benignam animam.
2. Beata es ex mulieribus, Quod de te nascetur, sanctum vocabitur.	8. Homines scrutabantur scripturas legibus, Perscrutabantur, ubi nasceretur Christus.
3. Casta effecta ex partu virgo est, Gravida virgo post partum virgo est.	9. In illa nocte pastores vigilabant, Voces audiebant, psallentes angelos.
4. De patre genitus ante principium, De matre natus portatus gremium.	10. Currunt videre illud, quod visum est, Vident lactantem excelsi filium.
5. Ex Bethlehem qui fuit oppido, Ibi respexit, qui erat optimus.	11. Laetus sedebat Joseph sanctissimus, Quia videbat regem altissimum.
6. Felicem dicunt illum praeseptum, Ubi jacebat excelsi filius.	12. Magi occurrunt offerentes munera, Stellam sequentes, quae eos deduxerat.

13. Nuntium ducunt ad regem impium, Herodi dicunt, quod Christus natus est. 14. Omnia fecit in suo nomine, Ut liberaret deceptum hominem. 15. Postquam cognovit, quod Christus natus est, Tunc interfectio parvulorum facta est. 16. Quaerebat Herodes parvulos perdere, Infra a bimatu eos occidere. 17. Regnum Herodes postquam expulsus est, Infernum invenit, postquam sepultus est.	18. Sanctus Johannes venit de eremo Ad baptizandum .quaerebat Dominum. 19. Totum mundis Jordanis fluvius, Vitam donavit excelsi filius. 20. Virgo Maria, quae virgo concepit, Virgo permansit, quae Christum genuit. 21. Kristus de coelo salvator omnium, Qui suscitavit a morte Lazarum. 22. Ymnum et laudes Deo referimus Cum sanctis omnibus, qui te glorificant.
23. Zachaeus per fidem
ascendit arborem,
Ut transeuntem
videret Dominum.

Cod. Bruxellen. 8860—67. saec. 10. in. — 1, 2 Maria. — 2, 3 nascitur. — 3, 2 ex parte. — 5, 1 Bethlem. — 10, 1 Kurru. — 10, 3 Videns laetantem. — 12, 4 qui eos. — 22, 1 et laudibus, offenbar blofs Schriftfehler, hervorgerufen durch das folgende omnibus. — Zu 4, 4 portatus gremium verweise ich auf die in der Einleitung zum 7. Bande aufgeführten Analoga; dieselben scheinen mir eine Korrektur in gremio zu verbieten. Aus den gleichen Gründen belasse ich 6, 1 sq., obschon das Versmafs auch Felix dicunt illud praeseptum vertrüge. Hier liegt aber offenbar kein blofser Schreibfehler, sondern ein Genuswechsel vor, wobei allerdings fraglich bleibt, ob derselbe auf Rechnung des Verfassers kommt. Auch 19, 1 läfst einen Sinn zu, ohne dafs man mundus statt des überlieferten mundis zu lesen brauchte. — In der Hs. ist das Lied überschrieben „de Adnuntiatione sanctae Mariae“; nach jeder Strophe kehrt der Rundreim wieder: Beata virgo et Dei genitrix. Cfr. Duemmler, Rhythmorum Ecclesiasticorum Aevi Carolini Specimen p. 4.

3. In Nativitate DN.

Ad Tertiam.

1. Christe, hac hora tertia Tua nos reple gratia Caritate et fervidos Nos nostrosque fac proximos.	2. Ille Deus paraclitus Nostris nunc adsit cordibus, In hac hora qui rutilos Inflammavit apostolos.

3. Praesta hoc, Deus trinitas,
Una et compar deitās,
Cui laus, virtus, gloria
Nunc et cuncta per saecula.

Hymn. ms. Anglo-Saxonicus saec. 10/11. Cod. Londinen. Vesp. D XII. —
Ich belasse diesen und die beiden folgenden Hymnen beim Weihnachtsfeste,
dem sie die Handschrift zuweist, obschon sie sich inhaltlich an das Festge-
heimnis nicht anschließen. Cfr. Stephenson, 151.

4. In Nativitate DN.

Ad Sextam.

1. Sexta aetate virgine Qui natus es pro homine, Fac nos octava sumere Aetate sortem gloriae.	2. Et qui hac hora mysticum Sedisti super puteum, Fonte tuo nos irriga Atque sole illumina.

3. Praesta hoc, Deus trinitas.

Hymn. ms. Anglo-Saxonicus saec. 10/11. Cod. Londinen. Vesp. D XII.

5. In Nativitate DN.

Ad Nonam.

1. Hora nona quae canimus, Exaudi, Jesu, petimus, Quam tuus reddit obitus Sacrosanctam mortalibus.	2. Hac hora tuo vulnere Fons manavit ecclesiae, Tua nos jungat inclita Sancto latroni gratia.

3. Praesta hoc, Deus trinitas.

Hymn. ms. Anglo-Saxonicus saec. 10/11. Cod. Londinen. Vesp. D XII.

6. De ss. Nomine Jesu.

In 2. Vesperis.

1. Jesu, filii Dei, Nomen singulare, Nomen sanctae spei, Nomen salutare.	4. Consolatur tristes, Poenitentes salvat, Confortat pugnantes, Omnes morbos sanat.
2. Cibus, medicina, Lux est Jesu nomen, Servans a ruina Donansque solamen.	5. Praestat caecis visum Et sermonem mutis Datque claudis gressum Et auditum surdis.
3. Pascit cogitatum, Praedicatum lucet, Lenit invocatum, Castas mentes fovet.	6. Nomen reverendum Suscitat defunctos, Nomen expavendum Liberat obsessos.

7. Quod a genitoris
Pietate datur,
Hoc in salvatoris
Nomine petatur.

Brev. S. Gudilae imp. Parisiis 1516.

8. Sit laus trinitati,
Salus atque virtus
Et par unitati
Honor, lux et decus.

7. In Epiphania DN.

1. Venit Deus factus homo,
Exsultat omnis natio,
Coelum dedit sidus novum,
Apparet auctor omnium.

2. Magi ferebant munera,
Primi legati gentium,
Qui cum sacro mysterio
Signant latentis gloriam.

3. Aurum potentis regimen,
Numen sacrum thus indicat
Carnemque myrrha mortuam,
Mundi plantem machinam.

4. Herodes, hostis invidus,
Ignorat haec trucissimus,
Christus, saluti gentium
Qui sic ministrat providus.

5. Jesu precamur optime,
Ut nos benigne dirigas,
Prompti feramus quo tibi
Laudis sacrata munera.

6. Praesta, pater piissime
Patrique compar unice,
Cum spiritu paraclito
Nunc et per omne saeculum.

Brev. Othinense imp. Lubecae 1497.

8. In Epiphania DN.

1. Vera proles patris summi,
lux de patris lumine,
Volens suos consolari
sub servili tegmine,
Baptizatur die tali
in Jordanis flumine.

2. Baptizatur factor orbis,
non ut culpam deleat,
Quae in ejus pretiosis
artubus adhaereat,
Sed ut culpa nostrae carnis
hoc baptismo pereat.

3. Rege nato baptizato
testis dignus adfuit,
Qui de throno miro sono
dicens haec intonuit:
Hic est Deus, hic est meus,
in quo mihi placuit.

4. Columbina namque forma
visus est divinitus
Septiformis consolator
advenisse spiritus,
Qui conservet mentes nostras
Deo datas funditus.

Prosar. et hymn. ms. Laudunen. saec. 12. Cod. Laudunen. 263, mit der Aufschrift: Prosa in laudibus pro versu. Das Versmaß und mehr noch die Melodie charakterisieren das Lied indes als Hymnus.

9. In Transfiguratione DN.

Ad Laudes.

1. Mentis fervet devotio
Ad novae lucis gaudia,
Quae pio desiderio
Cor rapit ad coelestia.

2. Languens suspirat spiritus,
In spe mens sudat anxia,
Cordis extorquet gemitus
Dulcis Christi memoria

3. O quam praeclara regio,
Quam dulcis illa patria,
Quam sine vitae taedio
Lux pascit metae nescia.

4. Nobis favente Domino
Post tenebrosa stadia
Mansura sine termino
Lucis donentur atria.

5. Pater, cum unigenito
Et spiritu paraclito
Unus, nobis hanc gloriam
Largire per praesentiam.

Brev. ms. Praedicatorum saec. 14. in. Cod. Londinens. Reg. 2 A XI.

10. De Transfiguratione DN.

Ad Laudes.

1. O quantorum gaudiorum
Dies haec mirabilis,
In qua summus angelorum,
Deus invisibilis,
Fuit in discipulorum
Adspectu visibilis.

3. Te supplices exoramus,
Rex aeternae gloriae,
Quod sic honeste vivamus
Dono tuae gratiae,
Ut tandem te videamus
Revelata facie.

2. Pie Deus, summa vere
Tua est clementia,
Et quis posset non gaudere
Hac audita gratia,
Per quam sperat possidere
Tot et tanta gaudia.

4. Gloria et honor Deo
Usquequo altissimo,
Una patri filioque,
Inclito paraclito,
Cui laus est et potestas
Per aeterna saecula.

Brev. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Turonen. 154. — 2, 5 sperat scandere. — 3, 3 Quod vivamus sic honeste.

11. In Quadragesima.

Ad Laudes.

1. Jam lucis splendor rutilat
Noctis fugatis tenebris,
Reddamus laudes Domino,
Qui manet ante saecula.

2. Pellamus omne noxium,
Poscamus omne prosperum,
Defendat suos famulos
Virtus aeterna jugiter.

3. Deo patri sit gloria
Ejusque soli filio
Cum spiritu paraclito
Et nunc et in perpetuum.

Psalt. ms. Coelestinorum in Gentilino saec. 14/15. Cod. Avenionen. s. n. — Mel.: Jam Christe sol justitiae.

Dreves, Hymni Inediti. III.

12. Tempore Passionis.

Ad Completorium.

1. Ecce jam dies inclinat, jam venit ad vesperum, Flammis vero paucis solis, unde venit, revocans Ordinem suum observans mundi clausit tenebras.	3. Concede nobis noctem istam laetam et pacificam, Valeamus frontem nostram signo crucis tegere, Ut non valeat fur nocturnus mentes nostras laedere.
2. Nos indigni peccatores te precantes quaesumus, Non secundum mala nostra tu nobis retribuas, Sed preces, quas deprecamur, tu, Christe, suscipias.	4. Gloria et honor Deo usquequo altissimo, Una patri filioque inclito paracito, Cui laus est et potestas per aeterna saecula.

Brev. Elnense imp. Perpiniati 1500. — 1, 1 jam dies inclinat dies. —
2, 1 Et nos indigni.

13. De Vulneribus DN.

Ad Vesperas.

1. Verbum in carne moriens, Quinque vulnera patiens, Nostris praeparat piscinam Languoribus medicinam.	4. Si jam bonum operaris, Manus fixas intuearis, Ut in bonis operibus Fixus sis et fortissimus:
2. Nam piscina probatica Per quinque portus mystica Plagas sacrati corporis Nobis ostendit miseris.	5. Perfecti qui coelestia Participant mente pia, Sumant per vulnus lateris Pretiosum osculum cordis.
3. Si tu jaces in peccato, Pedum vulnera memento, Purgant effectus intimos, Pellunt defectus noxios.	6. Per haec sacrata vulnera, Pie Jesu, nos libera, Qui cum patre unus Deus Manes, et sanctus spiritus.

Brev. Turonense imp. Parisiis 1522.

14. De Vulneribus DN.

Ad Laudes.

1. Summus sacerdos in ara Crucis se ipsum obtulit, Ut a morte nos amara Redimeret, quos condidit.	3. Quinque lapillos torrentis Paravit limpidissimos, Ut fastus profanae gentis Sterneret ferocissimos.
2. Sic propriis olim David Propter gregem manibus Os leonis laceravit Se offerens pro ovibus.	4. Sic per quinque Christi plagas Antiquus hostis vincitur, Et per fortis portae rinas Mel et lac nobis oritur,

5. Fons de saxo durissimo
Salit cunctos vivificans,
Et cum cruore roseo
Formatur sponsa militans.

6. Sit laus nostro redemptori,
Quino transfixo vulnere,
Quem pro nobis pater mori
Jussit cum sacro flamine.

Brev. Turonense imp. Parisiis 1522.

15. De Vulneribus DN.

Ad Vesp. et Tertiam.

1. Collaudemus venerantes
Passionem Domini,
Plagas ejus recolentes,
Fructuosas homini,
Toto corde congaudentes
Ejus sacro nomini.

3. Circumcisis puer crescit,
Duodennis disputat,
Coeli fructus maturescit,
Baptizatur, praedicat;
Traditur nec contradicit
Nec se poenis abdicat.

2. Nam hic Deus ab aeterno
E coelis descendere
Dignatus est et materno
Ablactari ubere,
Ut sanaret nos interno
Lapsu mortis miserae.

4. Innocens flagella subit,
Laceratur ictibus,
Fel, acetum ore bibit,
Perforatis manibus
Pedibusque mortem obit
Justus pro nocentibus.

5. Omnes ergo Jesum, natum
De Maria virgine,
Vere passum, immolatum
In cruce pro homine,
Veneremur et beatum
Parentem cum flamine.

Horae canonicae de quinque plagis . . . secundum metropolitanae ecclesiae
Turonensis usum, imp. s. l. et a.

16. De Vulneribus DN.

Ad Laudes.

1. Christus factus obediens
Humilem se exhibuit,
Servi formam suscipiens
Libenter pati voluit.

4. Felle potatus sitiens,
Exspirat post supplicia,
Scripturis finem faciens
Loca praedatur impia.

2. Terrores, contumelias,
Colaphos et convicia,
Mille tulit angustias
Dura pressus injuria.

5. Tanta passus, dum viveret,
Ferro latus praemortuum
Non subtraxit, ut solveret
Nostri reatus debitum.

3. Laceratur vulneribus,
Spinis ornatus ducitur,
Vestigiis et manibus
Clavis cruci configitur.

6. Crucifixo sit gloria
Patrique cum paraclito,
Qui nobis coeli gaudia
Donet plagarum merito.

Horae canonicae quinque plagarum . . . secundum metropolitanae ecclesiae
Turonensis usum, imp. s. l. et a.

17. De quinque plagis DN.

1. Amore victus filius, Paterna jussa deferens, Crucis dolores suscipit Vitae reserans ostium,	5. Est sanitatis inscia Caro referta vulnere, Plena malis est anima Suis relictis viribus.
2. Amoris abdidit Deus Vulnus sacro pectore, Quod implet ejus copia Dolentiore vulnere.	6. Tantus labor non te movet, Redemptionis pretium, Saltem Maria fletibus Te feriat suspiriis.
3. Nec te dolor nec hic amor, Ingrate homo, perculit Nec frangeris miraculo, Quo vis relucet numinis.	7. Vel gladius pertransiens Interna piae virginis Pulset pectus lasciviens Caeno jacentis hominis.
4. Nimis piam in faciem Intende mentis oculos, Versa est cutis in scabiem Propter vetus piaculum.	8. Deo patri sit gloria Vulneratoque homini Cum spiritu paraclito Et nunc et in perpetuum.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. ex. Cod. Lugdunens. 476,

18. De Corona Spinea.

Ad Vesperas.

1. Aeterne rex altissime, Reddens coronas perditas, Coronam locas optime, Ubi per fidem habitas.	3. Vitae coronam reperit Corona mortis anxiae, Quo mors soluta deperit, Datur triumphus gratiae.
2. Theologiae regia, Parisiense speculum, Coronae fit custodia Custodientis populum.	4. Tu fructus trium seminum, Jesu, corona virginum, Corona continentium, Conjugatorum praemium.
5. Qui tanto diademate
Nos honorat in stadio,
Cum utriusque pneumate
Sit laus patri cum filio.

Brev. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisien. 1028. A. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. B. — Brev. Autisiodorense imp. Cabeliae 1483. C. — Dieses und die beiden folgenden Lieder sind die unter Ludwig IX. aus Anlaß der feierlichen Überführung der Dornenkrone in die Sainte Chapelle gedichteten Hymnen in ihrer Urform. Vgl. *Analecta* V. S. 30 u. ff.

19. De Corona Spinea.

Ad Nocturnum.

1. Corona Christi capitis Membra coronat hodie, Honoribus exhibitis Concordat vox laetitiae.	2. Regi Francorum mittitur Corona regis omnium, Suscipiamus igitur Salutis hoc exenium.

3. Hujus coronae mysticae Suscepto patrocínio Vox regionis Gallicae Consonet cordis gaudio.	4. Sertum signat victoriam, Qua Christus mortem expulit, Spinae nostrae miseriam, Quam caput nostrum sustulit.
5. Qui tanto diademate
Nos honorat in stadio,
Cum utriusque pneumate
Sit laus patri cum filio.

Brev. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisien. 1028. A. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. B.

20. De Corona Spinea.

Ad Laudes.

1. Deus, tuorum militum Sors et corona, praemium, Tuae coronae meritum Confert medelam omnium.	3. Tuae coronae radius Illuminat Parisius, Totam decorat Galliam Dans gratiam et gloriam.
2. Tua corona spinea Tuos coronet aurea, Tua nobis humilitas Poenas repellat debitas.	4. Nostra conservat regio Tibi thesaurum inclitum, Imminente judicio Resumes hoc depositum.
5. Qui tanto diademate
Nos honorat in stadio,
Cum utriusque pneumate
Sit laus patri cum filio.

Brev. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisien. 1028. A. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisien. 746 a. B. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. C. — Brev. Autisiodorense imp. Cabeliae 1483. D. — Brev. Othinense imp. Lubecae 1497. E. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. F. — Brev. Lundense imp. Parisiis 1517. G.

Vorstehendes ist die Urform des Liedes; später wurden Str. 3 u. 4 geändert (3 in BEFG, 4 in EF):

3. Tuae coronae mysticae Suscepto patrocínio Jubilus vocis melicae Concurrat mentis gaudio.	4. Sancta conservat regio Tibi thesaurum inclitum, Imminente judicio Resumes hoc depositum.

1, 4 Confer EFG. — 2, 4 repellit G. — 3, 1 Tuae corona justitiae E. — 3, 3 Jubilo F, jubilis E. — 4, 1 conservet E. — 4, 2 Ubi thesaurum EF; die ganze Strophe fehlt G. — Cfr. Morel p. 38.

20b. De Corona Spinea.

Ad Parvas Horas.

O corona, spes unica,
O redemptorum gloria,
Mundana post naufragia
Nobis coronas duplica.

Brev. ms. S. Coronae saec. 14. Cod. Pragen. XII A 22. A. — Brev. ms. S. Georgii Pragen. saec. 14. Cod. Pragen. XIII C 1 a. B.

21. De Sancto Sudario.

Ad Vesperas.

1. Gaude, felix Vesontio, Ditata sacro pignore, Cujus tuta protectio Praeservat omni tempore.	4. Piscina vere nobilis, Quinque patens porticibus, O sindon admirabilis, Quinque fulgens vulneribus.
2. Corpus sepulchro positum Mox nobilis decurio Aromatibus conditum Involvit hoc sudario.	5. Illic jacebant languidi, Caeci, claudi et debiles, Spectantur hic innumeri Reges, duces ac nobiles.
3. O mira Dei bonitas, In isto linteamine Christi paret humanitas Impressa suo sanguine.	6. O signum venerabile Piis atque fidelibus, O velum formidabile Pravis ac infidelibus.
7. Ave, sindon dignissima, Signata Christi sanguine, Sit nobis securissima Salus in hoc velamine.	

Offic. ms. s. Sudarii saec. 16. in. Cod. Bisuntin. 89.

22. De Sancto Sudario.

Ad Matutinum.

1. Jam sacris ritibus signum mirabile,
Praestans hominibus trophaeum nobile
Et reddens omnibus numen placabile,
Colitur a fidelibus.
2. Christi recolitur mors acerbissima,
Quando distenditur in plebe maxima
Spectanda gentibus sindon dignissima
A praelatis insignibus.
3. Corpus dominicum de cruce tollitur
Et ad Judaicum morem involvitur
Linteaminibus et mixta ungitur
Myrrha cum aromatibus.
4. Maria praevenit valde diluculo
Nec Jesum invenit in suo tumulto,
Petrus subsequitur cum hoc discipulo,
De quo dictum: non moritur.
5. Hic currit citius, sistit in ostio,
Spectat interius una cum socio,
Vela considerat, quibus decurio
Corpus Christi involverat.

6. Fac, Christe, petimus, ut tua passio,
Quando committimus, fiat remissio,
Ad coeli gloriam sit resurrectio
Et ad mortis victoriam.

Offic. ms. s. Sudarii saec. 16. in. Cod. Bisuntin. 89.

23. De Sancto Sudario.

Ad Laudes.

1. Exsultet plebs fidelium In sindonis solemniis, Concordet mentis gaudium Cum choris et harmoniis.	3. Servat devota civitas Thesaurum ineffabilem, In quo Christi humanitas Dat se plebi spectabilem.
2. Quam felix es, Chrysopolis, Facta Christi palladium, Quam insignis metropolis, Sudarii sacrarium.	4. Sindon, signum victoriae, Quo mors soluta deperit, Praefert trophaeum gloriae, Quo mundus vitam reperit.
5. Christe, nostra redemptio, Conserva pignus inclitum, In extremo iudicio Nos salvet hoc depositum.	

Offic. ms. s. Sudarii saec. 16. in. Cod. Bisuntin. 89.

24. De Sindone DN.

Ad Vesperas.

1. Gaude, mater ecclesia, Laetam agens memoriam, Quae sindonis solemnia Mittis ad coeli curiam.	4. Lectus regis Salomonis, Cella plena aromatum, Vellus fusum Gedeonis, Hortus clausus charismatum.
2. Joseph dimisso pallio Liber fugit nova sorte, Sancto relicto linteo Christus surrexit a morte.	5. Inclite, sindon linteum, Ut tradunt evangelistae, Et ad caput sudarium Te contegunt, Jesu Christe.
3. Aurum in petra latuit Et sol fulgens sub modio, Christus triduo jacuit Clausus servato ostio.	6. Gloria tibi, Domine, Qui surrexisti a mortuis, Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Tarantasiense saec. 15. Cod. Parisien. 18 000. A. — Officium cum missa s. Sindonis, sudarium Christi vulgariter nuncupatae, per sacrae theologiae professorem, Fratrem ordinis praedicatorum, Illustrissimi principis Caroli secundi, ducis Sabaudiae noni, confessorem editum. Imp. Gebennis s. a. B.

25. De Sindone DN.

Ad Laudes.

1. Hymnum novae laetitiae Dulci productum cantico Chorus depromat hodie Pro linteo Dominico.	3. Concha plena aromatum, Testa nardi conquassata, Latet sidus obumbratum, Margarita conculcata.
2. Petra in petra latuit, Vermis fuit et non homo, Leo prostratus jacuit, Christus humilis in humo.	4. Granum mundum a palea, Corpus jacet exanime, Vellus siccum in area, Cadit Deus pro homine.

5. Gloria tibi, Domine.

Brev. ms. Tarantasiense saec. 15. Cod. Parisien. 18000. A. — Officium
s. Sindonis imp. Gebennae s. a. B.

26. De Sancto Sepulchro.

Ad Vesperas.

1. Gaude, mater ecclesia, Nova reducens gaudia, Christi sepulchrum gloria Celebrando solemnia.	3. Honor et benedictio Sit Jesu, Dei filio, Qui passus est pro populo Et quievit in tumulo.
2. Cujus sepulchri mystici Suscepti beneficio Hymnus de corde supplici Jungat coelorum gaudio.	4. Tuum sepulchrum, Domine, Sic nos purget a crimine, Ut mereamur requie Frui coelestis gloriae.

5. Gloria tibi, Domine.

Diurn. ms. Gerardimontanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 8910.

27. In Coena Domini.

Ad Mandatum.

R° Ubi caritas et amor,
Deus ibi est.

1. Congregavit nos in unum Christi amor, Exsulemus et in ipso jucundemur, Timeamus et amemus Deum vivum Et ex corde diligamus nos sincero.	2. Qui non habet caritatem, nihil habet, Sed in tenebris et umbra mortis manet; Nos alterutrum amemus et in die Sicut decet ambulemus lucis filii.

3. Caritas est sumum bonum et
amplum donum,
In qua pendet totus ordo
praeceptorum,
Per quam vetus atque nova
lex impletur,
Quae ad coeli celsa mittit
se repletos.
4. Nam ut caritas conjungit
et absentes,
Sic discordia disjungit
et praesentes,
Unum omnes indivise
sentiamus,
Nec ut simul adgregati
dividamur.
5. Simul ergo cum in unum
congregamur,
Ne nos mente dividamus,
caveamus,
Cessent jurgia maligna,
cessent lites,
Vere in medio sic nostri
Christus erit.
6. Clamat Dominus et dicit
clara voce:
Ubi fuerint in unum
congregati
Meum propter nomen simul
tres vel duo,
Et in medio eorum
ego ero.
7. Haec per coccum priscae legis
figuratur,
Qui bis rubeo colore
tingebatur,
Quia caritas praeceptis
in duobus
Constat, quis Deus amatur
atque homo.
8. Ardua et arta via
ducit sursum,
Ampla est atque devexa,
quae deorsum,
Sed perennem dat fraternus
amor vitam,
Et perpetuam malignis
lis dat poenam.
9. Tota ergo mente Deum
diligamus
Et illius nil amori
praeponamus,
Inde proximos in Deo
ut nos ipsos,
Diligamus propter Deum
inimicos.
10. Unanimiter excelsum
imploremus,
Ut det pacem clemens nostris
in diebus,
Jungant fidei speique
opus bonum,
Ut consortium captemus
supernorum.
11. Gloriam aeterno regi
decantemus
Et pro vita dominorum
exoremus,
Multos ut cum ipsis annos
gaudeamus,
Propter quorum hic amore
congregamur.

Cod. Bruxellen. 8860—67 saec. 10. in. A. — Cod. Oxonien. Miscell. Liturg. 159 saec. 15. B. —

2, 3 Et in B. — 2, 8 lucis proles B, wohl Korrektur, weil filii als dreisilbig aufgefasst wurde. — In B ist die Ordnung der Strophen: 2, 6, 5, 3, 4. — 3, 1 et fehlt B, weil die Elision hinderlich wurde. — 4, 5 sqq. lauten in B:

Quia caritas praeceptis
in duobus
Constat, quibus Deus atque
omnis homo.

5, 7 sq. Et in medio sit nostri Christus Deus B; abermals Korrektur zur Vermeidung der Elision. — 7, 1 Et per coccum prisca lege B. — 7, 3 sq., Qui colore tingi rubro Bis jubetur B. — 7, 5 sqq. lauten in B:

Vere amor dat fraternus
amor vitam
Et perpetuam malignam
dabit poenam.

7, 7 quibus Deus A. — Str. 8 und 9 fehlen B. — 9, 5 in Deum A. — Str. 11 fehlt B; an ihrer Stelle steht folgender Schluss:

11b. Similis quo et beatis
videamus
Glorianter vultum tuum,
Christus Deus,
Gaudium, quod est immensum
atque probum,
Saecula per infinita
saeculorum.

Als Rundreim kehrt nach jeder Strophe wieder
Ubi caritas et amor,
Deus ibi est. —

Nach 11, 3 dürfte das Lied in einem Lande und zu einer Zeit gemacht sein, in denen mehrere Herrscher gleichzeitig regierten. Es legt sich dabei der Gedanke an das Frankenreich auch deshalb nahe, weil sich in dem von Mabillon edierten Missale Francorum ähnliche Stellen finden, z. B.: *inclina ad preces humilitatis nostrae aures misericordiae tuae et Francorum regni adesto principibus, ut tua tranquillitate clementes, tua semper sint virtute victores.* — Von diesem Hymnus stehn noch heute in dem Römischen Messbuche Pius des V. drei Strophen, nämlich 1, 5 und 11b, allerdings in Versikel aufgelöst und auch sonst verändert.

28. In Coena Domini.

Ad Mandatum.

1. Fuit Domini dilectus languens a Bethania Lazarus beatus sacris olim cum sororibus, Quas Jesus, aeternus amor, diligebat plurimum, Martham simul et Mariam, felices per saecula.	3. Dabat dulcia per sacros pedes strictim basia, Non cessabat lacrimarum resolutis crinibus Undas tergere, sacratis Domini de labiis Audiebat verbum, domus Fragrabat odoribus.
2. Haec Maria fuit illa Domino gratissima, Quae unguenti pretiosi rore mixto balsami Ante diem festum Paschae libram nardi pystici Fracto fudit alabastro, corpus unxit Domini.	4. Fractum signat alabastrum Jesu corpus mystice, Quod in crucis est altari passionis tempore Fossum clavis et apertum percussura lanceae, De quo sanguis redundavit, unda fluxit laticis.

5. Hoc de fonte pietatis
odor fragrantissimus
Emanavit, quo repletus
mundus illo caruit
Sordido foetore, dudum,
pro dolor, heu, miseri
Quem tulerunt protoplasti
serpentis de gutture.
6. Hoc de fonte mundus omnis
ablutus a crimine
Pretiosi modo spirat
odoris fragrantiam,
Candidis indutus stolis
scissa perizomata
Est exutus peccatorum
contexta de foliis.
7. Est Maria baptizata
hoc in fonte credula,
Est et Martha, quarum frater
infirmatus Lazarus
Mortis atque vitae stabat
summo in confinio,
Pro quo nuntium sorores
triste ferunt Domino.
8. Sed potenter est vivaci
suscitatus Domini
Cuncta verbo quod creavit,
quod gubernat saecula,
Et de mortis satis atro
revocatus barathro
Sacrosancto collocatus
convivat convivio.
9. Splendor lucis, te precamur,
sancte patris unice,
Qui cum patre Deus regnas
sanctoque cum spiritu,
Ut, quos proprio cruore
redemisti, servulos
A peccatis absolutos
mittas ad coelestia.

Pontificale ms. Pictaviense saec. 8/9. Cod. Parisien. (Arsen) 227. A. — Brev. ms. Matisconense saec. 15. Cod. Lugdunen. 477. B. — Brev. Matisconense imp. Lugduni 1521. C.

2, 4 rorem A. — 3, 8 Flagrabat A. — 4, 3 altare A. — 5, 2 fragrantissimus A. — 6, 4 fragrantia A. — 8, 4 saeculo A.

BC setzen das Lied an für das Fest der hl. Maria Magdalena, Str. 4 und 5, 8 und 9 fehlen ihnen, vor Str. 6 Divisio, nach Str. 6 die Strophe: Ecce Domine quem amas u. s. w. (Duemmler, Poetae Latini Aevi Carolini I, 134), Doxologie: Gloria et honor Deo usquequo etc. Die Varianten von BC haben kein Interesse, weshalb sie hier fortbleiben. In A steht das Lied zur Fußwaschung des Gründonnerstags nach dem Hymnus Tellus et aethra jubilent, der die Aufschrift trägt „Versus Flavii epi. ad mandatum“, und ist eingeleitet mit den Worten „Item versus Bedae“. Bei dem hohen Alter der Handschrift ist diese Angabe beachtenswert. Das Lied ist ein Teil (Str. 1—7) eines längeren Gedichtes, das bei Duemmler l. c. p. 133 sqq. unter den Gedichten Paulins von Aquileja steht. Str. 8 und 9 fehlen aber dort; sie scheinen fast gemacht, um das Lied zu kürzen.

29. Sabbato Sancto.

Ad Vesperas.

1. Deus, pater piissime,
Petenda nobis suggere
Et digna postulantibus
Ne differas diutius.
2. Da cor profunde poenitens
Cum lacrimarum flumine,
Quo diluuntur omnia
Verenda conscientiae.

3. Auge fidei gratiam
Statuque firma perpeti,
Ut non vacillet impetu
Nec Antichristi pessimi.
4. Da simplicem prudentiam
Et caritatem fervidam,
Qua certius signaculum
Non est tibi placentium.

5. Te pollicente credimus,
Quod haec prius quaerentibus
Addantur ultro cetera,
Quaecunque restant, commoda
6. Honor sit atque gloria
In sempiterna saecula
Tibi patri cum filio
Et spiritu paraclito.

Hymn. ms. Lirensis saec. 12. Cod. Ebroicen. 70. A. — Brev. ms. Carnotense saec. 13. Cod. Carnoten. 562. B. — Psalt. ms. Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 106. C. — Brev. ms. saec. 14/15. Cod. Parisien. 1297. D. — Psalt. ms. S. Vincentii Cenomannen. saec. 15. Cod. Cenomannen. 134. E. — 6, 6 In sempiterna gloria D. — Für Dominica 1. in Quadragesima C.

30. In Resurrectione DN.

1. Venite, omnes populi,
Ad sanctissimum sepulchrum,
Accedamus cum tremore,
Regi veniam petamus.
2. Cum archangelis clamantes:
Dominus noster surrexit,
Almifica voce dicamus:
Benedictus rex aeternus.
3. O quam stupenda pietas
Gaudii magnae salutis,
Ecce, resurgendo dedit
Spem vitae ipse Dominus.
4. Rex, ecce, noster surrexit,
Omnes obviam curramus,
De sepulchro sanctissimo
Magno canentes gaudio.

5. O grande cunctis gaudium,
Surrexit quod altissimus,
Nostra quoqueurrectio
Nobis adest credentibus.
6. Surrexit ergo Dominus
Permagno quidem gaudio,
Ut mereamur surgere
In tremendo iudicio.
7. In sempiterna saecula
Consolati gaudeamus,
Consociati angelis
Laetemur cum archangelis,
8. Laudemus Christum jugiter
Cum patre semper manentem
Et spiritu sancto regentem
In sempiterna saecula.

Brev. ms. Pictaviense saec. 15. Cod. Pictavien. 39. — 6, 2 Per modo quidem Hs.

31. In Resurrectione DN.

1. Hymnum canamus gloriae
In hoc paschali tempore,
Quia surrexit Dominus
Jesus, Mariae filius.
2. Accendens in patibulum
Tulit mortis chirographum,
Moriens mortem prostravit
Et Satanam debellavit.

3. Peccatum in cruce fixit
Exsolvens, quae non rapuit,
Pro nobis mori voluit,
Ne perderet, quos condidit.
4. Cum a morte suscitatur,
Spes redit et mors fugatur,
Homo captus liberatur
Et at vitam restauratur.

5. O grande cunctis gaudium, Quod post mortis exsilium Jesus, filius virginis, Resurrexit a mortuis. 6. Sit, Christe, tua passio Peccatorum ablutio, Sit tua resurrectio Aeterna jubilatio.	7. Cunctis tuis fidelibus A te vitam sperantibus Sit tua clarificatio Aeterna gloriatio. 8. Gloria tibi, Domine, Vitae dator et gloriae, Cum patre ac paraclito Jugiter absque termino.

Orat. ms. Thosanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 4948.

32. In Resurrectione DN.

Ad Tertiam.

1. Sol, luna, coelum, sidera, Mons, vallis, alta, concava, Fons, stagna, flumen, aequora, Quidquid volat, repit, natat, 2. Qua voce quisque praevallet, In laude Christi plaudite, Redemptor orbis hac die Ab inferis victor redit.	3. Quaesumus, auctor omnium, In hoc paschali gaudio Ab omni mortis impetu Tuum defende populum. 4. Gloria tibi, Domine, Qui surrexisti a mortuis, Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. saec. 13. Cod. Parisien. 1287.

33. In Resurrectione DN.

Ad Completorium.

1. Pastor bonus fidelium Qui semper exstas mentium, Rapacis ore daemonis Quos eruisti, protege. 2. Jam mortis a caligine Tuo redemptos sanguine Hac nocte serva propria Nos, Christe Jesu, dextera.	3. Te, summa Deus trinitas, Collaudet omnis spiritus, Qui ruptis mortis vinculis Vitae rependis praemia. 4. Tibi, redemptor, gloria Cum patre, sancto spiritu, Qui morte victa omnia Regnas Deus per saecula.

Brev. ms. saec. 13. Cod. Parisien. 1287. A. — Psalt. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 74. B. — Brev. ms. S. Trinitatis Pictavien. saec. 15. Cod. Semin. Pictavien. s. n. C. — 1, 2 exstat A. — 2, 1 sqq. fehlen BC, dafür: Quaesumus, auctor omnium. — 4, 1 sqq. Gloria tibi trinitas C.

34. In Festo Pentecostes.

Ad Processionem.

1. Lux sollemnis, ave, Christus, per saecula salve,
Qua venit in terris, gloria summa patris.
2. Ecce, Dei proles, coeli, super ardua scandens,
Flamine bissennum donat in igne chorum.

17. De quinque plagis DN.

1. Amore victus filius, Paterna jussa deferens, Crucis dolores suscipit Vitae reserans ostium,	5. Est sanitatis inscia Caro referta vulnere, Plena malis est anima Suis relictis viribus.
2. Amoris abdidit Deus Vulnus sacrato pectore, Quod implet ejus copia Dolentiore vulnere.	6. Tantus labor non te movet, Redemptionis pretium, Saltem Maria fletibus Te feriat suspiriis.
3. Nec te dolor nec hic amor, Ingrate homo, perculit Nec frangeris miraculo, Quo vis relucet numinis.	7. Vel gladius pertransiens Interna piae virginis Pulset pectus lasciviens Caeno jacentis hominis.
4. Nimis piam in faciem Intende mentis oculos, Versa est cutis in scabiem Propter vetus piaculum.	8. Deo patri sit gloria Vulneratoque homini Cum spiritu paraclito Et nunc et in perpetuum.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. ex. Cod. Lugdunens. 476,

18. De Corona Spinea.

Ad Vesperas.

1. Aeterne rex altissime, Reddens coronas perditas, Coronam locas optime, Ubi per fidem habitas.	3. Vitae coronam reperit Corona mortis anxiae, Quo mors soluta deperit, Datur triumphus gratiae.
2. Theologiae regia, Parisiense speculum, Coronae fit custodia Custodientis populum.	4. Tu fructus trium seminum, Jesu, corona virginum, Corona continentium, Conjugatorum praemium.
5. Qui tanto diademate
Nos honorat in stadio,
Cum utriusque pneumate
Sit laus patri cum filio.

Brev. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisien. 1028. A. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. B. — Brev. Autisiodorense imp. Cabeliae 1483. C. — Dieses und die beiden folgenden Lieder sind die unter Ludwig IX. aus Anlaß der feierlichen Überführung der Dornenkrone in die Sainte Chapelle gedichteten Hymnen in ihrer Urform. Vgl. Analecta V. S. 30 u. ff.

19. De Corona Spinea.

Ad Nocturnum.

1. Corona Christi capitis Membra coronat hodie, Honoribus exhibitis Concordat vox laetitiae.	2. Regi Francorum mittitur Corona regis omnium, Suscipiamus igitur Salutis hoc exenium.

3. Hujus coronae mysticae Suscepto patrocinio Vox regionis Gallicae Consonet cordis gaudio.	4. Sertum signat victoriam, Qua Christus mortem expulit, Spinae nostrae miseriam, Quam caput nostrum sustulit.
5. Qui tanto diademate
Nos honorat in stadio,
Cum utriusque pneumate
Sit laus patri cum filio.

Brev. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisien. 1028. A. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. B.

20. De Corona Spinea.

Ad Laudes.

1. Deus, tuorum militum Sors et corona, praemium, Tuae coronae meritum Confert medelam omnium.	3. Tuae coronae radius Illuminat Parisius, Totam decorat Galliam Dans gratiam et gloriam.
2. Tua corona spinea Tuos coronet aurea, Tua nobis humilitas Poenas repellat debitas.	4. Nostra conservat regio Tibi thesaurum inclitum, Imminente judicio Resumes hoc depositum.
5. Qui tanto diademate
Nos honorat in stadio,
Cum utriusque pneumate
Sit laus patri cum filio.

Brev. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisien. 1028. A. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisien. 746 a. B. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. C. — Brev. Autisiodorense imp. Cabeliae 1483. D. — Brev. Othinense imp. Lubecae 1497. E. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. F. — Brev. Lundense imp. Parisiis 1517. G.

Vorstehendes ist die Urform des Liedes; später wurden Str. 3 u. 4 geändert (3 in BEFG, 4 in EF):

3. Tuae coronae mysticae Suscepto patrocinio Jubilus vocis melicae Concurrat mentis gaudio.	4. Sancta conservat regio Tibi thesaurum inclitum, Imminente judicio Resumes hoc depositum.

1, 4 Confer EFG. — 2, 4 repellit G. — 3, 1 Tuae corona justitiae E. — 3, 3 Jubilo F, jubilis E. — 4, 1 conservet E. — 4, 2 Ubi thesaurum EF; die ganze Strophe fehlt G. — Cfr. Morel p. 38.

20b. De Corona Spinea.

Ad Parvas Horas.

O corona, spes unica,
O redemptorum gloria,
Mundana post naufragia
Nobis coronas duplica.

Brev. ms. S. Coronae saec. 14. Cod. Pragen. XII A 22. A. — Brev. ms. S. Georgii Pragen. saec. 14. Cod. Pragen. XIII C 1 a. B.

21. De Sancto Sudario.

Ad Vesperas.

1. Gaude, felix Vesontio, Ditata sacro pignore, Cujus tuta protectio Praeservat omni tempore.	4. Piscina vere nobilis, Quinque patens porticibus, O sindon admirabilis, Quinque fulgens vulneribus.
2. Corpus sepulchro positum Mox nobilis decurio Aromatibus conditum Involvit hoc sudario.	5. Illic jacebant languidi, Caeci, claudi et debiles, Spectantur hic innumeri Reges, duces ac nobiles.
3. O mira Dei bonitas, In isto linteamine Christi paret humanitas Impressa suo sanguine.	6. O signum venerabile Piis atque fidelibus, O velum formidabile Pravis ac infidelibus.
7. Ave, sindon dignissima,
Signata Christi sanguine,
Sit nobis securissima
Salus in hoc velamine.

Offic. ms. s. Sudarii saec. 16. in. Cod. Bisuntin. 89.

22. De Sancto Sudario.

Ad Matutinum.

1. Jam sacris ritibus signum mirabile,
Praestans hominibus trophaeum nobile
Et reddens omnibus numen placabile,
Colitur a fidelibus.
2. Christi recolitur mors acerbissima,
Quando distenditur in plebe maxima
Spectanda gentibus sindon dignissima
A praelatis insignibus.
3. Corpus dominicum de cruce tollitur
Et ad Judaicum morem involvitur
Linteaminibus et mixta ungitur
Myrrha cum aromatibus.
4. Maria praevenit valde diluculo
Nec Jesum invenit in suo tumulto,
Petrus subsequitur cum hoc discipulo,
De quo dictum: non moritur.
5. Hic currit citius, sistit in ostio,
Spectat interius una cum socio,
Vela considerat, quibus decurio
Corpus Christi involverat.

6. Fac, Christe, petimus, ut tua passio,
Quando committimus, fiat remissio,
Ad coeli gloriam sit resurrectio
Et ad mortis victoriam.

Offic. ms. s. Sudarii saec. 16. in. Cod. Bisuntin. 89.

23. De Sancto Sudario.

Ad Laudes.

1. Exsultet plebs fidelium In sindonis solemniis, Concordet mentis gaudium Cum choris et harmoniis.	3. Servat devota civitas Thesaurum ineffabilem, In quo Christi humanitas Dat se plebi spectabilem.
2. Quam felix es, Chrysopolis, Facta Christi palladium, Quam insignis metropolis, Sudarii sacrarium.	4. Sindon, signum victoriae, Quo mors soluta deperit, Praefert trophaeum gloriae, Quo mundus vitam reperit.
5. Christe, nostra redemptio, Conserva pignus inclitum, In extremo iudicio Nos salvet hoc depositum.	

Offic. ms. s. Sudarii saec. 16. in. Cod. Bisuntin. 89.

24. De Sindone DN.

Ad Vesperas.

1. Gaude, mater ecclesia, Laetam agens memoriam, Quae sindonis solemnia Mittis ad coeli curiam.	4. Lectus regis Salomonis, Cella plena aromatum, Vellus fusum Gedeonis, Hortus clausus charismatum.
2. Joseph dimisso pallio Liber fugit nova sorte, Sancto relicto linteo Christus surrexit a morte.	5. Inclite, sindon linteum, Ut tradunt evangelistae, Et ad caput sudarium Te contegunt, Jesu Christe.
3. Aurum in petra latuit Et sol fulgens sub modio, Christus triduo jacuit Clausus servato ostio.	6. Gloria tibi, Domine, Qui surrexisti a mortuis, Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Tarantasiense saec. 15. Cod. Parisien. 18 000. A. — Officium cum missa s. Sindonis, sudarium Christi vulgariter nuncupatae, per sacrae theologiae professorem, Fratrem ordinis praedicatorum, Illustrissimi principis Caroli secundi, ducis Sabaudiae noni, confessorem editum. Imp. Gebennis s. a. B.

42. De Corpore Christi.

Ad Tertiam.

1. O vere digna hostia, Per quam fracta sunt tartara, Redempta plebs capivata, Reddita vitae praemia.	2. Per hanc vitae solatium Detur et quies temporum, Pacis redundet commodum, Sedetur omne scandalum.
3. Uni trinoque Domino Sit sempiterna gloria, Qui vitam sine termino Nobis donet in patria.	

Psalter. cum hymn. imp. Lipsiae (Melch. Lotter) 1509.

43. De Corpore Christi.

Ad Sextam.

1. O salutaris hostia, Quae coeli pandis ostium, Bella premunt hostilia, Da robur fer auxilium.	2. Ut fine nostri temporis Poenis laxatis debitis Per haec sacra mysteria Regni sumamus praemia.
3. Hoc praestet summa deitas Patris natiue unici Sanctoque cum spiramine In sempiterno tempore.	

Psalt. cum hymn. imp. Lipsiae 1509. — 2, 3 Haec sacra ministeria.

44. De Corpore Christi.

Ad Nonam.

1. Ave, corpus sanctissimum, In ara crucis torridum, Cruore cujus roseo Gustando vivimus Deo.	2. Hujus frequens memoria Praestet salutis gaudia, Quae sine fine celebrant, Quae cor ab imis elevant.
3. Sit trinitati gloria, Honor, virtus, victoria, Per omne jugiter aevum Sit decus et imperium.	

Psalt. cum hymn. imp. Lipsiae 1509.

45. In Inventionem sanctae Crucis.

Ad Laudes.

1. Sanctae crucis mysterium, A saeculis absconditum, In Christi morte micuit Vitam ministrans mortuis.	2. Crux peccati naufragium, Crux veniae suffragium, Ad animae remedium Parat potens antidotum.

15. Petrus a longe sequitur Et Malcho aurem amputat, Expectans in praetorio Ter denegavit hominem. 16. Quanta patuit divinitas, Pro fratre vix quis moritur, Ut vinceret diabolum, Christus pro nobis passus est. 17. Recepto sancto corpore Joseph in aromatibus Cum sindone in tumulo Magnum recondit thesaurum. 18. Sigillum signat tumulum, Jesus vadit ad inferos, Inferni claustra conterit, Adam inde eripuit.	19. Tertia die resurgit, In Galilaea praedicant Videntes mirabilia, Quae fecit Christus Dominus. 20. Videntibus discipulis Christum circumdant angeli, Coelum, terram suspiciens, Jesus ad patrem revertens. 21. Kristus vadit in quadriga, Coeli secreta penetrat, Cum quatuor animalibus In septimo throno sedet. 22. Ymnum canentes resonant Tota coeli militia, Agnus beatus revertens Triumphans de diabolo.

Cod. Bruxellen. 8860—67. saec. 10. in. — 1, 1 prolis sanctissime. — 3, 2 Deum, wenn von einer Änderung des Textes Umgang genommen werden soll, als Pluralform zu fassen. — 3, 3 Zu der Verbindung in coelestia ist eine Erläuterung wohl nicht mehr nötig. — 7, 2 fehlen dem Verse 3 Silben. — 8, 1 praevide. — 8, 3 Esca uirtices. — 9, 4 crismate. — 10, 2 Jesum et matre Maria; ausgelassen ist, wie so oft (vgl. Analecta VII, S. 14), die Präposition, a, wenn zu lesen Jesu et matre Maria, per, wenn Jesum et matrem Mariam. — 11, 3 mundum; überdies fehlt eine Silbe; die im Text adoptierte Konjektur ist übrigens nicht die einzig mögliche. 12, 3 exsiliat. — 12, 4 Surget. — 14, 1 gente profanissima. — 14, 2 Juda — 16, 2 vixque (vixq). — 17, 1 Receptit sancto. — 19, 1 die resurgitur. — 19, 2 praedicat. — 21, 4 throno resedet.

47. De Icone Salvatoris.

Ad Vesperas.

1. Jesu, solamen miseris, Quem caritas de superis Ad ima traxit et nostris Immiscuit miseriis. 2. Nunc patris sedes a dextris Morte acta sub pedibus, Cum vindicari poteris De tuis adversariis. 3. Qui velut canes rabidi Pravorum patrum filii Conantur in imagine Paterno frui scelere. 4. Quae te vicit benignitas, Ut tam scelestos sufferas, Ut non ad nihil redigas Sed et benigne revocas.	5. Qui non verentur caedere Et clavis crucifigere, In faciem conspuere, Qua delectantur angeli. 6. Sed dum torrens a latere Fluxit tuae iconiae, Perfosso corde cuspide, Aquae mixtae cum sanguine; 7. Hujus tactu vivifico Sanatur a contagio Omnis morborum passio, Claret pater in filio. 8. Surgit a morte perfida Judaica gens tremula Et voce clamat quaerula, Ut detur Christo gloria.

9. Laus patri sit ingenito,
Laus ejus unigenito,
Laus sit sancto spiritui,
Qui nos vocavit vivere.

Brev. Aberdonense imp. Edinburgae 1510. — 6, 2 tuae icone; vgl. das Wort iconia bei Du Cange. — 6, 3 Perfosso conti cuspide.

48. De Icone Salvatoris.

Ad Nocturnum.

1. Tunc coelum horruit et stupet ratio
Et sol erubuit nec recto radio
Cernere potuit scelus in populo,
Jam terra tremuit.
2. Cum poenas repetit propria natio,
Quas praesustinuit Christus, salvatio,
Dum passus obiit crucis in medio,
Virtus elanguit.
3. Mortem non pateris surgens a mortuis,
Sedens a dexteris patris et poteris,
Et tamen lateris foratu cuspidis
Virtus impetitur.
4. Non est iconia vitae ut mortua,
Quae cum inscinditur, effundit flumina,
Cruor dispergitur per aegra corpora,
Et salus redditur,
5. Horret gens perfida viso prodigio,
Jubet, ut hydria subdatur liquido,
Probatur gratia languentum numero,
Qui restituitur.
6. Probatur sanguinis et Christi veritas,
Dum aegris singulis reddatur sanitas,
Rumpitur ulceris caeca crudelitas,
Clamat gens perfida.
7. Patri cum filio communis gloria,
Sancto spiritui pia concordia,
Unique Domino laus sit et gratia
Per cuncta saecula.

Brev. Aberdonense imp. Edinburgae 1510. — 4, 1 wieder icone statt iconia, welch letztere Form der Vers fordert.

49. In Effusione Sanguinis DN.

1. Beatum nobis gaudium Lux haec sollemnis attulit Christi pandens miraculum, Per quod injustum pertulit.	2. Cruce sanguinem profundens Pependit auctor saeculi, Se pro impiis exponens Spes, vita, salus populi.

3. Beati, quorum oculi
Visione recreantur
Sanguinisque sanctissimi,
Quo devoti liberantur.

4. Beata lux et celebris
Tanto clarens prodigio,
Quo sedenti in tenebris
Lux orta fuit impio.

5. Gloria tibi, trinitas,
Hujus datrix miraculi,
Laudes solventes debitas
Nos duc ad gaudia coeli.

Brev. Corisopitense imp. 1500.

50. In Effusione Sanguinis DN.

Ad Nocturnum.

1. Psallat chorus fidelium
Sedulo mentis studio,
Noctis frangat silentium
Nocturno plaudens jubilo.

2. Ut in laude salvatoris
Concinat plebs mortalium,
Dum recolit conditoris
Pergrande beneficium.

3. Siquidem gaudere decet
Subjectum Christo populum,
Dum ejus donum recenset,
Per quod detexit iniquum.

4. Gloria tibi, trinitas,
Hujus datrix miraculi,
Laudes solventes debitas
Nos duc ad gaudia coeli.

Brev. Corisopitense imp. 1500.

51. In Effusione Sanguinis DN.

Ad Laudes.

1. Plaudat chorus psallentium
Cum matutinis laudibus,
Christi canens praeconium
Cordis et oris nisibus.

2. Haec nobis arma tribuit
In amoris signaculum,
Quibus nos victor eruit
A morte vincens aemulum.

3. Laudes et laudans ferveat
Redemptorum devotio,
Quos tanto dono recreat
Redemptoris dilectio.

4. Patri, nato, spiritui
Sit laus semper et gloria,
Qui nos det festis perfrui
Aeternis post praesentia.

Brev. Corisopitense imp. 1500.

52. In perennis diem Sabbati.

1. Alma fulget in coelesti
perpes regno civitas
Hierusalem, quae est nostrum
celsa mater omnium.

2. Bonis dignam quam creavit
rex aeternus patriam,
Malis absque qua felices
fine nullo gaudeant.

3. Cujus multae mansiones
amplis insunt moenibus,
Namque suam quisque sedem
sumit factis congruam.

4. De communi sed vicissim
consolantur praemio,
Unus sacros inter muros
amor quos complectitur.

5. **Excellentes immortali**
stata coetus hominum
Angelorum mixti choris
laudem Christo concinunt.
6. **Fide clarum patriarchae**
comitantur Abraham
Deque sua stirpe nato
vota solvunt Domino.
7. **Gaudens regem tenebrarum**
victum canit legifer,
Promissumque olim suis
pandit regnum populis.
8. **Hunc secuta prophetarum**
ibi cernunt agmina,
Vitae nobis quam venturae
praecinebant gloriam.
9. **Illic et apostolorum**
sacer adest numerus,
Urbis celsa qui credenti
portas plebi reserant.
10. **Karmen Christo triumphale**
cantat chorus martyrum,
Quanto plura passus istic,
illic tanto laetior.
11. **Laudem dicunt et adorant**
viventem per saecula,
Suas mittunt et coronas
ante thronum aureas.
12. **Mater ibi tua, Jesu,**
turmas ducens virginum
Locum tenet intra laetae
muros urbis optimum.
13. **Novum melosque te coram,**
nullus alter quod valet,
Modulatur agmen sacri
stolis cleri candidis.
14. **Omnes ibi reges justī,**
duces, plebes, milites,
Senes una juvenesque
laudant nomen Domini.
15. **Puellarum cohors felix,**
matres simul et piae,
Sponsi gaudent in amplexu
taedis comptae lucidis.
16. **Quas inducet rex in sua**
sublimis cellaria
Ordinabit et in illis
caritatis copulam.
17. **Rectos corde cunctos unum**
perlustrabit gaudium,
Indistincta pro distinctis
sumunt actis praemia.
18. **Solis nulla, nulla lunae**
urbs egebit lampade,
Christus illam namque suo
totam lustrat lumine.
19. **Templum ipsa nullum habet**
manu factum civitas,
Ipse Deus hujus templum
est et agnus unicum.
20. **Vitae sacra paradiso**
vernāt arbor medio,
Cujus uber jam beatos
alit fructus incolas.
21. **eXultantes manifestam**
Dei cernunt faciem,
Dant aequalem coaeternae
trinitati gloriam.
22. **Ydri nulla pestis illic,**
morti nullus est locus,
Salus edux ample totum
implet urbis ambitum.
23. **Zona summae caritatis**
circum totam plectitur,
Vera totam lustrat intus
Deus ipsa caritas.
24. **Gloriosa Deo patri**
dilectoque filio
Laus et honor et potestas,
una sancto spiritu.
25. **Sicut erat ante cuncta**
temporum principia,
Est et erit in aeterna
saeculorum saecula.

Cod. Londinen. Reg. 2 A XX. saec. 8/9. A. — Cod. Capit. Veronen. XC (85) saec. 9. ex. B. — Cod. Bruxellen. 8860—67 saec. 10. in. C. — Cfr. Duemmler l. c. p. 14, dem ich die Lesarten von B entlehne. A ist leider (das Lied steht auf dem letzten Blatte der Handschrift) stark beschädigt, namentlich die Strophen N, Y und Z. Eine ausführliche Beschreibung der Handschrift giebt W. De Gray Birch, An Ancient Manuscript of the eighth or ninth century (Hampshire Record Society) London und Winchester 1889 p. 101—113.

1, 1 celestis AB, eine Lesart, die sich (in coelestibus wie in excelsis) festhalten liefse. — 1, 2 regnum A; regna BC. — 1, 4 mater hominum B. — 2, 1 digna B. — 2, 4 sine nullo gaudebunt B. — 3, 3 unusquisque summit B. — 4, 1 commune C. — 4, 2 completantur B, conlaetantur C. — 5, 1 immortalis A; immortalis B. — 5, 4 concinnunt C. — 6, 2 comitantur habere B. — 6, 3 natum A. — 7, 1 Gaudent B. — 7, 3 suis olim BC. — 8, 4 praecinnebat gloria B. — 10, 1 Karnem B; triumphali B. — 10, 2 chorus cantat BC. — 10, 3 Quantum A. — 12, 1 chorus ducens A, weniger gute Lesart in Anbetracht des Stabreims und der Assonanz in u. — 13, 1 melos qui BC; decoram B. — 13, 3 sacer B. — 13, 4 clari ABC. — 14, 2 plebes duces A. — 14, 4 laudent bei Dümmler dürfte Druckfehler sein. — 15, 1 chorus B. — 15, 3 amplexum BC. — 16, 1 adducet B. — 16, 2 sublimes A, sublime C. — 17, 2 replet ibi gaudium BC. — 17, 3 Qui distincta pro C, qui districta B. — 17, 4 sumunt dona meritis BC. — 18, 1 Solis nulla lune B. — 18, 2 sedebit lampade B. — 18, 3 Christi B. — 18, 4 lampat lumine BC; es ist schwer zu entscheiden, welche Lesart besser, da sich a und u (o) in die Assonanz teilen, doch scheint u vorzuherrschen. — 19, 1 ibi nullun B. — 19, 2 cujus templum B. — 19, 4 agnum B. — 10, 1 paradisum B. — 20, 2 medium B. — Str. 21 u. 22 fehlen B. — 21, 4 trinitatis A. — 22, 4 orbis C. — 23, 1 Zonam B. — 23, 4 ipse A. — Str. 24 u. 25 fehlen oder sind total erloschen A. — 24, 4 una cum sancto BC.

II.

DE BEATA.

---

53. De Beata Maria V.

Ad Nocturnum.

1. Filia divinitatis, Genitrix humanitatis, Te favente pater summus Natusque nobis sit pius.	3. Te ductrice comitante Properemus agillime, Ut cum civerit Dominus Pulsando, laeti fiamus.
2. Opifera omnimoda In fine nobis obtine, Ut agnoscat blandissime, Quos condidit mirifice.	4. Laudatio deitati, Splendificatrix, et tibi, Tua nobis tuitio Jugis sit suffragatio.

Cod. Oxonien. Miscell. Liturg. 277 saec. 11. fol. 58a. — 3, 3 nur cum civerit Hs; ut und Dominus ergänzt.

54. De Beata Maria V.

Ad Laudes.

1. Splendidior omni Phoebo, Flagita opitulando, Ne soboles tua dulcis Abdicet nos cum damnandis.	3. In examine horrendo Lacerto tegamur tuo, Quo nefandissimus praedo Arceatur continuo.
2. Inter valetudines omnes Utrobique intuere, Experiamur jugiter Tuum adminiculamen.	4. Laus trinitati unicae, Deiferae perpes tibi, Postulatione tua Ab omni solvamus malo.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 64a. — 2, 1 valetudines Hs. Der Vers hat eine Silbe zu viel. — 4, 4 malo fehlt Hs.

55. De Beata Maria V.

Ad Primam.

1. Rutilantior jubare, Opaca nostra interna Deifico illustrare Lumine semper dignare.	3. Ut ejus faciem dulcem Capiamus et hilarem, Ipse herus nectareus Suis nos misceat agnis.
2. Proli tuae dulcorosae, Quae omni petitioni Tuae obtemperat ultro, Supplicare satagito.	4. Effigiatori salus, Christigera, tibi simul, Ope muniamur tua Per climata universa.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 75a. — 2, 4 Supplicare satagi Hs.

56. De Beata Maria V.

Ad Tertiam.

1. Virgo, quae ave perenne A Gabrielis stomate Sumpsisti, ex eo omnes Nos effice participes. 2. Illuminatrix saeculi, Genitrix regis aeterni, Mentes nostras nebulosas Celerrime irradia. 3. Templum Domini et almi Sacrarium spiraminis, Nocentia universa Procul a nobis extirpa.	4. Pacis latrix et gaudii, Tuam flagita sobolem, In necessitate nostra Quo nobis det subsidia. 5. Gestatrix luminis veri, Nostri memento figmenti, Ne in tormentis aeternis Puniamur profligati. 6. Trinitati summae virtus Et tibi, Kyria, decus Tuo postulatu jugi Praesentemur plasmatori.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 78 a. — 4, 2 flagito Hs. — 5, 3 aeternis ergänzt.

57. De Beata Maria V.

Ad Sextam.

1. Genitrix intacta Summi regis sola, Patefac coelicum Semper introitum. 2. Fenestra astrea, Nobis sis pervia, Ut cum prole tua Gratulemur una.	3. O luna pulchrior, Sole electior, Auro praeclarius, Quaeque pelle taetra. 4. Lucifera mira, Stella matutina, Obscura illustra Praecordia nostra.
5. Laus patri prolique
Simulque flmini
Et tibi, spes nostra,
Reparatrix vera.

Cod. Oxonien. 277 saec 11. fol. 80 b. — 1, 3 Nobis patefac coelicum Hs. — 2, 2 praevia Hs. — 3, 4 Nostra quaeque pelle taetra Hs.

58. De Beata Maria V.

Ad Nonam.

1. Virgo, quae lucem saeculo Edidisti, mater Dei, Requiem nobis perennem Impetra, regum domina.	2. Expiatrix facinoris Gravissimae primae matris, Restauratrix justitiae, Nequitias nostras dele.

3. Momentulis et horulis
Ipsi supplices singulis,
Quo noxas deleat cunctas
Et vires det idoneas.

4. Gloria nato sit tuo,
Honor tibi detur, pia,
Pro nobis supplica illi,
Quem dominum protulisti.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 82b. — 1, 3 nobis perenniter Hs. —
3, 3 deleant Hs.

59. De Beata Maria V.

Ad Vesperas.

1. O mater sola et virgo,
Ex qua Deus est et homo
Natus, ipsum deposcere
Pro nobis stude sedule.

2. Quem amplexu dulcifluis
Tuum amplecteris natum,
Semper eidem supplica,
Quo nobis detur venia.

3. In universis nobis sis
Moderatrix, temperatrix,
Cooperatrix strenua
Per momentula singula.

4. Vitae tutrix et salutis,
Propitiatrix sis nobis
In omni angustia
Et formidine futura.

5. Patri, proli et flamini
Imperium et honor sit,
Tibi, basilea, virtus,
Guberna nos attentius.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 86b. — 2, 2 amplexeris Hs.

60. De Beata Maria V.

Ad Completorium.

1. Lux Eoa rutilior,
Sole lunaque clarior,
Ex qua ortus est Helios,
Reatus expia nostros.

2. Supplicatu diutino
Valide stipemur tuo,
Ne veneno basilisci
Perimamur pestiferi.

3. Per oscula gratiosa,
Jesu labellis tenellis
Quae dulciter impressisti,
Pie recordare nostri.

4. Genitori et genito,
Spiramini almigero
Perpes sit jubilatio,
Tibi, kyria, cum eo.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 87a. — 1, 1 rutilici Hs. — 4, 4 Et
tibi kyria Hs.

61. De Beata Maria V.

Ad Primam.

1. Summi mater principii,
Dei Maria filii,
Adesto nunc psallentibus,
Adesto nostris precibus.

2. Hostem et adversarium
Animarum fac languidum,
Nostrum esto solatium,
Esto nostrum et gaudium.

3. Mundos in tuis laudibus Conserva nos a lapsibus Tuique nati gratiam Fac nos habere maximam.	4. Concedat tuus filius Hoc Jesus benignissimus, Cum patre et paraclito Qui regnat sine spatio.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 92 b.

62. De Beata Maria V.

Ad Tertiam.

1. Maria, mater luminis, Summae beatitudinis, Intacta et mundissima Et aula Dei nitida.	3. Deposce nobis veniam, Precare indulgentiam, Electorum consortium Post nostrum quoque obitum.
2. Tibi devote psallimus, Te enim veram sapimus Genitricem dominicam, Totam ineffabillimam.	4. Concedat tuus filius Hoc Jesus benignissimus, Cum patre et paraclito Qui regnat sine spatio.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 94 a.

63. De Beata Maria V.

Ad Sextam.

1. Splendoris patris genitrix, Totius mali perditrix, Salvatrix nostri saeculi Et causa summi praemii.	3. Concede id et annue, Quo nati tui facie Gaudeamus assidue In regno sine crimine.
2. Ad te clamamus, audi nos, Te laudamus, suscipe nos, Ab omni malo redime Et ab inferno exime.	4. Concedat tuus filius Hoc Jesus benignissimus, Cum patre et paraclito Qui regnat sine spatio.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 95 a.

64. De Beata Maria V.

Ad Nonam.

1. Janua coeli inclita, Maria beatissima, Et virgo et puerpera, Electa ante saecula.	3. Inacriores oculos Nostros redde idoneos Ad intuendum radium, Qui lumen manat maximum.
2. Purga nostra facinora Et universa crimina, Quo tibi devotissima Psallamus et purissima.	4. Concedat tuus filius Hoc Jesus benignissimus, Cum patre et paraclito Qui regnat sine spatio.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 96 a.

65. De Beata Maria V.

Ad Vesperas.

1. O felix nimis femina, Per quam tuta sunt saecula, De qua dicuntur maxima Per cuncta coeli spatia.	3. Cuncta coelorum concio Coram superno solio Felicem illam praedicat Beatam atque resonat.
2. Huic supplicant angeli, Hanc metuunt archangeli, Omnes supernae curiae Istam celebrant fulgidae.	4. Deo patri et filio Cum flamine sanctissimo Sit laus et jubilatio Et nunc et sine spatio.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 98a.

66. De Beata Maria V.

Ad Completorium.

1. Templum Dei mundissimum Totumque virtutiflum, Sine exemplo femina, Mater Dei et gerula.	3. Ubique omnes protege In nati tui nomine, Qui credunt atque praedicant, Quod sacra dicta recitant.
2. Succurre cunctis miseris Depressis sorde criminis, Lapsis deposce veniam, Indignis indulgentiam.	4. Concedat tuus filius Hoc Jesus benignissimus, Cum patre et paraclito Qui regnat sine spatio.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 99b.

67. De Beata Maria V.

Ad Nocturnum.

1. Ad laudem matris Domini Mente psallamus nobili Propulso somno horrido Omnique actu noxio.	3. Nos simili officio Sancto donati spiritu Sic faciamus jugiter Solemniter et dulciter.
2. Vita est sibi canere Et in virtute pangere, Cui cuncta coelestia Laude resultant debita.	4. Cui sit laus et gloria Et amplitudo optima Et nobile imperium Per infinitum saeculum.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 101a. — 3, 2 donatae Hs. Zu ändern wegen Nr. 61, 5, 4.

68. De Beata Maria V.

Ad Laudes.

1. Lux mundi beatissima, Maria splendidissima, Coeli, terrae nobilitas Sanctorum et festivitas.	2. Per te mundus salvatus est, Per te sursum levatus est, Per te mors damnatus est, Per te vita donata est.

3. Te ardentem deprecamur
Supplicibus nunc vocibus,
Jam veni, dulcis domina,
Nostra tolle incommoda.

4. Bona confer coelestia,
Vitae beatae praemia
Instanti prece flagita
In tui nati patria.

5. Concedat tuus filius.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 103 a. — 2, 3 fehlt eine Silbe an der Vollständigkeit des Verses.

69. De Beata Maria V.

Ad Vesperas.

1. Sol, casto nascens utero
Vesperascente saeculo,
Illustra nos perpetue
Nec declines in vespere.

2. Aeterni solis genitrix,
Tuis hoc magnis meritis
Age, quo perpes luceat
Nobis nec unquam occidat.

3. Gloria tibi, Domine.

Psalt. ms. Wintoniense saec. 15. Cod. Cantabrigen. Dd I 20.

70. De Beata Maria V.

Ad Matutinum.

1. Lux, quae lucet in tenebris,
Ex alvo nata virginis,
Nostram noctem nos exue
Diemque tuam indue.

2. Maria, Dei thalamus,
Posce te venerantibus,
Virtutibus ut splendeant,
Quos reatus obtenebrant.

3. Gloria tibi, Domine.

Psalt. ms. Wintoniense saec. 15. Cod. Cantabrigen. Dd I 20.

71. De Beata Maria V.

Ad Laudes.

1. Praefulgens sol justitiae,
Ortus de sacra virgine,
Splendore tuo noxias
Nostras illustra tenebras.

2. Orientis castissima
Mater, fac nobis, domina,
Vita prorsus ut decidat
Vetus, nova proficiat.

3. Gloria tibi, Domine.

Psalt. ms. Wintoniense saec. 15. Cod. Cantabrigen. Dd I 20.

72. De Beata Maria V.

Ad Primam et Tertiam.

1. Maria, plena gratiae,
Mater misericordiae,
Tu nos ab hoste protege
Et hora mortis suscipe.

2. Rogamus te per filium,
Per patrem, per paraclitum,
Adsis praesens ad obitum
Nostrumque muni spiritum.

3. Succurre, Dei genitrix,
Virgo benigna miseris,
Et tuis sacris precibus
Adjuva nos in omnibus.

4. Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de virgine,
Cum patre, sancto spiritu
In sempiterna saecula.

5. Orate, sancti Domini,
Pie pro nobis miseris
Et pro salvandis omnibus
Defunctis ac viventibus.

Brev. ms. S. Trinitatis Pictavien. saec. 15. Cod. Semin Pictavien. s. n.

73. De Beata Maria V.

Ad Sextam et Nonam.

1. Mater Dei sanctissima
Atque virgo perpetua,
Offer nos tuo filio,
In coelesti palatio.

2. Plena fide et meritis,
Mater Christi carissima,
Praesta tuae familiae
Regnare in coelestia.

3. Maria, plena gratiae,
Mater misericordiae,
Tu nos ab hoste protege
Et hora mortis suscipe.

Brev. S. Trinitatis Pictavien. saec. 15. Cod. Semin. Pictavien. s. n

74. De Beata Maria V.

1. Precamur te, domina
Nostrae salutis unica,
Intende tuos supplices
Et juva pusillanimes.

2. Nostram vide miseriam,
Tuam confer clementiam
Et in coeli clarissimo
Nos colloca palatio.

3. Hanc, o rex regum, Domine,
Suscipientes suscipe,
In templo tuae gloriae
Bonis adimple gratiae.

Hymn. et Sequent. ms. S. Emmerami saec. 15. Clm. Monacen. 14667.

75. De Beata Maria V.

1. Gabriel, Dei archangelus,
Nostrae salutis nuntius,
Intonuit, sic Mariam
Salutans sacratissimam :

3. O virgo beatissima,
Supra coelos exaltata,
Exora pro monachorum
Devoto choro supplicum.

2. Ave, Maria inclita,
Tu plena Dei gratia,
Concipies per spiritum
Et generabis filium.

4. Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de virgine,
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

Brev. ms. Anglicanum saec. 10. Cod. Londinen. Harl. 2961. A. —
Hymn. ms. Anglo-Saxonicus saec. 10/11. Cod. Londinen. Vesp. D XII. B. —
Cfr. Stephenson l. c. 101. — 3, 3 pro populorum A, aus welcher Lesart
hervorgeht, daß B eine monastische Handschrift war, A aber nicht.

76. De Beata Maria V.

1. Maria, virgo virginum, Exaudi vota servorum, Jugi prece nos conserva Ac te colentes adjuva. 2. Audemus proni rogare, Audire nostros dignare In tuo melos honore Ac pro nobis intercede.	3. Juncta choris angelicis Nos salva patrociniis, Ut perpetim cum civibus Gaudeamus coelestibus. 4. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine Cum patre et sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Anglicanum saec. 10. Cod. Londinen. Harl. 2961. A. — Hymn.
ms. Anglo-Saxonicus saec. 10/11. Cod. Londinen. Vesp. D XII. B. — 3, 3 Ut
perpetuum A.

77. De Beata Maria V.

1. Maria, coeli regina, Sanctitate gloriosa, Audi preces famulorum Et deprecare Dominum. 2. Qui totum mundum condidit, In te formatus exstitit, Quem mundus totus non capit, In tuo ventre jacuit.	3. Hunc nobis nasci profuit, A morte nos eripuit, Pro nobis ipse mortuus, Et nos per ipsum vivimus. 4. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine Cum patre et sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Anglicanum saec. 10. Cod. Londinen. Harl. 2961. A. — Hymn.
ms. Anglo-Saxonicus saec. 10/11. Cod. Londinen. Vesp. D XII. B. — 3, 1
Nunc nobis A.

78. In Conceptione BMV.

Ad Vesperas.

1. Naturam sumens hominis Deus, ut hunc redimeret, Signavit mentem virginis, Ut illibata gigneret. 2. Stella refulgens oritur Felix Maria saeculo, Cujus fructu redimitur Mundus a mortis vinculo.	3. Hanc Dominus gratificat Virgoque parit filium, Coelum, terram laetificat Novi candoris lilium. 4. Virga summi pontificis Mira virtute floruit, Maria vero obicis Gratiae semper caruit.

3. Templum Dei puerpera,
Plena superna gratia,
Sana peccati vulnera,
Confer beata praemia.

6. Patri, nato, paraclito
Laudes canamus jugiter,
Christus Mariae merito
Coronet nos perenniter.

Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisien. 1275. A. — Brev. ms. Fratrum S. Johannis saec. 15. Cod. Massilien. Eb 302. B.

79. In Conceptione BMV.

Ad Matutinum.

1. Lucem creator omnium
Divisit a caligine,
Sordis transfusae vitium
Fecit a matre virgine.

2. Throni decor mirabilis,
Pater cum eum recipit;
Non est Mariae similis,
Quae sine viro concipit.

3. Largire, virgo, quaesumus,
Debilibus suffragium
Assiduum, non possumus
Transferre pugnas hostium.

4. Caput draconis conteris
Tu sola, mundi domina,
Culpa nulla seduceris
Coeli transscendens agmina.

5. Arca servans dulcedinem,
Praesta devotas lacrimas,
Da carnis pulchritudinem,
Conforta nostras animas.

6. Patri, nato, paraclito
Laudes canamus jugiter,
Christus Mariae merito
Coronet nos perenniter.

Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisien. 1275. A. — Brev. ms. Fratrum S. Johannis saec. 15. Cod. Massilien. Eb 302. B. — Str. 2 fehlt A. — 2, 1 Proni decor mirabilis B, wohl durch falsche Initiale veranlaßt. — 2, 2 lies: eam?

80. In Conceptione BMV.

Ad Laudes.

1. Alma cunctis virtutibus
Ditata, lapsos respice,
Ut tuis sistant precibus
Securi coram iudice.

2. Tu petra fundens oleum,
Nobis salutem tribue,
Tu vas splendoris aureum,
Caecis lumen restitue.

3. Aurora surgit rosea,
Obscura nox repellitur,
Tela exstinguit ignea
Sacra virgo, dum nascitur.

4. Coeli pandatur janua
Nobis, Maria, propere,
In gaudia perpetua
Intremus tuo munere.

5. Patri, nato, paraclito.

Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisien. 1275.

81. De Conceptione BMV.

1. Concentu parili, virgo, cantabimus
Tuo conceptui carmen dulcisonum,
Munda quo progredieris
De spinis velut lilium.

2. Tu ex consilio Dei praevisa es
Nobis praesidio, placens ut pareres
Sancta sine macula
Divini patris filium.
3. Hinc ab initio, priusquam fieres,
Electa Domino, tanta ne caderes,
Es, ut tibi sisteret
Libertas sine crimine.
4. Ortus nobilitas, virtus et gloria,
Tota integritas datur a filio
Tibi, ut sic placeas
Patri divo munimine.
5. Absit, ut, apud quem plena potestas est,
Illi det munera fracta non integra,
Quam velit sublimari
Super omnem creaturam.
6. Sancta conciperis, hinc sancta nasceris,
Legi non subjaces, gratis exempta es,
Ob id te precantibus
Nobis vitam praesta puram.
7. Multum peccavimus, virgo, supplicibus
Nobis indulgeat, gratos nos faciat
Jesus tuis precibus,
Miseris sic miseratus.
8. Amor tuae matris, tu spes fidelium,
Fili summi patris, te cogat miserum
Emundare foetidum
Prece digna exoratum.
9. Patri cum filio, sancto paraclito
Honor, laus, gloria per tota saecula,
Quibus tria nomina,
Simplex tamen est usia.

Cod. Lubicen. (ol. Fol. 22) saec. 15. — Mel: Gaude visceribus.

82. De Conceptione BMV.

In 1. Vesperis.

1. In tanti festi gloria, Quo colitur memoria Virginis matris Mariae, Compsallant voces variae.	3. Ut lux de face rutilat, Obscurum prorsum mutilat Corruptionis veteris Paritura regem aetheris.
2. Hodie mater gratiae Destructrix et fallaciae Annae ventre concipitur, Salus reo incipitur.	4. Sole a coelo renitet, Sic patris vetus poenitet, Dormit, dum parit filium, Virgo praecandens lilium.

5. Cui laus, honor, victoria
In trinitatis gloria,
Unitatis essentia
Per saecula manentia.

Brev. ms. Trebonense saec. 15. Cod. Pragen. VI F 20.

83. In Conceptione BMV.

Ad Vesperas.

1. Ecce, nova solemnitās, Novum lucis initium, Vetus marcet iniquitas, Novum germinat gaudium.	5. Si non esset conceptio Neque foret nativitas, Et sic sine remedio Permansisset captivitas.
2. Gaudet chorus coelestium, Antiquus canis ululat, Cardo concipit lilium, In rosam spina pullulat.	6. O Maria, flos virginum, Cujus sancta conceptio Luctus adducens terminum Salutis in exordio.
3. In nube lux involvitur, Gemma latet in cinere, Dum Maria concipitur In Hebraeorum genere.	7. Da tuam celebrantibus Conceptionem gratiam, Ut depositis sordibus Evolemus ad patriam.
4. Novum templum aedificat Sibi nunc unigenitus Summi patris, quod dedicat Gratia sancti spiritus.	8. Deo patri sit gloria, Sit virtus unigenito Et aeterna victoria Spiritus paraclito.

Brev. ms. Nivernense saec. 15. Cod. Dolen. 41. — 6, 4 Salutis in conceptio.

84. De conceptione BMV.

Ad Laudes.

1. En futura Annae Joachimque proles
Nunciatur concipiturque [nobis],
Crescet haec nobis, parietque virgo
Credula nobis.
2. Sidus hoc primum rutilare coepit,
Ut careremus tenebris opacis,
Ut procellosos via per timores
Tuta pateret.
3. Anne conceptus reticendus ille
Tantus ac talis? canit ecce terra,
Pontus exultat recinuntque coelo
Phoebus et astra.

4. Interim toto studio canamus
Gloriam patri, genito sacroque
Pneumati, namque est Deus unus illis,
Ignis amorque.

Brev. Aberdonense imp. Edinburgae 1509.

85. In Nativitate BMV.

Ad Vesperas.

1. Maria, vitae janua, Summae salutis bajula, Sacrarium paracliti, Virgo et mater Domini.	4. Per te salvator omnium Mundum redemit perditum, Sacra virgo, fidelium Culpas dele peccaminum.
2. Celsae radix propaginis, Cella divini germinis, Regum orta progenie Terris apparet hodie.	5. Concedat hoc divinitas, Ut haec sacra nativitas Peccati sit remissio Et boni retributio.
8. Haec mundo dedit gaudia, Piis reclusit aethera, Dum mittit Deum hominem, Mundi triumphat principem.	6. Sit tibi laus, altissime, Qui natus es de virgine, Cum patre et sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Nobiliacense saec. 13. Cod. Burdigalen. 85.

86. In Desponsatione BMV.

Ad Vesperas.

1. Gaude, proles Davidica, Divina fulta gratia Visa mente prophetica Ante rerum exordia.	4. Summae virtutis copula Illi beati conjuges Reverenter se diligunt Patris et natae nomine.
2. Joseph justo conjungitur Legali matrimonio, Castitatis emittitur Votum Dei arbitrio.	5. Gratum supremo Domino Hoc praesens est conjugium, Sempiternis temporibus Omniem qui mundum temperat.
3. Virgo conjunctus virgini Castis se amant animis, Optarunt et ferventius Summo servire principi.	6. Rerum creator optime, Qui natus es de virgine, Mentes nostras illumina Tua superna gratia.

Brev. Aarhusiense imp. Aarhusiae 1519. — 3, 2 se ergänzt.

87. In Desponsatione BMV.

Ad Nocturnum.

1. Haec dies celeberrima, Aeternis digna laudibus, Joseph conjunctam memorat Hanc virginem gratissimam.	2. Hostis antiqui solitas Hoc sublime conjugium Fraudes relidat, aditum Nobis dans vere coelicum.

3. Datus est eis filius, Qui venerat divinitus, Ut normam daret omnibus, Erat utrique subditus.	5. Moesta tuorum pectora, Virgo, servorum refove, Ut possint tuum libere Matrimonium canere.
4. Mater hujus infantuli, Prece rogamus vigili, Ducat nos ad coelestia, Temporis metae nescia.	6. Laus immortalis Domino Et Christo, ejus filio, Cum spiritu paraclito In saeculorum saecula.

Brev. Aarhusiense imp. Aarhusiae 1519. — 4, 3 Duc nos ad. — 4, 4
Temporis mente.

88. De Annunciatione BMV.

1. Missus sacer a supernis ad Mariam angelus Castitatis uberalem dictis his affatus est: Ave, virgo gloriosa, plena Dei gratia.	5. Modulis nos ergo, fratres, Dulcibus et consonis Hominis Deique matrem salutemus virginem, Ut suam pro nobis prolem deprecetur jugiter.
2. Spiritus divinus tuam implet innocentiam, Regum rex egrediatur ut de tuo utero Tamquam sponsus speciosus de cubili proprio.	6. Salve semper benedicta tu in mulieribus, Quae papilla Deum nostrum lactavisti carnea, Quem gestare meruisti inter sacra viscera.
8. En concipies, Maria, pariesque filium, Quem sol iste radiusque, luna tremit aurea, Pelagi metuunt aquae terraeque substantia.	7. O Maria, puellarum omnium sanctissima, Aufer clades famulorum malaque praesentia, Quae pro vita criminosa patimur assidue.
4. Angelo haec prosequente monitis dulcissimis Virgo credidit et dixit: en ancilla Domini, Fiat mihi, ut dixisti, et sim genitrix Dei.	8. Unde, supplices rogamus, tua prece subleva Filioque repraesenta in aeterna gloria, Quos interna reos mortis Facit conscientia.

9. Praestet hoc pater aeternus
atque unigenitus
Procedensque ab utroque
spiritus paraclitus,
Est Deus qui semper unus
per aeterna saecula.

Brev. ms. Arelatense saec. 13. Cod. Carpentoracten. s. n. A. — Brev. ms. Arelatense saec. 14. Cod. Parisien. 1040. B. — Brev. ms. Arelatense saec. 15. Cod. Parisien. 1284. C. — Brev. ms. S. Victoris Massilien. saec. 15. (Privatbesitz) D. — Brev. Forojuliense imp. Taurini 1495 E. — Brev. Nemaecense imp. s. l. 1499. F. — Brev. Arelatense imp. Arelati 1501. G. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. H. — 1, 3 Castitatem B. — 3, 1 Tu concipies B. — 4, 1 haec persequente A.

89. De Annunciatione BMV.

1. A Deo missus Gabriel deorsum
In tuos venit, Galilaea, tractus
Atque pernici subiit volatu
Nazareth urbem.
2. De domo David sacer ille Joseph,
Hic ibi sponsam fuerat lucratus
Virginem virgo, dederat Mariae
Nomen Olympus.
3. Jussa dum praeco celerat tonantis,
Illius clausum thalamum subintrat,
Grandibus verbis vigilem salutat
Atque precantem.
4. O, ave, dixit modulator ille,
Gratia plena, dominusque tecum,
Conjuges inter benedicta, cunctis
Das benedici.
5. Obstupet tantis humilis puella
Laudibus, sed cum celer ille praeco:
Nil perhorrescas, ait, o Maria,
Nil verearis;
6. Te Deo gratam satis ipse novi,
En tuus venter capiet feretque
Filium, quem tu proprio vocabis
Nomine Jesum.
7. Hic erit magnus sobolesque summi,
Cui patris David dabit ille sedem,
In domo Jacob geret ipse sceptrum
Non perituum.
8. Quomodo fiet, petiit Maria,
Id, quod affirmas, quoniam viriles
Nescio tactus; memorat subinde
Nuntius ingens:
9. Spiritus sanctus veniet super te,
Ac obumbrabit tibi summa virtus,
Ergo, quod sanctum paries, erit par
Credere pneumen.

10. Ecce quam nosti sterilem senili
Ventre cognatam tibi lacrimasse,
Filiū cepit modo nec senectus
Obstitit illi.
11. Mensis hic sextus parietque tandem,
Hanc tamen turbae sterilem vocabant,
Non erit, quod non valeat voluntas
Visque suprema.
12. Ecce, respondit docilis puella,
Mystici ancillam Domini supremi,
Fiat, ut dicis, mihi, moxque verbum
Est caro factum.
13. Gloria patri genitaeque proli,
Flamini sancto virginique matri,
Quae Dei natum genuit hominem,
Sit laus perennis.

Brev. Aberdonense imp. Edinburgae. 1509. — Str. 1—8 ad Vesperas,
Str. 8—13 ad Laudes. Auffallend ist die, offenbar entlehnte, akzentuierende
Doxologie.

90. De Visitatione BMV.

Ad Nocturnum.

1. Plaude, Jerusalem, occurrens virgini,
Quam multifarie prophetae Domini
Olim praefati sunt affatu nobili,
Ecce venit de Nazareth.
2. In plenitudine sacrati temporis,
Felici germine concepto sterilis,
Misit altissimus in alvum virginis,
Redemptorem Emanuel.
3. Exsurgens igitur virgo lectissima
Montana petiit, relinquit infima,
Festinans propere ut prudentissima
Fugit tumultus saeculi.
4. Laetare, Israel, exsulta nimium,
Absterge lacrimas, depone taedium,
Venit salus tua in colles montium,
Ut visitet Elisabeth.
5. Laetetur mons Sion, exsultent filiae
Judae, jam sileat mare, mitigetur,
Discedat caligo, inclinentur umbrae,
Jam venit stella ex Jacob.

6. Electi concinant chorus angelorum
Dulcesque personent cantus ante thorum
Hujus Sonantis, canticum decorum
Dulce sonet Magnificat.
7. Paterno lumen sancta praeconia
Prolique numini honor et gloria,
Sit decus flumini, in quo sunt omnia,
Per infinita saecula.

Brev. ms. Hispalense saec. 15. Cod. Parisien. 13234. — 3, 2 infirma. —
6, 2 cantus cantent ante. — 6, 4 Dulce sonet.

91. De Visitatione BMV.

In Laudibus.

1. Vox clara dulcis sonuit, Vox turturis audita est, Cum virgo Dei genitrix Salutavit Elisabeth.	5. Beata, quae divinitus Credendo digna facta es, Ut Dominum conciperes Intacta manens penitus.
2. Verbum suave protulit Virgo mitis eloquio, Quod dulciter ut tonuit, Gaudet infans in utero.	6. Plaudite, quia complebuntur In te cuncta, quae audisti, Et per haec, quae meruisti, Omnes te deprecabuntur.
3. Congaudet mater filio Repleta sancto flumine, Quae longo sterilitatis Laboravit certamine.	7. Ait virgo: Magnificat Anima mea Dominum, Qui pro salute hominum Me tanta spe laetificat.
4. Amplectens ergo virginem Caritate mirabili Prophetat ineffabili Rore perfusa coelitus:	8. Maria, mater gratiae, Mater misericordiae, Tu nos ab hoste protege Et hora mortis suscipe.

9. Gloria tibi, Domine.

Brev. ms. Hispalense saec. 15. Cod. Parisien. 13234. — 2, 2 Virgo
mittit eloquio. — 4, 1 Amplectentes ergo.

92. De Visitatione BMV.

1. Hunc diem festum veneremur omnes,
Quo Deus nostrum miseratus aevum
Cum novis signis oriens ab alto
Visitat orbem.
2. Cesset humani generis quaerela,
Virginis claustrum subiit redemptor,
Gyrat et coelum recubans sub arto
Tegmine matris.

3. Dum latet subtus trabea decenti,
Angelus cedit repetens Olympum,
Transilit clivum gravidata divo
Munere virgo.
4. Obviam fetae sterilis vocata
Clamat, ut sentit puerum moveri
Inter obscuras positum latebras
Carcere ventris.
5. Parvulus miles Dominum salutat
Et suum complet Dominus clientem,
Hesperus tandem rutilat corrusco
Lumine solis.
6. Fit sator rerum similis creatis
Parque censetur catulus leoni,
Par Deus servo, minimus giganti,
Cedrus Hysopo.
7. Quod chorus vatum pariterque regum
Semper optabat fruitur nec ipso,
Lumen in vulvae tenebris refulgens
Percipit infans.
8. Per duos muros uteri sacrati
Principem pacis meruit videre,
Hinc agnus lustrat, radius perennis
Luminis, alvum.
9. Ceteri vocem pueri vagitus
Sorde nascentes referunt priorem,
Unus in cunctis alacris Joannes
Praevenit ortum.
10. Patris aeterni genitura praesens
Consecrat vatem solidatque servum,
Virgo cum plausu cecinit, futura
Et vetus aetas.
11. Quam Deo dignus thorus est uterque
Prole cum sancta meritis onustus,
Qua pia matres teneros refundunt
Germine foetus.
12. O Dei nostri genitrix Maria,
Visita mentes hodie tuorum,
Ut tuo fructu satietur agmen
Criminis expers.
13. Qui tuo Christo reparas lucernam
Non palam sed sub modio latentem,
Hunc chorum turmis precibus Mariae
Junge supernis.

Brev. ms. S. Victoris Parisien. saec. 16. Cod. Parisien. 14814. Str. 1—5
ad Vesp.; 5—9 ad Nocturn.; 9—18 ad Laudes. — 3, 2 recubens. — 9, 3
cunctos.

93. De Visitatione BMV.

Ad Laudes.

1. Ingressa domum placidae consortis
Virgo decentem normulam vivendi
Docet exemplo pariterque verbo,
Testantur gesta.
2. Artus convictus, humilis vestitus,
Custus et justus, fortis atque prudens
Cultus divinus, labor indefessus
Hanc semper ornant.
3. Studium docet pietatis amplae
Rite servare caritatis formam,
Cunctos complecti praedicat exemplo
Nati communis.
4. Mire formatum talis actionis
Totum processum si quis contemplatur,
Opera novem gessit angelorum
Mente devota.
5. Hoc actu nitent amor atque splendor,
Robur et quies, virtus et potestas,
Regimen altum, salus atque vita,
Pervigil cura.
6. Nullus post Christum animus humanus
Tanta suscepit dona gratiarum,
Quanta Mariae spiritus erectus
Carpeit abunde.
7. Summo parenti genitoque verbo,
Flamini sancto gloria perennis,
Quorum afflatu genitrix et proles
Christum adorant.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Parisien. 760.

94. De Visitatione BMV.

In 2. Vesperis.

1. Mens elevetur mira contemplando,
Quae circa natum gessit Zachariae
Regia virgo, dum sedet in matris
Claustro Johannes.

2. Omnis doctrina clamat naturalis:
Mentis a sensu ratio primaeva
Recipit ortum; canon iste fallit,
Clamat Johannes.
3. Legis definit sanctio probata:
Fit testis aetas tempore matura;
Jus hoc excludit actio beata,
Docet Johannes.
4. Gaudium planctus ordine naturae
Semper in prole noscitur praeire;
Hunc physis cursum tollit stella maris,
Testis Johannes.
5. Stupet humana ratio de miris,
Quae virgo gessit in aede parentis;
Quaestio cesset, ubi summa virtus
Vires apponit.
6. Summo parenti genitoque verbo,
Flamini sancto gloria perennis,
Quorum afflatu genitrix et proles
Christum adorant.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Parisien. 760. A. — Brev. ms. Romano-Augustin. saec. 15. Cod. Londinen. Harl. 2872. B.

95. De Visitatione BMV.

Ad Vesperas.

1. Festa pia solemnia Nobisque plena gaudia, Exaltemus in iubilo Cantantes corde coelico.	4. Nam prius erat sterilis, Effecta mater docilis Sancti prophetae lucidi Quae clamat matris Domini.
2. Quia quae Dei filium Portabat tamquam lilium, Eo gravida coelitus, Fecunda sancti spiritus,	5. Sancto Joanne clauso Ventre secreta bajulo Testantur sine sonitu, Quae sunt conclusa spiritu.
3. Scandens montana fervida Virgoque dono provida Elisabeth conjungitur, Quae mater coeli panditur.	6. Hoc aperiri cupimus, Qui spiritum expandimus Trino Deo et unico, Qui regnat sine termino.

Brev. ms. Servorum BMV. Venet. anni 1473. Cod. Oxonien. Douce 314. A. — Brev. Humiliatorum imp. Mediolani 1483. B. — 1, 1 pie A. — 5, 4 sunt clausa spiritu B. — B fügt diesen und die folgenden Hymnen dem Officium des Adam Anglicus, A eigenem Officium ein.

96. De Visitatione BMV.

Ad Nocturn.

1. Profundo noctis termino Cantemus corde fervido, Carnis recedant formulae, Subintrent lucis famulae.	4. O felix mater, deferens Et tanta festa ingerens, Virgo, sacratum puerum Deliciarum uberum.
2. Lux, veritas et deitas, Qua sic nostra humanitas Jucundatur mirifice, Illustret nos deifice.	5. Te felix infans satiet, Per te praesentem agitet Festa, quae cunctis saeculis Non sunt transfusa ceteris.
3. Exsultat infans gremio Affixus in femineo Elisabeth dum geritur, Maria felix dicitur.	6. Quatuor inest júbilus, Quem dedit verus dominus, Cui honor per saecula Et nostra firmet specula.

Brev. ms. Servorum BMV. Venet. anni 1473. Cod. Oxonien. Douce 314.
A. — Brev. Humiliatorum imp. Mediolani 1483. B.

97. De Visitatione BMV.

Ad Laudes.

1. Lumen solis irradiat Et nox superne excitat, Ut ad praemissa spicula Mentis bibamus pocula.	4. Quae satiant interius Fecundantque exterius; Mariae venter fluminum Vasque supernum luminum.
2. Solemne festum gerimus, Quo jubulare possumus, Et nos docent mysteria, Quae ita facta cernimus.	5. Praesenti festo funditur, Sed non minus concluditur, Cantavit nobis praevious Praevisione spiritus
3. Mentis leventur lumina, Mentis calescant intima, Et a superna gratia Donentur nobis flumina,	6. Magnificat medullitus, Quod decantavit protinus Christo beata filio, Qui regnat sine termino.

Brev. ms. Servorum BMV. Venet. anni 1473. Cod. Oxonien. Douce 314.
A. — Brev. Humiliatorum imp. Mediolani 1483. B. — 1, 3 specula AB. —
3, 3 Et ad superna B. — 4, 3 Maria AB; venter B; fluvium B.

98. De Compassione BMV.

Ad Vesp. et Noct.

1. Christe, salvator unice, Carnem sumens de virgine, Ut solveres a crimine Mundum sacrato sanguine.	2. Amore virgo tenera Conversa stat ad filium, Mortis poenas, supplicia Considerat et vulnere.

3. Innocentiae conscia De morte dolet filii, Redemptionis credula Salute gaudet proximi.	5. Amor incomparabilis Poenam doloris aggravat, Merces remediabilis Languorem mentis temperat.
4. Stat juxta crucem inclita Videns poenarum genera, Plorat, trahit suspiria, Cancellat manus anxia.	6. Maria clemens, adjuva Compatientes filio, Culpa jacentes subleva Gementes in exsilio.
7. Virginis unigenito, Qui nos redemit sanguine, Patri sit et paraclito Laus, honor omni tempore.	

Brev. ms. Hildesiense saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 180. A. — Brev. Goslariense imp. Halberstadii 1525. B.

99. De Compassione BMV.

Ad Laudes.

1. Hora noctis consurgite, Dum Christus homo capitur, Vota, voces erigite Cum matre, quae compatitur.	4. Penetrat matris viscera Vox filii tam aspera, Dum clamans tradit spiritum, Mundum reformans perditum.
2. Castae parentis viscera Poena torquentur aspera, Dum illum, quem conceperat Verbo, perversi verberant.	5. Crucifixo nos doceat Benigna mater compati, Ut os, lingua non taceat Sed laude sonet perpeti.
3. In cruce dum extenditur, Videns mater, quod moritur, Nullus dolor amarior, Nam nulla proles carior.	6. Crucifixe, nos merito Tuae matris custodias, Solvias peccati debito, Consortes regni facias.

Brev. ms. Hildesiense saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 180.

100. De Compassione BMV.

Ad Completorium.

1. Multo lassati crimine Pie rogamus, Domine, Patri sacrorum vulnerum Pro nobis offer poculum.	3. Maria virgo, adspice, Reorum preces suscipe, Peccata jam praeterita Remitti nobis impetra.
2. Tua placata gratia Sanctorum orant agmina, Si te offensum praevidet, Coelestis ordo concitet.	4. Spes vitae per te rediit, Quam peccans Adam abstulit, Nobiscum tuis precibus Propitietur Dominus.

5. Ob tuum, virgo, gemitum
Exaudi voces supplicum,
Amari luctus copia
Vetentur nobis noxia.

6. Gloria tibi, Domine,
Qui passus es pro homine,
Redemptus a supplicio
Novo datus sarcophago.

Brev. ms. Zutphaniense saec. 15. Cod. Bollandian. s. n. A. — Brev.
Sleswicense imp. Sleswici 1512. B.

101. In Transfixione BMV.

Ad Vesperas.

1. Virginis alto
Turba fidelis
Canat infixum
Corde dolorem,
Quem tibi, mater,
Pressit acerba
Passio nati.

2. Tua transfixit
Viscera culter,
Cutis incisor
Pueri Christi,
Qui fuit omni
Crimine liber
Solus in aevo.

3. Quando futurum
Simeon justus
Cecinit nati
Flebile funus,
Tua divisit
Gladius illic
Intima cordis.

4. Valde fuisti
Pressa dolore,
Puerum quando
Moesta requiris
Inscia sortis
Triduo sacra
Urbe relictum.

5. Tacuit nomen
Dulce parentis
Dominus tradens
Famulo matrem,
Verba fuerunt
Nuntia tibi
Mortis amarae.

6. Gloria patri
Simul et proli,
Quem coaequalem
Spirat uterque,
Sit decus illi,
Qui deus unus
Cuncta gubernat.

Brev. Ordinis ss. Trinitatis imp. Valentiae 1519.

102. In Transfixione BMV.

Ad Nocturnum.

1. O virgo clementissima,
Adesto nostris precibus,
Devoti cujus hodie
Transfixionem colimus.

2. Cum natus ad supplicium
Crucem portat in humeris,
Moles illius ponderis
Tua premit praecordia.

3. Felle potatur horrido, Aceto, myrrha filius, Illam amaram speciem Tuus gustavit spiritus. 4. Tuam transfixit animam Illa crudelis lancea, Qua Christi latus perforat In cruce miles impius.	5. Dum inclinato capite Patri commendat spiritum, Ecclipsim vitae pateris Orbata tanto lumine. 6. O personalis trinitas, Substantialis unitas, Da nos consortes effici Transfixionis virginis.

Brev. Ordinis ss. Trinitatis imp. Valentiae 1519.

103. In Lamentatione BMV.

1. Lauda, mater ecclesia, Lauda Christi clementiam, Qui suae dignae virginis Matris pellit tristitiam. 2. Maria, mater Domini, Repleta jam moestitia Cernensque poenas filii In crucis vehementia. 3. Dolent materna viscera, Condolent pontus, aethera, Cernentes regem gloriae In cruce contumeliae.	4. Ni sciret vitae medicum Gentis ferre antidotum, Ut a morbo multiplici Poenis curetur medici, 5. Deficeret moestitia, Sed rediit fiducia; Ab ipsa fauce Tartari Redire ad vitae limina 6. Surgentem cum victoria Jesum credit ab inferis, Cum luctu miscens gaudia, Secreta noscens foederis.
7. Uni Deo sit gloria
Pro multiformi gratia,
Qui matris piae viscera
Confortat in tristitia.

Brev. ms. S. Mariae apud Ressam anni 1601. Cod. Berolinen. VIII°. 120. —
5, 2 Sed reddidit Hs.

104. De Compassione BMV.

Ad Vesperas.

1. Maria mater doluit, Dum Simeon commonuit Diro figendam gladio, Te laudamus cum gaudio. 2. Aegyptum mater adiit Natum secum suscipiens, Judaeae sceptrum timuit Herodis iram fugiens.	3. Aetate Christi tenera Jesum amisit querula, Vera fudit suspiria Corde materno saucia. 4. Damnatum morte filium, Flagris collisum Dominum, Caput spinis jam horridum Flesti sub cruce torridum.

Dreves, Hymni Inediti. III.

5. Cum dixit unigenitus: Nunc ecce tuus filius, Tunc consummatis omnibus Redit ad patrem spiritus.	7. Sepulchro dum reconditur, Mariae mens percellitur, Fidelis plebs reficitur, Dum planctu tuo roditur.
6. Plangenti tibi traditur Jesus cruce depositus, Transfixum cor ostenditur, Tuis dum datur gremiis.	8. Salve, mater, spes unica Hoc incolatus tempore, Memento flentis filii Damna nostri exsilii.
9. Te, summa Deus trinitas, Te collaudamus, unitas, Mariae per suspiria Tu salva nos per saecula.	

Brev. Ultrajectinum imp. Gudae 1508.

105. De Compassione BMV.

Ad Laudes.

1. Mariae pia viscera, Septenis poenis lacera, Regis, legis tu conscia Fuge, luge consilia.	3. Cruci truci fles filium Fixum, nixum, jam mortuum, Sero vero in gremium Captas aptasque rigidum.
2. Veris quaeris gemitibus Secta, tecta singultibus, Jesum laesum, jam lividum Signo, ligno fles subditum.	4. Tetrae petrae includitur, Cultus multus tribuitur, Flentes mentes considera, Igne digne nos libera.
5. Melos caelos exsuperet, Gnato nato confederet, Patri, matri sit gloria, Dono bono victoria.	

Brev. Ultrajectinum imp. Gudae 1508.

106. De Compassione BMV.

Ad Vesperas.

1. Mentis juvet fidelium Dolores et suspirium Matris Christi revolvere Cum gratiarum munere.	2. Casta parentis viscera Poena torquentur aspera, Dum illum, quem genuerant, Virgis perversi verberant.

3. Jesum ligant crudeliter, Caedunt, cruentant acriter Et ejus matris maximae Sic augentur tristitiae. 4. Quae virgo Dei filium Genuerat puerpera, Stat gemens ad supplicium Cernendo crucem misera. 5. Tantum sibi compatitur, Quod fere secum moritur, Nullus dolor amarior, Nam nulla proles carior	6. Auxit dolores filii Matris dolor et auctus est Matris dolor opprobriis, Quae cum poenis perpessus est. 7. Cuncti Mariae servuli, Cultores verae fidei, Jesum occisum colite Et cum Maria plangite. 8. Sit honor, laus, devotio Jesu, virginis filio, Qui matris suae lacrimis Vitam largiatur nobis.

Brev. ms. Praedicatorum saec. 15. Cod. Parisien. 1313. A. — Brev. Praedicatorum imp. Venetiis 1514. B. — 6, 4 cum fehlt B. — Ein kürzerer und sehr abweichender Hymnus, der mit diesem die Strophen 1, 2 und 5 gemeinsam hat, findet sich aus dem Brev. Strengnense (Holmiae 1495) bei Klemming, Piae Cantiones II, p. 184 sq. Vgl. auch Mone Nr. 439. in der Str. 2 und 3 dieses Liedes enthalten sind. Bei solchem Durcheinander ist es wohl nicht möglich, die ursprüngliche Form dieses wie der folgenden Hymnen festzustellen.

107. De Compassione BMV.

Ad Nocturnum.

1. O gloriosa Domina, Cum Judaeorum agmina Videres Christum ducere, Cor tuum coepit tremere. 2. Alta ducens suspiria Tu sequebaris anxia, In fletibus exuberans, Ad ipsum usque properans. 3. Pastorem dum percutiunt, Dispersae oves fugiunt, Tu vero cum discipulo Appropinquas patibulo.	4. Fons vitae siti aruit, Qui potum vitae tribuit, Et fel pro favo redditur, Dum de siti conqueritur. 5. Qui vere lympa triplici Fletu, sudore, sanguine Mundavit nos multiplici Coinquinos crimine. 6. O quam praedigni rivuli In cruce Christi sanguinis Et quos fuderunt oculi Sub cruce matris virginis.
7. Sit honor, laus, devotio.

Brev. ms. Praedicatorum saec. 15. Cod. Parisien. 1313. A. — Brev. Praedicatorum imp. Venetiis 1514. B. — Brev. Fontebraldense imp. Parisiis 1514. C. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. D. — 2, 3 exsuperans D. — 3, 4 Appropinquans D. — 5, 1 O vere lympa C. — Nach Str. 4 schiebt C ein: Auxit dolores filii etc. vgl. die vorige Nr. Str. 6. — Nach Str. 6 schiebt D ein: Cuncti Mariae servuli etc., vgl. ebenda Str. 7.

108. De Compassione BMV.

Ad Laudes.

1. Condolentes moeroribus Mariae matris virginis Jungamus laudes fletibus Ad laudem sui nominis.	4. Haec vidit suo filio Parari cum ludibrio, Qui caritate venerat Salvare, quod perierat.
2. Pensemus matris servuli Spinas cordis acerrimas, Dum vidit corpus filii Poenas pati quam plurimas.	5. Pensemus, quid perpenderet Adestans cruci puerpera, Dum testamentum conderet Christus in vitae vespera.
3. Sputa, flagella, lancea, Mucro, corona spinea, Clavi, probra, crux, verbera, Fel, unda, mors et vulnera.	6. Matrem piam discipulo, Patri commendat spiritum, Aceti sumpto poculo Carnis exsolvit debitum.
7. Sit honor, laus, devotio.

Brev. ms. Praedicatorum saec. 15. Cod. Parisien. 1313. A. — Brev. Praedicatorum imp. Venetiis 1514. B. — Brev. Fontrebaldense imp. Parisiis 1514. C. — 3, 4 statt vulnera wieder verbera B. — Ein Lied gleichen Anfangs von 4 Strophen (aus unserem die Str. 1, 5 und 6) bietet Klemming l. c. p. 190 sq. aus dem gleichen Brevier. C, das neun Strophen zählt, vermischt mit diesem Teile des vorhergehenden Hymnus. Zwischen Str. 2 und 3 unseres schiebt es Str. 2 und 3 jenes Liedes ein. — 3, 1 Post haec et sputa, lancea C. — Nach Str. 4 folgt Str. 5 der vorhergehenden Nummer; Str. 5 fehlt und auf Str. 6 folgt als Schluss:

Maria, lacrimis tuis
 Fac nos lavare (sic) sordibus,
 Ut post dies vitae brevis
 Laetemur in coelestibus.

109. De Gaudiis BMV.

Ad Vesperas.

1. Gaude, mater ecclesia, Devoto laudis cantico, Pangamus septem gaudia Ex more docti mystico.	4. Deus, tuorum militum Sumis dona trifarie, Sed fugas orbi deditum, Hostis Herodes impie.
2. A patre unigenitus Matris fecundans uterum, Praenuntiatus coelitus, Conditor alme siderum.	5. Jesu, nostra redemptio, Tollis surgendo gemitus, Ut grata sit devotio Veni, creator spiritus.
3. Verbum supernum pro- diens De te nascendo, femina, Vitam est mundo largiens, O gloriosa domina.	6. A solus ortus cardine Collaudetur Christifera, Nobis dentur cum virgine Aeterna Christi munera.

Brev. Narbonense imp. Carcassonae 1535. — 2, 1 A patris. — 3, 3 es mundo.

110. De Gaudiis BMV.

Ad Laudes.

1. Magnae dies laetitiae Adest sacratae virginis, Quam matris dat familiae Consors paterni luminis.	3. Rerum creator optime, Per matrem mundum visitas, Nos a peccatis erue, O lux, beata trinitas.
2. Aurora lucis rutilat, Veri solis praenuntia, Matrique Dei jubilat Aeterna coeli gloria.	4. Impleta gaudent viscera Nunc exsultantis populi De virgine puerpera, Jesu, salvator saeculi.
5. Exsultet coelum laudibus In Mariae laetitia, Cujus donentur precibus Beata nobis gaudia.	

Brev. Narbonense imp. Carcassonae 1535.

111. De Gaudiis BMV.

Ad Vesperas.

1. Exsultet coelum laudibus, Resultet terra gaudiis Pro tam laetis rumoribus, Pro Gabrielis nuntiis.	6. Dum in templo praesentatur Simeoni prophetanti, Gaudium accumulatur Matri Deum bajulanti.
2. Virgo per aurem concipit Obumbrata altissimo Fortem, qui mundum eripit A tyranno durissimo.	7. Regressis de exilio Mortuis persequentibus Fit gaudii occasio In Nazareth manentibus.
3. Gaudet virgo salutata Per cognatam Elisabeth, Per quam est magnificata Et gaudium matris habet.	8. Mater tristis pro perduto Nato tandem gratulatur Inter doctores cognito, Ubi legem meditatur.
4. Gaudet, cum Christus nascitur Et pastores adveniunt, Videntes, quod involvitur Pannis, qui vix sufficiunt.	9. Dum convivae laetabantur Aqua in vinum conversa, Mariae jucundabantur Viscera gaudio mersa.
5. Tria magorum munera Adorantium filium Post tam longa itinera Virginis augent gaudium.	10. Dum Christus turbam satiat Et corruscat miraculis, Quis hanc gaudere nesciat Pro portentis tam patulis.

11. Gaudet mater, dum patitur Vita pro triumpho mortis, Dum resurgens revertitur Victor et praedator fortis.	13. Pro missione spiritus In matrem et discipulos Decet gaudere coelitus Tam dominam quam servulos.
12. Quantum gaudet, dum ascendit Scandens ad patris dexteram Natus, qui nunquam offendit Nec rem egit mortiferam.	14. Gloria sit trinitati, Quae assumpsit ad aethera Matrem incontaminati Regnantem super sidera.

Brev. Noviomense imp. Parisiis 1515.

112. De Gaudiis BMV.

Ad Laudes.

1. O gloriosa domina, Cum facta es puerpera, Qui coeli fecit culmina, Tua subintrat viscera.	3. Ad dextram patris residens Compellit matrem gaudere Post dolorosum accidens, Quod habuit sustinere.
2. Cum gigas ex te nascitur Intemerata virgine, A cunctis benedicitur, Gloria tibi, Domine.	4. Prae angelis exaltata, Innixa super dilectum, Cum corpore suscitata Gaudium habet perfectum.
5. Gloria unigenito,
Matri atque trinitati,
Danti virginis merito
Tot gaudia causa nati.

Brev. Noviomense imp. Parisiis 1515.

113. In Assumptione BMV.

1. Salve, matrum sublimitas Cum virginali gloria, Te praelegit trinitas Creans et regens omnia.	4. Ibi scribunt praeconia Gabrielis alloquia, Partu cantus coelestium, Virgo post puerperium.
2. Salve, regina gloriae, Honor coelestis curiae, Quae salva pudicitia Christum paris cum gloria.	5. Mater, virgo, puerpera, Assumpta super sidera, Amplexa Christi dextera, Excusa nostra scelera.
3. Sicut matris et virginis Est in te nupta unio, Ita Dei et hominis Mirabilis connexio.	6. Post cursum hujus stadii Vitam perennis bravii Nobis ut donet filius, Tuus Jesus propitius.

7. Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de virgine etc.

Pros. et. hymn. ms. Marchianen. saec. 15. Cod. Duacen. 123. — 2, 4
parit Hs. — 3, 4 commercio.

114. In Recollectione festorum BMV.

Ad Vesperas.

1. Gaude, redempta plebsque coelicola,
Festa Mariae jubila voce,
Mente tripudia, cantica psalle.
2. Nube depulsa angelus nuntiat
Ortum aurorae, lucifer splendet,
Genitrix exsurgit datura solem.
3. Ad quam desuper archangelum mittit
Salus hominis, pergit ad anum
Puella gravida obsecutura.
4. Virgo pudica manibus attollit
Prolem ad aram, praemia coeli
Suprema recipit virgula fumi.
5. Gloriam trinae monadi canamus
Corde devoto, patri et nato
Nec non paraclito omne per aevum.

Brev. ms. Bethuniense saec. 16. Cod. Atrebaten. 884. A. — Brev.
Cameracense imp. Parisiis 1497. B. — Brev. S. Gudilae imp. Parisiis 1516.
C. — 4, 2 ad auram C.

115. In Recollectione festorum BMV.

Ad Laudes.

1. Nuntiat angelus virginis ortum,
Creduli parentes fiunt fecundi,
Mox Anna concipit, parit Mariam.
2. Mulier vetula sed nova mater,
Avia Domino jure naturae,
Hujus et filia mater intacta.
3. Humilis ancilla nuntio credit,
Tristi laetitiam tribuit mundo,
Vitae medicinam mortuis affert.
4. Exsultat spiritus, pergit ad alta,
Dominum inclusum miles adorat,
Ipsam patriarcham lumen illustrat.
5. Felices parentes vocis et verbi,
Dulcia oscula, dulces amplexus,
Gratia dulcior, gaudia pura.

6. Observat mandatum lege soluta,
Redemptorem mundi sistit in templo,
Simeon exsultans suscipit illum.
7. Filius honorat matrem in coelis
Et super angelos ipsam coronat,
Nobis precantibus propitietur.
8. Sit patri supremo, parili proli,
Sancto paraclito virtus et honor,
Ipse est Dominus trinus et unus.

Brev. ms. Bethuniense saec. 16. Cod. Atrebaten. 884. A. — Brev. Cameracense imp. Parisiis 1497. B. — Brev. S. Gudilae Bruxellen. imp. Parisiis 1516. C. — 4, 3 lumine C. — Ad Matutinum C.

III.

DE SANCTIS.

116. De sancto Achatio.

1. Martyrum dena milia,
Qui coelos per exsilia
Ascendistis ut lilia,
Ferte nobis auxilia.
2. Quos insanus Adrianus
Aliis cum sex regibus
Vult perire aut servire
Daemoniorum legibus.
3. Baptizati, confirmati
Spernunt Deos gentilium
Et parati magis pati
Sunt propter Dei filium.
4. Flagellantur, cruciantur
Et mactantur cum gladio,
Terrae motus totus notus
Fit, sol privatur radio.
5. In amara crucis ara
Erant in visu hominum,
Pro salute nostra tute
Sic exorabant Dominum:
6. Omni genti recolenti
Nostrae mortis supplicium
Da virtutem, da salutem
Cum praemio felicitum.
7. Patri, nato laus beato
Sancto sit cum spiramine,
Deus fortis nostrae sortis
Sit tutor in examine.

Brev. ms. S. Martini Embricen. saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 22. A. — Brev. ms. Epternacense saec. 15. Cod. Luciliburgen. 7. B. — Brev. ms. Trevirense saec. 15. Cod. Treviren. 439. C. — Brev. Trevirense imp. Basileae 1502. D. — 2, 1 Quod insanus A. — 2, 3 perire et servire AB, et servire et subire C.

117. De sancto Adriano.

1. Jucunda terris gaudia
Reducit haec lux annua
Adriani clarissima
Repraesentans solemnia.
2. Qui spe coelestis patriae
Sacro repletus munere
Contra regem perfidiae
Pugnavit armatus fide.
3. Crudelis rex et impius
Promissis et terroribus,
Minis, tormentis gravibus
Urgebat negare Christum.
4. At Christi fortis athleta
Jussa recusans impia
Tormenta nimis aspera
Excepit patientia.
5. Vitae perennis avidus,
Sui cruoris prodigus,
Velox ad palmae praemium
Cucurrit per martyrrium.
6. Tanti victor certaminis
Conscendit ad sedem Dei
Stola fulgens purpurea,
Victrici comptus laurea.

7. O coeli felix incola,
Adriane, nos adjuva
Te cordis affectu et voce
Nos obsecrantes respice.

8. Te pro nostris criminibus
Orantem audiat Deus,
De cujus habes munere,
Ut fiat, quod vis poscere.

9. Hoc det pater et filius
Paraclitusque spiritus,
Ut pro nostris piaculis
Sis semper exorabilis.

Diurn. ms. Gerardimontanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 8910. A. — Psalt. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracen. 34. B. — Brev. ms. S. Sepulchri Cameracen. saec. 15. Cod. Cameracen. 102. C. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bibl. Archiep. Remen. s. n. D. — Brev. Cameracense imp. Parisiis 1497. E. — 5, 3 palmae meritum E. — 6, 3 Stella fulgens E. — 8, 1 Ut pro nostris E. — Str. 1—5 ad Nocturn. 6—8 ad Laudes D, das Ganze ad Vesp. ABCE.

118. De sancta Agatha.

Ad Vesperas.

1. Corde vero jucundemur
Virginis in filio,
Recensito gratulemur
Virginis martyrio,
Laudis hymnum modulemur
Solemni tripudio.

2. Agatham Deo dicatam
Judex Affrodisiae
Mulieri commendatam,
Cui nomen filiae,
Hanc sibi per has temptantem
Subdi jubet impie.

3. Sed mens ejus solidata
Promissis non flectitur,
In Christo Jesu fundata
Minis non dejicitur,
Sicque virgo Deo grata
Carcere recluditur.

4. Post haec Deo venerari
Virgo sancta cogitur,
Sed hos illa detestari
Tota fide nititur,
In mamilla cruciari
Sic demum praecipitur.

5. Christus igitur nostrorum
Hujus prece sedula
Deprecemur peccatorum
Ut relaxet vincula
Nosque faciat sanctorum
Concives in saecula.

Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Archiv. Grandaven. 100.

119. De sancta Agatha.

Ad Laudes.

1. Agathes hinc ab humano
Seclusa solatio
Mox jubetur a profano,
Iniquo et impio
Consulari Quintiano
Affici jejunio.

2. Quam confortans consolatur
Christus per apostolum,
Luce coeli perlustratur
Carceris ergastulum,
Et mamilla reparatur
Per ejus oraculum.

3. Tandem fieri mandatur,
Virgo quo projicitur,
Ignis, sed mox superatur
Flammaque dividitur,
Et, a quibus inflammatur,
Super hos revertitur.

4. Sparsis testulis et igne
A ministris sceleris
Hinc pertrahitur indigne,
Intrat domum carceris,
Benedicit Deo digne,
Spiritus dat superis.

5. Ergo summae majestati
Jubilantes pariter
Hymnizemus trinitati
Psallentes alacriter
Hymnum laudis unitati
Nunc et aeternaliter.

Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Archiv. Gaudaven. 100.

120. De sancto Agilolpho.

1. O supreme tui rex Agilolphi
Nos reddas hilares festa colentes
Dans ejus meritis gaudia nobis.
2. Hic mundi pelagus te duce tutus
Armatum rapidis transiit undis
Vincens purpurea sanguinis unda.
3. Ad cujus tumultum dulce canorum
Voces angelicae personuere,
Fulsit multimodis gloria signis.
4. Ora pro famulis tibi devotis
Et coram judice veniam posce,
Ne nos judicio damnet extremo.
5. Trinitati decus, honor et virtus,
Inseparabili laus unitati,
Consors imperium omne per aevum.

Antiph. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1477. Cod. Semin. Colonien. 5. A. —
Antiph. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1477. Cod. Semin. Colonien. 5a. B. —
Psalt. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1542. Cod. Semin. Colonien. 52. C. —
Antiph. ms. S. Mariae ad Gradus saec. 15. Cod. S. Georgii Colonien. s. n. D.

121. De sancta Agnete.

1. Agnes, virtutum cellula,
Placens Deo puellula,
Flagrat amore Domini
Nec nubere vult homini.
2. Quae proco cum muneribus
Contempto, dum nil agitur,
Inducta lupanaribus
Capillis nuda tegitur.
3. Per angelum cum lumine
Munitur Dei famula,
Quod pavefacta numine
Juventa cedit tremula.
4. Hinc martyr Agna ducitur
Et ignibus injicitur,
Quibus non usta gladio
De mundi migrat stadio.

5. Mox virginum cum coetibus Agnum secuta niveum Suos arcet a fletibus Et incitat ad gaudium.	6. Sit Deo patri gloria, Sit nato, sit paraclito Agnetis pro victoria In sempiterna saecula.

Antiph. ms. Aquisgranense saec. 13. Cod. Capit. Aquisgranen. s. n. add. saec. 14. in. A. — Grad. ms. Aquisgranense saec. 13. Cod. Arenbergen. 9. add. saec. 14. B. — Brev. Trajectense imp. Coloniae 1517. C. — 5, 1 Mox virgo cum C.

122. De sancta Agnete.

1. Felix adest solemnitas, Felici sub martyrio Agnetis qua virginitas Coeli sacratur solio. 2. Exsuperat Paschasium Resuscitato funere, Lupanar fit sacrarium Ejus pro sancto munere.	3. Coelorum tandem hostia Decore transit niveo Agnes, martyr egregia, Sanctorum sita cuneo. 4. Jesu, corona virginum, Donator ultra merita, Per Agnetis martyria Dimitte nobis debita. 5. Trino Deo sit gloria, Patri, prolique flamine Qui mala solvens omnia Jungat Agnetis agmini.

Brev. ms. Praedicat. Italic. saec. 14. Cod. Londinen. Add. 17007.

123. De sancta Agnete.

1. Agnes ecce progreditur Agnoque sponso jungitur, Cujus ingressa thalamum Nardi profudit balsamum. 2. Agnetis ergo laudibus Corde simul et vocibus Insistamus alacriter Concinentes solemniter. 3. Agneti cantant virgines Ac innocentum ordines Per castitatis lilium Agnum sequentes praeivium.	4. Agnetem color roseus Exornat, dum sanguineus In guttur ensis stringitur, Pro morte vita redditur. 5. Agnes pia, nunc jubilas In gaudio, quo rutilas, Rosa simul ac lilio Dei conjuncta filio. 6. Laus, honor, virtus, gloria Deo patri et filio, Sancto simul paraclito In sempiterna saecula.

Psalt. ms. S. Agnetis Treviren. saec. 15. Cod. Treviren. 430.

124. De sancto Albano.

1. Aeterne rector omnium, Spes vitaeque fidelium, Audi canentes parvulos Laudes Albani martyris,	2. Hymnis sacri pugnas viri, Labores et insignia Resultat haec celebritas Hic cum caterva cernua.

3. Hic namque cosmi prospera Praesentis ecce gaudia Caenosa justus approbans Cepit polorum gaudia. 4. Poenas crucis qui pertulit Et damna mortis sustulit, Vitam rubro cum sanguine Fundens adit coelestia. 5. Tuam, Albane, nos servuli Per passionem poscimus, Ut nostra semper crimina Solvat precum juvamine.	6. Audi benigne supplices, Fundas preces et perpetes, Rector poli quo porrigat, Quod quisque nostrum postulat. 7. Clemens prece reposedimus, Rex Christe nunc piissime, Ut hoc triumpho martyris Culpaevae solvas dulis. 8. Sit trinitati gloria. Virtus, honor, victoria, Laus, splendor et potentia Per saeculorum saecula.

R^o Rerum benigne rector omne per aevum,
Clemens tuere nos hic et perenniter.

Trop. ms. Sedunense anni fere 970. Cod. Londinen. 19768. — Die Aufschrift: Versus sancti Albani, der nach jeder Strophe wiederkehrende Rundreim, sowie die Stellung im Troparium kennzeichnen den Prozessionshymnus. — 3, 4 Coepit Hs. — 7, 4 dulis (δουλοῖς).

125. De sancto Albino.

Ad Vesperas.

1. Deus, sacrator corporum Clarique nitor mentium, Fac nos piato pectore Laudes tuas depromere. 2. Fac candidatos moribus Tibi, pater, placentibus Hujus diei celebri Festivitate perfrui. 3. Quam decoravit transitu, Auctus supernis coetibus, Albinus, almus pontifex, Sancta decens albedine.	4. Hic praesidens ecclesiae Tuo benigno munere Andegavinis civibus Fuit patronus inclitus. 5. Sermone, signis, actibus Praebens iter sequacibus, Quo tenderent ad coelicam Se praeviante patriam. 6. Cujus conceptus manibus Inter beatos spiritus Nunc gaudet et jugem tuae Decantat hymnum gloriae.
7. Deo patri et filio
Cum spiritu paraclito
Aeterna laus et gloria
Immensa sit per saecula.

Brev. S. Albini Andegavensis imp. Andegavi 1531.

126. De sancto Albino.

Ad Laudes.

1. Albine, doctor optime, Tuos alumnos respice Et supplici precamine Peccata plebis dilue.	2. Cui constitutus gratia Summi patris familias Prudens minister strenua Es functus oeconomia.

3. Ut vita praesens exstitit Agon laborque pervigil, Cum duplicato foenore Dei talenta spargere:	5. Pio tibi suffragio Nos junge culpis liberos, Ut filiorum sanctitas Patris perornet gloriam.
4. Sic jam beatus maximo Fidelitatis praemio, Ingressus es cum gaudia Feliciter perennia.	6. Deo patri et filio Cum spiritu paraclito Aeterna laus et gloria Immensa sit per saecula.

Brev. ms. S. Albini Adegavensis saec. 15. ex. Cod. Andegaven. 108. A. —
Brev. S. Albini imp. Andegavi 1531. B.

127. In Translatione s. Albini.

Ad Vesperas.

1. Sancte sanctorum, Deus, hanc catervam
Visita clemens tibi congregatam,
Patris Albini meritis dicata
Festa colentem.
2. Qui fuit morum speculum bonorum,
Cujus exemplis cluit omnis orbis
Luce diffusa bonitatis ejus
Irradiatus.
3. Andegavorum pater atque praesul
Factus adjunxit decori nitorem,
Gratia nomen, meritis honorem
Condecorando.
4. Nunc beatorum comes angelorum
Gaudet in coelis sine fine felix,
Perpeti festo fruitur vacatque
Jugibus hymnis.
5. Hujus ut prece nobis largiaris
Sobriam vitam, humilem, pudicam
Pace florentem, pietate dulcem,
Christe, precamur.
6. Laus, salus, virtus, honor et potestas,
Trinitas simplex, tibi sit perennis,
Atque nobiscum tua sit per omne
Gratia saeculum.

Brev. ms. S. Albini Andegavensis saec. 15. ex. Cod. Andegaven. 108. A. —
Brev. S. Albini imp. Andegavi 1531. B.

128. De sancta Aldegunde.

Ad Vesperas.

1. Plebs catholica, laetare In Aldegundis orgio, Quae, quantum sit stirpis clarae, Satis claret Melbodio. 2. Haec in aetate tenera Coelestem sponsum sitiens, Plus adversa quam prospera More justorum cupiens. 3. Coelesti desiderio Fervens fugam arripuit, Sambram sicco vestigio Transire laeta meruit.	4. Dum praesules almificae Peplum dicabant incliti, Hoc columba mirifice Ejus imponit capiti. 5. Haec orationis causa Templum adire studuit Sororque, sed porta clausa Harum fide clam patuit. 6. O virgo devotissima, Choris conjuncta virginum, Tua prece sanctissima Nobis placato Dominum.
7. Deo patri sit gloria
Spirituque filio,
Qui det cum sanctis praemia
Nobis in coeli gaudio.

Brev. Audomarense imp. Parisiis 1518. — 5, 4 fides. — 7, 2 et filio.

129. De sancta Aldegunde.

Ad Nocturnum.

1. Eructat vix verbum bonum Cor loquentis humanitus, Ergo, septiforme donum, Veni, creator spiritus. 2. Melbodenses jure plaudant, Solemnitati consonat, Dum filiae matrem laudant, Vox clara, ecce, intonat. 3. In excelsis de profundis Translata cum virginibus Primo vacat Aldegundis, Coelum exsultet laudibus.	4. Exemplar poenitentium Carnis calcato vitio Te potitur in praemium, Jesu, nostra redemptio. 5. In conflictu mundi fortes Esse per ejus meritum Mereamur et consortes, Deus, tuorum militum. 6. Ut post mundi dispendium Insultus atque taedia Succedant in stipendium Beata nobis gaudia.
7. Patri, nato, spiritui
Decus, honor, imperium
Nunc et semper, sicut fuit
Primo dierum omnium.

Brev. ms. S. Aldegundis Malbodien. saec. 14. Cod. Cameracen. 129. A. —
Brev. ms. S. Aldegundis saec. 15. Cod. Cameracen. 95. B. — Brev. Audomarense imp. Parisiis 1518. C.

130. De sancta Aldegunde.

Ad Laudes.

1. Jabilemus Christo soli, Quem jam in patris dextera, Aldegundem scimus coli, Quem terra, pontus, aethera. 2. Dum mnas quondam multiplicat Ducens vitam spiritalem, Te sibi jure vendicat, Urbs beata Hierusalem. 3. Peplum revexit spiritus In columbina specie A te transmissus coelitus, Magnae Deus potentiae.	4. Probant aqua, vinum, ignis, Multiforme miraculum, Quantis adhuc fulget signis, Agnoscat omne saeculum. 5. Ob hoc per ejus merita Promulgata divinitus Peccati laxa debita Nunc sancte nobis spiritus. 6. Suspirantes ad gloriam, Jam caritate fervidi, Invitemur per gratiam Ad coenam agni providi. 7. Patri, nato, spiritui.

Brev. ms. S. Aldegundis saec. 14. Cod. Cameracen. 129. A. — Brev. ms. S. Aldegundis saec. 15. Cod. Cameracen. 95. B. — Brev. Audomarense imp. Parisiis 1518. C. — 1, 2 Qui jam B. — 1, 3 Aldegunde A; Aldegundis B. — 2, 1 Divinas qui quondam multiplicat B. — 2, 3 Se sibi A; jure benedicat B. — 3, 1 Populum revexit B, revixit C.

131. De sancta Amalberga.

Ad Vesperas.

1. Agnum sponsum virgineum Rogemus unanimes, Ut nostra roret pectora Superno spiramine In explicandis laudibus Amalbergae virginis. 2. A magnis traxit regibus Venam clari sanguinis, Sed clariorem reddidit Virtutum insignibus, Quod claret in miraculo Restituti brachii. 3. Phalanx fugatur daemonum ad occursum virginis, Piscis in sicco palpitat, hoc ingens miraculum, Rorante mundo pluvia sudum sedat aeris.	4. Hinc contemptis sponsalibus Caroli clarissimi Ipsius ob tyrannidem passa est martyrium, Quam Christus, sponsus virginum, fovens sanat sauciam. 5. Aegros saluti reddidit vocis medicamine, Nam caecus ad lumen redit, claudus jam rectus salit, Largam medelam sentiunt, qui salute indigent. 6. Multis claram virtutibus coeli cives visitant, Ut Deo cara tilia poli petat gaudia, Quo nos tecum fac scandere, virgo felicissima.

7. Gloria et honor Deo.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29 253. — 3, 6 sudo sedet Hs., 1. cedit? — 4, 6 sanavit Hs.

132. De sancta Amalberga.

Ad Nocturnum.

1. Claris psallendo vocibus Hymnum canamus Domino In Amalbergae beatae Gaudentes solemnitate. 2. Regio alta pabulo, Nobili lacte potata, Pullulans in infantia Sanctitate gloriosa. 3. Dilecta mundali regi, Plus polorum cara regi, Unde vivens feliciter Triumphat in coelo semper.	4. O benigna Amalberga, Audire nostros dignare In tuo melos honore Ac pro nobis intercede. 5. Juncta choris angelicis Nostris miserere culpis, Jugi prece nos conserva Ac te colentes adjuva. 6. Gloriam patri psallamus Ejusque soli filio Atque spiritui sancto Nunc et omne per saeculum.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29253.

133. De sancto Andrea.

Ad Vesperas.

1. Summi regis potentia Cuncta disponens saecula Divina spargit munera Credientium per pectora. 2. Quem postulemus supplices, Ut nos visitet desides, Quo simus apti capere Donum supernae gratiae. 3. Cujus nitoris schemate Ornati decentissime Laudes promamus inclitas Andreae sancto debitas. 4. Qui per crucis patibulum Pervenit ad aethereum Excelsi throni thalamum Sanctorum consors civium.	5. Andrea, Christi famule, Nostros clamores suscipe Et tuis sacris precibus Munda nos culpis omnibus. 6. Ut luce spiritalium Resplendentes charismatum In corde simus sobrii, In carne semper liberi. 7. Tuoque nos precamine Fac summa coeli scandere, Quo valeamus cernere Jesum benignum sedule. 8. Laus, honor, virtus, gloria Deo patri et filio Una cum sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Tutelense saec. 11/12. Cod. Parisien. 1256. A. — Brev. ms. Lingonense saec. 12. Cod. Trecen. 807. B. — Brev. ms. Majoris monasterii saec. 13. Cod. Turonen. 153. C. — Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecen. 1975. D. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 105. E. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106. F. — Brev. ms. S. Florentii saec. 15. Cod. Bruxellen. 5155. G. — Brev. ms. S. Florentii saec. 15. Cod. Salmurien. 245. H. — Brev. ms. SS. Cosmae et Damiani saec. 15. Cod. Turonen. 152. I. — Brev. ms. S. Michaelis Burdigalen. saec. 15. Cod. Burdigalen. 86. K. — Brev. ms. S. Trinitatis Pictavien. saec. 15. Cod. Semin. Pictavien. s. n. L. — Brev. ms. S. Martini Turonen. saec. 15. Cod. Turonen. 150. M. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisien. 1273. N. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. VIII° 24. O. — Brev. Majoris Monasterii imp. Turonibus 1535. P. — Brev. S. Albini Andegaven. imp. Andegavi 1531. Q. — Brev. Lochense imp. Turonibus 1536. R. — 1, 1 regi N; clementia R. — 1, 4 in pectora NO.

134. De sancta Anna.

1. Festum nunc celebre, genitrix hodie
  Mariae virginis jungitur superis,
  Exsultant angeli, laudant archangeli,
  Sanctorum chorus jubilat.
2. Tendit ad patriam, tendit ad gloriam,
  Intrat in gaudium, percipit praemium,
  Dantur deliciae, dantur divitiae,
  Cum Christo regnat, imperat.
3. Mater amabilis, mater laudabilis,
  Prece sollicita pro nobis flagita,
  Mariae filio commenda pretio
  Redemptos ejus sanguine.
4. A culpis abluat, virtutes tribuat,
  Hosti resistere det, pie vivere,
  Transitum muniat, coelos aperiat
  Ad laudem sui nominis.
5. Praesta hoc genitor, optime maxime,
  Hoc tu, nate Dei et bone spiritus,
  Regnans perpetuo, fulgida trinitas,
  Per cuncta pie saecula.

Antiph. ms. S. Johannis Colonien. s. n. saec. 16. — 1, 2 supernis. —
3, 1 Pater amabilis. — 3, 4 Demptos in sanguine.

135. De sancta Anna.

Ad Vesperas.

1. Exsultet coeli curia Et mundana ecclesia Magna gerendo gaudia Propter Annae solemnia.	5. Hujus fama dilatatur, Quia in hac generatur Orbis totius conditor Et ipsius dispositor.
2. Haec est illa sterilitas, Quae est nobis fecunditas, Nam peperit haec Mariam, Matrem Christi et filiam.	6. Nam Gabriel archangelus, Ille summus paranympus, Ad Mariam properavit, Cui talia nuntiavit:
3. Haec sumuntur avidius, Et delectantur potius, Quae naturae contraria Dantur divina gratia.	7. Gaude, puella regia De sobole Davidica, Ex te nascetur filius, Coeli terraeque Dominus.
4. Sic ergo diu sterilis Anna fuit et humilis Et passa est opprobria, Quae abstulit haec filia.	8. Laus et honor sit aeterno Patri ejusque filio Sanctoque simul flamine In omni vita saeculi.

Brev. ms. Jotrense saec. 13. Cod. Parisien. 750.

136. De sancta Anna.

Ad Matutinum.

1. Anna, noli flere De sterilitate, Namque Deus miram Dabit tibi prolem.	4. Juxta illam portam Salomonis templi, Quae aurea dicta est, Quod sit deaurata.
2. Honos famae cujus Ibit per loginquas Mundi regiones Magnus et mirandus.	5. Ambo ergo laeti Intrabitis templum Vero Deo grata Dantes libamina.
3. Et hoc erit signo Tibi, quod ascendens Hierusalem tuum Invenies virum	6. Honor et potestas Sit Domino Jesu Aeternoque patri Et sancto flameni.

Brev. ms. Jotrense saec. 13. Cod. Parisien. 750. — 2, 1 Honus famae.

137. De sancta Anna.

Ad Laudes.

1. In festo Annae gaudeat Et ad gaudendum coeat Omnis turma fidelium In Christo exsultantium.	4. Cum haec vel his similia Dixisset plena gratia, De coelo venit sonitus Consolans illam coelitus.
2. Ancilla illam provocat, Sed ipsa Deum invocat Precibus et jejuniis In locis solitariis.	5. In utero concipies Quandamque natam paries, Per saecula erunt omnia Per illam mundo gaudia.
3. Cur ego, inquit flebilis, Expers fructus et sterilis, Cum brutis animalibus Fit copia in foetibus.	6. Gloria detur usiae, Cujus est totum gratiae, Quidquid hic fit humanitus Vel in coelo divinitus.

Brev. ms. Jotrense saec. 13. Cod. Parisien. 750. — 3, 1 Cur ergo inquit Hs.

138. De sancta Anna.

Ad Nocturnum.

1. Coelesti cum tripudio Ecclesiae nunc concio In laudibus evigilet Oransque Deo jubilet.	3. Hoc enim coeli cometa Clarent sol, luna, sidera, Cujus matris exordium Dat salutis initium.
2. Aurorae namque regiae Conceptus floret hodie, De qua processit oriens Occasum prorsus nesciens.	4. Cujus sacratis precibus Hunc diem celebrantibus Perennis sit salvatio, Quam mundo fert in filio.

5. Gloria tibi, Domine,
Qui natus de in virgine etc.

Brev. ms. Aquicinctense saec. 15. Cod. Duacen. 152. A. — Brev. ms. S. Sepulchri Cameracen. saec. 15. Cod. Cameracen. 102. B. — 3, 1 Fac enim coeli B. —

139. De sancto Annoberto.

1. Exsultet jam fidelium Devota plebs adstantium Laudes Christo canentium Per patris hujus meritum.	3. Audi voces clamantium Et te, praesul, rogantium Precesque, Annoberte, suscipe Et, quae precamur, annue.
2. Ave, pater sanctissime, Salve, pater dignissime, Gregemque tuum protege Ab hostili certamine.	4. Oramus, Deus omnium, Assume preces per Annorbertum Orantes te per filium Conregnantem per saecula.

Brev. ms. Vallis Maurianae saec. 12/13. Cod. Carlopolitan. 14. — 3, 3 und 4, 2 sind durch das Einschieben sei es des Namens Annobertus oder aber des Wortes preces versmäßlich verderbt. Letzteres kann in der That getilgt werden, ohne daß dem Sinne zu nahe getreten würde.

140. De sancto Annone.

1. Audi, salus rerum, Deus, Audi tuos, factor pius, Anno quibus dat gaudia Celsa potitus gloria.	4. Hunc ignis almus visitans, Missas sacras intermicans, Sancto repletum pneumate Hoc indicabat lumine.
2. Qui flore cuncto splendidus Est sacra sede praeditus, Quo pollet urbs Colonia Tali viro plus inclita.	5. Vere beatus pontifex, Qui coelicorum particeps Coelos apertos corporis Cordisque vidit visibus.
3. Mox, ordo quod poscit sacer, Fit nunc magister, nunc pater, Sed largus erga pauperes Coelis suas offert opes.	6. Te nunc precemur supplices, Nostri misertus da preces, Ut absoluti noxiis Reddamur apti praemiis.
7. Laus, honor, virtus, gloria
Deo patri et filio,
Sancto simul paraclito
In sempiterna saecula.

Antiph. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1477. Cod. Semin. Colonien. 5. A. — Antiph. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1477. Cod. Semin. Colonien. 5a. B. — Psalt. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1542. Cod. Semin. Colonien. 52. C. — Mel.: Jesu salvator saeculi, kölnische Singweise.

141. De sancto Ansberto.

1. O pastor pie et clare, Nobis benigne succurre Nosque supplices respice, Vota servorum suscipe.	2. Sursum erectis cordibus, Versis in terram vultibus In trinitatis nomine Te adoramus, Kyrie.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29253.

142. De sancto Arnulpho.

1. Proles nobilium celsa parentum,
Magnorum genitor sancteque regum,
Terram nobilitans carne creatis,
Coelos laetificans fonte renatis.
2. Nos, Arnulphe, damus hic tibi laudes,
Tu praebe placidas, poscimus, aures,
Fac Christo placeant haec pia vota,
Ne nobis noceant crimina nostra.
3. Tu bellis celebris, clare triumphis
Metensisque pius pastor ovilis,
Tu cultor eremi, spretor et orbis,
Devictor zabuli, coelica scandis.
4. Jam nunc angelicis juncte choreis,
Cum Christi reficit visio dulcis,
Nos strictis scelerum respice vinclis
Et solvi variis posce periclis.
5. Virtus lausque Deo sit genitori,
Nato, paraclito gloria consors,
Arnulphi meritis tempora pacis
Dentur postque suis gaudia coeli.

Brev. ms. S. Arnulphi Metensis saec. 14. in. Cod. Meten. 45. A. —
Brev. ms. S. Arnulphi anni 1327. Cod. Meten. 46. B. — Brev. ms. S.
Arnulphi anni 1332. Cod. Meten. 333. C. — Brev. ms. S. Arnulphi saec. 14.
Cod. Meten. 337. D.

143. De s. Arnulpho Villariensi.

Ad Vesp. Noct. et Laud.

1. Gaude, mater ecclesia, Pro Arnulphi praesentia, Cujus sacra solemnia Celebrentur cum gloria.	3. Hic in juventutis flore Perfusus coelesti rore Declinavit ab errore Mundi pro Dei amore.
2. Qui in Bruxella genitus Fertur de mediocribus Fuisse et fidelibus Ac honestis parentibus.	4. In vicesimo secundo Hic aetatis suae anno Junctus fratrum collegio Fuit Villari optimo.

5. In suae conversionis Anno primo dirissimis Ligavit se tirunculus Christi tribus funiculis. 6. Corpus suum pro Domino, Crura pedesque satino Domavit cum cilicio Continue asperrimo. 7. Percussitque cum ferula Carnem suam dirissima, Ad quam erat conglobata Ericii pellicula.	8. Rusco quoque se et virgis Magnis caedebat ictibus Et volutavit in spinis Semet ipsum cum urticis. 9. Catenis etiam tribus Cinxit carnem sub vestibus Loricaque sub pellibus Ericiorum erat usus. 10. Nunc ergo sit altissimus Deus ac benignissimus In sui servi actibus Per omnia benedictus.
11. Sit laus patri cum filio,
Sancto simul paraclito,
Nobisque donet filius
Gratiam sancti spiritus.

Officia ms. Villariensia saec. 13. Cod. Bruxellen. s. n. Verfasser dieses und der folgenden beiden Hymnen ist Goswin von Bossut. Vgl. Hist. Lit. de la France XVIII p. 68 sq. — Nach Str. 5. Divisio.

144. De s. Arnulpho Villariensi.

Ad Tertiam.

1. Exsulemus in Domino Deo nostro cum jubilo, Qui Arnulphum cum gaudio Conjunxit coeli solio. 2. In quo haec est festivitas Sine fine hilaritas, Sine labe aeternitas, Sine nube serenitas.	3. Sed fide non attingitur, Sic nec spe comprehenditur, Caritate non capitur, Cuncta vota transgreditur. 4. Hic Arnulphus amabilis Erat valde et humilis, Nunc ergo fit laudabilis Dei suisque servulis.
5. Sit laus, honor et gloria
Pro Arnulphi memoria
Deo patri et filio
Cum spiritu paraclito.

Officia ms. Villariensia saec. 13. Cod. Bruxellen. s. n. — Verfasser ist Goswin von Bossut.

145. De s. Arnulpho Villariensi.

Ad Completorium.

1. Arnulpho congratulemur Et in Domino laetemur Ipsamque nunc deprecemur, Ut cum eo gloriemur.	2. In coelis, ubi exsultat Arnulphus atque jubilat In Domino, quem amabat Et multum desiderabat.

3. In coelis Christus aderit Cibus, ne quis esuriat, Et potus, ne quis sitiât, Vita, ne senecta solvat.	4. Nullus morbus intrinsecus, Nullus metus extrinsecus Est ibi, nec potest aestus Introire neque frigus.
5. Laus Deo patri domino Simulque sit et filio Et spiritu paraclito Semper et sine termino.	

Officia ms. Villariensia saec. 13. Cod. Bruxellen. s. n. — Verfasser ist Goswin von Bossut.

146. De sancto Augustino.

Ad Vesperas.

1. Celebre festum sancti Augustini,
Doctoris Christi, veneremur cuncti
Mente devota, pietate tota,
Sorde remota.
2. Corde qui purus, pravitati durus,
Petiit Christum mente tenens ipsum,
Fulget in coelis, simul et in terris
Pollet honore.
3. Cujus ad templum meritis excelsum
Currunt absentes munera ferentes,
Properant gentes simul et egentes
Dona petentes.
4. Sprevit honorem simul et decorem,
Fugit favorem, mundi quoque morem,
Lumbis accinctus, in amore strictus
Christicolarum.
5. Meritis cujus angeli laetantur,
Gaudent et sancti, justi gratulantur,
Turbæ fideles ipsum venerantur
Atque precantur.
6. Nos quoque Christum, ejus et ministrum
Semper laudemus atque rogemus,
Ore cantemus atque jubilemus
Cantica laudis.
7. Gloria Deo sit aeterno patri,
Ejus et nato flaminique sancto
Per saecula cuncta sine fine regnans
Nunc et in aevum.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Dolen. 39. A. -- Brev. Nomaense imp. s. l. 1499. B. — 3, 4 patentes B. — 4, 3 strictis B. -- 6, 1 cujus es ministrum B. — 7, 3 saecula B. — 7, 4 et in aeternum B.

147. De sancto Augustino.

Ad Laudes.

1. Gaudeat omnis turba populorum,
Unde et gaudet chorus angelorum;
Unde laetantur agmina sanctorum,
Nos jubilemus.
2. Hunc diem sacrum, summa laude dignum,
Mente devota cuncti venerantes
Et recolamus Dominum laudantes
Nunc et in aevum.
3. In quo electus Domini dilectus,
Christi confessor, pius intercessor,
Est elevatus et ad summa latus
Regna polorum.
4. Hujus obtentu vitia remitte,
Vincula nostra pietate solve,
Pelle languores, morbos et dolores,
Dilue sordes.
5. Qui multa mira pietate tua
Nobis ostendit pia prece sua,
Quae operaris, unde et laudaris,
Christe benigne.
6. Te, Augustine, populi precantur
Teque conlaudent atque venerantur,
Ut tua prece vincula solvantur
Mentis amentis.
7. O venerande doctor Augustine,
Vota tuorum audi famulorum,
Ut microcosmis climata per orbis
Precibus adsis.
8. Gloriam patri semper referamus,
Gloriam nato pneumatique sancto,
Cujus amore flagrat in ardore
Plebs tua semper.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Dolen. 39. A. — Brev. Nemaense
imp. s. l. 1499. B. — 1, 1 Gaudet AB. — 1, 2 Unde gaudet A. — 5, 1
Quod multa B.

148. In Translatione s. Augustini.

Ad Vesp. et Noct.

1. Augustinus, norma legis, gaudet super aethera, Cujus corpus sublimatur superfuso numine, Dum locandus in Papiam fertur de Sardinia.	2. Occupabant infideles barbari Sardiniam, Feritate delibati trucidarunt accolae, Dissipantes sacra loca templaque deifica

3. Cum audisset Liuprandus sacrum corpus obrui, Volens templum redimire procuravit cinerem, Quos fideles aestimabant, delegavit nuntios. 4. Autumabat rex devotus, Ticinense delubrum Hujus patris prae virtute, stantis in triclinio, Orbi cuncto resonare summae lucis radio. 5. Delegati sulcaverunt iter in Sardiniam Et ementes sacrum corpus in severis barbaris Nuntiando Luitprando detulerunt Januam.	6. Et disserto Luitprando pervenisse Januam, Convocavit festinanter Ticinensem populum, Agens odas in excelsis obviavit corpori. 7. Sumens illud reverenter extollebat laudibus, Simul omnes applauserunt, ferunt in Ticinium, Redimitus altis signis instat coelo aureo. 8. Genitori genitoque, flamini lucifero, Creatrici trinitati supplicando petimus, Nos sublimans in superna jungat coeli civibus.

Brev. ms. Ticinense saec. 13. (Privatbesitz.)

149. In Translatione s. Augustini.

Ad Laudes.

1. Coelestis panis Africus Mundum pascens famelicum, Augustinus almificus, Fructum doctrinae suscipit. 2. Trinum Deum defenderat Hausto doctrinae spiculo, Haereticorum foedere Nunc ipsum pressum sublevat. 3. Deprimebat haereticos Haereticorum malleus, Ferales nunc haeretici Ipsam ubique deprimunt.	4. Subjugat in Hipponia Foedantes, in Sardinia Id speculum seraphicum Cuncta divina protegens. 5. Transfertur in Ticinium Pressum corpus a barbaris, Ut renitescat pluribus Signis, altis miraculis. 6. Regi regum et Domino Pro servulis humilibus Nos supplicando petimus Assumat in coelestibus.

Brev. ms. Ticinense saec. 13. (Privatbesitz.) — 4, 2 Sardiniam. — 6, 1 Regi regum domino. — 6, 2 Pro severis humilibus.

150. De sancta Austreberta.

1. Solemni júbilo virginis annua
Supplex concelebrat concio gaudia,
Quae carnis hodie nexibus libera
Cum sanctis scandit sidera.

2. Austreberta Dei praedita gratia,
Mundi despiciens celsa palatia,
Stravit sub pedibus fortiter omnia
Quaerens sola perennia.
3. Terreno fugiens conjugii nubere
Sponso sidereo nupsit in aethere,
Cui cum virgineis obvia coetibus
Sacris concrepat laudibus.
4. Hujus nos meritis rex Deus audiat,
Hujus praesidium gens sua sentiat,
Hujus quotidie sacra precamina
Tergant nostra peccamina.
5. Sit patri ingenito cunctipotentia,
Sit ejus genito magnificentia
Amborumque sacro gloria flamine,
Laus omnis trium numini.

Brev. Audomarensis imp. Parisiis 1518.

151. De sancto Autberto.

1. Autberte, praesul inclite, Christi athleta splendide, Adesto nostris precibus, Quas tibi pie fundimus. 2. O gloriose pontifex, Nostrae salutis opifex, Ut digne demus cantica, Nostra disrumpe vincula.	3. Tu es nostrum refugium, Tu robur potentissimum, Tu salus et protectio Nostraque jubilatio. 4. Dona, creator omnium, Qui es vita viventium, Ut precibus almi Autberti Te valeamus perfrui. 5. Praesta, pater piissime.

Psalt. ms. Cameracense saec. 12/13. Cod. Cameracen. 31. A. — Brev. ms. Cameracense saec. 13. Cod. Cameracen. 57. B. — Brev. ms. Cameracense saec. 14. Cod. Cameracen. 39. C. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracen. 93 D. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracen. 32. E. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracen. 130. F. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Parisien. 17 295. G.

152. De sancta Barbara.

Ad Vesp. et Noct.

1. Hymnizemus Christo regi Per laudum insignia, Concinentes ejus legi, Inclita dum Barbara Coadsistit ejus sedi Scandens super aethera.	2. Quae in via decoratur Variis miraculis, Nam per ipsam sic praestatur Virtus natatoris, Ut in ipsis conferatur Salus mira languidis.

3. Crucis Christi haec figuram Efficit in marmore Digitorum per pressuram Et virtutis pollice, Manens cunctis ad puncturam Cordis indelebile. 4. Dum fatetur trinitatem, Pater ejus fremuit, Per Dei nam majestatem Signum magnum claruit, Virgo muri firmitatem Inconfractam transiit.	5. Nam per ventum sursum ducta, Cum petra sub pedibus Haec per murum est deducta De patris adspectibus, Vere vecta et conducta Angelorum manibus. 6. Gloria et laus decoris Christo sonat undique, Grex ovium proditoris Virginis dum Barbarae Locustarum creatoris Formam gestat opere.

Brev. ms. Joh. Sintzram Wirceburgen. anni 1433. Cod. Claustruburgen. 1165. A. — Orat. ms. Dorotheae de Mittelhusen anni 1449. Clm. Monacen. 10930. B. — Diurn. Caminense imp. Lipsiae 1519. C. — Brev. ms. Caminense saec. 15. Cod. Berolinen. VIII° 123. D.

3, 1 sq. efficit figuram D. — 3, 5 cutis ad pressuram A. — 4, 2 Pater ense fremuit A. — 4, 6 Infractam transsiliit A. — Str. 6 Gloria et honor Deo usquequo etc. AB.

153. De sancta Barbara.

Ad Laudes.

1. In sepulchro venerando Virginis eximiae Facto Dei admirando Haec locustae hodie Perseverant demonstrando Mira facta Barbarae. 2. Haec dum clausa tenebroso Residet in carcere, Visitatur luminoso Et coelesti jubare, Christo solo specioso Sanatur a vulnere.	3. Circuiens perversorum Terram nudo corpore, Ecce manus angelorum Stola mirae gloriae Sponsam tegunt, Christi thorum Amplectentem fervide 4. A proprii decollata Genitoris gladio, Patri adest praeparata Ira Dei ultio, Caro ejus nam cremata Est igne fulmineo.

5. Gloria et honor Deo.

Brev. ms. Caminense saec. 15. Cod. Berolinen. VIII° 123. A. — Diurn. Caminense imp. Lipsiae 1519. B. — Der Hymnus ist offenbar nur eine Divisio des vorhergehenden.

154. De sancta Barbara.

Ad Vesperas.

1. Festum nunc celebre virginis inclitae
Devotis mentibus et piis actibus
Convenit promere festivo tempore
Coelorum regi Domino.

2. Fenestram statuit Deum, quem coluit,
Captivae famulus virginis angelus
De coeli culmine advenit lumine
Reformans poenam gaudio.
3. Mamillas nobiles castique corporis
Abscidit impia gens absque venia
Nudamque reddidit, quam Deus condidit
Supernae stola gloriae.
4. Hinc pater filiam rapuit Barbaram,
Truncatur capite, quassatur vulnere,
Pater jam periit et virgo adiit
Felicem sinum Abrahae.
5. Oramus, Domine, conditor inclite,
Ut nos cum virgine simul et martyre
Barbara gloriam ducas ad coelicam
Peccati data venia.
6. Praesta hoc, genitor, optime maxime,
O tu nate Dei et bone spiritus,
Regnans perpetuo, fulgida trinitas,
Per cuncta pie saecula.

Diurn. ms. S. Martini Embricen. saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 22. —
Str. 4 und 5 sind in der Hs. offenbar irrtümlich umgestellt.

155. De sancta Barbara.

Ad Laudes.

1. Laudes, quas hodie tibi persolvimus,
Christe, rex gloriae, sume propitius
Et munus gratiae confer canentibus
Jam sanctae Barbarae sacra solemnia.
2. Quae clara genere fuit sed moribus
Nec non et opere claruit amplius,
Nam Dei munere est abundantius
Perfuncta protinus a pueritia.
3. Haec regem gloriae clanculo coluit,
Idola respuit ancilla Domini
Veluti decuit, et sibi penitus
Mundus displicuit et ejus gloria.
4. Illud ut patuit patri, vesania
Movetur, fremuit ut saeva bestia,
Adhibuit illi dira supplicia,
Sed vicit omnia mira constantia.

5. Et post haec feroci traditur iudici,
Ut ipsam enecet diris suppliciis,
Patitur ab eo verbera, carcerem
Et aestus lampadum, cratis incendia.
6. In his et aliis invicta permanens,
Haec patri redditur eodem impio,
Truncatur gladio, mercatur sanguine
Fuso pro Domino regna coelestia.
7. O sponsa Domini, martyr egregia,
Subtrahe crimini nos per suffragia
Et redde numini post haec exsilia,
Ut tibi comites simus in gloria.
8. Pater, per filium sit tibi gloria,
Salvator omnium, tibi victoria,
Purgator cordium, sit tibi gratia,
Qui vivis et regnas saecula per omnia.

Brev. Audomarense imp. Parisiis 1518.

156. De sancto Bartholomaeo.

Ad Vesp. et Noct.

1. Sublimis sedis gaudium Chorus persolvat omnium, Claro resultans lumine Apostolorum gloriae.	3. Qui compar inter principes, Orbis terrarum iudices, Defendat nos examine Severitatis ultimae.
2. De quorum sorte splendida Bartholomaeus emicat, Condignus apostolico Vocari patrocinio.	4. Cui plaudunt insignia Miraculorum milia, Ut protestatur India, Christi redempta gratia.
5. Praesta, salvator omnium, Quo constat omne saeculum, Bartholomaei precibus Nos jungi in coelestibus.	

Brev. ms. Sammaglorianum anni 1427. Cod. Mazarin. 346 (767).

157. De sancto Bartholomaeo.

Ad Nocturnum.

1. Bartholomaeae, tuum repetito tempore festum
Invitat claros populum celebrare triumphos.
2. Psallimus, ecce, Deo grates meritas referendo,
Qui tibi splendifluum concessit scandere coelum.
3. Fortia mortalis contemnens vulnera carnis,
Ut tibi perpetuis vitae succederet usus.

4. Sis memor unde, tui recolunt qui gaudia festi,
Ut factor famulos et servet pastor alumnos.
5. Deo patri atque nato laus cum sancto spiritu
Semper sit per infinita saeculorum saecula.

Brev. ms. Sammaglorianum anni 1427. Cod. Mazarin. 436 (767). — 4, 2 serves Hs. — Die im trochaischen Tetrameter sich bewegende Doxologie legt die Vermutung nahe, das Lied sei auf die Melodie eines diesem Versmaße zugehörigen Hymnus gedichtet.

158. De sancto Bartholomaeo.

1. Ad laudes Christi procerum Cunctorum fratrum concio Suavi modulamine Depromat actus pariter.	6. Conversus rex ad Dominum Statim omnis et populus Oblatus est Polymius Sacro fonti cum omnibus.
2. Postquam ad patris dexteram Sua, patris potentia Ascendit et discipulos Sancto replevit spiritu;	7. Hic castigatur ictibus Astrige sub saevissimo, Nudatur cutis tegmine Vivens et Deum confitens.
3. Bartholomaeus inclitus Praedicans Dei filium Ingressus est in Indiam, Faciens mirabilia.	8. Sic in trophaeo fidei Caelebs athleta permanens, Abscissus ense verticem Coelos triumphans petiit.
4. Cujus vultus insignia, Virtutes et prodigia Hostis Berith nequissimus Suis narrat complicibus.	9. Cujus caterva precibus Sacra culta fidelibus Devicto hoste callido Fruamur coeli gaudiis.
5. Apostolus tunc filiam Cernens regis lunaticam Saluti verbo reddidit Et idola comminuit.	10. Deo patri et filio, Sancto simul paraclito Honor, potestas, gloria Per saeculorum saecula.

Diurn. ms. Gerardimontanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 8910. — 5, 3 redditam Hs. — 6, 4 Sacrum fontem. — 7, 2 Sonst Astryages (Astyages).

159. De sancto Bartholomaeo.

1. Adest dies laude digna, Grata nobis et benigna, Ad coeli vectum solium Sanctum per Bartholomaeum.	3. Doctor sectam haereticam Exstirpavit yeneficam, Illuminans ecclesiam, Cunctis fundendo gratiam.
2. Vivens in terra positus Vir totus apostolicus Non desiit anhelare, Verbum Dei seminare.	4. Sancte pater, nos dirige Mentesque nostras erige, Sacris ut tuis precibus Coeli jungamur civibus.

5. Sit laus, honor et potestas,
Decus, virtus et majestas
Patri Deo, Christo nato,
Spiritus paraceto.

Brev. ms. Coloniense saec. 15. ex. Cod. Colonien. 2. — 1, 4 per ergänzt.

160. De sancto Basilio.

1. Magni festa Basili, Magno digna praeconio, Matris supernae filii Prosequamur cum gaudio.	5. Ephrem prece Basili, Ut optat, Graece loquitur, Suscitati Mercurii Tyrannus hasta moritur.
2. Quem nascentem gratiae Splendor perfudit coelitus Et in columbae specie Sanctus invisit spiritus.	6. Lepra fugit ab homine, Delentur scripta feminae, Suum professum perdidit Satanque chartam reddidit.
3. Cui sancta verbo proprio Sacrare Christus annuit Et in splendore nimio Sacramenti praesens adfuit.	7. Non migrat vir angelicus, Donec sancta conficiat, Quae secum Joseph medicus, Nunc Johannes, percipiat.
4. Dum sancta tractat, puerum Videns in ejus manibus Hebraeus natus iterum Credit cum suis omnibus.	8. Da, Deus, ut Basili Simus in regno socii, Qui trinus personaliter Unus regnas perenniter.

Brev. ms. S. Donatiani Brugen. imp. Parisiis 1520. — 3, 1 sanctam. — 3, 4 praeses.

161. De sancto Benedicto.

Ad Vesperas.

1. Fratres, veridico cantica plectro
Laudis mirifico psallite Christo,
Qui ficalma suum carcere clausum
Jam vult astrigerum scandere coelum.
2. Mitem, pacificum hic Benedictum
Adscivit sibimet, numine mactum
Divino puerum ac sibi carum,
Qui vitae tribuit dogmata sanctae.
3. Hunc nobis, petimus, esse benignum,
Pro nobis Dominum Jesum exoret,
Fletus suscipiat, corda perurat,
Coelos aperiat, gaudia donet.
4. Praestet pauperibus hoc pater almus,
Hoc natus moderans cuncta decenter,
Largitrix caritas flaminis atque,
Nos semper trinitas ista gubernet.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Virdunen. 116. — 1, 3 Das Wort *ficulma* habe ich nirgends finden können; es muß dem Sinne nach soviel als *plasma*, *factura*, *figmentum* bedeuten und dürfte aus dem Worte *figulus* (*ingere*, *figmen*, *figlinus*) gebildet sein. — 2, 1 Mittem *pacificus* Hs. — 3, 2 *exoret* *Jesum* Hs.

162. De sancto Benedicto.

Ad Nocturno.

1. Auctor potens, Deus, rerum, Constant quaecumque, omnium, Dudum qui tuum puerum Sacraſti gratia ſanctum, 2. Nomine quoque beatum Tribuiſti Benedictum Nobis praeſeſſe patronum, Audi clemens vota precum. 3. Et qui illum decorasti Virtutum miris opibus, Nos exornes dignis aptans Condecenter operibus.	4. Auge fidem, praebe pacem, Procul pelle nefas omne, Absit tepor, fervor adsit Noſtrismet in pectoribus. 5. Poſcat hoc doctor benignus, Cujus feſta veneramur, Interventu tuo ſacro Nec non auxilio ſancto. 6. Ut tibi ſemper devoti Terrenos linquentes actus, A te ſemper ſublimate Coeleſtia penetremus.

7. Deo patri ſit gloria.

Brev. ms. S. Vitoni ſaec. 14. Cod. Virdunen. 116. — 1, 2 Conſtat. — 4, 3 tepor ergänzt. — 5, 1 Noſcat hoc.

163. De ſancto Bertino.

Ad Vesperas.

1. Hymnorum modulis conſona dulcibus,
Vocis ſupplicibus, actibus inclitis
Bertinum celebrem aula fidelium
Decantat tibi, rex bone.
2. Hic rebus patriis omnibus exuens
Cor vitae patulum legibus indidit,
Sublimemque crucem poſt Deum efferens
Vadit tiro juvenculus.
3. Mentis ſe ſociat foedere conſono,
Audomare, tibi praeful amabilis,
Ut verbi Domini ſemina Morinis
Adjutor bonus inſerat.
4. Hunc lucem populis eſſe jubens, ratem
In fluctus properans remigio ſuo
Siſtit praecipitem diva potentia
In portus, Sithiu, tuos.
5. Hinc, Bertine, pater praeclaus, optime,
Servorum gemitus ſuſcipe ſupplices,
Optatam veniam largius obtinens,
Poenam meritam amovens.

6. Praesta, magne pater, conditor inclite,
Praesta, Christe Jesu, nostra redemptio,
Praesta, vivificans sancte paraclite,
Cui laudes Deo psallimus.

Brev. ms. Bertinianum saec. 16. Cod. Audomaren. 392. A. — Brev. Audomarense imp. Parisiis 1518. B. — 4, 4 Sythni A. — 6, 1 pater magne B. — 6, 4 Cum laude Deo A.

164. De sancto Bertino.

Ad Nocturnum.

1. Aeterno regi Domino, Coeli ditatus praemio, Miles Bertine emerite, Canentes vernas respice. 2. Dum tectus carnis tegmine Hic certares legitime, Praeclara velut lampada Fulsisti tu Christicola.	3. Poscimus ergo supplices, Ut nos, pater, laetifices Precibus sacratissimis, Quo gaudes in aethereis. 4. Aeternalis sit gloria Patri, nato condebita Paraclitoque consona In saecula perennia.

Brev. ms. Tornacense saec. 14. Cod. Tornacen. XXI. A. — Brev. ms. Bertinianum saec. 16. Cod. Audomaren. 392. B. — Brev. Tornacense imp. 1497. C. — Brev. Audomarense imp. Parisiis 1518. D. — 5, 2 Patri natocum debita C.

165. De sancto Bertino.

Ad Laudes.

1. Quod suis fidum Sithiu patronum
Coelitus gregi miserans dedisti,
Christe, lux patris, reparator orbis,
Laus tibi, Deus.
2. Hodie junctus superis beatus
Gaudet aeterno pretio laborum,
Concinens sanctus jubilum choreis:
Laus tibi, Deus.
3. Miles invictus, Dominum precatus
Sume servorum adnuens reatum,
Consonans nobis precibus beatis:
Laus tibi, Deus.
4. Hinc tibi patri propriaeque proli,
Hinc, coaeternus utriusque flatus,
Trine personis, deitate simplex,
Laus tibi, Deus.

Brev. ms. Bertinianum saec. 16. Cod. Audomaren. 392.

166. De sancto Bertulpho.

Ad Vesperas.

1. Omnis justitiae arbiter unice,
Qui virtute tua protegis omnia,
Bertulphi meritis exere famulis
Coelestis decus ordinis.
2. Hic dum corporeo carnis in atrio
Vitae gymnasium egerat optimum,
Adversus zabulon fecerat impetum,
Cum pompis superans eum.
3. Virtutum radiis splenduit inclitis,
Defensor viduis et pater orphanis,
Clemens pauperibus, largus egentibus
Et per cuncta piissimus.
4. Dum novit proprium affore transitum,
Degustans deici dona viatici
Excessit fragilis pondera corporis,
Regnaturus in arduis.
5. Hinc dantes celebris neumata carminis,
Alternis colimus nos quoque laudibus
Personis Dominum in tribus unicum,
Qui factor manet omnium.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29253. — Nach
Str. 3 Divisio.

167. De sancto Brioco.

Ad Vesperas.

1. Brioci, sacri praesulis, Insigniti miraculis, Praesens instat celebritas, Laudes solvamus debitas.	5. Dum per manus pontificis Sacratur, comam verticis Ignis columna tetigit Et usque coelos attigit.
2. Qui per coelestem nuntium, Futurae rei conscius, Nasciturus praedicitur, Et res verba subsequitur.	6. Viro colliso femore Redintegrato corpore, Credit omnis provincia Percepta Christi gratia.
3. Post directus Parisius Fit adoptivus filius Germani, celsi meritis Et sacрати antistitis.	7. Briocus post innumera Mirae virtutis opera Recepto vitae bravio Regnat in coeli solio.
4. Quanta Briocus gratia Refulsit ab infantia, Urceus probat coelitus Virtute precis redditus.	8. Honor, decus ingenito, Laus ejus unigenito Cum spiritu paraclito Per saecula jure debito.

Cod. Parisien. 1149. saec. 15. A. — Brev. Briocense imp. Redonibus 1548. B. — 5, 1 Cum per A. — 6, 1 Iso colliso A. — 6, 2 Remeat grato corpore A. — 7, 4 in coeli filio A.

168. De sancto Brieco.

Ad Laudes.

1. Lux matutino radiat fulgore,
Terris omnino rutilat aurorae
Jubar, divino redditum favore
Gaudeat mundus.
2. Gaudeat mundus die hodierna,
Felix et mundus carie veterana,
Sede jucundus sedet in superna
Pontifex iste.
3. Pontifex iste coelo nuntiatus
Formam baptistae fuit aemulatus,
Dum venter matris eo gravidatus
Idem rependit.
4. Idem rependit donum castitatis,
Totus intendit zelo caritatis,
Dum nil offendit ventus vanitatis
Nec leve quidquam.
5. Nec leve quidquam animum turbavit,
Pestem antiquam pedibus substravit,
Carnis iniquam luem superavit
Mentis vigore.
6. Mentis vigore fortis in adversis,
Cordis rigore frivolis dispersis,
Vero splendore tenebris detergis
Illuminatus.
7. Illuminatus lumine superno
Sit advocatus noster, ut aeterno
Ipso juvante potiamur regno
Omne per aevum.

Brev. Briocense imp. Redonibus 1548.

169. De sancta Calfagia.

Ad Vesperas.

1. Salve, mater et patrona, Calfagia veneranda, Tu es virgo Deo digna, Mitis, prudens et benigna.	2. Ausonii haec pedibus Provoluta devotius, Dum sacrum poscit baptismum, Fidei plana subiit.

3. Morbo laborans sanguinis Profluvionis jugiter, Beati viri precibus Sanata est celeriter.	5. Caste vivens et pudice Perseverans continuo Sacri status virginei Ornata es velamine.
4. Arcadius incredulus, Morbo laborans simili, Ausonium tu deprecans Curatus es similiter.	6. Uni trinoque Domino Sit decus, laus et gloria, Qui Calfagiae precibus Ducat nos ad coelestia.

Officia ms. Engolismensia saec. 16. Cod. Burdigalen. 81.

170. De sancta Calfagia.

Ad Laudes.

1. Ad laudem tui nominis Festum colimus hodie, De Calfagiae transitu Dies nobis laetitiae.	4. Accensa pro hoc fortiter Amore tui nominis, Spretis cunctis viriliter Sponsa Domini dicatur.
2. Puella, virgo nobilis, Fervore calens fidei, Sermonibus Ausonii Gaudens ad Christum adiit.	5. Obtentu sanctae virginis Solvamur a criminibus, Aegras mentes et corpora Sanari, Christe, poscimus.
3. In quo fidens mirifice Duplici fulta munere Pulsis erroris tenebris Sospitatemque meruit.	6. Calfagia generosa, Manum benigne porrige, Dei sponsa gratiosa, Tu nostri curam suscipe.
7. Sit laus summae trinitati,
Decus, honor et gloria,
Quae est dignae Calfagiae
Salus, merces et omnia.

Offic. ms. Engolismensia saec. 16. Cod. Burdigalen. 81.

171. De sancto Castore.

1. Castoris ut praeconia Cantemus cum laetitia, Da nobis pacem cordium Rex Christe, factor om- nium.	3. Semper in abstinentiis Degebat et vigiliis Te diligendo intime, Lucis creator optime.
2. A juvenili tempore Laborabat summopere, Ut obtineret meritum Deus, tuorum militum.	4. Tandem Mosellam adiit Ibique cellam statuit Cultor tui servitii, Summe largitor praemii.

5. Orando navem reddidit. Quam negans sal mox perdidit, Unde te laudant populi, Jesu, salvator saeculi.	6. Regi regum sit gloria, Qui post haec transitoria Castorem jussit ingredi Ad coenam agni providi.

Brev. ms. 8. Castoris ad Confluentes saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 165.
 A. — Brev. ms. 8. Castoris saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 193. B.

172. De sancta Cilinia.

1. Digna Deo Cilinia, Virtutum luce fulgida, Quae cuncta spernens lubrica Mansura tenes gaudia.	2. Juncta sanctorum coetibus In celsis coeli sedibus Sis nostri memor coelitus In sacris tuis precibus.

3. Deo patri sit gloria.

Hymn. ms. Laudunensis saec. 12. Cod. Laudunen. 263. A. — Hymn. ms. Laudunensis saec. 12. Cod. Laudunen. 262. B. — Brev. ms. Laudunense saec. 14. Cod. Laudunen. 259. C. — Brev. ms. Laudunense saec. 15. Cod. Laudunen. 258. D. — D giebt foldende verstümmelte Doxologie: Deo patri atque nato Laus cum sancto spiritu Per infinita saeculorum saecula.

173. De sancta Cilinia.

1. Qui respicis humilia Ostendens mirabilia, Qui potens fecisti magna Cum beata Cilinia,	2. Fecundans ejus viscera Sacrae sobolis gratia, Hujus prece corda nostra Virtutum prole fecunda.

3. Deo patri sit gloria.

Hymn. ms. Laudunensis saec. 12. Cod. Laudunen. 263. A. — Hymn. ms. Laudunensis saec. 12. Cod. Laudunen. 262. B. — Brev. ms. Laudunense saec. 14. Cod. Laudunen. 259. C. — Brev. ms. Laudunense saec. 15. Cod. Laudunen. 258. D. — 1, 3 fuisti magna D. — 1, 4 Ad beata Cilinia D.

174. De sancto Clemente.

1. Athleta Clemens hagijs, Romanus praesul tertius, Carus Deum colentibus Fuit atque gentilibus.	3. Clementem inter exsules Maligni pellunt consules, Sub agni pede elicit Fontem, cunctos qui reficit.
2. Hic verbum vitae seminat, Incredulos exterminat, Theodora hunc sequitur, Sisinnius convertitur.	4. Tandem ligata anchora Ad collum subit aequora, Locusque deditur ei Instar templi marmorei.

5. Laus et perennis gloria Deo patri et filio Una cum sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Trevirense saec. 15. Cod. Cusanus 74.

175. De sancto Clemente.

Ad Vesperas.

1. Plebs omnium fidelium Ad hoc solemne gaudium Jam regi vectigalia Deo solvat et debita.	4. In tantum hic praevaluit, Sisinnio quod reddidit Visum, auditum perditum, Hoc conjugis per meritum.
2. Clemens adest in nomine, Clemens Deus in martyre, Clementis per solemnia Adsit Dei clementia.	5. Vidit fontem de silice Agni sub pede fluere, Quo sitiendi populo Propinavit in eremo.
3. Iste Petri discipulus, Est quem secutus moribus, Romae fuit episcopus Vir atque apostolicus.	6. Sancte, tuere famulos Et esse fac idoneos, Dele malum, quod egimus, Auge votum, quod vovimus.
7. Gloria tibi, Domine,
Laus sit et in hoc martyre,
Cujus nos intercessibus
Supernis jungas civibus.

Psalt. ms. Italo-Monast. saec. 15. Cod. Claromonten. 67.

176. De sancto Clemente.

Ad Laudes.

1. Corruscans jubar in hoc mundo rutilat,
Phoebus et astra arcem coeli penetrant,
Clara festivis tribuunt lucinia,
Cum Clemens alta martyr sulcat aethera.
2. In coelis rubet non effuso sanguine,
Martyrem quia meruit accipere
Mare profundum, immersum cum pondere
Anchorae ferri in collo pro cuspide.
3. Fieri siccum ad solvenda munia
Solet pergenti martyris ad limina,
Ut jam per illa coeli sint patentia,
Nostra, sancte Clemens, sume encennia.
4. Sit laus regenti Domino in gloria,
Genito Dei simul et victoria,
Flamini sancto una sub essentia,
Qui regit cuncta sua ad imperia.

Psalt ms. Italo-Monast. saec. 15. Cod. Claromonten. 67. — 1, 3 Lucinia
= natalitia von lucinus gebildet. — 3, 1 absolvenda moenia. — 3, 2 lumina.

177. De sancto Clemente.

1. Clemens, summe praesul Christi, Qui martyrii meruisti Sublimari gloria; Audi preces populorum, Poenas deme peccatorum Solita clementia.	3. Te pastorem et doctorem Sui gregis atque legis Fecit Dei gratia; Audi preces populorum, Poenas deme peccatorum Solita clementia.
2. Festa tuae passionis Colimus devotionis Celebri laetitia; Audi preces populorum, Poenas deme peccatorum Solita clementia.	4. Maris unda laetabunda Viam parat, qua declarat Tua aedificia; Audi preces populorum, Poenas deme peccatorum Solita clementia.
5. Honor, virtus et potestas
Sempiternaque majestas,
    Laus, perennis gloria
Unicae sit trinitati,
Trinae quoque unitati
    Saecula per omnia.

Antiph. ms. Calcariense saec. 15 (Privatbesitz) A. — Brev. ms. S. Mariae apud Ressam anni 1601. Cod. Berolinen. VIII. 120. B.

178. De s. Clemente Metensi.

Ad Vesperas.

1. Gaudet chorus coelestium Sancti Clementis gloria, Psallat turba Metensium, Beata nobis gaudia.	4. Dum natam regis suscitatur, Metenses fidem subeunt, Et dum idola fugitat, Vexilla regis prodeunt.
2. Clemens Christum intellexit, Natum Maria virgine, Metensibus hunc transvexit A solis ortus cardine.	5. Data lege Metensibus Omnes replentur gaudio, Clamitant junctis manibus: Jesu, nostra redemptio.
3. Fidem monstrat virtutibus Clemens et per miraculum, Metim mundatam anguibus Agnoscat omne saeculum.	6. O gloriose pontifex, Absterge labem scelerum, Adsisque nobis opifex, Conditor alme siderum.
7. Quod nobis praestet genitor
Et genitoris genitus,
Tu par utrique conditor,
Veni, creator Spiritus.

Brev. ms. Metense saec. 15. Cod. Meten. 462.

179. De s. Clemente Metensi.

Ad Nocturnum.

1. Exsulemus venerantes Concordi melodia Sanctissimi collaudantes Clementis praeconia, Voci vitam conformantes Placebit symphonia.	3. Dum beatus praedicaret Petrus Romae civibus, Hunc consulem baptizavit Instruens dogmatibus, In praesulem consecravit Transmittens Metensibus.
2. Consul fuit Romanorum Clemens et patricius, Inter natos urbanorum Claruit nobilius Et in triviis doctorum Floruit prudentius.	4. Novae legis praedicator In urbem Metensium Venit praesul, reprobator Deorum gentilium Et fidei comprobator Signi per indicium.
5. Salus aegris reparatur, Dum fit baptizatio, Atque serpens effugatur Cum veneno noxio, Nata regis suscitatur Fides datur orio.	

Brev. ms. Metense saec. 15. Cod. Meten. 462.

180. De s. Clemente Metensi.

Ad Laudes.

1. Ave, praesul venerande, Lapsis verus opifex, O confessor memorande, Tamquam bonus pontifex Paradisi viam pande, Mundi quo stat artifex.	2. O lucerna pietatis, Prima vena veniae, Subsidium desolatis, Spes et fides patriae, Pacem dona tibi datis Cum aeterna requie.
3. Honor patri filioque Sit cum sancto flamine, Et procedens ab utroque Ab inferni limine Nos defendat, donet quoque, Ut simus in lumine.	

Brev. ms. Metense saec. 15. Cod. Meten. 462.

181. De ss. Cosma et Damiano.

1. Exsultet nunc ecclesia De martyrum victoria, Quae ducit ad coelestia Christum regem profitentes.	2. Haec nostra purgat vulnera Et constringit facinora Confortans cum clementia In tenebris sedentes.

3. Per martyrum certamina Silent terra et maria, Stupent poenarum genera Naturae vim immutando. 4. Surgunt claudi, vident caeci, Liberantur dati neci Tyrannorum perfidia Ipsos sanctos invocando. 5. Mira martyrum sanctorum Res, qui per mortem eorum Vitam veram invenerunt Et terrena abjecerunt,	6. Ad coenam magnam vocati Et ad hoc praedestinati Pugnam grandem inierunt Et ad palmam pervenerunt. 7. O praeclara mors sanctorum, Perquam Christus, rex coelorum, Obtenebravit tartara Et decoravit aethera. 8. Sic precibus beatorum Et martyrum electorum Perducant nos ad gaudia Sine fine manentia.

Brev. Bremense imp. Coloniae 1486. — 3, 4 Natura.

182. De ss. Crispino et Crispiniano.

1. Quantas sancti corpore poenas
Propter Dominum toleravere,
Praemia vel quae hinc adipisci
Coeli solio promeruerunt,
Singula strictim placet arguto
Fidibus lentis promere cantu.
2. Isti saevos ante tyrannos
Ducti, Dominum publica Christum
Voce professi, aspera probra,
Fustes, trochleas, flagra, catastas,
Carceris umbras, gladios tandem
Jugulis tensis sustinuerunt.
3. Hinc ereptos Christus in aula
Coeli rutila diadematos
Splendidiore sole corona
Nec non niveis vestibibus illos
Condecoratos posuit secum
Patris ad dextram glorificatos.
4. Laudes ergo cunctipotenti
Patri, genitae simul et proli
Spirituque vivificanti
Demus supplici voce rogantes,
Nos ut eorum meritis atque
Precibus salvet omne per aevum.

Brev. ms. Aurelianense saec. 14. Cod. Parisien. 1259. A. — Psalt. ms. Aurelianense saec. 15. Cod. Aurelianen. 131. B. — Brev. Aurelianense imp. s. l. et a. C. — 1, 1 O quantas C. — 1, 2 toleraverunt BC. — 1, 3 quae fehlt A. — 1, 5 stricti AC; strictum B. — 1, 6 cantum A. — 4, 4 Demus simplici C.

183. De ss. Crispino et Crispiniano.

1. Avete, nobiles martyrum flores,
Crispine cum sancto Crispiniano,
Audite supplicum preces servorum.
2. Qui vitae speculum patremque rerum
Videntes animo fortes duello
Contra multimodas stetistis pugnas.
3. Hoste superato heu bis mortuo
Et pugnae stadio jam transmeato
Sumpsistis bravium Dominum Christum.
4. In choro martyrum est lumen vestrum
Ut sidus splendidum, quod implet mundum,
Illic, quod poscitur, dabitur nobis.
5. Precamur cernui, o vos patroni,
Subvenite clero vobis devoto
In regno judicis, pro quo certastis.
6. Laus aeterno patri, vitae datori,
Una cum filio, Domino nostro,
Atque paraclete spiritu sancto.

Brev. Osnabrugense imp. Maguntiae 1516.

184. De sancto Donato.

1. Iste martyr egregius Coelum scandit sublimius, Christi volat in amplexus, Quos amoris jungit nexus.	4. Ad nuptias invitatus Loco infimo contentus, In coeli convivio Sublimatur a Domino.
2. Calicem salutis sumpsit, Jesu nomen invocavit, Et cujus sanguinem bibit, Pro eo proprium fudit.	5. Rogemus ergo cernui, Ut Deus prece Donati, Cujus festa percolimus, Nos societ coelestibus.
3. Cum potente discubuit Et prudens consideravit, Qualia sunt apposita, Praeparavitque talia.	6. Summo parenti gloria Natoque laus quam maxima Cum sancto sit spiramine Nunc et per omne saeculum.

Brev. Misnense imp. Lipsiae 1502.

185. De sancto Ebrulpho.

1. Summi regis potentia Cuncta disponens saecula Divina spargit munera Credientium per pectora.	2. Qua postulemus supplices, Ut nos illustret desides, Quo simus apti capere Donum supernae gratiae.

3. Cujus nitoris schemate Ornati decentissime, Laudes promamus inclitas Ebrulpho sancto debitas.	6. Ut luce spiritualium Resplendentes charismatum In corde simus sobrii, In carne semper liberi.
4. Qui per iter monasticum Pervenit ad aethereum Excelsi throni thalamum, Sanctorum consors civium	7. Tuoque nos precamine Fac poli summa scandere, Quo valeamus cernere Jesum benignum sedule.
5. Ebrulphe, pater lucide, Nostros clamores suscipe Tuisque sacris precibus Nos munda culpis omnibus.	8. Sit regi regum Domino Cum prole et paraclito Imperium et gloria Per saeculorum saecula.

Hymn. ms. Lirensis saec. 12. Cod. Ebroicen. 70.

186. De sancta Elisabeth.

1. O Deus alme, nostris fave votis
Festa dilectae celebramus tuae,
Supplices a te veniam precamur,
Solve reatus.
2. Regia proles mater haec beata
Sese sic rexit fragilem domando
Corporis sexum, quod hostem devicit
Caste vivendo.
3. Aetate florens adhuc puerili,
Sitiens Christum ore juvenili
Osculabatur parietes templi
Jannis clausis.
4. Dehinc adulta copulatur viro
Cum eo vivens modo valde miro,
Jura conservans spiritus in carne
Caste vivendo.
5. Post viri mortem castitatis votum
Servans illaesum Christumque secuta,
Quaeque possedit, pauperibus dedit
Mente devota.
6. Haec pia mater cordis in secreto
Christum oravit corde tam devoto,
Quod Jesu dulcis meruit affari
Ore beato.
7. Qui sanctam suam pie consolando
Visitat eam taliter loquendo:
Si tu vis mecum esse, volo tecum
Jugiter ego.

8. Haec pia prece quo quibus oravit,
Spiritus nece statim liberavit,
Oret pro nobis, illi supplicamus,
Omne ver aevum.

9. Praestet hoc nobis deitas beata
Patris ac nati pariterque sancti
Spiritus, cujus reboat in omni
Gloria mundo.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Viridunen. 116. A. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 15. Cod. Viridunen. 117. B. — 3, 1 Caste florens B. — 4, 1 Dehinc adulata B. — 4, 4 Miro devoto (l. Mente devota = 5, 4?) B; Caste vivendo = 2, 4 A. — 7, 2 Visitavit AB; ei taliter B; dicendo A. — 9, 2 sancti fehlt B; nur Praestet hoc A.

187. De sancta Elisabeth.

Ad Vesperas.

1. Exsultet aula coelica, Laetetur mundi machina, Cum refert solis orbita Elisabeth solennia.	4. Pompas mundi despiciere, Regnum coeleste quaerere, Nosmet ipsos contemnere In hac potestis discere.
2. Applaudat decus virginum, Miretur coetus conjugum, Congratulentur viduae Hoc illustratae jubare.	5. Christe, salvator omnium Te pure diligentium, Hujus sanctae nos precibus Donis dita coelestibus.
3. Exemplar poenitentiae, Virtutem continentiae, Insigne patientiae In hac omnes colligite.	6. Praesta, pater piissime Patrique compar unice, Cum spiritu paraclito Nunc et per omne saeculum.

Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. B. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. C. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. IV° 14. D. — 2, 4 illustrati C, illustrare D. — 3, 2 Virtutum CD. — 3, 3 Insignem CD. — 4, 1 respicere C. — 4, 3 Nosmetipsas ACD. — 5, 1 Jesu salvator D.

188. De sancta Elisabeth.

Ad Laudes.

1. Jesu, vita viventium, Beata spes mortalium, Christe, salvator omnium, Laudes audi fidelium.	3. Exemplis ejus refove Et precibus nos dirige, Ne fides sacra torpeat, Nec caritas refrigeat.
2. Qui firma mundi eligis Et fortia sic dejicis, Elisabeth nos meritis Fac compotes et praemiis.	4. Sed firma mundi anchora Pertingat ad coelestia, Ubi sanctorum gloria In omnibus es omnia.
5. Praesta, pater piissime.	

Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. B. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. C. — 4, 4 et omnia A.

189. De sancta Elisabeth.

Ad Vesp. et Noct.

1. Pange, lingua, gloriosae Viduae praeconium Stirpe, vita generosae Recole solemnum Et decore speciosae Gratiarum omnium. 2. Nata regis Hungarorum Pulchra fide, facie, Nupta ducis Thuringorum A nuptarum acie Viduarum adit thorum Pauperis in specie. 3. Duplum quaerit uno plena Fructu felix femina, Cum ter denis ut sex dena Post virtutum semina Serta legat Sareptena Tamquam ligna gemina. 4. Sic post statum virginalem, Post nuptarum meritum Instar Annae vidualem Fert et luctus habitum, Rectum, sanctum, principalem Habens in se spiritum.	5. Juramentum Dei mei Vel ejusdem septima Voto jurans libat ei Sui cordis intima Septiformi dono Dei Facta Christi victima. 6. In camino paupertatis Fide purgatoria, Propter fidem castitatis Spe consolatoria Fulget aurum caritatis, Purum omni scoria. 7. Vas electum, vas honoris, Vas misericordiae, Vim virtutis et odoris, Quibus egent hodie, Vasis irae spira foris, Vasis contumeliae. 8. Gloria et honor Deo Usquequo altissimo, Una patri filioque, Inclito paraclito, Cui laus est et potestas Per aeterna saecula.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Parisien. 10487. A. — Brev. ms. S. Waldetrudis saec. 15. Cod. Duacen. 164. B. — Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Archivii Gandaven. 100. C. — Brev. ms. Cisterciense saec. 14. Cod. Cameracen. 100. D. — Brev. Abrincense imp. Abrincis 1593. E. — 2, 4 Et nuptiarum acie B. — 3, 5 Sexta legat ABC. — 7, 1 Elisabeth vas honoris C. — Str. 5, 6, 7 fehlen DE. — Ad Laudes BC.

190. De sancta Elisabeth.

Ad Laudes.

1. Lantgravia Thuringiae Coelum conscendit hodie Coronis in tricesimis Fulgens et sexagesimis.	2. Non aurum, non monilia, Sed Christum regis filia, Regem virtutum, induit, Cui regnum mundi viluit.

3. Secreti votum pignoris Implet inflexu corporis, Dono delusus decimae Ludus alludit animae. 4. Ludens in luctus tempore Non spiritu sed corpore Currit, sed intus gravitas, Nubit, sed intus castitas. 5. Instar columbae simplicis Pro cantu reddit gemitum, Turtur in ara pelicis, Casta post maris obitum.	6. Thesaurum infert superis, Divitiarum sarcinam, Largam in sinu pauperis Abscondens elemosynam. 7. Dum pauperes pauperrima Dispersis ditat opibus, Fit tota vita victima, Mors vivit in virtutibus. 8. Praesta, pater piissime Patrique compar unice, Cum spiritu paraclito Nunc et per omne saeculum.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Parisien. 10487. A. — Psalt. ms. Cameracense saec. 13. Cod. Cameracen. 36. B. — Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Archivii Gandaven. 100. C. — 3, 1 Secretum C; pignoris fehlt B. — 3, 2 influxu A. — 3, 4 Lusus alludit C. — 7, 1 Cum pauperis A. — 8, 1 sqq. Gloria tibi Domine etc. A.

191. De sancta Elisabeth.

Ad Nocturnum.

1. Exsultet in ecclesia Christi proles egregia Recolens cum laetitia Elisabeth solennia. 2. Lantgravia Thuringiae Coelum ascendit hodie, Caronis in tricesimis Fulgens et sexagesimis.	3. Quae ab annis infantiae Matrem salutans gratiae Cum puellarum lusibus Flexis orabat genibus. 4. Nunc regnans in coelestibus Mundum replet miraculis, Sospitatem debilibus Vitamque reddens mortuis.
5. Deo patri sit gloria
Ejusque soli filio
Cum spiritu paraclito
Et nunc et in perpetuum.

Brev. Abrincense imp. Abrincis 1593. — Str. 2 dem vorhergehenden Hymnus entlehnt.

192. De sancta Elisabeth.

1. Laeta stupet Thuringia, Fractis naturae regulis Dum per sanctae suffragia Miranda fiunt saeculis.	2. Vita defunctis redditur, Aegris confertur sanitas, Claudus directe graditur, Caecos illustrat claritas.

3. Hanc ergo dignis laudibus
Nostra collaudet concio,
Quae nos profusis precibus
Dei commendet filio.

4. Sit laus patri cum filio,
Sancto simul paraclito,
Qui nos purgatos vitio
Regno collocet coelico.

Brev. ms. Praedicat. Gallic. saec. 15. Cod. Oxonien. Miscell. Liturg. 288.

193. De sancta Elisabeth.

1. Felix gaude Germania,
De cujus prosapia
Elisabeth mitissima
Effecta est coelicola.

3. Caecum natum dans visui,
Cui constantes famuli
Dicamus atque servuli
Hymnum sonorum cernui.

2. Cui cuncti Christicolae
Nec non turbae coelicae
Dulces melos cum carmine
Jure tenentur promere.

4. Obsessum a daemonio
Solvens, lepram a vitio,
Claudos ponit vestigio
Signorum in initio.

5. Laudemus nos toto nisu,
Qui pauperes pro gemitu
Gementes facit et luctu
Patrem, natum cum spiritu.

Brev. ms. Hodingense saec. 15. Clm. Monacen. 2972.

194. De sancta Elisabeth.

Ad Vesperas.

1. Pange Christo die isto
Laudes et praeconia,
Plebs fidelis, ut in caelis
Resonet melodia,
Nec discordet sed concordet
Vita cum symphonia.

4. Lepra cedit, mors obedit,
Ejus patrocinio
Caecis visus, moestis risus
Datur restitutio,
Tam pergendi quam loquendi
Discedit privatio.

2. Jubilemus et cantemus,
Dies est laetitiae,
Qua translata coelo nata
Regis est Hungariae,
Quae per fidem est jam pridem
Porta regni gloriae.

5. Via vita dicet ita
Illi pro pauperibus:
Esurivi et sitivi
Languens sine vestibus,
Membris Christi subvenisti,
Veni cum felicibus.

3. O felicem bellatricem
Contra carnis vitia,
Quae immundum vicit mundum,
Vicit et daemonia,
Sua vendens et impendens
Christo patrimonia.

6. Patri dato, dona nato,
Da sancto spiritui
Laudum dona cum corona
Decoris perpetui,
Ut in caelo Dei zelo
Possis, homo, perfrui.

Diurn. ms. Gerardimontanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 8910. A. —
Vesperale ms. Franciscan. Leodien. saec. 16. Cod. Bruxellen. 6433. B. —
Brev. S. Servatii Trajecten. imp. Coloniae 1503. C. — Brev. S. Gudilae
Bruxellen. imp. Parisiis 1516. D. — 5, 1 Tua vita dicet D.

195. De ss. Epiphanio et Isidoro.

Ad Vesperas.

1. Gratulare, Chrysopolis, Propter sanctorum corpora, Quae sacrata Christicolis Precatorum sunt pignora. 2. Isti sunt Epiphanius, Isidorus, quos inclitus Junior Theodosius Tibi misit antiquitus.	3. Metu mortis intrepidi Contempserunt supplicia, Amore Christi fervidi Abdicaverunt omnia. 4. Mundum vicerunt sterilem Virtuoso certamine, Mercedem habent fertilem In beatorum agmine. 5. Praesta, pater, cum flamine Per Jesum Christum Dominum Nobis horum precamine Salubrem vitae terminum.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 68. A. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 69. B. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bibl. Archiep. Remen. s. n. C.

196. De ss. Epiphanio et Isidoro.

Ad Matutinum.

1. Aeterna Christi munera Et martyrum praeconia Canant tellus et aethera In saecula perennia. 2. Zelum vitare saeculi, Poenas sufferre corporum Epiphanium populi Viderunt et Isidorum.	3. O quam felix his transitus, Mori pro Christi nomine, Mortem vicerunt penitus, Sunt in beatitudine. 4. Praesta, pater, cum flamine Per Jesum Christum Dominum Nobis horum precamine Salubrem vitae terminum.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 68. A. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 69. B. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bibl. Archiep. Remen. s. n. C. — 2, 1 Celum A.

197. De sancto Eucharzio.

1. Sacerdos Christi, Eucharz, Doctor urbis Trevericae, Natalis tui annua Libens vise solemnia. 2. Tibi phalanx monastica Devota clangit júbila, Quo pro suis excessibus Sternas preces propitius.	3. Caterva cleri nobilis Ad tumbam tanti praesulis Una cum plebe credula Pia poscit suffragia. 4. Pro cuncto te catholico Nunc postulamus populo, Ut tuis sanctis meritis Muniamur a perfidis.

5. Laus, honor sitque gloria
Illi per cuncta saecula,
Qui te supernis omnibus
Sanctis conjunxit civibus.

Hymn. Sammathianus saec. 14/15. Cod. Treviren. 408. A. — Brev. ms. Sammathianum saec. 15. Cod. Treviren. 433. B. — Brev. ms. Trevirense saec. 15. Cod. Cusanus 75. C. — Antiph. ms. Hildesiense? saec. 13. Cod. Berolinen. Fol. 218. add. saec. 15. D. — Brev. ms. Trevirense saec. 15. Cod. Treviren. 427. E. — Brev. Trevirense imp. Basileae 1502. F. — 1, 1 Sacerdos Dei F; Materne CDEF. — 1, 4 Libens in se AB. — 2, 1 phalanx canonica E. — 2, 2 Devoto clangit júbilo E; devota : . júbilo B.

198. De saneto Eustachio.

1. Harmonizant omnes sancti, Supernorum regia, Et congauget triumphanti Militans ecclesia In praeclari laude tanti Martyris industria.	5. Quid insequeris me, juste Cultor legis geminae, Petunt, inquam, me venustae Tui elemosynae, Quem ignorans sub vetustae Mentis colis tegrine.
2. Quem vocavit de externo, Gentium caligine, Verbum patris ab aeterno Praepotenti numine Et dulcedinis interno Suo visit flumine.	6. Ecce praesto tui verna, Jube, quid vis, Domine. Ut munderis hac caverna Baptismali flumine Fultus, inquit vox superna, Septiformi lumine.
3. Forma crucis praefulgente Solis super radium Fronte cervi residente, In qua mundi pretium Patet Christus rex, ingente Luce lustrans devium.	7. Te pro me oportet pati, Vir misericordiae, Ut Job similis sis vati, Paris patientiae, Hinc parentes jam renati Utraque progenie.
4. Qui per asinam affari Olim vatem voluit, Is per cervum modo pari Placidum corripuit, Qui repleti salutari Fidei promeruit.	8. Hujus jam conditionis Constantes fiducia Laureatae cautionis Imitemur fortia, Ut Dei fruitionis Repleamur gloria.

Brev. S. Servatii Trajecten. imp. Coloniae 1503. — 1, 1 Harmonizent. — 2, 3 Verbo. — 2, 6 fulmine. — 8, 1 Hujus nam.

199. De sancto Eutropio.

Ad Vesp. et Laud.

1. Collaetentur corda nostra et exsultent labia, Quia vicit Satan sanctus miles Eutropius.	2. Qui ad urbem convertendam Christo missus Xanctonas, Complendo jussum necatur sociandus superis.

3. Hunc deducunt angelorum
chori super aethera
Cum triumpho percepturum
praeparata bravia.

4. Hujus tanti congaudentes
coelesti tripudio
Jubilemus die festo
in hymnis altissimo.

5. Sempiternae trinitati
Honor sit et gloria,
Largienti servis suis
infinita gaudia.

Brev. ms. Vindocinense saec. 13. Cod. Vindocin. 17 E. A. — Brev. ms. Vindocinense saec. 15. Cod. Vindocin. 187. B. — Brev. ms. Xanctonense? saec. 15. Cod. Parisien. 13233. C. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. D. — 2, 1 convertendo A. — 4, 1 Cujus tanti.

200. De sancto Eutropio.

Ad Nocturnum.

1. Cunctis pie praesul sancte
atque martyr suscipe
Tibi fusas, Eutropi,
preces voce supplici.

3. Nostra fides nobis jussit,
Deus quam edocuit,
Operans per caritatem,
qua se fecit hominem.

2. Gloriam tibi dedisse
magnum Christum novimus
Et nunquam non exaudiri
simplici mente credimus.

4. Castitas valde servanda,
Fortis patientia,
Immo quidquid salutare
carnis est et animae.

5. Salvatori summo Deo
laus et jubilatio,
Conregnare qui dat servo
se cernenti sedulo.

Brev. ms. Vindocinense saec. 13. Cod. Vindocinen. 17. E. A. — Brev. ms. Vindocinense saec. 15. Cod. Vindocinen. 187. B. — Brev. ms. Xanctonense? saec. 15. Cod. Parisien. 13233. C. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. D. — 2, 1 dedisse tibi D. — 2, 3 exaudita C. — 2, 4 pura mente CD. — 3, 1 Ora fides nobis CD. — 3, 4 Ipsumque fecit hominem A; ipse qui fecit hominem B. — 5, 4 In cernendo sedulo AB. — Der dritte zugehörige Hymnus Ad Laudes: Coeli cives applaudite (in AB) besteht nur aus fünf dem bekannten Dionysius-hymnus gleichen Anfangs entwendeten Strophen, weshalb er hier wegbleibt.

201. De sanctis Ewaldis.

1. Votiva mentis gaudia
Declaret oris cantio
Et martyrum praeconia
Decora promat concio.

3. Quos Anglicos origine
Ad angelorum gaudia
Pro se profuso sanguine
Vocavit ex angustia.

2. Pares Ewaldos nomine
Par extulit devotio,
Pares Deus certamine
Pari beavit praemio.

4. Hi dum petunt Germaniam
Cultum fugando daemonum,
Necat docentes gratiam
Ingratitudo Saxonum.

5. Injecta Rhēnus corpora
Sursum vehit divinitus,
Lux sanctitatis pignora
Nocte revelat coelitus.

6. Avete, cives coelici,
Favete, Christi milites,
Per vos, precamur, effici
Utraque vita sospites.

7. Honor patri cum filio
Sanctoque sit spiramini,
Qui tres pari consortio
Regnant in uno numine.

Brev. ms. Coloniense saec. 14. Cod. Dusseldorpin. C 60. — 7, 2 sit fehlt Hs.

202. De ss. Felice et Adaucto.

1. In supernum mens intenta,
Cui vivunt omnia,
Per virtutum incrementa
Spernit ignobilia
Regna mundi scaenolenta
Clarescente gratia.

2. Non inflatur, suffert, credit,
In spem vitae rapitur,
Sua linquens se excedit,
Minime compescitur,
Donec in amatum redit
Amor, quo perficitur.

3. Sese vendicans meretur
Amoris obsequio,
Non ut mens remuneretur,
Latet sic intentio,
Sed amatus adametur
Gratis absque praemio.

4. Quam adeptus inspiratus
Septiformi lumine
Voce, mente conversatus
In supremo culmine,
Sui felix incolatus
Sancto finit ordine.

5. Hanc seducere conatur
Regum adulatio,
Sed mens fortis exsecratur
Jussum cum imperio,
Quam Adauctus imitatur
Confitens in medio.

6. Poenas vicit et tortores,
Augustorum facinus
Tortos fecit et victores,
Verus amor germinus
In adversis fortiores,
Quos inspirat Dominus.

7. Quanto foris in externo
Premebantur acrius,
Tanto constans in interno
Fovebatur dulcius
Rapta numini superno
Mens immersa purius.

8. Laus sit tibi, qui es via,
Vita, lux et veritas,
Deus simplex in usia,
In personis trinitas,
Simplici sub monarchia
Trinaque divinitas.

Brev. S. Servatii Trajecten. imp. Coloniae 1503.

203. De sancto Ferreolo.

1. Ferreoli decantemus
martyris praeconium,
Cordis ei praesentemus
et oris obsequium,
Ut spe certa respiremus
ad coeli palatium.

2. Ut a cultu se divino
primitus retraheret,
Hortatus est a Crispino,
Ut hostias coleret
Idolorum et omnino
Legem Christi sperneret.

3. Impiorum assentire
Ritibus non voluit,
Immo soli deservire
Christo semper studuit
Et mandatis obedire
Sacrilegis renuit.

4. His auditis flagellatur
Statim diro verbere
Miles Christi, ponderatur
Magno ferri pondere,
Catenatus alligatur
Taestro clausus carcere.

5. A catenis expeditur
Ferreis divinitus,
Et carceris aperitur
Post biduum aditus,
Sed retentus tunc punitur
Capite vir inclitus.

6. Solum Deum veneremur
Regnantem per saecula
Et martyrem deprecemur
Omnes mente sedula,
Ut in coelis collocemur
Post vitae curricula.

Offic. ms. S. Ferreoli in Puisaia saec. 15. Cod. Parisien. 1348.

204. De sancto Firmino.

Ad Matutinum.

1. Inter supernos principes
Summique regis milites
Firminus tenet lauream
Hoste victo purpuream.
2. Hispano clarus genere,
Divino praesul munere
Pertransiit Alverniam
Christi pandens potentiam.
3. Virtutum fulgens schemate,
Verbo potens et opere,
Quacunque pergit, radios
Vitae spargit per populos.

4. Accessit hinc ad Belgicam
Fide munitus Galliam,
Ambianense oppidum
Et fecit Christo credulum.
5. Figmenta spernens daemonum
Pervenit ad martyrium,
Possidet coeli bravium
Sanctorum consors omnium.
6. Ejus precatu supplices
Effecti vitae compotes
Percipiamus gloriam
Justis cum eo debitam.

Brev. ms. Nobiliacense saec. 13. Cod. Burdigalen. 85. — Ad Vesp. enthält die Handschrift den Hymnus des Prudentius Beate martyr prospera als de sancto Firmino.

205. De sancto Firmino.

Ad Vesperas.

1. Adest Firmini praesulis
Solemnitas eximia,
Christi colenda populis,
Gaudet mater ecclesia.
2. Quem Deus de gentilibus
Lumen vocat ecclesiae,
Dum relictis parentibus
Partes intrat Uzeciae.

3. Praesul, honor antistitum,
Dum missam parat dicere,
Angelorum exercitum
Adivit hymnum canere.
4. Potestates tartareas
Arcere sibi traditur,
Dum columnas marmoreas
Daemon portare cogitur.

5. Hic de puellae corpore
Verbo pellit daemonium
Ejusque magno tempore
Postulavit auxilium.

6. Summo Deo sit gloria,
Qui cum supernis civibus
Nobis aeterna gaudia
Donet Firmini precibus.

Brev. Vapincense imp. Vapinci 1499. — 2, 1 gentibus. — 3, 4 Audit.

206. De sancto Firmino.

Ad Nocturnum.

1. Laudantes Christi famulum
Altis canamus vocibus,
Qui spreuit praesens saeculum
Suspirans pro coelestibus.

2. Roboratur jejuniis,
Fletus fundit oratio,
Coelos non motis labiis
Pulsat mentis affectio.

3. Hunc, postquam praedicaverat,
Vir exquirat lapidibus,
Lacertum quod erexerat
Scatere coepit febribus.

4. Illo defuncto ceteri
Visa Dei potentia
Flentes coeperunt conteri
Deprecantes pro venia.

5. Cum vir sanctus egreditur
Urbem, leprosus adfuit,
Qui sanitati redditur
Per osculum, quod praeuit.

6. Summo Deo sit gloria,
Qui cum supernis civibus
Nobis aeterna gaudia
Donet Firmini precibus.

Brev. Vapincense imp. Vapinci 1499. — 2, 1 Roborator. — 3, 1 Nunc postquam. — 5, 1 Cum nisi sanctis egreditur.

207. De sancto Firmino.

Ad Laudes.

1. Laudetur ab hominibus,
Qui coeli tenet gaudium,
Angelorum cum coetibus
Voces jungat omnium.

2. Appropinquante termino,
Quo sanctus pro laboribus
Fructum ferret a Domino,
Languere coepit febribus.

3. Tunc illi dies obitus,
Cum Deo preces funderet,
Revelatur divinitus
Et quis ei succederet.

4. Quo defuncto sanctissimum
Corpus in curru ponitur,
Sed per ursum saevissimum
Bos unus interficitur.

5. Tunc per Christi potentiam
Pro bove currum subiit,
Et sic non laedens quempiam
Ursus ad silvam rediit.

6. Summo Deo sit gloria,
Qui cum supernis civibus
Nobis aeterna gaudia
Donet Firmini precibus.

Brev. Vapincense imp. Vapinci 1499.

208. De sancta Florentia.

1. Exsulemus et cantemus
Deo laudes hodie,
Qui huic diem dedicavit
Virgini Florentiae.

2. Cui nomen signans florem
satis apte congruit,
Nam virtutum honestate
multiformi floruit.

3. Haec nativo sibi loco
arbor fuit sterilis,
Sed Pictavum transplantata
est effecta fertilis.

4. Quam abscidit oleastro
magister egregius,
Inserens olivae bonae,
pontifex Hilarius.

5. Et sub flore juventutis
bonos fructus protulit
Et talentum sibi datum
duplicatum retulit.

6. In personis Deo trino,
uni in essentia,
Patri, nato, paraclito
sit perennis gloria.

Brev. ms. Pictaviense saec. 15. Cod. Pictavien. 39.

209. De sancto Florentio.

In 2. Vesperis.

1. Sancte confessor Domini, supernae
Gratiae munus humili catervae
Posce, Forenti, Deus ut decenti
Laude colatur,

2. Dum tuo laeti redeunte festo
Debitis lucem veneramur hymnis,
Quae tibi finis fuit et laborum
Integra merces.

3. Te pater quondam populi perennem
Occidentalis meditans salutem
Pacis aeternae tribuit ministrum
Finibus istis.

4. Hic diu vitae radians nitore
Praevius ductor fidei sequendae
Mitibus verbis operumque clara
Luce fuisti.

5. Pro quibus demum studiis piorum
Actuum factus comes angelorum
Jam tuae certus precibus saluti
Consule nostrae.

6. Fac tuo clemens Deus ut precatu
Expiet nostri maculas reatus
Atque felices faciat beatae
Munere vitae.

7. Sit Deo patri parilique nato
Flamini nec non utriusque sancto
Gloriae summum decus et potestas
Omne per aevum.

Brev. ms. S. Florentii saec. 15. Cod. Bruxellen. 5155.

210. In festo stigmatum s. Francisci.

In 2. Vesperis.

1. Ad Francisci fama prisci Facit laudis fastigium, Quod in isto dante Christo Fulget crucis mysterium. 2. Ut formosa rubet rosa Latus emanans sanguine Instar nati lanceati, Ut nos lavaret crimine. 3. Transfixura clavatura Manus, pedes mirifica, Cujus forma es et norma, O crux, ave, spes unica.	4. Vernant flores et cruores De plagis miris exeunt, Ut athleta pulchra laeta Vexilla regis prodeunt. 5. Carens dolis ortu solis Scandit Franciscus eucharis Signum ferens, vitam quaerens Praedamque tulit tartaris. 6. Hujus ducis prece crucis Adipiscamur praemium, Qua Mariae natus pia Saecli pendit pretium.

Brev. ms. Francisc. Hispan. saec. 15/16. Cod. Parisien. 1064. — 2, 1
pudet rosa.

211. De sancto Francisco.

1. Franciscus florens gratia, Forma factus humilium, Laetus potitur gloria Sortis consors coelestium. 2. Hic simplex, rectus, humilis, Pacis cultor amabilis, Lumen in vase fictili Ardens, lucens in fragili. 3. In paupertatis praedio Minorum plantans vineam Ostendit magisterio Vitae vivendi lineam.	4. Vili contentus tegmine, Sancto calescens flamine Vicit algore caumata, Christi dum gestat stigmata. 5. Verorum pater pauperum, Nos pauperes fac spiritu, Consortes redde superum Ereptos ab interitu. 6. Patri, nato, paraclito Decus, honor et gloria, Sint hujus sancti merito Nobis aeterna gaudia.

Diurn. ms. S. Martini Embricen. saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 22. —
1, 4 consors humilium Hs.

212. De sancto Georgio.

1. Ad coeli regis curiam Et ad coelestem patriam Migravit vir egregius, Martyr Dei Georgius. 2. Leonis more prostravit Viventes bestialiter, Super terram militavit Regnanti aeternaliter.	3. Bellavit hic pro renatis Ense cinctus caritatis, Clipeum gestans fidei Et galeam sanctae spei. 4. Exstricavit tunc idola Iste verus Christicola, Scandens per virtutum clivum Est professus Deum vivum.

5. O Deus, auctor omnium,
In hoc paschali gaudio
Per sanctorum suffragia
Crescat nostra devotio.

6. Gloria tibi, Domine,
Da vires in certamine,
Qui surrexisti a mortuis,
Nam bona cuncta tribuis.

Brev. Halberstadiense imp. Norimbergae 1501. A. — Brev. Halberstadiense
imp. Norimbergae 1515. B. — 5, 1 O decus auctor A.

213. De sancto Gerardo.

1. Coelis continuum, civibus annum,
Festivum celebret plebs pia gaudium,
Cunctis magnificum, quod dat ovantibus
Gerardus meritis, laudibus inclitus.
2. In terris positus sidera transiit
Exemplumque fuit moribus optimis,
Sic clarus meruit celsius evehi
Tulli suscipiens munera praesulis.
3. Virtutum rutilans lumine splendido
Instruxit populum dogmate vivido,
Quod verbis docuit, praetulit actibus,
Moestis compatiens se dedit ovibus.
4. Victum pauperibus largius auxerat,
In forma Dominum paupere viderat,
Vinum dat fieri lymphica pocula,
Solvit pestifera languida corpora.
5. Sic multis vigit dotibus actuum,
Nunc regno fruitur perpetue coelitem,
Quo sanctis precibus crimina tergere
Dignetur, retinent quos mala noxia.
6. Hoc praestet deitas unica, trinitas,
Cui laudes reboat coelica dignitas,
Ac nos hic maculis pluribus obsiti
Oramus veniam fletibus intimis.

Brev. ms. Tullense saec. 15. (Privatbesitz.) A. — Brev. Tullense imp.
Parisiis 1510. B.

214. De sancto Germano.

1. Sublime festum saeculis
Indicit annus versilis,
Hymnis resultant sidera,
Plaudunt canore terrea.
2. Germanus admirabilis
Est index hujus luminis,
Quo nemo post apostolos
Alter fuit praestantior.
3. Fatetur hoc oceanus
Bis navigando pervius,
Fatetur et Britannia
Erroris unco libera.
4. Testatur orbis Italus
Claris fruens virtutibus,
Testatur ecce Gallia
Pollens magistri gloria.

5. Germane, praesul inclite,
Vota precantum suscipe
Et super astra sedulo
Haec offer tuo Domino.

6. Litis solve discrimina,
Impetra pacis foedera,
Haeredes tandem patriae
Nos tecum redde coelice.

7. Praesta, pater piissime.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 13. Cod. Virdunen. 116. A. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 13. Cod. Virdunen. 109. B. — Brev. ms. Virdunense anni 1352. Cod. Virdunen. 107. C. — Hymn. ms. S. Vitoni saec. 14/15. Cod. Virdunen. 141. D. — Brev. Virdunense imp. Parisiis 1525. E. — 1, 4 terrena C. — 2, 1 Et index C. — 4, 2 Claris frequens BC. — Mel.: Sidus solare revehit.

215. De sancto Gereone.

1. Rex sempiternae, lucis auctor unice,
Nos atque plebis cerne vota supplicis,
Tui perennis sub honore nominis
Laudi piorum servientes martyrum.
2. Tu Gereonem, praepotentem militem,
Viris trecentis his novenis additis,
Ut castra quondam praenitebant Abraham,
Nobis patronum sanxeras testem tuum.
3. Victor eadem mente spernens iudicem
Triginta secum terque centum martyrum
Trophaea sacra vexit ad coelestia,
Par Gereoni passione martyri.
4. Splendent ad ista martyrum sollemnia
Septem lucernae fulguranti lumine,
His Cassius praefulget et Florentius
In laureato purpuratorum choro.
5. Ave, beata martyrum constantia,
Multiplicata triplici victoria,
Pacem manentem, sanitatem perpetem
Te deprecante consequamur prospere.
6. Sit trinitati laus perennis simplici,
Patri potenti filioque compari
In unitate spiritus paracliti
In sempiterna saeculorum saecula.

Antiph. ms. Sanctense s. n. saec. 13. A. — Brev. ms. Coloniense saec. 14. in. Cod. Londinen. Add. 31913. B. — Psalt. ms. S. Mariae ad Arborem saec. 15. Cod. Sancten. Reg. XVI 2. C. — Diurn. ms. Coloniense anni 1429. Cod. Berolinen. VIII° 14. D. — Psalt. ms. Cranenburgense saec. 15. Cod. Berolinen. Fol. 231. E. — Brev. ms. Belisianum saec. 15. Cod. Bruxellen. 9786—90. F. — Diurn. ms. Coloniense saec. 15. Cod. Darmstadien. 2231. G.

216. De sancta Gertrude.

Ad Laudes.

1. Veneremur solemniter Auctorem pudicitiae, Christum, qui mirabiliter Dona largitur gratiae. 2. Cujus fulta praesidio Gertrudis, virgo regia, Victo mundi naufragio Pervenit ad perennia. 3. Haec generis fastigia Sacris transcendit moribus Anhelans ab infantia Redimiri virtutibus.	4. Nam nata ducis Austriae Votis restat viriliter, Spondens se regi gloriae Adhaesuram perenniter. 5. Hinc sacrati velaminis Suscipiens insignia Gradatim ad regiminis Provehitur officia. 6. Sic dignitate praedita Virtutum auxit opera, Cujus Christus per merita Nostra relaxet scelera.
7. Patri natoque pariter
Sit decus, laus et gloria
Cum spiritu, qui jugiter
Regit, gubernat omnia.

Antiph. ms. Tungrense IV. saec. 15. A. — Brev. Leodiense imp. Coloniae 1488. B. — Orat. ms. Coloniense saec. 15. Cod. Colonien. 7. C. — Brev. ms. Leodiense saec. 15. Cod. Darmstadien. 394. D. — 4, 1 Austriae hier gleichbedeutend mit Austrasiae, was ABD setzen, der Vers aber verbietet. — 6, 1 Hinc dignitate C.

217. De sancta Gertrude.

In 2. Vesperis.

1. Gertrudis almae praemia Sacra canunt solemnia, Quam angelorum curia Transvexit ad coelestia. 2. Haec namque mundi gaudia Sprevit cum abstinentia, Despiciens terrestria Transcendit ad perennia. 3. Archangelorum gloria, Patriarcharum munia, Prophetarum praesagia Nos invitant ad gaudia.	4. Apostolorum gratia Et martyrum victoria, Confessorum constantia, Virginum pudicitia. 5. Flos virginum, florentia Duc nos ad contubernia, Inter sanctarum milia Carpens rosas et lilia. 6. Deo patri sit gloria Cum filii substantia Et spiritus clementia Per saecula pollens omnia.

Brev. Leodiense imp. Coloniae 1488.

218. De sancto Gisleno.

Ad Vesperas.

1. Haec nunc frequens devotio Praeclaro pangat júbilo, Hymno resultans merita Sancti Gisleni praeclua.	2. Abrahae more patria Qui linquens beneficia, Se commisit exsilio Oraculo sidereo.

3. Qui deserti latibula Ursis penetrat abdita, Praedicans dotem fidei Ut praecursor altissimi.	4. Confortent ejus commoda Nos peccatores inclita, Ut probra mundi vincere Laeti possimus provide.

5. Hoc summa praestet caritas,
In deitate trinitas,
Cui decus et gloria
Est per aeterna saecula.

Offic. ms. S. Gisleni saec. 11/12. Cod. Montensis 27 (221).

219. De sancto Gisleno.

Ad Nocturnum.

1. Rex sanctorum, lux et virtus, Verus de Deo Deus, Audi laudes nunc benignus, quas tibi subtilius Tam clerus quam praesens vulgus devoti persolvimus.	4. O quam digne tu laudaris sanctorum solemniis, Quos facis gaudere sertis semper candidissimis, Sanctus quibus nunc Gislenus laetatur cum angelis.
2. Quidquid spirat, te collaudat, quidquid est, te praedicat, Inter quae vox nostra pulsans ad te, Christe, clamat, Ut pium praestes auditum, toto corde postulat.	5. Qui vitam duxit pudicus, plenus et virtutibus Divinoque verbo clarus, multis fulsit angelus, Nuntius salutis factus, quos misit coelestibus.
3. In te solo spes tuorum certa stat credentium, Quos levas festis sanctorum, confortas et plurimum, In quis nomen tuum sanctum laudatur per saeculum.	6. Praesta votis supplicantum, quod vox poscit cordium, Esse credimus quem trinum est unum et verum Deum, Exstat cui posse totum per saeculorum saecula.

Offic. ms. S. Gisleni saec. 11/12. Cod. Montensis 27 (221).

220. De sancto Gisleno.

Ad Laudes.

1. Gratias tibi pro posse reddimus, Jesu bone, Qui nos es tanto pastore dignatus invisere, Quo docemur cuncta terrae blandimenta spernere.	2. Cujus obtentu, precamur, nobis parcas omnibus, Indulgens culparum actis, quos incaute gessimus, Atque jungas jam placatus civibus coelestibus.
3. Praesta votis supplicantum.	

Offic. ms. S. Gisleni saec. 11/12. Cod. Montensis 27 (221). — Scheint wohl nur Divisio des vorhergehenden Hymnus zu sein.

221. De sancto Geare.

1. Laetabunda laude pia Haec resultet ecclesia Venerando tam inclita Sui patroni merita. 2. Qui virtute caritatis Et spiritu pietatis Repletus ab infantia, Fretus Dei clementia, 3. Miraculis corruscabat, Per quae Deus comprobabat Ejus vitae sanctitatem, Meritorum claritatem.	4. Unde choris angelorum Et coetibus populorum Tanti patris cum gloria Celebris est memoria. 5. Hanc devote celebrantes Deprecamur supplicantes, Nos conserva, rex coelorum, In saecula saeculorum. 6. Summo patri sit gloria, Nato virtus, victoria, Una sancto cum flamine Soli Deo sine fine.

Brev. ms. S. Castoris ad Confluentes saec. 14. Cod. Capit. Treviren. 181. A. — Brev. ms. S. Castoris saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 165. B. — Brev. Spirens imp. Venetiis 1509. C. — 1, 4 Tanti confessoris merita. C. — 5, 1 Hunc devote C.

222. De sancto Goerico.

1. Novum coelo fit gaudium Hujus praesulis gloria, Sic ad ejus praeconium Resultet nunc ecclesia. 2. Ex praeclaris parentibus Hic Goericus gignitur, Mundo magnis hominibus, Comes, dux, rex attollitur. 8. Tandem privatus lumine Metim caecus aggreditur, Ubi divino numine Visus integer redditur.	4. Praesulatus hinc apicem Sanctus Arnulphus praebuit, Sustinuit pontificem, Cum eremus huic placuit. 5. Quot, quanta bona faceret, Breve non est hic canere, Vel quam stolam meruerit, Sed docet nos sic vivere. 6. O gloriose pontifex, Nobis ad te clamantibus Esto festinus opifex Nostris necessitatibus.
7. Trinitati sit gloria,
Laus, honor cum imperio,
Divinaque potentia
Nos regat hoc exsilio.

Brev. ms. Metense saec. 15. Cod. Meten. 462. — 4, 4 heremis.

223. De sancto Gergonio.

1. Orbis Christe salus atque redemptor,
Nos in laude tua fac sine culpa
Hunc transire diem, quo celebratur
Festum Gorgonii martyris almi.

2. Hic pro te socio cum Dorotheo
Mundi delicias atque furorem
Contempsit procerum multiplicesque
Poenas sustinuit mente potenti.
3. Ardens igne tuo cordis in imo
Flammas non metuit sed superavit
Non tormenta timens, vincla, flagella
Constanter tolerans, prospera calcans.
4. Pugna multimoda fortiter acta,
Tandem victor init coelica regna,
Et regis quoniam spreverat aulam,
Nunc te dante tua regnat in aula.
5. Quo nos ut vitiis exoneratos
Ipsius meritis atque beandos
Carnis post obitum scandere dones
Devotis precibus, Christe, rogamus.
6. Sit cum patre tibi spirituique
Sancto, nate Dei, gloria perpes,
Virtus, imperium lausque perennis,
Qui solus moderans cuncta gubernas.

Cod. Bruxellen. (ol. Nicolai Cusani) 10615 — 729. saec. 11. in. — 3, 2
sed speravit Hs. — 4, 1 fortiter eta Hs. — 4, 3 Et quoniam regis Hs. —
Cfr. Catal. Codd. Hagiograph. Bib. Reg. Bruxellen. II, 395.

224. De sancto Gregorio.

Ad Vesperas.

1. Gaude, coelestis curia, Nostra resultet patria, Cum recensentur annua Gregorii sollemnia.	4. Psallamus totis nisibus, Jungamus preces precibus, Laudes canentes singuli, Dicamus tanto praesuli:
2. Qui totus apostolicus, Miraculis, virtutibus Praeventus Dei gratia, Refulsit in ecclesia.	5. O Gregori, dulcissimum Sancti spiritus organum Atque virtutum speculum, Posce nobis suffragium.
3. Crebris correptus febribus, Miris pollens affectibus, Se praesumebat diligi, Quod merebatur argui.	6. Ut hoc possimus consequi, Quo te gaudemus perfrui In summi regis gloria Per infinita saecula.

Brev. ms. Coloniense saec. 15. Cod. Bruxellen. 3023—24.

225. In Ordinatione s. Gregorii.

1. Sancte, tu praebe miseris misertus
Lacrimas juges, gemitus profundos,
Et tuis certe meritis resurgunt,
Quos sua premunt.

2. Credimus Christum, pretium laborum,
Praemium justum studiis dedisse,
A quibus artus etiam solutos
More bearis.

3. Gloriam Christo supplices canamus,
Corde praestanti tibi servienti,
Tanta qui pollet, deitate simplex,
Trinus et unus.

Brev. ms. S. Arnulphi Metensis saec. 14. in. Cod. Metensis 45. A. —
Brev. ms. S. Arnulphi anni 1327. Cod. Meten. 46. B. — Brev. ms. S.
Arnulphi anni 1332. Cod. Meten. 333. C. — 2, 4 lies Morte?

226. De sancta Gudila.

1. Exsultet vox ecclesiae
Diem recensens hodie,
Quo vigilantem famulam
Christus assumpsit Gudilam.

2. Quae concepta nunciatur
Angelicis oraculis,
Haec assumpta decoratur
Dignis laude miraculis.

3. Arbor hiberno tempore
Vernam dat pulchritudinem,
Signans exutam corpore
Coelo florere virginem.

4. Cujus praefulget meritum
Salva regis in filia,
Qua secus maris ambitum
Baptismo gaudet patria.

5. Deo trino ac simplici
Corde psallamus supplici,
Fruamur ut concentibus
Cum Gudila coelestibus.

Brev. S. Gudilae Bruxellen. imp. Parisiis 1516. A. — Proprium Bosco-
ducense imp. s. l. et a. B. — 5, 2 psallemus A.

227. De sancto Gudwalo.

Ad Vesp. et Noct.

1. Tibi canunt nato Dei
Cives chorique coelici
Pro Gudwali consortio,
Tuo splendore fulgido.

2. Qui militat clarissima
Miraculorum gloria
Ponto, solo, centro poli
Per te satorem saeculi.

3. Haec attestantur angeli,
Haec clamant Adae filii,
Terrae marisque bestiae
Creaturaeque ceterae.

4. Rex Christe, solus talium
Qui factor es magnalium,
Amici talis gratia
Nos de supernis visita.

5. Tanti precatu militis
Dimitte noxam servulis,
Ut civibus cum coelicis
Tuis fruamur gaudiis.

6. Grates tibi persolvimus
In Gudwali magnalibus,
In trinitate qui manens,
In unitate permanens.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29253

228. De sancto Gudwalo.

Ad Laudes.

1. O Gudwalum laudabilem, O Gudwalum mirabilem, O sanctitate splendidum, Virum Deo gratissimum.	3. Coelique se disruperant Et angelos demiserant Tuis parendo nutibus Christique sacris laudibus.
2. Tibi Deoque psallimus, Per quem marinis fluctibus Praesideras et bestiis Tuis dictis parentibus.	4. Ergo his obsequentibus, Apostolis psallentibus, In patriarchae finibus Tuus quievit spiritus.
5. Sit trinitati gloria,
Sit unitati gratia,
Patri, nato, paraclito
Aevo perenni vivo.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29253.

229. De sancta Hermelinde.

Ad Vesperas.

1. Ovet jucunda concio, Cantus pangat hymnidicos, Hermlindis cum obsequio Laudet actus mirificos.	4. Incumbat phalanx coelica Defunctam locis eremi, Auditur hic glorifica Vox non fieri aut ingemi.
2. Hujus adolescentiae Nitor ut stella claruit, Et laurus pudicitiae Adusque mortem viruit.	5. Res palam fit hominibus Per celebres exsequias, Quae fiunt a coelitibus, Plebs elevat reliquias.
3. Deserti loca coluit Mundi vitans contagium, Nec illi par innotuit Hic ullus abstinentium.	6. Mox fiunt hic prodigia, Nam salus datur languidis, Fidis salutis copia, In detrimentum perfidis.
7. Sit laus patri cum filio,
Una sancto spiritui
Et virginis oratio
Nos juvet eo perfrui.

Brev. ms. Bethuniense saec. 16. Cod. Atrebaten. 884.

230. De sancta Hermelinde.

Ad Laudes.

1. Ecce ascendit propere Aurora lucis praevia, Nos creatori psallere Creatura monent in via.	2. Da merum, Christe, gaudium; Absterge cuncta crimina, Qui das Hermlindi praemium Quaterna poenitentia.

3. Quae castitate floruit,
Parens obedientia
Et quae desertum coluit
In mira abstinentia.

4. Sepultam a coelicolis,
Fruentem coeli gloria
Laudari a terrigenis
Diversa dant insignia.

5. Sit laus trinae unitati,
Honor, virtus, victoria,
Omnis absit faex peccati
Hermlindis precum gratia.

Brev. ms. Bethuniense saec. 16. Cod. Atrebaten. 884.

231. De sancto Hugone.

1. Exsultet aula coelica,
Laetetur mundi machina,
Dum refert solis orbita
Hugonis sacra solemnia.

2. Miranda ejus sanctitas
Et praedicanda pietas
Largitur indulgentiam
Colentibus et gratiam.

3. Attenuabat nimis
Corpus suum jejuniis
Pernoctans in vigiliis
Et precibus assiduus.

4. Virtutum aromatibus
Sanctisque plenus moribus
Snaviorem balsamo
Odorem dedit saeculo.

5. Migravit ad sideream
Coelestis regis patriam
Exutus carnis pondere
Sub hodierno tempore.

6. Gaudet in summa requie
Perpetualis gloriae
Jesu benigni faciem
Videns desiderabilem.

7. Hunc diligebant praesules,
Venerabantur consules,
Complectebantur principes
Anglorum atque procures.

8. Cujus tumba fert oleum,
Matris olivae nescium,
Quod natura non protulit,
Marmor sudando parturit.

9. O venerande pontifex,
Pius nec tardus opifex
Cunctis, qui corde credulo
Te poscunt in periculo,

10. Aufer mortis dispendia,
Confer vitae stipendia,
Ut post carnis exsilia
Tecum simus in gloria.

11. Prodesse tuis famulis
Dignare dux amabilis,
Sentiant nostra precamina
Tua semper munimina.

12. Tu es nostrum refugium,
Tu robur potentissimum,
Tu salus et protectio
Nostraque jubilatio.

13. Natale tui transitus
Colentes nos festivius
Paterno vultu respice
Et nostra vota suscipe.

14. Glorificemus consono
Cordis et oris jubilo
Deum patrem cum filio
Et spiritu paraclito.

Orat. ms. Thosanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 4948.

232. De sancto Jacobo.

1. O admiranda bonitas Universi creatoris, Cujus superna pietas Et divini fons amoris	4. Hic idolorum statuas Urens destruxit liquide Atque culturas fatuas Exinanivit rigide.
2. Choros ornat angelorum Coelique decus, agmina Gaudent ex his supernorum Et tota mundi machina.	5. Sancto repletus numine Jesu Christi passionis, Claro fulgebat lumine Sanctae resurrectionis.
3. Justis Mariae Jacobus Coetibus associatus, Gloriosus apostolus, Christo qui consanguinatus.	6. Exhinc daemones ligavit Et virtute sanctae crucis Hermogenem baptizavit Viam dans aeternae lucis.
7. Ad quam nos, sancte Jacobe, Digneris nunc perducere, Ut nos fruamur lumine Semper divinae gratiae.	

Brev. S. Servatii Trajecten. imp. Coloniae 1503.

233. De s. Jacobo Archiepiscopo.

Ad. Vesp. et Noct.

1. Archiepiscopi Jacobi festum
Neminem habeat hodie maestum,
Haec dies celebris gaudia donat,
Compotes gaudii rite coronat.
2. Jacobi merita longe lateque
Liquido didicit regio quaeque,
Itinerarius apostolorum
Fregit simulacra daemoniorum.
3. Per juga montium retia jecit,
Fructum eximium Domino fecit,
Alpium incolas fonte renatos
Christo restituit justificatos.
4. Cendronum Jacobus cum fuit nactus,
Creverunt Jacobi nomen et actus,
Multa miracula digna relatu
Sunt almi Jacobi facta precatu.
5. Pater ingenite, Jacobi festa
Colere famulos sedule praesta,
Hoc unigenitus, hoc sacrum flamen,
Hoc nobis conferat trinitas. Amen.

Brev. ms. Tarantasiense saec. 15. Cod. Lugdunen. 478.

234. De s. Jacobo Archiepiscopo.

Ad Laudes.

1. Gatuletur hodierna die nostra concio De pastoris et patroni nostri natalitio, Qui a Christo coronatur in coeli palatio.	3. Sacro fonte nondum natus venit ab Assyriis, Vitae [viam sequens] metam: imponensque vitiis, Fonte lotus salutari fit sine contagiis.
2. Iste clarum genus ducens proavorum germine, Dum errorem caecitatis agnoscit indagine, Quidquid vidit, parvipendit pro superno numine.	4. Honoratum imitatus pollentem in Gallia, Jubar solis sanctitate fulsit et justitia, Nam virtutes operatus fuit et prodigia.
5. Deo patri sit potestas, honor et imperium, Pari quoque potestate praedicemus filium, Ab utroque procedenti sit decus eximium.	

Brev. ms. Tarentasiense saec. 15. Cod. Lugdunen. 478. — 2, 3 Dum ergänzt. — 3, 4 sq. agnoscit quidquid vidit et parvipendit indagine Hs. — 3, 3 fehlen 4 Silben; die Klammer bedeutet eine Konjektur, die sich schwerlich schmeicheln kann, gerade die Worte getroffen zu haben, die hier ausgefallen.

235. De sancto Jodoco.

1. Hymnidici sonent toni, Ut intonent dulcisoni Consona symphonia; Salutares adsunt joci Prodeuntes in Judoci Laudanda solemnia.	3. Ad nihilum hic redegit Mundi pompam ac elegit Vitam solitariam, Eremitae typum gessit Macerandoque repressit Se per abstinentiam.
2. Propter Christum, quem amavit, Regnum patris recusavit Et ejus palatia, Vitam egit paupertatis, Ut coelestis bonitatis Frueretur copia.	4. Judocum inter cetera Sacrarum rerum opera Laudat hoc miraculum, Peregrinum, quem cremavit Ignis, Christus liberavit Ad Judoci titulum.
5. Hunc patronum collaudemus, Collaudantes imploremus Ejus patrocina, Ut vitia repellamus, Virtutibus floreamus Per ejus suffragia.	

Antiph. ms. Tungrense IV. saec. 15.

236. De s. Johanne Baptista.

1. Amicus sponsi, magno gaudens gaudio,
Sponsam habentis castam in conjugio.
R° Sanctus Johannes Baptista ad Dominum
Deum pro nobis exoret altissimum.
2. Baptista sanctus, sacri Christi corporis
Tinctor Jordanis alveo in fluminis.
3. Cujus ad ortum magnus venit nuntius
Praenuntiandum, Gabriel archangelus.
4. Datum est cui tale privilegium,
Primus ut regnum praedicet perpetuum.
5. Electus veri in modum luciferi,
Solis praecursor, propheta altissimi.
6. Faciem patris ante missus angelus
Promittens coeli regna poenitentibus.
7. Gaudens in suae parentis visceribus
Mariae sanctae salutantis vocibus.
8. Heremitarum exemplum egregium,
Domino Deo soli servientium.
9. Judae excelsi pastor Odollamita,
Testis in unda existens aquatica.
10. Kameli pilis indutus pro vestitu,
Heliae plenus virtute et spiritu.
11. Limes perfectus legis et prophetiae
Ac spiritalis evangelii gratiae.
12. Mellis silvestris agresti edulio
Et locustarum cibatus in eremo.
13. Nativitatem praecedens prophetia,
Juste et vere dictus Dei gratia.
14. Ortus in mundum multorum cum gaudio,
Plebis perfectae praeparator Domino.
15. Plus quam propheta, suo monstrans digito
Agnum praedictum vatum vaticinio.
16. Quo majorem ullum ex muliere natum
Dominus dixit virum non resurgere.
17. Rege ut Christo non careret capite,
Cephale sacro truncatus in carcere.
18. Spiritu sancto repletus ex utero,
Ebrietatis omni carens poculo.

19. Tantus ac talis, cujus diu tacitas
Solvit nomen patris linguae loquelas.
20. Vox in deserto clamitans, dominicas
Rectas parari vias atque semitas.
21. Xristo parata largae lucis lucerna,
Ad confundendos aemulos aptissima.
22. Ymnistae sui fragilis et miseri
Reminiscatur in conspectu Domini.
23. Zachariana proles primum Dominum
Roget pro nobis regnantem in saeculum.

Cod. Bruxellen. 8860—67. saec. 10. in. — 5, 2 Solis percussor. — 9, 2 aquatina. — 10, 1 vestito. — 16, 2 virum ergänzt. — 17, 2 cephal. — 19, 2 Solvit ist entweder dreisilbig oder eine Silbe ausgefallen. — 20, 1 clamitantis. — Cfr. Duemmler, Specimen p. 17 sq.

237. De s. Johanne Baptista.

1. Gaude, Johannes, Domini praecursor,
Gaude dux, pastor venerande noster,
Nosque laetemur famuli devoti
Te venerantes,
2. Dignus es omni benedici laude,
Te non est major muliere natus,
Baptista Christi pariterque nate,
Sancte Johannes.
3. Nam peccatores fragilesque sumus,
Tu fortis, justus, pietate plenus,
Delicta nostra meritis beatiss
Ablue cuncta.
4. Semper, precamur, miserere semper
Poscimus pie memor esto nostri,
Offer ancillas Domino coelorum
Omne per aevum.
5. Sit Deo nostro decus et potestas,
Sit salus perpes, sit honor perennis,
Qui summa coeli resides in arce
Trinus et unus.

Brev. ms. S. Aldegundis Malbodien. saec. 14. Cod. Cameracen. 129. A. — Psalt. ms. S. Vincentii Cenomannen. saec. 15. Cod. Cenomannen. 134. B. — Hymn. ms. Berchingensis saec. 15. Cod. Coll. ss. Trinitatis Cantabrigen. O III 54. C. — Orat. ms. Thosanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 4948. D. — 1, 4 Te memorantes B. — 2, 1 Dignus est B; Dignus es nostra C; benedicta laude A. — 3, 4 Absolve cuncta A. — 4, 1 precamur adjuva nos semper C. — 4, 2 pie miserere nostri B. — 4, 3 Offer clientes C, famulos B; da ancillas metrisch die richtigste Form, belasse ich diese. Vielleicht ist der Hymnus ursprünglich für ein Frauenstift gedichtet. — 5, 1 sqq. Sit salus illi etc. A. — 5, 3 residens B.

238. In Nativitate s. Johannis B.

Ad Tertiam.

1. Baptistae natalitia Johannis cum laetitia Confrequentet ecclesia Sonando nova cantica.	4. Hic solus dignus flumine Lavare regem gloriae, Non solumque praedicere Sed digito ostendere.
2. Qui clausus matris utero Alludit Dei filio Ac muti patris senio Succurrit verbo reddito.	5. Quanto luna sideribus Praefertur in splendoribus Et rosa cunctis floribus, Hic tanto sanctus caeteris.
3. Propheta, cultor eremi, Martyr et lucerna spei, Diligens praeco, Domini Praecursor, gemma fidei.	6. Praesta, pater ingenite, Jesu, cum sancto flamine, Ut praecursoris precibus Jungamur in coelestibus.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 13/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54).

239. In Nativitate s. Johannis B.

Ad Completorium.

1. Jucundare, mater ecclesia,
Nova nobis adsunt solemnia,
Gabrielis fatu mirifica,
Veneranda orbis per climata.
2. Elisabeth en parit filium,
Praecursorem, vatem et angelum
Ac majorem natis mortalium,
Mundo missum a summo numinum.
3. Adhuc clausus alludit puero,
Quem Maria gestat in utero,
Salutato praedulci socio
Inardescit jucundo júbilo.
4. Sic regali pollens prosapia
Decus vatum, laudum materia,
Mundum spernit factus hermicola,
Inflammatu divina gratia.
5. Es lucerna mundi et gaudium,
Splendor patrum, vatum silentium,
Dux justorum vitaeque speculum
Ac signifer sanctorum omnium.
6. Sit laus patri, nato, paraclito,
Trinitati carenti termino,
Ac baptistae pio suffragio
Collocemur polorum atrio.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 13/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54).

240. In Decollatione s. Johannis B.

Ad Tertiam.

1. O stupenda baptistae sanctitas,
Quem honorat ipsa divinitas,
Cui tota monstratur trinitas,
Non est illi nec erit paritas.
2. Is lucifer, solaris radius,
Trinitatis testis et medicus,
Paranymphus sponsi ac socius,
Summi regis amicus intimus.
3. Rubet tantus cruore roseo,
Proh dolor, jam caput cum gladio
Trucidatur, fertur convivio,
Saltatrici datur pro praemio.
4. O baptista, vates eximie,
Quem coelestes laudant excubiae,
Jam sanctorum splendes in acie,
Per te locus nobis sit veniae.
5. O lucifer, finis moestitiae,
O jucundum jubar laetitiae,
Famulantum valle miseriae
Odas, voces precesque suscipe.
6. Sit laus nato, patri, paraclito,
Trinitati carenti termino,
Ac baptistae pio suffragio
Collocemur coelorum atrio.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 13/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54). —
Vor Str. 1 befindet sich eine Srophe von abweichendem Versmafs, die ich
deshalb als vermutlich unecht nicht in den Text aufnahm; sie lautet:

Salve, vates eximie,
Johannes, Dei gratia,
Felix felici nomine
Divina clementia.

241. In Decollatione s. Johannis B.

Ad Completorium.

1. Stupet ordo et ratio, Dignus omni praeconio Quod decollatur capite Johannes, major homine.	3. Hic prophetarum signifer, Quem nuntiavit Gabriel, Hic ut sol in meridie Splendet sanctorum acie.
2. Quem praeclara nativitas Et vitae ornat sanctitas, Nobilitant miracula Et signa praeclarissima.	4. Extollitur prae ceteris Hic, cujus nullus similis, Quem honorat divinitas, Cui se monstrat trinitas.

5. Hic dignetur suscipere
Laudes nostras, ut vivere
Possimus sine termino
In sanctorum consortio.

6. Deo sit laus et gloria
Per infinita saecula,
Qui praecursoris precibus
Nos jungat coeli civibus.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 13/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54).

242. In Decollatione s. Johannis B.

1. Baptista nobis hodie
Diem offert laetitiae,
Qua ejus decollatio
Recolitur et passio.

4. Baptistam dum persequitur,
Herodes vivens moritur,
Baptistaeque consequitur
Vitam, dum morti traditur.

2. Baptistae quanta dignitas
Sit, refert ipsa veritas,
Quem multum honorificat
Et plus magnis magnificat.

5. Baptista nobis annue,
Ut docuisti vivere,
Et minus doctos instrue
Nos ut vicisti vincere.

3. Baptistae juste nuptias
Detestanti nefarias
Herodes et Herodias
Mortis tendunt insidias.

6. Baptista duce praevio
Declinemus ab invio
Tenentes vitae semitas,
Hoc praestet sancta trinitas.

Brev. S. Servatii Trajecten. imp. Coloniae 1503.

243. De s. Johanne Evangelista.

Ad Vesperas.

1. Magnus Johannes emicat,
Quem vera lux illuminat,
Vino salutis ebriat
Amoris implens gratia.

4. Coeli petens fastigia
Dignus pudoris vernula
Prae ceteris mortalibus
Deum tuetur altius.

2. Qua praepotens apostolus
Verbi refulsit profluus,
Ructans Dei magnalia
Christi retexit abdita.

5. Tanto perunctus chrismate
Mundum replevit dogmate,
Monens caduca spernere,
Aeterna concupiscere.

3. Virtute pollens gratiae,
Christi recumbens pectore
Verbi fluentia hauserat,
Divina pandens carmina.

6. Hujus Deus nos annuat
Sequi benignus dogmata,
Quo supplicante sedulo
Christi fruamur gloria.

7. Sit trinitati gloria,
Virtus, honor, potentia,
Cujus Johannes gratia
Magnus viget per saecula.

Brev. ms. Hispanicum saec. 11/12. Cod. Londinen. Add. 30849. A. — Hymn. ms. S. Vitoni saec. 15. Cod. Virdunen. 141. B. — Orat. ms. Thosanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 4948. C. — 1, 4 implet C. — 2, 1 Quam praepotens A. — Str. 3 fehlt A. — 6, 1 Cujus Deus C. — 6, 2 dogmate A. — 6, 3 sedula A. — 7, 2 Honor virtus C, honor decus B.

244. De s. Johanne Evangelista.

Ad Nocturnum.

1. Iste cunctorum flos apostolorum,
Domino gratus, Johannes vocatus,
Hodie laeta meruit secreta
Scandere coeli.
2. Hic est symmista et evangelista,
Tonitrus splendens, aquila transcendens,
Qui capit forte, nec dolent in morte
Corporis artus.
3. Ad sacra jussa cujus mox concussa
Membra defuncta vitae sunt conjuncta,
Morbo gravati priscae sanitati
Restituuntur.
4. Unde nunc laetus noster iste coetus
Mente devota hymnos atque vota
Pariter solvat laudesque revolvat
Omne per aevum.
5. Sit salus Deo et nobis in eo,
Per quem fit salus poenitetque malus,
Qui coelum fundat solumque fecundat,
Trinus et unus.

Brev. S. Barnardi in Romanis imp. in Romanis 1518.

245. De s. Johanne Evangelista.

Ad Laudes.

1. Ave stellae maris, Custos singularis, In qua est absorpta Mors mortisque porta.	4. Monstra te electum Christi praedilectum, Fiat per te suns Chorus iste tuus.
2. Sumens non in vanum Divinum arcanum, In te nulla saevae Damna sentis Evae.	5. Virgo pretiose, Cunctis gratiose, Servos tuos pastos Redde Deo castos.
3. Solve involutos, Liga dissolutos, Ingratis ignosce, Bona cunctis posce.	6. Vitam praestet puram Viamque securam, Ut hic liberemur Tecumque laetemur.
7. Sit laus trinitati, Simul unitati, Uni trinum munus, Tribus honor unus.	

Brev. S. Barnardi in Romanis imp. in Romanis 1518.

246. De s. Johanne Evangelista.

Ad Primam.

1. Ave, pie Christe, Qui evangelistae Johannis es lumen, Doctor, carmen, numen.	3. Per cujus acumen Videns trinum numen Vitae spargit lumen, Paradisi flumen.
2. Virgo et electus Hausit praedilectus Supra Christi pectus Fontem intellectus.	4. Fervens mitigavit Vas, virus potavit, Virgas immutavit Stratos suscitavit.
5. Sit laus trinitati, Simul unitati, Uni trinum munus, Tribus honor unus.	

Brev. S. Barnardi in Romanis imp. in Romanis 1518.

247. De s. Johanne Evangelista.

Ad Tertiam.

1. Veni, creator spiritus, Et per Johannis merita Nobis missus divinitus Mentes nostras inhabita.	3. Accende nos medullitus Amoris flamma subita, Qua Christi cari penitus Arserunt cordis abdita.
2. Qui diceris paraclitus, Perlustra nos, lux inclita, Qua Johannes, vir inclitus, Coeli vidit abscondita.	4. Per te sciamus, da, patrem Et te spiritum pariter Et hunc, qui moriens matrem Johanni dedit dulciter.

Brev. S. Barnardi in Romanis imp. in Romanis 1518.

248. De s. Johanne Evangelista.

Ad Sextam.

1. Accende, sancte spiritus, Nos tui flamma subita, Qua Johannis medullitus Cordis arserunt abdita.	3. Hostem repellas longius Dilecti tui precibus, Da veniam propitius Et pacem nostris mentibus.
2. Tu septiformis munere, Hoc vas tibi tu dedicas, A quo mundo das bibere Potiones mirificas.	4. Per te sciamus, da, patrem, Et te spiritum pariter Et hunc, qui moriens matrem Johanni dedit dulciter.

Brev. S. Barnardi in Romanis imp. in Romanis 1518.

249. De s. Johanne Evangelista.

Ad Nonam.

1. Evangelistae, coeli citharistae,
Legis legistae novae tuae, Christe,
Gratiae cistae, fulget dies iste,
Johannis boni.
2. Gemmis ornatum vas fuit mirandum,
Ad illustrandum jubar mundo datum,
Lilium gratum, castis imitandum
Aquila throni.
3. Secreta caeli carmine fidei
Visa dictavit, scripta promulgavit,
Multis figuris facta cum futuris
Clausa signavit.
4. Cujus rogatu purga miserando
Nos a reatu gratiam praestando,
Deus, servando nos et consummando
In bono statu.

Brev. S. Barnardi in Romanis imp. in Romanis 1518.

250. In s. Johannis ante Portam.

Ad Vesperas.

1. Fidelis custos virginis, Dei matris et hominis, Quem moriens crudeliter Tibi dedit fideliter.	3. Supra pectus dominicum Recubuisti dormiens, Bibens fontem mirificum, Fontis fluentia capiens.
2. Diligenter custodiens Honoris reverentia, Sibi praestans obsequia, Ei devote serviens.	4. Drusianam resuscitans Reversus ab exilio, Domum ejus inhabitans Dato tibi convivio.
5. Deo patri potentia, Filio sapientia, Flamini sancto bonitas, Tribus est una deitas.	

Brev. ms. Valentinense saec. 15. Cod. Atrebaten. 1142 (552).

251. In s. Johannis ante Portam.

Ad Nocturnum.

1. Agite, chori modulantis cleri,
Laudes ad coelos mittite Johanni.

2. Moribus castis decenter ornatus
A Christo, cujus amplius amatus.
3. Exsiliatus Johannes dum redit,
Occurrit illi populorum turba.
4. Cujus adventu diu fatigata
Mortua fertur nobilis matrona.
5. Virginis jussu Drusiana surgit,
Ipsam convivam receptura vadit.
6. Laus patri summo pariterque nato
Paraclitoque sancto sit per saecula.

Brev. ms. Arelatense saec. 14. Cod. Parisien. 1285. A. — Brev. ms. Valentinense saec. 15. Cod. Atrebaten. 1142 (552) B. — Str. 1, 2 und 6 Ad Vesp. et Noct., 3, 4, 5 und 6 ad Laudes. A. — 6, 2 stat per saecula B.

252. In s. Johannis ante Portam.

Ad Laudes.

1. Praerogativa gratia Dilecte prae discipulis, Largire patrocina Tuis devotis famulis. 2. Gemmas fractas incredulis Redintegrasti populis, Hausto veneni poculo Facto crucis signaculo.	3. Intromissus in dolio Pleno ferventis olei, Pro firmitate fidei Cares doloris taedio. 4. O Johannes apostole, Te deprecamur, recale In tuo patrocinio, Coeli fruamur gaudio.
5. Deo patri et filio Sit laus inindividua, Sancto flamine tertio Decus, virtus, perpetua.	

Brev. ms. Valentinense saec. 15. Cod. Atrebaten. 1142 (552). — 1, 2 dilecti. — 3, 4 Caret. — 5, 2 individua.

253. De sancto Joseph.

Ad Vesperas.

1. Ave, felix altor Panis angelorum, Joseph virgo, sponse Reginae coelorum. 2. Sumis tuam sponsam Magno cum tremore, Quam praecognovisti Matrem Christi fore.	3. Solvens offers Deo Deum, jura legis, Fers, alis, cum ipso In Aegyptum fugis. 4. Monstras te esse patrem Paternali cura, Dum pro nata prole Tanta suffers dura.

5. Solvis jura carnis
Plenus Dei dono,
Hinc gaudes in coelis
Fruens summo bono.

6. Virgo singularis,
Justus vocitatus,
Nos labe pollutos
Justos fac et castos.

7. Vitam praesta puram,
Iter para tutum,
Quem tu nutrivisti,
Dominus virtutum.

8. Sit laus trinitati,
Salus atque virtus,
Compar unitati
Honor, laus et decus.

Brev. ms. Romanum saec. 15. Cod. Parisien. 13244. A. — Brev. S. Donatiani Brugen. imp. Parisiis 1520. B. — 2, 1 Sumens A. — Str. 3 fehlt A. — 4, 2 Parentali cura A. — 4, 3 Dum alendo prolem B. — 4, 4 Fers cum matre dura B. — Str. 4 fehlt B. — 5, 2 Clemens pie dulcis B. — 5, 3 Nos culpis solutos B. — 5, 4 Mites fac et castos B. — 6, 3 Nobis adfuturum B. — 6, 4 Meritis virtutum B. — 7, 1 sqq. Sit laus Deo patri etc. B.

254. De sancto Joseph.

Ad Laudes.

1. O gloriose Domini
Sponse matris altissimi,
Quem totus orbis non capit,
In tuis ulnis jacuit.

2. Cui tota coeli curia
Famulatur per saecula,
Hic infans factus parvulus
Tibi subest humilimus.

3. Beate patris munere
Sacro ditatus coelitus,
Qui angelorum pabulum
Nutrivisti humanitus.

4. Joseph, nutritor gloriae
In hac valle miseriae,
Fac nos per tua merita
Saturari in patria.

5. Sit laus patri cum filio
Ex tua sponsa genito
Sanctoque cum spiramine
In sempiterno tempore.

Brev. ms. Romanum saec. 15. Cod. Parisien. 12344.

255. De sancto Joseph.

Ad Laudes.

1. O gloriose Domini
Sponse matris altissimi,
Quem totus orbis non capit,
In tuis ulnis jacuit.

2. Quod Eva tristis abstulit
Prole Maria reddidit,
Cujus pudoris custos es,
Testis, Christi nutritor es.

3. Tu regis regem gloriae
Ejus putaris genitor,
Qui cum patre et flamine
Est coeli terrae conditor.

4. Panis altor angelici,
Corde precamur supplici,
Tuo gustemus merito
Sursum hunc sine termino.

5. Gloria tibi, Domine.

Brev. S. Donatiani Brugen. imp. Parisiis. 1520. — 3, 3 parente. — Das Lied ist eine Bearbeitung des vorigen.

256. De sancta Julia.

Ad Vesperas.

1. Inclitae laudes canimus, redemptor,
Virginis, cujus redeuntis anni
Monstrat optatum celebrare festum
Una dierum.
2. Haec tibi semper studuit placere
Corde mundato, manibus benignis,
Ut poli sedem mereretur a te,
Vita salusque.
3. Sanguinem fundens proprium rosarum
Instar ardentis violaeque virgo
Sacra complevit geminum decorem
Corde beato.
4. Hujus oramus precibus remitti,
Quidquid ex nobis trahimus reatus,
Culpa ne nostri dominetur atrox,
Rex pie Christe.
5. Laus, honor patri Dominoque Christo,
Spiritus sanctus copuletur illis
Compar et consors, benedicta uni
Gloria regi.

Brev. ms. Jotrense. saec. 13. Cod. Parisien. 750.

257. De sancto Juliano.

Ad Vesperas.

1. Deus, tuorum militum Virtus, salus ac praemium, Qui dimicantes fortiter Pro te pie remuneras	5. Qui cum paratus sisteret Velut bidens mitissimus, Percussus ense corruit Et reddidit sic spiritum.
2. Ut Julianum, martyrem Ac militem fortissimum, Tormenta qui pro nomine Tuo libenter sustulit.	6. Brivate locus inclitus Habetur in Arvernico, Ubi peracta passio Haec est beati martyris.
3. Hic oriundus exstitit In urbe Viennensium, Sed pagus hunc Arvernicus Transmisit ad coelestia.	7. Cujus sepulchrum sedulo Fratrum frequentant cunei, Qui digna certo tempore Deo canunt praeconia.
4. Cujus caput cum perfidus Auferre vellet carnifex, Praecipit, ut extenderet Collum, quod egit mox libens.	8. Hujus precatu martyris Tu, Christe, rex piissime, Et nos misertus adspice Et confer indulgentiam.
9. Praesta, pater piissime.	

Brev. ms. Brivatense saec. 13. Cod. Parisien. 1287. A. — Brev. ms. Viennense saec. 14. Cod. Parisien. 1285 B. — Offic. ms. S. Juliani saec. 16. Cod. Remens. 191. C. — Str. 6, 7 und 8 fehlen B.

258. De sancto Juliano.

Ad Nocturnum.

1. Prome festum, plebs benigna, carminum concentibus, Solve votum, funde quaestus, pande cordis intimum, Hic tibi patronus exstat Julianus inclitus. 2. Hoc favente cunctis Christus donat obsequentibus, Sanguinem pro quo beatum fudit imperterritus, Lauream coelo reportans emicantem floribus. 3. Hic Viennae Fereoli martyris consortio Dum revinctus commaneret, instat exsecutio, Quae caveri dum putantur, dividuntur illico. 4. Quod Dei virtute gestum corde fixo credimus, Ut, quia nitet Vienna Fereoli gratia, Esset haec tutela nobis hoc juvante congrua. 5. Ferret unus praecavendi dum latebram martyri, Persecutorum catervae semet ultro dedit, Mox caput Deo dicatum mucro saevus abstulit.	6. Sacrum corpus pretioso vertice relinquitur, Quod Viennae ceterorum prae timore deferunt, Ac deinde Fereoli consepultum jungitur. 7. At senes duo veteri, destituti viribus, Membra sancta dum sepulcro conderent attentius, Pristinas vires retentant, convalescunt artubus. 8. Clausa caecis hinc patescunt dante Christo lumina, Voce mutus ora pandit, lepra carnem deserit, Languor omnis hinc recedit et medelam provehit. 9. Hinc tua, Deus, tremenda dona obsecrantibus, Parce lapsis, tolle morbos et relaxa debita, Ut tuas laudes sonoro concinamus jubilo. 10. Gloriam patri melodis personemus vocibus, Gloriam Christo canamus, gloriam paraclito, Paradiso redde tuo nos sola clementia.

Brev. ms. Brivatense saec. 13. Cod. Parisien. 1287. A. — Brev. ms. Brivatense saec. 15. (Privatbesitz.) B. — 4, 5 Esses hoc A. — 4, 6 hunc juvante A. — 5, 1 Fervet iras praecavendi A. — 7, 1 Et senes duo B.

259. De sancto Juliano.

Ad Laudes.

1. Juliani sanctissimi Solem nem diem colimus, Qua Domino gratissimus Coeli junctus est civibus.	2. Athleta praestantissimus Aetate primum tenera Calcata mundi copia Dei repletur gratia.

3. Serpentis virus lubrici, Quo primus plaustus periit, Nacta baptismi gratia Nisu toto perobruit. 4. Virtutum micans radiis Ac rutilanti jubare Lata per orbis spatia Sacro fragravit nectare. 5. Hostes funestos radians Hic defunctus obtinuit Et sacro caesus capite Mortem felicem subiit.	6. Ad te, martyr sanctissime, Voces ac vota vertimus, Adesto supplicantibus Tuis beatis precibus. 7. Mores auferto noxios, Muta, quod male viximus, Peracto mundi schemate Esse dans in coelestibus. 8. Qua regnat potentissimus Orbis ac noster Dominus Una cum sancto spiritu Et neumate paraclito.

Brev. ms. Brivatense saec. 13. Cod. Parisien. 1287. A. — Brev. ms. Brivatense saec. 15 (Privatbesitz). B. — Brev. ms. Viennense saec. 14. Cod. Parisien. 1285. C. — 4, 2 rutilante C, rutervanti A. — 7, 3 Peracta A.

260. De sancto Juliano.

Ad Vesperas.

1. Juliani celebremus Pleno festa gaudio, Juliano jubilemus, Cujus patrocinio Angelorum postulemus Conjungi consortio. 2. Fide firmus Julianus, Romanus origine, Sacro per Clementis manus Insignitus ordine, Christum canit Christianus Non fractus formidine. 3. Caenomannis introductus Christum praesul praedicat, Confutatur princeps luctus, Gentes Deo dedicat, Fidem plantat, cujus fructus Animas vivificat.	4. Florem, quem stirps gessit Jesse Pandit invisibilem, Serit, replet multa messe Terram prius sterilem, Verum docet unum esse Deum invisibilem. 5. Ejus prece fontem fundit Tellus tacta baculo, Fama volat, rem diffundit, Stupor fit in populo, Se lux ultra non abscondit Lucens in propatulo. 6. Ad hunc tota multitudo Languidorum confluit, Omnis cedit aegritudo, Morbum omnem destruit, Tanta Dei magnitudo Servum suum compluit.
7. O quam clemens et quam bonus,
Simplex Deus trinitas,
A quo missus hic patronus,
Ut clareret veritas,
Cujus nos direxit sonus
In virtutis semitas.

Psalt. ms. Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 105. A. — Psalt. ms. Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 106. B. — Mel.: Pange lingua. — Nach Str. 7 Sit ergo; wohl spätere Zuthat, da 7, 1 sq. schon eine Doxologie enthält.

261. De santo Juliano.

Ad Matutinum.

1. Pange, lingua, gloriosi
Praesulis praeconium,
Sed praemittat pretiosi
Sol splendoris radium,
Ne subintres carcerosi
Callis diversorium.
2. Julianus dum paulatim
Fidem firmat opere,
Ruunt omnes catervatim
Tanta signa cernere,
Laborantes Dei statim
Convalescant munere.
3. Quibus erat induratum
Cor errore veteri,
Pravitate suae statum
Spreverunt innumeri,
Jam ad orbis incolatum
Suspirantes superi.
4. Mortem nati dum deplorat
Quidam cum gemitibus,
Opem Dei dum implorat,
Juliani pedibus
Provolutus, praesul orat
Ita flexis genibus:
5. Ut plebs tua spe levetur,
Accingatur robore,
Et lux tua declaretur
Tempestatis tempore,
Tepor omnis transportetur
Ab istius corpore.
6. Ad haec verba reparatur
Sospes patris filius,
Roboratus baptizatur
Pater Anastasius
Et praeconi foederatur
Factus fide socius.
7. Et nos ergo, qui jacemus
Sub mundi miseria,
Julianum exoremus,
Ejus per suffragia
Tota mente suspiremus
Ad coeli palatia.

Psalt. ms. Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 105. A. — Psalt. ms. Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 106. B. — Mel: Pange lingua.

262. De sancto Juliano.

Ad Laudes.

1. Mens, in laudes exi regis
Regionis coelicae,
Pange Christum hujus gregis,
Prius tamen respice,
Si quid intus sordis legis
Clauso cordis codice.
2. Dum diurno de labore
Percepturus bravium
Vocaretur ab auctore
Pius pastor ovium,
Adsignato successore
Coeli subit solium.
3. Et, quem Christus praedilexit
Quodam privilegio,
Arce coeli jam provexit
Ac patris palatio,
Cujus in occursum exit
Angelorum legio.
4. Quem orbarat se praesente,
Suum pater populum
Visitavit hic repente
Grande per miraculum,
Cum in aqua bulliente
Salvavit infantulum.

5. O mirandae caritatis
Virum plenum gratia,
Qui languore degravatis
Ac mentis ignavia
Suae largae pietatis
Praebet beneficia.

6. Ergo tantus invocetur
Piis pater precibus,
Christum pastor deprecetur
Pro relictis ovibus,
Et laetari nobis detur
Cum supernis civibus.

7. Sit ergo laus tibi, Christe,
Honor, virtus, gloria,
Per quem vicit praesul iste
Felici militia,
Dum rependis agonistae
Salutis stipendia.

Psalt. ms. Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 105. A. — Psalt. ms.
Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 106. B. — Mel: Pange lingua.

263. De sancto Juliano.

Ad Vesperas.

1. Ut queant laxis sonis Deo gratis
Pandere laudes, tuis, Juliane,
Remitti noxas, gratiam infundi,
Sancte, procures.
2. Fons vivax, fontem mire produxisti,
Fessis per aquas oneroso gestu,
Quo viso turbas alliceres jugum
Tollere Christi.
3. O martyr voto, Iovis in fano
Draconem fugas hostium adspectu,
Quem adustice perdere quaerentes
Apud Artinas.
4. Genitor caste, protector et salus
Sis filiorum, confer contra hostes,
Qui, quod vis, potes ante Dei thronum,
Meritis alme.
5. Proficiscentum director et hospes,
Nos amatores ora hospitare
Jesum et ejus hospitari tandem
Atriis sanctis.
6. Sit coelis Christo gloria perennis,
In nobis ritus lausque Deo placens,
Qui tecum ducti te ductore simus
Post vitae cursum.

Psalt. ms. S. Vincentii Cenomannen. saec. 15. Cod. Cenomannen. 134. —
1. 3 noxa. — 2, 2 Fesis per aqua. — 2, 3 aliceres verum. — 2, 4 Christum. —
3, 1 iouis in fatu. — 3, 2 Draconis fuga. — 3, 4 Quod adustice. — 3, 4
Apud arcanas; vgl. zu dieser Str. Acta SS. Jan. III, 380 n. 20 sq. — 6, 3
sumus. — Dieser wie der folgende Hymnus sind Muster einer barbarischen
ars poetica; leider sind sie obendrein noch so schlecht überliefert, daß man
am Texte verzweifeln muß.

264. De sancto Juliano.

Ad Laudes.

1. Gloriosum Julianum Laudibus veridicis Collaudemus, decoratum Artibus mirificis, Hinc hodie laureatum Sedibus in coelicis.	4. O dignatus praesularis, necdum in praesentia, Facultate singularis potens in absentia, Ejus missa sub cor manu curabat daemonia.
2. Victum artum, nudam vestem Ad carnem cilicium, Genu flexo fletu crebri Et pauper tugurium Observabat pastor vigil In salutem omnium.	5. Legis Christi defensori defensor rex paruit Baptizatus, unde sancti fama viri crebuit, Cedit error, surgit amor Christi, qui sic voluit.
3. Sic amore deitatis ratus erat pontifex, Dilector fit et dilectus et fit verus artifex, Tribus viris morti datis vitam dedit opifex.	6. Infinitae trinitati decus sit deificae, Quod ad electum amorem plebis Cenomannicae Talem misit instructorem fidei catholicae.

Psalt. ms. S. Vincentii Cenomannen. saec. 15. Cod. Cenomannen. 134. —
1, 2 vereditis. — 1, 3 Eo laudemus. — 1. 4 Auribus murificis. — 2, 1 Vic-
tum aut. — 2, 3 flectu crebri. — 3, 2 reatus erat. — 3, 5 dati. — 4, 3
Facultas. — 4, 5 Ejus misso suscormano. — 5, 2 rex paravit. — 6, 1 trini-
tatis. — 6, 3 ebectum.

265. De sancto Juliano.

Ad Laudes.

1. Deus, nostrum refugium, Sanctorum virtus omnium, Ob Juliani merita Dimitte nostra crimina.	3. Nos, Christe, lapsos erige Tuo redemptos sanguine, Hujus obtentu praesulis, Quem sic ornasti meritis.
2. Hic sacer vivens corpore Virtutum fulsit jubare, Claustris ereptos Erebi Tres functos vitae reddidit.	4. Cordis purgentur intima, Vocis mudentur organa Manusque nostrae peragant, Quae tibi digne placeant.

5. Gressusque nostros dirige In viam pacis, Domine, Aures et visus remove A vanitatis onere. 6. Adsistat pudicitia, Sint procul et phantasmata, Hostis pellatur improbus Sis noster mansor sedulus.	7. Sic ergo, sacer pontifex Et gregis pastor optime, Impetra nobis veniam Et sanitatem congruam. 8. Sit trinitati gloria Per infinita saecula, Deo patri cum filio Et spiritu paraclito.

Brev. ms. S. Petri de Cultura saec. 13. Cod. Cenomannen. 188.

266. De ss. Justo et Pastore.

Ad Vesperas.

1. In Complutensi cardine Sub Daciani turbine Justus et Pastor bravium Ceperunt per martyrium. 2. Isti duo juvenculi, Vexilli Christi geruli, Pectus armarunt proprium Ad saevientis gladium. 3. Vix adhuc patrem noverant, Et Deum nosse properant, Stantes aetate labili In praelio laudabili. 4. Quis crederet infantiam Nisi per Dei gratiam Tantum ferre supplicium, Tantum mereri praemium.	5. Alter hortatur alterum Dicens: hoc caput tenerum Non pertimescat efferos Ictus tendens ad superos. 6. Vulnus non timent asperum Vulgus linquentes ceterum, Hostis contemnunt cuneos Deos spernentes aeneos. 7. Mira Dei potentia, Senescit pueritia, Et, quod fortes effugiunt, Adolescentes cupiunt. 8. Gloria coeli Domino Et ejus unigenito Cum spiritu paraclito Et nunc et sine termino.

Brev. Narbonense imp. Carcassonae 1535. — Enthält den Hymnus an zwei Stellen. — 3, 4 praedio zweimal.

267. De ss. Justo et Pastore.

Ad Laudes.

1. Hymnum novae laetitiae Psallat coetus fidelium, Nam duos fratres hodie Colit chorus coelestium. 2. Insignes Christi martyres, Justus et Pastor incliti, Effecti Christi caelibes Coram Deo sunt positi.	3. Carnem, mundum et daemones Vicerunt hi infantuli, Juvenes fortes tirones Calcarunt fraudes saeculi. 4. Isti duo candelabra, Qui lucent ante Dominum, Salutem procurantia Et veniam peccaminum.

5. Gaude, Narbona civitas,
Tantis fulta pastoribus,
Quibus jugis solemnitās
Accrescat coeli civibus.

6. Gaude, chorus coelestium,
Pro sanctorum laetitia,
Laetatur hoc collegium,
Tota gaudet ecclesia.

7. Uni trinoque Domino
Sit laus et benedictio,
Quo sanctorum suffragio
Fruamur coeli solio.

Brev. Narbonense imp. Carcassone 1535. — An zwei Stellen. — 2, 3
Effecti fehlt an erster Stelle.

268. De sancto Justo.

1. Hymnum Deo personemus
Vocum cum laetitia,
Mente quoque rogemus
Ejus beneficia,
Ut, quod jubet, observemus
Actuum justitia.

2. Sanctus Justus, martyr Dei,
Servat haec memoria,
Deo servit mente spei
Spreta mundi gloria,
Deus ergo reddit ei
Pacem pro victoria.

3. Amans Jesum mente tota
Justus ab infantia
Vota solvit et devota
Precum abundantia
Deo placet et immota
Ejusque constantia.

4. Deus igitur reddebat
Ei mirabilia,
Nam futura praedicebat,
Postponebat vilia,
Bene agens reducebat
Captum ad aedilia.

5. Quem vivendo praeamavit
Lege apostolica,
Moriendo non negavit
Respuens idolica,
Hunc gens fera decollavit
Pro fide catholica.

6. Caput matri praesentatur
Humo carne reddita,
Lux in nocte videbatur
Urbi toti prodita,
Caput templo dum feratur,
Caeco lux est tradita.

7. Idem caput nunc habetur
Magna reverentia
Treveris, sed obtinetur
Corpus diligentia
In Zutphania, laudetur
Hinc Dei clementia.

8. Sit laus ergo trinitati,
Unitati gloria
Patris, pneumatis et nati,
Virtus et victoria,
Sit ejus humanitati
Vigilans memoria.

Brev. ms. Zutphaniense saec. 15. Cod. Bollandian. s. n. — 1, 3 Mente-
que. — 2, 2 Serva. — 3, 1 tota mente. — 8, 2 Unitatis.

269. De sancta Katharina.

1. Adest dies laetitiae,
Omni plena dulcedine,
Qua virginis Katharinae
Festa digne celebramus
Atque laudes decantamus
Ejus dulci nomine.

2. Haec Costi regis filia
Ab urbe Alexandria,
Graeciae gemma fulgida,
Mundi contemnens gaudia
Saecli devicit fortia,
Mente quaerens coelestia.

3. Haec clara fuit genere, Sed clarior virtutibus, Proles regis et reginae, Comesque fit martyribus, Dum caro carens carie Caeditur scorpionibus. 4. Dum tenetur in carcere, Reginam et Porphyrium Docet ad vitam currere. Cursus promittens bravium, Sternit rotarum machinam Dolorque fit gentilium. 5. Vilipendens conjugium Mox Caesaris Maxentii Spondentis fugit munera, Minas spernit nequissimi Et voluntate libera Agonem fert martyrii.	6. Dum collum ferit niveum Percussoris improbitas, Stillat liquorem lacteum, Quo signatur virginitas Atque per omne saeculum Probatur ejus dignitas. 7. O rosa coeli rutilans, Mira fragrans dulcedine, Fer opem tuis famulis Clerumque tuum dirige, Aperi peccatoribus Sinum misericordiae. 8. Ave, decus virgineum, Sanctarum decus virginum, Ave, lumen sidereum, Lucis non habens terminum, Virginitatis lilium, Totius mundi speculum.
9. Patri, nato, paraclito
Sit perpes jubilatio,
Qui sublimavit inclito
Katharinam martyrio,
Prece cujus haec concio
Jungatur Dei filio.

Antiph. ms. Villariense saec. 13. Cod. Bruxellen. 268. — Nach Str. 4
Divisio. — 3, 3 regina Hs.

270. De sancta Katharina.

1. Ave, sponsa Christi, Virgo Katharina, Regis, cui servisti, Felix contriclina. 2. Martyr gloriosa, Castitate grata, Lilio vel rosa Mire venustata. 3. Felix agonista Servos tuos audi, Quod adjungit ista Dies tuae laudi.	4. Tua creatori Vox in aure sonet, Ut post praesens mori Veram vitam donet. 5. Dirige nos sursum Prece Katharinae, Christe, post hunc cursum Beans sancto fine. 6. Patri laus et nato, Decus et potestas, Flamini beato Quoque par majestas.

Brev. ms. Trevirense saec. 12. Cod. Treviren. 428. add. saec. 13/14.

271. De sancta Landrada.

Ad Vesperas.

1. Pange, lingua, gloriosae Virginis praeconium, Quae fuit religiosae Clarum vitae speculum, Ut post cursum aerumnosae Coeli poscat bravium. 2. Plena fide, spe, divina Caritate fervida, Castitate fulgens bina, Spargens transitoria, Hora luxit vespertina Per virtutum opera. 3. Cibus ejus panis siccus, Potus aqua frigida, Terra nuda lectus ejus, Horret strata mollia, Etiam dum suffert aestus Febris carne tenera.	4. Mundum sibi crucifixum Et se mundo patuit, Dum et lapidi impressum Signum crucis exstitit, Sibi pignus hoc concessum Vox de coelis exprimit. 5. Palæis dum expurgatur Haec medulla tritici, Virus lapisque quadratur Pressura multiplici, In coelestis coaptatur Structura palatii. 6. Melodis nunc Deo patri Personemus vocibus, Sit laus, virtus carae proli, Utriusque spiritus, Veneretur, qui perenni Regnat tempore Deus.

Brev. ms. S. Waldetrudis Montensis saec. 15. Cod. Duacen. 164.

272. De sancta Landrada.

Ad Laudes.

1. Gratulemur in honore Nunc Landradae virginis, Quae a juventutis flore, Delicata, nobilis, Sese strictis pro amore Christi strinxit regulis. 2. Justa, fortis, mansueta, Casta, vigil, sobria, Pia, humilis, discreta, Silens, solitaria, Spernens mundum stat quieta, Contemplans coelestia. 3. Die, noctu meditatur In mandatis Domini, Caro sponso famulatur Semper corde supplici, Quidquid agit, acceptatur, Grata trino simplici.	4. Nihil ei cum obscoenis Corporis deliciis, Delectatur in amoenis, Quae praegustat gaudiis, Quae nunc sapit votis plenis Turmis juncta coelicis. 5. Laudes trinae deitati Patri, nato, flmini Sine fine dant beati Spiritus angelici Atque sursum conregnanti Huic congaudent virgini. 6. Hujus nos felicitatis Ut consortes faciat, Regi summae majestatis Nostras preces offerat, Suae dono pietatis Maculas ut deleat.

7. Genitori genitoque.

Brev. ms. S. Waldetrudis saec. 15. Cod. Duacen. 164.

273. De sancto Laurentio.

1. Laetis ecclesia resonet vocibus,
Dignis Laurentius laudetur cantibus,
Qui jam perfruitur donis coelestibus,
Rosis et liliis non marcescentibus.
2. Vir iste nobilis, Hispanus genere,
Antiquum studuit hostem conterere,
De mundi gloria nihil appetere
Totisque viribus aeterna quaerere.
3. Pati desiderat, cum Sixtus patitur,
Certa sibi dies mortis praedicitur,
Pro thesauris eum Caesar aggreditur,
Caecis signo crucis lumen infunditur.
4. Sexies variis poenis affligitur,
In crate ferrea prunis aduritur,
Ut assum commedat, Decio loquitur
Et sic feliciter coelum ingreditur.
5. Urbis extra muros Romae reconditur,
Honore debito locus excolitur,
Ubi divinitus semper impenditur,
Quidquid fideliter digneque petitur.
6. Supplicemus Deo devotis mentibus,
Qui hunc decoravit tantis virtutibus,
Ut suis meritis patrocinantibus
Fruamur gaudiis cum sanctis omnibus.
7. Pater et filius cum sancto flamine
Praeclari martyris pio juvamine
Mundos nos faciat ab omni crimine
Atque conspicuos coelesti lumine.

Cod. Bruxellen. (ol. S. Laurentii Leodien.) 9332—46 saec. 14. — 4, 2
In cratem ferream.

274. De sancto Laurentio.

1. Pange lingua gloriosum Agonem Laurentii, Qui non timet furiosum Tribunal imperii, Sed dat corpus pretiosum Ad palmam martyrii.	3. Nudum corpus est extensum Candens crate ferrea, Spernit ignem hic accensum, Flamma stridet rosea, Offert Deo ut incensum Se pro regni laurea.
2. Sanctum palpant blandimentis Et pulsan't tortoribus, At non labat statu mentis Minis vel terroribus, Sed arridet instrumentis Et prunis ardentibus.	4. Trinitatem invocemus Communi laetitia, Unum Deum adoremus, Qui creavit omnia, Cujus regno conregnemus In coelesti patria.

Brev. ms. Lexoviense saec. 15. (Privatbesitz). — 1, 1 gloriosi. — 2, 3 Ne labat statu. — 2, 5 Sed ardet instrumentis. — 3, 2 Scandens crate. — 3, 4 Flammea. — 4, 5 cum regnemus.

275. De sancto Leodegario.

Ad Vesperas.

1. Gloriam Deo pangimus, Fortes agones canimus, Quos pertulit immanius Sanctus Leodegarius.	3. Splendens corona coelitus Cujus caput irradiat, Exurit corda comitum Tacta stupore nimio.
2. Erectis jam luminibus Ab impiis hominibus, Lingua praecisa doluit, Artus loquela floruit.	4. Sed amputato capite Corpus erectum constitit, Horae unius spatio Rigore mansit vivo.
5. Hujus patroni precibus Nos foveamur largius, Nostrorum vincla criminum Solvantur in perpetuum.	

Brev. ms. Nobiliacense saec. 13. Cod. Burdigalen. 85.

276. De sancto Leodegario.

Ad Landes.

1. Ex illustri prosapia Natus, Leodegarius Laetus fulget in gloria, Martyr Dei eximius.	3. Ebroini malignitas Accensa per saevitiam, Sancti Dei humilitas, Per quam tendit ad gloriam.
2. Linguam, dentes et oculos Perdit propter justitiam Mireque docens populos Non amittit facundiam.	4. Dicto praefato praesuli Tanta confertur gratia, Quod cuncti debent populi Sibi laudes cum gloria.
5. Sit tibi, sancta trinitas, Honor, decus perenniter, Quo tibi laudes debitas Persolvamus alacriter.	

Brev. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Mazarin. 354 (787).

277. De sancto Leonio.

Ad Vesperas.

1. Exsultet plebs Pictavica Praesenti in sacra die, Concinat clerus cantica Devotus nunc melodiae.	2. Leonii praesens dies, Quo victo mundo quaeritur Aeternae vitae requies, Cum terris coelum graditur.

3. Per syllabas describitur Leonii proprietas, Leonius cum dicitur Fortis patet humilitas. 4. Leo fortis ostenditur, Nius patet humilitas, Leonius hinc dicitur, Forti inest sublimitas.	5. Doctor magnus Hilarius Evocat hunc Leonium, Adsis, ait non dubius, Pergo, pater, ad bravium. 6. Pauper dives egentibus, Plebis custos egregius Terris degens, coelestibus Sanctus regnat Leonius.
7. Sit laus patri cum filio,
Sancto simul paraclito,
Regnemus cum Leonio
Fine cunctorum exito.

Diurn. ms. Pictaviense saec. 16. Cod. Pictavien. 40. — 3, 1 Von dem Worte syllabas ist nur die letzte Silbe (bas) leserlich, die vordern sind weggefault.

278. De sancto Leonio.

Ad Laudes.

1. Pater, kyrie Leoni, Orans ora, ne labamur, Coelestis postula doni Omne fructum, te precamur. 2. Rege plebem, cui patronus Hilario statuente Tu fuisti, pastor bonus, Ore poscimus et mente. 3. Coelum tenes terras spernens, Terra terit servitores, Plebs tua dogmata tenens Tibi persolvit honores. 4. O Leoni, leo, leva Mersos reatu servulos, Quos draconis fraus hic saeva, Decepit, rege famulos.	5. Laesus filius ad patrem Opem quaerit refugiens, Filia degens ad matrem, Plebs ad te currit rediens. 6. O Leoni, caritatis Ubertim concede fructus Et opere pietatis Aeternos exstingue luctus. 7. Lipsana hinc veneremur Leonii, quae habemus, Ut cum eo sociemur, Landes ejus decantemus. 8. Salus, virtus, laus et honor Patri sit atque filio, Spiritui, qui est amor, Sancto sit jubilatio.

Diurn. ms. Pictaviense saec. 16. Cod. Pictavien. 40. — 4, 3 fraus hinc ferox Hs.

279. De sancto Leufrido.

1. Gaude, sacrata meritis Leufredi, tellus inclita, Festa revolvens aurea, Quis petiit coelestia. 2. Hic nobilis, nobilibus Progenitus parentibus, Contemptis pompis saeculi Vitam suscepit monachi.	3. Qui sanctis pollens actibus, Virtutum florens floribus Dedit salutem mentibus, Sanitatem corporibus. 4. Ignis fugavit rabiem, Multavit male daemonem, Resolvit votis barathrum, Reddidit coelo monachum.

5. Insignis qui virtutibus,
Nullis succumbens sordibus,
Cum precibus sanctissimum
Coelo reddidit spiritum.

6. Nunc te precamur, hagio,
Vota libenter suscipe
Clemensque fer remedium
Levando moles criminum.

7. Audi benignus populos,
Exaudi pius servulos
Et servientes corpori
Absolve vinclis saeculi.

8. Erectis sursum mentibus,
Versis in terram vultibus
In trinitatis nomine
Te adoramus, Kyrie.

Hymn. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisien. 12040. A. —
Brev. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisien. 13239. B. — 6, 3
Clemens ferque A.

280. De sancto Livino.

1. Hymnum canamus gloriae
Regi omnis victoriae,
De cujus stillat gratia
Livini magnificentia.

2. Quem in matris visceribus
Sanctus sacravit spiritus
Matris infundens labiis
Haustum divini nectaris.

3. Coelum terris annuntiat,
Quae virtus hunc inhabitat,
Lux super lucem radiat,
De luce dextra promicat.

4. Captis mente libertatem,
Dat nutrici sospitatem,
Stupet mare potestatem
Et plebs sedis dignitatem.

5. Ut Siloë in piscina
In te manet medicina,
Quod testatur languens homo,
Datus sibi tuo dono.

6. Mare tibi famulatur,
Per te nauta prosperatur,
Caecus videt et sanatur,
Qui furore debacchatur.

7. Lingua perit sed non usus,
Hostem terit Deus tuus,
Ut amicum te affatur
Et ad palmam exhortatur.

8. Tuae dies laetitiae
Sit nobis dies gratiae,
Respirent in te servuli,
Sentiant patrem filii.

9. Praesta, pater piissime.

Psalt. ms. S. Bavonis Gandaven. saec. 15. Cod. Gandaven. 73 (16). A. —
Brev. ms. S. Waldetrudis saec. 15. Cod. Duacen. 164. B. — Brev. S. Servatii
Trajecten. imp. Coloniae 1503. C. — 2, 2 Sancto sacravit B. — Str. 5 sqq.
fehlen B; Str. 1—5 ad Vesp.; 5—7 ad Noct.; 7—8 ad Laudes A.

281. De sancto Lubentio.

Ad Vesp. et Noct.

1. O Lubenti, pater alme,
Presbyter eximie,
Quem victricis fructus palmae
Pascit coeli curiae,
Pia vota supplicantis
Suscipe familiae.

2. Baptizatus a beato
Martino pontifice,
Educatus a felice
Maximino praesule,
Cui nunc es sociatus
Cum triumpho gloriae.

3. Tu in terris visiones
positus angelicas
Meruisti, dum vixisti,
cum quibus nunc habitas
Et celeuma debriatus
in excelsis jubilas.

4. De Cubruno per phaselum
Per Mosellam petis Rhenum,
Quo transito per Logenam
Dyckirchen basilicam,
Quem cum clero plebs fidelis
Suscipit cum laudibus.

5. Ubi corpus tumulatur
Et laus Deo decantatur,
Nam coelorum collocatur
spiritus agminibus
Et in terris decoratur
signis et virtutibus.

6. Gloria et honor Deo
usquequo altissimo,
Una patri filioque
inclito paraclito,
Cui laus est et potestas
per aeterna saecula.

Antiph. ms. Trevirense saec. 15. Cod. Capit. Treviren. s. n. A. —
Antiph. ms. Trevirense saec. 15. Cod. Treviren. 172. B. — 4, 4 Quantum
clero A; quam cum clero B.

282. De sancto Luthardo.

1. Exsultet aula coelica,
Laetetur mundi machina,
Dum Luthardi solemnia
Solis revolvit orbita.

2. Quem post mundi pericula
Coeli suscepit curia,
Quem cum servis fidelibus
Jam salutavit Dominus.

3. Hinc dulces psalmi resonent,
Hinc lectiones concrepent,
Hinc hymnorum multimoda
Multiplicentur cantica.

4. Conemur totis nisibus,
Jungamus preces precibus,
Quod Luthardi per merita
Coeli fruamur gloria.

5. Deo patri sit gloria
Ejusque soli filio
Cum spiritu paraclito
Et nunc et in perpetuum.

Antiph. ms. Calcariense saec. 15. (Privatbesitz).

283. De sancto Macario.

1. Hymnum fideles populi
Canant et plaudant singuli
In laudem beatissimi
Pontificis Macarii.

2. Qui spreta mundi gloria
Christi sequens vestigia
Pro fidei constantia
Dura suffert supplicia.

3. Clausum reducit angelus,
Credit tortor incredulus,
Medelam praebet precibus
Caeco, muto, languentibus.

4. Lepra cedit munditiae
Per te, praesul sanctissime,
Tua declarant merita
Crux sursum splendens lucida.

5. Tuis, precamur, precibus
Christus cum suis civibus
Post praesentem miseriam
Supernam donet patriam.

Psalt. ms. S. Bavonis saec. 15. Cod. Gandaven. 73 (16).

284. De sancto Maglorio.

Ad Vesperas

1. Patris nostri praeconia Vox una promat omnium, Quam magna dignum gloria Dici decet Maglorium.	3. Sacris imbutus literis Aetatis ab exordio Sensu praecellit ceteris Et puritatis studio.
2. Superna sapientia Formavit sibi vasculum Sub coelesti custodia Regens et docens parvulum.	4. Culmen adeptus praesulis Divini nutus munere Crebris fulsit miraculis Fidem confirmans operi.
5. Hinc patri sit ingenito Et ejus unigenito Amborumque paraclito Laus cum honore debito.	

Brev. ms. Sammaglorianum saec. 1427. Cod. Mazarin. 346 (767). A. —
Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. B.

285. De sancto Maglorio.

Ad Nocturnum.

1. Dulces frequenta modulos, Deo devota concio, Et labiorum vitulos Offer patri Maglorio.	3. Huic aves obediunt, Mare marisque copia, In ejus verbo fugiunt Lepra, fames, daemonia.
2. Hic tandem solitarius Jussu coelestis nuntii Deo vacat licentius Gregem committens alii.	4. Mortis obsistens legibus Naturam vicit precibus, In tot et tantis cladibus Unus et omnis omnibus.
5. Hinc patri sit ingenito.	

Brev. ms. Sammaglorianum anni 1427. Cod. Mazarin. 346 (767). A. —
Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. B. — 1, 1 frequentat B. — 1, 3 labiorum
titulos B. — 2, 1 Hinc tandem A.

286. De sancto Maglorio.

Ad Laudes.

1. Jucundae laudis orbita Lege recurrit debita, Lux ipsa docet hominem, Ut certum servet ordinem.	3. Unum petebat sedulo Gemens sub carnis vinculo, Nunc illud habens unicum Novum frequentat canticum.
2. In hac luce Maglorius, Aeternae lucis filius, Patre vocante luminum Choros illustrat virginum.	4. Mira gessit magnalia, Quae nostra latent saecula Nec claudi possunt omnia Sub brevitatis regula.
5. Hinc patri sit ingenito.	

Brev. ms. Sammaglorianum anni 1427. Cod. Mazarin. 346 (767). A. —
Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. B. — 1, 1 laudis cubita B. — 1, 3 ipse
B. — 1, 4 Ut sanctum servet B. — 4, 1 Multa gessit B. — 4, 2 latent
sedula B. — 4, 3 Haec claudi possunt A.

287. De sancta Margaretha.

Ad Vesperas.

1. Ave, gloriosa Virgo Margaretha, Pulchra coeli rosa, Summo bono freta.	4. Ave, flos honoris, Virgo pulchra tota, Rivulis amoris Et cruoris lota.
2. Stella mirae lucis Et jubar virtutum, Hostem signo crucis Dejicis versutum.	5. Vasis versis sursum Oleum includens Pergis in occursum Sponsi virgo prudens.
3. Ferrum, faces, ignes Carcerem, flagella, Suffers digna dignis Laudibus puella.	6. Nobis coeli bona, Fulgens margarita, Poscas, in corona Regis regum sita.
7. Sponso Margarethae Laus immensa Deo Pro talis athletae Nobili trophaeo.	

Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Arch. Gandaven. 100. — 3, 1
Ferre facis ignes. — 7, 2 Lux immensa.

288. De sancta Margaretha.

1. Immensae rex potentiae, Tu mirae fons clementiae, Qui Margaretham hodie Vestiti stola gloriae.	4. Olybrius per Asiam Transivit Antiochiam, In via, per quam iverat, Hanc videns concupiverat.
2. Haec in aetate tenera Per saeva plura genera Poenarum, quas sustinuit, Victoriam obtinuit.	5. Non esse vult amasia Praefecti spernens basia, Ne castitatis flosculum Per carnis perdat osculum.
3. Quae passa sub Olybrio Praefecto, cum martyrio Secuta Christum Dominum, Evasit manus hominum.	6. Cur caesa bis verberibus Clausaque bis carceribus In ore tandem gladii Finivit cursum stadii.
7. Laus patri sit ingenito, Laus ejus unigenito, Conformis nostro ritui Laus sancto sit spiritui.	

Brev. Bremense imp. Coloniae 1486. — 4, 3 In viam. — 6, 3 More tandem.

289. De sancta Margaretha.

Ad Laudes.

1. Pange, chorus fidelium, Margarethae martyrrium, Mundi lucens aërea Lux ecce surgit aurea.	3. Tandem mortis compendio Lictoris migrat gladio, Mundus exsultans jubilat, Aurora lucis rutilat.
2. Martyr spretis blanditiis, Promissis et suppliciis Te solum colit Dominum, Jesu, corona virginum.	4. Genitori cum filio Sit laus et exultatio, Qui vocaris paraclitus, Adveni, sancte spiritus.

Brev. Aptense imp. Lugduni 1532.

290. De s. Maria Magdalena.

Ad Matutinum.

1. Christe, creator omnium, Audi preces fidelium, Quos redemisti sanguine, Nullo deseras tempore.	3. Quae tua dante gratia Te colens super omnia Dudum lacrimis gravia Lavit suis flagitia.
2. Laudes, tibi quas canimus, Suscipe gratis, rex pius, Nos Magdalenae jugibus Fovens Mariae precibus.	4. Unde precamur cernui Te, Christe, nunc, fili Dei, Exemplo nos ut simili Absolvas reatu jugi.
5. Laus tibi, virtus, gloria,
Regnum perpes, victoria,
Patri cum pneumate sacro
Saeculo sit continuo.

Antiph. ms. Conchacense saec. 10/11. Cod. Parisien. Nouv. acq. 443. add. saec. 12. A. — Brev. ms. Tutelense saec. 11/12. Cod. Parisien. 1256. B. — Brev. ms. Italo-Monast. saec. 13. Cod. Londinen. Add. 15 206. C. — Brev. ms. Arelatense saec. 15. Cod. Parisien. 1284. D. — Brev. ms. Vallis Umbrosae anni 1476. Cod. Oxonien. Miscell. Lat. 168. E. — Brev. ms. S. Dominici in Silos saec. 15. Cod. Parisien. Nouv. acq. 2190. F. — Brev. Illerdense imp. Illerdae 1479. G. — Brev. Elnense imp. Perpiniani 1500. H. — Brev. Arelatense imp. Arelati 1501. I. — Str. 5 fehlt B. — 5, 3 cum fehlt A.

291. De s. Maria Magdalena.

1. Consonis Christum veneremur odis,
Hunc diem sanctae celebrando festum
Nunc Magdalenae Mariae per orbem
Congratulantes.
2. Quae caput quondam Domini perunxit
Ac pedes lavit lacrimis rigando,
Crine deterisit capitis supplexque
Corde gemendo.

3. Unde confestim totius reatus
Contulit Christus veniam peccanti,
Simoni dignum paradigma pandens
Ore benigno.
4. Haec tulit myrrham crepera sub luce
Ad perungendum Dominum sepulchro,
Quem resurgentem meruit beata
Prima videre.
5. Quam procul post haec tribuente Christo
Credimus coeli pennetrasse culmen,
Cujus obtentu miserere nobis,
Conditor orbis.
6. Gloriam patri pariter canamus,
Gloriam proli flamine pioque
Semper in omni resonemus omnes
Tempore saeculi.

Brev. ms. Conchacense saec. 10/11. Cod. Parisien. Nouv. acq. 443. add. saec. 12. A. — Brev. ms. Gebennense saec. 13. Cod. Parisien. 16307. B. — Brev. ms. Italo-Monast. saec. 13. Cod. Londinen. Add. 15206. C. — Brev. ms. Cluniacense saec. 14. Cod. Lugdunen. 473. D. — Brev. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisien. 13239. E. — Hymn. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisien. 12040. F. — Brev. ms. Vallis Umbrosae anni 1476. Cod. Oxonien. Miscell. Lat. 168. G. — Brev. Illerdense imp. Illerdae 1479. H. — Brev. Elnense imp. Perpiniani 1500. I. — Brev. Sosmense imp. Parisiis 1548. K. — Brev. Pampilonense imp. Lugduni 1562. L.

1, 2 diem sanctum B. — 1, 3 Nunc fehlt B. — 4, 2 Domini sepulchrum A. — 4, 4 beata fehlt B. — 5, 1 procul hoc est tribuente B. — 6, 2 flamine pio DF; flamine quoque C; pio fehlt C; flamineque semper D. — 6, 3 omni fehlt F; resonemus omnis A.

292. De s. Maria Magdalena.

1. Psallat immensas chorus omnis odas,
Cum Deo dignae sacra Magdalenae
Laude suprema redeunt colenda
Festa Mariae.
2. Haec pedes Jesu lacrimis rigavit,
Tersit et proni capitis capillis,
Vertici Christi venerando fudit
Haec alabastrum.
3. Exstat haec multum mulier beata,
Quae caput tanti manibus perunxit
Quaeque divinum sitienter hausit
Pectore verbum.
4. Morte surgentem cito prima vidit
Nec locum liquit lacrimans sepulchri,
Donec agnovit radiasse Christum
Pleniter orbi.

5. Lapsibus vitae veniam precare,
O Deo digna pietate cara,
Quo frui tecum mereamur agni
Luce perenni.

6. Gloriam patri resonemus omnes,
Gloriam nato canat omnis ordo,
Flamini sancto pia vox resultet
Omne per aevum.

Brev. ms. Nobiliacense saec. 13. Cod. Burdigalen. 85. A. — Brev. ms. Columbense saec. 13. Cod. Ebroicen. 31. B. — Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecen. 1974. C. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 14. Cod. Bisuntin. 63. D. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Parisien. 10487. E. — Brev. ms. saec. 13. Cod. Parisien. 1255. F. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 69. G. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bibl. Archiep. Remen. s. n. H. — Orat. ms. Thosanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 4948. I. — Str. 3 u. 5 fehlen F. — 3, 2 caput regis A. — 4, 4 Leniter orbi A. — 5, 1 Pro lapsis vitae A. — 5, 2 clara A. — 6, 2 Et decus nato canat DEGH. — 6, 4 Temporis aevo DEGH; In F' lautet die Doxologie:

Sit Deo nostro decus et potestas,
Sit salus perpes, sit honor perennis,
Qui poli summa residet in arce
Trinus et unus.

293. De s. Maria Magdalena.

In 1. Vesperis.

1. Praenuntiatrice usiae
Eximia deificae,
O Maria Magdalene,
Turmarum melos suscipe.

2. Cum qua viges ac renites
Satrapas sequens caelibes,
Choro nexa virgineo,
Floreo septa bravio.

3. Quo queamus politica
Penetrare palatia,
Christus annuat Dominus
Tuis evictus precibus.

4. Sit laus patri cum filio,
Sancto simul paraclito,
Trino et uno Domino
In saeculorum saecula.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicen. saec. 11. Cod. Parisien. 775. A. — Brev. ms. Tutelense saec. 11/12. Cod. Parisien. 1256. B. — Brev. ms. Fareense saec. 14. Cod. Mazarin. 349 (761). C. — Brev. Cabilonense imp. saec. 15/16. (Einzig bekanntes Exemplar am Schluss defekt). D. — 3, 4 evictis precibus C; Tuis devotis precibus A. — Nach Str. 3 schiebt C ein:

Nostra purget facinora
Summa Jesu clementia
Per Mariae suffragia
Magdalenae multimoda.

Die Doxologie, die in D fehlt, lautet in B wie zum Hymnus Christe creator omnium (Nr. 290), in C aber wie folgt:

Regi superno gloria,
Deo patri et filio,
Sancto simul paraclito
In sempiterna saecula.

294. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Pie colamus annua Hujus diei gaudia, Quam Magdalenae transitus Ornat Mariae splendidus.	4. Fratrem dolet haec mortuum Quarto die jam Lazarum, Dono magistri maximo Vivum recepit denuo.
2. Haec enim est, quae lacrimis Jesu pedes rigans piis Felix remissam criminum Per has recepit omnium.	5. Cujus palam conspectibus Se contuendum primitus, Ut jura mortis diruit, Christus resurgens obtulit.
3. Mundum perosa respuens Christumque solum diligens Dilectione mutua Donantur ejus plurima.	6. Sit trinitati gloria, Sit laus, honor, potentia, Det quae nobis perennibus Frui Mariae gaudiis.

Brev. ms. Cantuariense saec. 12. Cod. Valentianen. 109. A. — Brev. ms. S. Albani saec. 12. in. Cod. Londinen. Reg. 2 A X. B. — Brev. ms. S. Petri de Cultura saec. 13. Cod. Cenomannen. 188. C. — Brev. ms. Silvanectense saec. 13. Cod. Parisien. 1031. D. — Brev. ms. Troarnense saec. 15. Cod. Parisien. 13242. E. — Brev. ms. Sagiense saec. 15. Cod. Parisien. 1272. F. — Brev. ms. Sagiense saec. 15. Cod. Parisien. 13243. G. — Brev. ms. Abrincense saec. 15. Cod. Londinen. Add. 29885. H. — Brev. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. IV° 19. I. — Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. K. — 2, 2 Jesu pedes uberimis B. — 2, 3 Rigans remissam criminum B. — 3, 4 Donantur ei plurima DFG. — 5, 1 Hujus palam B.

295. De s. Maria Magdalena.

Ad Laudes.

1. O quam beata femina, Superna quam clementia Culpis remissis omnibus Tot promovet successibus.	3. Confer benigna coelitus Nostris medelam mentibus, Languore quae peccaminum Diro premuntur admodum.
2. Te mente nunc humilima, Maria clementissima, Precamur, audi supplicum Voces tibi canentium.	4. Sit trinitati gloria, Sit laus, honor, potentia, Det quae nobis perennibus Frui Mariae gaudiis.

Brev. ms. S. Albani saec. 12. in. Cod. Londinen. Reg. 2 A X. A. — Brev. ms. S. Petri de Cultura saec. 13. Cod. Cenomannen. 188. B. — Brev. ms. Silvanectense saec. 13. Cod. Parisien. 1032. C. — Brev. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. IV° 19. D. — Brev. ms. Abrincense saec. 15. Cod. Londinen. Add. 29885. E. — Brev. ms. Troarnen. saec. 15. Cod. Parisien. 13242. F. — Brev. ms. Sagiense saec. 15. Cod. Parisien. 13243. G. — Brev. ms. Sagiense saec. 15. Cod. Parisien. 1272. H. — Brev. ms. Lexoviense saec. 15. Cod. Suessionen. 106. I. — Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. K. — 2, 2 Matrona clementissima GH. — 4, 3 Nobis quae det H.

296. In Translatione s. Magdalenae.

Ad Vesperas.

1. Jam Christus, sapientia, Lux, vita, salus cordium, Magdalenae solemnia Dat nobis in solatium. 2. Solemnis est laetitia, Commune cunctis gaudium, Magdalenae praesentia Nostrum ornat exsilium.	3. De patris ergo gratia Manat hoc beneficium, Dum Magdalenae gaudia Virtutis dant encennium. 4. Deo patri sit gloria, Christo laudis praeconium, Flamini reverentia Trinitati imperium. 5. Quaesumus, auctor omnium.

Brev. ms. Aquense saec. 15. Cod. Parisien. 1061. A. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. B.

297. In Translatione s. Magdalenae.

Ad Matutinum.

1. Beata nobis gaudia Novum parat officium, Magdalenae magnalia Linguae loquuntur omnium. 2. Dum hora cunctis praevia Lux adest poenitentium, Magdalena propitia Sis apud Deum filium.	3. Impleta gaudent omnia Deo corda fidelium, De Magdalenae copia Fit nobis stillicidium. 4. Deo patri sit gloria, Christo laudis praeconium, Flamini reverentia, Trinitati imperium. 5. Quaesumus, auctor omnium.

Brev. ms. Aquense saec. 15. Cod. Parisien. 1061. A. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1552. B.

298. In Translatione s. Magdalenae.

Ad Laudes.

1. Ex omni jam Provincia Concurrant ad obsequium, Implorent cum fiducia Magdalenae suffragium. 2. Judaeorum perfidia, Error absit gentilium, Magdalenae prodigia Mentes illustant gentium.	3. Sed signorum insignia Virtutumque commercium Probant, quantum in patria Sit Magdalenae praemium. 4. Deo patri sit gloria, Christo laudis praeconium, Flamini reverentia, Trinitati imperium. 5. Quaesumus, auctor omnium.

Brev. ms. Aquense saec. 15. Cod. Parisien. 1061. A. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. B.

299. De s. Maria Magdalena.

1. Maria, doctrix inclita, Coelos ascendit hodie, Quam perduxit ad aethera Splendor paternae gloriae.	4. Detentos a daemonibus Curat, morbos languentium Sanat, confert dolentibus Magnum salutis gaudium.
2. Arcana sacrae paginae Declarat et mysterium Per Mariam Magdalene Deus, creator omnium.	5. Vita vivit feliciter Cum gemina dapifera, Cum qua degustat dulciter Aeterna Christi munera.
3. Surgentis ei claruit Prius Christi surrectio, Hoc a te donum habuit, Jesu, nostra redemptio.	6. Summae Deus potentiae, Tibi sit laus et gloria, Da post cursum miseriae Beata nobis gaudia.

Brev. ms. Arelatense saec. 15. Cod. Parisien. 1284. A. — Brev. Arelatense imp. Arelati 1501. B. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. C.

300. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Felix christicolas exhilarat dies,
Anni qua reducis recipit orbita
Sanctae festa Mariae,
Plaudant astra, solum, mare.
2. Haec culpa poenitens, crimine saucia,
Coelestis medici gressibus oscula
Figit atque capillis
Tergit, quod lacrimis lavat.
3. Nardi nec dubitat fundere pistici
Unguentum, unde domus fragrat odoribus,
Simon uritur, haec flens
Omni crimine solvitur.
4. Post a morte Deum, dum vigil excubat,
Surrexisse videt primaque nuntiat,
Isti quatriduanum
Reddunt tartara Lazarum.
5. Tu, cui plena datur tantaque gratia,
Nobis, o domina, esto piissima
Culpis atque rogantum
Sacra da veniam prece.
6. Perpes cum genito gloria sit patri,
Par laus, aequus honor sit quoque flamini,
Virtus atque potestas,
Trinae sit monadi decus.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Massilien. Eb 303. A. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 105. B. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106 C. — Brev. Andegavense saec. 15. Cod. Parisien. 1273. D. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. VIII° 24. E. — Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504. F. — 1, 2 reducti AE; reduci D. — 4, 1 Post haec D. — 5, 4 dona veniam D. — Mel.: Gaude visceribus.

301. De s. Maria Magdalena.

Ad Matutinum.

1. O quam laudiflua mente colenda
Et quanto studio glorificanda
Fulget, stelligera sede locata,
Praecellens meritis sancta Maria.
2. Quae multo scelerum tabida morbo
Vitae praecipitis vana sequendo,
Pedes dum Domini flendo rigavit,
Peccati meruit sorde lavari.
3. Quos tersit lacrimans crine soluto,
Alto corde gemens oscula dando,
Ut, quod putruerat, ipse piaret
Coelestis medicus, Simonis hospes.
4. Sic conjuncta Deo mente tenaci,
Mundum despiciens optima legit,
Quae concessa sibi iudice Christo
Auferri poterunt tempore nullo.
5. Nunc ergo, fragilis conscia vitae
Pro nobis, petimus, vota refunde,
Ut, qui multa tibi crimina tersit,
Abstergat miseris plurima nobis.
6. Sit laus principio maxima summo
Aequalique suo tempore verbo,
Perpes gloria cum flamine sancto,
Uno multiplici fine remoto.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Massilien. Eb 303. A. — Hymn. ms. Andegavensis. saec. 14. Cod. Andegaven. 105. B. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106. C. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisien. 1273. D. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. VIII° 24. E. — Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504. F. — 2, 3 flendo fehlt D. — 6, 1 Sit salus D.

302. De s. Maria Magdalena.

Ad Laudes.

1. Festiva mundo gaudia Refert dies haec inclita, Qua prima Christi nuntia Gaudens petivit sidera.	2. Haec quippe carnis lubrica Sectando, luxu foetida, Ad castitatis lilium Confugit odoriferum.

3. Nam cum recepit hospitem Deum simul et hominem Simon leprosus, adfuit Supplex gemens et flebilis. 4. Tunc multa praebens oscula Unguenta sparsit mystica, Unguens caput cum gressibus Unguenda sancto spiritu.	5. Nos ergo tanto iudice Omni solutae crimine Laudes feramus integras Devotione debita. 6. Summi patris essentiae Ejusque sapientiae Sanctissimo cum neumate Sit laus in omni tempore.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Massilien. Eb 303. A. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 15. Cod. Andegaven. 105. B. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106. C. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisien. 1273. D. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. VIII° 24. E. — Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504. F.

303. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Peccatrix quondam femina, Ecclesiae notissima, Exuta carnis onere Coelos ascendit hodie. 2. Hujus qui colunt exitum, Recenseant introitum Ad laudem summi Domini, Qui tantum praestat homini. 3. Sedebat apud Simonem Deus indutus hominem, Accessit moerens languida Ad medici vestigia. 4. Ex magno desiderio Processit haec praesumptio, Ut attrectaret meretrix, Quem tulit virgo genitrix.	5. Quid vellet, voce tacuit, Sed lacrimis exposuit, Et osculis et crinibus Oravit pro criminibus. 6. Interpellavit unguine, Cum non est ausa famine, Dans pharisaeo scandalum Sed Deo sacrificium. 7. Ob hoc recessit omnium Soluta nexu criminum Christo ferente veniam, Qui protulit sententiam. 8. Sit patri laus ingenito Et ejus unigenito Cum spiritu paraclito Nec nato nec ingenito.

Brev. ms. S. Albini Andegaven. saec. 15. Cod. Andegaven. 108. A. — Brev. ms. SS. Cosmae et Damiani prope Turones saec. 15. Cod. Turonen. 152. B. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 105. C. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106. D. — Brev. Lochense imp. Turonibus 1536. E. — Brev. S. Albini imp. Andegavi 1531. F. — 1, 1 Peccatrix quaedam BF. — 2, 1 Cujus qui B.

304. De s. Maria Magdalena.

Ad Nocturnum.

1. Maria, mater Domini, Maria, soror Lazari, Duae matronae coelitus Collatae sunt fidelibus.	2. Impar ancilla dominae Sed pari fulgens nomine, Haec forma poenitentiae, At illa mater veniae.

3. Est illa virgo virginum, Sanctorum princeps omnium, Haec peccatorum conscia Et criminosis commoda. 4. Maria pedes genuit, Quos illa plorans tenuit, Quia dilexit nimium, Purgata labe criminum. 5. Haerens humo miserrima Complectitur vestigia, Undas, quas fudit oculis, Piis desiccans osculis.	6. Accessit ejus merito Mirabilis dignatio, Unguento nardi pistici Perfudit caput Domini. 7. Huic se resurgens Dominus Manifestavit primitus, Infamem quondam feminam Constituens apostolam. 8. Sit patri laus ingenito Et ejus unigenito Cum spiritu paraclito Nec nato nec ingenito.

Brev. ms. S. Albinus Andegaven. saec. 15. Cod. Andegaven. 108. A. —
Brev. ms. SS. Cosmae et Damiani saec. 15. Cod. Turonen. 152. B. — Hymn.
ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 105. C. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106. D. — Brev. Lochense imp. Turonibus 1536. E. — Brev. S. Albinus imp. Andegavi 1531. F. — Str. 3 fehlt F. —
7, 1 Huic se surgens E.

305. De s. Maria Magdalena.

Ad Laudes.

1. Omnes immundi, currite, Fons patet indulgentiae, Nullus desperet veniam, Qui servat poenitentiam. 2. Exemplum Dei filius Ostendit peccatoribus, Mariam, vas spurcitiae, Septeno plenam daemone. 3. Qua quondam nulla turpior, Qua nunc vix ulla sanctior, Quae Christi pedes abluit Sed mox et caput imbuat. 4. Abhorret Christus neminem, Deus non spernit hominem, Agamus illi gratias Pias fundendo lacrimas.	5. Pedes, quos nudat Dominus, Tergamus nostris crinibus, Superfluis ex opibus Ministremus pauperibus. 6. Augebit nobis gratiam, Quae praestat indulgentiam, Ut nostra ex fragrantia Redoleat ecclesia. 7. Peccatrix haec sanctissima Propulset nostra crimina, Ejus nobis oratio Virtutum sit largitio. 8. Sit patri laus ingenito Et ejus unigenito Cum spiritu paraclito Nec nato nec ingenito.

Brev. ms. S. Albinus Andegaven. saec. 15. Cod. Andegaven. 108. A. —
Brev. ms. SS. Cosmae et Damiani saec. 15. Cod. Turonen. 152. B. — Hymn.
ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 105. C. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106. D. — Brev. Lochense imp. Turonibus 1536. E. — Brev. S. Albinus imp. Andegavi 1531. F.

306. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesp. et Noct.

1. Laetetur aula coelica, Laetetur mundi curia, Mariam coelo redditam Cantet omnis ecclesia.	3. Ad fontem vitae sitiit Et fontem vitae reperit, Cujus fota dulcedine Nil novit ultra flebile.
2. Haec in terrenis posita Coeli ambivit atria, Fluenta vitae sitiens Et terrena fastidiens.	4. Nulla valet vox promere, Nullus sensus concipere, Qua pascatur dulcedine Quoque fruatur lumine.
5. Laudetur inde genitor
Cum suo unigenito,
Laudetur sanctus spiritus
Ex patre ens et filio.

Brev. ms. Bellovacense saec. 13. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. IV°
7. A. — Brev. ms. S. Petri Carnoten. saec. 14. in. Cod. Carnoten. 554. B. —
Brev. ms. S. Petri Carnoten. saec. 14. Cod. Carnoten. 564 (292 bis) C. —
Brev. ms. Carnotense saec. 14/15. Cod. Cenomannen. 184. D. — Brev. ms.
Carnotense saec. 15. Cod. Parisien. 1053. E. — Brev. ms. Carnotense saec.
15. Cod. Parisien. 13240. F. — Brev. Majoris Monasterii imp. Turonibus
1535. G. — 2, 4 Et terrae jam fastidiens E. — 3, 1 sitivit A. — 4, 4
Quanto fruatur F, quanta A.

307. De s. Maria Magdalena.

Ad Nocturnum.

1. Audi, paterna caritas, Voces tuorum supplicum, Intentos tuis laudibus Salva Mariae precibus.	3. Ad istius imaginem Peccantes omnes corrige, Ut in ejus consortio Coeli fruantur gaudio.
2. Haec de lacu miseriae, De luto faecis eruta Exemplum facta miseris Coeli potitur gaudiis.	4. Praestet pater et filius, Praestet amborum spiritus, Ut ejus sanctis precibus Jungamur coeli civibus.

Brev. ms. Bellovacense saec. 13. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. IV°
7. A. — Brev. ms. S. Petri Carnoten. saec. 14. in. Cod. Carnoten. 554. B. —
Brev. ms. S. Petri Carnoten. saec. 14. Cod. Carnoten. 564. C. — Brev. ms.
Carnotense saec. 14/15. Cod. Cenomannen. 184. D. — Brev. ms. S. Cerauni
saec. 15. Cod. Carnoten. 556. E. — Diurn. ms. S. Mariae de Josaphat saec.
15. Cod. Carnoten. 541. F. — Brev. ms. Carnotense saec. 15. Cod. Parisien.
1053. G. — Brev. ms. Carnotense saec. 15. Cod. Parisien. 13240. H. —
3, 4 fruamur AH.

308. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Patris summi coaeterna, Christe, sapientia, Quam laudabilis in multis tua larga gratia, Dum, quae vilia fuere, per te sunt egregia.	3. Nostris ergo ne negetur votis impetratio, Prosit piae Magdalenae jugis intercessio, Quae te summo caritatis coluit obsequio.
2. Quiddam inter haec praeclarum, dignum et memoria, Quod Mariae Magdalenae diluens contagia Peccatores ostendisti non carere venia.	4. Genitori genitoque laus cum sancto flamine, Qui virtutum illustravit Magdalenam lumine, Cujus precum sublevemur sedulo juvamine.

Brev. ms. Constantiense saec. 14. ex. Cod. Londinen. Add. 29886. A. —
Antiph. ms. S. Martini de Estoviaco saec. 14. Cod. Parisien. 786. B. —
Brev. ms. Constantiense saec. 15. Cod. Parisien. Nouv. acq. 425. C. —
Brev. ms. Constantiense saec. 15. Cod. Parisien. 1300. D. — 2, 1 Quoddam
C. — Mel.: Pange lingua.

309. De s. Maria Magdalena.

Ad Nocturnum.

1. Ineffabilis est, Christe, tua mira gratia, Non contemnis peccatricis fletus et suspiria, Non abhorres poenitentis munus et obsequia.	4. Ad probandum, quod haec esset diligens prae ceteris, Huic apparuisti primo rediens ab inferis, Cum ad monumentum fleret causa tui funeris.
2. Sedes illa septiformis fuerat daemonii, Te mundante facta nitens aula sanctuarii, Peccatoribus existit porta refrigerii.	5. Hujus ergo tam beatæ meritis et precibus Nobis adsis, Jesu Christe, tibi famulantibus, Ut cum ipsa gloriemur in coelorum sedibus.
3. Ex quo tuo vero jungi meruit consortio, Tanta perstitit illius erga te dilectio, Quanta satis evidenti patuit indicio.	6. Trino Deo simplicique laus et jubilatio, Qui virtutum illustravit Magdalenam radio, Cujus prece perfruamur paradisi gaudio.

Brev. ms. Constantiense saec. 14. ex. Cod. Londinen. Add. 29886. A. — Brev. ms. Constantiense saec. 15. Cod. Parisien. 1300. B. — Brev. ms. Constantiense saec. 15. Cod. Parisien. Nouv. acq. 425. C. — Brev. ms. Coelestinorum saec. 14. Cod. Mazarin. 360 (778). D. — Brev. ms. Coelestin. saec. 15. Cod. Mazarin. 357 (733). E. — Brev. ms. Coelestin. saec. 15. Cod. Parisien. 1277. E. — Psalt. ms. Coelestin. in Gentilino saec. 14/15. Cod. Avenionen. s. n. G. — 1, 2 Tua larga gratia ABC. — 1, 3 non sprevisti poenitentis ABC. — 1, 4 munus et obsequia ABC. — 1, 5 Ejus non abhorruisti ABC. — 1, 6 Fletus et suspiria ABC. — 2, 3 nitet F. — 2, 5 exsistens F. — Str. 3 und 4 fehlen ABC. — 6, 1 sqq. Gloria et honor Deo etc. ABC. — Mel.: Iste electus Johannes. G.

310. De s. Maria Magdalena.

Ad Laudes.

1. O beata Magdalena, Deo dilectissima, Ipso miserante facta meritis amplissima, Votis nostris adsis clemens atque benignissima.	3. Nos ab omnibus periclis interpellans erue, Morbem fuga, pestes pelle, sanitatem tribue, Copiam prosperitatis impetra continue.
2. Per orationis tuae jugia suffragia Incentiva nostrae carnis exstinguantur omnia, Virtutumque conferatur nobis excellentia.	4. Quotquot tua celebrare satagunt solemnia, Interventionis tuae sentiant praesidia, Ut exsultent in aeternum in perenni gloria.
5. Laus et honor jugis Deo,
decus et imperium,
Qui beatam Magdalenam
vexit ad aethereum,
Cujus prece pertingamus
ad coeleste bravium.

Brev. ms. Constantiense saec. 14. ex. Cod. Londinen. Add. 29886. A. — Brev. ms. Constantiense saec. 15. Cod. Parisien. Nouv. acq. 425. B. — Brev. ms. Constantiense saec. 15. Cod. Parisien. 1300. C. — Antiph. ms. S. Martini de Estoviaco saec. 14. Cod. Parisien. 786. D. — Brev. ms. Coelestin. saec. 15. Cod. Parisien. 1277. E. — Brev. ms. Coelestin. saec. 15. Cod. Mazarin. 357 (733). F. — Psalt. ms. Coelestin. in Gentilino saec. 14/15. Cod. Avenionen. s. n. G. — 1, 5 nostris favens adsis ABC. — 2, 3 Carnis nostrae delegantur ABC. — 2, 4 quaesumus incendia ABC. — 3, 3 pestem E. — Str. 3 lautet in ABC:

Poenitentiae vigore vita nostra polleat,
 Castitatis sanctitate caro munda floreat,
 Et ardore caritatis mens opusque ferveat.

4, 5 Ut excellent E. — 5, 1 sqq. In ABC lautet die Doxologie: Gloria et honor Deo etc. — Die Mel. ist in G dieselbe wie zum Hymnus Iste electus Johannes.

311. De s. Maria Magdalena.

1. Plaudat polorum laudibus Concentus omnis coelitus Hujus diei debita Celebritatis gaudia. 2. Haec nam superni luminis Maria compta flosculis Hausit fluentis dulcia Fontis perennis famina. 3. Fulcris ministrans dapsilis Conviva Christi splendidis Fudit super sanctissimum Nardum caput purissimum.	4. Jesu crucique proxima Nec terga vertit territa, Vitam manentem provida Resurrexisse nuntiat. 5. Nunc ergo, juncta superis, Te poscimus, Christicolis Nostris favendo rhythmulis Succurre vernans servulis. 6. Regi superno gloria, Deo patri cum filio Sanctoque sit spiritui In sempiterna saecula.

Antiph. ms. Eduense saec. 13. in. Cod. Semin. Eduen. 151*. A. — Brev. ms. Jotrense saec. 13. Cod. Parisien. 750. B. — Antiph. ms. Eduense saec. 13/14. Cod. Semin. Eduen. s. n. C. — Hymn. ms. Berchingensis saec. 15. Cod. Colleg. ss. Trinitatis Cantabrigen. 6 III 54. D. — Brev. ms. Belnense saec. 15. Cod. Divionen. 112. E. — Brev. ms. S. Trinitatis Pictavien. saec. 15. Cod. Semin. Pictavien. s. n. F. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Carpentoracten. 78. G. — Brev. ms. S. Stephani Divionen. saec. 14. in Cod. S. Josephi Lugdunen. Ya 5. H. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. IV° 18. I. — Brev. ms. Sammaglorianum anni 1427. Cod. Mazarin. 346 (767). K. — Brev. Belnense imp. s. l. et a. L. — Brev. Elnense imp. Perpiniani 1500. M.

1, 1 Gaudet polorum M; Str. 1 zum Hymnus Votiva cunctis orbita (Mone 1053) geschlagen B. — 2, 4 Fontis superni B. — 3, 1 Pulchris K. — 3, 4 Nardus M; Caput nardum K. — 6, 1 sqq. in ABHIL u. a.:

Salve, beata trinitas,
Perenni manens gaudio,
Juva creatrix saeculum,
Quae regnas in perpetuum.

312. De Conversione s. Mariae Magdalенаe.

Ad Vesperas.

1. Peccatricem se Domino Quae fatetur in publico, Spretis mundi illecebris Veniam sic promeruit.	2. Haec prima pedes Domini, Postquam a morte surrexit, Quos laverat jam lacrimis, Laeta devote tenuit.
3. Hujus precemur meritis,
Nos solve, Christe, maculis
Tergendo nostra crimina
In sempiterna saecula.

Brev. Halberstadiense imp. Lipsiae 1518.

313. De s. Maria Magdalena.

1. Gratiam Christi reorum conversio
Magis commendat quam justorum statio,
Quod peccatricis sanctae probant merita,
Cujus exemplo pars respirat perdita.
2. Annue, Christe, saeculorum Domine,
Nobis per hujus tibi cara merita,
Ut, qui te coram graviter deliquimus,
Hujus salvemur gloriosis precibus.

Psalt. ms. c. hymn. S. Barbarae in Algia saec. 14/15. Cod. S. Genovefae Parisien. Fol. 22. BBL. — Die zweite Strophe, wie die Mel. dem Hymnus Andrea pie entlehnt, ist ihrer Geläufigkeit wegen in der Hs. nicht ausgeschrieben.

314. De s. Maria Magdalena.

1. Jucundum satis dulce quoque festum
Devotam reddat totam Dei domum,
Quo Magdalene rutilat beata
Morte Maria.
2. Haec universum famosa per orbem
Divinae testis exstat pietatis,
Praetendens certam resurgendi formam
Omnibus lapsis.
3. Jam post immundae multa mala vitae
Salutem mundi credens advenisse
Venit ad Jesum, ubi discumbebat
Simonis domo.
4. Intra se grandi confusa pudore
Forisque nullo suffusa rubore
Ante convivas fercula praesumit
Plena dolore.
5. Amplexa pedes Domini stat retro,
Lacrimis rigat, linit et unguento,
Tergit capillis, labiis demulcet
Oscula dando.
6. Age, Maria, liquesce, distilla,
Non jam peccatrix sed poenitens pia,
Macta te ipsam hostiam viventem
Deo placentem.
7. Dilige multum post peccata multa,
Ut remittantur non tamen inulta,
Quia tu punis, ut judex sit mitis,
Et tu immunis.

8. Accipe tales, Jesu bone, cibos,
Bibe libenter lacrimarum rivos,
Et, quia multum diligit Maria,
Multum relaxa.

Brev. ms. saec. 14. Cod. Parisien. 1259.

315. De s. Maria Magdalena.

1. Laudes Christo cum canticis Cordis canamus modulis, Qui peccatricem Mariam Sponsam fecit clarissimam.	4. Pergit ad crucem Dominus, Lugens Maria sequitur, Videt pati, videt mori, Sepulchro condi conspicit.
2. Pulsis septem daemonibus Hanc septiformis spiritus Implet, pater et filius, Haec trinitas unus Deus.	5. Sepulchro fert aromata Dumque condire properat, Redivivum a mortuis Cernere prima meruit.
3. Hinc Jesu Christi Domini Pedes perfundens lacrimis Rigat, ungit exterius, Qui se mundat interius.	6. Ergo, Maria, Domini Dei dilecta filii, Impetra nobis miseris, Quod impetrasti lacrimis.
7. Sit genitori Domino
Et ejus unigenito
Cum spiritu paraclito
Gloria, laus atque honor.

Antiph. ms. S. Petri Glocestren. saec. 13. Cod. Collegii Jesu Oxonien.
10. A. — Psalt. ms. S. Andreae de Bornholm in agro Norfolkensi saec. 14.
in. Cod. Oxonien. Ashm. 1523. B.

316. De s. Maria Magdalena.

1. Laetus hoc festum colat universus
Orbis et sumat sibi spem salutis,
Magdalenae dum recolit beatae
Festa Mariae.
2. Actibus pravis misere subacta,
Sordibus multis erat inquinata,
Horruit tandem scelus hoc perosa
Cordeque toto.
3. Poenitens Jesu pedibus profusa,
Osculis haerens lacrimis rigabat,
Crine contergens simul et perungens
Flendo sedebat.
4. Largitas Christi veniam dat illi,
Nec modo poenam scelerum remittit,
Immo virtutum meritis adauctam
Condecoravit.

5. Diligens multum meruit beata
Diligi multum, Dominumque vidit
Prima surgentem, fuit et subactae
Nuntia mortis.
6. Obtine, felix nimium Maria,
Supplici plebi veniam petenti
Et tuis illam meritis resolve
Crimine vinctam.
7. Claritas, virtus, decus et potestas,
Actio perpes quoque gratiarum
Sit tibi, sit laus et honor per aevum,
Rex Deus alme.

Brev. ms. Coldoniense saec. 18/14. Cod. Londinen. Harl. 4664. — 6, 4
victam Hs. — Str. 1—4 ad Noct., 4—7 ad Laudes.

317. De s. Maria Magdalena.

Ad Nocturnum.

1. Repleta gaudio fidelis concio
Hymnum laetitiae decantet hodie
Christo, qui gratiam dedit et veniam
Mariae quondam debili.
2. Illa per nimia cucurrit vitia,
Peccavit publice sed prolis deicae
Per medicamina purgavit crimina
Affectu admirabili.
3. Haec mulier, pia poenitendi via,
Exoret veniae fontem et gratiae,
Ne nos culpis gravet sed sordidos lavet
Fonte inexaequabili.
4. Patri ingenito ejusque genito
Sanctoque flamini, amborum numini,
Sit laus et gloria, qui ligat omnia
Catena insolubili.

Brev. ms. Tarantasiense saec. 15. Cod. Lugdunen. 478. A. — Brev.
Gebennense imp. Gebennae 1479. B. — 3, 2 Exoret gratiae fontemque
veniae B. — 3, 3 culpaе gravet. B.

318. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Felix, Maria, veniae Spes, forma poenitentiæ, Conversionis speculum, Nobis placato Dominum.	2. Felix, o felix femina, Dei praeventa gratia, Dum caput et vestigia Perunxisti dominica.

3. Funde pro nobis lacrimas, Funde preces uberrimas, Ut mala nostra diluat, Qui tua lavit crimina.	6. Amica Jesu sedula, Dum sponsi luges funera, Cernis vivere Dominum, Quem reputabas mortuum.
4. Fer nardi libram pistici, Pedes perunge Domini, Ut nos unguento gratiae Sanet ab omni vulnere.	7. Da nobis clara gaudia, Quae nuntiasti, domina, Da nobis Jesu gloriam Cum perenni laetitia.
5. O contemplandi symbolum, Pro nobis roga Dominum, Ut nos pellat a barathro, Qui suscitavit Lazarum.	8. Praestet hoc patris deitas, Praestet et nati pietas, Praestet amborum caritas Per infinita saecula.

Brev. Camaldulense imp. Florentiae 1484.

319. De s. Maria Magdalena.

Ad Nocturnum.

1. Magdalenae praeconium Turba colat fidelium, Sexus et aetas omnium Mariae canat canticum.	4. Maria, stella fulgida, Solis surgentis nuntia, De tenebris nos excita Et Jesu nos concilia.
2. Cum verus sol occubuit, Mariae fides micuit, Quem vivum sat dilexerat, In sepultura celebrat.	5. Ut nobis poenitentibus Congaudeat exercitus, Qui de te plenum gaudium Celebrat in perpetuum.
3. Sol verus unde deficit, Maria multum proficit, Solis namque obscuritas Mariae fugat tenebras.	6. Sit patri laus ingenito, Sit decus unigenito, Virtus amborum flameni Sine fine laudabili.

Brev. Camaldulense imp. Florentiae 1484.

320. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Devota mente celebrem Diem colamus inclitae Mariae benignissimae, Quae coelos scandit hodie.	3. Nam haec est illa Magdala Maria Christo sedula, De qua septem daemonia Ejecit Christi gratia.
2. Haec sprexit mundi gaudia Vestigia tenens Dei Eaque rigans lacrimis, Ut solvat vincla criminis.	4. Nunc vero est angelica, Quae prius erat foetida, Christi mundata gratia Exsultat jam in aethera.

5. Exsultet ergo ecclesia De hac beata Magdala, Quae dat lapsis, ut redeant, Spem quoque, ut non pereant.	6. Te quaesumus, piissima, Pro nobis Deum rogita, Ut dimittat peccamina Suaque donet gaudia.

7. Deo patri sit gloria.

Brev. ms. Vallis Umbrosae anni 1476. Cod. Oxonien. Miscell. Lat. 168. — 3, 1 Nam haec est illa Magdalena, gegen den Vers; da auch 3, 2 die Form Magdala vorkommt, ist diese hier zu substituieren. — 5, 4 ut ne pereant.

321. De s. Maria Magdalena.

1. Eja, fratres, festum Celebremus alnum, Quo peccatrix thronum Scandit aethereum.	4. De qua dixit Deus, Sicut est placidus: Dono tibi culpas Me amanti multas.
2. Tristi capta leto Supplicat magistro, Lavit pedes flendo Ungens caput nardo.	5. Jam beata choris Sociata sanctis, Ora pro devotis, Quae te laudant turmis.
3. Unde septem dona Sumpsit neumatica, Pulsavit sinistra, Christi fit ministra.	6. Ut patri et genito Spiritu sancto, Serviamus rite Pro obtentu vitae.

Brev. ms. Segusinum saec. 15. Cod. Gratianopolitan. 137. A. — Brev. ms. saec. 15. Cod. Parisien. 1278. B. — Brev. Virdunense imp. Parisiis 1525. C. — 2, 1 Christi capta B. — 2, 2 Supplicavit AB. — 6, 1 Et patri et B. — 6, 4 Pro fehlt B.

322. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Festum colentes celebre In Magdalенаe nomine Festivitati debitas Odas canamus candidas.	4. Beata quam felicibus Ditat Deus successibus, Quo mortuum jam foetidum Vivum recepit Lazarum.
2. Nam haec virago lacrimis Culpas lavans dulcifluis Donata Jesu gratia Coeli colit palatia.	5. Haec post crucis victoriam Et passionis gloriam, Quem concupivit maxime, Vidit prius revivere.
3. Haec fratris in fletu suo Sororis acta nuntiat, Flens flere turbam compulit, Flentem magistrum conspicit.	6. Hujus precamur precibus Nos, Christe, solve nexibus Tergendo nostra crimina In sempiterna saecula.

Brev. ms. Coldoniense saec. 13/14. Cod. Londinen. Harl. 4664. A. — Brev. Vercellense imp. s. l. et a. B. — 1, 3 Festivitatis B. — 1, 4 canamus consonas B; die Lesart von A gebietet der zweisilbige männliche Reim, B wollte verbessern. — 2, 1 Nam et peccatricis lacrimis B. — 2, 4 Coeli tollit B. — Str. 3 fehlt B. — Statt Str. 5 hat A:

Sit tibi, Jesu, gloria
Per quem Maria est splendida,
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

323. De s. Maria de Nivella.

Ad Vesp. et Laud.

1. Gloriam regis filiae, Christi matris aequivocae, Nunc recolat cum gaudio Rectorum generatio.	5. Benignus Christi spiritus Benignam suam coelitus Unxit divino nectare, Quod emanat a capite.
2. Haec Maria de Nivella Stella de stella radians, Ejus sequens vestigia Virtutum ab infantia.	6. Sculptura supereminens In ornatum benignarum, Quae sunt ignitae coelitus Amoris Dei incendio.
3. Hanc educavit spiritus Domini a primordiis Certis virtutum gradibus In exemplar praesentium.	7. Juvenes cum virginibus, Senes cum junioribus Calcantes temporalia Anhelant ad coelestia.
4. Transfixit ejus animam Fortis ut mors dilectio, Dulci amoris gladio Caritatis incendium.	8. In vera fide stabiles, In opere efficaces Sequuntur agnum Domini Divina alvearia.

9. Gloria tibi, Domine.

Offic. ms. Villariensia saec. 13. Cod. Bruxellen. s. n. — Da das Officium dieser Heiligen mit dem des sel. Arnulph ein Heft ausmacht und auch nach Stil und Form denselben Autor verrät, dürfen wir wohl Goswin von Bossut auch für den Autor dieses und der folgenden Hymnen ansehen. Benigna soviel als Beguine. — Nach Str. 4 Divisio; Mel.: Amore Christi nobilis.

324. De s. Maria de Nivella.

Ad Tertiam.

1. Exaltent nomen Domini Juvenulae in tympanis, Coelestium imagines, Cruci affixae Domini.	3. In arte sapientiae Pusillus grex imbuitur, Deliciis coelestibus, Amoris magisterio.
2. Unitatis collegium, Trinitatis spiraculum, Genus divini numinis, Virtutum exemplaria.	4. Thesaurus sapientiae Coelestis et scientiae Nunc revelasti parvulis, O amor vincens omnia.

5. Rogemus nunc humiliter
Sponsi summi clementiam,
Ut sponsae suae meritis
Nos salvet a periculis.

Offic. ms. Villariensia saec. 13. Cod. Bruxellen. s. n. — Verfasser
Goswin von Bossut; Mel.: Amore Christi nobilis.

325. De s. Maria de Nivella.

Ad Completorium.

1. O paradus Domini, Ubi florum varietas Vernat, floret, spirat, olet, Fructus coelestis satiat.	3. Hic fides, spes et caritas, Coelestis meditatio, Virtutum aemulatio, Humilitas praecipua.
2. Ibi morum suavitas, Paupertas voluntaria, Sobrietas, satietas, Laboris exercitium.	4. Castitas, patientia, Vera obedientia, Benignitas et puritas, Discretio pacifica.
5. Pietas, cultus Domini, Fervens zelus animarum, Donorum distributio In summa pace consonant.	

Offic. ms. Villariensia saec. 13. Cod. Bruxellen. s. n. — Verfasser
Goswin von Bossut. — 3, 1 Hinc. — 5, 4 consonat.

326. De sancta Martha.

Ad Vesperas.

1. Hac in die consobriis Congratulemur gaudiis, Qua coelos Martha subiit Sacris ornata meritis.	3. Credo, Domine, penitus, Christus es Dei filius, Salus, vita credentibus Et nunc et saeculis omnibus.
2. Corde manuque dapsilis, Gente locoque nobilis, Fide, sermone clauit Ac audacter intonuit:	4. O quam beata femina, Quae pavit de re propria Eum, qui pascit omnia, Ejus praefulgens hospita.
5. Preceinur ergo supplices, Ut nobis, Martha, vindices, Ut in coelesti regia Tecum fruamur gloria.	

Brev. ms. Pratellense anni 1449. Cod. Atrebaten. 914.

327. De sancta Martha.

Ad Nocturnum.

1. Jam Christus coelum scanderat, Jam Christi fides creverat, Jamjamque plebs Judaica Torquebatur invidia. 2. Martha videns discordiam Transfretavit Marsiliam, Soror ejus et legio Non desinit consortio. 3. Maximinus non defuit, Sed sicut praesul praefuit, Qui legem Christi docuit Et ecclesias statuit.	4. Martha semper jejuniis, Precibus, elemosynis Insistens omnes propriis Refovebat substantiis. 5. Tandem Christus cum angelis Et cantibus organicis Eam subvehens coelicis Adsociat consortiis. 6. Ergo, Martha piissima, Tua prece nos adjuva, Ut fruamur deifica Visione per saecula.

Brev. ms. Pratellense anni 1449. Cod. Atrebaten. 914. — 1, 2 Jam plebs Judaica. — 2, 4 desinit a consortio. — 4, 4 Resonebat.

328. De sancta Martha.

Ad Laudes.

1. Dies adest en celebris Marthae fulgens praeconiis, Quae promit nunc ecclesia Gaudens de tanta filia. 2. Vecta per suum hospitem Coelestemque opificem Ad arcem veri luminis Pro suis piis meritis.	3. Exemplo hujus hospitae Christum fovemus specie Degentem hic in paupere, Semen serentes gratiae. 4. Quod metemus fac prospere, Cum dies instat gloriae, In quo Marthae consortio Conjungamur perpetuo. 5. Praesta, beata trinitas, Concede, simplex unitas, Ut prece Marthae hospitae Laetemur omni tempore.

Brev. Othinense imp. Lubecae 1497. A. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. B. — 1, 1 Dies jam adest celebris B. — 2, 2 Ad coelestem opificem A. — 4, 1 Quod meremur A.

329. De sancta Martha.

Ad Vesperas.

1. Hymnum devote personet Nunc militans ecclesia Et triumphanti consonet Agens Marthae solemnia.	2. Haec clara tribu claruit, Sed clarior in opere, In carne degens meruit Christum aede suscipere.

3. Felix, quam tanti hospitis Sic decorat susceptio, Quod hanc digne pro meritis Perpeti donat praemio.	5. Christum fletibus incitat Pro morte fratris Lazari, Moxque Christus hunc suscitatur Tollens de fauce Tartari.
4. Haec ut ministra sedula Christo parat edulia, Sed hic vitam per saecula Dat ei per edulia.	6. Sit laus patri cum filio Simulque sancto flamine, Qui Marthae patrocinio Coeli nos jungat agmini.

Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Mazarin. 352 (780). A. — Brev. ms. Turonense imp. Parisiis 1522. B. — Brev. Aurelianense imp. s. 1. et a. C. — 1, 2 Hunc militans C. — 4, 4 pro edulia A; pro edulio B. — Doxologie in C: Sit trinitati gloria, honor et benedictio etc.

330. De sancta Martha.

Ad Nocturnum.

1. Hac die transitus Marthae recolitur,
Qua carne spiritus ejus exuitur
Et coelis insitus cum Christo creditur
Laetus perfruens praemiis.
2. Vergente vespere vitae percelebris,
Calcatis prosperae vitae illecebris,
Cubans in cinere fugatis tenebris
Repletur lucis radiis.
3. Hora, qua conditur ejus corpusculum,
Adesse legitur Christus ad loculum,
In quo perpenditur amoris vinculum
Christi et ejus hospitis.
4. O felix hospita, cujus est praemium
Hospes, cui subdita est salus omnium,
Sedule rogita hunc, ut solatium
Nobis det tuis meritis.
5. Te, summa trinitas, supplices petimus,
Ut, quam nunc hospitas tecum, ut credimus,
Nos Marthae sanctitas ducat, quo tendimus,
Ad lucem, quam inhabitas.

Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Mazarin. 352 (780). A. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Turonen. 147 et 148. B. — Brev. Turonense imp. Parisiis 1522. C. — 2, 4 Replevit A. — 3, 2 ad osculum A. — 3, 4 hospita BC gegen den Reim (vgl. 4, 4).

331. De sancta Martha.

Ad Laudes.

1. Verbum supernum prodiens, Carnis velatum fibula, Mire mundum reficiens, Martha cibavit sedula.	2. Quem virginis puerperae Alvus huic mundo protulit, Illi Marthae dapiferae Manus fomentum contulit.

3. Felix pastus, quo pascitur Pastor et sator omnium, Et quo pascens nanciscitur Vitae perennis praemium.	4. Activam Martha typice Vitam signat in actibus, Sed exemplar theoricæ Vitae soror est omnibus.
5. Sit trinitati gloria, Honor et benedicto, Quae per Marthae suffragia Nos donet coeli gaudio.	

Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Mazarin. 352 (780). A. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Turonen. 147 et 148. B. — Brev. ms. Aurelianense imp. s. 1. et a. C. — Brev. Turonense imp. Parisiis 1522. D. — 2, 3 Illa A. — 2, 4 fomentum A. — 3, 3 nascitur A. — 5, 3 Qui per A.

332. De sancta Martha.

Ad Vesperas.

1. Jesu Christe, hospes pie Marthae benignissimae, Qui virtute deitatis quadriduanum Lazarum Busto suo suscitasti, vota nostra suscipe.	3. Ut exuti gravi carne transeamus libere Sine mole peccatorum ad supernae patriae Regnum, in quo Martha vivit perpes sine tempore.
2. Trina morte consepultos mentis, actus et usus Marthae prece circumfultos ab hujus voragine Leva, trahe bonitate tua nosque respice.	4. Hoc digneris nobis dare, Christe clementissime, Manens in aeternitate saeculorum cum patre, Simul una potestate cum spiritu compare.

Brev. Othinense imp. Lubecae 1497. A. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. B. — 1, 6 Nostra vota A. — 2, 1 Ut terna morte sepultos A. — 3, 1 gravi mole B. — 3, 3 Sine malo B.

333. De sancta Martha.

In 1. Vesperis.

1. Adoremus creatorem, Jesum, mundi salvatorem, Qui Martham valde dilexit, In hac die coelo vexit.	4. Marthae soror est Maria, Vocabulo Magdalena, Quae audiebat jugiter Verba Christi humiliter.
2. Quem sacra virgo lactavit Jacentem in cunabulis, Martha magnum focillavit Cum suis apostolis.	5. Martha vero ministrabat Ipsi patri fidelium, Pietatem exercebat Utilitati omnium.
3. Cujus nutu, cujus cura Subsistit atque regitur Universa creatura, Hac salvator pascitur.	6. Harum fratrem suscitavit Dominus piis precibus Et a morte revocavit Ipsam reddens sororibus.

7. Mira Dei potentia,
Dum in plebis praesentia
Lazarus resuscitatur
Et ab orco revelatur.

8. Quarum et amicitia
Adsit nobis propitia,
Nos ducens ad salubria
In coelesti jam patria.

Brev. ms. Gratianopolitanum saec. 15. Cod. Gratianopolitan. 136. —
5, 3 Pietate. — 5, 4 Utilitatem. — 8, 4 In coelestia patria.

334. De sancta Martha.

Ad Nocturnum.

1. Lux, ecce, surgit lucida,
In qua Christi jam hospita
Suis praeclaris meritis
Multis splendet miraculis.

2. Draconem invincibilem
Per leones vel hominem,
Ursos vel ullo gladio
Suo ligavit cingulo.

3. Ad hujus preces Dominus,
Quem necaverat Rhodanus,
Resuscitavit puerum
Jam mortuum per biduum.

4. O digna magnis meritis,
Cujus Dominus oculis
Sororis monstrans animam
Partem cadentem aetheram.

5. Exstinguit Satan lumina,
Circa quam erant posita,
Quae post vidente hospita
Soror accendit facula.

6. Haec est magna solemnitas,
Ejus summa celebritas,
Cujus Christus funebria
Praesens peregit dextera.

7. Ad hujus tumbam corpora
Sanantur cuncta languida,
Sanitatem recipiunt
Aegri, qui fide veniunt.

8. Flagitemus hanc dominam,
In laudibus magnificam,
Ut nos ipsius precibus
Salvemur a criminibus.

Brev. ms. Gratianopolitanum saec. 15. Cod. Gratianopolitan. 136. —
4, 4 augenscheinlich verderbt; lies Morte scandentem?

335. De sancta Martha.

1. Pangat turba clericorum
Marthae beatae cantica,
Sonet turba praelatorum
Ejus gesta mirifica.

2. Sicut sacrato ubere
Virgo Christum ablactavit,
Sic Martha salutifere
Suis cibis ipsum pavit.

3. Maris demptis diris telis
Marsiliam applicuit
Sine remis atque velis,
Res mira cunctis claruit.

4. In litore Avenico
Exanimem suscitavit,
Ore loquens dominico
Multos in fide plantavit.

5. Nerlucum fera pessima
Occupatum detinebat,
Ferarum crudelissima
Excolentes perimebat.

6. Illa nautis insidians
Novit sub unda rapere,
In hos vorandos inhians
Dorso naves subvertere.

7. His sancta valde condolens Presso crucis signaculo Intrepida hanc adiens Suo ligavit cingulo. 8. Ad quam ligatam currere Cum gladiis et fustibus Temptavitque irruere, Qui prius erat pavidus.	9. Et tunc cultor excoluit Agros, quos prius horruit, Ferae malis hinc abditis Beatae Marthae meritis. 10. Oremus, ut haec hospita Obtineat per merita Cum tota coeli curia Beata nobis gaudia.
11. Praesta, beata trinitas,
Ut in regno viventium
Nobis detur haereditas
Per ipsius suffragium.

Brev. ms. Arelatense saec. 14. Cod. Parisien. 752. A. — Brev. ms. Arelatense saec. 15. Cod. Parisien. 1284. B. — Brev. ms. Gratianopolitanum saec. 15. Cod. Gratianopolitan. 136. C. — Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Dolen. 39. D. — Brev. Arelatense imp. Arelati 1501. E. — Brev. Misnense imp. Lipsiae 1502. F. — Brev. Cabilonense imp. saec. ¹⁵/₁₆. G. — Nur Str. 1—4 + 11 BFG; nur Str. 5—11 ACD. — Str. 10 fehlt ABDEFG; Str. 11 fehlt C. — Nach Str. 4 Divisio; die 4 ersten Strophen bei Mone 1066, das Ganze ist aber nur ein Hymnus. — 1, 1 Clangat turba E. — 2, 4 Christum pavit F. — 3, 1 Claris ventis diris celis B; claris ventis diris telis E. — 4, 1 Avinico F, Alvenico B, Advenico G. — 5, 1 Per lucum fera A; Haec lucum fera C; vgl. Jacob a Voragine (ed. Graesse. 1850) S. 444. — 6, 4 fehlt C. — 7, 1 His factam valde E; valde dolens C. — 7, 3 haec adiens C. — 7, 4 Suo subiecit vinculo C. — 8, 1 currentes C. — 8, 4 erant C. — 5, 1 Ex tunc E; Et tum C. — 5, 3 hinc adiectus C.

336. De sancta Martha.

Ad Vesperas.

1. Ad celebre praeconium, Quo Martha contubernium Carnis deponit tumulo, Quae Christum pavit sedulo, 2. Gaudet mater ecclesia, Quia cum patre filia Triumphat in coelestibus Laeta cum sanctis omnibus.	3. Sororem vidit scandere Cum angelis in aethere, Cum quibus coelos penetrat Nobisque vitam impetrat. 4. Adesto, felix hospita, Quae tot transcendis merita, Dum foves in hospitio, Quem virgo clausit gremio.
5. Laus sit aeterno solio
Paraclito cum filio,
Qui Mariam glorificat
Marthamque beatificat.

Brev. ms. Grassense saec. 14. Cod. Carpentoracten. 43.

337. De sancto Martino.

1. Martini laudes incliti Quis digne fari poterit, Virtutum gemmis praediti? Laudanti laus supererit.	2. Qui sanctitatis culmine Nulli secundus claruit, In confessorum agmine Sidus impar emicuit.

3. Tres suscitavit mortuos
Christum sequens in numero
Fide, spe, forma vacuos
Pio portavit humero.

4. Virgo, doctor egregius
Bina gaudet aureola,
Apostolorum socius,
Humilitatis viola.

5. Sit trinitati gloria
Sub unitatis clausula
Martini pro memoria
In sempiterna saecula.

Antiph. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1477. Cod. Semin. Colonien. 5a.
A. — Psalt. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1542. Cod. Semin. Colonien. 52.
B. — Antiph. ms. S. Cuniberti Colonien. s. n. anni 1554. C.

338. De sancto Martino.

Ad Vesperas.

1. Rex Christe, tu mirificas
Martinum praesulem tuum,
Splendens ut sit et sublimis,
Blandus, lenis, pius, dulcis.

3. Tu das, ut, ubi coleris,
Sit notus et amabilis,
Hinc laus tibi sit per eum,
Mundo perenne gaudium.

2. Quo jubente fugit fumus,
Surgit lapsus, psallit laetus,
Fatur mutus, audit surdus,
Videt caecus, salit claudus.

4. In sacro ejus transitu
Coeli frequentant ordines,
Linguae, tribus, gentes ovant,
Da, prosit hic communiter.

5. Sit trinitati gloria,
Martinus ut confessus est,
Cujus fidem per opera
In nobis ipse reboret.

Brev. ms. Majoris Monasterii saec. 11. Cod. Rotomagen. 243. A. —
Brev. ms. Lingonense saec. 12. Cod. Trecen. 807. B. — Brev. ms. Columbense
saec. 13. Cod. Ebroicen. 31. C. — Brev. ms. S. Petri de Cultura saec. 13.
Cod. Cenomannen. 188. D. — Brev. ms. S. Mauritii Turonen. anni 1343.
Cod. Turonen. 145. E. — Brev. ms. Lirense saec. 14. in. Cod. Ebroicen. 120.
F. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Turonen. 147—48. G. — Brev. ms.
Turonense saec. 15. Cod. Parisien. 1032 H. — Brev. ms. Benedictin. saec.
15. Cod. Parisien. 1043. I. — Brev. Turonense imp. Parisiis 1522. K.

1, 3 Ut sit splendens H. — 3, 3 Hic laus tibi AK. — 4, 2 Coeli fre-
quentatum H. — Die meisten Handschriften bieten diesen und den folgenden
Hymnus als einen einzigen, andere geben Divisio an, wieder andere trennen
beide Lieder.

339. De sancto Martino.

Ad Laudes.

1. Martine, jam consul poli,
Causas precantum inspicere,
Jam intimus comes Dei
Cunctis, quod egent, obtine.

2. Te mundus omnis percolit
Consertum ut apostolis,
Hanc redde singulis vicem,
Placa suum his judicem.

3. Complexus olim monachos
Revise nunc licet reos,
Et simus in memoria
In speciali gloria.

4. Affectus ut ille tuus,
Qui non refutat vel pecus,
Nos corrigit donans, tuae
Quod suppetit clementiae.

5. Sit trinitati gloria.

Brev. ms. Majoris Monasterii saec. 11. Cod. Rotomagen. 243. A. — Brev. ms. Lingonense saec. 12. Cod. Trecen. 807. B. — Brev. ms. Columbense saec. 13. Cod. Ebroicen. 31. C. — Brev. ms. S. Petri de Cultura saec. 13. Cod. Cenomannen. 188. D. — Brev. ms. S. Mauritii Turonen. anni 1343. Cod. Turonen. 145. E. — Brev. ms. Lirense saec. 14. Cod. Ebroicen. 120. F. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Turonen. 147—48. G. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Parisien. 1032. H. — Brev. ms. Benedictin. saec. 15. Cod. Parisien. 1043. I. — Brev. Turonense imp. Parisiis 1522. K.
1, 3 intime HI. — 3, 1 Amplexus EG. — Str. 3 fehlt H. — 4, 3 donatus.

340. De sancto Martino.

Ad Vesperas.

1. In laude Martini, Deus,
Te laudat omnis grex tuus,
Coelo facis quem praecluem,
Terris ubique celebrem.
2. Sit laus tibi, rex gloriae,
Qui comis hunc tam splendide,
Ut unus inter splendidos
Nitet per orbis terminos.
3. Sermone, signis, opere
Praecelluit mirifice,
Ob grande nimis meritum
Est gemma dictus praesulum.
4. Decorus ipso transitu,
Omnes quam ornant caelibes,
Dives qui in Abrahae sinu
Intendat inde supplices.

5. Herili nocte media
Qui pace migrat reddita,
Quam nunc refundat omnibus
Festum sui colentibus.
6. Hunc semper orbis celebret
Consertum ut apostolis,
Hinc illum apud te juvet,
Nulli secundus meritis.
7. Ut caritatis spiritu
Sic affluamus invicem,
Quo corde cum suspiriis
Ipsam sequamur intimis.
8. Sit trinitati gloria,
Martinus ut confessus est,
Cujus fidem per opera
In nobis ipse roboret.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisien. 1273. A. — Brev. ms. Coelestin. saec. 15. Cod. Parisien. 1274. B. — Brev. ms. Coelestin. saec. 14. Cod. Mazarin. 361 (778). C. — Brev. ms. Coelestin. saec. 15. Cod. Mazarin. 357 (733). D. — 1, 3 praeditem A; praeducem B. — 3, 2 Praecellit A. — 4, 2 coelitus A. — Str. 6 und 7 fehlen A.

341. In Translatione s. Martini.

Ad Vesperas.

1. Inter patres monastici
Et clericalis ordinis
Martinus est virtutibus
Insignis et miraculis.

2. Non quilibet de pluribus,
Sed ille solitarius
Primum, dehinc Turonicae
Praesul paterque patriae.

3. Directa quem prudentia Fortisque temperantia, Quin universa sanctitas Ornavit, hoc est caritas. 4. Is pauperi quam dividit, Se veste Christus induit Dans signa tantae gratiae Nondum renato cernere. 5. Mox fonte coeli roscidus Sancto repletur spiritu Divoque fretus numine It ut potens apostolus. 6. Confutat ortas haereses, Jussu repellit daemones, Leprae medetur osculo Et mortuis precario.	7. Quid igne rapto coelitus Cremasse fana funditus Gravesque moles per fidem Hunc transtulisse praedicem. 8. Dedisse caecis sidera, Sentire surdis organa, Mutisque praecinentibus Aptasse claudos saltibus. 9. Quot gesserit hujusmodi Miraculorum milia, Fugit ligari calculo Velut saburra pontica. 10. Sit trinitati gloria, Martinus ut confessus est, Cujus fidem per opera In nobis ipse roboret.

Brev. ms. Majoris Monasterii saec. 13. Cod. Turonen. 153. A. — Brev. ms. Lirensis saec. 14. in. Cod. Ebroicen. 119. B. — Brev. ms. S. Vincentii Cenomannen. saec. 15. Cod. Semin. Cenomannen. s. n. C. — Strophe 2 fehlt C. — 5, 1 roscido C. — 5, 2 replente. — 5, 4 Id ut A. — 9, 3 ligari circulo C. — Autor des Liedes ist Fulbert von Chartres; vgl. Migne PP. LL. 141, S. 344.

342. In Reversione s. Martini.

Ad Vesperas.

1. Martine, praesul optime, Salus nostra tu omnium, Fusis precamur vocibus, Ostende nobis veniam. 2. O vile, sancte, nos tuum Sumus, quod hinc in aethera Leva, precantes quaesumus, Summis adhaerens coetibus.	3. Cum hic manemus saeculo Vitae trahentes tenebras, Per te, rogamus, jugiter Lapsus vitare pessimos. 4. Sit trinitati gloria, Martinus ut confessus est, Cujus fidem per opera In nobis ipse roboret.

Brev. ms. S. Martini Turonen. saec. 14. Cod. Turonen. 149. A. — Brev. ms. S. Martini saec. 14. Cod. Turonen. 150. B. — Brev. ms. SS. Cosmae et Damiani prope Turones saec. 15. Cod. Turonen. 152. C.

343. De sancto Martino.

1. Fratres, unanimes foedere nexili,
Mecum participes luminis annui,
Quo solis hodie fulminat orbita
Martini revehens festa celebria.

2. Cantemus pariter carmen amabile
Martini meritis oppido nobile,
Clerus cum populo consonet organo,
Grandi nam volupe est psallere gaudio.
3. Martinus quoniam vota fidelium
Attendit tribuens cuncta salubria,
Confert hic famulis rite canentibus
Stellis aureolaserta micantibus.
4. Cunctis candelabrum luminis exstitit,
A multis tenebras mortis et expulit,
Virtutum statuit crescere germina,
In quorum fuerant pectore crimina.
5. His nos subsidiis undique praediti
Pangamus proprio cantica praesuli,
Laudemus parili voce, quod approbat,
Damnemus vigili mente, quod improbat.
6. Martinum precibus gens modo Gallica
Dignis sollicitet nostraque Francia,
Martinus faciat tempora prospera,
Mundi, Christe salus, o tibi gloria.

Antiph. ms. Sanctense s. n. saec. 13. A. — Brev. ms. Tullense saec. 15. Privatbesitz). B. — Brev. Lincense Cc II 17. saec. 14. D. — Brev. ms. San-
emmeramense saec. 15. Clm. Monacen. 14638. E. — Brev. Trajectense imp.
Coloniae 1517. F. — Brev. Maguntinum imp. Lugduni 1507. G. — Dies Lied
steht allerdings bei Daniel IV, 281, aber ohne jede Quellenangabe, so daß
es der Mühe wert scheint, es nach älteren Quellen zu wiederholen. — 1, 3
fulgurat orbita D. — 2, 3 populis E, insonet D. — 2, 3 consonat A. —
3, 2 Transcendens tribuit DEG. — 6, 2 nostraque Fresia F; nostra Germania
DEG; sowohl in Mainz als in Utrecht ist Martinus Bistumspatron.

344. In Subventionem s. Martini.

1. Gaudium mundi, Christe, lux sanctorum,
Coeli qui regna contulisti tuis,
Vota tuorum famulorum clemens
Suscipe semper.
2. Hujus Martini precibus placatus
Veniam nobis tribue culparum,
Hujus et vitae commoda dignanter
Nobis concede.
3. Hunc tu Martinum tuis ita cede
Digne famulis collaudare semper,
Quod post hanc vitam mereamur coelo
Illi conjungi.
4. Martine pie, tuum qui devote
Celebrant festum, miseratus fove
Scelerum atque potestate magna
Vincla dissolve.

5. Judicis iram miseratus placa,
Pestem et morbos languoresque pelle,
Fidei, spei, caritatis nobis
Dona largire.
6. Gaudet jam terra tuo decorata
Lumine, coelum simul et resultat,
Gaudium nobis tribue perenne,
Domne Martine.
7. Gloriam patri resonemus omnes
Et tibi, Christe, genite superne,
Cum quibus sanctus simul et creator
Spiritus regnat.

Brev. ms. S. Martini saec. 15. Cod. Turonen. 150.

345. De sancto Matthia.

1. Diem angelicis solemnem choris
Hymnis et laudibus solemnizemus
In tua gloria, sancte Matthia.
2. En fulges in throno duodecimo,
Duodecim tribus judicaturus
Cum coapostolis judex insignis.
3. Proditor numerum minuit sacrum
Duodenarium apostolorum,
Quem tu, parve Dei, restituisti.
4. Sors apostolica duobus data
Super te cecidit teque elegit
Per gratiam Christi, quam meruisti.
5. O quam terribilis in consiliis
Es super filios hominum, Deus,
Dum parvi merito vincitur justus.
6. Ergo nos supplices te venerantes
Serenus respice et nos eripe
A morte aeterna, sancte Matthia.
7. Laus, jubilatio et honor Deo,
Patri atque proli, sancto spiritui.
Trinitati summae sit sine fine.

Brev. ms. Sammathianum saec. 15. Cod. Treviren. 433.

346. De sancto Mauro.

Ad Vesperas.

1. Luce refulgens aurea Dies claret sanctissima, Qua Maurus beatissimus Coelum conscendit monachus.	2. Hic sacri tirocinii Sanctitatis egregiae Et virtutum insignia Divina sumpsit gratia.

3. Jussu patris sanctissimi Instar Petri apostoli Undosi lympham gurgitis Planta calcavit stabili. 4. Eodem Christo praevio Galliam missus petiit, Quam monachorum gregibus Pollere fecit affatim.	5. Cujus oramus precibus Annue, Deus, miseris, Ut suspiremus seduli Quo gaudet tecum perpetim. 6. Sit virtus, honor, gloria, Potestas, adoratio Trinitati deificae Per infinita saecula.

Cod. Mazarin. 1707 (H 1318). saec. 10. A — Hymn. ms. Fossatensis anni 1416. Cod. Parisien. 12041. B. — Brev. Coelestin. imp. Neapoli 1488. C. — 1, 2 Maurus sanctissimus C. — 2, 1 Hi sacrique tyronici C. — 4, 1 Christus praevious C. — 5, 1 Hujus B, ejus C. — 6, 2 Potestas et oratio C.

347. De sancto Mauro.

Ad Matutinum.

1. Aeterna, Maure, gaudia Christi corruscans gratia Votis amasti quaerere Fama, sitique frigore. 2. Sacri minister dogmatis A patre Gallis mitteris, Devota quoque pectora Verbi cibasti copia. 3. Effloruisti plurimis Circumdatus miraculis, Semper studens excrescere In sanctitatis culmine.	4. Sermone discis angeli Dei secreta maximi, Ejus repletus lumine Et roboratus famine. 5. Clarior omni sidere Jam gaudes omni munere In arce pollens aetheris Vitae perennis praemiis. 6. Sit sempiterna gloria Patri Deo cum filio, Sancto simul paraclito In sempiterna saeculo.

Hymn. ms. Fossatensis anni 1416. Cod. Parisien. 12041.

348. De sancto Mauro.

Ad Laudes.

1. Norma jubarque fidei, Maure, clarescens inclite, Defunctis vitae redditor Et caecis lucis praestitor. 2. Magistri factus collega, Decus formaque monachis, Virtutum septus gemmulis Sulcasti callem subditis.	3. Tui patrisque obitus Et fratrum longe praescius, Munisti verbis, flosculis Magnum iter ad superos. 4. Errantes oves excipe, Pastor pie sanctissime, Ad regnum celsitudinis Sacris attolle brachiis.
5. Christe, precamur fragiles,
Ut nostra solvas crimina,
Qui es cum patre filius
Semper cum sancto spiritu.

Hymn. ms. Fossatensis anni 1416. Cod. Parisien. 12041.

349. De sancto Mauro.

Ad Nocturnum.

1. Sacrae refulgent mystica Festivitatis gaudia, Qua conditur coelestibus Maurus, pater sanctissimus.	3. Cujus recedens spiritus Cum tenderet coelestibus, Hic mente vidit lumine Ejus viam splendescere.
2. Nam jam laborans improba Fessos obedientia Artus quieti reddere Parabat requiescere.	4. Monstravit inde pluribus Bellum parare moribus Et temporum discrimine Normali vitae vivere.
5. Laus trinitati debita, Honor, potestas, gloria Perenniter sint omnia Per saeculorum saecula.	

Cod. Hamburgensis 1568. saec. 15.

350. De s. Mauro Episcopo.

Ad Vesp. et Noct.

1. Fundator orbis, qui plasmata regis,
Melodas voces admitte clementer,
Quas resonamus tibi jubilando
Vultu submisso.
- 2 Patrono nostro strenue poscenti
Jucundas aures pande festinanter,
Quae postulamus, largiter concede,
Rex dulcorose.
3. Pastor colende, Maure, amande
Te suffragante tueamur pie,
Clientes tuos diligenti cura
Semper gubernas.
4. Deo fautore et te precatore
Hic militantes augmentatione
Diva aurescant, et munia sua
Sint tibi cara.
5. Si quis contritus te postulaturus
Hic accesserit, libens da, quod petit,
Ut exultanter recedendo grates
Promat auctori.
6. Trinitas summa, laudatio tibi,
Commissa laxa praestaque rogata,
Omnia nostra dicta atque gesta
Placida cerne.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Virdunen. 116. — 3, 1 Maure drei-
silbig. — 3, 3 tuas. — 6, 2 Ommissa.

351. De s. Mauro Episcopo.

Ad Laudes.

1. Pontifex glorificande, Maure, custos optime, Sustentator dulcissimus Tibi sis famulantibus. 2. Praevisor clementissimus Disposuit benignius, Ut locum hunc praesentia Tua consecraret clara. 3. Qui te fautorem habemus, Defensorem sentiamus In omni adversione Atque desolatione.	4. Membris redolentissimis Hic excellenter quiescis, Orato ergo strenuus Pro augmento gregis hujus. 5. Nobis gratis es concessus, Rege nos vigilantius, Ut acceptabilis Deo Sit jugiter haec concio. 6. Dulcis paternitas tua Crimina nostra deleat, Obsequia, quae reddimus, Sancito gratiosius.
7. Gloria tibi, Domine,
Pater, proles, spiramenque,
Rectore nostro poscente,
Quae expediunt, exhibe.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Virdunen. 116. — 4, 3 Orator. —
5, 4 Sit jugis haec.

352. De sancto Maximino.

1. In laude regis omnium Et Maximini praesulis Totis medullis cordium Insistat haec plebs muniis. 2. Hoc nempe laetus lumine Confessor idem maximus Terrena liquit lubrica Coeli petivit gaudia. 3. Laetare tu, Pictavia, Nati tui de gloria, Et tu exsulta, Treveris, Honore tanti praesulis.	4. Tali patrono supplicet, Quisquis eget juvamine, Christique caro jubilet Per quadra mundi climata. 5. O Maximine, coelitus Electe nobis pontifex, Intende clemens laudibus, Quas annuatim promimus. 6. Multis aerumnis scindimur, Tua mederi quaesumus Oratione sedula Vitaeque dona consequi.
7. Honor, potestas, gloria
Deo patri cum filio
Paraclitoque pneumati
Per saeculorum saecula.

Brev. ms. S. Maximini saec. 15. Cod. Treviren. 443. A. — Brev. ms.
Johannis Tritemii? anni 1502. Cod. Treviren. 454. B. — 2, 3 sq. lauteten
in festo Translationis:

Translatus Aquitania
Ad Galliae subsidia.

2, 4 Coelique B. — 4, 1 patrono supplici A.

353. De s. Michaelē et Angelis.

1. Ter terni chori superum Beatorum spirituum, Jam stabiliti curia In coeli Dei gratia, 2. Qui vultum Dei cernitis Sine defectu luminis, Fruentes vero gaudio De vestro certi praemio, 3. Mementote concivium, Quamvis adhuc mortalium, In infimis degentium Et incerti gementium. 4. Alme creator pneumatum Sanctorum, Deus, omnium, Haec coelestis militia Tuorum sunt custodia. 5. Non recedunt ab intimis, Tuos tamen a lacrimis Muniunt et tibi canunt, Te fontem vitae sitiunt.	6. Lux decora sunt spiritus, Quos fecit Deus primitus, Hos eduxit a tenebris, Indidit nomen luminis. 7. Virtutis pulchritudine Est his nomen in lumine, Angeli nitent fulgidi, Ut lux solis clarissimi. 8. Sunt etiam tam candidi, Quod nostri stupent oculi, His sancta forma permanet Et statum primum retinet. 9. Et in bonis aeternitas Et perpes immortalitas His collata spiritibus, Ad malum nullus introitus. 10. Honor, patri cum gloria, Virtus Christo, victoria, Decus sancto spiritui, Laus sit per saeculum saeculi.

Offic. ms. S. Michaelis. saec. 12. Cod. Bruxellen. 3089. — 3, 4 incertis. — 8, 1 Sunt et tam. — 9, 4 lies Malo nullus? — 10, 3 Decus sancta spirituum.

354. De s. Michaelē et Angelis.

1. Angelis et hominibus Unus erit denarius, Omnibus Deus omnia Se praebebit per saecula. 2. Congregate sanctos Dei, Est perfectio collegii Supernorum spirituum Et plenum vestrum gaudium. 3. Hostis antiquus circuit Quaerens, si quos invenerit, Ut devoret, quaesi leo Ore rugiens rabido. 4. Eripi per suffragia Sibi dolet angelica Possessum vas a fraudibus Atque millenis artibus.	5. Jam breve tempus reputat, In aere quod volitat, Sentit esse iudicium Vitium et horronum. 6. Cum precibus nunc intimis Rogamus et altisonis, Nos, chori beatissimi, Exaudire dignemini. 7. Jam fragiles nos homines, Peregrinos et inopes, Destitutos virtutibus Reparate conatibus. 8. Vestros concives cernite Pressos sub carnis pondere, Studioso juvamine His clementer succurrite.

9. Impugnamur assidue,
Undique sunt insidiae,
Intus et foris labimur,
Per vos nisi firmabimur.

10. Supernae rex militiae,
Da gaudia laetitiae,
Redde nobis consortium
Civium Deus superum.

11. Honor patri cum gloria.

Offic. ms. S. Michaelis saec. 12. Cod. Bruxellen. 3089. — 7, 1 Nam;
nos fehlt.

355. De s. Michaelis et Angelis.

1. Facturae, Christe, conditor,
Idem mirus dispositor,
Ubique fit confessio
Et semper nomini tuo.

2. Miro disponis agmina
Sacra modo distantia,
Istos das esse Seraphim
Et illos vero Cherubim.

8. Hos virtutes eximias
Contra vires aerias,
Hi dicti dominatio,
Alii Dei sessio.

4. Et principatus alii,
Quidam dicti sunt angeli,
Potestates, archangeli,
Ornatu cuncti splendidi.

5. Superum soli nomina
Sunt tibi, Deus, cognita,
Ipsorum, Christe, numerus,
Apud te solum cognitus.

6. Injuncta salutaria
Exhibent ministeria,
Ab inimici fraudibus
Defendunt tuos filios.

7. Sustollunt nos in manibus
Visibiliter, credimus,
Ne forte nunc ad lapidem
Collidamus nostrum pedem.

8. Haec agmina coelestia
Sunt hominum custodia,
Qui verba vitae sitiunt
Quique salutem cupiunt.

9. Honor patri cum gloria.

Offic. ms. S. Michaelis saec. 12. Cod. Bruxellen. 3089. — 4, 1 Est
principatus.

356. De s. Michaelis et Angelis.

1. Favete nobis seduli,
Sancti precamur angeli,
Nos in conspectu regite
Vestro, de malis demite.

2. Advocati vos hominum
Custodes et fragilium,
Memores intercedite,
Monete Deum veniae.

3. Benignus et omnipotens,
Super rogata largiens,
Facturam suam diligens,
Volens charisma tribuens.

4. Nunc, angeli, precamini,
Estis mundi, perlucidi,
Per vos complentur omnia,
Quae mandat sapientia.

5. Nos lapsos saepe cernitis
In conditoris oculis,
Ergo preces effundite
Et mala cuncta pellite.

6. In coelis modulamini
Harmoniam dulcissimi
Concentus unanimiter,
Nosmet juvate pariter.

7. Voce vos incessabili
Laudes dare nitimini
In citharis angelicis
Cum gaudiis perpetuis.

8. Vestra quidem jucunditas,
Vestra quoque felicitas
Celebris et continua
Est ulla sine clausula.

9. Sumitis de dulcedine,
Ex vitae hoc est arbore,
In paradisi medio
Quae semper consita loco.

10. Hac qui semel gustaverit,
Ultra non esurierit,
Sed erit illi gloria
Per saeculorum saecula.

Offic. ms. S. Michaelis saec. 12. Cod. Bruxellens. 3089. — 10, 1 Fac qui semel.

357. De s. Michaele.

1. Michael Archangelus

Nos potenter eripiat
De antiqui hostis fraude,
Ne cadamus in tartarum
Post solutum mortis debitum.

2. In necessitate ultima
Solita misericordia
Succurrat nobis miseris,
Ne cadamus in tenebris.

3. Adventu suo clarissimo
Effugato diabolo
Repraesentet nostras animas
Redemptori laetissimo.

4. Archangelorum principem,
Nunc Michaelem poscimus,
Ut, Christe, nobis dirigas
Semper in adjutorium.

5. Praestet.

Offic. ms. S. Michaelis saec. 12. Cod. Bruxellen. 3089. — 1, 1 Die Worte Michael Archangelus sind dem Sinne nach erforderlich, dem Versmase nach aber überzählig, es sei denn etwa eine erste Srophe ausgefallen. Die Doxologie nur begonnen.

358. De s. Michaele.

1. Qui bonorum angelorum
princeps es ac signifer,
Mihi praesto semper esto
pius et salutifer.

2. A caterva me conserva
Tenebrosi angeli,
Ut te duce sim in luce,
Qua sunt boni angeli.

3. Ante thronum te patronum
Pro me pone iudicis,
Tu perora et exora
Iram iusti vindicis.

4. Labor, quies, nox et dies
A te dentur prospera,
Cogitatus sit paratus
Ad divina opera.

Offic. ms. S. Michaelis saec. 12. Cod. Bruxellen. 3089. — 1, 1 Die Hs. hat nur Archangelorum (statt angelorum); das übrige ist nach Analogie der andern geraden Zeilen ergänzt. — 3, 1 te fehlt.

359. De sancta Monica.

Ad Vesperas.

1. Alma mater generosa doctoris praecipui Et affectu viscerosa Amoris melliflui, Tua vita virtuosa Nostro lucet visui.	4. Eja, Monica beata, Coeli sedes solio, Ad superna elevata Claro luces radio, Inter angelos locata Tuo stas cum filio.
2. Alta mater pietatis, Tota in ecclesia Per exempla sanctitatis Fulges relucetia Et affectu caritatis Viges refragantia.	5. Tibi, Deo supplicamus Et piis affectibus Tuas preces imploramus Multis cum gemitibus, Ut per te possideamus Deum in coelestibus.
3. Sancta mater, amorosa Erga tuum filium, Exstitisti lacrimosa Praecavens exilium, Ne ex morte criminosa Sentiret exitium.	6. Sempiternae trinitati Melos demus dulciter Trinaeque divinitati Cantemus hilariter, Gloria humanitati Christi sit perenniter.

Brev. ms. Eremitarum s. Augustini saec. 15. Cod. Londinen. Add. 16891.

360. De ss. Nabore et Felice.

1. Arcis aethereae decus es, Christe,
  Distinguens singulis pensum laboris,
Propitius nostris annue votis.
2. Ecce purpurata sanguine turma,
  Jam certa muneris, expers doloris,
Vernat perspicuo laeta triumpho.
3. Hoc de collegio ignescunt coelo,
  Vere felicium cives virorum,
Nabor atque Felix, pignora lucis.
4. Hi per horrificas acti pressuras
  Mutant praesentia ense, catasta,
Arens tandem humus excipit artus.
5. Horum fer meritis, rex Jesu, servis,
  Ut pulsa supplicum labe suorum
Tribuas felici sede beari.
6. Trinitati decus, honor et virtus,
  Inseparabili laus unitati,
Consors imperium omne per aevum.

Brev. ms. Capit. Dusseldorpin. saec. 15. Cod. Dusseldorpin. C 64. A. —
Psalt ms. Coloniense saec. 15. ex. Cod. Berolinen. Fol. 231. B. — Brev.
Coloniense imp. Venetiis 1498. C.

361. De ss. Nabore et Felice.

Ad Matutinum.

1. Sanctorum natalitia Mater colat ecclesia, Cantet horum praeconia Festiva cum laetitia.	5. Qui sunt afflicti ungulis, Equuleo, lampadibus Et fustibus et carcere, Fame, caesi capitibus.
2. Urbs Mediolanensium, Ingens tibi sit gaudium, Quae fidei tot testium Es rubra per martyrism.	6. Quibus dat fortitudinem Deus in poenis omnibus, Quas per fidem suppeditant Adjuti Christi viribus.
3. Ad regionem Ligurum Nabor et Felix transeunt, Insignes Mauri milites Certamen forte subeunt.	7. Certant pro Christo pugiles, Qui superari nequeunt, Qui cum palma victoriae Ad coeli regnum transeunt.
4. Optantes coelis vivere, Vitam pro Christo ponere Malunt et ipsam perdere Simulacra quam colere.	8. Hos martyres frequentibus Rogemus omnes precibus, Ut dent nobis auxilium Apud Mariae filium.
9. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine, etc.	

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Parisien. 760.

362. De ss. Nabore et Felice.

Ad Laudes.

1. In Naboris et Felicis Festo festiva gaudia Solemniter concelebet Cum laudibus ecclesia.	5. Propugnatores fidei Victoriam suscipiunt, In quos poenis satellites Tyranni diris saeviunt.
2. Gloriosi certaminis Horum pangat magnalia Et imitetur martyres In fidei constantia.	6. Carcer, fames, equuleus, Ungula, calor igneus Non flectunt, non percussio Sanctos nec decollatio.
3. Qui contemnentes idola Gentilitatis frivola, Mauri relinquunt patriam Intrantes post Liguriam.	7. Imperii sub chlamyde Sancti latere nequeunt, Superni regis milites Coeli regnum introeunt.
4. Isti spretis divitiis, Deliciis, honoribus, Passi pro Christo cupiunt Choris jungi coelestibus.	8. Suis beatis precibus Apud patrem et filium Nabor et Felix martyres Praestent nobis auxilium.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Parisien. 1760.

363. De sancta Nathalia.

1. Fortis adstabat Nathalia conjux
Inque congressu medio rubentem
Sanguinis sacri lavacro videbat
Laeta maritum.
2. Quin et incudem prior admovebat,
Ut pedes dextramque viri feriret
Lictor, aeternam peragens coronam,
Sancta virago.
3. Ergo, Jesu, rex speciose, cujus
Martyrum claris micat aula gemmis,
Dura quos magnae tribulationis
Lima polivit,
4. Hujus, oramus, prece pande nobis
Januam summae venerationis,
Ut quod hic votis veneramur, illic
Percipiamus.
5. Gloriam patri resonemus omnes
Et tibi, Christe, genite superne,
Cum quibus sanctus simul et creator
Spiritus exstat.

Diurn. ms. Gerardimontanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 8910.

364. De sancto Nazario et Celso.

Ad Vesperas.

1. Plaudat coelestis curia, Mundus exsultet laudibus, Regna confert coelestibus Christus suis militibus.	4. Per odoris fragrantiam, Quam profudit ex tumulo, Patet, quantam munditiam Conservarat in vasculo.
2. Ad coeleste rosarium Rosam transvexit hodie, Nazaraeus Nazarium, Jesus, summus rex gloriae.	5. Ad celsum thronum gloriae Puer Celsus attollitur, Dum poenas contumeliae Pro rege celso patitur.
3. Pugil et martyr inclitus Fit rosa per martyrium, Virginitate praeditus Candescit velut lilium.	6. Aeterno regi gloria Pro martyrum virtutibus, Qui nobis coeli gaudia Praestet eorum precibus.

Brev. ms. S. Nazarii Carcassonen. saec. 14. Cod. Parisien. 1036.

365. De sancto Nazario.

Ad Laudes.

1. Adest triumphus nobilis De beatis martyribus, Quos Christus, rex mirabilis, Coronat in coelestibus.	3. Verbis ac signis emicans Mittitur in exilium, Fidem constanter praedicans Trahitur ad martyrium.
2. Pugnat verbo, miraculis Fortis pugil Nazarius Et devictis incredulis Christi refulget radio.	4. Celsus sequens Nazarium In excelsum deducitur Per celsum regem omnium, Pro quo gaudens occiditur.
5. Aeterno regi gloria	

Brev. ms. S. Nazarii Carcassonen. saec. 14. Cod. Parisien. 1036.

366. De ss. Nazario et Celso.

Ad Laudes.

1. Lux, via, vita, veritas, Jesu, salus, principium, Laus, decus, amor, praemium, Virtus, corona martyrum.	4. Qui lux es orta gentibus In tenebris sedentibus, Per omne mundi spatium Aeternus sol irradians.
2. Salvator omnium, Deus, Votis fave benignius Laudesque tibi debitas Audi, precamur, mitius.	5. Hoc lumen tuis servulis Per gloriosos martyres Nazarium atque Celsum Nobis refulsit coelitus.
3. Confiteantur, Domine, Omnia tibi opera, Benedicentes jugiter Tuam loquantur gloriam.	6. Nunc vos preccamur supplices, Ut vestra nos suffragia Mortis ereptos faucibus Perpetuo custodiant.
7. Sit trinitati gloria, Deo patri et filio, Sancto simul paraclito In sempiterna saecula.	

Antiph. ms. Eduense saec. 13. in Cod. Semin. Eduen. 151*. A. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Carpentoracten. 78. B. — Brev. ms. Belnense saec. 15. Cod. Divionen. 112. C. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. IV° 18. D. — Antiph. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduen. 123. E. — Antiph. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduen. 150. F. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduen. 135. G. — Brev. Eduense imp. Parisiis. 1489. H. — Brev. Belnense imp. s. l. et a. I. — 6, 1 praedicamur D.

367. De sancto Necterio.

Ad Vesperas.

1. Pangat vox laeta omnium Coeli civem Nectarium, Cujus post anni spatia Recurrunt natalitia.	2. Qui morum privilegio Provectus sacerdotio Per vitae continentiam Deo se fecit hostiam.

3. A mortis exterminio
Petri surgens imperio
Coelestis verbi gratiam
Diffudit per Arverniam.

4. Solutus carnis pondere,
Plenus virtutis opere,
Cum meritorum opera
Poli conscendit atria.

5. Sit cum patre laus filio,
Sit gratiarum actio,
Qui devotos Necterio
Ditet coelesti praemio.

Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. A. — Brev. ms. Claromontense anni 1335. Cod. Claromonten. A 4 c. B. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. C. — Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. D. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. Nouv. acq. 116. E. — 1, 1 laeta vox BD.

368. De sancto Necterio.

Ad Laudes.

1. Coelo splendens aetherea,
Necteri pater, laurea,
Qui per arma justitiae
Sumpsisti palmam gloriae;

3. Crebris frequens miraculis,
Pollens signorum titulis,
Summi regis felicia
Penetrasti palatia.

2. Orantis Petri studio
Surgens a mortis taedio,
Virum per precem humilem
Resuscitasti nobilem.

4. In hora mortis aspera
Tuos ab hoste libera,
Ut Dei beneficiis
Vitae fruamur gaudiis.

5. Deus, de Deo genitus
Et pietatis spiritus,
Nos ducas per Nectarium
Ad summum coeli bravium.

Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. A. — Brev. ms. Claromontense anni 1335. Cod. Claromonten. A 4 c. B. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. C. — Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. D. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. Nouv. acq. 116. E. — 1, 1 aethera ABD. — 5, 3 per Nectarium fehlt C. — 5, 4 fehlt C.

369. De sancto Nicasio.

1. Exsulemus et laetemur
in triumpho martyris,
Quem rex regum coronavit
in die certaminis,
Cum quo soror triumphavit
virgo, sponsa virginis.

2. Hic est martyr Deo dignus
pontifex Nicasius,
Qui venturae super urbes
irae Dei praescius
Pro salute gregis orat
pius pastor anxius.

3. Tela ruunt, hostes furunt,
Urbs Remorum quatitur,
Miles Christi dum furentes
Barbaros alloquitur,
Mortem vincit, astra scandit,
vultu Dei fruitur.

4. Gloria et honor Deo
usquequo altissimo,
Una patri filioque
inclito paraclito,
Cui laus est et potestas
per aeterna saecula.

Orat. ms. Corssendoncanum saec. 15. Cod. Leodien. 397. — Obwohl nur einem Devotional entnommen, ist das Lied doch seiner ganzen Anlage nach unverkennbar ein liturgischer Hymnus.

370. De sancto Nicasio.

Ad Vesperas.

1. Vexilla regis omnium
In te, Nicasi, rutilant,
Dum tecum greges civium
Christo victores rutilant.
2. Tu divae legis legifer,
Tu sacri belli signifer,
Qui gregem doctum mystice
Turmae jungis angelicae.

3. Tu solus non ingrederis
Sed amplius prae ceteris,
Dum cum summis signiferis,
Martyr beate, jungeris.
4. Purpura fusi sanguinis
Et byssinum munditiae
Actum tui certaminis
Ornant in statu gloriae.

5. Apud trinum et simplicem,
Qui pater, proles, spiritus,
Plebem commendet supplicem
Candidatus exercitus.

Hymn. ms. S. Nicasii saec. 15/16. Cod. Remen. 198. A. — Hymn. ms. S. Nicasii saec. 15/16. Cod. Remen. 285. B.

371. De sancto Nicasio.

Ad Nocturnum.

1. De superno spiramine
Rosae fragrant et lilia,
Dum sequitur in sanguine
Nicasium Eutropia.
2. Ex divinis oraculis
Praevидit cura praesulis,
Quod pro suis piaculis
Pateret urbs periculis.

3. Irruunt truces barbari,
Causam sanguini deputant
Et ut furentes tartari
Beatas vitas amputant.
4. Pro ovibus cum ovibus
Morti se pastor objicit,
Qui de veris pastoribus
Christi decretum perficit.

5. Apud trinum et simplicem.

Hymn. ms. S. Nicasii saec. 15/16. Cod. Remen. 198. A. — Hymn. ms. S. Nicasii saec. 15/16. Cod. Remen. 285. B.

372. De sancto Nicasio.

Ad Laudes.

1. Caput beatum sustulit Corpus sub forma funebri, Sanctus hoc sibi praetulit Miraculo tam celebri. 2. Passus in porta virginis, Portas ingressus luminis, Portae succedit fidei Fructus ventris virginei. 3. Fragrans odor, vox intonans, Lux de summis lapidibus, Majestas Dei personans Super sacris funeribus	4. Cruentos hostes arguunt Et exturbant de finibus, Christum victorem adstruunt In beatis martyribus. 5. Remis remittit superis Remensos sacri muneris, Remissis remis sceleris Remitte Deus miseris. 6. Apud trinum et simplicem, Qui pater, proles, spiritus, Plebem commendet supplicem Candidatus exercitus.

Hymn. ms. S. Nicasii saec. 15/16. Cod. Remen. 284. A. — Hymn. ms. S. Nicasii saec. 15/16. Cod. Remen. 285. B.

373. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. Veneranda solemnitas Nobis refertur annua, Qua Nicolaus omnium Concivis est coelestium. 2. Qui regimen pontificis Coelesti voce suscipit, Pulsat patris inopiam Cum virginum infamia.	3. Nautis mare pacificat, Regem terret per somnia, Prece fugat daemonia, Liquoris fraudem reserat. 4. Nicolae sanctissime, Clavis coelestis januae, Precis tuae juvamine Nos a peccatis ablue.
5. Praesta, pater ingenite,
Jesu cum sancto flamine,
Ut Nicolai precibus
Jungamur coeli civibus.

Cod. Ebroicen. (ol. Liren.) 17. saec. 12. add. saec. 12/13. — Als Divisio ad Laudes von Exsultet aula coelica (Daniel IV. 181); indes augenscheinlich ein selbständiger Hymnus.

374. De sancto Nicolao.

Ad Vesperas.

1. Omnium clemens petimus creator,
Ut pius nostros miserans labores
Supplices cantus humilis catervae
Votaque sumas.

2. Hanc diem grato celebrare festo
Da, pater, carus tibi Nicolaus
Pontifex in qua requiem supernam
Laetus adivit.
3. Interest caris ubi nunc choreis
Atque sanctorum comes angelorum,
In tuae vitam deitatis almam
Laude perennat.
4. Unde nos crebro miseros revisat,
Quos adhuc terrae gravat incolatus,
Liberos carnis petat hos vocari,
Quo manet ipse.
5. Qua potens fuit vita in caduca,
Nunc datam multo sibi ditiozem
Gratiam monstret super impetrandis,
Quaeque rogabit.
6. Gloriae summum decus atque laudis,
Trinitas verax Dens unitasque,
Sit tibi semper, sit ubique cuncto
Fine remoto.

Brev. ms. Vindocinense saec. 13. Cod. Vindocinen. 17. E. A. — Brev.
ms. Vindocinense saec. 15. Cod. Vindocinen. 187. B.

375. De sancto Nicolae.

Ad Nocturnum.

1. Inter illa claritatis altae luminaria Qua Sion beata mater micat multifaria, Nicolaus gloriosa fulget eminentia.	4. Corpus edomans in inum paene sese saeviit, Imbecilles universos corde patris pertulit, Sancta vitae seminare verba nunquam destitit.
2. Hunc origo procreavit stirpe nobilissima, Ipse sed nativitatis comprimens fastigia Servituti conditoris junxit innocentiam.	5. Sospitatis multiformis distributor efficax Repulit maligna cuncta quaeque praebens commoda, Tersit omnis moestus illo leniente lacrimam.
3. In caduca carne degens, caritatis fervidae In Deum fratremque firmus copioso munere, Vana mundi vilipendit ob supernum vivere.	6. Gloriae, virtutis atque laudis excellentia Summa patri filioque sit sacroque flmini, Una semper et coeva saeculorum saeculis.

Brev. ms. Vindocinense saec. 13. Cod. Vindocinen. 17. E. A. — Brev. ms. Vindocinense saec. 15. Cod. Vindocinen. 187. B. — 1, 3 Quae Sion A. — 1, 4 multifariam AB. — 2, 5 Servitutis A. — Mel.: Pange lingua.

376. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. Christe, regum rex et auctor in bonis potentium, In beato Nicolao, dignitate praesulum, Nos tuae fac laudis aptum consonare canticum.	4. Propriae nocturnus arcae praedo furtim cursitat, Anxium ditat, repellit Virginum ludibria, Purgat auro sic utrosque Sordis ex infamia.
2. Praeditum confessionis Quem decore granditer Sic ubique das lucere Res per admirabiles, Totus orbis ut per illum te benignum praedicet.	5. Naufragis furente ponto mox vocatus adfuit Imperavitque procellis ac metu praemortuis, Non quietum dico pontum, immo vitam reddidit.
3. Paupertatis patris ante motus indigentia Quam querelis tactus ullis absque conscientia Subvenire praesto rarae fraudis arte cogitat.	6. Gloria virtutis atque laudis excellentia, Summa patri filioque sit sacroque flamini, Una semper et coeva saeculorum saeculis.

Brev. ms. Vindocinense saec. 13. Cod. Vindocinen. 17 E. A. — Brev. ms. Vindocinense saec. 15. Cod. Vindocinen. 187. B. — Mel.: Pange lingua.

377. De sancto Nicolao.

1. Praesulis sancti gesta Nicolai
Supplici voce mira resonemus,
Ut ad Olympum hoc in calle nostros
Dirigat gressus.
2. Alumnus cunis, deditus supernis,
Feria quarta semel atque sexta
Tantum sugebat macerando corpus
Ubera matris.
3. Nesciens castus fomitem pudoris
Nivei, gratus cunctis ac dilectus,
Meruit felix voce praesulatum
Coelitus lapsa.
4. Virginum famam redemit illaesam,
Quarum parenti subvenit egenti,
Paeneque fracta rate naufragantes
Traxit ad portum.

5. De quaque puppi modios frumenti
Accepit centum fameliciorum
Consultus neque minuit acervum,
Quo nautae stupent.
6. Commissas opes Iconi latrones
Restituere sancto revelante
Consolatusque barbarus ad fidem
Mox properavit.
7. Tres accusatos militum tribunos
Sceleris et tres alios insontes
Mox decollandos occurrens superstes
Solvit illaesos.
8. Simulacrumque repulit Dianae,
Cujus in aequor qui spergitur liquor,
Annem comburens letifer ab ipso
Panditur nautis.
9. Oleum sacro manat e sepulchro,
Suos linitos quod sanat aegrotos,
Laticis fonsque praebentis salutem
Corporis hausti.
10. Confessor alme Christi, Nicolae,
Nos in hoc saeculi ponto naufragantes
Duc ad salutis portum, supplicamus
Corde devoto.
11. Te, Deus simplex pariterque trine,
Quem cives coeli collaudant superni,
Supplices nostros, quaesumus, reatus
Dele, redemptor.

Antiph. ms. Confratern. S. Nicolai saec. 15. Cod. Mazarin 464 (261). —
Mel.: Ut queant laxis. — 3, 1 fomite. — 5, 2 fameliciorum.

378. De sancto Nicolae.

1. Cum quidam fluctuantia Nautae sulcarent maria, Tempestas illis obvia Fit maris inter agmina.	4. Si nos hic pater deseris, Auctor tu nostri funeris, Periclitantis aderis, Ergo succurre miseris.
2. Ab illis clamor tollitur, Quod tempestas exoritur, Quo ipsa navis tunditur, Quod paene tota mergitur.	5. Illi dicentes talia Viderunt Dei gratia Nicolaum per maria Tendentem ad pericula.
3. Sed hoc videntes miseri Fundo timentes ingeri, Omnes clamabant: subveni, Nicolae, serve Dei.	6. Praesta, pater ingenite, Proles cum sancto flamine, Ut Nicolai precibus Jungamur in coelestibus.

Antiph. ms. Confratern. S. Nicolai saec. 15. Cod. Mazarin. 464 (261). — Der Hymnus ist dem bekannten Exsultet aula regia (coelica), bei Mone 1097, angehängt. Dieser schließt aber mit der Strophe Aufer mortis stipendia auch inhaltlich ab, während dies Lied ein völlig neues Thema beginnt. — 5, 4 Tendente.

379. In Translatione s. Nicolai.

Ad Vesperas.

1. Adest nunc dies celebris, Qua beatus Nicolaus Ab oris cunctis Myreis Barum transferri voluit. 2. Tribus Barenses puppibus Regna petunt Neptunia, Ancora prora jacitur, Dum loca cernunt Myrea. 3. Explorantes sic adeunt Et ineunt ecclesiam Plebe cleroque vacuum Tribus demptis custodibus.	4. Ferunt Barenses tumulum, Marmor malleo frangitur, Fragrat corpus et tollitur Protinus in navigium. 5. Rates solvunt et ancoram Trahunt, gaudentes redeunt, Celeriter ad patriam Originis adveniunt. 6. Barensis tota civitas Gaudens occurrit obviam, Multa fiunt miracula Per ipsius suffragia. 7. Gloria tibi, Domine, Qui surrexisti a mortuis Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.

Antiph. ms. Confrat. S. Nicolai saec. 15. Cod. Mazarin. 464 (261). — 3, 2
Et afferunt Hs. — Mel.: Exsultet aula coelica.

380. In Translatione s. Nicolai.

Ad Nocturnum.

1. Nicolai praeconia Pangat mater ecclesia, Meruit ab infantia Summa coelorum gaudia. 2. Castitate hic nimia, Caritate eximia Fulsit atque prudentia Cunctis Christi clementia. 3. Auri puellis datio, Mira sua subsidia, Nautarum liberatio Monstrant haec et jejunia. 4. Panis pavit edulio Viros unius gratia Octoginta, tunc gaudio Myrae repletur patria,	5. Pergunt Barenses puppibus Armis Myram cum mercibus, Corpus tollunt custodibus Ferunt et in navigia. 6. Quibusdam dividendibus Id, stant omnes turbinibus, Agitantur, reddentibus Transfretant tunc in propria. 7. Nicolae, nos respice, Tua praesta solatia, Pacis consortes coelicae Fac, precamur, clementia. 8. Trinitati mirificae Sit laus ingens et gloria Genitricique deicae Hic et perenni curia.

Antiph. ms. Confratern. S. Nicolai saec. 15. Cod. Mazarin. 464 (261).
Mel.: Exsultet aula coelica.

381. In Translatione s. Nicolai.

Ad Laudes.

1. Mundus eructet praesulis Nicolai solemnia, Fulget cunctis hic saeculis Mira praestans auxilia.	5. Igne daemone ponitur, Infans, illaesus redditur, Sacrosancto revertitur Mater magna dans gaudia.
2. Innumeris miraculis, Sic testatur ecclesia, Morti, morbis, periculis Juvat precantes gratia.	6. Quaeque puppium accipit Prece centum hic modia Frumenti nec id minuit, Stupet tunc Alexandria.
3. Carne solennis rapitur Degens spiritus coelitus. Ab angelisque vehitur, Cernit arcana penitus.	7. Carnis dum solvit debitum, Coetus adsunt angelici, Christo reddidit spiritum, Canunt gaudentes coelici.
4. Decollandos tres milites Accusatos et principes Tres petentes praesidia Juvit mortis angustia.	8. O confessor, qui laurea Coronaris glorifice, Patria fac aetherea Ut vivamus pacifice.

9. Trinitati mirificae.

Antiph. ms. Confrat. S. Nicolai saec. 15. Cod. Mazarin. 464 (261).

382. De sancto Nicolao.

Ad Vesperas.

1. Coelestis aulae militem, Nicolaum antistitem, Magnificemus laudibus Cum angelorum coetibus.	6. Ejus devoti gaudeant, Hunc in patronum habeant, In arduis et asperis Libens succurrit miseris.
2. Mira Dei clementia Dona dedit ingentia Dilecto Christi famulo, Dum esset in hoc saeculo.	7. Qui multos de ludibrio Et mortis praecipitio Et de statu miseriae Traxit ad vitam gratiae.
3. Parvus infans abstinuit, Compassione viguit, Fecit, ne corpus virginum Foedaret labes criminum.	8. Hic nautis se vocantibus, De vita desperantibus, Dum praestat adminiculum, Vitant mortis periculum.
4. Vir praedilectus populis Praefulget in miraculis, Confessorum praecipuus Toti mundo conspicuus.	9. De carnis tabernaculo Ex hoc praesenti saeculo Laetus ivit in patriam Ad paradisi gloriam.
5. Archimandrita providus, Salutis plebis avidus, Sacerdos nobilissimus, Omni laude dignissimus.	10. Auctori mirabilium Laus, honor et imperium, Per Nicolai merita Det regna nobis inclita.

Orat. ms. Juliani Regin saec. 15. Cod. Parisien. 757.

383. De sancto Nicolao.

Ad Matutinum.

1. Miri floris et odoris Nicolaus ut lilium In te crevit, redolevit, Christe, redemptor omnium.	5. Vir colendus, extollendus, Christi dum gessit opera, Tunc a mane tenet plane Aeterna Christi munera.
2. Abstemem lac sugentem Tui cultorem nominis Inspirasti, quem amasti, Consors paterni luminis.	6. Praesul dignus, vir benignus Regnat cum coeli civibus, Cedat planctus, sonet cantus, Exsultet coelum laudibus.
3. Hic confessor intercessor Abstersit labem criminum Te laudando, venerando Jesu, corona virginum.	7. Dum profecit, mira fecit In cunctis perfectissime, In te vivit, te cupivit, Aeterne rex altissime.
4. Pastor bonus tulit onus Amator innocentiae, Quem decoras, quem honoras, Summae Deus clementiae.	8. Pater sancte, te juvante Fac simus puri, nividi, Mina coetum nostrum laetum Ad coenam agni providi.

Orat. ms. Juliani Regin saec. 15. Cod. Parisien. 757.

384. De sancto Nicolao.

In Laudibus.

1. Nicolaus, cujus laus Ore crebrescit populi, Per te nimis fit sublimis, Jesu, salvator saeculi.	5. Hujus sancti viri tanti, Pleni bonorum operum, Nos consortes redde fortes, Conditor alme siderum.
2. Fuit totus vir devotus, Mirabilis, fecundior, Quem firmasti, sublimasti, Jesu, corona celsior.	6. Cujus pulchro de sepulchro Liquor emanat inclitus, Nos sanando, liberando Veni, creator spiritus.
3. Vir pudicus et amicus, Suasor castimoniae, Te, dum vixit, benedixit, Splendor paternae gloriae.	7. Hunc habere fac nos vere Ut speculum munditiae, Nos te duce reple luce Jam, Christe, sol justitiae.
4. Tibi gratos commendatos Nicolai suffragio Tecum stare fac, regnare, Jesu, nostra redemptio.	8. Nicolae, servos trahe Nos tecum ad coelestia, Exorando, praeparando Beata nobis gaudia.

Orat. ms. Juliani Regin saec. 15. Cod. Parisien. 757.

385. De sancto Nicolao.

1. In Myrea civitate
Archipraesul poscitur,
Deo dignus sanctitate
De coelis exprimitur,
Nicolaus novitate
Mira sic eligitur.
2. Praesul praesulem gerebat
Manu, lingua, pectore,
Forma gregis, quod docebat,
Adimplebat opere,
Terram cordis excolebat
In virtutum vomere.
3. Quosdam nautas tumescentes
Fluctus torquent aequoris,
Venti ruunt in rudentes,
Nulla spes est ancoris,
Stupent manus, hebent mentes,
Virtus languet pectoris.
4. Navis praeceps dum rotatur,
Vitae spes praescinditur,
Nicolaus invocatur,
Adest, qui sic loquitur:
Ecce adsum, mox sedatur
Tumor, timor solvitur.
5. Gloria sit trinitati,
Simplex honor simplici,
Trinus detur unitati
Cum laude multiplici,
Qui virtutem caritati
Doni dat mirifici.

Brev. Othinense imp. Lubecae. 1497.

386. De sancto Nicolao.

Ad Completorium.

1. Magne pater Nicolae,
summo patri proxime,
Admiranda, qua praecellis
apud eum, gratia
A commissis nos emunda,
ne cadamus, sustine.
2. Jam per terras et per mare
fama celeberrime,
Refovendo tribulatos,
relevando naufragos,
Trahe nos ad portum vitae
de mundi turbinibus.
3. Copiosae caritatis
Nicolae pontifex,
Condescende, supplicamus,
ad te suspirantibus,
Ut exutos gravi carne
pertrahas ad superos.
4. Gloria et honor Deo
usquequo altissimo,
Una patri filioque
inclito paraclito,
Cui laus sit et potestas
per aeterna saecula.

Nocturn. ms. Veteris Montis saec. 14. Cod. Dusseldorpin. C 61. A. —
Brev. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisien. 1309. B. — 1, 3 qui praecellis
A. — 2, 5 sq. fehlen A; dafür repetiert es 1, 5 sq. A commissis etc. —
Str. 3 fehlt B; nach 3, 2 schiebt A ein: Qui cum Deo gloriaris, was über-
flüssig und verstörend.

387. De sancto Nicolao.

1. Magne pater Nicolae,
Summo patri proxime,
Admiranda, qua praecellis,
Apud Deum gratia,
2. A commissis nos emundans
ne cadamus, sustine,
Jam per terras et per mare
Fama celeberrime.

3. Copiosae caritatis
Nicolae pontifex,
Qui cum Deo gloriaris
In coeli palatio,

4. Condescende, supplicamus,
Ad te suspirantibus
Et exutos gravi carne
Pertrahas ad superos.

5. Laus, honor, virtus etc.

Brev. ms. S. Petri de Cultura. saec. 13/14. Cod. Cenomannen. 188. — Eine andere Redaktion des vorigen Liedes, diesmal in vierzeiligen Strophen.

388. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. In Nicolai laudibus
Concordent corda vocibus,
Ut piis ejus precibus
Regnemus in coelestibus.

2. In cunis plenus gratia
Observabat jejunia,
Quarta sextaque feria
Semel sumens edulia.

3. Castus sub annis teneris
Sacris imbutus literis
Compatiensque miseris
Meretur jungi superis.

4. Virgines auri pretio
Observat ab opprobrio
Et nautis in naufragio
Praesens adest praesidio.

5. Divina revelatio
Dat ei sacerdotium,
Ex tumba manat unctio,
Quae dat aegris remedium.

6. Sit trinitati gloria,
Sit honor, sit laus debita,
Nobisque detur venia
Per Nicolai merita.

Brev. ms. Vasatense saec. 15. Cod. Cantabrigen. Kk VI 49. A. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 69. B. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bibl. Archiep. Remen. s. n. C. — 4, 1 auri praevio B.

389. De sancto Nicolao.

1. Psallat haec concio
Sonora carmina
Sancto Nicolao,
Praedulcia praeconia.

2. Dum cunis jacuit
In pueritia,
Exemplo placuit
Dei servans jejunia.

3. Laus, qui apparuit,
Fecit miracula,
Puellas salvavit
Tres de virili macula.

4. Et tres suscitavit
De morte caritas,
Pro eis oravit
Deum, qui fuit mundi flos.

5. Nautae navigantes
In maris turbine
Salvari volentes
Votumque vovunt numine.

6. O gemma praesulum,
Qui es in gloria,
Honor sacerdotum,
Nostra resolve vincula.

Cod. Londinen. Cleop. CVII. saec. 13. — 2, 4 Domini servans. — 4, 2 lies de morte mortuos? — 5, 3 Salvare. — 5, 4 vonit. — 6, 4 resolve. — Das seltene und eigentümliche Versmaß ist aus dem Metrum des Sacris solemniis (Umbildung des Asclepiadeum tertium) dadurch entstanden, daß von den drei Langzeilen je eine ganze und eine halbe unterdrückt ist.

390. De sancto Nicolao.

1. Spes peccatorum maxima Et confessorum gloria, Nicolae dulcissime, Te nunc laudantes respice.	4. Ora patrem per filium, Per quem redemit saeculum, Ut nos amborum spiritus Tueatur ab hostibus.
2. In vocibus laudantium Votis adspira cordium, Quae pulsantur singultibus Pro admissis criminibus.	5. Solvat nexorum vincula, Cuncta repellat noxia, Post hujus vitae terminum Perenne donet gaudium.
3. Precamur, amantissime, Te semper intercedere, Ut nobis supplicantibus Propitietur Dominus.	6. Sit trinitati gloria, Cujus laetamur gratia Angelicis spiritibus Sit laus cum sanctis omnibus.

Nocturn. ms. Veteris Montis saec. 14. Cod. Dusseldorpin. C 61. — 6, 3
Angelicorum spiritus.

391. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. Pange, lingua, gloriosi Nicolai gaudium, Confessoris pretiosi Sonet laus in medium, Ut illustret tenebrosi Cordis domicilium.	5. Pretiosum dat liquorem Tumba tanti praesulis, Morbum sanat et languorem, Dat salutem populis, Nautae clamant et clamorem Audit in periculis.
2. Ortus primo comprobatur Illustri prosapia, Sed plus tamen commendatur Morum affluentia, Adolescens amplexatur Literarum studia.	6. Vitae reddit novitati Defunctum in bivio, Baptizatur auri dati Judaeus judicio, Vas parentis voluntati Redditur cum filio.
3. In aetate non matura Jacens in cunabulis Bino die fuit cura, Inauditum saeculis, Semel lactis nutritura, Jam fulgens miraculis.	7. O quam probat hunc pastorem Munerum largitio, Puellarum qui pudorem Pulsat auri pretio, Hunc commendat largitorem Farris augmentatio.
4. Gregem sibi commendatum Pastoris sagacia Circumivit emendatum Doctrinae scientia, Dignum praebens famulatum Cunctis et solatia.	8. Sit laus summae trinitati, Virtus et victoria, Quae det nobis, ut beati Nicolai gaudia Assequamur laureati Post vitam in patria.

Brev. ms. Tarantasiense saec. 15. Cod. Parisien. 18000.

392. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. In terris praedicabilem
Et in coelis laudabilem
Nicolaum pontificem
Magnificemus invicem.
2. Quem ab ipsis uberibus
Elegit sibi Dominus
Multis signis et variis
Decorando prodigiis.
3. Nam dum foret puerulus
Boni malive nescius,
Indicabant primordia,
Quid darent consequentia.
4. Jam discernebat medias
Jejuniorum ferias,
Quartam et sextam dicimus,
Semel sumptis uberibus.
5. Declarabat virtutibus
Se florere divinitus,
Dum aetas magis valida
Membra daret jam solida.
6. Quae dum ordine congruo
Concreverunt in puero,
Tunc coeperunt perplurima
Apparere miracula.
7. Defuncto quodam praesule
Gentis Myrorum Lyciae,
Dum successor requiritur,
Hic coelitus elegitur.
8. Nam geminis Christicolis
Visio datur similis,
Illum praesulem noverint,
Qui primus templum venerit.
9. Surgentes mane propere
Ante fores ecclesiae
Nicolaum reperiunt,
Quem manu inserta capiunt.
10. Auditur vox a populis
De coelo admirabilis:
Hic est praesul, quem Dominus
Nobis dedit altissimus.
11. Ut visio praeceperat,
Hunc plebs in sede collocat,
Gloriam Deo resonat,
Qui sic suos mirificat.
12. Hunc nos patronum quaerimus,
Hunc advocatum petimus,
Ut mereamur coelitus
Ejus juvari precibus.

13. Deo patri sit gloria.

Brev. ms. Italo-Monasticum saec. 13. Cod. Londinen. Add. 15206.

393. De sancto Nicolao.

Ad Nocturnum.

1. Nicolai collaudetur
virtus et potentia,
Voce, votis imitetur
Hunc gaudens ecclesia,
Qui dum adhuc lactaretur,
Servabat jejunia.
2. Illustravit hunc parentum
Clara procreatio,
Sed plus fuit per ornatum
Morum illustratio,
Summum cepit praesulatum
Angelico nuntio.
3. Nauta per hunc liberatur
A maris naufragio,
Auri viso baptizatur
Judaeus judicio,
A defunctis relevatur
Defunctus in bivio.
4. Auro dato virginalis
Pulsatur infamia
Et earum patialis
Levatur inedia,
Sanctum probat specialis
Farris abundantia.

5. O quam ornant sanctum Dei
Virtutum insignia,
Nam ex ejus tumba manat
Unctionis copia,
Quae linitos omnes sanat
Per ejus suffragia.

6. O praesul, nos tuearis
A maris voragine,
Qui in supernis laetaris
Cum superno numine
Nec precantes patiaris
Naufragari crimine.

7. Tibi soli laus sit, Christe,
Virtus et imperium,
Cum quo regnat, vivit iste,
Cleri patrocinium,
Qui precetur pro nobis te,
Finem et initium.

Brev. FF. Ordinis ss. Trinitis de redempt. captiv. imp. Parisiis. 1515.

394. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. Cleri patrem et patronum
Nicolaum praedicet
Laete promens vocis sonum
Clerus et magnificet,
Se mens prompta, se cor pronum
Sono vocis applicet.

2. Graecus omnis et Latinus,
Lingua, tribus, natio,
Orbis terrae, mare, sinus,
Sexus et conditio,
Hospes, civis, peregrinus
Pari psallat studio.

3. Semper dedit, dat et dabit
Cunctis beneficia
Praesul, cujus nunquam abit
Nomen et memoria,
Quia justus germinabit
Florens sicut lilia.

4. Hic in carne constitutus
Carnis sprexit opera,
Nihil agens aut locutus
Nisi salutifera,
Vinculis carnis absolutus
Tandem scandit aethera.

5. Quae sit virtus castitatis,
In praesenti saeculo
Per oleum patet satis,
Quod manat de tumulo
Et dat munus sospitatis
Imploranti populo.

6. Nicolae, qui dulcoris
Gaudes privilegio,
Pio summi genitoris
Nos commenda filio,
Corda nostra sacri roris
Mundet ut infusio.

7. Sit laus summae trinitati,
Virtus et victoria,
Quae det nobis, ut beati
Nicolai gaudia
Assequamur laureati
Post vitam in patria.

Brev. ms. Ebroicense saec. 14. Cod. Parisien. Nouv. acq. 388. A. — Brev. ms. S. Martini Turonen. saec. 14. Cod. Turonen. 149. B. — Brev. ms. Xanctonense saec. 15. Cod. Parisien. 1307. C. — Brev. ms. Cenomannense saec. 15. Cod. Parisien. 1302. D. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisien. 1273. E. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. A 4b. F. — Brev. ms. Pictaviense saec. 15. Cod. Pictavien. 39. G. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Turonen. 147—48. H. — Brev. Cabilonense imp. saec. 15/16. I.

1, 2 Nicolaum praesulem F. — 1, 3 promans E. — 1, 6 amplicet DF. — 2, 1 Clerus omnis et F. — 2, 3 mare simul F. — Str. 3 fehlt F. — 3, 3 nunquam obit E. — Str. 4 und 5 fehlen F. — 5, 1 fit munus castitatis C. — 6, 2 Gaudens DE. — Str. 6 fehlt BH.

395. De sancto Nicolao.

1. Rex confessorum gloria Et martyrum victoria, Vota, quae tibi solvimus, Cape benignis auribus.	5. Cujus virtute languidi Sani fiunt et validi, Per hunc divino munere Caeci donantur lumine.
2. Dies illuxit rutila, Moeroris fugans nubila, Quae te fautore populo Fit salubris catholico.	6. Surdis auditum reparat, Defunctum corpus excitat, Curat orationibus Possessos a daemonibus.
3. Hac Nicolaus inclitus, Vir Deo dilectissimus, Carnis exutus sarcina Coeli migrat ad atria.	7. Cujus factum mirabile Specialiter pandere, Manus deficit scribere, Lingua nequit exprimere.
4. Hunc patrem vita coelibem Terris corporis praesulem Altrix tenuit Graecia, Cujus persensit merita.	8. Christe, sanctorum Domine, Homo factus ex homine, Tu Nicolai precibus Exaudi, quae nos petimus.

Brev. ms. Grassense saec. 14. Cod. Carpentoracten. 43. A. — Brev. ms. Aniciense saec. 14. Cod. Capit. Anicien. s. n. B. — Brev. ms. Italo-Monastic. saec. 13. Cod. Londinen. Add. 15206. C. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisien. 1304. D. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisien. (Arsen.) 278. E. — Brev. Grassense imp. s. l. et a. F.

2, 1 rutilans. BCDE. — 2, 2 Nemoris D; nebulas E. — 2, 3 factore BCD. — 4, 1 Nunc patrem D. — 4, 2 corpore ACDF. — 4, 3 Altris renuit D; gratia BC. — 4, 4 praesensit CE, praesens sit F, praestensit D. — 5, 4 Caecis donantur lumina BCE. — 7, 2 Specialiter pandere fehlt D. — 8, 3 Nicolaus precibus specialiter D.

396. De sancto Nicolao.

Ad Vesperas.

1. O cleri fulgens liliū, O praesulum laetitia, In hac nobis tristitia Succurre dans auxilium.	2. Thesauros tuos aperi Nos tua ditans gratia, Vincamur ne fallacia Crudelī hostis inferi.

3. Qui populum famelicum Piis orationibus Replesti et sermonibus Frumentum mittens coelicum. 4. Scholares neci traditos, Crudeles quos occiderant, Sicut in te confiderant, Servasti vitae deditos.	5. O pontifex almifice, Compurga nostros precibus Reatus et a necibus Nos duris tutos effice. 6. Te, Nicolae, laudibus Effert fidelis natio, Hanc ergo collaudatio Ab hostis servet fraudibus.
7. Praestet pater ingenitus
Per Nicolai merita,
Ut peccata praeterita
Sint nobis dempta penitus.

Brev. Illerdense imp. Illerdae 1479.

397. De s. Nicolao Tolentino.

Ad Vesperas.

1. Fundant fratres vota precum Et laetentur hodie Collaudentque regem regum, Qui sanctae memoriae Tolentini Nicolaum Fecit dignum gloriae. 2. Nicolaus hic beatus Sancto fultus flamine, Augustinum imitatus Sacro sub regimine, Traxit moras incolatus Pii patris ordine. 3. Simplex, rectus, Deum timens Tenet innocentiam, Rationi carnem subdens Servat patientiam, Augustini iter carpens Pergit vitae semitam.	4. Pauper, castus, mansuetus, Justus, prudens, humilis, Viscerosus et quietus, Virtutum amabilis Et ornatus atque fretus Claruit miraculis. 5. Salit claudus, fatur mutus Hujus sancti meritis, Liberatur compeditus, Portus datur naufragis, Audit surdus, videt caecus, Vitam reddit mortuis. 6. Emundator leprosororum, O pater mirifice, Sublevator oppressorum, Nos infirmos perface Et de fundo peccatorum Eripe magnifice.
7. Regi regum salus, vita,
Decus et imperium,
Trinitati laus et honor
Sit per omne saeculum,
Qui concives nos adscribat
Supernorum civium.

Brev. ms. Romano-Augustin. saec. 15. Cod. Duacen. 166.

398. De s. Nicolao Tolentino.

Ad Laudes.

1. Novum sidus laetitiae Nicolaus nunc rutilat, Solem quoque justitiae Fidelibus enuntiat. 2. Enunciat prodigiis, Vita sacrisque moribus Christum, cujus vestigiis Adhaesit totis viribus. 8. Vires dum desunt corporis, Mox laudandus in gloria Poenam peccati veteris Absorbet in victoria.	4. Victoriâque praestitit Et a se dat stipendium Deus, suorum militum, Sors et corona, praemium. 5. Praemium pater obtinens, Audi vota gemituum Et nos devotis precibus Da nunc et in perpetuum. 6. Perpetua sit gloria, Patri, nato, paraclito, Et nobis plena venia Sit Nicolai merito.

Brev. ms. Romano-Augustin. saec. 15. Cod. Duacen. 166.

399. De sancto Pancratio.

1. Dei testis egregius, Agonista Pancratius, Mundi percurrens stadium Poli percepit bravium. 2. Hic bonae puer indolis, Cedar infestus idolis, Vacans hora novissima Terraesprevit peripsima. 3. Descendens a nobilibus Sanctis excrevit moribus, Suspirans ad coelestia Calcavit transitoria. 4. Non formidavit judicem, Christi calcavit calicem, Pro meritorum cumulo Vitae donatus calculo.	5. Tortoris risit verbera, Verba, minas et aspera, Triumphavit viriliter Fortunatus feliciter. 6. Gaude, mater catholica, Turba gaudet angelica, Pancratius harmonica Deo hymnizat cantica. 7. Tuis ergo natalibus Pervigiles solemnibus Defende, salva, dirige, Salutis opem porrige. 8. Doxa patri et genito, Septiformi paraclito, Pancrati, martyr unicors, Nobis esto misericors.

Psalt. S. Andreae de Bornholm in agro Norfolkensi saec. XIV in. Cod. Oxoniens. Ashm. 1523. — 2, 4 perissima Hs. — 4, 2 calcavit calicem wohl brachylogisch zu erklären (calcavit uvas calicis). — Nach Str. 4 Divisio. — 7, 4 porrige fehlt. — 8, 3 martyr annicos Hs.; das Wort unicors (unicordes, uniconcordia) kommt vor; ob dies oder gar amicors hier das richtige, bleibt Vermutung.

400. De sancto Pancratio.

In Vesp. et Laud.

1. Martyris claram colimus coronam,
Christe, rex caeli, populo fideli
Auge virtutem, tribue salutem,
Summe redemptor.

2. Alme Pancrati, ducis o superni
Miles insignis, precibus benignis
Obtine pacem, retine minacem
Vindicis iram.
- 3 Stirpe tu clara sacras solemnias,
Pro fide Christi tua respuisti,
Fronte sacrata simul laureata
Cuncta relinquis.
4. Unde Romana Diocletiana
Saeva tempestas gravis ac potestas
Tunc piam crucem Domini colentem
Tersit inique.
5. Jam polis altus sacer ergo raptus
Ante vesani Diocletiani
Sisteris vultum, generose multum,
Inclite martyr.
6. Spiritum caelis puer hic fidelis
Intulit sacrum parilem piorum,
Cujus obtentu, o benigne Jesu,
Parce redemptis.
7. Te Deum patrem Dei atque prolem,
Pneuma divinum, deitate trinum,
Unicum Deum Dominumque rerum
Omnia laudent.

Diurn. ms. S. Pancratii in Hamersleve anni 1487. Cod. Berolinen. VIII°
56. add. saec. 15. — 3, 3 Fonte.

401. De sancto Pancratio.

Ad Completorium.

1. Hymnum sacra novum die Canamus regi gloriae, Qua invexit Pancratium Consortio coelestium.	4. Mox ergo tentus regia Praecepta spernens impia Coelo triumphis inclitum Tradidit promptus spiritum.
2. Qui nobili prosapia Omni que fulsit gratia Christum sequendo moribus Annis sub infantilibus.	5. Cujus potens oratio Cum martyrum collegio Laetos in his solemnias Nos jungat suis gaudiis.
3. Ablutus hinc baptismatis Gratia sancti pneumatis Mundum cum suis floribus Contempsit et erroribus.	6. Gloria tibi, Domine, Qui surrexisti a mortuis, Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.

Diurn. ms. S. Pancratii in Hamersleve anni 1487. Cod. Berolinen. VIII°
56. add. saec. 15.

402. De sancto Paulino.

Ad Vesp. et Noct.

1. O caput, o pastor, summe patrone,
Nos gaudendo tui carmina laeti
Concedas hodie promere digni.
2. Denique Paulinus, praesul amandus,
Coelestis hodie gaudia vitae
Vir recipit prudens atque fidelis.
3. Qui constans haereses vicerat omnes,
Cum dat ei dignam Phrygia palmam
Immarcessibilem fertque coronam.
4. Hujus itaque viri laudi perenni
Plebs Aquitanorum servit in aevum,
Huic felix genitrix, Gallia nutrix.
5. Cui vos, Trevirici, carmina laeti
Dicite patrono corde benigno
Sperantes redimi gaudia coeli.
6. Hoc pater aeternus cum patre natus
Hisque coaeternus spiritus almus
Nunc det et immensi tempore saeculi.

Brev. ms. Trevirensae saec. 15. (Privatbesitz). A. — Brev. Trevirensae imp. Lugduni 1515. B. — 3, 2 dat et dignum B. — 5, 1 nos Trevirici B.

403. De sancto Paulino.

Ad Laudes.

1. Sacerdos iste Domini Stetit in die proelii Murus inexpugnabilis, Dux Christiani dogmatis.	5. Cujus docta eloquiis Et devicta miraculis Fracta diis gentilitas Christo fundat ecclesias.
2. Deceptis pontificibus Et subversis principibus Sub Arii vesania Laborabat ecclesia.	6. Vincit dissolvit carceres, Exsul redemit exsules, Distribuens dominicam Ore, manu pecuniam.
3. Impugnator perfidiae, Paulinus, primas Galliae, Dum pro Europa dimicat, In Asiam pulsus migrat.	7. Permutando exsilia Defunctus est in Phrygia, Quem digna passionibus Donat corona Dominus.
4. Quam impugnat, Constantius Fidei servit inscius, Hinc expellens episcopum Illuc mittit apostolum.	8. Certant Phryges et Treviri De sancti viri corpore, Laetatur tandem Gallia Suo retento praesule.

9. Inter Thebaeos martyres
Et senatorum proceres
Sanctas humat reliquias
In gloria reconditas.

Brev. ms. Trevirense saec. 15. (Privatbesitz). — 2, 3 Arriani. — 4, 5 fundit. — Von der Doxologie leider nur der Anfang vorhanden: Laus et perennis gloria.

404. De sancta Perpetua.

1. Jesu, corona omnium, Corona, palma, praemium, Digne festum Perpetuae Celebrare nos annue. 2. Qui fecisti de bestia Lictorumque saevitia Triumphare Perpetuam Coronam dans perpetuam.	3. Quocunque nos lacescere Vel contra nos insurgere Temptat hostis, succumbere Fac, nos at ipsum vincere. 4. Te deprecamur largius Supplicantes obnixius, Ut post collatam gratiam Nobis praestes et gloriam.

5. Praesta, pater piissime.

Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisien. 1304. — 3, 3 Ruptat hostis Hs. — 3, 4 Fac nos ad ipsum. — 4, 2 obnoxius Hs. — 4, 3 Et post Hs. — 4, 3 steht vor 4, 2 gegen den Sinn und die sonst befolgte Reimstellung.

405. De sancta Pharahilde.

1. Christi virgo egregia, Pharahildis humillima, Natalibus clarissima, Precum sume suffragia. 2. Praefulgens gemma nimium, Spes vera supplicantium, Pium confer auxilium Placando nobis Dominum. 3. Per ter denos annos nuptam Te conservat incorruptam, Vacantem ejus laudibus Diebus atque noctibus.	4. Hanc specialem gratiam Tibi Christus concesserat, Ut pateat credentibus, Quod vera luce frueris. 5. Nostris ergo pectoribus Tuis sacratis precibus Aeternae lucis gaudia Infundat Christi gratia. 6. Hoc summa praestet deitas, Patris, natique spiritus, Quorum par est immensitas Et eadem aeternitas.

Brev. S. Servatii Trajacten. imp. Coloniae 1503. — 1, 4 Precantum sume. — 3, 1 Qui per ter denos.

406. De sancto Philiberto.

Ad Vesperas.

1. Festa praeclari rutilant diei,
Qua poli claram Philibertus aulam
Scandit adjunctus niveis choreis
Carnea linquens.

2. Pastor hic omni venerandus orbi,
Lustra percurrrens juvenis quaterna,
Praebuit Christi penitus benignis
Vocibus aurem.
3. Hinc lares dulces, patriam, parentes
Regis aeterni fugiens amore
Sub jugo levi Domini tonantis
Comprimit artus.
4. Hostis antiquus machinas crudelis
In tribus temptans reparat beato,
Sed crucis saevam repulit sereno
Stigmate larvam.
5. Mira qui multis decorata gestis
Templa construxit, quibus almus ordo
Coenobitarum Domino devotus
Redderet odas.
6. Corporum morbos variosque pellit,
Daemonis cedunt truculenta sancto,
Laetus ad votum rediit ab eo
Languidus omnis.
7. O patrum splendens, Philiberte, gemma,
Te piis cuncti lacrimis precamur,
Nostra disrumpe, quibus aggravamur,
Vincula mortis.
8. Qui tuis dignam meritis coronam
Obtines laetus, tribue perennem
A pio nobis Dominoque Jesu
Tradere vitam.
9. Praestet hoc nobis genitor perennis,
Natus et flamen, dominator orbis,
Par quibus exstat honor atque regnum
Omne per aevum.

Brev. ms. Trenorciense saec. 16. Cod. Sem. Eduen. s. sign. — 3, 1 larem.

407. De sancto Philiberto.

Ad Laudes.

1. Agmen poli, coetus soli Almi patris Philiberti Festum diem cum cantico Omnis canat dulcisono.	3. Antiquus hunc jam pestifer Agressus est tripliciter, Sed vir fidelis per Christum Hostem dejecit reprobum.
2. Qui tempsit aulam regiam Et saecularem gloriam, Subjecit artus regulae Hostemque vicit strenue.	4. Tanti triumphi gratiam Praesens loquatur caterva, Quo sempiternam gloriam Devota plebs accipiat.

5. Pastor sacer, Philiberte,
Mores et actus dirige,
Fulti tuis ut precibus
Christo fruamur largius.

6. Gloria Deo sit patri,
Gloria unigenito,
Sancto simul paraclito
In saeculorum saecula.

Brev. ms. Trenorciense saec. 16. Cod. Sem. Eduen. s. n.

408. In Translatione s. Philiberti.

Ad Matutinum.

1. Gaudeat tellus jubilansque plaudat,
De patris festo Philiberti hymnum
Promat en alnum jubilansque reddat
Vota patrono.

2. Hujus obtentu decoratur ordo
Coenobitarum venerandus olim,
Quem sibi junxit copulando normae
Denique sacrae.

3. Martyr insignem cupiit triumphum,
Sed reseravit melius redemptor
Hunc virum propter varias medelas
Atque labores.

4. Hic pius pastor luculenter egit
In suis gestis pietatis acta
Atque fundavit loca amoenitatis
Corde sagaci.

5. Hujus ad tumbam modo languor artus
Laxat aegrotos veniamque praestat
Omnibus nec non tribuit valenter
Dona salutis.

6. Gloriam patri resonemus omnes
Et tibi, Christe, genite superne,
Cum quibus sanctus simul et creator
Spiritus regnat.

Brev. ms. Trenorciense saec. 16. Cod. Sem. Eduen. s. n.

409. De s. Potentino et Sociis.

Ad Vesp. et Laud.

1. Novum resultet canticum,
Melos exaltet musicum
In patronorum gloria
Fida psallens ecclesia.

2. Dies occurrit celebris,
Quo liberati tenebris
Et flebili voragine
Laeto fruuntur lumine.

8. Potentinus cum sociis Regales in potentias Inductus in deliciis Ad agni gaudet nuptias. 4. Tres trinitatis optimae Vultum tuentur sedulo, Qui caritatis intimae Juncti fuerunt vinculo.	5. Horum tibi placentium, Jesu, placatus hostia Nos coeli duc in ostia Caedi subductos hostium. 6. Sit trinitati gloria Et perpes exaltatio, Perennis exsultatio In electorum curia.

Brev. ms. Steinveldense saec. 15. Cod. Bruxellen. 2961. A. — Diurn. ms. Steinveldense saec. 15. Cod. Darmstadien. 1104. B. — 1, 2 exaltet B. — 4, 2 Vultu A. — 6, 2 Et fehlt A.

410. De s. Potentino et Sociis.

Ad Nocturnum.

1. Serve Dei Potentine, Summae civis regiae, Majestatis nos divinae Fac acceptos gratiae, Ut sanctorum sine fine Collaetemur gloriae. 2. Tuis votis nos, Felici, Da felices effici, Juncta prece nos, Simplici, Deo junge simplici, Ut anfractus inimici Evadamus lividi.	3. Indivisi caritate, Piis unum mentibus, Pro devotis supplicate Domino supplicibus, Ut in summa claritate Jungamur felicibus. 4. Honor superexaltato Patri sit ingenito, Laus pro nobis immolato Patris unigenito, Laus aequalis sit beato Flamini paraclito.

Brev. ms. Steinveldense saec. 15. Cod. Bruxellen. 2961.

411. De sancto Remaclo.

1. Aulae coelestis consulem, Remaclum, dignum praesulem, Triumphantem feliciter Veneremur solemniter. 2. Editum de primoribus Hunc clariorem moribus Demonstravit religio, Qua fulsit cum Eligio.	3. Vitam ducens laudabilem Post mundi cursum labilem Intrat regna siderea Membra relinquens corporea. 4. Corpus digne reconditur, Gemmis et auro tegitur, Hujus gaudet praesentia Stabulensis ecclesia.
5. Laus et honor trinitati,
Sit unicae deitati,
Quam vir praeclarus coluit,
Deum vivum et docuit.

Brev. ms. Stabulense saec. 13. Cod. Bruxellen. 3092.

412. De sancto Rumoldo.

Ad Vesperas.

1. Exsulemus decantando Laudes Dei filio, Quem Rumoldus venerando Secutus martyrio Est adjunctus exultando Coelesti consortio.	4. Sic relinquens hic terrena, Bona, census, redditus, Ad coelorum peramoena Suspirat medullitus, Cujus capitali poena Christo datur spiritus.
2. Hic Rumoldus ex regali Exortus prosapia, Simul et pontificali Sublimatus infula, Gloria pro aeternali Relinquebat omnia.	5. O Rumolde, martyr Dei, Haec tua solemnia Recolentes, licet rei, Christo reconcilia, Ut post mortem laudes ei Canamus in gloria.
3. Martyr Christi mox futurus Veniens Mechliniam, Sanguine consecraturus Fundavit ecclesiam, Pro qua recepit securus Sempiternam gloriam.	6. Gloria sit salvatori, Patris unigenito, Lausque summo genitori Sanctoque paraclito, Quem coelestes laudent chori Nunc et sine termino.

Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Archivi Gandaven. 100. — 2, 1
Hinc. — 3, 3 Sanguinem.

413. De sancto Rumoldo.

Ad Laudes.

1. Aulae coelestis laudemus consulem,
Dilectum Christi Rumoldum praesulem,
Quem Dei nutu felix Machlinia
Fovit exsulem.
2. In qua defunctum orans suscitavit,
Quam operibus sanctis decoravit,
Et eam fuso sanguine proprio
Sanctificavit.
3. Ibi martyris corpus reconditur,
Supplicantium languor depellitur,
Si languentium pia devotio
Fide nititur.
4. Laudemus ergo cum jucunditate
Virum praeclarum omni sanctitate,
Ut cum eodem perenni fruamur
Solemnitate.

5. Praestet hoc nobis beata trinitas
Et indivisa ejusdem unitas,
Ut sempiterna nobis paradisi
Detur claritas.

Brev. ms. Tungrense saec. 15. Cod. Semin. Leodien. 6 M 2. A. — Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Archivi Gandaven. 100. B. — Brev. S. Gudilae Bruxellen. imp. Parisiis 1516. C. — Brev. ms. Tungrense saec. 15. Cod. Darmstadien. 394. D. — 1, 3 Mechlinia C. — 2, 3 Et tam fuso C. — 4, 2 mira sanctitate C. — 5, 1 Praeter hoc C. — 5, 2 Et individua B. — 5, 4 Detur amoenitas AC.

414. De sancto Samsone.

Ad Vesperas.

1. Ad honorem praesulatus Samson, lumen praesulum, Est de coelo nuntiatus, Ut mundo sit speculum Et ligatum a reatu Christi solvat populum. 2. Per columbam, quae sedebat Supra dextram praesulis, Quando missam celebrabat Votis orans sedulis, Dignum esse clarescebat Ipsam ducem populis. 3. Contra sanctum se paravit Genitor invidiae, Qui reginam stimulavit Fermento malitiae, Quae venenum procuravit Sancto dari noxie.	4. Sancto virus est oblatum, Cum debebat bibere, Sed vas cadit violatum Ex crucis caractere, Samson vernam toxicatum Parat sanum reddere. 5. Equum parat effrenatum Cum regina praesuli, Ut sic morti det beatum, Qui lumen est populi, Verum equus se paratum More reddit famuli. 6. Per leonem furibundum Praesulem exstinguere Dum festinat cor immundum, Leo coepit fugere, Qui, dum virum fugit mundum, Exstinctus est propere.
7. Trinitati summae detur
Honor et imperium,
Per quam Samson promovetur
Ad coeli palatium,
Quae vocare nos dignetur
De poenis ad gaudium.

Brev. Dolense imp. Parisiis 1519.

415. De sancto Samsone.

Ad Nocturnum.

1. Gaudete, Sion filiae, De Samsonis memoria, Cujus virtutes hodie Nos invitant ad gaudia.	2. Voce de coelo nuntia Conceptus est in sterili, Ut salutis mysteria Verbo doceret humili.

3. Columba, quae apparuit Super eum in ordine, Ipsum dignum edocuit Pontificatus culmine. 4. Dum adstitit altaribus Consecrator mysterii, Ignis exit de naribus, Coelestes adstant nuntii.	5. Uxor regis et filia Sanantur ejus opere, Ad Samsonis imperia Nequit daemon subsistere. 6. Regi, cujus insignia Tu gessisti virtutibus, Nos commendes in patria, Samson, cum sanctis omnibus.
7. Honor, decus, imperium
Trinitati deificae,
Cujus intrat in gaudium
Sanctus Samson mirifice.

Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. — 2, 4 In verbo docet.

416. De sancto Samsone.

Ad Laudes.

1. Quanta refulget gratia Beatus Dei famulus, Per signorum indicia Rex agnovit et populus. 2. Dum sanctus quaerit bibere Virus ei porrigitur, Facto crucis caractere Vas in partes dividitur. 3. Ministri manus crepuit Virus infesta vulnere, Samson sanum restituit Beato Dei munere. 4. Equus paret indomitus, Deum collaudant populi, Leo morti fit deditus, Reginae cadunt oculi.	5. Regina mala moritur Ante finem officii, Serpens ardens expellitur Sacri verbis imperii. 6. Sancti Samsonis precibus Petram Deus aperuit Pro germano cum fratribus, Et usque nunc fons effluit. 7. Cum pars dena subtrahitur, Viti venit sterilitas, Et cum ipsa persolvitur, Redit ei fertilitas. 8. Honor, decus, imperium Trinitati deificae, Cujus intrat in gaudium Sanctus Samson mirifice.

Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. — 4, 1 parat. — 4, 2 mortis. — 7, 4 Reddit.

417. De sancto Samsone.

In 2. Vesperis.

1. Rex virtutum et gratiae Per Samsonis precamina Nos ad portum duc patriae Sanctorum inter agmina.	2. Dum porci prata fodiant, Porcorum forma vertitur Nec illam post recipiunt, Porcus caper efficitur.

3. Matrōna mater sterilis Suos amisit oculos, Quos Samson, pater foederis, Suos refert in loculos. 4. Malignus ducis filium Male torquebat spiritus, Per Samsonis auxilium Puer sanus est redditus. 5. Puer jacens in lectulo, Qui spiritum emiserat, Ex Samsonis oraculo Vitam sibi recuperat.	6. Fracta Samsonis rotula Sancti virtutem lucide Vulpes et avis garrula Docent et manus aridae. 7. Coluber et daemonium Sancti cedunt imperio, Infecunda dat filium Matris Dei servitio. 8. Honor, decus, imperium Trinitati deificae, Cujus intrat in gaudium Sanctus Samson mirifice.

Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. — 7, 4 Matri.

418. De sancto Sanctiano.

Ad Laudes.

1. Defensorem egregium, Sanctianum, verum, pium Martyremque, nostrum decus, Frequentemus nunc laudibus. 2. Vitam quaesivit sanguine Cupiens coelum scandere, Ut socius martyribus Foret semper continuus.	3. Hic copulatus superis Gestando sertum capitis Laetus heros tripudiat, Fungitur poli praemiis. 4. Orator fiat famulis, Quos premunt culpae criminis, Opem poscat supplicibus Suis praeclaris precibus.
5. Sit laus patri cum filio
Et cum pio paraclito,
Sit laus, honor unus tribus
In omnibus temporibus.

Brev. ms. S. Petri Vivi saec. 14. Cod. Parisien. 1041. — 3, 3 lies tripudiis?

419. De sancto Sanctino.

1. Concrepet laudum candida Melos dulces ecclesia Sanctino, patri praecluo Et praesuli eximio. 2. Ortus qui gente nobili Fines petiit Galliae Cum sociis quam plurimis Passione coronatis. 3. Tandem prudens et pudicus Consecratur episcopus A sancto Dionysio Omni laude dignissimo.	4. Et clarus iste moribus Praedicavit in gentibus Christum passum pro omnibus, Qui nos redemit mortuus. 5. In cujus caecis nomine Lumen donavit gratiae, Claudis quoque vestigia Qui restauravit perdita. 6. Febre defunctum valida Antoninum post funera Suscitavit a mortuis Hujus amore Dominus.

7. Quem petimus, ut adjuvet
Nos et a morte liberet
Quos antiqua invidia
Sua foedavit macula.

8. Praestet pater, quod petimus,
Ejusque sanctus filius
Et spiritus paraclitus
Nobis perfrui precibus.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 12. in. Cod. Virdunen. 108. A. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 12/13. Cod. Virdunen. 109. B. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 13. Cod. Virdunen. 112. C. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Virdunen. 111. D. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Virdunen. 116. E. — 1, 1 laudum cantica B. — 7, 3 antiquam A.

420. De sancto Saviniano.

1. Exsultet omne saeculum
Trophaea pangens martyrum,
Qui daemonum tyrannidem
Vicere Christo principe.

2. Quos inter almus pontifex
Savinianus nobili
Micat triumpho gloriae
Crucis ferens signaculum.

3. Quem Petrus huc apostolus
Direxit, ut per Gallias
Verbi superni spicula
Arcu fidei promeret.

4. Hujus ducatum protinus
Christi sequuntur milites,
Potentianus inclitus,
Altinus aequae nobilis.

5. Hos Roma mittit aurea,
Hos vertit unus spiritus,
Sustulit hos victoriae
Spes semper invictissima.

6. Dei gerentes proelia
Virtute freti coelica
Vincunt ministros daemonum,
Plebes foveant fidelium.

7. Tandem repletam civibus
Urbem pergyrant Senonum,
Quae forte tunc multiplici
Cultu cluebat minimum.

8. Ignara prorsus unius
Veri Dei, qui saecula
Verbo creavit ac suo
Gubernat astra spiritu.

9. Hac immorantes dogmata
Verbi sacrata ducibus
Edunt, simul virtutibus
Haec approbant insignibus.

10. Tenore sicque duplici
Errore plebem liberant,
Unum Deum veracibus
Dictis fatentes et rebus.

11. Fallax ut in primordio
Anguis veternus improbos
Ad persequendum suscitatur
Christi pios mox milites.

12. Gaudet ad haec promptissimi
Testes Dei fortissimi,
Amoris cujus omnium
Calcant minas discriminum.

13. Libenter ad certamina
Currunt beati martyres,
Pugnando qui per sanguinem
Sumpserunt palmam gloriae.

14. Laetantur in coelestibus
Carnis solutis vinculis,
Agnum sequuntur candidum
Novumque cantant canticum.

15. Horum precatu, quaesumus,
Absolve nos reatibus,
Horum frui consortio
Praesta, Deus, per saecula.

Brev. ms. S. Petri Vivi saec. 14. Cod. Parisien. 1041. — 3, 1 hunc. — 7, 4 duebat. — 11, 1 Fallax et. — Nach Str. 4 und 12 Divisio.

421. De sancto Saviniano.

1. Jesu, nostra redemptio Et culparum remissio, Hoc placare praeconio, Quod depromit haec concio. 2. Saviniane, martyrum Gemma simul et praesulum, Nos tuis sanctis precibus Coelorum junge civibus.	3. Quae tu sacraasti moenia Semper ab hoste libera, Subjectum tibi populum Duc ad coeli palatium. 4. Summa virtus et gloria, Honor et laus perpetua Ex hoc nunc et per omnia Sit trinitati saecula.

Brev. ms. S. Petri Vivi saec. 14. Cod. Parisien. 1041. — 1, 4 te promit.

422. De sancto Saviniano.

1. Jam probatus in tormentis Igneque Savinianus, Corde constans, voce torrens, fide prorsus inclitus, Laureatus petens coelos gladio perimitur. 2. Sed ut vivus, non peremptus videretur hostibus, Caesum caput coram ipsis suis gestans manibus, Movens iter ad superna transportavit longius.	3. Felix ergo nunc beate civis hujus patriae, Aevo tecum cives esse nos, precamur, tribue, Mala pellens, bona fovens, omni purgans criminè. 4. Gloria et honor Deo usquequo altissimo, Una patri filioque inclito paraclito, Cui laus est et potestas per aeterna saecula.

Brev. ms. Trecense saec. 13. Cod. Trecen. 1147. A. — Antiph. ms. Trecense saec. 13. ex. Cod. Trecen. 720. B. — Brev. ms. Trecense saec. 14. Cod. Trecen. 1148. C. — Brev. ms. Trecense saec. 15. Cod. Parisien. 13237. D. — Brev. ms. Trecense saec. 15. Cod. Trecen. 1847. E. — Brev. ms. S. Lupi Trecen. anni 1511. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. VIII° 23^a. F. — Brev. Trecense imp. Trecis 1483. G.

423. De sancto Sebastiano.

1. Solvamus omnes congrua Magno patri praeconia, Sebastiano vocibus Demus sonos cum laudibus. 2. Ortu refulsit nobilis Et sanctitate praeditus Cultor Dei verissimus Et miles invictissimus. 3. Per quem beati martyres Norunt certare fortiter Pluresque vitae maximis Sunt incitati praemiis.	4. Post ipse gaudens pertulit Duri genus certaminis Et per triumphi lauream Christi subivit gloriam. 5. Qui praedicanti martyri De coeli sede claruit Et osculatus propriam Donavit illi gratiam. 6. Tuum, creator, militem Fac pro redemptis supplicem, Ut, quod precatur, audias Et nostra laxes debita.

7. Hymnus, honor, potentia
Sit protegenti saecula,
Qui fecit actu caelibem
Sebastianum martyrem.

Hymn. et Prosar. ms. Marchianense saec. 15. Cod. Duacen. 123. —
2, 2 Et ergänzt.

424. De sancto Sebastiano.

1. Beate martyr, cernuis Felix adesto servulis, Sebastiane, quaesumus, Votis fave fidelibus.	3. Per passionis gloriam Coeli petisti patriam, Et nos ab imo saeculi Perduc in arcem luminis.
2. Dudum tyrannis cedere Non passus es formidine, Nec perferas, crudelibus Ut subjugemur hostibus.	4. Hoc deprecatus annuat Regens polos et sidera, Qui nunc et in perpetuum Vivit creator omnium.

Hymn. et Prosar. ms. Marchianense saec. 15. Cod. Duacen. 123. — 2, 1
tyrannus. — 4, 2 Regna potens.

425. De sancto Sebastiano.

1. Coelestium virtutibus Sebastianus deditus Favore plebis maximo Vigebat in palatio.	3. Quem fusa coelo splendida Illuminavit claritas Et praedicavit laudibus Linguae solutae spiritus.
2. In mente cujus provida Fides erat firmissima, In ore prudentissimae Urbanitas facundiae.	4. Patrans simul magnalia Per efficacem gratiam Hostis venenum depulit Lumenque caecis reddidit.

5. Hymnus, honor, potentia.

Hymn. et Prosar. ms. Marchianense saec. 15. Cod. Duacen. 123. — 3, 4
Linguae solitem.

426. De sancto Serenedo.

Ad Vesp. et Noct.

1. Stola triumphans gloriae Serenedi nunc spiritus Meritorum dignitate Jungitur confessoribus.	3. O quam felix sors sanctorum Finisque prorsus nescia, Quae labori vel dolori Nunquam stabit obnoxia.
2. Pretioso redimitus Hic frontem diademate A Christo sibi tradito In praemium justitiae.	4. Quam beatus ille sanctus Ad verum lumen cernere, Quo cernentes potiuntur Pro infinito munere.

5. Ad hanc sortem pertingamus Ejus et sanctis precibus, Cujus festum celebramus Cum hymnis atque laudibus.	6. Patri sanctoque filio Honor sit atque gloria Et flamini coaeterno Per infinita saecula.

Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504.

427. De sancto Serenedo.

Ad Laudes.

1. O felix nostra regio, Pro Serenedi meritis Age solemne gaudium Regem honorans omnium.	4. Sed nec latere potuit, Qui supra montem splenduit, Frequentibus miraculis Innotuit lux populis.
2. Hic mira tibi gratia Providit necessaria, Cujus dans prece protegi Exemplo vales instrui.	5. Ad spiritalem medicum Concurrit vulgus languidum, Qui curat ope gemina Et animas et corpora.
3. Summus iste coelicola, Salviae montis incola, Dum fugit turbas hominum, Propius quaerit Dominum.	6. Patri sanctoque filio Honor sit atque gloria Et flamini coaeterno Per infinita saecula.

Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504.

428. De sancto Servatio.

Ad Laudes.

1. Hymnum solemni voce personemus,
Ut Servatium praesulem laudemus,
Quem de carnali progenie Christi
Natum gaudemus.
2. Ab Armenia Christus hunc direxit,
Tongris orantem angelus erexit
Et ab altari virgam pastorem
Illi porrexit.
3. Hoc miraculo praesul consecratur,
Clavis a Petro Romae sibi datur
Et inter Hunnos signorum gratia
Magnificatur.
4. Hic obumbratur solis in ardore
Alis aquilae depressus sopore
Et illustratur ligatus ab Hunnis
Coeli splendore.
5. Die, qua vitam mundi exhalavit,
Coelitus missa purpura volavit
Super beati corpus antistitis
Atque velavit.

6. Laudemus ergo cum jucunditate
Virum praeclarum mira sanctitate,
Ut cum eodem perenni fruamur
Solemnitate.
7. Praestet hoc nobis deitas beata
Patris ac nati pariterque sancti
Spiritus, cujus reboat in omni
Gloria mundo.

Brev. ms. S. Martini Embricen. saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 22. A. —
Brev. S. Servatii Trajecten. imp. Coloniae 1503. B.

429. De sancto Siffredo.

1. Pangat omnis orbis Deo, plebs fidelis concinat, Psallat hymnum laus sonora concrepando cantica, Quis resultans clerus cunctus festa dat solemnica.	4. His conjunctus Deo carus Siffredus episcopus, Cum quibus exsultat semper et cum sanctis omnibus, Cujus meritis muniri nos omnes confidimus.
2. Nunc episcopi sacrati dies festus agitur, Quo relicto peplo carnis ad polum assumitur, Ubi laudat regem regum ac corona comitur.	5. Te, Siffride, deprecamur, ores ut pro famulis Specialibus, pro nobis, hinc pro cunctis populis, Quibus pastor exstitisti, fias exorabilis.
3. Nos in hoc cosmo manentes laudum demus carmina, Quae decantant in excelsis angelorum agmina, Quorum meriti non sumus habere solamina.	6. Gloria sit Deo patri, a quo salus omnium, Simul Christo, regi nostro, decus et imperium Atque spiritui sancto per aeternum saeculum.

Brev. ms. Arelatense saec. 13. Cod. Carpentoracten. s. n. A. — Brev. Arelatense imp. 1501. B. — 1, 5 Quo A; resultat AB. — 2, 1 episcopi Siffredi B. — 2, 3 relicto plebe B. — 3, 1 Nos hoc concinio B. — 3, 5 meriti nos simus B. — 3, 6 solatia B. — 4, 1 Is conjunctus Deo carnis B. — 4, 5 meritis juvari B. — 6, 6 aeterna saecula. — B giebt Str. 1—4 ad Vesp. et Noct., 4—6 ad Laudes.

430. De sancto Siffredo.

Ad Completorium.

1. Jam venit festum celebrandum orbi
Praesulis nostri, meritis beati
Atque praeclari pietate dulci,
Patris amandi.

2. Cujus in festo jubilemus omnes
Supplici voto Dominum precantes,
Ut simul nosmet benedicat omnes
More paterno.
3. Quemque signorum merito decorum
Novimus cuncto viguisse mundo,
Quique defunctos revehit saluti
Sospite vita.
4. Plura virtutum precibus peregit,
Nullus ex illo vacuus redivit,
Penitus cunctis maculas abegit
Causa salutis.
5. Ipse pro nobis Dominum precetur,
Quem fide scimus placuisse Christo,
Cujus optando retinet supernum
Munere regnum.
6. Ad precum vota famulorum justa,
Praesul, intentus, scelerum piator,
Et quod ad culpam facinus patrarunt
Pelle luendo.
7. Te, Deus noster, petimus precantes,
Nos ut extorres facias piaclo,
Et gregem pastor proprium reducat
Ad paradisum.
8. Gloriam patri Domino canamus,
Gloriam Christo resonemus omnes,
Cum quibus regnat Deus atque compar
Spiritus almus.

Brev. ms. Arelatense saec. 13. Cod. Carpentoracten. s. n. — 3, 3
defuncti. — 6, 1 votum.

431. In Inventione s. Stephani.

1. Christo nunc modulis dulcibus et piis
Psallat dulcisonus ecclesiae chorus,
Qui vitae rutilis perpetuae stolis
Sanctos condecorat suos.
2. De cujus Stephanus munere praeditus
Certando labarum signifer inclitum
Primus per cuneos extulit hosticos
Vincendique modum dedit.
3. Hic terris positus fulsit ut angelus,
Et Christus solio stans patris aureo
Pugnanti micuit, proelia dum gerit
Atque hostem pede conterit.

4. Hinc pugnat rabies, martyrīs hinc fides,
Hi mittunt lapides et Stephanus preces,
Certant, ut perimant, orat, ut eruat,
Et pravis veniam rogat.
5. Lictorum feritas et pia caritas
Configunt variis undique spiculis,
Vincit continua sed patientia
Horret nec sua vulnera.
6. Occurrit hilarans coelica mox phalanx,
Fert coelo Stephanum stemmate fulgidum,
Donatum nitida affabre laurea,
Victori sua praemia.
7. Virtus, laus et honor, cunctipotens sator,
Semper cum Domino sit tibi filio
Et cum vivifico flamine proprio,
Cum quibus unus es Deus.

Hymn. ms. Catalaunensis saec. 15. Cod. Parisien. 1089. A. — Brev. ms. Catalaunense saec. 15. Cod. Parisien. 1069. B. — 2, 1 Te cujus B. — 6, 1 hilarens B. — Mel.: Sanctorum meritis.

432. De sancto Stephano.

1. Chorus fidelis annua Nunc celebret solemnia Triumphali martyrio Laudes depromens Stephano.	4. Coelestis aula panditur, Dei natus adspicitur, Vexillum qui certaminis In fide regit militis.
2. Qui sanguinis sub pretio Jesum videt in stadio, Sui coronam nominis Clarīs tenet de meritis.	5. Scandit coelum dux martyrum Gestans decus purpureum, Honor cui militiae Post Christum manet optimaē.
3. Per lapidum duritiam, Per vulnerum saevitiam Orat pro lapidantibus Piis flexis poplicibus.	6. Per infinita saecula Deo vero sit gloria, Quem laudat almus Stephanus Perpetuis concentibus.

Psalt. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 64.

433. De sancto Stephano.

1. O athleta summi regis, Protomartyr Stephane, Tuae preces supplicantes Fundimus clementiae, Martyrum qui principatum contines militiae.	2. Sanguine Christi redemptae recordare ecclesiae, Mundi factor, ut effusis ad se tuis precibus Illam regat et defendat adversis ab hostibus.

3. Gloria et honor Deo.

Hymn. ms. Grandimontanus saec. 12. Cod. Cenomannen. 352.

434. De s. Stephano Muretensi.

Ad Vesperas.

1. Hymnum confessoris Psallamus honoris, Stephani levitae, Qui supernae vitae Ditatus est donis, Dei visionis In coelorum thronis.	3. Lorica tegmentum Carnis, non fomentum, Huic alimentum Panis, latex haustum, Substantiamentum, Mane condimentum Coelitus impensum.
2. Virgo laureatus, Christo dedicatus Eremique vitam Asperam sectatus, Saecli dominatus, Pompa non elatus, Fugit vir beatus.	4. In coelum ascensus Ejus est ostensus, Dum puer prospexit Et matri detexit Coelos ascendentem Per scalam lucentem Animam gaudentem.
5. Sit laus tibi patri, Decus atque nato, Simul procedenti Ab utroque sancto Spiritu semper Regnantique, trino Pariter et uno.	

Hymn. ms. Grandimontanus saec. 12. Cod. Cenomannen. 352. add. saec. 14/15. A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. VIII° 14. B. — 1, 2 honore B. — 3, 1 Lorica recinentum B. — 3, 3 Hic alimentum B. — 3, 5 Et sustamentum A. — 3, 6 condumentum A. — 4, 1 ascensus fehlt B. — 4, 4 direxit A.

435. De s. Stephano Muretensi.

Ad Laudes.

1. Confessor almus Stephanus, Qui est supernis civibus Coaequatus, pro subditis Deum exoret filius.	3. Ejus orationibus A fide oberrantibus Est praestitum auxilium Et datum coeli bravium.
2. Ad ejus sacrum tumulum Membra quaeque languentium Sanitatem recuperant, Ad vitam multi redeunt.	4. Hic sectator justitiae Atque misericordiae Nobis impetret posteris Elongari ab inferis.
5. Praestet hoc nobis Dominus, Pater et unigenitus Una cum sancto spiritu Per cuncta semper saecula.	

Hymn. ms. Grandimontanus saec. 12. Cod. Cenomannen. 352, add. saec. 14/15. A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. VIII° 14. B. — 1, 2 es B. — 2, 3 recipiunt B. — 3, 2 Et fide B. — 4, 2 Acet misericordie B. — 5, 1 nobis Deus B.

436. De sancta Sunniva.

Ad Vesperas.

1. Aeterna Christi munera Lauda, mater ecclesia, Qui martyrum per vulnera Te stola vestit regia. 2. Regum descendens stipite Coeli scandit ad atria. Sacro stipata milite Sunniva, regis filia.	3. Carnem domat cilicio Quondam vestita mollibus, Delicias exsilio Crebrisque risum fletibus. 4. In his rosa cum lilio Nupta felici copula, Sacro rubet martyrio Ruga carens et macula. 5. Trino Deo et simplici Laus, honor, virtus, gloria, Qui martyres multiplici Glorificat victoria.

Brev. Nidrosiense imp. Parisiis 1519 A; daraus bei Langebeck, Scriptt. rer. Danic. IV, p. 16. B. — 3, 1 Carnem domant AB. — 3, 2 vestiti AB.

437. De sancta Sunniva.

Ad Laudes.

1. Devotum fide populum Educavit Hibernia, Qui Selinensem scopulum Petit pro domo regia. 2. Volens subit exsilia Intrando solitudinem, Ut sit nobis lux praevia Ad aeternam dulcedinem.	3. Per hos fame, vigiliis Libertas carnis teritur Et sedulis suspiriis Mens in superna rapitur. 4. Hos de tyranni manibus Ruina montis eripit Et jubilans in laudibus Coelestis aula suscipit. 5. Trino Deo et simplici Laus, honor, virtus, gloria, Qui martyres multiplici Glorificat victoria.

Brev. Nidrosiense imp. Parisiis 1519. A; daraus bei Langenbeck l. c. p. 20 sq. B. — 1, 3 Selinensem A, Selinensium B. — 2, 4 Dat aeternam AB.

438. De sancto Symphoriano.

1. Victorias nunc martyrum Canat chorus fidelium, Qui orbem suo sanguine Illustrarunt dignissime.	2. Vernat per mundi climata Illorum digna gloria, Tripudiat ecclesia Laetaque promit cantica.

3. Inter primos nām proceres Fortissimosque milites Resplendet gemma rutilis, Symphorianus nobilis. 4. Pro Christo qui supplicia Sustinuit horrida, Nunc residet palatio Regnans semper cum Domino.	5. Te, martyr, ergo petimus, Christum roges instantius, Tuis ut sacris precibus Nobis fiat propitius. 6. Det nobis tecum vivere Seque semper conspicere, Ut pardisi gaudiis Fruamur et deliciis. 7. Praesta, pater piissime.

Brev. ms. S. Symphoriani Meten. saec. 14. Cod. Semin. Meten. s. n. —
2, 1 Cernat.

439. De sancto Syreneo.

1. Plaudat chorus fidelium Syrenei praeconium, Cujus praestant solemnia Beata nobis gaudia. 2. Despecta mundi gloria Suspirat ad coelestia Iter sequens et meritum, Deus, tuorum militum.	3. Haereticorum rabiem Confundit et perniciem Tuo fultus eloquio, Jesu, nostra redemptio. 4. Tandem victor sub gladio Coronatur martyrio, Nunc regnat in coelestibus, Exsultet coelum laudibus. 5. Sit laus, decus, potentia, Honor, virtus et gloria Patri, nato cum flamine A solis ortus cardine.

Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. A. — Brev.
ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. B. — Brev. ms. Claro-
montense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. VIII° 14. C. — Psalt.
ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 74. D. — 1, 2 Cirenei A. —
Mel.: Aurora lucis rutilat D.

440. De sancto Theodorico.

1. Beatus auctor saeculi Hunc rubra veste induit Et claritatem speculi Coelestis ei tribuit. 2. Sacerdos gloriosior Fidem Christi praedicavit, Orthodoxus praeclarius Obcoecatos illustravit. 3. Theodoricus docuit Extremo in supplicio, Cum Christianis profuit, Est irretitus vitio.	4. In urbe Antiochena Se et sua offerebat Holocaustum mente plena Neque morti resistebat. 5. Est passus Theodoricus Et in coelum sublimatus, Praedicando Dei ritus Est ibidem collocatus. 6. Et est Juliani spata Apostatae perforatus, Unde tandem mente grata Sanctus martyr est prostratus.

7. Translatus est in agone Sedem cernens cathedralem, Quam intraret spe coronae Regnaturus rege Salem.	8. In civitatem ductus est, Quam sol verus illuminat, Quod solum eis fructus est, Quos Deus hic praedestinat.
9. Ucecensem Christi gregem Pater, filiusque flamen, Duc et nos ad regum regem, De quo bis cantemus Amen.	

Brev. Misnense imp. Lipsiae 1502.

441. De s. Thoma Cantuariensi.

1. Hymnos dulces personemus, Christum regem collaudemus, Qui beatum Thomam miro Consecravit martyrio. 2. Plebem rexit hic Anglicam Vitam ducens angelicam, Effulsit in Dei templo Verbo lucensque exemplo. 3. Libertatem ecclesiae Dum defendit intrepide, Bilis regis succenditur, Sanctus praesul non flectitur. 4. Juxta Christi consilium Diuturnum exsilium, Damna probraque patitur, Domus firma non quatitur. 5. Jejuniiis, vigiliis Pro se suisque filiis Instans semperque precibus Ora rigabat fletibus. 6. Membra domans cilicio Longo punit supplicio, Jam martyr tali studio Se praeparat martyrio.	7. Tamquam Christus pateretur Coram se, sic permovetur, Fundens rivos fletus magni Hora sumptionis agni. 8. Caritatis visceribus Totus fluens pauperibus Largam manum aperuit, Amplam coronam meruit. 9. Pastor non mercenarius, Dignus Christi vicarius Se pro commissis ovibus Offert luporum morsibus. 10. Fracta carnis laguncula Athletae Christi facula Peccati carens macula Corruscat per miracula. 11. Ipse dignetur Dominum Rogare clementissimum, Ut ab aeternis ignibus Nos salvetque daemonibus. 12. Sit trinitati gloria, Sit decus ac victoria In unitate solida Per saeculorum saecula.

Antiph. ms. Cisterciense saec. 13. Cod. Treviren. 412. A. — Brev. ms. Trevirense saec. 12. Cod. Treviren. 248. add. saec. 13/14. B. — B hat nur die Str. 1, 3, 4, 6, 10 und 12.

442. De sancto Trudone.

Ad Vesperas.

1. Eja, fratres, jam plaudite Trudonis ob memoriam, Laudes patris attollite Sequendo sanctimoniam.	2. Qui velut sol in aethere Fulsit in domo Domini, Clarus signis et opere, Deo carus et homini.

3. Ex angeli consortio Sancto Remaclo paruit, In largo patrimonio Christum haeredem statuit. 4. Cordis amans munditiam Vir totus Deo deditus Bibit abunde sobriam Ebrietatem spiritus.	5. Ad fontem vitae sitiens Fontem dare promeruit, Aeternam lucem ambiens Lumen caecis restituit. 6. O Trudo, trude longias Nostrae salutis aemulum, Fac nos videre citius Aeternitatis speculum.
7. Laus dominorum Domino,
Qui nos Trudonis precibus
Coronet sine termino
Cum sanctis suis omnibus.

Passionale ms. Trudonense saec. 15. et 16. Cod. Leodien. 278. A. —
Vesperale ms. Trudonense anni 1539. Cod. Leodien. 24. B. — Antiph. ms.
Trudonense anni 1600. Cod. Leodien. 283 (ohne Mel.) C.

443. De sancto Trudone.

Ad Matutinum.

1. Somni sprete dulcedine Adstamus tibi, Domine, Sancti Trudonis precibus Intende nostris vocibus. 2. Caro, quam gestat anima, Nociva suadet plurima, Trahit captivam hospitem, Claudit tenebris obsitam.	3. Prae peccatorum pondere Caput nequit attollere, Suspirat tantum anxie Spem habens in te veniae. 4. Jesu, prostratam erige, Hostes obstantes abige, Pie amator hominum, Everte moles criminum.
5. Per confessoris gloriam
Praesta nobis hanc gratiam,
Ut unus Deus trinitas
Laudes acceptet debitas.

Passion. ms. Trudonense saec. 15. et 16. Cod. Leodien. 278.

444. De sancto Trudone.

Ad Laudes.

1. Ad laudem regis gloriae Tota plaudat ecclesia, Quem in decoris specie Trudo cernit in patria. 2. Sol verus, sol justitiae Clarum misit luciferum, Dum Trudonem Hasbaniae Sanctum dedit prestyterum.	3. Respondit dignus moribus Suscepto sacerdotio, Quem docuit in omnibus Magistra dulcis unctio. 4. Quae soporato coelitus Adsistunt luminaria, Monstrant, quantae sit praeditus Internae lucis gratia.

5. Gaude felix et júbila, Trudo, consors coelestium, Tui moeroris nubila Jam versa sunt in gaudium.	6. Conserva tuis precibus Nos a cunctis periculis, Qui tot flores virtutibus, Tot corruscas miraculis.

7. Patri, nato, paraclito
Potestas, honor, gloria,
Qui nos Trudonis merito
Ducat ad coeli gaudia.

Passion. ms. Trudonense saec. 15. et 16. Cod. Leodien. 278. A. — Antiph.
ms. Trudonense anni 1600. Cod. Leodien. 283. B.

445. De sancto Tudgualo.

Ad Vesperas.

1. Conceptum corde gaudium Vox una promat omnium, Dum recenset ecclesia Tudguali natalitia.	4. Culmen adeptus praesulis Crebris fulsit miraculis, Tam corporum quam cordium Curans in verbo vitium.
2. De transmarinis partibus Christi spirante gratia Cum multis venit fratribus Vitae ferens commercia.	5. Idem mutato nomine Dictus Leo Britigena Sedit in Petri culmine Clarus et carus advena.
3. Quam felix nostra regio Tot patrum patrocínio, Virtus et fama comitum Doctoris augent meritum.	6. Post revelante Domino Reversus in Britanniam Instante vitae termino Translatus est ad gloriam.

7. Patri, proli, paraclito
Laus cum honore debito,
Qui nos per hujus merita
Solvat a morte debita.

Legenda ms. Trecorensis. saec. 15. Cod. Parisien. 1148.

446. De sancto Tudgualo.

Ad Laudes.

1. Haec festa cives coelici Totis celebrant viribus, Hymni canuntur metrici, Coelum resultat plausibus.	3. Subserviunt archangeli Primo loco post virginem, Subinde psallunt angeli Suum tenentes ordinem.
2. Maria plena gaudio Cantans amoris canticum, Quem ventre gessit proprio, Regem tuetur coelicum.	4. Gaudent prophetae providi Cum patriarchis credulis Et caritate fervidi Festum celebrant praesulis.

5. Apostoli conjudices Summi futuri judicis Melos canunt multiplices Cum canticorum canticis.	8. Chorus coruscat virginum Candente candens lilio Coelestiumque carminum Festum colit praeconio.
6. Hic martyres fortissimi Palmae gerunt insignia Pro praesulis piissimi Gaudent perenni gloria.	9. Tudgualus, heros inclitus, Congratulans cum fratribus Laudat pios exercitus Pro mutuis honoribus.
7. Quam grata confessoribus Tanti patris solemnitatis, Communis est concivibus Concivium felicitas.	10. Laudes patri cum filio, Cum spiritu sanctissimo Canat fidelis concio Amore devotissimo.

Legenda ms. Trecorensis saec. 15. Cod. Parisien. 1148.

447. De sancto Turiano.

1. Vocibus Christo pariter melodis
Vota solvamus Turiani festa
Temporis pleno redeunte cursu
Rite colentes.
2. Hujus acceptos Domino labores
Vita mox felix juvenilis aevi
Luce virtutum nimium micantis
Reddidit omnes.
3. Moribus clero speculum honestis
Exstitit vitae decus et perennis,
Actibus complens monitis celebres
Paeduce Christo.
4. Pontifex demum vigit superna
Gratia, Christo meritis et junctus,
Mortuis vitam tribuit et vivis
Aethera pandit.
5. Morte suprema revocans puellam,
Mente compunctus lacrimis parentum,
Gressibus vivam dedit hanc redire
Patris ad aedem.
6. Eloqui plectro modulante lingua
Facta vix possent luculenta valde
Cuncta, quae vivens Domini patravit
Munere largo.
7. Supplices per quem veniam mereri,
Poscimus cuncti, scelerum cavendo
Gaudiis nec non super astra jungi
Summe beatis.

8. Conferat nobis Deitas hoc alma
Patris et prolis simul atque sancti
Spiritus, cujus honor idem et par
Claret ubique.

Hymn. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisien. 12040. A. —
Brev. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisien. 13239. B. — 1, 3
Tempore B. — 3, 4 Perduce A.

448. De sancto Turiano.

Ad Vesperas.

1. Psallat ecclesia voce multiplici
Laudum praeconia sancti mirifici,
Decantent, eia, coetus angelici,
Mundus laetitia laetetur duplici.
2. Proles Britannica Turianus fuit,
Qui in Armorica parentes habuit,
Jura dominica cum terris respuit,
Deserens modica majora meruit.
3. Dolum ingrediens ad oves mittitur,
Literas nesciens statim instruitur,
Gradatim gradiens praesul efficitur,
Benignus, patiens cunctis ostenditur.
4. Ut Martha volvitur cum temporalibus,
Ut soror alitur spiritualibus,
Sic sanctus igitur vernans virtutibus
Sorores sequitur actisque moribus.
5. Dum sanctus praedicat praesente populo,
Jesum, quem indicat, in throni circulo
Videns glorificat, viso miraculo
Congaudens emicat magnus cum parvulo.
6. Angelos etiam, ut Deo offerunt,
Testamentariam arcam qui deferunt,
Vidit hierarchiam, quam trinam asserunt,
Tribusque gloriam personis referunt.
7. Te, summa trinitas, quam idem credimus,
Ut tuos visitas, sic nos deposcimus,
Per tuas semitas duc nos, quo tendimus,
Coronas inclitas da, quas amisimus.

449. De sancto Turiano.

Ad Nocturnum.

1. Dolus prae sociis psallere studeat,
Et ex praecordiis canticum exeat,
Dolus praeconiis floret et floreat,
Clarus prodigiis Dolus non doleat.
2. Sidus Britanniae lumen parturiens,
Lucens quotidie, ecclipsim nesciens,
Adsis ecclesiae tuae subveniens,
Ab hostis rabie chorum eripiens.
3. Hic sanctus aperit coelum, dum loquitur,
Siccitas deperit, pluvia redditur,
Quam morbus reperit, plebs sana graditur,
Hos virtus operit, a quibus poscitur.
4. Sanctus, quem visitat gratia supera,
Ad vitam excitat tria cadavera,
Duos resuscitat cum una tenera,
Sic nobis recitat famaue litera.
5. Hunc ornat sanctitas, veritas instruit,
Vulnerat caritas, castitas abluit,
Ducit benignitas, bonitas induit,
Tenet humilitas, largitas circuit.
6. O pastor nobilis vitaeque genere,
Pincerna dapsilis erogans libere,
Sis nobis utilis, fac nos sic vivere,
Ut caro fragilis nequeat cadere.
7. Honor, aeternitas, laus, jubilatio
Sit tibi, trinitas, et benedictio,
Integra deitas, de tribus unio,
Duobus unitas laudis cum tertio.

Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. — 1, 1 Solus prae. — 4, 1 susperna.

450. De sancto Turiano.

Ad Laudes.

1. Aurorae claritas picturat aethera,
Fugantur caecitas hostisque scelera,
Christi suavitas medicat vulnera,
Ejus benignitas dat mundo foedera.
2. Ruallo rabie movetur nimia,
Urens abbatiae sacra coenobia,
Vulpis ecclesiae corrodens folia
Libri fert impiae mortis suspiria.

3. Princeps militiae coelestis mittitur,
Columbae specie cum sancto loquitur,
Tyranno veniae jugum imponitur,
Damnum ecclesiae septemplex redditur.
4. Meldoch affligitur, quam gravat obitus,
Sentit et patitur doloris gemitus,
In fine moritur, recedit spiritus,
Plorans conqueritur Gozgal attonitus.
5. Fletum cum precibus sanctus commiscuit,
Qui coram omnibus puellam tenuit,
Ruptis doloribus mortis convaluit
Et hanc parentibus vivam restituit.
6. Nos, gemma praesulum, ut tuos dilige
Tuisque pabulum omnibus elige,
Clerum et populum errantes corrige,
Duc nos per saeculum salutis remige.
7. Una divinitas, aequalis gloria,
Sit tibi, trinitas, laus et potentia,
O triplex claritas, una substantia,
Duc nos per semitas ad vitae atria.

Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. — 1, 2 Fugatur. — 4, 4 Gozogal
sonst Quoidgual oder Guridgal. Acta SS. Julii III, 589 und 593.

451. De sancto Urbano.

Ad Vesperas.

1. Urbanum urbis nomine, Coelestis civem curiae, Festa pangunt solemnia Mundi per omnis climata.	5. Inolita praeconia, O praedicanda merita Regalis hujus militis, Martyris et antistitis.
2. Sublimis sacerdotio, Corruscans et martyrio, Urbane praesul, meritis Succurre tuis famulis.	6. O doctorem eximium, Pastorem praestantissimum, Quo docet ire monitis, Ostendit via sanguinis.
3. Romanae sedis apicem Ut gubernasti celebrem, Tuam rege familiam Inducens vitae patriam.	7. Hoc, fratres, fantur martyres, Quos consecravit, pariles, Simul Christi Caecilia Argumentosa famula.
4. Rusticitatem vitii Nobis aufer ingenti Et nos urbanos reddito Urbis supernae domino.	8. Hi tui fructus jugeris, Tui manipuli seminis, His nos adauge frugibus Beatis, pater, cultibus.

9. Coelestis orbis optime,
Nos te rogamus, Domine,
Hujus Urbani meritis
Ejus urba nos effice.

Brev. ms. Trecense saec. 13. Cod. Trecen. 1147 add. saec. 15. A. —
Brev. ms. Trecense saec. 15. Cod. Trecen. 1981. B. — 5, 1 O inolita AB. —
8, 2 manipuli A. — 9, 3 Urbane A.

452. De sancto Urbano.

Ad Laudes.

1. Urbane, testis inclite, Athleta Christi splendide, Tuorum voces supplicum Audi ferens suffragium.	4. Opem ferebas miseris Egentes alens copiis, Novit virgo Caecilia, Quae tu serebas dogmata.
2. Romanis fulgens arcibus Tuendis praesul plebibus, Caeso prostratus corpore Coelum mereris sanguine.	5. O pastor praestantissime, Tuos ad nos convertere Vultus dignare, quaesumus, Nostris placatus vocibus.
3. Valerianum martyrem, Fratrem simul Tiburtium Divino lustrans lumine Sacro tinxisti gurgite.	6. Det conditoris gloria Purgare nostra crimina, Ut nos mundatos sordibus Conscribat in coelestibus.

Brev. ms. Trecense saec. 13. Cod. Trecen. 1147, add. saec. 15. A. —
Brev. ms. Trecense saec. 15. Cod. Trecen. 1981. B. — 2, 1 Rogamus fulgens
AB. — 6, 1 Et conditoris A. — 6, 2 Purgari A.

453. De sancta Ursula.

1. O felix chorus virginum, Quae per magnum martyrium Secutae sponsum Dominum Solem vident perpetuum;	4. Cum quo post carnis gravia Ac post saeva pericula Sequuntur coeli gaudia In perenni palatia.
2. Calcatis mundi gaudiis, Mortalibus connubiis, Divitiis, deliciis Et hominum blanditiis;	5. Idcirco, sanctae virgines, Oramus nos unanimes, Ut a nostris criminibus Vestris mundemur precibus.
3. Minis spretis diaboli, Cunctis ejus fallaciis, Ut sponsae Dei filii Essent in arce aetheris.	6. Utque vestris suffragiis Nos mixti piis choreis Cum angelorum coetibus Dicamur coeli civibus.
7. Sit laus patri cum filio,
Sancto simul paraclito,
Cum quo gubernat omnia
Per saeculorum saecula.

Brev. ms. Nobiliacense saec. 13. Cod. Burdigalen. 85. — 4, 4 palatia
als femininisierte sächlicher Plural zu fassen. Vgl. *Analecta Hymnia VII*,
Einleit. — 6, 1 Atque Hs.

454. De s. Ursula et Sociis.

Ad Nocturnum.

1. Plasmatorem idoneum Laudet nostra devotio, Qui candorem virgineum Pingit martyrum minio. 2. Novi decorem lilii Decorat color roseus, Dum zelo Dei filii Fluit sanguis virgineus. 3. Vernat in sexu fragili Virilis animositas, Vincit morte laudabili Virginalis teneritas.	4. Undenum millenarium Implet virginum passio Ut sic milia milium Ministrent Dei filio. 5. Tu, virgo, cujus nominis Non habemus notitiam, Ad laudem Christi numinis Impetra nobis gratiam. 6. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine; In ejus vincunt nomine Virgines in certamine.

Brev. ms. Pisciacense saec. 14. Cod. Parisien. (Arsen.) 603. A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. B. — Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. C. — Psalt. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 74. D. — Brev. ms. Claromontense anni 1335. Cod. Claromonten. A 4 c. E. — Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Dolen. 39. F.

1, 3 candore virginum A, cantorem virgineum B. — 1, 4 martyrimum nimio ABE, virtutum nimio C. — 2, 1 Cui decorem A. — 2, 3 filii Dei C, Dei fehlt B. — 3, 1 Servat in sexu A. — 3, 2 Virili B. — 3, 3 Vincit amore C. — 3, 4 erenitas A. — 4, 3 milium fehlt A. — Str. 5. fehlt A. — 5, 2 Notitiam non habemus BC. — Mel.: Lauda mater ecclesia D.

455. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. O Jerusalem filiae, Cum cantico laetitiae Dilecto citharizantes, Conservate nos laudantes. 2. En ante thronum gloriae Sion resultant filiae Hymnizantes, jubilantes, Contemplantes, adorantes.	3. Debriantur suavitate Contemplata honestate, Totae ardent in amore, Summo laudant cum dulcore. 4. Laus, honor, sponso virginum Et nunc et in perpetuum, Qui nos sanctarum meritis Conjungat coeli gaudiis.

Brev. ms. Pisciacense saec. 14. Cod. Parisien. (Arsen.) 603. 3, 1 nun viter Hs.

456. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Gaude coetus fidelium, Agens laeta solemnia, Coelo de valle flentium Grata mittis exennia.	2. Chorus sacratum virginum Offeritur regi luminum, Et castitate nivena Et sanguine purpureum.

3. Has praeit virgo Ursula Harum ductrix et primula, Quas mater Dei suscipit, Sibi consortes efficit. 4. Aula supernae curiae Concurrit plena gaudio, Cives coelestis patriae Locant aeterno solio.	5. Virgines Dei inclitae, Mentem nostram erigite In lucem, ducem, terminum, Vestrum sponsum et Dominum. 6. Sponso, regi et Domino Pure, caste viventium Laus, cujus sine termino Virtus, decus, imperium.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicen. saec. 14. Cod. Parisien. 916. A. — Brev. ms. Avenionense saec. 15. Cod. Lugdunen. 468. B. — Antiph. ms. S. Desiderii Avenionen. saec. 15. Cod. Avenionen. I. C. — Brev. ms. FF. Minorum de Brageriaco saec. 15. Cod. Burdigalen. 88. D. — Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Londinen. Harl. 2864. E. — Brev. Vasatense imp. Vasati 1530. F. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. G.

1, 4 encennia B. — 2, 3 Et caritate ABCDEG. — 3, 2 est primula A; premula G. — 4, 2 pleno gaudio BG. — 6, 3 Laus ejus A.

457. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Tu Christe nostrum gaudium, Dux, lux et decus virginum, Sors, corona et praemium, Sponsus et dator munium. 2. Normam dedisti gratiae, His florem pudicitiae Amoremque constantiae, Fructum perseverantiae. 3. His pignoratae gratiis Fraudes carnis et saeculi In aeternae dulcedinis Pugna vincunt mirabili.	4. Infirmo sexu fragili Superbus hostis vincitur, Mente fida laudabili Dolor, terror, mors frangitur. 5. Tantas et tales eligit Christus sponsas et famulas, Quas ducit, docet, dirigit Ad coronas perpetuas. 6. Sponso, regi et Domino Pure, caste viventium, Laus, cujus sine termino Virtus, decus, imperium.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicen. saec. 14. Cod. Parisien. 916. A. — Brev. ms. Avenionense saec. 15. Cod. Lugdunen. 468. B. — Antiph. ms. S. Desiderii Avenionen. saec. 15. Cod. Avenionen. I. C. — Brev. ms. FF. Minorum de Brageriaco saec. 15. Cod. Burdigalen. 88. D. — Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Londinen. Harl. 2864. E. — Brev. Vasatense imp. Vasati 1530. F.

1, 1 Te Christe C; verum gaudium CDF. — 2, 1 Formam dedisti C. — 3, 1 pignerare A. — 5, 1 eligis BCD. — 5, 2 Christe BCD. — 5, 3 ducis, doces, dirigis BCD.

458. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Aeterna sapientia Infirma mundi eligit, Christus undena milia Format, firmat et perficit.	2. De terra sicca, sterili Flores, fructus mirabiles Legit usu laudabili, Forma, virtute habiles.

3. Fructus ipse virgineus Natus Maria virgine, Mundus, clarus, purpureus, Non ex humano semine, 4. Mundas, claras, purpureas Sibi conformes eligit, Carne natas aethereas, Sacratas sponsas efficit.	5. Fructus iste virginei, Verbo, vita siderei, Utrumque purgent hominem, Deum reddant placabilem. 6. Sponso, regi et Domino Pure, caste viventium Laus, cujus sine termino Virtus, decus, imperium.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicen. saec. 14. Cod. Parisien. 916. A. — Brev. ms. Avenionense saec. 15. Cod. Lugdunen. 468. B. — Antiph. ms. S. Desiderii Avenionen. saec. 15. Cod. Avenionen. I. C. — Brev. ms. FF. Minorum de Brageriaco saec. 15. Cod. Burdigalen. 88. D. — Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Londinen. Harl. 2864. E. — 4, 3 aethereis B.

459. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Amore Christi nobilis, Chorus sacrarum virginum, Laetis miscetur jubilis Angelicorum agminum. 2. Candore nitens lilii Et decore virgineo, Ex virtute martyrii Rubore fulget roseo.	3. O virgo prudens, Ursula, Quae virginum exercitum Collegit cura sedula Christoque fecit subditum. 4. Beatae quoque virgines, Ursulae sanctae monitis Ad angelorum ordines Miris transvectae meritis.
5. Omnipotenti Domino
Sit honor et imperium,
Qui nos in vitae termino
Ducat ad coeli praemium.

Brev. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Mazarin. 354 (787). — 1, 2 sacrum. — 1, 4 Angelo.

460. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Magnificemus Dominum, Qui sibi nova gloria Sanctissimarum virginum Junxit undecim milia. 2. Ad Ursulae conveniunt, Laudabile consortium, Virgines, a qua capiunt Fidei magisterium.	3. Gratia Christi comite Junctis sibi praesulibus, Summo quoque antistite, Obviam pergunt hostibus. 4. Nam ad urbem Coloniam Sub Christo duce properant, Sumunt triumphi gloriam, Ut coelitus praeviderant.

5. Uni Deo sit gloria
Pro munere multiplici,
Qui virginum in patria
Det nos concives effici.

Brev. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Mazarin. 354 (787). — 2, 3 Virgines aquam capiunt. — 4, 2 Dux Christo duce.

461. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Jesu Christe, salvator virginum,
Quae spreverunt amplexus hominum,
Tu coronas reddis certaminum
Vincentibus auctorem criminum.
2. Ponunt pro te corpus virgineum,
Tibi libant cruorem roseum,
Per ascensum lotae purpureum
Gaudent subtus altare aureum.
3. Te virginum undena milia,
Agnum pascentem inter lilia,
Subsequuntur tua in atria
Jubilando jugi laetitia.
4. Sponse, sponsas orare facias,
Quas pro nobis clemens exaudias,
Delendo culpas et misérias
Duc nos inter dilectas filias.
5. Sit laus Deo patri ingenito,
Virtus nato sit unigenito
Cum spiritu simul paracrito
Pro virginum honore debito.

Brev. ms. S. Mariae Trimmen. saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinen. B 3. 12. A. — Brev. Aberdonense imp. Edinburgae 1510. B. — 1, 1 Jesu, rex, salvator B. — 3, 3 tua materna A.

462. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Resonet ecclesia laudum modulamina Virginum et martyrum celebrans certamina.	3. Jam exutae carnis mole Christum sine nubilo Prosequuntur collaudantes cum jucundo júbilo.
2. Has in prelo passionis attrivit acerbitas Et tortoris saevientis discerpsit crudelitas.	4. Nunc suarum nobis precum conferant suffragia, Ut cum ipsis gloriemur in coelorum regia.

5. Sit laus patri, virtus nato,
gloria spiritui,
Creatori, redemptori
rektorique saeculi.

Brev. ms. Farensae saec. 14. Cod. Mazarin. 349 (761). A. — Brev. ms. S. Mariae Trimmen. saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinen. B 3. 12. B. — Brev. ms. saec. 14. Cod. Bollandian. s. n. C. — Brev. Aberdonense imp. Edinburgae 1510. D. — 2, 1 Vas in C; in proelio D. — 2, 4 credulitas A. — 3, 2 sine nebulo A. — 4, 2 subsidia B. — 4, 4 coelesti regia A, coelorum gloria B. — 5, 4 que fehlt B.

463. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Virginibus prudentibus, Pro Christo decertantibus, Erectis sursum mentibus Clarissae psallamus vocibus.	2. Pro summi regis filio Se dedere periculo, Caesa cervice gladio In regni fulgent solio.
3. Sit laus perpes trinitati, Compar honor unitati, Quae nos choro virginali, Vitae jungat aeternali.	

Brev. ms. Farensae saec. 14. Cod. Mazarin. 349 (761). A. — Brev. ms. Valentinense saec. 15. Cod. Atrebaten. 1142 (552). B.

464. De sancta Ursula.

1. Virginibus prudentibus, Pro Christo decertantibus, Erectis sursum mentibus Clarissae psallamus vocibus.	3. O summi regis inclitae Sponsae simul et filiae, Nos impetrate vivere Semper in coeli requie.
2. Quae fide junctae Domino Contempto nequam saeculo, Caesa cervice gladio In regni gaudent solio.	4. Praesta, Jesu, rex virginum, Ut per ipsarum meritum Regnum nobis siderum Donetur in perpetuum.

Brev. ms. Diense saec. 15. Cod. Avenionen. s. n. A. — Brev. ms. Diense saec. 15. Cod. Gratianopolitan. 134. B. — 1, 2 Clarissae fehlt B. — 2, 1 fide mente B. — Der Hymnus hat mit dem vorhergehenden nur die erste Strophe gemeinsam.

465. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Virginali concioni deferamus pariter, Cujus laudem vox sonora nunc decantet dulciter, Hostem dirum quae devicit decertando fortiter.	2. Intem flores redolentes gravis hiems torruit, Insignitos fide Christi mundus fremens horruit, Sceleratus dux Hunnorum atrociter obruit.

3. Victor ferus ferrum vibrat in membra virginea, Dissecatur et procumbit illa seges florida, Quam festive Christus transfert ad regna siderea.	4. Jam beatæ concionis nos addat collegio Ipse pater, rex virtutum, cum dilecto filio, Cujus virtus, laus et honor manet sine termino.

Brev. ms. Farensæ sæc. 14. Cod. Mazarin. 349 (761). A. — Brev. ms. Valentinense sæc. 15. Cod. Atrebaten. 1142 (552). B. — 1, 6 deterrendo fortiter A. — 2, 2 corrui AB. — 2, 4 sq. horruit sceleratus fehlt B. — 4, 1 Nam beatæ B; concioni A.

466. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Sanctarum virginum divina gratia
Sequentes Dominum coetus ex Anglia
Collaudent omnium regis in gloria
Reginam matrem gratiae.
2. Harum est Ursula prima fidelium,
Quae Dei famula, flos quasi lilium,
Gaudet tot milibus fieri virginum
Regalis primiceria.
3. Collectae citius per regem Angliae
Omnes quantocius mittuntur Ursulae,
Sic de Britannia transit Coloniam
Exsultans cum sodalibus.
4. Ad urbem properat felix haec Ursula
Et ejus praesuli praesentat milia
Tot, fit ecclesia exsultans jubilo
De coeto tanto virginum.
5. Cum pleno numero redit Coloniam,
Ubi martyrio vincunt saevitiam,
Cessit his gladius sanctis virginibus
Non vincens in victicibus.
6. O virgo virginum, mater et domina
Quae paris Dominum, haec tua Ursula
Venit tot milium cincta familia
Ad regem, cui gaudia.
7. Sit sponso virginum aeterna gloria,
Qui lumen luminum regnat in patria,
Idem substantia cum patre, flamine,
Nos juvet harum precibus.

Brev. ms. Praedicat. Italic. sæc. 14. Cod. Londinen. Add. 17007. — 2, 3 virginibus.

467. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Gaude, felix Britannia, Mirum parens prodigium, Dum regalis prosapia Novum producit lilium.	3. O stupendum miraculum Virginalis munditiae, Stupet mundus spectaculum Tantae coelestis gratiae.
2. Virginale collegium De carne legit Ursula, Dum sacrum per oraculum Nectit optata foedera.	4. Cum de terra colligitur Fulgens de luto radius, Coelum terrae conjungitur, Terra nubet sideribus.
5. Patri, prolique flamini Sit honor, virtus, gloria, Qui nos virginum virgini Jungat semper per saecula.	

Brev. ms. Praedicat. Italic. saec. 14. Cod. Londinen. Add. 17007. —
2, 2 De carne elegit. — 2, 4 Micat optata.

468. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Sponsus dum credit, virginum Mittit undena milia, Illa subit navigium, Vento pertransit maria.	3. Ductus est chorus virginum Intus accensus flamine, Certus spirat ad praemium, Intrat terram Coloniae.
2. Roma stupet collegium, Clerus occurrit obviam, Papa spernit fastigium, Suspirat ad victoriam.	4. Sponsus terrenus Ursulae, Carnis spreto conjugii, Fit per palmam victoriae Frater coetus virginei.
5. Patri, prolique flamini.	

Brev. ms. Praedicat. Italic. saec. 14. Cod. Londinen. Add. 17007.

469. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. O summi patris unice, Summum decus certaminum, Tuarum laude virginum Ad tuas laudes respice.	3. Hic spinae rosas germinant, Mutato stupent germine, Hic amputato crimine Naturam suam terminant.
2. Inter tot mundi tribulos Haec virginalis legio Virtutum privilegio Vernantes legit flosculos.	4. Crimen nativi sanguinis Lavant in agni sanguine, Pro sibi dato lumine Laudant datorem luminis.

5. Aeterno patri gloria,
Laus coaeterna filio,
Procedenti de patrio
Corde virtus per omnia.

Brev. ms. saec. 14. in. Cod. Bollandian. s. n.

470. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Ave, flos pudoris, Ursa, sponsa Christi, Cujus dote floris Sponso placuisti. 2. Sumens in undenis Milibus primatum, Triumphum in poenis Obtines optatum. 3. Solve reos, Christe, Virginum ad vota, Quibus chorus iste Vota dat devota.	4. Monstra te ductorem Harum in sequela, Impugna victorem Regem in tutela. 5. Virgo, quae conducis Virgines ad caelum, Quas ad sponsum ducis Per amoris zelum. 6. Vitam Deo gratam Harum imitemur Mortemque beatam Semper veneremur. 7. Sit laus trinitati, Virginum coronae, Cui simus grati Per te, Jesu bone.

Brev. ms. Lirinense saec. 15. Cod. Parisien. 10486. A. — Brev. ms. Segusinum saec. 15. Cod. Gratianopolitan. 137. B. — Brev. ms. S. Victoris Massilien. anni 1497 (Privatbesitz). C. — 5, 3 Et ad sponsum B.

471. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Quem terra tremit Dominum, Mare tremiscit, trepidat, Hic inter choros virginum Sibi quietem dedicat. 2. Cui luna, sol et sidera Cultum honoris exhibent, Hunc harum pia viscera Per caritatem possident.	3. Beata mater Ursula, Quae tot in Christo genuit, Quae sprete carnis copula Christum in sponsum habuit. 4. O tam coeleste liliū Adhuc in carne posita, Quae filiis convallium Es facta coeli semita. 5. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine.

Brev. ms. Lirinense saec. 15. Cod. Parisien. 10486. A. — Brev. ms. S. Victoris Massilien. anni 1497 (Privatbesitz). B. — 4, 1 Beata coeli liliū B.

472. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. O gloriosa insula, Quae tot abundas floribus, Quorum collectrix Ursula Sponsi placet amplexibus.	3. Tu regis ad convivium Tot introducens milia, Da post praesens exsilium Tua sequi vestigia.
2. Quod Eva credens corrui, Harum pellit prudentia, In quas hostis non potuit Sua uti versutia.	4. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine Cum patre et sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Lirinense saec. 15. Cod. Parisien. 10486. A. — Brev. ms. S. Victoris Massilien. anni 1497 (Privatbesitz). B. — 2, 4 Uti sua B.

473. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Chorus novae Jerusalem Nostra laudet cum acie Regem natum in Bethlehem De dono suae gratiae.	3. Novum genus militiae, Caesis visis in aere In armis mirae gloriae Fit fuga gentis barbarae.
2. Qui gloriam coelestibus De virginum victoria, Pacem dedit terrestribus Summa digna memoria.	4. Sic reprobis hominibus In sensum datis reprobum, Desideratum civibus Obsessis patet gaudium.
5. Sit patri sponsi virginum Ipsique sponso gloria Cum spiritu, qui gaudium Hic donet et in patria.	

Brev. Grassense imp. s. l. et a. (1528).

474. De sancta Ursula.

1. Jesu, corona virginum, Per quem undena milia Ab omni labe criminum Munda sunt super lilia.	4. Sed ipsis, quas occiderant, Hostes coacti cedere, Ab urbe, quam obsederant, Fuga certant evadere.
2. In earum memoria Tibi devote psallimus Pro collata victoria, Quam jucunde recolimus.	5. Gaudet mater Britannia, Sed majus habet gaudium Gregis hospes Colonia, Per quem evasit gladium.
3. Ardenti desiderio Venientes Coloniam Coronantur martyrio Per Hunnorum insaniam.	6. Praesta, beata trinitas, Ut earum suffragio Tua nos servet bonitas A peccati contagio.

Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Laudunen. 256. A. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracen. 93. B. — Brev. Cameracense imp. Parisiis 1497. C. — 5, 4 Per quam C.

475. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Laudemus Christi gratiam Et virginum constantiam, Quarum exemplo fulgida Splendet mater ecclesia.	3. Quarum Deus suffragiis Absolve nos a vinculis [Culparum ac] peccaminum, Quibus gravamur nimium.
2. Quae carnis continentia Sectantes semper Dominum, Fragrantes sicut lilia Reddunt odorem optimum.	4. Praesta, pater piissime Patrique compar unice, Cum spiritu paraclito Nunc et per omne saeculum.

Brev. ms. Carmelit. Anglic. saec. 15. Cod. Collegii Universitatis Oxonien.
9. — 2, 3 Fragarantes propter Deum ut lilium Hs. — 3, 3 vier Silben fehlen am Vers. Was an Stelle des Fehlenden in Klammern steht, darf sich schwerlich versprechen, gerade das Ausgefallene erraten zu haben.

476. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Jesu, corona milium Fulgens undecim virginum, Septus choreis martyrum Exstas ante principium.	3. Jesu, salvator martyr, Ursulae salus virginis, Ipsius nunc suffragiis Nos tuis salva gremiis.
2. Jesu, nostra redemptio, Adsit sanctarum legio, Humilium devotio, Tu nobis sis adoptio.	4. Jesu, redemptor hominum Et mulierum martyrum, Laudes canentes virginum Sustolle nos et milium.
5. Praesta, pater humilium Clemens undecim milium, Prece sanctarum virginum Polum scandamus martyrum.	

Brev. Camaldulense imp. Florentiae 1484.

477. De sancta Ursula.

Ad Tertiam.

1. Ecce, dies omni plena Rutilat laetitia, Dulciori cantilena Jubilat ecclesia Quia virginum undena Sursum mittit milia.	2. Istaе virgines electae Specular munditiae, Cum nata regis collectae Ursula Britanniae, Romam peregre profectae, Passae sunt Coloniae.

3. Sicut oves trucidantur
Barbarorum gladio,
Lilia virginitate,
Rosae sunt martyrio,
Sertis binis coronatae
Cum honore nimio.

4. Istis floribus ornatur
Coeleste rosarium,
His lucernis illustratur
Regale palatium,
His sodalibus laetatur
Sanctorum collegium.

5. Sit laus tibi, summe bone,
Qui facis magnalia,
Qui confirmas in agone
Virgines constantia,
Quarum intercessione
Nobis des coelestia.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 18/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54).
A. — Brev. ms. Cisterciense saec. 14. Cod. Cameracen. 100. B. — 1, 5
virgines A. — 2, 2 Specula A.

478. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Pange, lingua, virginale
Decus et praeconium
Et collauda triumphale
Virginum martyrium,
Quarum angelis aequale
Castum est collegium.

2. Ecce, virginum undena
Sociantur milia,
Fumo gaudia terrena
Reputant similia,
Conversantur in amoena
Paradisi patria.

3. Pari voto castitatis
Conjunctae cum Ursula,
Regi nubunt majestatis,
Agno sine macula,
Dulci semper caritatis
Cohaerentes copula.

4. Nihil eis cum obscoenis,
Nihil cum lascivia,
Semper tractant de serenis
Et de sponsi gloria,
Brevibus mercantur poenis
Sempiterna gaudia.

5. Patrem, natum, sacrum flamen
Collaudemus Dominum,
Qui victoria certamen
Consummavit virginum,
Quarum beet per precamen
Nos post vitae terminum.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 18/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54).
A. — Brev. ms. Cisterciense saec. 14. Cod. Cameracen. 100. B. — Brev. ms.
Carmelit. Anglic. saec. 15. Cod. Collegii Universit. Oxonien. 9. C. — Brev.
S. Petri Insulen. imp. Parisiis 1533. D.

479. De sancta Ursula.

1. Coelum resonet laudibus
Sacrum gerens tripudium,
Cujus undenis milibus
Christus auget consortium.

2. Pulcher hodie virginum
Coetus migrat e saeculo,
Adhaeret luci luminum
Fracto carnis ergastulo.

3. Coeli venter eburneus,
Decore pictus vario,
Haram morte purpureus,
Virginum candet lilio.

4. Regali sata sanguine
Virgo procedit Ursula,
Divino plena numine,
Regis aeterni famula.

5. Deposcit virgo virginum
Coetum meritis inclitum,
Quarum est apud Dominum
Merces magnumque meritum.

6. Cui patre cum inclito
Honor, virtus et gloria
Et spiritu paraclito
Saecula sit per omnia.

Brev. ms. Cisterc. Italic. saec. 15. Cod. Oxonien. Miscell. Liturg. 343.

480. De sancta Ursula.

1. Hae sunt adolescentulae,
Quae nimis Christum diligunt,
Pro Christo Christi famulae
Corpus tormentis subigunt.

2. Albis vallatae choreis
Coeli petunt vestigia
In vestimentis aureis
Cum triumpho et gloria.

3. O quam felix commercium
Pro terrenis coelestia,
Contemptu mundialium
Coeli mercantur gaudia.

4. Coelestis nempe curia
Gratanter his obsequitur,
Sponsus decorus gloria
Sponsas sacras amplectitur.

5. Harum placatus precibus
Cuncta depellat noxia
Nosque cum coeli civibus
Ad coeli ferat gaudia.

6. Cui patre cum inclito
Honor, virtus et gloria
Et spiritu paraclito
Saecula sit per omnia.

Brev. ms. Cisterc. Italic. saec. 15. Cod. Oxonien. Miscell. Liturg. 343. —
Als Divisio des vorhergehenden. Scheint indes seiner ganzen Haltung nach
eher als selbständiger Hymnus gedacht.

481. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Gaude, turba candidata
Venustarum virginum,
Quae cum lampade parata
Sponsum Christum Dominum
Praevenisti purpurata
Rubra veste sanguinum.

2. Occidentis novae stellae
Rutilant in partibus,
Velut plantulae novellae
Fecundatae fructibus,
Carne fragiles puellae,
Canae tamen sensibus.

3. Has collectas illustravit
Luna splendens Ursula,
Quas in sacra confirmavit
Christiana regula,
Cum his Romae visitavit
Sacra loca singula.

4. Romae sanctis visitatis
Certae de oraculo
Pergunt navibus levatis
Dei gubernaculo,
Se Coloniae contatis
Sistunt voto sedulo.

5. Christi hostes et sanctorum
Barbari cum furia
Prodeuntes sacrum chorum
Harum cum immania
Mactant caede gladiatorum,
Validum victoria.

6. Cum sponsari reservata
Ductrix duci respuit,
Est sagitta proforata,
Orans sic occubuit,
Sociabus sociata
Lauream obtinuit.

7. Turba undecim millena,
Servos tuos visita,
In acerba mortis poena
Nostra mala merita
Tegens impetra de vena
Flaminis gratuita.

8. Sit potenti, sapienti
Clementique gloria,
Uni trino permanenti
Decus et victoria,
Qui nos regat in praesenti
Per haec transitoria.

Brev. Vallisumbrosae imp. s. l. et a. — 1, 6 Rubra. — 2, 5 fragile.

482. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Vale virgo jam cum tuis
Sociabus Ursula,
Quae per orbem fama fluis
Velut fumi virgula,
Juris taetra cuncta luis
Lucens quasi sphaerula.

2. Plures virgines sectantur
Virginis vestigia,
Carnem, mundum aspernantur,
Daemonum letigia
Vincunt, Christum amplexantur,
O magna prodigia.

3. O felices, quae spreveritis
Nuptias carnalium,
Nam sponsari meruistis
Regi supernalium,
Pro quo mori non pavistis
More animalium.

4. O jam, incolae coelestes,
Miseros adspicite,
Nosque devios scelestes
Ad Christum reducite,
Ne nos daemones agrestes
Devorent, succurrite.

5. Nostram domum conservate,
Visitare tumulum,
Portam quoque defensate,
Nostrae mentis oculum
Ad supernos elevate,
Respuat ut saeculum.

6. Sit potenti, sapienti
Clementique gloria,
Uni trino permanenti
Decus et victoria,
Qui nos regat in praesenti
Per haec transitoria.

Brev. Vallis Umbrosae imp. s. l. et a.

483. De sancto Vigore.

In 1. Vesperis.

1. Deus, protector omnium,
Spes, salus et refugium
In te vere credentium,
Preces exaudi supplicum.

2. Almi Vigoris praesulis,
Cujus dies est celebris,
Meritis suffragantibus
Nostris intende vocibus.

3. Qui plenus Dei gratia Ejus atque fiducia De serpente teterrimo Triumphavit in publico. 4. Cujus virtute puerum Resuscitavit mortuum, Ostenderet quo populo, Quantus erat in merito.	5. Vigor vigorem tenuit, Contra nefandum viguit Vincens mundi contagia, Unde fulget in gloria. 6. Sit Deo nostro gloria, Sit laus, honor, potentia, Nobis sit indulgentia Vigoris et custodia.

Brev. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Paris. BBL. 4° 19.

484. De sancto Vincentio.

1. Gaude, turba fidelium, Choris juncta coelestium Devote colens annua Vincentii solennia. 2. Hic enim a cunabulis Sacris edoctus paginis Nobilitatem generis Vitae praecessit meritis. 3. Sub Daciano praeside, Simulacrorum complice, Pro statu verae fidei Poenas subit martyrii.	4. Per tormentorum genera Ignem, catenas, verbera, Equulei suspendia Tetendit ad coelestia. 5. Pro nobis, martyr inclite, Ora Deum assidue, Ut tecum velit Dominus Nos perfrui coelestibus. 6. Gloria sit altissimo Patri et ejus filio Sanctoque sit spiritui, Trino et uni Domino.

Brev. ms. Vedastinum saec. 13. Cod. Atrebaten. 330. A. — Psalt. ms. Wintoniense saec. 15. Cod. Cantabrigen. Dd I 20. B. — 3, 3 Pro stratu B. — 4, 2 catenis A. — 4, 4 ad coelestia fehlt B. — Die Doxologie in B lautet:

Gloria patri ingenito,
Sit honor unigenito,
Laus sit sancto spiritui
Trino Deo et simplici.

485. De ss. Vitale et Agricola.

Ad Vesperas.

1. Christe, cunctorum via, lux sanctorum,
Agricolae testis nec non et Vitalis
Prece fidei populo fideli
Gaudia pacis
2. Mitte de coelis veniamque nostris
Largire culpis pietate patris,
Adsit et nobis gratia perennis
Spiritus almi.
3. Cujus protecti munere potenti
Patrum exemplis meritisque celsis
Pariter artum mereamur altum
Scandere regnum.

4. Martyrum fortes recolunt agones
Aulae coelestis superique cives
Laudes reddendo numini supremo
Ore jucundo.
5. Pro posse nostro eis obsequendo
Laudemus patrem pariterque natum
Munus amborum simile eorum
Indifferendo.
6. Gloria patri genitaeque proli
Et tibi, compar utriusque semper
Spiritus alme, Deus unus omni
Tempore saeculi.

Brev. ms. Claromontense anni 1335. Cod. Claromonten. A 4 c. A.
Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. B. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. C. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. IV° 14. D. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. E.

1, 1 lucis sanctorum D. — 1, 3 populis fidei C. — 1, 4 Gaudia lucis D. — 3, 3 Pariter actum C; mereamur alium D. — 5, 1 eos obsequendo DE. — 5, 3 simile et eorum D; simul et eorum D. — 5, 4 In differendo C, in deferendo E. — Str. 6 scheint späterer Zusatz zu sein, da schon Str. 5 eine Doxologie enthält.

486. De ss. Vitale et Agricola.

Ad Laudes.

1. Christe, corona martyrum, Honor decus et meritum, Supplicum vota suscipe Rex, victor invictissime. 2. Qui testibus victoriam Tuis praestas et gratiam, Ut veleant devincere Tuo septi munimine 3. Persecutorum rabiem Et tenebrarum principem, Quo superato fortiter Tecum regnant feliciter.	4. In quorum ampla gaudia Vitalis et Agricola Palmas gestant victoriae Coronas portant gloriae. 5. Istorum, Christe, precibus Esto nobis propitius, Ut cum ipsis perpetuam Promereamur gloriam. 6. Praestet pater et filius Hoc et amborum spiritus, Praestet Verax et Veritas, Praestet amborum Caritas.

Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Sangenovefian. BBl. IV° 14. A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. B. — Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. C. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. D. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 61. E.

1, 1 Jesu corona DE. — 2, 1 Qui celestibus B. — 2, 4 Tuo cepti A. — 3, 3 Quem superatum ABC, vielleicht die ursprüngliche Lesart, die verbessert ward, als der Accus. absol. des 10. Jahrhunderts nicht mehr geläufig war; auch 4, 1 verrät ein ziemliches Alter des Liedes. — 5, 3 perpetua AC. — 5, 4 promereamur praemia AC; veniam B. — 6, 2 et fehlt B.

487. De sancto Vitono.

Ad Vesperas.

1. Praesulis summi celebremus omnes
Festa Vitoni meritis onusti
Ac Deo dignum resonemus hymnum
Voce canora.
2. Vir Dei morum probitate vernans,
Mira virtutum documenta praebens,
Imbuit plebem Domini polorum
Scandere regnum.
3. Inclitus pastor gregis atque rector,
Ima contemnens penetransque celsa,
Vivit in Christo renitetque cuncto
Dignus honore.
4. Miles insignis, redimitus armis
Lucis, immanem superavit anguem,
Lauream vitae meruit superno
Raptus amore.
5. Impetret nobis veniam benignus,
Solvat a cunctis miserans piaculis
Nosque deposcat jugiter foveri
Pace perenni.
6. Gloriam patri genitaeque proli,
Flamini sancto modulet caterva
Fulta Vitoni meritis beati
Nunc et in aevum.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 12. in. Cod. Viridunen. 108. A. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 12/13. Cod. Viridunen. 109. B — Brev. ms. S. Vitoni saec. 13. Cod. Viridunen. 112. C. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Viridunen. 111. D.

488. De sancto Vitono.

Ad Nocturnum.

1. Vitone, praesul inclite, Christi athleta splendide, Adesto nostris precibus, Quas pie tibi fundimus.	3. Adesse tuis famulis Dignare dux amabilis, Sentiant nostra pectora Tua semper munimina.
2. O gloriose pontifex, Nostrae salutis opifex, Ut digne demus carmina, Nostra disrumpe vincula.	4. Tu es nostrum refugium, Tu robur potentissimum, Tu salus et protectio Nostraque jubilatio.
5. Dona, creator omnium, Qui es vita viventium, Ut precibus Vitoni Te valeamus perfriui.	

Brev. ms. S. Vitoni saec. 12/13. Cod. Virdunen. 109. A. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 13. Cod. Virdunen. 112. B. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Virdunen. 111. C. — 1, 1 Vitone Christi praesul inclite A. — 5, 3 fehlt eine Silbe am Verse.

489. De sancta Walburge.

Ad Vesperas.

1. In hac die gratulemur Speciali gaudio, Qui Walburgi perhibemur Specialis concio, Ut in morte non fraudemur Ejus patrocinio.	4. Haec in vita conversata Virtutibus claruit, Cui luce denegata Coeli lux emicuit, Et saluti prece grata Puellam restituit.
2. De regali stirpe nata Summi regis filio Est amoris desponsata Miro privilegio Et in coeli collocata Supremi fastigio.	5. Claudis gressum reparavit Virginis suffragium, Et, quem morti condemnavit Latens homicidium, Miro modo revelavit Evidens iudicium.
3. In hac fulgor caritatis Aureus resplenduit, Hujus caro castitatis Lilio reffloruit, Cujus vasi pietatis Oleum non defuit.	6. Ergo, lampas Gedeonis, Quae splendes, dum frangeris, Verae sponsae Salomonis Paranympha crederis, Leva tuos tuis donis Nos ad culmen aetheris.
7. Laudes ergo creatori Conemur persolvere, Qui Walburgi solus mori, Solus fuit vivere, Ut cum illo puriori Regnemus in aethere.	

Brev. S. Donatiani Brugen. imp. Parisiis 1520. — 1, 4 Speciali conscio. — 4, 1 conservata. — 7, 3 Walburge.

490. De sancta Walburge.

Ad Laudes.

1. Sponsum laudemus virginum, Qui nos a labe criminum Piae Walburgis precibus Lavet rigans virtutibus.	3. Virgo sacrata, liliū Castitatis convallium, In qua duplex humilitas Et duplicata caritas,
2. Haec est asylus languidis, Haec suffragatrix morbidis, Claudis gressum restituit, Culpaē tenebras diluit.	4. Speciali munditia Agni veri vestigia Cum ceteris virginibus Sacris metiris passibus,

5. In coelorum ordinibus
Adaequaris virginibus,
Splendens in summo climate
Centeno diademate.

6. Ergo pro nobis supplica,
Ut nos in vita lubrica
Pendentes sine macula
Servet agnos per saecula.

7. Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de virgine.

Brev. S. Donatiani Brugen. imp. Parisiis 1520.

491. In Adventu ss. Wandregisili, Ansberti et Wulframi.

1. Te, coelum, terra, maria
Cujus tremunt imperia,
Hujus diei gratia
Poli hymnizant palatia.
2. Quis jucundantur civibus,
Nos ditamur pignoribus,
Quis illuxisti oriens
Lumen cum luce prodiens.
3. Tellus aestate subdita
Haec clamat patrocinia,
Exsultat in deliciis
Comis fulcita floridis.

4. Autumnus, verna tempora
Sua stupent cum gloria,
Dant nemorum fragrantiam
Sanctorum ob praesentiam.
5. His laetare, Blandinium,
Mons uber Dei pinguium,
Nova surgent dum saecula,
Haec ossa servans aurea.
6. Tunc, adoranda trinitas,
Carnis reddens exuvias
Fac pariter in gloria
Tua cernamus praemia.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. London. Add. 29253. — 2, 1 Quo
jucundantur. — 4, 2 stupet. — 4, 3 Dans.

492. De sancto Wernero.

1. Abel, melos supernorum
Juniorum puerorum,
Adusque hymnos Domino
Compsallimus altissimo.
2. Beata, cujus viscera
Lactavit hic puerulus,
Conregnant super sidera
Virgo mater et filius.
3. Causa nostri verbum caro
Necat mortem moriendo
Dans exemplari speculo,
Quod famuli pro Domino
4. Dent vitam in certamine;
Quod est completum hodie
In Christi claro milite,
Sancto Wernhero martyre.

5. En impiis displicuit
Tormenta ferens aspera,
Reddens Christo, quem tribuit,
Mortem in pueritia.
6. Florens puer moriturus
Donorum sumit apicem,
Die coenae bibiturus
Mox raptus uvae calicem.
7. Hostes Judaei impii
Et homicidae pessimi,
Vos arripit mortalia
Chaos quod dat poenalia.
8. Ibat puer, quam viderat,
Trevericam Wesaliam,
Ut panem sibi quaereret,
Sed cadit in Judaicam

9. Katholicus invidiam, Omnisque doli nescius Et pravae sectae inscius Ducitur in ergastulum. 10. Lumine carens coelico Justi os globo clauditur, Et pede versus laqueo Puerulus suspenditur. 11. Mitis immite laeditur, Ab impiis conciditur, Aratur et confoditur, Sic tormentatur triduo. 12. Nimis multa sic perpessus Spem martyr et fiduciam Suas imponit Domino Dans spiritum altissimo. 13. O Wernhere mitissime, Qui triumphasti hodie De mundo, carne, Satana, Precibus tuos adjuva. 14. Praestare hoc piissime Digneris, rex sanctissime, Et hoc precatu martyr Tu miserere miseris. 15. Quo decore sit colendus, Quo honoreque habendus Miraculis comperitur, Puer quibus is fulcitur.	16. Retro aevo pertransacto Reflorentque similibus Nunc nostris sub temporibus, Surdus auris aperitur. 17. Serata lingua loquitur, Caecus videt, stat contractus, Mortuis vita redditur Vigoreque confractus. 18. Te quaesumus, mitissime, Per hujus natalitia Praecari tibi martyr Nos abluere criminibus. 19. Viore tu viridior Et flore flos floridior Lustrisque tribus junior, Martyrum inclitissime, 20. Xristi praedulcis victima, Relaxa nostra crimina, Est tua vox dulcisona Sanctorum inter organa. 21. Ymber divinae gratiae, Qui te sulcavit hodie, Ut ferres vitae semina, Fecundet nostra pectora 22. Zelo, quo percipiamus Supremae terrae bravium Et felices capiamus Aeternae vitae gaudium.

Passion. ms. Wesaliense anni 1429. Cod. Treviren. 1139. — Die Handseh. enthält u. a. eine „Nova historia“, in welche der vorstehende Abcdarius so verteilt ist: Die Str. A—H ad 1. Vesperas, H—M ad Tertiam, M—Q ad Sextam, Q—V ad Nonam, V—Z ad 2. Vesperas. — 18, 2 natalitio. — 19, 2 florem.

493. De sancto Wernero.

In 1. Vesperis.

1. Vexilla regis prodeunt, Fulget crucis mysterium, Dum carus Deo traditur, Innocens virgis caeditur. 2. Quo vulneratus insuper, Dilaniatus ictibus, In poenis vivens triduo Suspensus est patibulo.	3. Arbor decora, fulgida, De qua facta est statua, Ad quam ligata est hostia, Per quem fiunt miracula. 4. Beata, cujus brachiis Nostrum pependit pretium, Christum sequendo reperit Effusionem sanguinis.

5. In coelorum ordinibus
Adaequaris virginibus,
Splendens in summo climate
Centeno diademate.

6. Ergo pro nobis supplica,
Ut nos in vita lubrica
Pendentes sine macula
Servet agnos per saecula.

7. Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de virgine.

Brev. S. Donatiani Brugen. imp. Parisiis 1520.

491. In Adventu ss. Wandregisili, Ansberti et Wulframi.

1. Te, coelum, terra, maria
Cujus tremunt imperia,
Hujus diei gratia
Poli hymnizant palatia.

2. Quis jucundantur civibus,
Nos ditamur pignoribus,
Quis illuxisti oriens
Lumen cum luce prodiens.

3. Tellus aestate subdita
Haec clamat patrocinia,
Exsultat in deliciis
Comis fulcita floridis.

4. Autumnus, verna tempora
Sua stupent cum gloria,
Dant nemorum fragrantiam
Sanctorum ob praesentiam.

5. His laetare, Blandinium,
Mons uber Dei pinguium,
Nova surgent dum saecula,
Haec ossa servans aurea.

6. Tunc, adoranda trinitas,
Carnis reddens exuvias
Fac pariter in gloria
Tua cernamus praemia.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. London. Add. 29253. — 2, 1 Quo
jucundantur. — 4, 2 stupet. — 4, 3 Dans.

492. De sancto Wernero.

1. Abel, melos supernorum
Juniorum puerorum,
Adusque hymnos Domino
Compsallimus altissimo.

2. Beata, cujus viscera
Lactavit hic puerulus,
Conregnant super sidera
Virgo mater et filius.

3. Causa nostri verbum caro
Necat mortem moriendo
Dans exemplari speculo,
Quod famuli pro Domino.

4. Dent vitam in certamine;
Quod est completum hodie
In Christi claro milite,
Sancto Wernhero martyre.

5. En impiis displicuit
Tormenta ferens aspera,
Reddens Christo, quem tribuit,
Mortem in pueritia.

6. Florens puer moriturus
Donorum sumit apicem,
Die coenae bibiturus
Mox raptus uvae calicem.

7. Hostes Judaei impii
Et homicidae pessimi,
Vos arripit mortalia
Chaos quod dat poenalia.

8. Ibat puer, quam viderat,
Trevericam Wesaliam,
Ut panem sibi quaereret,
Sed cadit in Judaicam

9. Katholicus invidiam, Omnisque doli nescius Et pravae sectae inscius Ducitur in ergastulum. 10. Lumine carens coelico Justi os globo clauditur, Et pede versus laqueo Puerulus suspenditur. 11. Mitis immite laeditur, Ab impiis conciditur, Aratur et confoditur, Sic tormentatur triduo. 12. Nimis multa sic perpessus Spem martyr et fiduciam Suas imponit Domino Dans spiritum altissimo. 13. O Wernhere mitissime, Qui triumphasti hodie De mundo, carne, Satana, Precibus tuos adjuva. 14. Praestare hoc piissime Digneris, rex sanctissime, Et hoc precatu martyris Tu miserere miseris. 15. Quo decore sit colendus, Quo honoreque habendus Miraculis comperitur, Puer quibus is fulcitur.	16. Retro aevo pertransacto Reflorentque similibus Nunc nostris sub temporibus, Surdus auris aperitur. 17. Serata lingua loquitur, Caecus videt, stat contractus, Mortuis vita redditur Vigoreque confractus. 18. Te quaesumus, mitissime, Per hujus natalitia Praecari tibi martyris Nos ablue criminibus. 19. Viore tu viridior Et flore flos floridior Lustrisque tribus junior, Martyrum inclitissime, 20. Xristi praedulcis victima, Relaxa nostra crimina, Est tua vox dulcisona Sanctorum inter organa. 21. Ymber divinae gratiae, Qui te sulcavit hodie, Ut ferres vitae semina, Fecundet nostra pectora 22. Zelo, quo percipiamus Supremae terrae bravium Et felices capiamus Aeternae vitae gaudium.

Passion. ms. Wesaliense anni 1429. Cod. Treviren. 1139. — Die Handseh. enthält u. a. eine „Nova historia“, in welche der vorstehende Abcdarius so verteilt ist: Die Str. A—H ad 1. Vesperas, H—M ad Tertiam, M—Q. ad Sextam, Q—V ad Nonam, V—Z ad 2. Vesperas. — 18, 2 natalitio. — 19, 2 florem.

493. De sancto Wernero.

In 1. Vesperis.

1. Vexilla regis prodeunt, Fulget crucis mysterium, Dum carus Deo traditur, Innocens virgis caeditur. 2. Quo vulneratus insuper, Dilaniatus ictibus, In poenis vivens triduo Suspensus est patibulo.	3. Arbor decora, fulgida, De qua facta est statua, Ad quam ligata est hostia, Per quem fiunt miracula. 4. Beata, cujus brachiis Nostrum pependit pretium, Christum sequendo reperit Effusionem sanguinis.

Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Laudunen. 256. A. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracen. 93. B. — Brev. Cameracense imp. Parisiis 1497. C. — 5, 4 Per quam C.

475. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Laudemus Christi gratiam Et virginum constantiam, Quarum exemplo fulgida Splendet mater ecclesia.	3. Quarum Deus suffragiis Absolve nos a vinculis [Culparum ac] peccaminum, Quibus gravamur nimium.
2. Quae carnis continentia Sectantes semper Dominum, Fragrantes sicut lilia Reddunt odorem optimum.	4. Praesta, pater piissime Patrique compar unice, Cum spiritu paraclito Nunc et per omne saeculum.

Brev. ms. Carmelit. Anglic. saec. 15. Cod. Collegii Universitatis Oxonien. 9. — 2, 3 Fragarantes propter Deum ut lilium Hs. — 3, 3 vier Silben fehlen am Vers. Was an Stelle des Fehlenden in Klammern steht, darf sich schwerlich versprechen, gerade das Ausgefallene erraten zu haben.

476. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Jesu, corona milium Fulgens undecim virginum, Septus choreis martyrum Exstas ante principium.	3. Jesu, salvator martyris, Ursulae salus virginis, Ipsius nunc suffragiis Nos tuis salva gremiis.
2. Jesu, nostra redemptio, Adsit sanctarum legio, Humilium devotio, Tu nobis sis adoptio.	4. Jesu, redemptor hominum Et mulierum martyrum, Laudes canentes virginum Sustolle nos et milium.
5. Praesta, pater humilium Clemens undecim milium, Prece sanctarum virginum Polum scandamus martyrum.	

Brev. Camaldulense imp. Florentiae 1484.

477. De sancta Ursula.

Ad Tertiam.

1. Ecce, dies omni plena Rutilat laetitia, Dulciori cantilena Jubilat ecclesia Quia virginum undena Sursum mittit milia.	2. Istaе virgines electae Specular munditiae, Cum nata regis collectae Ursula Britanniae, Romam peregre profectae, Passae sunt Coloniae.

3. Sicut oves trucidantur
Barbarorum gladio,
Lilia virginitate,
Rosae sunt martyrio,
Sertis binis coronatae
Cum honore nimio.

4. Istis floribus ornatur
Coeleste rosarium,
His lucernis illustratur
Regale palatium,
His sodalibus laetatur
Sanctorum collegium.

5. Sit laus tibi, summe bone,
Qui facis magnalia,
Qui confirmas in agone
Virgines constantia,
Quarum intercessione
Nobis des coelestia.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 18/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54).
A. — Brev. ms. Cisterciense saec. 14. Cod. Cameracen. 100. B. — 1, 5
virgines A. — 2, 2 Specula A.

478. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Pange, lingua, virginale
Decus et praeconium
Et collauda triumphale
Virginum martyrium,
Quarum angelis aequale
Castum est collegium.

2. Ecce, virginum undena
Sociantur milia,
Fumo gaudia terrena
Reputant similia,
Conversantur in amoena
Paradisi patria.

3. Pari voto castitatis
Conjunctae cum Ursula,
Regi nubunt majestatis,
Agno sine macula,
Dulci semper caritatis
Cohaerentes copula.

4. Nihil eis cum obscoenis,
Nihil cum lascivia,
Semper tractant de serenis
Et de sponsi gloria,
Brevibus mercantur poenis
Sempiterna gaudia.

5. Patrem, natum, sacrum flamen
Collaudemus Dominum,
Qui victoria certamen
Consummavit virginum,
Quarum beet per precamen
Nos post vitae terminum.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 18/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54).
A. — Brev. ms. Cisterciense saec. 14. Cod. Cameracen. 100. B. — Brev. ms.
Carmelit. Anglic. saec. 15. Cod. Collegii Universit. Oxonien. 9. C. — Brev.
S. Petri Insulen. imp. Parisiis 1533. D.

479. De sancta Ursula.

1. Coelum resonet laudibus
Sacrum gerens tripudium,
Cujus undenis milibus
Christus auget consortium.

2. Pulcher hodie virginum
Coetus migrat e saeculo,
Adhaeret luci luminum
Fracto carnis ergastulo.

3. Qui plenus Dei gratia Ejus atque fiducia De serpente teterrimo Triumphavit in publico. 4. Cujus virtute puerum Resuscitavit mortuum, Ostenderet quo populo, Quantus erat in merito.	5. Vigor vigorem tenuit, Contra nefandum viguit Vincens mundi contagia, Unde fulget in gloria. 6. Sit Deo nostro gloria, Sit laus, honor, potentia, Nobis sit indulgentia Vigoris et custodia.

Brev. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Paris. BBL. 4° 19.

484. De sancto Vincentio.

1. Gaude, turba fidelium, Choris juncta coelestium Devote colens annua Vincentii soleinnia. 2. Hic enim a cunabulis Sacris edoctus paginis Nobilitatem generis Vitae praecessit meritis. 3. Sub Daciano praeside, Simulacrorum complice, Pro statu verae fidei Poenas subit martyrii.	4. Per tormentorum genera Ignem, catenas, verbera, Equulei suspendia Tetendit ad coelestia. 5. Pro nobis, martyr inclite, Ora Deum assidue, Ut tecum velit Dominus Nos perfrui coelestibus. 6. Gloria sit altissimo Patri et ejus filio Sanctoque sit spiritui, Trino et uni Domino.

Brev. ms. Vedastinum saec. 13. Cod. Atrebaten. 930. A. — Psalt. ms. Wintoniense saec. 15. Cod. Cantabrigen. Dd I 20. B. — 3, 3 Pro stratu B. — 4, 2 catenis A. — 4, 4 ad coelestia fehlt B. — Die Doxologie in B lautet:

Gloria patri ingenito,
Sit honor unigenito,
Laus sit sancto spiritui
Trino Deo et simplici.

485. De ss. Vitale et Agricola.

Ad Vesperas.

1. Christe, cunctorum via, lux sanctorum,
Agricolae testis nec non et Vitalis
Prece fidei populo fideli
Gaudia pacis
2. Mitte de coelis veniamque nostris
Largire culpis pietate patris,
Adsit et nobis gratia perennis
Spiritus almi.
3. Cujus protecti munere potenti
Patrum exemplis meritisque celsis
Pariter artum mereamur altum
Scandere regnum.

5. Christi hostes et sanctorum
Barbari cum furia
Prodeuntes sacrum chorum
Harum cum immania
Mactant caede gladiatorum,
Validum victoria.

6. Cum sponsari reservata
Ductrix duci respuit,
Est sagitta proforata,
Orans sic occubuit,
Sociabus sociata
Lauream obtinuit.

7. Turba undecim millena,
Servos tuos visita,
In acerba mortis poena
Nostra mala merita
Tegens impetra de vena
Flaminis gratuita.

8. Sit potenti, sapienti
Clementique gloria,
Uni trino permanenti
Decus et victoria,
Qui nos regat in praesenti
Per haec transitoria.

Brev. Vallisumbrosae imp. s. l. et a. — 1, 6 Rubra. — 2, 5 fragile.

482. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Vale virgo jam cum tuis
Sociabus Ursula,
Quae per orbem fama fluit
Velut fumi virgula,
Juris taetra cuncta luit
Lucens quasi sphaerula.

2. Plures virgines sectantur
Virginis vestigia,
Carnem, mundum aspernantur,
Daemonum letigia
Vincunt, Christum amplexantur,
O magna prodigia.

3. O felices, quae spreveris
Nuptias carnalium,
Nam sponsari meruisti
Regi supernalium,
Pro quo mori non pavisti
More animalium.

4. O jam, incolae coelestes,
Miseros adspicite,
Nosque devios scelestes
Ad Christum reducite,
Ne nos daemones agrestes
Devorent, succurrite.

5. Nostram domum conservate,
Visitare tumulum,
Portam quoque defensate,
Nostrae mentis oculum
Ad supernos elevate,
Respuat ut saeculum.

6. Sit potenti, sapienti
Clementique gloria,
Uni trino permanenti
Decus et victoria,
Qui nos regat in praesenti
Per haec transitoria.

Brev. Vallis Umbrosae imp. s. l. et a.

483. De sancto Vigore.

In 1. Vesperis.

1. Deus, protector omnium,
Spes, salus et refugium
In te vere credentium,
Preces exaudi supplicum.

2. Almi Vigoris praesulis,
Cujus dies est celebris,
Meritum suffragantibus
Nostris intende vocibus.

3. Qui plenus Dei gratia
Ejus atque fiducia
De serpente teterrimo
Triumphavit in publico.

4. Cujus virtute puerum
Resuscitavit mortuum,
Ostenderet quo populo,
Quantus erat in merito.

5. Vigor vigorem tenuit,
Contra nefandum viguit
Vincens mundi contagia,
Unde fulget in gloria.

6. Sit Deo nostro gloria,
Sit laus, honor, potentia,
Nobis sit indulgentia
Vigoris et custodia.

Brev. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Paris. BBL. 4° 19.

484. De sancto Vincentio.

1. Gaude, turba fidelium,
Choris juncta coelestium
Devote colens annua
Vincentii solennia.

2. Hic enim a cunabulis
Sacris edoctus paginis
Nobilitatem generis
Vitae praecessit meritis.

3. Sub Daciano praeside,
Simulacrorum complice,
Pro statu verae fidei
Poenas subit martyrii.

4. Per tormentorum genera
Ignem, catenas, verbera,
Equulei suspendia
Tetendit ad coelestia.

5. Pro nobis, martyr inclite,
Ora Deum assidue,
Ut tecum velit Dominus
Nos perfrui coelestibus.

6. Gloria sit altissimo
Patri et ejus filio
Sanctoque sit spiritui,
Trino et uni Domino.

Brev. ms. Vedastinum saec. 13. Cod. Atrebaten. 930. A. — Psalt. ms. Wintoniense saec. 15. Cod. Cantabrigen. Dd I 20. B. — 3, 3 Pro stratu B. — 4, 2 catenis A. — 4, 4 ad coelestia fehlt B. — Die Doxologie in B lautet:

Gloria patri ingenito,
Sit honor unigenito,
Laus sit sancto spiritui
Trino Deo et simplici.

485. De ss. Vitale et Agricola.

Ad Vesperas.

1. Christe, cunctorum via, lux sanctorum,
Agricolae testis nec non et Vitalis
Prece fidei populo fideli
Gaudia pacis

2. Mitte de coelis veniamque nostris
Largire culpis pietate patris,
Adsit et nobis gratia perennis
Spiritus almi.

3. Cujus protecti munere potenti
Patrum exemplis meritisque celsis
Pariter artum mereamur altum
Scandere regnum.

4. Martyrum fortes recolunt agones
Aulae coelestis superique cives
Laudes reddendo numini supremo
Ore jucundo.
5. Pro posse nostro eis obsequendo
Laudemus patrem pariterque natum
Munus amborum simile eorum
Indifferendo.
6. Gloria patri genitaeque proli
Et tibi, compar utriusque semper
Spiritus alme, Deus unus omni
Tempore saeculi.

Brev. ms. Claremontense anni 1335. Cod. Claremonten. A 4 c. A.
Brev. ms. Claremontense anni 1454. Cod. Claremonten. 73. B. — Brev. ms. Claremontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. C. — Brev. ms. Claremontense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. IV° 14. D. — Brev. ms. Claremontense saec. 15. Cod. Claremonten. 70. E.

1, 1 lucis sanctorum D. — 1, 3 populis fidei C. — 1, 4 Gaudia lucis D. — 3, 3 Pariter actum C; mereamur alium D. — 5, 1 eos obsequendo DE. — 5, 3 simile et eorum D; simul et eorum D. — 5, 4 In differendo C, in deferendo E. — Str. 6 scheint späterer Zusatz zu sein, da schon Str. 5 eine Doxologie enthält.

486. De ss. Vitale et Agricola.

Ad Laudes.

1. Christe, corona martyrum, Honor decus et meritum, Supplicum vota suscipe Rex, victor invictissime. 2. Qui testibus victoriam Tuis praestas et gratiam, Ut veleant devincere Tuo septi munimine 3. Persecutorum rabiem Et tenebrarum principem, Quo superato fortiter Tecum regnant feliciter.	4. In quorum ampla gaudia Vitalis et Agricola Palmas gestant victoriae Coronas portant gloriae. 5. Istorum, Christe, precibus Esto nobis propitius, Ut cum ipsis perpetuam Promereamur gloriam. 6. Praestet pater et filius Hoc et amborum spiritus, Praestet Verax et Veritas, Praestet amborum Caritas.

Brev. ms. Claremontense saec. 15. Cod. Sangenovefian. BBl. IV° 14. A. — Brev. ms. Claremontense saec. 15. Cod. Claremonten. 70. B. — Brev. ms. Claremontense anni 1454. Cod. Claremonten. 73. C. — Brev. ms. Claremontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. D. — Brev. ms. Claremontense saec. 15. Cod. Claremonten. 61. E.

1, 1 Jesu corona DE. — 2, 1 Qui celestibus B. — 2, 4 Tuo cepti A. — 3, 3 Quem superato ABC, vielleicht die ursprüngliche Lesart, die verbessert ward, als der Accus. absol. des 10. Jahrhunderts nicht mehr geläufig war; auch 4, 1 verrät ein ziemliches Alter des Liedes. — 5, 3 perpetua AC. — 5, 4 promereamur praemia AC; veniam B. — 6, 2 et fehlt B.

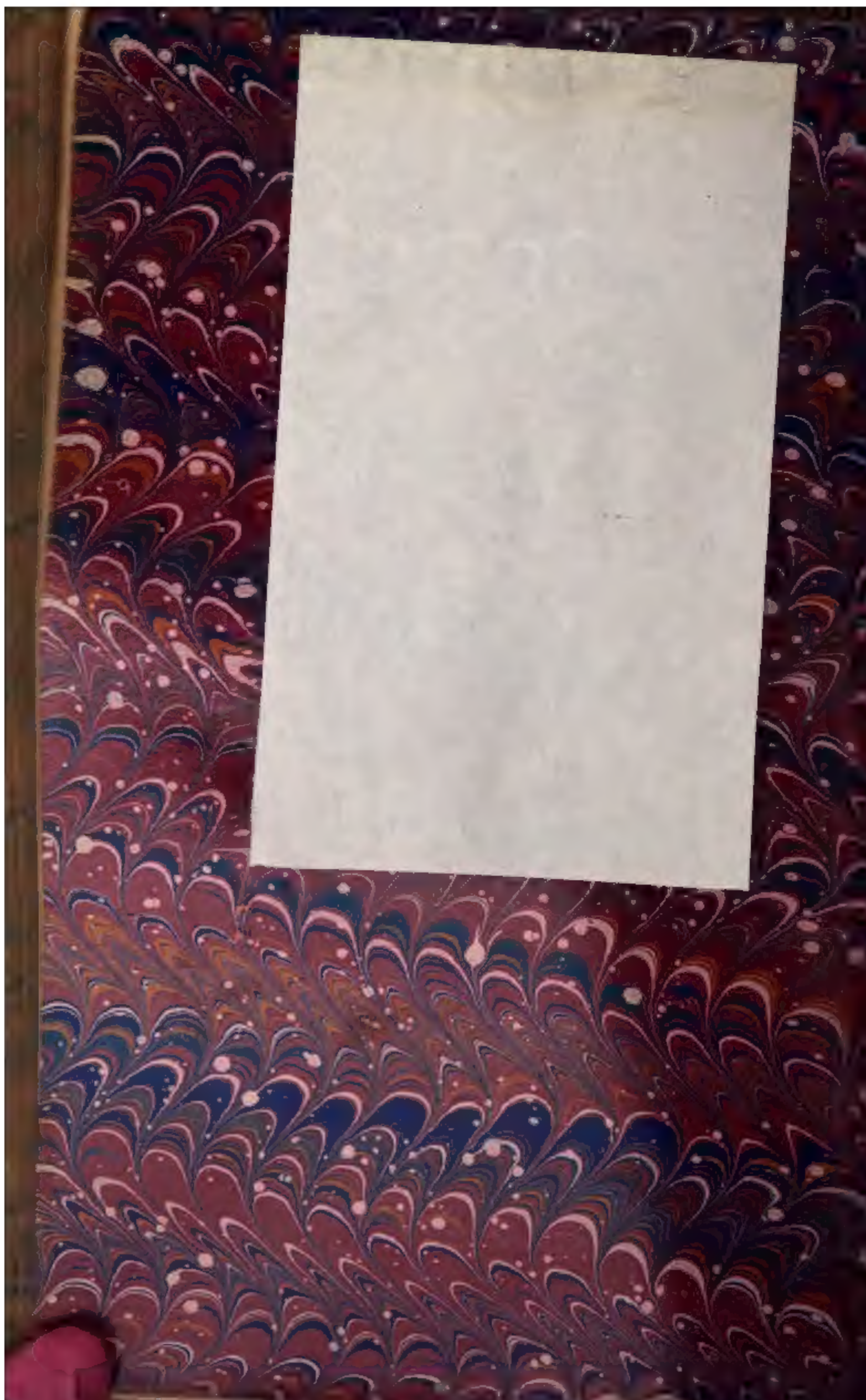
	Seite		Seite
Praefulgens sol justitiae	48	Splendor superni numinis	33
Praenuntiatrice usiae	162	Sponsus laudemus virginum	261
Praerogativa gratia	141	Sponsus dum credit virginum	251
Praesulis sancti gesta	204	Stola triumphans gloriae	229
Praesulis summi celebremus	260	Stupet ordo et ratio	136
Precamur te domina	49	Sublime festum saeculis	122
Profunda noctis termino	62	Sublimis sedis gaudium	95
Proles nobilium celsa	87	Summe Deus precor	13
Prome festum plebs benigna	144	Summe pater sancti tui	266
Psallat chorus fidelium	38	Summi mater principii	45
Psallat ecclesia	241	Summi regis potentia	83
Psallat haec concio	210	Summi regis potentia	108
Psallat immensas chorus	161	Summus sacerdos in ara	18
Quanta refulget gratia	225	Te coelum terra maria	262
Quantas sancti corpore	107	Templum Dei mundissimum	47
Quem terra tremit Dominum	252	Ter terni chori superum	193
Qui bonorum angelorum	195	Tibi canunt nato Dei	128
Qui respicis humilia	103	Tu Christe nostrum gaudium	246
Quod suis fidum Sithiu	99	Tunc coelum horruit	37
Repleta gaudio fidelis	175	Ubi caritas et amor	24
Resonet ecclesia	248	Urbane testis inclite	244
Rex Christe tu mirificas	185	Urbanum urbis nomine	243
Rex confessorum gloria	214	Ut queant laxis	147
Rex sanctorum lux et virtus	125	Vale virgo jam cum tuis	257
Rex sempiternae lucis	123	Veneranda solemnitas	202
Rex virtutum et gratiae	225	Veneremur solemniter	124
Rutilantior jubare	43	Veni creator spiritus	139
Sacerdos Christi Euchari	114	Venit Deus factus homo	16
Sacerdos iste Domini	218	Venite omnes populi	28
Sacrae refulgens mystica	191	Vera proles patris summi	16
Salve mater et matrona	101	Verbum in carne moriens	18
Salve matrum sublimitas	70	Verbum supernum prodiens	32
Sanctae crucis mysterium	34	Verbum supernum prodiens	181
Sanctarum virginum	250	Vexilla regis omnium	200
Sancte confessor Domini	120	Vexilla regis prodeunt	263
Sancte pater juva nos	30	Victorias nunc martyrum	235
Sancte sanctorum Deus	79	Virginali concioni	249
Sancte tu praebe miseris	127	Virginibus prudentibus	249
Sanctorum natalitia	197	Virginibus prudentibus	249
Serve Dei Potentine	222	Virginis alto	64
Sexta aetate virgine	15	Virgo quae ave perenne	44
Sol casto nascens utero	48	Virgo quae lucem saeculo	44
Solemni jubilo virginis	91	Vitone praesul inclite	260
Sol luna coelum sidera	29	Vocibus Christo pariter	240
Solvamus omnes congrua	228	Votis supplicibus	30
Somni sprete dulcedine	238	Votiva mentis gaudia	116
Spes peccatorum maxima	211	Vox clara dulcis sonuit	58
Splendidior omni phoebo	43	Wernheri Christi martyris	264
Splendoris patris genitrix	46	Winebaldi solemnitas	265

3 2044 073 505 984

